ព្រះ
ត្រៃបិដក

ប្រែរួមនឹង
ព្រះអដ្ឋកថា

ភាគ៧

បាលីប្រែ ១០ - ១១

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ច្បាប់ពិនិត្យ លើកទី២

ព្រះ
វិនយបិដក
និង
សមន្តប្បាសាទិកា អដ្ឋកថា
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
ចុល្លវគ្គ
ទុតិយភាគ~តតិយភាគ

៧
បាលីប្រែ ១០~១១

បោះពុម្ពលើកទី ១ ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ក្បាលទី៧

ទុតិយភាគ ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ

[១១១] *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹក ហើយត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងមកងូតទឹកត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះនឹងដើមឈើ ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនឹងការប្រដាប់កាយ ដូច្នេះសោះ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុសកាយត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះនឹងដើមឈើ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមិនសមបើនឹងមកនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុស*

កាយត្រង់ក្លៀខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងដើមឈើទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹកមិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុសកាយត្រង់ក្លៀខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរ(១) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងងូតទឹកត្រដុសកាយត្រង់ក្លៀខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះ នឹងសសរដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុង ដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយនឹងការប្រដាប់កាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹកមិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងសសរទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកត្រដុសកាយ

១- សសរដែលគេបោះទុកក្បែរកំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ។

ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះនឹងជញ្ជាំង ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងមកងូតទឹកត្រដុសកាយ ត្រង់ភ្លៅខ្លះ ដើមដៃខ្លះ ទ្រូងខ្លះ ខ្នងខ្លះនឹងជញ្ជាំង ដូចអ្នកប្រដាល់ ឬដូចពួកមនុស្សអ្នកនៅក្នុងក្រុងដែលជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ នឹងការប្រដាប់កាយសោះ ។បេ។ ព្រះមានបុណ្យទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុងូតទឹក មិនត្រូវត្រដុសកាយនឹងជញ្ជាំងទេ ភិក្ខុណាត្រដុស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលងូតទឹក ក៏នាំគ្នាទៅងូតក្នុងទីមិនគួរ(១) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលងូតទឹក មិនត្រូវងូតក្នុងទីមិនគួរទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹក ដោយឈើដែលគេធ្វើដោយដៃគន្ធព្វ(២) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល

១-២ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បន្ទះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ ។បេ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹកដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធព្វទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាងូតទឹកដោយដុំលំអិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈ(១) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹក ដោយដុំលំអិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈឡើយ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើបរិកម្ម(២) ទៅវិញទៅមក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្វើបរិកម្មទៅវិញទៅមកទេ ភិក្ខុណាឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្តោរ(៣) ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះ

---

១ និង ៣ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២- ដុសខ្លួននឹងខ្លួនទៅវិញទៅមក ។

បន្ទាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្តោរទេ ភិក្ខុណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតអាពាធ កមរមាស់ ។ ភិក្ខុនោះវៀរចាកឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្តោរ ក៏មិនបានសេចក្ដីសប្បាយ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្តោរ ដែលគេមិនបានឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[១២០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបចាស់ជរាកម្លាំងថយ កាលបើងូតទឹកមិនអាចនឹងដុសកាយខ្លួនឯងបាន ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្នាញ់សំពត់(១) (សម្រាប់ភិក្ខុចាស់ជរាងូតទឹកដុសខ្លួនបាន) ។

[១២១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបរង្កៀសនឹងការបរិកម្មខ្នង (ដុសខ្នង) ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការដុសខ្នងដោយដៃបាន ។

១- ខ្នាញ់ ឬធ្នុងសំពត់ដែលគេត្របាញ់ ។

[១២២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក(១) ។បេ។ ទ្រទ្រង់សង្វារ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ ។ ពាក់កង ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ(២) ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ ។ ពាក់ចិញ្ចៀន ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ មនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក ។ ទ្រទ្រង់សង្វារ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ ។ ពាក់កង ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ ។ ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ ។ ពាក់ចិញ្ចៀន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀក មិនត្រូវទ្រទ្រង់សង្វារ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះ មិនត្រូវពាក់កង មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ មិនត្រូវទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ដៃ មិនត្រូវពាក់ចិញ្ចៀន ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទុកសក់វែង ។ មនុស្ស

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ (២)- ព្រះសុវណ្ណពាហុរតន៍ (កន្ទ្រុំ) ។

ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកសក់វែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទុកសក់កំណត់កាលត្រឹមពីរខែ ឬកំណត់ត្រឹមពីរធ្នាប់[1] ។

[១២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសិតសក់ដោយស្និត ។ សិតសក់ដោយក្រាស ។ ជ្រងសក់ដោយក្រាស គឺដៃធ្វើជាក្រាស ។ សិតសក់ដោយក្រមួននិងប្រេង ។ សិតសក់ដោយប្រេងដែលលាយដោយទឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសិតសក់ដោយស្និត មិនត្រូវសិតសក់ដោយក្រាស មិនត្រូវជ្រងសក់ដោយដៃធ្វើជាក្រាស មិនត្រូវសិតសក់ដោយក្រមួននិងប្រេង មិនត្រូវសិតសក់ដោយប្រេង ដែលលាយដោយទឹកទេ ភិក្ខុណាសិត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមើលមុខនិមិត្តគឺស្រមោលមុខក្នុងកញ្ចក់ខ្លះ ក្នុងភាជនៈទឹកខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គ

---

[1] ១- ពីរធ្នាប់ទទឹងម្រាមដៃ ។

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមើលមុខនិមិត្តក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកទេ ភិក្ខុណាមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបកើតដំបៅត្រង់មុខ ។ ភិក្ខុនោះសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលលោកមានអាយុ ដំបៅខ្ញុំដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកមានអាយុ ដំបៅលោកដូច្នេះ ។ ភិក្ខុនោះមិនជឿ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមើលនិមិត្តក្នុងកញ្ចក់ ឬក្នុងភាជនៈទឹកបាន ។

[១២៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាផាត់មុខ ។ ដុសខាត់មុខ ។ ប្រោះមុខ ។ ចុចមុខដោយថ្នមនោសិលា ។ ធ្វើការលាបខ្លួន ។ ធ្វើការលាបមុខ ។ ធ្វើការលាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផាត់មុខ មិនត្រូវដុសខាត់មុខ មិនត្រូវប្រោះមុខ មិនត្រូវចុចមុខដោយថ្នមនោសិលា មិនត្រូវធ្វើការលាបខ្លួន មិនត្រូវធ្វើការលាបមុខ មិនត្រូវធ្វើការលាបទាំងខ្លួនទាំងមុខទេ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១២៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប កើតអាពាធឈឺភ្នែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះ

អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផាត់មុខបាន ។

[១២៩] សម័យនោះឯង មានល្បែងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅមើលល្បែងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងទៅមើលរាំ ឬស្តាប់ច្រៀង និងស្តាប់ភ្លេងប្រគំ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមដូច្នេះសោះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលរាំ ស្តាប់ច្រៀង ឬភ្លេងប្រគំទេ ភិក្ខុណាទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែងៗ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា យើងច្រៀងយ៉ាងណាមិញ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះក៏ច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែងៗ យ៉ាងនោះដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែងៗដូច្នេះសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។បេ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង ៥ នេះនឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ ដោយសំឡេងច្រៀងវែងៗ គឺភិក្ខុនោះត្រេកអរ ក្នុងសំឡេងរបស់ខ្លួននោះ ១ ជនទាំងឡាយដទៃរមែងត្រេកអរក្នុងសំឡេងនោះ ១ គហបតិទាំងឡាយតែងពោលទោស ១ បុគ្គលដែលពេញចិត្តនឹងការសូត្ររលាក់រលែកសំឡេង រមែងខូចសមាធិ ១ ពួកជនខាងក្រោយនឹងដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ (យកតម្រាប់តាម) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង ៥ នេះឯង នឹងមានដល់ភិក្ខុអ្នកច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែងៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងច្រៀងដ៏វែងៗ ទេ ភិក្ខុណាច្រៀង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសក្នុងសរភញ្ញ គឺការសូត្រដោយប្រែសំឡេង(១) ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសូត្រសរភញ្ញបាន ។

[១៣២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះ

---

(១) សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៣] សម័យនោះឯង ក្នុងសួនរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានស្វាយផ្លែជាច្រើន ។ ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បវារណាថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ផ្លែស្វាយតាមសប្បាយចុះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាបេះផ្លែស្វាយខ្ចីៗ ឆាន់ ។ ក៏ជូនជាព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់មានសេចក្តីត្រូវការដោយផ្លែស្វាយដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់បង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលនាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅសួនហើយបេះផ្លែស្វាយមក ។ មនុស្សទាំងនោះ ទទួលព្រះរាជឱង្ការព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារដោយពាក្យថា ព្រះករុណាពិសេស ហើយក៏ទៅកាន់សួននិយាយនឹងនាយអារាមបាល (អ្នករក្សាសួន) យ៉ាងនេះថា នែនាយ ព្រះសម្មតិទេពទ្រង់ត្រូវការដោយផ្លែស្វាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយថ្វាយផ្លែស្វាយកុំខាន ។ នាយអារាមបាលក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយ ផ្លែស្វាយគ្មានទេ ព្រោះពួកភិក្ខុបេះផ្លែស្វាយខ្ចីៗ យកទៅឆាន់អស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ មនុស្សទាំងនោះក៏នាំយកសេចក្តីនុ៎ះ ទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះរាជាមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ។ ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលនាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយបានឆាន់ផ្លែស្វាយ ក៏ជាការប្រពៃហើយ តែថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរការដឹងប្រមាណ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏

ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនសមបើនឹងឆាន់ផ្លែស្វាយរបស់ព្រះរាជាមិនដឹងប្រមាណសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ផ្លែស្វាយ ភិក្ខុណាឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣៤] សម័យនោះ មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ ប្រជុំជននោះបានដាក់ចំណិតផ្លែស្វាយក្នុងសម្ល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀស មិនហ៊ានទទួល ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចំណិតផ្លែស្វាយ ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ មនុស្សទាំងនោះមិនអាចនឹងធ្វើចំណិតផ្លែស្វាយបាន ។ ជនទាំងនោះក៏នាំយកផ្លែស្វាយទាំងមូលទៅក្នុងរោងភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀស មិនហ៊ានទទួល ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលឆាន់ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើដោយសមណកប្ប (១) ៥ យ៉ាង គឺផ្លែឈើដែលគេអុជ ឬដុតកម្តៅដោយភ្លើង ១ ដែលគេចោះពុះចិតដោយសស្ត្រា ១ ដែលគេចុចដោយ

១- ផ្លែឈើដែលគេធ្វើឲ្យសមគួរដល់សមណៈ ហៅថា សមណកប្ប ។

ក្របក ១ ដែលគ្មានពូជដុះតទៅ ១ មានពូជដែរ តែគួរបន្ទិចគ្រាប់ចេញបាន ១ ជាគម្រប់ប្រាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើ ដោយសមណកប្បទាំង ៥ នេះឯង ។

[១៣៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ពស់ចឹកហើយក៏ស្លាប់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះមិនផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើភិក្ខុនោះបានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបើទុកជាពស់ចឹកក៏មិនបានស្លាប់ទេ ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នោះ គឺ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះវិរូបក្ខៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឯរាបថៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឆព្យាបុត្តៈ ត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះកណ្ហាគោតមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបានជាដូច្នោះ ព្រោះភិក្ខុនោះមិនបានផ្សាយមេត្តាចិត្ត ទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើភិក្ខុនោះ បានផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះបើទុកជាពស់ចឹកក៏មិនបានស្លាប់ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ត្រកូលស្តេចពស់ទាំង ៤ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងខ្លួន ដើម្បីរក្សាខ្លួន ដើម្បីការពារខ្លួន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវធ្វើមេត្តាចិត្តយ៉ាងនេះឯង ។

[១៣៧] មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូល ស្តេចពស់ឈ្មោះវិរូបក្ខៈផង(១) មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឯរាបថៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះឆព្យាបុត្តៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកត្រកូលស្តេចពស់ឈ្មោះកណ្ហាគោតមកៈផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមិនមានជើងផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងពីរផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងបួនផង មេត្តារបស់យើង (ចូរប្រព្រឹត្តទៅ) ជាមួយនឹងពួកសត្វមានជើងច្រើនផង សត្វគ្មានជើងផង កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងពីរកុំបៀតបៀនយើងឡើយ ។ សត្វមានជើងបួន កុំបៀតបៀនយើង សត្វមានជើងច្រើន កុំបៀតបៀនយើងឡើយ ។ ពួកសត្វ(២) ទាំងអស់ផង ពួកបាណៈ(៣) ទាំងអស់ផង ពួកភូត(៤) ទាំងអស់ផង គ្រប់យ៉ាងសត្វទាំងអស់ (នោះ) ចូរឃើញនូវអារម្មណ៍ដ៏ចម្រើន អំពើដ៏អាក្រក់តិចតួចកុំបីមកឡើយ ។

១- យើងមានមេត្តាចិត្ត គឺចិត្តដែលឥតមានព្យាបាទដល់ពួកត្រកូលពស់ ឈ្មោះវិរូបក្ខៈ ។ ២-៣-៤ ពាក្យទាំង ៣ នេះជាពាក្យសម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹងពាក្យថា បុគ្គល (សារត្ថទីបនីដីកា) ។

ព្រះពុទ្ធមានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះធម៌មានគុណប្រមាណមិនបាន ព្រះសង្ឃមានគុណប្រមាណមិនបាន ពួកសត្វទីឃជាតិ គឺពស់ ខ្ជួយ ក្អែប ពីងពាង តុកកែ និងកណ្ដុរ ជាសត្វប្រកបដោយគុណសម្បត្តិ (តិច) ការរក្សា យើងបានធ្វើហើយ សេចក្ដីការពារយើងបានធ្វើហើយ សត្វទាំងឡាយចូរចៀសចេញទៅ យើងធ្វើកិរិយានមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើកិរិយានមស្ការចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំង ៧ ព្រះអង្គ (មានព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សីជាដើម) ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានសេចក្ដីអផ្សុកបៀតបៀនហើយក៏កាត់នូវអង្គជាតរបស់ខ្លួន ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុដទៃ(១) ដែលខ្លួនគួរកាត់ក៏មាន តែមោឃបុរសនោះទៅកាត់ឯវត្ថុដទៃ (អង្គជាត) វិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួនទេ ភិក្ខុណាកាត់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[១៣៩] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋី (ជាសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ) បានពកចន្ទន៍នៃខ្លឹមចន្ទន៍មានតម្លៃច្រើន ។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋីមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រដោយពកចន្ទន៍នេះ លម្អិតដែលបានពីការក្រឡឹងក៏ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់អាត្មាអញផង ហើយអាត្មាអញនឹងបានឲ្យបាត្រទៅជាទានផង ។ គ្រានោះ

១- ក្នុងដីកាថា រាគានុស័យហៅថា វត្ថុដទៃ ។

រាជគហសេដ្ឋីក៏ឲ្យជាងក្រឡឹងបាត្រដោយពកចន្ទន៍នោះហើយប្រកក្នុងសំរែក ព្យួរលើចុងឫស្សី ហើយលើកឫស្សីតៗ គ្នា (ឲ្យខ្ពស់) ឡើង រួចនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកណាទោះបីជាសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ដែលជាព្រះអរហន្តមានឫទ្ធិ លោកនោះចូរដាក់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។

[១៤០] គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះបូរណកស្សបៈចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះនឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នែគហបតិ អាត្មាជាព្រះអរហន្តទាំងមានឫទ្ធិផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផងមែន ចូរលោកដាក់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះមក្ខលិគោសាល គ្រូឈ្មោះអជិតកេសកម្ពល គ្រូឈ្មោះបកុធកច្ចាយនៈ គ្រូឈ្មោះសញ្ជយវេឡដ្ឋបុត្ត គ្រូឈ្មោះនិគ្គណ្ឋនាដបុត្ត បានចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយយ៉ាងនេះនឹងរាជគហសេដ្ឋីថា នែគហបតិ អាត្មាជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផង សូមអ្នកឲ្យបាត្រមកអាត្មាចុះ ។ សេដ្ឋីនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកមានអាយុជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិមែន ចូរលោកកាន់យកបាត្រដែលយើងឲ្យហើយទៅចុះ ។

[១៤១] សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ និងព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈដ៏មានអាយុ ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់បាត្រ និងចីវរចូលទៅ កាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ចំណែកខាងព្រះ

បិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ជាព្រះអរហន្ត ទាំងមានឫទ្ធិផងដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ និយាយនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោមោគ្គល្លាន ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុ៎ះមក បាត្រនុ៎ះជាបាត្ររបស់លោកហើយ ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ក៏និយាយទៅនឹងព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈ មានអាយុយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោភារទ្វាជៈ ចូរលោកនិមន្តទៅដាក់យកបាត្រនុ៎ះមក បាត្រនុ៎ះជាបាត្ររបស់លោកហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ហោះទៅឯអាកាសកាន់យកបាត្រនោះ ហើយហោះក្រឡឹងក្រុងរាជគ្រឹះបីជុំ ។

[១៤២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋីព្រមទាំងកូន និងប្រពន្ធឈរនៅទីផ្ទះរបស់ខ្លួន ផ្គងអញ្ជលីនមស្ការនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមព្រះភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ មកប្រតិស្ឋានក្នុងផ្ទះរបស់យើងឯនេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏មកប្រតិស្ឋានក្នុងទីផ្ទះរបស់រាជគហសេដ្ឋី ។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋីទទួលយកបាត្រ អំពីព្រះហស្តព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ហើយដាក់ខាទនីយៈដែលមានថ្លៃច្រើនឲ្យពេញ រួចប្រគេនដល់ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ។ ឯព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ក៏ទទួលយកបាត្រនោះ ហើយដើរទៅកាន់អារាម ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឮច្បាស់ថា ឥឡូវបាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈជាម្ចាស់ បានដាក់យកទៅហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ ក៏ហ៊ោកញ្ញៀវដើរទៅ

តាមក្រោយៗ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានឮសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ លុះឮហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទមានអាយុមកសួរថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវនោះ ជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវបាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុបានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា បាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី លោកម្ចាស់បិណ្ឌោលភារទ្វាជៈ បានដាក់យកទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មនុស្សទាំងនោះក៏ហ៊ោកញ្ជ្រៀវឡើងដើរទៅតាមក្រោយៗ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវនោះ គឺជាសំឡេងនុ៎ះឯង ។

[១៤៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈមានអាយុថា ម្នាលភារទ្វាជៈ ឮថាអ្នកបានដាក់យកបាត្ររបស់រាជគហសេដ្ឋី ពិតមែនឬ ។ ព្រះបិណ្ឌោលភារទ្វាជៈក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភារទ្វាជៈ (អំពើនេះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើ ម្នាលភារទ្វាជៈ អ្នកមិនសមបើនឹងសម្តែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើជារបស់ថោកទាបទេ ម្នាលភារទ្វាជៈ មាតុគ្រាមបង្ហាញកេរ្តិ៍ខ្មាស ព្រោះតែរូបមាសក(១) ដូចជាសាកសព

---

(១)- វត្ថុសម្រាប់ចាយ មានប្រាក់ជាដើម ។

ជារបស់ថោកទាប យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភារទ្វាជៈ អ្នកឯងសម្តែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ ដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ដល់ពួកគ្រហស្ថ ព្រោះតែបាត្រឈើជារបស់ថោកទាប ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាលភារទ្វាជៈ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសម្តែងឥទ្ធិប្បាដិហារ្យដែលជាធម៌របស់មនុស្សជាន់ខ្ពស់ ដល់ពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរបំបែកបាត្រឈើនុ៎ះចេញ ហើយធ្វើឲ្យជាចំណែកៗ ហើយឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្រាប់កិនធ្វើជាថ្នាំលាបភ្នែក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រឈើទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់បាត្រខ្ពស់ និងទាប គឺល្អអាក្រក់ គឺបាត្រធ្វើអំពីមាសខ្លះ ធ្វើអំពីប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយមាស មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយប្រាក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវមណី មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវពិទូរ្យ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវផលិក មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំរិទ្ធិ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយកែវកញ្ចក់មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំណ

ប៉ាហាំង មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយសំណាកក់ មិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រធ្វើដោយស្ពាន់ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាត្រពីរយ៉ាង គឺបាត្រដែកម្យ៉ាង បាត្រដីម្យ៉ាង ។

[១៤៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃបាត្រខាងក្រោមក៏សឹករិលរេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រ ។

[១៤៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់ជើងបាត្រខ្ពស់ និងទាប គឺល្អអាក្រក់ គឺធ្វើដោយមាសខ្វះ ធ្វើដោយប្រាក់ខ្វះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបន្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រពីរយ៉ាង គឺធ្វើដោយសំណប៉ាហាំងម្យ៉ាង ធ្វើដោយសំណាកក់ម្យ៉ាង ។ ជើងបាត្រក្រាស់ពេក ភិក្ខុចាប់កាន់មិនស្និទ្ធ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រឡឹងបាន(១) ។ លួសក៏កើតមាន (ដល់ពួកភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់លួសនោះ ធ្វើជាក្បាច់

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ក្បាច់ធ្មេញមករ ។

[១៤៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ជើងបាត្រទាំងឡាយដ៏វិចិត្រ ឆ្លាក់ដេរជាសដោយរូបស្រី និងប្រុសជាដើម ហើយលាបឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗ ក៏ដើរបង្ហាញជើងបាត្រទាំងនោះ (ដល់មនុស្សទាំងពួង) តាមផ្លូវថ្នល់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជើងបាត្រដ៏វិចិត្រ ឆ្លាក់ ដេរជាសដោយរូបស្រី និងប្រុសជាដើម និងលាបឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗ ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជើងបាត្រជាប្រក្រតី(១) ។

[១៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកដាក់បាត្រទាំងទទឹក ។ បាត្រក៏វិនាសខូចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រទាំងទទឹកទេ ភិក្ខុណាទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាលបាត្រសិនហើយ សឹមទុកដាក់ ។

[១៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយហាលបាត្រទាំងទទឹក ។ បាត្រក៏មានក្លិនអាក្រក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ

---

(១)- គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ថ្កល់បាត្រជាធម្មតា ។

ហាលបាត្រទាំងទទឹកទេ ភិក្ខុណាហាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជូតបាត្រ ឲ្យស្ងួតទឹកសិនហើយ សឹមហាលទុកដាក់ចុះ ។

[១៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រក្នុងទីក្តៅ ។ បាត្រក៏ខូចពណ៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រក្នុងទីក្តៅទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យហាលបាត្រក្នុងទីក្តៅមួយរំពេច ហើយសឹមទុកដាក់ចុះ ។

[១៥១] សម័យនោះឯង មានបាត្រជាច្រើន តែមិនទាន់មានគ្រឿងរងតម្កល់ ភិក្ខុទុកដាក់ក្នុងទីវាលស្រឡះ ។ បាត្រទាំងនោះក៏រមៀលបែកខូចទៅដោយខ្យល់កំបុតត្បូង ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងរងតម្កល់បាត្រ(១) ។

[១៥២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រលើទីបំផុតនៃផែនក្តារតាំង(២) ។ បាត្រក៏រមៀលទង្គិចបែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើទីបំផុតនៃផែនក្តារតាំងទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១-២ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

[១៥៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់(១) ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់បែក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់ទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្កាប់បាត្រលើផែនដី ។ រឹមមាត់បាត្រក៏សឹករិលរេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ។ ពួកកណ្តៀរក៏កាត់កម្រាលស្មៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់ ។ ពួកកណ្តៀរក៏កាត់កំណាត់សំពត់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ទុកបាត្រ ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់អំពីរោងសម្រាប់ទុកបាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាជន៍ដីមានមាត់ធំ (ថ្លាង)សម្រាប់ទុកបាត្រ ។ បាត្រក៏សឹកដោយកាជនៈដីមានមាត់ធំ សម្រាប់ទុកបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់បាត្រ ។ យោគបាត្រមិនទាន់មាននៅឡើយ ។

១- សារត្ថទីបនីដីកាថា ផែនក្តារតាំងដែលស្តើង គេធ្វើឲ្យមាំដល់ជើងជញ្ជាំងខាងក្រៅនៃផ្ទះ ហៅថា ថ្នាក់ (ក្តារបែន) ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយព្យួរបាត្រនឹងមេជញ្ជាំងខ្លះ នឹងដៃកែវខ្លះ ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវព្យួរបាត្រទេ ភិក្ខុណាព្យួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើគ្រែ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយភ្លេចស្មារតីក៏អង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើគ្រែទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុកបាត្រលើតាំង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយភ្លេចស្មារតីអង្គុយសង្កត់បាត្របែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកបាត្រលើតាំងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងភ្នែន ។ ក្រោកឡើងដោយភ្លេចស្មារតី ។ បាត្រក៏រមៀលធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រលើភ្លៅទាំងភ្នែនទេ ភិក្ខុណា

ដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដាក់បាត្រក្នុងឆត្រ ។ ខ្យល់កំបុតត្បូងក៏បក់ផើយប៉ើងឆត្រឡើង ។ បាត្រក៏ធ្លាក់បែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដាក់បាត្រក្នុងឆត្រទេ ភិក្ខុណាដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានបាត្រនៅដៃ ប្រានសន្ទះទ្វារ ។ បាត្រក៏ទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារបែកទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានបាត្រនៅដៃ មិនត្រូវប្រានសន្ទះទ្វារទេ ភិក្ខុណាប្រាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយសម្បកឃ្លោក (កាន់សម្បកឃ្លោក) ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកតិត្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយសម្បកឃ្លោកទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយអំបែងឆ្នាំង ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួក

តិរិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរទៅបិណ្ឌបាតដោយអំបែងឆ្នាំងទេ ភិក្ខុណាដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តយកវត្ថុបំសុកូលគ្រប់មុខ(១) ។ ភិក្ខុនោះប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច ។ មានស្រីម្នាក់ឃើញហើយ ខ្លាចស្រែកភ្ញាត់សំឡេងថា ឱនេះជាបិសាចធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់អញតើ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោច ដូចពួកបិសាចសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់បាត្រក្បាលខ្មោចទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវជាអ្នកប្រព្រឹត្តយកវត្ថុបំសុកូលគ្រប់មុខទេ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តយក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកបាត្រដាក់កាកអាមិសៈដែលគេចោលខ្លះ ឆ្អឹងខ្លះ ទឹកជាដែលខ្លះ ហើយនាំយកទៅចោល ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះឆាន់ក្នុងបាត្រណា បាត្រនោះឯងជាកន្ធោររបស់លោក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គ

---

(១)- យកវត្ថុបំសុកូលតាមតែប្រទះ គឺវត្ថុដទៃក្រៅអំពីត្រៃចីវរ និងគ្រែតាំង ។

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកបាត្រដាក់កាកអាមិសៈដែលគេចោលក្តី ឆ្អឹងក្តី ទឹកជាដែលក្តី នាំយកទៅចោលទេ ភិក្ខុណានាំយកទៅចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកន្ទោរ ។

[១៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយហែកចីវរដោយដៃហើយដេរចីវរ ។ ចីវរក៏មិនស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិត និងកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំកាំបិត ។

[១៦៦] សម័យនោះឯង កាំបិតមានដងកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតមានដង ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ដងកាំបិតដ៏ខ្ពស់និងទាប(១) គឺធ្វើដោយមាសនិងធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបន្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ដងកាំបិតខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងកាំបិតធ្វើដោយឆ្អឹង ធ្វើដោយភ្លុក ធ្វើដោយស្នែង ធ្វើដោយបបុស ធ្វើដោយឫស្សី ធ្វើដោយឈើ ធ្វើដោយជ័រ ធ្វើដោយផ្លែ ធ្វើ

---

(១)- ល្អ និងអន់ ។

ដោយលោហធាតុ⁽¹⁾ ធ្វើដោយគូទស័ង្ខ ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរដោយស្លាបមាន់ខ្លះ ដោយចម្រៀកឫស្សីខ្លះ ។ ចីវរមានថ្នេរមិនល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតម្ជុល ។ ម្ជុលទាំងឡាយក៏មានប្រេះចាប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបំពង់ម្ជុល ។ ប្រេះក៏ចាប់ក្នុងបំពង់ម្ជុលទៀត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់លម្អតបំពេញ (ក្នុងបំពង់ម្ជុល) ។ ប្រេះក៏កើតឡើងក្នុងលម្អិតទៀត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបំពេញបំពង់ម្ជុលដោយលម្អតម្សៅដ៏លាយដោយរមៀត ។ ប្រេះក៏កើតឡើងក្នុងលម្អតម្សៅដ៏លាយដោយរមៀតទៀត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលម្អតថ្ម ។ ប្រេះក៏កើតឡើងក្នុងលម្អិតថ្មទៀត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាបដោយក្រមួនឃ្មុំ ។ ក្រមួនឃ្មុំដែលភិក្ខុលាបហើយក៏បែករាត់រាយទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំក្រមួនឃ្មុំ ។

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជីកដាំបង្គោលក្នុងទីនោះៗ ហើយចងដេរចីវរ ។ ចីវរក៏ស្មោកមិនស្មើល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល

---

[1] ១- លោហជាតិផ្សេងៗ មានទង់ដែងជាដើម ។

សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្ទឹង(១) និងខ្សែស្ទឹង(២) ដើម្បីឲ្យភិក្ខុចងចីវរ ហើយដេរក្នុងទីនោះៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយលាតឈើស្ទឹងក្នុងទីមិនស្មើ ។ ឈើស្ទឹងក៏បែកបាក់ទៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលាតឈើស្ទឹងក្នុងទីមិនស្មើទេ ភិក្ខុណាលាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយលាតឈើស្ទឹងលើផែនដី ។ ឈើស្ទឹងក៏ប្រឡាក់ដោយធូលី ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ។ ជាយចីវរដែលចងនឹងឈើស្ទឹងក៏ទក់ទីអស់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើក (ថែម) អនុវាតបណ្តោយ និងអនុវាតទទឹងរបស់ចីវរ ។ ឈើស្ទឹងមិនល្មមគ្នានឹងចីវរ(៣) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដងឈើស្ទឹង(៤) និងការបត់ទ្រនាប់ឈើស្ទឹងឲ្យជាពីរជាន់(៥) ស្លាកសម្រាប់បញ្ចូលក្នុងចន្លោះនៃចីវរមានជាន់ពីរ ខ្សែសម្រាប់រឹតឈើស្ទឹងតូចជាមួយនឹងឈើស្ទឹងធំ និងខ្សែសម្រាប់រឹតចីវរ ភ្ជាប់នឹងឈើស្ទឹងតូច ដើម្បីចងចីវរដេរ ។ ចន្លោះថ្នេរចីវរមិនស្មើគ្នា ។បេ។

១- គេយកឈើ ៤ កំណាត់មកផ្គុំគ្នាជា ៤ ជ្រុងរាងទ្រវែង ឲ្យល្មមដាក់ចីវរដេរបាន មានទាំងទ្រនាប់សម្រាប់ឈើស្ទឹងនោះផង ។ ២- ខ្សែសម្រាប់ចងចីវរនឹងឈើស្ទឹង ចំពោះភិក្ខុដែលដេរចីវរពីរជាន់ ។ ៣- ឈើស្ទឹងដែលគេធ្វើតម្រូវនឹងភិក្ខុខ្ពស់ លុះដេរចីវរភិក្ខុទាបក៏មិនល្មម ។ ៤- ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្ទឹងតូចត្រង់កណ្តាលឈើស្ទឹងធំ ។ ៥- ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបត់ជាយទ្រនាប់ជាពីរជាន់ជុំវិញ ឲ្យល្មមនឹងឈើស្ទឹងតូចនោះ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្នាតសម្រាប់វាស់ ។ ថ្នេរចីវរក៏វៀចមិនត្រង់ល្អ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែបន្ទាត់ ។

[១៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជើងមិនស្អាត ហើយដើរជាន់ឈើស្ដឹង ។ ឈើស្ដឹងក៏ប្រឡាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងមិនស្អាត មិនត្រូវដើរជាន់ឈើស្ដឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជើងទទឹក ដើរជាន់លើឈើស្ដឹង ។ ឈើស្ដឹងក៏ប្រឡាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជើងទទឹក មិនត្រូវជាន់ឈើស្ដឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរជាន់ឈើស្ដឹង ។ ឈើស្ដឹងក៏សៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវពាក់ស្បែកជើងជាន់ឈើស្ដឹងទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរកាន់ដោយម្រាមដៃ ។ ម្រាមដៃក៏ឈឺ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ស្នាប់ម្រាមដៃ(១) ។

[១៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ស្នាប់ម្រាមដៃដ៏ខ្ពស់និងទាប គឺធ្វើដោយមាសនិងធ្វើដោយប្រាក់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ស្នាប់ម្រាមដៃខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នាប់ម្រាមដៃធ្វើដោយឆ្អឹង ។បេ។ ធ្វើដោយគូទស័ង្ខ ។

[១៧៥] សម័យនោះឯង ម្ជុល កាំបិត និងស្នាប់ម្រាមដៃបាត់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុសម្រាប់ដាក់ ។ (លុះដាក់) ក្នុងវត្ថុសម្រាប់ដាក់ក៏នៅតែរាត់រាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ស្នាប់ម្រាមដៃ ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវរក្នុងទីវាល លំបាកដោយត្រជាក់និងក្តៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន

១- ស្នាប់ដៃដែលគេពាក់សម្រាប់ដេរ ដើម្បីកុំឲ្យម្ជុលមុតដៃ ។

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ដឹង បារាំសម្រាប់ដាក់ឈើស្ដឹង ។ រោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ដឹងមានទីដ៏ទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏លំបាកនឹងឡើង ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់មកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។

[១៧៧] សម័យនោះឯង កម្ទេចស្មៅ ជ្រុះក្នុងរោងឈើស្ដឹង ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបជំបូលហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងបរិកម្មដោយវង្គ ក្បាច់ភ្រីផ្កា ភ្រីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ យ៉ាង ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរ ។

[១៧៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដេរចីវររួចហើយទុកឈើស្ដឹងចោលក្នុងទីនោះហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកកណ្ដុរខ្លះ កណ្ដៀរខ្លះ កាត់កោរ (ឈើស្ដឹង) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះ

ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសា ឈើស្ពឹងទុក ។ ឈើស្ពឹងក៏បាក់បែក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមូរឈើស្ពឹងដោយឈើស្នូល ។ ឈើស្ពឹងក៏រលោចេញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៧៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយផ្អែកឈើស្ពឹងទុកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ នឹងសសរខ្លះ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ឈើស្ពឹងក៏រលំបាក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពាក់ (ឈើស្ពឹង) នឹងមេជញ្ជាំង ឬដៃកែវ ។

[១៨០] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកម្ជុលខ្លះ កាំបិតខ្លះ ភេសជ្ជៈខ្លះ ដាក់ក្នុងបាត្រដើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ភេសជ្ជៈ ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ចងស្បែកជើងនឹងវត្តពន្ធចង្កេះ

ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ មានឧបាសកម្នាក់ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះ ក៏ទង្គិចក្បាលនឹងស្បែកជើង។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ ចំណែកខាងភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាម ហើយក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុបានយកសេចក្តីនុ៎ះទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ស្បែកជើង ។ ខ្សែយោគមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែយោគ និងខ្សែសម្រាប់ចង ។

[១៨២] សម័យនោះឯង មានទឹកជាអកប្បិយៈក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ សំពត់តម្រងទឹកមិនទាន់មាននៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹក ។ កំណាត់សំពត់មិនគ្រាន់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតម្រងទឹកដែលគេរឹតភ្ជាប់នឹងឈើបីកំណាត់ ។ កំណាត់សំពត់មិនគ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតធម្មក្រក ។

[១៨៣] សម័យនោះឯង ក្នុងកោសលជនបទ មានភិក្ខុពីររូបនាំគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ។ ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តអនាចារ ។ ភិក្ខុទីពីរបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះក៏ចងគំនុំនឹងភិក្ខុនោះ ។ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នក

ប្រព្រឹត្តអនាចារនោះស្រេកទឹក ក៏និយាយទៅនឹងភិក្ខុដែលខ្លួនចងគំនុំយ៉ាងនេះ ថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោកឲ្យតម្រងទឹកមកខ្ញុំៗ នឹងឆាន់ទឹក ។ ភិក្ខុដែល គេចងគំនុំមិនព្រមឲ្យ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះស្រេកទឹកខ្លាំង ក៏ធ្វើ មរណកាលទៅ ។ កាលភិក្ខុដែលគេចងគំនុំនោះទៅអារាម ក៏បានប្រាប់សេចក្តី នុ៎ះ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏និយាយថា ម្នាលអាវុសោ កាលគេ សុំសំពត់តម្រងទឹក លោកមិនឲ្យគេមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មែនហើយ អាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក ភិក្ខុមិនសមបើមិនឲ្យគេទេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[១៨៤] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំ ភិក្ខុសង្ឃក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ បានឮថា គេ ខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនឲ្យគេ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើរបស់អ្នកជាអំពើមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវ បែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនត្រូវធ្វើ ម្នាលមោឃបុរស កាលបើគេខ្ចីសំពត់តម្រងទឹក អ្នកមិនសមបើនឹងមិនឲ្យគេទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយ កាលបើគេខ្ចីតម្រងទឹក កុំគប្បីមិនឲ្យ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគ្មានសំពត់តម្រងទឹក មិនត្រូវដើរផ្លូវឆ្ងាយទេ ភិក្ខុណាដើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ បើមិនមានសំពត់តម្រងទឹកក្តី ធម្មក្រកក្តី ទុកជាជាយសង្ឃាដិ ក៏ត្រូវអធិដ្ឋានបានថា អាត្មាអញនឹងត្រងទឹកដោយសង្ឃាដិនេះឆាន់ ។

[១៨៥] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ទ្រង់សំដៅទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។

[១៨៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនវកម្ម (ការងារថ្មី) ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានសន្ធតសំពត់តម្រងទឹកនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកមានដង ។ ភិក្ខុមិនទាន់សន្ធតសំពត់តម្រងទឹកមានដងនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់តម្រងត្រាំ⁽១⁾ ។

[១៨៧] សម័យនោះឯង មូសបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

១- សំពត់ដែលគេចងជាយទាំង ៤ ភ្ជាប់នឹងបង្គោលទាំង ៤ ដែលគេបោះក្នុងទឹក ហើយសង្កត់ត្រង់កណ្តាលសំពត់នោះ ឲ្យទឹកជ្រាបចូលមក ហើយយកភាជន៍ទៅដងទឹកនោះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតមុង ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលីពួកជនបានចាត់ចែងភត្តដ៏ឧត្តម (ប្រគេនពួកភិក្ខុ) ។ ពួកភិក្ខុបានឆាន់ភោជនទាំងឡាយដ៏ឧត្តម មានកាយច្រើនទៅដោយទោស (រោគទល់) មានអាពាធច្រើន ។ គ្រានោះឯង ជីវកកោមារភត្យបានទៅក្រុងវេសាលី ដោយកិច្ចនីមួយ ។ ជីវកកោមារភត្យបានឃើញភិក្ខុទាំងឡាយមានកាយច្រើនទៅដោយរោគ មានអាពាធច្រើន លុះបានឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះជីវកកោមារភត្យអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានកាយច្រើនទៅដោយទោស មានអាពាធច្រើន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតទីចង្ក្រម និងរោងភ្លើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាការប្រពៃ កាលបើយ៉ាងនេះភិក្ខុទាំងឡាយនឹងមិនសូវមានអាពាធ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភត្យ ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ វេលានោះ ជីវកកោមារភត្យ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថារួចហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។

[១៨៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា

ក្នុងវេលានោះ ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីចង្ក្រម និងរោងភ្លើង ។

[១៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចង្ក្រមក្នុងទីចង្ក្រមមិនរាបស្មើ ។ ជើងទាំងឡាយក៏ឈឺ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីចង្ក្រមឲ្យរាបស្មើ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ទីចង្ក្រមជាទីទាប ។ ទឹកក៏លិចក្នុងទីចង្ក្រមនោះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីចង្ក្រមឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុកំពុងចង្ក្រមលើទីចង្ក្រម ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ(១) ក្នុង

១- វត្ថុបោះរាំងក្នុងទីចង្ក្រមបង្ការកុំឲ្យធ្លាក់ហៅថា បង្កាន់ដៃ ស្រុកខ្លះហៅថា ដៃរបៃ ។

ទីចង្ក្រម ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកំពុងចង្ក្រមក្នុងទីវាល ក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរោងចង្ក្រម ។ កម្ទេចស្មៅក៏ជ្រុះមកក្នុងរោងចង្ក្រម ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។

[១៩៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមានទីដីទាប ។ ទឹក (ជោរជន់មក) ក៏លិចរោងភ្លើងនោះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចុះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ និងខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ រោងភ្លើងមិនទាន់មានទ្វារបង្អួចនៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្បាល់ ឬដំណាប់ក្រោម ឈើអន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ)

សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក) ។ ជើងជញ្ជាំងរោងភ្លើងក៏ពុក ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យទាបជុំវិញ(១)។ ប្រហោង សម្រាប់បង្ហុយផ្សែងរបស់រោងភ្លើងមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រហោងសម្រាប់បង្ហុយផ្សែង ។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើចង្ក្រានកណ្តាលរោងភ្លើងតូច ។ ទីឱកាសសម្រាប់ចេញចូលមិនមាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើរោងភ្លើងតូច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើចង្ក្រានក្នុងទីសមគួរមួយ កាលបើរោងភ្លើងធំ ឲ្យធ្វើចង្ក្រានក្នុងទីពាក់កណ្តាលបុះ ។ ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវមុខ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដីមកលាបមុខ ។ ពួកភិក្ខុធ្វើដីឲ្យទទឹកដោយដៃ (របស់ខ្លួន) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ។ ដីស្អិតក៏ធុំក្លិនស្អុយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប់ដោយគ្រឿងក្រអូប ។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើងក៏ជះចំហាយក្តៅមកត្រូវ

១- ធ្វើទីដីឲ្យទាបព័ទ្ធជុំវិញជញ្ជាំងដើម្បីនឹងទប់ជើងជញ្ជាំង ។

កាយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដងទឹកទុក ។ ពួកភិក្ខុដងទឹកដោយចានខ្វះ ដោយបាត្រខ្វះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសៀន និងផ្តិល ។ រោងភ្លើងដែលប្រក់ដោយស្មៅក៏គ្មានចំហាយញើស ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយបូកលាបដីស្អិតទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ។ រោងភ្លើងក៏មានភក់ជ្រាំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ៣ យ៉ាង គឺកម្រាលឥដ្ឋ ១ កម្រាលថ្ម ១ កម្រាលឈើ ១ ។ រោងភ្លើងក៏នៅតែមានភក់ជ្រាំដដែល ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាងចេញ ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[១៩៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដីក្នុងរោងភ្លើង យកដៃអេះខ្លួន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ។

[១៩៨]សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមិនមានវត្ថុអ្វីបិទបាំងនៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំង កំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ បន្ទប់មិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ ។ បន្ទប់មានទីដ៏ទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់លិចមក ។បេ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏រេបះធ្លាក់ចេញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូនខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នាំគ្នាឡើងទៅបានដោយលំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្ដើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្ដើរឥដ្ឋ ១ ជណ្ដើរថ្ម ១ ជណ្ដើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ បន្ទប់មិនទាន់មានទ្វារបង្អួចនៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ត្បាល់ ឬដំណាប់ក្រោមឈើអន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ (បិទបើក) ។

[១៩៩] សម័យនោះឯង កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ចុះមកក្នុងបន្ទប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូល ហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងលាបដោយរង្គ ធ្វើភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ ទីបរិវេណក៏មានភក់ជ្រាំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកខ្សាច់ចាក់រោយរាយចុះ ។ ដីខ្សាច់មិនរាបស្មើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល

ថ្ម ។ ទឹកក៏ជក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយសម្រាប់បង្ហូរទឹក ។

[២០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអាក្រាតសំពះភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតសំពះភិក្ខុមិនអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេសំពះភិក្ខុមិនអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យគេធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតឲ្យ (របស់) ដល់ភិក្ខុអាក្រាត ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតទទួល (របស់) ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតទំពាស៊ី ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតបរិភោគ ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតលិទ្ធភ្ជក្យ ។ ពួកភិក្ខុអាក្រាតផឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវសំពះភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវសំពះ (គេ) ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេសំពះភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេសំពះខ្លួន ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវឲ្យរបស់ដល់ភិក្ខុអាក្រាត ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវទទួលរបស់ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវទំពាស៊ី ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវបរិភោគ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវលិទ្ធភ្ជក្យ ភិក្ខុអាក្រាតមិនត្រូវផឹកទេ ភិក្ខុណាផឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដាក់ចីវរលើផែនដីក្នុងរោងភ្លើង ។ ចីវរក៏ប្រឡាក់ទៅដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ

ព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរក្នុងរោងភ្លើង ។ កាលដែលភ្លៀងបង្អុរចុះមក ចីវរក៏ទទឹក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាលាជិតរោងភ្លើង ។ សាលាជិតរោងភ្លើងមានទីទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់មកលិចចុះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីខ្ពស់ឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចេញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកពូន ។បេ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅ ក៏លំបាក ។បេ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ ។

[២០២] សម័យនោះឯង កម្ទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងរោងភ្លើង ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូល ហើយបូកលាបដោយដីទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ។បេ។ (តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ) ស្បៀងស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងចីវរ ។

[២០៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសនឹងធ្វើបរិកម្មខ្លួន (ដុសខ្លួន) ក្នុងរោងភ្លើងខ្លះ ក្នុងទឹកខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទីបិទបាំង ៣ យ៉ាង គឺទីបិទបាំងដោយរោងភ្លើង ១ ទីបិទបាំងដោយទឹក ១ ទីបិទបាំងដោយសំពត់ ១ ។

[២០៤] សម័យនោះឯង រោងភ្លើងមិនទាន់មានទឹកនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក ។ ប្រាំងអណ្តូងក៏បាក់ចុះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យក) ខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ អណ្តូងទឹកមានទីទាប ។ ទឹកក៏ជោរជន់លិច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏របេះធ្លាក់ចេញ ។បេ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើង ក៏លំបាក ។បេ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) បង្កាន់ដៃ ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកឡើងដោយវល្លិខ្លះ ដោយវត្ថពន្ធចង្កេះខ្លះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ខ្សែសម្រាប់យោងទឹកអណ្តូង ។ ដៃក៏ឈឺ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ឈើថ្នឹងយន្តសម្រាប់យោង (ទឹក) ព្រ័ត្រវែង និងរ៉ត (សម្រាប់យោង) ។ ភាជន៍ក៏បែកបាក់ជាច្រើន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបំពង់ ៣ យ៉ាង គឺបំពង់លោហជាតិ ១ បំពង់ឈើ ១ បំពង់ស្បែក ១ ។

[២០៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយោងទឹកក្នុងទីវាលក៏លំបាកដោយរងាខ្លះ ដោយក្តៅខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងអណ្តូងទឹក ។ កម្ទេចស្មៅ ក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងរោងអណ្តូងទឹក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបជំបូល ហើយបូកលាបដីស្អិត ទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ធ្វើក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្បៀងស្នួចីវរ ខ្សែស្បៀងចីវរ ។

[២០៧] សម័យនោះឯង អណ្តូងទឹកមិនទាន់មានគម្របនៅឡើយ ។ កម្ទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ ក៏រោយរាយចុះ (ក្នុងអណ្តូងនោះ) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើគម្រប ។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភាជន៍សម្រាប់ដងទឹកមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់ដាក់ទឹក និងផើងសម្រាប់ដាក់ទឹក ។

[២០៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុងូតទឹកក្នុងទីពីសពាសក្នុងអារាម ។ អារាមក៏មានភក់ជ្រាំ ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំ ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំតាំងនៅក្នុងទីវាល មិនទាន់បានបិទបាំងនៅឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស មិនហ៊ាន

ងូតទឹក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ អណ្តូងសម្រាប់ដាក់ទឹកជ្រាំក៏មានភក់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាល ៣ យ៉ាង គឺកម្រាលឥដ្ឋ ១ កម្រាលថ្ម ១ កម្រាលឈើ ១ ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[២១០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានខ្លួនត្រជាក់ (ដោយតំណក់ទឹក) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើវត្ថុសម្រាប់ជូតទឹក (មានភ្កុកជាដើម) ឬនឹងជូតដោយកំណាត់សំពត់ក៏បាន ។

[២១១] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានចំណង់នឹងធ្វើស្រះជាប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្រះបាន ។ (វេលានោះ) ក្តីស្រះក៏របេះចេញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងក៏លំបាក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺ ជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ ។ (វេលានោះ) ក្នុងស្រះមានទឹកចាស់ដក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក និងទបង្ហូរទឹក ។

[២១២] សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់មានបំណងចង់នឹងធ្វើរោងភ្លើង ជាទីរក្សាកាយ (ប្រកបដោយ) ជហ្វាជងក្ដារ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងភ្លើងជាទីរក្សាកាយមានជហ្វាជងក្ដារ ។

[២១៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនៅប្រាសចាកនិសីទនៈអស់ ៤ ខែ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅប្រាសចាកនិសីទនៈអស់ ៤ ខែទេ ភិក្ខុណានៅប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដេកលើដំណេកដែលគេរោយរាយដោយផ្កា ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដេកលើដំណេកដែលគេរោយរាយដោយផ្កាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំយកគ្រឿងក្រអូបខ្លះ

ផ្កាកម្រងខ្លះ មកកាន់អារាម ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យទទួលគ្រឿងក្រអូបហើយឲ្យប្រោះព្រំដោយម្រាមដៃ ៥ ត្រង់ទ្វារ និងបង្អួច ព្រមទាំងទទួលយកផ្កាទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរក្នុងវិហារបាន ។

[២១៦] សម័យនោះឯង កម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលស្នាច់ ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះថា កម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមនេះ យើងគួរអធិដ្ឋាន ឬគួរវិកប្ប ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនបាច់អធិដ្ឋាន មិនបាច់វិកប្បនូវកម្រាលស្នាច់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀមទេ ។

[២១៧]សម័យនោះឯងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងភាជន៍ពិសេស(១) សម្រាប់រងចង្ហាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ភោជនក្នុងភាជន៍ពិសេស សម្រាប់រងចង្ហាន់ទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១- សូមមើលអដ្ឋកថា ខាងក្រោម ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ កាលដែលភិក្ខុនោះឆាន់មិនអាចនឹងទប់បាត្រដោយដៃបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភាជន៍សម្រាប់រងដែលធ្វើដោយឈើ ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជន៍ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ផឹកទឹកក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ ដេកលើកម្រាលនិងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ (ភោជន) រួមភាជន៍ជាមួយគ្នា មិនត្រូវផឹកទឹករួមផ្តិលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នា មិនត្រូវដេកលើកម្រាលនិងដណ្តប់ជាមួយគ្នាទេ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២០] សម័យនោះឯង វឌ្ឍលិច្ឆវីជាសម្លាញ់មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍលិច្ឆវីចូលទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយទៅនឹងមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ កាលវឌ្ឍលិច្ឆវីនិយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុមិនបាននិយាយរាក់ទាក់មកវិញឡើយ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវីក៏និយាយ

ទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ក៏មិនបាននិយាយរាក់ទាក់ជាគម្រប់ពីរដងទៀត ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយទៅរកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុជាគម្រប់បីដងទៀតថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុក៏មិនបាននិយាយរាក់ទាក់ ជាគម្រប់បីដងទៀត ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា ខ្ញុំធ្វើខុសនឹងលោកម្ចាស់ដូចម្តេច ហេតុអ្វីបានជាលោកម្ចាស់មិននិយាយរាក់ទាក់នឹងខ្ញុំ ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នែអាវុសោ វឌ្ឍៈ បានជាយើងមិននិយាយរាក់ទាក់ទៅរកអ្នក ព្រោះព្រះទព្វមល្លបុត្តបៀតបៀនយើង អ្នកមិនអើពើសោះ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ។ មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយថា នែអាវុសោវឌ្ឍៈ ប្រសិនបើអ្នកចង់ដែរ (ចូលដៃផង) ព្រះមានព្រះភាគគប្បីឲ្យព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុវិនាសក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនិយាយថា លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងធ្វើដូចម្តេច ។ ខ្ញុំនឹងអាចដើម្បីធ្វើដូចម្តេច ។ មេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុនិយាយបង្គាប់ថា នែអាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកឯងចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ត្រូវក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រពវិញ ខ្យល់ចេញអំពីទិសណា ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅ

វិញ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្ត បានប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធខ្ញុំ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិទទួលស្តាប់ពាក្យរបស់មេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុទាំងនោះថា ករុណាលោកម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវឌ្ឍលិច្ឆវិអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទីនេះមិនកំបាំង មិនសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះក៏ត្រឡប់ទៅជាមានភ័យ មានចង្រៃ មានឧបទ្រព ខ្យល់ចេញអំពីទិសណា ទិសនោះត្រឡប់ទៅជាមានខ្យល់ចូលវិញ ទឹក (ត្រជាក់) ត្រឡប់ទៅជាក្តៅវិញ ឥឡូវនេះលោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្ត ប្រទូស្តនឹងកិរិយារបស់ខ្ញុំ ។

[២២១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករឭកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដូចជាវឌ្ឍៈនេះពោលមែនឬ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ជាគម្រប់ពីរដងផង ។បេ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា ម្នាលទព្វៈ អ្នករឭកមើល អ្នកបានធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ ដូចជាវឌ្ឍៈនេះពោលមែនឬ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គស្រាប់ហើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល

ទព្វៈ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនពោលបណ្តោះបណ្តោយ៉ាងនេះទេ បើអំពើអ្វីដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរឆ្លើយថា ធ្វើហើយ បើអំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរឆ្លើយថាមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងអំពីកើតមកវេលាណា មិនដែលស្គាល់សេពមេថុនធម្មទេ សូម្បីតែយល់សប្តិក៏មិនដែលឃើញឡើយ បាច់និយាយទៅថ្វីដល់ការភ្ញាក់រឭក ។

[២២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃសេពគប់រក ។

[២២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រឧបាសកប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ គឺឧបាសកព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានលាភ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានប្រយោជន៍ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានទីលំនៅ ១ ជេរប្រទេចពួកភិក្ខុ ១ បំបែកពួកភិក្ខុឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ ១ ពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្កាប់បាត្រ ដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ។

[២២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) វឌ្ឍលិច្ឆវិ (ឧបាសក) ចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមាន

អាយុដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វឌ្ឍលិច្ឆវិចោទព្រះទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ដោយសីលវិបត្តិមិនមានមូល ។ សង្ឃផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ ការផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍលិច្ឆវិមិនឲ្យសង្ឃរាប់អានហើយ ការផ្កាប់បាត្រនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៥] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់កាន់យកបាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ផ្ទះវឌ្ឍលិច្ឆវិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ពោលនឹងវឌ្ឍលិច្ឆវិយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់អ្នកហើយ ខ្លួនអ្នកសង្ឃលែងរាប់អានហើយ ។ ឯវឌ្ឍលិច្ឆវិឮដំណឹងថា សង្ឃផ្កាប់បាត្រដល់អាត្មាអញហើយ អាត្មាអញសង្ឃលែងរាប់អានហើយ ក៏ជ្រប់ដួលនៅក្នុងទីនោះឯង ។ គ្រានោះ ពួកមិត្តអមាត្យញាតិសាលោហិតរបស់វឌ្ឍលិច្ឆវិ ក៏បាននិយាយទៅនឹងវឌ្ឍលិច្ឆវិយ៉ាងនេះថា ណ្ហើយ អាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកកុំសោយសោក កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ យើងនឹងធ្វើព្រះមានព្រះភាគ និង

ព្រះសង្ឃឲ្យជ្រះថ្លាឡើងវិញ ។ លំដាប់នោះ វឌ្ឍលិច្ឆវិព្រមទាំងបុត្រភរិយា មិត្តអមាត្យ និងញាតិសាលោហិត មានសំពត់ទទឹក មានសក់ទទឹក នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឱនសិរ្សទៀបព្រះបាទទាំងគូ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយពោលនឹងព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីធ្លាំធ្លងមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គហើយ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាខ្ញុំព្រះអង្គបានចោទលោកម្ចាស់ទព្វមល្លបុត្តដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគអត់សេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ វឌ្ឍៈអើ សេចក្តីធ្លាំធ្លងមានដល់អ្នកហើយ តាមដោយអ្នកជាមនុស្សល្ងង់ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថាអ្នកបានចោទទព្វមល្លបុត្ត ដោយសីលវិបត្តិ មិនមានមូលហើយ ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ (ឥឡូវនេះ) អ្នកឃើញសេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លង ហើយសម្តែងទោសសមគួរតាមដំណើរទោស យើងអត់ទោសនោះដល់អ្នក ម្នាលអាវុសោវឌ្ឍៈ អ្នកណាបានឃើញសេចក្តីធ្លាំធ្លង តាមដោយសេចក្តីធ្លាំធ្លង ហើយសម្តែងទោសសមគួរតាមដំណើរទោស ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នកនោះក្នុងអរិយវិន័យ ។

[២២៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើវឌ្ឍ-

លិច្ឆវិឲ្យសង្ឃរាប់អានវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃចូរផ្ងារបាត្រដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ គឺឧបាសកមិនព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនព្យាយាមដើម្បីឲ្យខូចប្រយោជន៍របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនព្យាយាមដើម្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយខានបានទីលំនៅ ១ មិនជេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនញុះញង់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ មិនពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្ងារបាត្រ ដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៨ នេះ ។

[២២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវផ្ងារបាត្រយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវវឌ្ឍលិច្ឆវិនោះចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើសំពត់បង់កធៀងស្មាម្ខាងសំពះបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់ខ្ញុំហើយ សង្ឃលែងរាប់អានខ្ញុំហើយ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវ) ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស ខ្ញុំមកសូមឲ្យព្រះសង្ឃផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ជាគម្រប់បីដងផង ។

[២២៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃរាប់អាន ។ វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃ ទាំងសម្ងបរោម

ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យសង្ឃផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់រកឡើងវិញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើមិនឲ្យសង្ឃរាប់រក ។ (ឥឡូវនេះ) វឌ្ឍលិច្ឆវិនោះបានប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃទាំងសម្ងបរោម ប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកទោស មកសូមឲ្យសង្ឃផ្ងារបាត្រឡើងវិញ ។ សង្ឃក៏ផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ ។ ការផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់អានឡើងវិញ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានផ្ងារបាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវិ គឺធ្វើឲ្យសង្ឃរាប់រកវិញហើយ ការផ្ងារបាត្រនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២៩] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលីគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងភគ្គជនបទយាងទៅតាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ភគ្គជនបទនោះ ។ ឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅភេសកឡាវ័ន(១) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរ ក្នុងភគ្គជនបទនោះ ។

---

(១)- ព្រៃឈើហិង្គុ ឬព្រៃនៃយក្ខិនី ឈ្មោះភេសកឡា នៅរក្សាគ្រប់គ្រង ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពោធិរាជកុមារចាត់ការកសាងប្រាសាទឈ្មោះកោកនុទ(១) ទើបតែនឹងហើយថ្មីៗ ដែលសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ឬបុគ្គលណានីមួយ ជាតិជាមនុស្សមិនដែលធ្លាប់បាននៅអាស្រ័យ ។ លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារ ទ្រង់ហៅសញ្ជិកាបុត្តមាណពមកប្រាប់ថា នែសញ្ជិកាបុត្តសម្លាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំបាទាព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ តាមពាក្យអញថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពោធិរាជកុមារសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះអង្គដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយ និងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ហើយទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ សញ្ជិកាបុត្តមាណពទទួលព្រះបន្ទូលពោធិរាជកុមារថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលរាក់ទាក់សំណេះសំណាល ទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួរជាទីរីករាយ និងពាក្យដែលគួររឭកហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសញ្ជិកាបុត្តមាណពអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ពោធិរាជកុមារសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទា ព្រះ-

---

១- បានជាឈ្មោះថា កោកនុទ ព្រោះប្រាសាទនោះមានការរចនា មានលម្អដូចផ្កាឈូកក្រហម ។

គោតមជាម្ចាស់ដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយនិងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ មួយទៀត ពោធិរាជកុមារឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ សញ្ជិកាបុត្តមាណពដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទទួលនិមន្តន៍ហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅរកពោធិរាជកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបទូលពោធិរាជកុមារយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំព្រះអង្គបានក្រាបបង្គំទូលព្រះគោតមមានព្រះភាគ តាមបន្ទូលរបស់ទ្រង់ហើយថា ពោធិរាជកុមារសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដោយត្បូង ទូលសួរអាពាធតិចតួច សេចក្តីលំបាកតិចតួច សេចក្តីព្យាយាមស្រួល កម្លាំងកាយនិងធម៌ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ មួយទៀត ពោធិរាជកុមារឲ្យក្រាបទូលព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ពោធិរាជកុមារ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ព្រះសមណគោតមជាម្ចាស់បានទទួលនិមន្តន៍ហើយ ។

[២៣១] លុះព្រឹកឡើង ពោធិរាជកុមារក៏ចាត់ចែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យក្រាលកោកនុទប្រាសាទ ដោយសំពត់សទាំងឡាយ ដរាបដល់កាំជណ្តើរជាន់ខាងក្រោមបំផុត ហើយត្រាស់ហៅសញ្ជិកាបុត្តមាណពមកថា ម្នាលសញ្ជិកាបុត្តសម្លាញ់ អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាលដល់ព្រះ

មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ សញ្ជិកាបុត្តមាណពទទួលព្រះបន្ទូលរបស់ពោធិរាជកុមារថា ព្រះករុណាវិសេស ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំទូលភត្តកាល ដល់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។

[២៣២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បៀកស្បង់ទ្រង់បាត្រចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់និវេសនស្ថានរបស់ពោធិរាជកុមារ ។ សម័យនោះឯង ពោធិរាជកុមារឈរនៅខាងក្រៅខ្លោងទ្វាររង់ចាំព្រះមានព្រះភាគ ។ ពោធិរាជកុមារបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ស្តេចយាងមកអំពីចម្ងាយលីមៗ លុះឃើញហើយក៏ក្រោកទៅទទួលក្នុងទីនោះហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ និមន្តព្រះអង្គឲ្យស្តេចយាងទៅខាងមុខ ហើយចូលទៅកាន់កោកនុទប្រាសាទ ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈប់អាស្រ័យនៅកាំជណ្តើរជាន់ខាងក្រោមបំផុត ។ លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារក្រាបថ្វាយបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះសុគតទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំព្រះអង្គអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ កាលពោធិរាជកុមារក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះអង្គទ្រង់នៅស្ងៀម ។ ពោធិរាជកុមារក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគជាគម្រប់ពីរដងផង ។បេ។ ជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជាន់សំពត់ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះសុគតទ្រង់ស្តេចយាងជាន់សំពត់ទាំងឡាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បែរព្រះភក្ត្រ ទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុក៏មានថេរវាចាទៅនឹងពោធិរាជកុមារយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ សូមទ្រង់សាសំពត់ចេញ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គមិនទ្រង់ជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ព្រះតថាគតទ្រង់អនុគ្រោះដល់ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ ។ គ្រានោះ ពោធិរាជកុមារទ្រង់ឲ្យសាសំពត់ទាំងឡាយចេញ ហើយទ្រង់ឲ្យក្រាលអាសនៈខាងលើកោកនុទប្រាសាទវិញ ។ ព្រះមានព្រះភាគស្តេចយាងឡើងកាន់កោកនុទប្រាសាទ ហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលស្រេចហើយព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ ។លំដាប់នោះ ពោធិរាជកុមារបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ (បង្អែមចម្អាប) ដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាថ្វាយដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែដល់ទ្រង់ហាមឃាត់ លុះកំណត់ជ្រាបថាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះពោធិរាជកុមារគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈស្តេចចេញទៅ ។

[២៣៣] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិន

ត្រូវជាន់កម្រាលសំពត់ទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៣៤] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់សម្រាលកូនរួចហើយ និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយក្រាលសំពត់និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយជាន់សំពត់ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនហ៊ានជាន់ ។ ស្រីនោះនិយាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោកទាំងឡាយជាន់សំពត់ដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏នៅតែរង្កៀសមិនហ៊ានជាន់សំពត់ (ទៀត) ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កាលបើគេអង្វរដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល មិនសមបើនឹងមិនហ៊ានជាន់កម្រាលសំពត់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮស្រីនោះ កំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) គ្រហស្ថត្រូវការមង្គល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលគ្រហស្ថអង្វរដើម្បីប្រយោជន៍ជាមង្គល ជាន់កម្រាលសំពត់បាន ។

[២៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសនឹងជាន់កម្រាលសម្រាប់ភិក្ខុដែលមានជើងស្អាតបាត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាន់លើកម្រាល សម្រាប់ភិក្ខុដែលមានជើងស្អាតបាន ។

ភាណវារជាគម្រប់ពីរ ចប់

[២៣៦] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងភគ្គជនបទគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ ឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងជេតវនារាម របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកក្អម និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង មានរចនាដូចពកផ្លែឈូក(១) និងអំបោស ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាមិគារមាតា អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទទួលក្អម ទ្រនាប់ជូតជើង និងអំបោស ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ខ្ញុំម្ចាស់អស់កាលជាអង្វែងទៅ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលតែក្អម និងអំបោស ។ ព្រះអង្គមិនទ្រង់ទទួលទ្រនាប់ជូតជើងឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា កាលដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

១- ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលគេធ្វើឲ្យមានពកកន្ទួលខ្ពស់ៗ ឡើង មានអាការដូចគ្រាប់ឈូក ដែលកន្ទួលផុលៗ ឡើងចេញពីផ្លែ ។

[២៣៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្អម និងអំបោស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងមានរបនាដូចពកផ្លៃឈូក(១) ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ៣ យ៉ាង គឺក្រួស ឬដុំថ្ម ១ អំបែងក្បឿង ឬឥដ្ឋ ១ ផ្សិតដែលកើតពីពពុះទឹកសមុទ្រ ១ ។

[២៣៨] គ្រាខាងក្រោយ នាងវិសាខាមិគារមាតា នាំយកផ្ទិត ៤ ជ្រុង និងផ្ទិតមូល(២) ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនាងវិសាខាមិគារមាតាអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទទួលយកផ្ទិត ៤ ជ្រុង និងផ្ទិតមូល (ស្លឹកត្នោត) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់កាលជាអង្វែង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលយកផ្ទិត ៤ ជ្រុង ផ្ទិតមូល (ស្លឹកត្នោត) រួចហើយ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតា ឲ្យយល់ (ប្រយោជន៍) ដោយធម្មីកថា ។បេ។ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[២៣៩] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២- សារត្ថទីបនីដីកាពន្យល់ថា ផ្ទិតមូលដែលគេធ្វើដោយស្លឹកត្នោតជាដើម ។

ធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ចិត ៤ ជ្រុង និងផ្ចិតមូល (ស្លឹកត្នោត) ។

[២៨០] សម័យនោះឯង ផ្ចិតសម្រាប់បក់មូស កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ចិតសម្រាប់បក់មូស ។ (សម័យខាងក្រោយមក) ផ្ចិតដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរីកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ផ្ចិតដែលគេធ្វើដោយរោមចាមរីទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ចិត ៣ យ៉ាង គឺផ្ចិតដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើ ១ ផ្ចិតដែលគេក្រងដោយស្បូវក្លាំង ១ ផ្ចិតដែលគេធ្វើដោយរោមកន្ទុយក្ងោក ១ ។

[២៨១] សម័យនោះឯង មានឆត្រកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រ ។

[២៨២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រដើរទៅ ។ សម័យនោះឯង មានឧបាសកម្នាក់ដើរទៅកាន់ឱទ្យាន ជាមួយនឹងពួកសាវ័ករបស់អាជីវកជាច្រើននាក់ ។ សាវ័ករបស់អាជីវកទាំងឡាយនោះ បានឃើញពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាំងឆត្រដើរមកអំពីចម្ងាយលឹមៗ លុះឃើញហើយក៏និយាយនឹងឧបាសកនោះយ៉ាងនេះថា លោកទាំងអម្បាលនេះជាជីតុនរបស់អ្នក លោក

បាំងឆត្រដើរមក ដូចជាពួកមហាមាត្យត្រួតពល ។ ឧបាសកនោះក៏តបថា លោកទាំងអម្បាលនេះមិនមែនជាភិក្ខុទេ គឺជាបរិព្វាជក ។ ពួកសាវកអាជីវក និងឧបាសក ក៏ភ្នាល់គ្នាដោយពាក្យថា ភិក្ខុ (ឬ) មិនមែនជាភិក្ខុ ។ ទើបឧបាសកនោះដើរចូលទៅជិតមើលស្គាល់ច្បាស់ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បាំងឆត្រដើរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮឧបាសកនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) ពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឆត្រទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបទៀតមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនោះបើខានបាំងឆត្រ មិនបានសេចក្តីសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឆត្រដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[២៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឆត្រដល់ភិក្ខុមានជំងឺតែម្យ៉ាង មិនបានទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុគ្មានជំងឺទេ ហើយរង្កៀសនឹងការបាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចាររបស់អារាម ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៊ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមិនមានជំងឺ ប៉ាំងឆត្រក្នុងអារាម និងឧបចារនៃអារាមបាន ។

[២៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបប្រកបបាត្រក្នុងសង្រែក ហើយពាក់លើឈើច្រត់ ដើរទៅតាមទ្វារស្រុកមួយ ក្នុងវេលាវិកាល ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នានិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ បុរសនេះជាចោរដើរទៅ ដាវរបស់វា (មានមុខ) ភ្លឺស្វាច ហើយក៏ដេញតាមចាប់ លុះចាប់បានហើយ ស្គាល់ថា (ជាភិក្ខុ) ក៏លែងទៅវិញ ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាម ប្រាប់សេចក្តីនុ៊ះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកឬអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើ អាវុសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងទ្រទ្រង់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៊ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោស ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឈើច្រត់ទាំងសង្រែកទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញហើយមិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៊ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[២៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុមានជំងឺនោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាងថ្វាយបង្គំបាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ បើវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

[២៤៨] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមកបាន ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យទណ្ឌសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំ

សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។

[២៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុមានជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទារបស់ភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ បើវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំមកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

[២៥១] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះជាមានជំងឺ តែវៀរលែងសង្រែកចេញ ក៏មិនអាចនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះ មកសូមសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។

សង្ឃក៏ឲ្យសិក្កាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យសិក្កាសម្មតិ ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ តែរៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក បើរៀរលែងស់ក្រែចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុមានជំងឺ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលមានជំងឺនោះត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមានជំងឺ តែរៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក តែរៀរលែងស់ក្រែចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមកសូមទណ្ឌសិក្កាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដងផង ។

[២៥៣] ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃ

ដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក វៀរលែងតែសម្រែកចេញ ក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះនេះមានជំងឺ តែវៀរលែងឈើច្រត់ចេញ ក៏មិនអាចនឹងដើរទៅមក វៀរលែងតែសម្រែកចេញក៏មិនអាចនឹងនាំយកបាត្រទៅបាន (ឥឡូវនេះ) ភិក្ខុនោះមកសូមទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យទណ្ឌសិក្ខាសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះហើយ ការឲ្យនោះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបទំពាអៀងជាប្រក្រតី ។ ភិក្ខុនោះទំពាអៀងៗ ហើយលេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនេះឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ ទើបតែច្យុតមកអំពីកំណើតនៃគោ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតទំពាអៀងដល់ភិក្ខុអ្នកទំពាអៀងជាប្រក្រតី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែភិក្ខុកុំខ្ជាក់អាហារចេញមកខាងក្រៅទ្វារមាត់ហើយលេបចូលទៅវិញ បើភិក្ខុណាលេបចូលទៅវិញ វិនយធរគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ (សម្តែងអាបត្តិចេញ) ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់ប្រជុំជន ១ ពួក ។ គ្រាប់បាយដ៏ច្រើនក៏ជ្រុះរោយរាយក្នុងរោងភត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ កាលបើគេកំពុងប្រគេនបាយ មិនសមបើមិនទទួលដោយសេចក្តីគោរពសោះ ធម្មតាគ្រាប់បាយមួយគ្រាប់ៗ រមែងញុំាងការងារច្រើនឲ្យសម្រេចបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាប់បាយណា ដែលគេកំពុងឲ្យហើយធ្លាក់ចុះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសគ្រាប់បាយនោះខ្លួនឯងហើយឆាន់ចុះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាគ្រាប់បាយនោះទាយកគេលះ គឺប្រគេនរួចស្រេចហើយ ។

[២៥៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានក្រចកវែងដើរទៅបិណ្ឌបាត ។ ស្រីម្នាក់ឃើញហើយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះដូច្នេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកសេពមេថុនធម្ម (នឹងខ្ញុំចុះ) ។ ភិក្ខុនោះឃាត់ថា នែប្អូនស្រី កុំឡើយ ការនុ៎ះមិនគួរទេ ។ ស្រីនោះនិយាយទៀតថា បពិត្រលោក

ដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់មិនសេពទេ ខ្ញុំនឹងខ្វារក្រចៅខ្លួនដោយក្រចករបស់ខ្លួន ហើយនឹងស្រែកឥឡូវនេះថា ភិក្ខុនេះធ្វើវិប្បការនឹងខ្ញុំ ។ ភិក្ខុនោះក៏បណ្ដោយថា ប្អូនស្រី នាងឯងចូរដឹងចុះ ។ ទើបស្រីនោះខ្វារក្រចៅរាងកាយដោយក្រចក របស់ខ្លួនហើយស្រែកថា ភិក្ខុនេះធ្វើវិប្បការនឹងខ្ញុំ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ស្ទុះទៅចាប់ភិក្ខុនោះ ។ មនុស្សទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញស្បែក និងឈាមក្នុងក្រចកស្រីនោះ លុះឃើញហើយក៏ជឿជាក់ថា ភិក្ខុនេះមិនបានធ្វើកម្មនេះដល់ស្រីនេះទេ ហើយក៏លែងភិក្ខុនោះទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលលោកមានអាយុ ចុះលោកទុកក្រចកវែងឬ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា អើអាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ពួកភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបន្អាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបើនឹងទុកក្រចកវែងសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុកក្រចកវែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាត់ក្រចកដោយក្រចកខ្លះ ។ កាត់ក្រចកដោយមាត់ខ្លះ ។ ត្រដុសក្រចកនឹងជញ្ជាំងខ្លះ ។ ម្រាមដៃទាំងឡាយក៏ឈឺចាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកាត់ក្រចក ។ ភិក្ខុទាំងនោះកាត់ក្រចកត្រាតែដល់ឈាម ។ ម្រាមដៃទាំងឡាយក៏

ឈើចាប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាត់ក្រចកត្រឹមនឹងសាច់ ។

[២៥៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង ២០ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេខាត់ក្រចកទាំង ២០ ទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេខាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគ្រាន់តែជម្រះក្អែលប៉ុណ្ណោះ ។

[២៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសក់វែង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយអាចនឹងកោរសក់គ្នា ទៅវិញទៅមកបានឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ អាចនឹងកោរបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្នាប់ដែលគេធ្វើដោយរោមចៀម និងគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងពួង ។

[២៦០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃខ្លះ) ។ ទុកពុកមាត់ (ឲ្យវែង) ខ្លះ ។ ឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែងដូចជា

ពុកចង្កាពពែខ្លះ ។ ឲ្យគេធ្វើពុកមាត់ជា ៤ ជ្រុងខ្លះ ។ ប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូងខ្លះ ។ ទុកជួររោមត្រង់ពោះខ្លះ ។ ទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូមខ្លះ ។ ឲ្យគេដក រោមក្នុងទីចង្អៀតខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ (ដោយកន្ត្រៃ) មិនត្រូវទុកពុកមាត់ឲ្យវែង មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកចង្កាឲ្យវែង (ដូចជាពុកចង្កាពពែ) មិនត្រូវឲ្យគេធ្វើពុកមាត់ ៤ ជ្រុង មិនត្រូវប្រមូលជួររោមត្រង់ទ្រូង មិនត្រូវទុកជួររោមត្រង់ពោះ មិនត្រូវទុកពុកមាត់ឲ្យដូចជាចង្កូម មិនត្រូវឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបកើតដំបៅក្នុងទីចង្អៀត ។ លាបថ្នាំមិនជាប់ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀតបាន ។

[២៦២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើគេឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេកាត់ ត្រូវ

អាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបកើតដំបៅត្រង់ក្បាល ។ ភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងកោរសក់ដោយកាំបិតកោរបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) មានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យគេកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃបាន ។

[២៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទុករោមច្រមុះវែង ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចបិសាច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទុករោមច្រមុះឲ្យវែងទេ ភិក្ខុណាទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យគេដករោមច្រមុះ ដោយដុំក្រួសខ្លះ ដោយក្រមួនឃ្មុំខ្លះ ។ ច្រមុះក៏ឈឺចាប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសណ្ឋាស ។

[២៦៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្កូវ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេដកសក់ស្កូវទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេដក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានត្រចៀកថ្ងន់ ដោយអាចម៍ត្រចៀក ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀក ។

[២៦៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺធ្វើដោយមាសខ្វះ ដោយប្រាក់ខ្វះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀក ដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ភ្លុក ស្នែង បបុស ឫស្សី ឈើ ជ័រឈើ ផ្លែឈើ លោហជាតិ គូទស័ង្ខ ។

[២៦៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិ និងសំរឹទ្ធជាច្រើន ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ សន្សំទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិនិងគ្រឿងសំរឹទ្ធដូចពួកអ្នកជួញសំរឹទ្ធសោះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្សំ

ទុកដាក់គ្រឿងលោហជាតិនិងសំរឹទ្ធទេ ភិក្ខុណាសន្សំទុកដាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុរង្កៀសនឹងកិច្ចសព្វបើគ្រាន់តែចងបំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្វះ (គឺចងចង្កឹ) ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែកខ្វះ ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកខ្វះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រឹមតែការចងបំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កឹះបំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កៀលអាចម៍ត្រចៀកបាន ។

[២៧១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដិ ។ ផ្ទត់សង្ឃាដិក៏ទក់ខូចអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដិទេ ភិក្ខុណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនោះតែវៀរលែងសំពត់អាយោគចេញ ក៏មិនបានសេចក្តីសប្បាយកាយ ។បេ។ ទើបពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសំពត់អាយោគ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សំពត់អាយោគយើងរាល់គ្នា គប្បីដឹងដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្តារមូរ ធ្មេញឈើ ខ្សែសម្រាប់រឹត បន្ទាល់ និងប្រដាប់តម្បាញទាំងអស់ ។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមិនមានកាយពន្ធ គឺវត្ថពន្ធចង្កេះ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ ស្បង់របស់ភិក្ខុនោះរបូតចុះក្នុងច្រកផ្លូវ ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញហើយក៏ស្រែកហ៊ោឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អារាមប្រាប់ដំណើរនុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានកាយពន្ធ(១) មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ ភិក្ខុណាចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធ ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសំពោរ និងកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់កាយពន្ធខ្ពស់និងទាប (មិនរាបសា) គឺកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចក្បាលពស់ទឹក កាយពន្ធដូចខ្សែរឹតសំពោរ និងកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

កាយពន្ធធ្វើជាផ្ទាំង ១ កាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចពោះវៀនជ្រូក ១ ។បេ។ លុះដល់កាយពន្ធមានជាយរេច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជាយកាយពន្ធ មានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសម្ពោរ និងជាយកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ។ (ក្រោយមកទៀត) រឹមកាយពន្ធក៏រេច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដេរលិទ និងដេរឲ្យមានអាការដូចក្បួរផ្លែស្គួយ ។ (យូរមកទៀត) ចុងអន្ទាក់កាយពន្ធក៏រេច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធ ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ក្រវិលកាយពន្ធខ្ពស់ និងទាប (មិនរាបសា) គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្រវិលកាយពន្ធខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតក្រវិលកាយពន្ធដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្លុក ដោយស្នែង ដោយបបុស ដោយឫស្សី ។បេ។ ធ្វើដោយគូទស័ង្ខ ធ្វើដោយសូត្រ ឬអំបោះ ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ឃ្លុំសង្ឃាដិ និងឧត្តរាសង្គដែលស្រាល ហើយចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុក ។ ខ្យល់កំបុតត្បូងក៏

ប៉ុន សង្ឃាដិ និង ឧត្តរាសង្គរបស់ព្រះអានន្ទនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុទៅកាន់អារាម ហើយប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឡេវ និងអន្ទាក់ឡេវ ។

[២៧៧] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ឡេវខ្ពស់និងទាប គឺធ្វើដោយមាសខ្លះ ប្រាក់ខ្លះ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ឡេវខ្ពស់ និងទាបទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឡេវដែលធ្វើដោយឆ្អឹង ដោយភ្លុក ដោយស្នែង ដោយបបុស ដោយឫស្សី ដោយឈើ ដោយជ័រឈើ ដោយផ្លែឈើ ដោយលោហជាតិ ដោយគូទស័ង្ខ ដោយសូត្រ ឬអំបោះ ។

[២៧៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេរភ្ជាប់ឡេវ និងអន្ទាក់ក្នុងផ្ទៃចីវរ ។ ចីវរក៏គ្រាំគ្រា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ឡេវ និងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡេវ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡេវ និងទ្រនាប់អន្ទាក់ឡេវក្នុងទីបំផុត (ចីវរ) ។ មុំចីវរក៏របើក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់

ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដេរភ្ជាប់ទ្រនាប់ឡេវក្នុងទីបំផុតចីវរ ដេរទ្រនាប់អន្ទាក់បន្ទុយចូលមកខាងក្នុងត្រឹម ៧ ធ្នាប់ ឬ ៨ ធ្នាប់ ។

[២៧៩] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចសំលៀករបស់គ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្រួយមុខ ដូចប្រមោយដំរី (ដូចសំលៀកមនុស្សស្រីក្នុងចោឡកប្រទេស) ស្លៀកមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង ៤ (ស្លៀកបន្ទេចជ្រុងស្បង់ទាំង ៤ ឲ្យប្រាកដ) ស្លៀកដោយអាការដូចផាងត្នោត (ស្លៀកសម្ដុយសាជកឲ្យស្រួយចុះ) ស្លៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកស្បង់ ដូចសំលៀកគ្រហស្ថ គឺស្លៀកឲ្យស្រួយមុខដូចប្រមោយដំរី មានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកឲ្យមានជ្រុង ៤ ស្លៀកមានអាការដូចផាងត្នោត ស្លៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨០]សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុជណ្ដប់ដូចគ្រហស្ថ ។ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវជណ្ដប់ ដូចពួកគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាជណ្ដប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកចងក្បិន ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកមនុស្សអ្នកនាំគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ព្រះរាជា ដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្លៀកចងក្បិនទេ ភិក្ខុណាស្លៀក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំយកអ់ម្រែកទាំងសងខាង គឺរែ់ក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកមនុស្សនាំគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ព្រះរាជា ដែលយាងទៅកាន់ទីណាមួយ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនាំអ់ម្រែកទេ ភិក្ខុណានាំទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពុនសែង ទូល លី កណ្តៀត និងយួរបាន ។

[២៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទំពាឈើស្ទន់ ។ មាត់ក៏មានក្លិនស្អុយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសក្នុងការមិនទំពាឈើស្ទន់នេះមាន ៥ ប្រការ គឺនាំឲ្យថយកម្លាំងភ្នែក ១ មាត់មានក្លិនស្អុយ ១ សរសៃសម្រាប់នាំរសមិនបរិសុទ្ធ ១ ប្រមាត់ និងស្លេស្មរួបរឹតបាយ ១ ភិក្ខុនោះឆាន់ចង្ហាន់មិនឆ្ងាញ់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសក្នុងការមិនទំពាឈើស្ទន់មាន

៥ ប្រការនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សក្នុងការទំពាឈើស្ទន់នេះមាន ៥ ប្រការ គឺនាំឲ្យមានកម្លាំងភ្នែក ១ មាត់មិនមានក្លិនស្អុយ ១ សរសៃសម្រាប់នាំរសបរិសុទ្ធ ១ ប្រមាត់និងស្លេស្មមិនរួបរីតបាយ ១ ភិក្ខុនោះឆ្ងាញ់បាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សក្នុងការទំពាឈើស្ទន់មាន ៥ ប្រការនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់ ។

[២៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំពាឈើស្ទន់វែង ហើយគោះវាយសាមណេរដោយឈើស្ទន់នោះឯង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់វែងទេ ភិក្ខុណាទំពា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់យ៉ាងវែង ត្រឹម ៨(១) ធ្នាប់ តែថាកុំគោះវាយសាមណេរដោយឈើស្ទន់នោះឡើយ ភិក្ខុណាគោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបមានឈើស្ទន់ខ្លីពេក ឈើស្ទន់ក៏របូតចូលទៅក្នុងបំពង់ក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់ខ្លីពេកទេ ភិក្ខុណាទំពា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើស្ទន់យ៉ាងខ្លីបំផុតត្រឹម ៤ ធ្នាប់ ។

[២៨៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដុតព្រៃ ។ ពួកមនុស្ស

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចអ្នកដុតព្រៃ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដុតព្រៃទេ ភិក្ខុណាដុតព្រៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង វិហារទាំងឡាយ ក៏ស្មុគស្មាញដោយស្មៅ ។ កាលដែលភ្លើងឆេះព្រៃ (រាលមក) ក៏ឆេះទាំងវិហារផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយរង្កៀសនឹងការដុតភ្លើងតទល់គ្នា ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្តីការពារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្លើងព្រៃឆេះមក តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដុតភ្លើងតទល់ ដើម្បីនឹងធ្វើសេចក្តីការពារបាន ។

[២៨៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឡើងដើមឈើឆ្លងពីដើមឈើមួយទៅដើមឈើមួយ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកស្វា ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឡើងដើមឈើទេ ភិក្ខុណាឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏មានដំរីដេញព្រេចពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ទើបភិក្ខុនោះស្ទុះចូលទៅរកដើមឈើក៏មានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មិនហ៊ានឡើងដើមឈើ ។ ដំរីនោះក៏ហួសទៅទីដទៃ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីប្រាប់ដំណើរ

នុ៎ះ ដល់ពួកភិក្ខុផងគ្នា ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកិច្ចគួរធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឡើងដើមឈើបានត្រឹមមួយជួរបុរស បើមានអន្តរាយ(១) ឲ្យឡើងកំណត់ត្រឹមណាក៏បាន ។

[២៩០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបជាបងប្អូននឹងគ្នា ឈ្មោះ មេដ្ឋកៈ ១ ឱកុដ្ឋៈ ១ ជាជាតិព្រាហ្មណ៍ មានសម្តីពីរោះ មានសំឡេងក៏ពីរោះ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សព្វថ្ងៃនេះពួកភិក្ខុមានឈ្មោះផ្សេងគ្នា មានគោត្រផ្សេងគ្នា មានជាតិផ្សេងគ្នា ចេញអំពីត្រកូលទីទៃៗ មកបួស ភិក្ខុទាំងនោះធ្វើពុទ្ធវចនៈឲ្យខូចដោយភាសារបស់ខ្លួន បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអម្បាលនេះ សូមលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទ(២) ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគជាម្ចាស់ ព្រះអង្គទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ មិនសមបើអ្នករាល់គ្នាពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គរាល់គ្នាសូមលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទដូច្នេះទេ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោស

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២- ពាក្យថា ឆន្ទនេះ ក្នុងទីដទៃសំដៅកាព្យឃ្លោង ឯក្នុងទីនេះសំដៅយកសកដភាសា គឺភាសាសំស្ក្រឹត ។

ហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវលើកពុទ្ធវចនៈតាមឆន្ទទេ ភិក្ខុណាលើក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនពុទ្ធវចនៈតាមសកភាសា⁽¹⁾ គឺមគធភាសា ។

[២៩១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុរៀនគម្ពីរលោកាយតៈ⁽²⁾ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។បេ។ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្លាប់ឃើញថា មានខ្លឹមក្នុងគម្ពីរលោកាយតៈហើយ គួរដល់នូវសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ធំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះមិនមែនទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ចុះភិក្ខុដែលឃើញថា មានខ្លឹមក្នុងធម្មវិន័យនេះហើយ គួររៀនគម្ពីរលោកាយតៈដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សេចក្តីនេះមិនមែនទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណារៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

១-សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២- គម្ពីរតិរ្ថិយដែលប្រកបដោយហេតុឥតប្រយោជន៍ មានពាក្យថា វត្ថុទាំងពួងជារបស់ដែល (គេលះចោល) វត្ថុទាំងពួងមិនមែនជារបស់ដែល គឺរបស់ថ្មោង ក្អែក-ស បានជា-សព្រោះហេតុនេះ កុកបានជាខ្មៅ ព្រោះហេតុនេះជាដើម ឈ្មោះថា លោកាយតៈ ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណារៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជាទេ ភិក្ខុណាបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៥] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ មានបរិសទ្យជាច្រើនចោមរោម ទ្រង់សំដែងធម៌ហើយទ្រង់កណ្តាស់ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើសំឡេងគឹកកង យ៉ាងខ្លាំងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ សូមព្រះសុគតចម្រើនព្រះជន្មាយុរស់នៅ(១) ។ ធម្មកថាក៏ដាច់ពាក់

១- ត្រង់ពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគចូររស់នៅ និងពាក្យថា ព្រះសុគតចូររស់នៅ ពាក្យទាំងពីរនេះ ជាពាក្យថ្វាយព្រះពរ តែព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់ហាម ។

កណ្តាល ដោយសំឡេងនោះ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលគេនិយាយថា អ្នកចូររស់នៅដូច្នេះ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាស់ បុគ្គលនោះគួររស់នៅ ឬគួរស្លាប់ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនុ៎ះមិនមែនទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកដទៃ ភិក្ខុមិនត្រូវពោលថា អ្នកចូររស់នៅក្នុងវេលាកណ្តាស់ (ប៉ុណ្ណោះ) ទេ ភិក្ខុណាពោល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយទៅនិយាយនឹងពួកភិក្ខុ ក្នុងវេលាដែលកណ្តាស់ថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោករស់នៅ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀស មិនហ៊ានពោលតបវិញ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើសមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះ កាលបើពួកយើងនិយាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ចូរលោករស់នៅដូច្នេះ ហើយលោកមិនពោលតបនឹងយើងសោះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មតាគ្រហស្ថទាំងឡាយតែងត្រូវការដោយមង្គល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលគ្រហស្ថទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រ លោកដ៏ចម្រើន លោកចូររស់នៅ ដូច្នេះ ឲ្យនិយាយតបទៅវិញថា អ្នកចូររស់នៅអស់កាលយូរដូច្នេះបាន ។

[២៩៧] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមានបរិសទ្យច្រើនចោម

រោមទ្រង់គង់សម្តែងធម៌ ។ ភិក្ខុមួយរូបឆាន់ខ្ទឹម ។ ភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុតដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំធុំក្លិនឡើយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុត លុះឃើញហើយ ទើបត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងទីបំផុតនោះដោយហេតុអ្វី ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន (ព្រោះ) ភិក្ខុនោះឆាន់ខ្ទឹម បានជាភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីបំផុតដោយគិតថា ពួកភិក្ខុកុំធុំក្លិនឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលនៅឆ្ងាយពីធម្មកថា មានសភាពយ៉ាងនេះ ព្រោះតែឆាន់ខ្ទឹមណា ខ្ទឹមនោះភិក្ខុគួរឆាន់ដែរឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះមិនគួរទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ខ្ទឹមទេ ភិក្ខុណាឆាន់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៨] សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ មានអាពាធកើតអំពីខ្យល់ក្នុងផ្ទៃ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ មានថេរវាចាសួរព្រះសារីបុត្តមានអាយុដូច្នេះថា នែអាវុសោ សារីបុត្ត អាពាធដែលកើតអំពីខ្យល់ក្នុងផ្ទៃរបស់លោកពីមុន តែងជាសះស្បើយដោយថ្នាំអ្វី ។ ព្រះសារីបុត្តតបថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំតែងជាសះស្បើយដោយខ្ទឹម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានអាពាធជាហេតុ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆាន់ខ្ទឹមបាន ។

[២៩៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈក្នុងទីពីសពាស ។ អារាមមិនស្អាត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈតែក្នុងកន្លែងមួយ ។ អារាមមានក្លិនអាក្រក់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំងសម្រាប់រងបស្សាវៈ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់បស្សាវៈ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ នៅទីវាលមិនបិទបាំង ។ ពួកភិក្ខុងអៀនទនឹងបន្ទោបង់បស្សាវៈ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ ថ្នាំងសម្រាប់រងបស្សាវៈមិនទាន់មានគ្រប ក៏ធុំក្លិនស្អុយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោរបង់វច្ចៈក្នុងទីពីសពាសក្នុងអារាម ។ អារាមក៏មិនស្អាត ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបន្ទោបង់វច្ចៈតែក្នុងកន្លែងមួយ ។ អារាមក៏ធុំក្លិនស្អុយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរណ្តៅវច្ចៈ ។ មាត់រណ្តៅវច្ចៈក៏បាក់រលុះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ រណ្តៅវច្ចៈមានដីទាប ។ ទឹកក៏លិចកន្លែងនោះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏បាក់រលុះហូរចេញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅក៏ដួល ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ ពួកភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីបំផុតកំពុងបន្ទោបង់វច្ចៈក៏ធ្លាក់ចុះមក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលក្តារ ហើយចោះប្រហោងកណ្តាល ហើយបន្ទោបង់វច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុក៏លំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ។ ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត-ទសម្រាប់រងបស្សាវៈ ។ ឈើខ្នៀសមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឈើខ្នៀស ។ ត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្នៀសមិនទាន់មាននៅឡើយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្នៀស ។ រណ្តៅវច្ចៈមិនទាន់មានគ្រប ក៏ធុំក្លិនស្អុយ

។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីកណ្ដាលវាលក៏លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្ដៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវច្ចកុដិ ។ សន្ទះទ្វារវច្ចកុដិមិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារក្បាល (ជំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ជំណាប់លើ) សសរបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កម្ទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងវច្ចកុដិ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបជំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ⁽¹⁾ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួសម្រាប់ពាក់ចីវរ និងខ្សែសម្រាប់ពាក់ចីវរ ។

[៣០២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបជរាទុព្វល កាលនឹងបន្ទោបង់វច្ចៈ ហើយក្រោកឡើង ក៏ដួលទៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរបស់សម្រាប់តោង ។

[៣០៣] សម័យនោះឯង វច្ចកុដិមិនទាន់មានរបង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាប

---

[១] ១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺ កំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។

[៣០៤] បន្ទប់មិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ ។ បន្ទប់មានទីដីដ៏ទាប ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនក៏បាក់រលុះរលាយ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងឡើង ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ កាលពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងក៏ធ្លាក់មកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ។ សន្ទះទ្វាររបស់បន្ទប់មិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ដំណាប់លើ) សសររបស់សន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ ខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់ចុះក្នុងបន្ទប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូលហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញ

មករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ ទីលានក៏កក់ជ្រាំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរោយរាយដោយក្រួសរវាន ។ ទីលានមិនរាបស្មើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទទឹក ។ ថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះ ។ ផ្តិលសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្តិលសម្រាប់ជម្រះ ។ ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ ។ ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់ជម្រះ នៅកណ្តាលវាល ។ ពួកភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងជម្រះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ ថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះមិនទាន់មានគម្រប ។ ថ្នាំងទឹកសម្រាប់ជម្រះស្មោកគ្រោកដោយកម្ទេចស្មៅខ្លះ អាចម៍ដីខ្លះ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតគម្រប ។

[៣០៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាព យ៉ាងនេះ គឺដាំកូនផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ

ធ្វើកម្រងផ្កាឲ្យមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដោត(១) ជាចង្កោមខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាឈើចាក់រំលេចទងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោមទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាល ទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ទ្រូងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ ដើម្បីពួកស្រីក្រមុំនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូល ពួកភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ ឆាន់ (ភោជន) ក្នុងភាជន៍មួយជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹកទឹកក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

គ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលទាំងដណ្តប់សំពត់ជាមួយគ្នាខ្លះ សុីខុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីដែលរាំខ្លះ ។បេ។ រាំជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីដែលកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡាប្រាំបីខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡាដប់ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងអាកាសខ្លះ លេងវាងផ្លូវដែលគូរវាង (លេងពួន) ខ្លះ លេងផ្ទាត់គ្រាប់មានគ្រាប់ក្រួសជាដើមខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហុឹងខ្លះ លេងរលាស់ទឹកល័ក្តឲ្យទាយរូបខ្លះ លេងអង្គញ់ខ្លះ លេងផ្លុំបុីស្លឹកខ្លះ លេងនង្គ័លតូចខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងវាល់ដីខ្សាច់ (បាយឡុកបាយឡ) ខ្លះ លេងរថតូចខ្លះ លេងធ្នូតូចខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ឲ្យទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំប្លែងត្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដំរីខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជារថខ្លះ ហាត់វិជ្ជាធ្នូខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដងមានដងដាវជាដើមខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខរថខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ ស្រែកហ៊ោខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ដាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃាដិក្នុងកណ្តាលរោងរាំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំយ៉ាងនេះថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូររាំក្នុងទីនេះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាសខ្លួននឹងថ្ងាសស្រីដែលរាំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗ ខ្លះ

(ក្រៅអំពីនេះទៅទៀត) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗ ទេ ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្ត វិន័យធរគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាមធម៌ ។

[៣០៦] សម័យនោះឯង កាលព្រះឧរុវេលកស្សបមានអាយុចូលមកបួសហើយ ក៏មានគ្រឿងលោហៈ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ជាច្រើនកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុគិតយ៉ាងនេះថា គ្រឿងលោហៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងឈើ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ គ្រឿងដី ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ឬមិនទាន់អនុញ្ញាតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលោហៈទាំងពួង វៀរលែងតែលោហៈដែលជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រហារ អនុញ្ញាតគ្រែទាំងពួង វៀរលែងតែអាសនៈកន្លងហួសប្រមាណដែលហៅថាអាសន្ទិ អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងពួង វៀរលែងតែបាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើ អនុញ្ញាតគ្រឿងដីទាំងពួង វៀរលែងតែគ្រឿងជូតជើងដែលគេធ្វើជាពកឲ្យស្រួចៗ ឡើងមានអាការដូចពកគ្រាប់ផ្លែឈូកនិងកុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ (ដូចកុដិធនិយភិក្ខុ) ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ជាគម្រប់ ៥ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈនោះដូច្នេះ

[៣០៧] រឿងភិក្ខុងូតទឹកត្រដុសកាយនឹងដើមឈើ នឹងសសរ នឹងជញ្ជាំង ទាំងងូតទឹកក្នុងទីមិនសមគួរ ងូតទឹកដុសខ្លួនដោយឈើដែលគេធ្វើជាដៃគន្ធព្វ ងូតទឹកដុសដោយលម្អិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកសុត្តិ ងូតទឹកត្រដុសគ្នាទៅវិញទៅមក ងូតទឹកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចជើងកន្តោរ ១ រឿងភិក្ខុកើតកមរមាស់ និងភិក្ខុជរា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដុសខ្នងដោយបាតដៃបាន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុទ្រទ្រង់ប្រដាប់ត្រចៀក សង្វារ ប្រដាប់ក ប្រដាប់ចង្កេះ កងប្រដាប់ដើមដៃ ប្រដាប់ដៃ និងចិញ្ចៀន ១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង សិតសក់ដោយស្និត សិតសក់ដោយក្រាស សិតសក់ដោយដៃ សិតសក់ដោយក្រមួន លាបសក់ដោយប្រេង លាយដោយទឹក ១ រឿងភិក្ខុឆ្លុះមុខក្នុងកញ្ចក់ ក្នុងភាជន៍ទឹក ១ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅមុខ លាបមុខ ផាត់មុខ ប្រោះមុខ ចុចមុខ លាបអវយវៈ លាបមុខ និងលាបទាំងអវយវៈទាំងមុខ ១ រឿងភិក្ខុកើតរោគភ្នែក ១ រឿងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ១ រឿងភិក្ខុច្រៀងធម៌ដោយសំឡេងវែង ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្ដីរង្គៀស និងសូត្រជាបទសរភញ្ញ ១ រឿងភិក្ខុទ្រទ្រង់សំពត់ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមចេញមកខាងក្រៅ ១ រឿងអនុញ្ញាតចំណិតស្វាយ ១ រឿងពួកជននាំយកផ្លែស្វាយទាំងមូលទៅក្នុងរោងភត្ត ១ រឿងភិក្ខុពស់ចឹក ១ រឿងភិក្ខុកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួន ១ រឿងបាត្រខ្លឹមចន្ទន៍ ១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រខ្ពស់ និងទាប ១ រឿងផ្ទៃបាត្រសឹករិលព្រោះគ្មានជើង ១ រឿងបញ្ញត្តជើងបាត្រធ្វើដោយមាស និងប្រាក់ ១ រឿងជើងបាត្រក្រាស់ពេក ១ រឿងលួសកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុប្រើជើងបាត្រ

វិចិត្រផ្សេងៗ ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រទាំងទទឹក បាត្រក៏ខូចទៅ ១ រឿងបាត្រធុំក្លិនអាក្រក់ ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រក្នុងទីក្ដៅ បាត្ររមៀលធ្លាក់បែក ១ រឿងភិក្ខុទុកបាត្រក្នុងទីបំផុតនៃក្ដារតាំង ទុកបាត្រក្នុងទីបំផុតនៃថ្នាក់ ១ រឿងអនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ អនុញ្ញាតកំណាត់សំពត់ អនុញ្ញាតរោងទុកបាត្រ អនុញ្ញាតថ្ងាងសម្រាប់ទុកបាត្រ អនុញ្ញាតស្ងោកបាត្រយោគបាត្រ និងខ្សែសម្រាប់ចងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុព្យួរបាត្រនឹងចម្រឹងជញ្ជាំង ទុកបាត្រលើគ្រែ និងតាំង ដាក់បាត្រលើភ្លៅ ទុកបាត្រក្នុងឆត្រ និងមានបាត្រក្នុងដៃប្រានសន្ទះទ្វារ ១ រឿងភិក្ខុត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតដោយសំបកឃ្លោកដោយអំបែងឆ្នាំង ១ រឿងភិក្ខុប្រើបាត្រក្បាលខ្មោច ១ រឿងភិក្ខុយកបាត្រទៅដាក់កាកអាមិសៈ ហើយយកទៅចាក់ចោល ទ្រង់អនុញ្ញាតកន្ទោរ ១ រឿងភិក្ខុហែកចីវរដោយដៃ ១ រឿងកាំបិតមានដងកើតឡើងដល់សង្ឃ ភិក្ខុប្រើដងកាំបិតធ្វើដោយមាសជា (ដើម) ១ រឿងភិក្ខុដេរចីវរដោយស្លាបមាន់ និងចម្រៀកឫស្សី ទ្រង់អនុញ្ញាតបំពង់ម្ជុល អនុញ្ញាតឲ្យយកលម្អិតពូជសុភ (ដំបែ) ប្រកក្នុងបំពង់ម្ជុល អនុញ្ញាតឲ្យយកលម្អិតម្សៅលាយដោយរមៀត ឲ្យយកលម្អិតថ្មប្រក ក្នុងបំពង់ម្ជុលក្រមួនឃ្មុំ និងស្រោមលម្អិតថ្ម ១ រឿងដេរចីវរមានមុំមិនស្មើគ្នា ទ្រង់អនុញ្ញាតឈើស្ដឹង និងខ្សែស្ដឹងឲ្យភិក្ខុចងដេរចីវរ ១ រឿងភិក្ខុលាឈើស្ដឹងក្នុងទីមិនរាបទាប ភិក្ខុក្រាលឬលាឈើស្ដឹងលើផែនដី ឈើស្ដឹងរេចរិលត្រង់ជាយជុំវិញ ១ រឿងអនុញ្ញាតខ្នាតសម្រាប់វាស់ចីវរ និងខ្សែបន្ទាត់ ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើងហើយជាន់លើឈើស្ដឹង ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងជាន់លើឈើស្ដឹង ១ រឿងភិក្ខុ

ឈើម្រាមដៃ ព្រោះដេរចីវរ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ប្រអប់សម្រាប់ដាក់ម្ជុលកាំបិត ស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ថង់សម្រាប់ដាក់ស្នាប់ម្រាមដៃដេរ ខ្សែយោគ និងខ្សែចង ១ រឿងភិក្ខុដេរចីវរក្នុងទីវាល រោងសម្រាប់ដាក់ឈើស្ដឹងមានទីដីទាប ១ រឿងខឿនបាក់រលុះរលើងទៅ ភិក្ខុលំបាកឡើងខឿនដែលគ្មានជណ្ដើរ ភិក្ខុដួលធ្លាក់ដោយឡើងជណ្ដើរ កម្ទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងរោងឈើស្ដឹង ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបដំបូលទាំងក្នុងទាំងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងបរិកម្មដោយរង្គ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ទាំងអនុញ្ញាតស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ១ ។ រឿងភិក្ខុចោលឈើស្ដឹងហើយចៀសចេញទៅ ឈើស្ដឹងវិនាសខូចទៅ ភិក្ខុមូរឈើស្ដឹងៗ បេះតែរលាចេញ ភិក្ខុផ្អែកឈើស្ដឹងនឹងជញ្ជាំង ភិក្ខុយកបាត្រដាក់ម្ជុល កាំបិត និងថ្នាំហើយដើរទៅ អនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំ និងខ្សែចង ១ រឿងភិក្ខុចងស្បែកជើងនឹងវត្តពន្ធចង្កេះ អនុញ្ញាតថង់សម្រាប់ដាក់ស្បែកជើង ខ្សែយោគ និងខ្សែចង ១ រឿងទឹកជាអកប្បិយមានកណ្ដាលផ្លូវ អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកនិងធម្មក្រក ១ រឿងភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ ១ រឿងព្រះមហាមុនីយាងទៅកាន់ក្រុងវេសាលី អនុញ្ញាតសំពត់តម្រងទឹកដែលមានជង និងសំពត់តម្រងត្រាំក្នុងក្រុងវេសាលីនោះ ១ ។ រឿងភិក្ខុមានមូសខាំ ភិក្ខុមានអាពាធច្រើន ព្រោះឆាន់បណីតភោជន ១ រឿងជីវកកោមារភត្យ ១ រឿងអនុញ្ញាតទីចង្ក្រម និងរោងភ្លើង ១ រឿងភិក្ខុចង្ក្រមក្នុងទីចង្ក្រមមិនស្មើ ទីចង្ក្រមមានទីដីទាប ទ្រង់អនុញ្ញាតខឿន ៣ យ៉ាង ពួកភិក្ខុលំបាកនឹងឡើង

ព្រោះគ្មានជណ្តើរ ទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ និងបង្កាន់ដៃ និងដៃរបៃនៃទីចង្ក្រម ១ រឿងភិក្ខុចង្ក្រមក្នុងទីវាល កម្ទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងរោងចង្ក្រម ទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបូកលាបទាំងក្នុងទាំងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្ម ដោយរង្គ ធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នួ ចីវរ និងខ្សែស្បៀង ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីរោងភ្លើងឲ្យខ្ពស់ឡើង ខឿន ជណ្តើរ និងបង្កាន់ដៃជណ្តើរ សន្ទះទ្វារ រោងភ្លើង ក្របទ្វារ ក្បាល (ដំណាប់ ក្រោម) អន្ទាក់ខាងលើ (ដំណាប់លើឬច្បោះ) សសរនៃសន្ទះទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់បិទបើក ខ្សែទាញ បិទបើក និងអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើមណ្ឌល គឺដីឲ្យទាបជុំវិញរោងភ្លើង បំពង់ផ្សែង (បំពង់ភ្លើង) ១ រឿងភិក្ខុធ្វើចង្ក្រានពាក់កណ្តាលរោងភ្លើងតូច អនុញ្ញាតដី លាបមុខ ទាំងអនុញ្ញាតស្នូកសម្រាប់លាយដីស្អិត ដីធុំក្លិនអាក្រក់ ១ រឿង ភ្លើងលោកភិក្ខុ ១ រឿងអនុញ្ញាតអាងទឹក និងផ្តិលទឹក ១ រឿងដំបូលស្មៅមិន មានចំហាយញើស ១ រឿងរោងភ្លើងមានភក់ជ្រាំ ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យលាង កម្រាលរោងភ្លើង និងឲ្យធ្វើទទឹក ១ រឿងអនុញ្ញាតតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ១ រឿងអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក និងកិច្ចការក្នុងរោងភ្លើង ១ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យរោយ ក្រួសរវាន អនុញ្ញាតកម្រាលថ្ម និងទទឹក ១ រឿងភិក្ខុអាក្រាតសំពះគ្នា ១ រឿងភិក្ខុដាក់ចីវរលើផែនដី ភ្លៀងទទឹកចីវរ ១ រឿងអនុញ្ញាតគ្រឿងបិទបាំង កាយបីយ៉ាង ១ រឿងទឹកមិនមានក្នុងរោងភ្លើងនោះ អនុញ្ញាតអណ្តូងទឹក មាត់អណ្តូងទឹកបាក់រលុះរលាយ ភិក្ខុយោងទឹកដោយវល្លិខ្លះ ដោយវត្តពន្ធ-

ចង្កេះខ្ទះ អនុញ្ញាតប្ដឹងសម្រាប់យោងទឹក យន្តសម្រាប់ទាញទឹក និងរហាត់ទឹក ១ រឿងភាជន៍បែកជាច្រើន បំពង់លោហៈ បំពង់ឈើ និងចម្មខណ្ឌ ១ រឿងអនុញ្ញាតសាលាជិតអណ្ដូងទឹក កម្ទេចស្មៅធ្លាក់ចុះក្នុងសាលា អនុញ្ញាតគ្របអណ្ដូងទឹក ស្នូកទឹក អណ្ដូងជ្រាំ និងកំពែង ៣ យ៉ាង ១ រឿងអណ្ដូងជ្រាំមានភក់អនុញ្ញាត-ទបង្ហូរទឹក ១ រឿងភិក្ខុមានកាយរងា ១ រឿងឧបាសកជីកស្រះបោក្ខរណី ទឹកដក់នៅយូរក្នុងស្រះបោក្ខរណី ១ រឿងឧបាសកសង់រោងភ្លើងមានជហ្វាជង្ការ ១ រឿងភិក្ខុនៅប្រាសចាកសំពត់និសីទនៈ ៤ ខែ ១ រឿងភិក្ខុដេកនៅលើទីដំណេកដែលរោយរាយដោយផ្កា ពួកមនុស្សនាំយកគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រងមកកាន់អារាម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអធិដ្ឋានសំពត់ស្នាប់ដោយរោមចៀម ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លើតុ ឬថាស អនុញ្ញាតភាជន៍ឈើសម្រាប់តម្កល់បាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ក្នុងភាជន៍ជាមួយគ្នា ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នា លើកម្រាលជាមួយគ្នា ១ រឿងវឌ្ឍលិច្ឆវិ ១ រឿងពោធិរាជកុមារ ១ រឿងមិនទ្រង់ជាន់លើកម្រាលសំពត់ ១ រឿងនាងវិសាខានាំយកក្អម និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមានពក និងអំបោស ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ៣ យ៉ាង គឺទ្រនាប់ថ្ម ក្បឿង ឬអំបែងនិងទ្រនាប់ផ្សិតសមុទ្រ រឿងនាងវិសាខានាំយកផ្លិតបួនជ្រុង និងផ្លិតមូលទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ១ រឿងផ្លិតបក់មូសកើតឡើងដល់សង្ឃ ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុប្រើប្រាស់ផ្លិតចាមរី ១ រឿងភិក្ខុឈឺតែខានបាំងឆត្រមិនសប្បាយ និងភិក្ខុរង្កៀសទឹងបាំងឆត្រក្នុងអារាម ១ រឿងអនុញ្ញាតសិក្កាសម្មតិដល់ភិក្ខុ ៣ រូប រឿងភិក្ខុទំពារអៀង ១

រឿងគ្រាប់បាយធ្លាក់រាត់រាយក្នុងរោងភត្ត រឿងភិក្ខុមានក្រចកវែង ភិក្ខុកាត់ក្រចកដោយក្រចក ភិក្ខុត្រដុសក្រចកនឹងជញ្ជាំង ម្រាមដៃឈឺចាប់ ភិក្ខុកាត់ក្រចក ត្រាតែចេញឈាម ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកាត់ក្រចកស្មើនឹងសាច់ ១ រឿងភិក្ខុដុសខាត់ក្រចកទាំងម្ភៃ ១ រឿងភិក្ខុទុកសក់វែង អនុញ្ញាតកាំបិតកោរ ថ្មសំលៀងកាំបិតកោរ ស្រោមកាំបិតកោរ គ្រឿងស្នាប់ធ្វើដោយរោមចៀម និងគ្រឿងប្រដាប់កាំបិតកោរទាំងអស់ ១ រឿងភិក្ខុកោរពុកមាត់ ទុកពុកមាត់ ទុកពុកចង្កាឲ្យវែងដូចជាពុកចង្កាពពែ ទុកពុកមាត់ឲ្យមានជ្រុង ៤ ប្រមូលជួររោមត្រង់ដើមទ្រូង ទុកជួររោមត្រង់ពោះ ទុកពុកមាត់ដូចចង្កូម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀតដោយមានអាពាធជាហេតុ ១ រឿងភិក្ខុកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ រឿងភិក្ខុកើតដំបៅក្បាល ១ រឿងភិក្ខុទុករោមច្រមុះវែង ភិក្ខុឲ្យគេដករោមច្រមុះដោយក្រួស ភិក្ខុឲ្យគេដកសក់ស្កូវ ១ រឿងភិក្ខុថ្លង់ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើចង្កៀលត្រចៀកខ្ពស់ និងទាប ភិក្ខុសន្សំទុកគ្រឿងលោហៈជាច្រើន ១ រឿងភិក្ខុរង្កៀសនឹងចងចង្កំក្លាក់ដាក់ថ្នាំសម្រាប់លាបភ្នែក ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទាំងសង្ឃាដិ ១ រឿងភិក្ខុសង្វៀយនឹងសំពត់អាយោគ ទ្រង់អនុញ្ញាតក្ដារមូរសម្រាប់ធ្វើសំពត់អាយោគ ១ ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធ ភិក្ខុប្រើកាយពន្ធមានខ្សែច្រើន មានសណ្ឋានដូចក្បាលពស់ទឹក មានសណ្ឋានដូចខ្សែសម្ភោរ និងមានសណ្ឋានដូចសង្វារ ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធពីរយ៉ាង គឺសំពត់ផ្ទាំងមួយ សំពត់ដូចពោះវៀនជ្រូកមួយ រឿងជាយកាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសម្ភោរ និងមាន

សណ្ឋានដូចសង្វារ រឿងរឹមកាយពន្ធរេច ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដេរលិន និងដេរឲ្យមានអាការដូចកួរផ្ទៃស្កួយ រឿងអន្ទាក់កាយពន្ធរេច និងរឿងភិក្ខុប្រើឡេវក្ខុំខ្ពស់ និងទាប ១ រឿងភិក្ខុដេរទ្រនាប់ឡេវ ទ្រនាប់អន្ទាក់ក្នុងទីបំផុតនៃចីវរ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដាក់ទ្រនាប់អន្ទាក់លូកចូលទៅខាងក្នុង ១ រឿងភិក្ខុស្លៀកស្បង់ដូចគ្រហស្ថ ស្លៀកស្បង់ស្ពុយមុខ ដូចប្រមោយដំរី ស្លៀកមានសណ្ឋានដូចកន្ទុយត្រី ស្លៀកបន្ទិចជ្រុងស្បង់ទាំង ៤ ឲ្យប្រាកដ ស្លៀកដោយអាការដូចកំពូលត្នោត ស្លៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ដណ្ដប់ដូចគ្រហស្ថ និងស្លៀកចងក្បិន ១ រឿងភិក្ខុរែក ១ រឿងភិក្ខុមិនទំពាឈើស្ទន់ ភិក្ខុគោះសាមណេរដោយឈើស្ទន់ ភិក្ខុទំពាឈើស្ទន់ខ្លីពេក ឈើស្ទន់ក៏របូតចូលក្នុងបំពង់ក រឿងភិក្ខុដុតព្រៃ ភិក្ខុរង្វៀសនឹងការដុតភ្លើងតទល់ ភិក្ខុរត់ឡើងដើមឈើព្រោះដំរីដេញ ១ រឿងភិក្ខុទូលសូមសូត្រពុទ្ធវចនៈជាភាសាសំស្ក្រឹត ភិក្ខុរៀនទាំងបង្រៀនគម្ពីរលោកាយតៈ និងភិក្ខុរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ រឿងព្រះអង្គកណ្ដាស់ រឿងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្លើយតបដើម្បីមង្គល រឿងភិក្ខុឆាន់ខ្ទឹម ១ រឿងព្រះសារីបុត្តអាពាធដោយខ្យល់ ១ រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈក្នុងអារាមៗក៏មិនស្អាត អារាមមានក្លិនអាក្រក់ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់បស្សាវៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងបន្ទោបង់បស្សាវៈ ថ្នាំងបស្សាវៈមិនមានគ្រប មានក្លិនអាក្រក់ ភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីពីសពាស អារាមមានក្លិនអាក្រក់ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរណ្ដៅវច្ចៈ ១ រឿងមាត់រណ្ដៅបាក់រលុះ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីដីឲ្យខ្ពស់ឡើង មួយអន្លើដោយ

ខឿន ៣ យ៉ាង និងជណ្តើរ បង្កាន់ដៃជណ្តើរ ពួកភិក្ខុអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងទីបំផុតក៏ធ្លាក់ចុះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយបន្ទោបង់វច្ចៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ពួកភិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅ ទ្រង់អនុញ្ញាតស្នូកបស្សាវៈ ទ្រង់អនុញ្ញាតឈើខ្ទៀស និងត្រកសម្រាប់ដាក់ឈើខ្ទៀស រណ្តៅវច្ចៈមិនមានគ្រប ១ រឿងអនុញ្ញាតវច្ចកុដិ និងសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ក្បាល (ជំណាប់ក្រោម) អន្ទាក់លើ (ជំណាប់លើ) សសរទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារ មេសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបវច្ចកុដិ ទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ និងថ្នាំមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ប្រាំ ស្នួចីវរ ខ្សែស្បៀង ១ រឿងភិក្ខុមានកម្លាំងថយដោយជរា អនុញ្ញាតកំពែង ៣ យ៉ាង អនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក និងកំពែងដូច្នោះ អនុញ្ញាតឲ្យរោយក្រួសរវាន អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ១ រឿងទឹកដក់នៅក្នុងបន្ទប់នោះ ទ្រង់អនុញ្ញាតទទឹក អនុញ្ញាតផ្ទាំងសម្រាប់ដាក់ទឹកជម្រះ អនុញ្ញាតផ្តិលសម្រាប់ជម្រះ ភិក្ខុលំបាកនឹងអង្គុយជម្រះ ភិក្ខុអៀនខ្មាសនឹងជម្រះ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រប ១ រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ ១ ។ រឿងអនុញ្ញាតលោហភណ្ឌ លើកលែងតែលោហភណ្ឌដែលជាគ្រឿងប្រហារទាំងពួង ១ ។ រឿងព្រះមហាមុនីទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ វៀរលែងតែអាសន្ទិ ព្រះមហាមុនីទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងឈើទាំងអស់ វៀរលែងតែបាត្រឈើ និងទ្រនាប់ជើងឈើ ១ ។ រឿងព្រះតថាគតមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រឿងដីទាំងពួង វៀរលែងតែទ្រនាប់

សម្រាប់ជូតជើងដែលគេធ្វើមានពកឡើង និងកុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ ១ ។ កិរិយាសម្តែងចេញនូវវត្ថុណា វត្ថុនោះដូចគ្នានឹងវត្ថុមុនដដែល យើងបានពោលទុកដោយសង្ខេបក្នុងឧទ្ទាន អ្នកប្រាជ្ញគប្បីដឹងនូវវត្ថុនោះតាមន័យ (សមគួរចុះ)។ អ្នកប្រាជ្ញជាវិន័យធរ មានចិត្តប្រកបដោយប្រយោជន៍ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ដោយប្រពៃ អ្នកធ្វើនូវប្រទីបគឺព្រះសទ្ធម្ម គួរដល់ការបូជា ជាពហុស្សូត ជាអ្នកញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំផង ជាអ្នកអនុគ្រោះដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយផង បានសិក្សាហើយដោយប្រពៃ នូវវត្ថុមានចំនួន ១១០ ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈក្នុងព្រះវិន័យ ដោយប្រការដូច្នេះហោង ។

អដ្ឋកថា

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ

ពោលអំពី ការងូតទឹក

[១១១] វិនិច្ឆ័យក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **មល្លមុដ្ឋិកា** បានដល់ អ្នកប្រដាល់ដែលដាល់គ្នាដោយដៃ ។

បទថា **គាមបូដវា** បានដល់ អ្នកស្រុកប្រកបរឿយៗ នូវការលាបស្បែក បាឋៈថា **គាមចោតកា** ក៏មាន ឯអត្ថដូចគ្នា ។

[១១២] បទថា **ថម្ភេ** បានដល់ សសរដែលគេបោះទុកត្រង់កំពង់សម្រាប់ងូតទឹក ។

[១១៣] បទថា **កុឌ្ឌេ** បានដល់ បណ្តាជញ្ជាំងឥដ្ឋ ថ្ម និងជញ្ជាំងឈើ ជញ្ជាំងប្រភេទណាមួយ ។

[១១៤] ជនទាំងឡាយចាំងដើមឈើ ឲ្យដូចជាបន្ទះក្តារហើយ កាត់ឲ្យជាស្នាម ដោយអាការដូចក្តារចក្រត្រង្គ ហើយបោះទុកត្រង់កំពង់សម្រាប់ងូតទឹក កំពង់បែបនេះ ឈ្មោះថា អដ្ឋានៈ ក្នុងពាក្យថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ រមែងងូតត្រង់កំពង់ដែលជាអដ្ឋានៈ ជនទាំងឡាយរោយលម្អិត ហើយដុសកាយត្រង់កំពង់នោះ ។

[១១៥] បទថា **គន្ធព្វហត្ថកេន** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ រមែងងូតដោយដៃដែលធ្វើដោយឈើ ដែលគេតាំងទុកត្រង់កំពង់សម្រាប់ងូត បានឮថា ជនទាំងឡាយយកដៃឈើនោះកាន់លម្អិតជូតខ្លួន ។

[១១៦] បទថា **កុរុវិន្ទកសុត្តិយា** លោកហៅដុំមូលៗ គេយកលម្អិតថ្មឈ្មោះកុរុវិន្ទកៈ (ថ្មមានពណ៌ដូចដំឡូងក្រហម) មកលាយច្របល់នឹងល័ខ ហើយសូនធ្វើជាដុំ ស្រែះដោយអំបោះ កាន់អំបោះនោះខាងចុងខាងដើម ហើយត្រដុសកាយ ក្នុងវេលាងូតទឹក ។

[១១៧] បទថា **វិគ្គយ្ហ បរិកម្មំ ការាបេន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុយកខ្លួននឹងខ្លួន ត្រដុសគ្នានឹងគ្នា ។

[១១៨] ឈើដែលគេឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ហើយធ្វើឲ្យមានទ្រង់ទ្រាយដូចជើងកន្តោរ ឈ្មោះថាមល្លកៈ ។ ឈើដូចជើងកន្តោរដែលគេឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករនេះ សូម្បីភិក្ខុអាពាធក៏មិនគួរ ។

[១១៩] ឈើដូចជើងកន្តោរដែលគេមិនទាន់ឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករ ឈ្មោះថា អកតមល្លកៈ ឈើដែលមិនទាន់ឆ្លាក់ជាក្បាច់ធ្មេញមករនេះ មិនគួរដល់ភិក្ខុដែលមិនអាពាធ ។ ចំណែកដុំឥដ្ឋ ឬអំបែងក្បឿងគួរ ។

[១២០] បទថា **ឧក្កាសិកំ** បានដល់ ខ្នាញ់សំពត់ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុរូបណាមួយ ដែលងូតទឹក ទោះជូតខ្នងដោយខ្នាញ់សំពត់សម្រាប់ងូតក៏គួរ ។

[១២១] ការបរិកម្មដោយដៃ ហៅថា **បុថុចាណិកំ** ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុទាំងពួង ទោះបរិកម្មខ្នងដោយដៃ គួរ ។

[១២២] បទថា **វល្លិកា** នេះ ជាឈ្មោះនៃគ្រឿងពាក់នឹងត្រចៀក ជាដើម ដូចជា កែវមុក្តា និងទុំហូដែលសំយុងចុះអំពីត្រចៀក ។ មិនគួរតែទុំហូតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះក៏ទេ គ្រឿងប្រដាប់ត្រចៀកណាមួយ ដោយហោចទៅ

សូម្បីស្នឹកត្នោត ក៏មិនគួរ ។ កម្រងពាក់សំយុងប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា សង្វារ ។ គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់លម្អត្រង់កប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា ខ្សែ ក ។

គ្រឿងប្រដាប់ចង្កេះប្រភេទណាមួយ ដោយហោច សូម្បីត្រឹមតែជាខ្សែអំបោះ ឈ្មោះថា ខ្សែរឹតចង្កេះ ។ **វលេយ្យ** ឈ្មោះថា កង ឬខ្សែក្រវាត់ ។ សុវណ្ណពាហុ (គ្រឿងប្រដាប់ដើមដៃ) ជាដើម ប្រាកដច្បាស់ហើយ គ្រឿងប្រដាប់ដៃមិនលើកលែងប្រភេទណាមួយ គឺមិនគួរទាំងអស់ ។

[១២៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ទុមាសិកំ វា ទុវង្គុលំ វា** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បើខាងក្នុង ២ ខែ សក់វែងដល់ ២ ធ្នាប់សោត ត្រូវកោរចេញខាងក្នុង ២ ខែប៉ុណ្ណោះ បើបណ្តោយឲ្យវែងលើសពី ២ ធ្នាប់ឡើងទៅ មិនគួរ ។ បើមិនវែងបណ្តោយឲ្យហួសពី ២ ខែទៅ សូម្បីមួយថ្ងៃ ក៏មិនគួរដូចគ្នា នេះជាកំណត់យ៉ាងឧក្រិដ្ឋ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដោយបទទាំង ២ ដោយប្រការដូច្នេះ តែបើតិចជាងកំណត់នោះ ឈ្មោះថា សមគួរ ។

[១២៤] ពីរបទថា **កោច្ឆេន ឱសណ្ហេន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើស្នឹតសិតសក់ ធ្វើឲ្យរាបស្មើ ។ បទថា **ផណកេន** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុប្រើក្រាសណាមួយ មានក្រាសភ្លុកជាដើម សិតសក់ឲ្យរាបស្មើ ។

បទថា **ហត្ថផណកេន** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលនឹងប្រើដៃនោះឯង ជំនួសក្រាស ទើបសិតសក់ដោយដៃទាំងឡាយ ។

បទថា **សិត្ថតេលកេន** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុសិតសក់ដោយរបស់

ស្អិតណាទីមួយ មានក្រមួនឃ្មុំ និងជ័រជាដើម ។

បទថា **ឧទកតេលកេន** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុសិតសក់ដោយប្រេងលាយទឹក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការប្រដាប់ កាត់អាបត្តិទុក្កដគ្រប់អន្ទើ តែគប្បីជ្រលក់ដៃឲ្យសើម ហើយជូតក្បាល ដើម្បីញុាំងសក់ដែលមានចុង-ងឲ្យរាបទៅតាមលំដាប់ ទោះយកដៃសើមជូតនូវក្បាលដែលក្តៅខ្លាំង ដោយកម្តៅ ឬប្រឡាក់ធូលី ក៏គួរ ។

[១២៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ន ភិក្ខវេ អាទាសេ វា ឧទកបត្តេ វា** គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ស្រមោលមុខរមែងប្រាកដក្នុងវត្ថុទាំងឡាយណា វត្ថុទាំងអស់នោះ មានបន្ទះសំរឹទ្ធជាដើម រមែងដល់នូវការរាប់ថា កញ្ចក់ដូចគ្នា សូម្បីវត្ថុមានទឹកខ្ទះជាដើម រមែងដល់នូវការរាប់ថា ភាជនៈទឹកដូចគ្នា ព្រោះដូច្នោះទើប ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលសម្លឹងមើល (ស្រមោលមុខ) ក្នុងទីណាមួយ ។

[១២៦] បទថា **អាពាធប្បច្ចយា** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមើលស្រមោលមុខដើម្បីឲ្យដឹងថា ដំបៅរបស់អញមានស្បែកពេញហើយ ឬនៅ ។ (ក្នុងបុរាមអដ្ឋកថា) ពោលថា សមគួរសម្លឹងមើលស្រមោលមុខ ដើម្បីពិនិត្យអាយុសង្ខារយ៉ាងនេះថា អញចាស់ប៉ុនណាហើយហ្ន៎ ដូច្នេះក៏បាន ។

[១២៧] ពីរបទថា **មុខំ អាលិម្បេន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុរមែងផាត់ដោយគ្រឿងផាត់មុខ សម្រាប់ធ្វើឲ្យមុខមានស្បែកផូរផង់ ។

បទថា **ឧម្មទ្ទេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងដុសមុខដោយគ្រឿងដុសផ្សេងៗ ។

បទថា **ចុណ្ណេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងលាបដោយលម្អិតសម្រាប់លាបមុខៗ

ច្រើនបទថា **មនោសិលកាយ មុខំ លញ្ឆេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងធ្វើការចាប់ជាចំណុចៗ ជាដើម ដោយមនោសិលា ការបន្តក់ទាំងនោះ រមែងមិនគួរ ដោយវត្ថុ មានហរតាលជាដើមពិត ។ ការលាបខ្លួនជាដើមជាក់ច្បាស់ ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងទីទាំងពួង ។

[១២៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ន ភិក្ខវេ នច្ចំ វា** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលទៅដើម្បីមើលការរាំណាមួយ ដោយហោចសូម្បីការរាំដោយសត្វក្ងោក សូម្បីភិក្ខុរាំឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃរាំក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដូចគ្នា ។ សូម្បីការច្រៀងឯណាមួយ ជាការច្រៀងរបស់អ្នករបាំក្តី ការច្រៀងដែលល្អ (គឺច្រៀងទាក់ទងដោយអនិច្ចតាធម៌ជាដើម) ក៏ដោយ ដោយហោច សូម្បីការច្រៀងដោយធ្មេញ ក៏មិនគួរ ។

ភិក្ខុគិតថា អញនឹងច្រៀង ហើយស្រែកសំឡេងទទេ ក្នុងចំណែកខាងដើម ភ្លេងប្រគំ សូម្បីការស្រែកសំឡេងទទេនោះ ក៏មិនគួរ កាលភិក្ខុច្រៀងឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃច្រៀងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដូចគ្នា ។ សូម្បីការប្រគំណាមួយ ក៏មិនគួរ ។ តែកាលរំខាន ឬតាំងនៅក្នុងទីរង្កៀស ទោះផ្ទាត់ម្រាមដៃក្តី ទះដៃក្តី ក្នុងសេចក្តីនោះជាអនាបត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលនៅខាងក្នុងវត្ត ឃើញការលេងគ្រប់យ៉ាង មានការរាំជាដើម ។

កាលភិក្ខុចេញអំពីវត្តទៅកាន់វត្តដទៃ ដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងមើល

ដូច្នេះ ជាអាបត្តិពិត ។ អង្គុយត្រង់អាសនៈសាលា ហើយឃើញ ជាអនាបត្តិ ក្រោកឡើងដើរទៅ ដោយគិតថា អញនឹងមើល ជាអាបត្តិពិត សូម្បីឈរត្រង់ផ្លូវ អើតកទៅមើល ជាអាបត្តិដូចគ្នា ។ បទថា **សរកុត្តិ** បានដល់ធ្វើសំឡេង ។ ពីរបទថា **ភង្គោ ហោតិ** សេចក្តីថា មិនអាចដើម្បីនឹងញុំាងសមាធិដែលខ្លួនមិនទាន់បានឲ្យកើតឡើង មិនអាចដើម្បីនឹងចូលសមាធិដែលខ្លួនបានហើយ ។ បទថា **បច្ឆិមា ជនតា** ជាដើម សេចក្តីថា ប្រជុំជនខាងក្រោយ រមែងកាន់យកតម្រាប់ថា អាចារ្យក្តី ឧបជ្ឈាយ៍ក្តីរបស់អញច្រៀងហើយយ៉ាងនេះ ក៏ច្រៀងយ៉ាងនេះដូចគ្នា ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ន ភិក្ខវេ អាយតកេន** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា សំឡេងច្រៀងដែលទម្លាយវត្ត (គឺវិធីប្តូរសំឡេង) នោះៗ ធ្វើអក្ខរៈឲ្យខូច ឈ្មោះថា សំឡេងច្រៀងដែលវែង ។ ចំណែកក្នុងធម៌ វត្តសម្រាប់សុត្តន្តៈក៏មាន វត្តសម្រាប់ជាតកក៏មាន វត្តសម្រាប់គាថាក៏មាន ការដែលញុំាងវត្តនោះឲ្យខូច ធ្វើសំឡេងឲ្យវែងពេកទៅ មិនគួរ ។ គប្បីសម្តែងបទ និងព្យញ្ជនៈឲ្យរៀបរយដោយវត្ត (គឺការប្តូរសំឡេង) ឲ្យមានសំឡេងទន់មូលក្រាងក្រឌី ។

[១៣១] បទថា **សរភញ្ញំ** គឺការសូធ្យដោយសំឡេង ។ បានឮថា ក្នុងសរភញ្ញ មានវត្ត ៣២ មានតរង្គវត្ត (លំនាំទឹករលក) ទោហកវត្ត (លំនាំដូចរឹតទឹកដោះគោ) គលិតវត្ត (លំនាំដូចរបស់ដែលរំកិល) ជាដើម ក្នុងវត្តទាំងនោះ ភិក្ខុរមែងបានដើម្បីប្រើវត្តដែលខ្លួនត្រូវការ ។ ការ

ដែលមិនញុំាងបទ និងព្យញ្ជនៈឲ្យខូច គឺមិនធ្វើឲ្យខុសលំនាំដោយន័យដែលសម ដែលសមគួរដល់សមណៈនោះឯង ជាលក្ខណៈនៃវត្ថុទាំងពួង ។

[១៣២] ពីរបទថា **ពាហិរលោមឹ ឧណ្ណឹ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកសំពត់ បាវាររោមសត្វ យករោមបញ្ចេញក្រៅ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលទ្រទ្រង់យ៉ាងនោះ ។ បើស្លៀកដណ្តប់យករោមចូលខាងក្នុងគួរ ។

[១៣៥] សមណកប្បកថាបានពោលទុកហើយ ក្នុងអដ្ឋកថានៃភូតគាមសិក្ខាបទ ។

[១៣៨] បទទាំងឡាយថា **ន ភិក្ខវេ អត្តនោ អង្គជាតំ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យដល់ភិក្ខុដែលកាត់អង្គជាតប៉ុណ្ណោះ ។ បើភិក្ខុកាត់អវយវៈដទៃណានីមួយ មានត្រចៀក ច្រមុះ និងម្រាមដៃជាដើម ញុំាងទុក្ខមានសភាពបែបនោះឲ្យកើតឡើងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ តែមិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលបញ្ចេញឈាម ឬកាត់អវយវៈ ព្រោះត្រូវពស់ ឬកន្ទេចអាលរោលជាដើមក្តី ព្រោះបច្ច័យ គឺអាពាធដទៃក្តី ។

[១៣៩] បីបទថា **ចន្ទនគណ្ឋិ ឧប្បន្នា ហោតិ** សេចក្តីថា ពកខ្លឹមចន្ទន៍ជាវត្ថុកើតឡើងហើយ ។ បានឮថា រាជគហសេដ្ឋីនោះ បានសន្ទឹងសំណាញ់លើទឹក និងក្រោមទឹក ហើយលេងក្នុងស្ទឹងគង្គា ។ ពកឈើចន្ទន៍ដែលក្រសែនៃទឹកនោះបន្សាត់មកជាប់ត្រង់សំណាញ់ បុរសទាំងឡាយរបស់សេដ្ឋីនោះ បាននាំពកឈើចន្ទន៍នោះមកឲ្យ ។ ពកឈើចន្ទន៍នោះជារបស់កើតឡើង ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១៤៣] ឥទ្ធិបាដិហារិយ៍ គឺការសម្ដែងឫទ្ធិ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយក្នុងបទថា **ឥទ្ធិបាដិហារិយំ** នេះ ។ ចំណែកឫទ្ធិដែលសម្រេចដោយអំណាចអធិដ្ឋាន គប្បីជ្រាបថា ទ្រង់មិនបានហាម ។

[១៤៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **ន ភិក្ខវេ សោវណ្ណមយោ បត្តោ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បើគ្រហស្ថទាំងឡាយធ្វើភត្តដាក់ក្នុងភាជនៈ មានចានមាសជាដើម បង្អោនចូលទៅប្រគេនក្នុងរោងភត្ត មិនគួរដើម្បីប៉ះពាល់ ។

ម្យ៉ាងទៀត ភាជនៈទាំងឡាយ មានចានជាដើម ដែលធ្វើដោយកែវផលិក ធ្វើដោយកញ្ចក់ និងធ្វើដោយសំរឹទ្ធជាដើម រមែងមិនគួរ ។ តែត្រឹមតែប្រើជារបស់ផ្ទាល់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ប្រើជារបស់សង្ឃ ឬជាគហិវិកប្ប (គឺជារបស់គ្រហស្ថ) គួរ ។ បាត្រ ជាវិការនៃទង់ដែង ក៏មិនគួរ ឯភាជនៈ គួរ ។ ពាក្យទាំងពួង ដែលពោលដូច្នេះ លោកពោលទុកក្នុងកុរុន្ទី ។ ចំណែកបាត្រដែលធ្វើដោយកែវ មានកែវឥន្ទនិលជាដើម ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ក្នុងបទថា **មណិមយោ** នេះ ។ បាត្រ សូម្បីសម្រេចហើយដោយវដ្ដលោហៈ លោកសង្គ្រោះចូលក្នុងបទថា **កំសមយោ** (ធ្វើដោយសំរឹទ្ធ) នេះ ។

[១៤៦] បទថា **លិខិតុំ** (ក្រឡឹង) នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ការធ្វើឲ្យស្ដើង ។

[១៤៧] ជើងបាត្រជាប្រក្រតីនោះ បានដល់ ជើងបាត្រដែលធ្លាក់ជាធ្មេញមករ ។

[១៥១] បទថា **អាវដ្ដិត្វា** បានដល់ ប៉ះខ្ទប់គ្នានឹងគ្នា ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **បត្តាធារកំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ក្នុងកុរុន្ទី ពោលថា លើជើងបាត្រដែលជាប់នឹងផែនដី ដែលធ្វើដោយភ្លុក វល្លិ៍ និងផ្តៅ ជាដើម គួរដាក់ត្រួតៗ គ្នាបាន ៣ បាត្រ លើជើងឈើ គួរដាក់ត្រួតគ្នាបាន ២ បាត្រ ។ ឯក្នុងមហាអដ្ឋកថាពោលថា លើជើងបាត្រដែលជាប់នឹងផែនដី មិនជាឱកាសនៃបាត្រ ៣ បើដាក់ត្រឹមតែ ២ បាត្រគួរ ។ សូម្បីជើងបាត្រឈើ និងជើងបាត្រកំណាត់ឈើ ដែលរចនារលោងល្អ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ឯជើងបាត្រឈើដែលស្រដៀងចុងគ្រឿងក្រឡឹង និងជើងបាត្រកំណាត់ឈើដែលចងដោយឈើ ៣ កំណាត់ មិនជាឱកាសនៃបាត្រសូម្បីតែ ១ បើដាក់លើជើងនោះហើយ ក៏ត្រូវអង្គុយយកដៃទប់យ៉ាងនោះ ។ ឯលើផែនដី គប្បីផ្កាប់ទុកត្រឹមតែបាត្រ ១ ប៉ុណ្ណោះ ។

[១៥២] បទថា **មិឍន្តេ** បានដល់ ត្រង់ទីបំផុតនៃរបៀង និងផែនក្តារតាំងជាដើម បើបាត្ររមៀលទៅហើយ នឹងទើរលើទីបំផុតក្តាររបៀងនោះឯង បើដាក់លើក្តាររបៀងដែលធំបែបនោះ ក៏គួរ ។

[១៥៣] បទថា **បរិភណ្ឌន្តេ** បានដល់ ក្នុងទីបំផុតនៃបន្ទះក្តារដែលគេធ្វើជាថ្នាក់ឲ្យបង្អៀត ដែលគេធ្វើទុកឯខាងក្រៅ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងក្តាររបៀងដែលបង្អៀតនេះ ក៏គប្បីជ្រាបតាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងក្តាររបៀងនោះឯង ។

[១៥៤] បទថា **ចោឡកំ** បានដល់ សំពត់ដែលគេក្រាល ហើយដាក់បាត្រ ។ កាលសំពត់នោះមិនមាន គួរដាក់លើកន្ទេលផែង ឬកន្ទេលទន់

ឬលើផ្ទៃដែលគេលាបដោយដីឥដ្ឋ ឬលើផ្ទៃបែបនោះដែលមិនប្រទូស្ត ឬលើខ្សាច់ក៏បាន ។

តែកាលភិក្ខុដាក់ក្នុងទីដែលមានដីផូរ និងធូលីជាដើម ឬលើផ្ទៃដីដែលរដិបរដុបត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ រោងសម្រាប់ទុកបាត្រនោះ ទោះកដោយឥដ្ឋក្តី ឈើក្តីក៏គួរ ផ្ទាំងសម្រាប់ទុករបស់របរ ទ្រង់ទ្រាយស្រដៀងអាងទឹក មានមាត់ទូលាយ ហៅថា ថ្ងាន សម្រាប់ដាក់បាត្រ ។

[១៥៥] ពីរបទថា **យោ លគ្គេយ្យ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលព្យួរបាត្រក្នុងទីណាមួយ ។ ទោះបីចងព្យួរទុកត្រង់ស្នួចីវរក៏មិនគួរ ។

[១៥៦-១៥៩] គ្រែ និងតាំង ជារបស់ដែលគេធ្វើទុកដើម្បីដាក់របស់របរប៉ុណ្ណោះ ឬដើម្បីអង្គុយ ដេកក៏បាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលដាក់បាត្រលើគ្រែ ឬតាំងឯណាមួយ ។ តែបើចងរួមជាមួយរបស់ដទៃទុក គួរ ។ បើចងត្រង់មេគ្រែព្យួរទុកក៏គួរ បើចងហើយដាក់ខាងលើគ្រែ និងតាំង មិនគួរដូចគ្នា ។ បើគ្រែ ឬតាំងដែលគេលើកឡើង ធ្វើជាធ្នើរលើស្នួចីវរជាដើម បើដាក់លើគ្រែ ឬតាំងនោះក៏គួរ ។ បើយកខ្សែយោគពាក់លើស្មា ហើយដាក់លើភ្លៅក៏គួរ ។ សូម្បីបាត្រដែលពាក់លើស្មាពេញដោយបាយក៏មិនគួរ ដាក់លើឆត្រ ។ តែបើដាក់បាត្រប្រភេទណាមួយលើឆត្រដែលចងជាប់ជាធ្នើរ គួរ ។

[១៦០] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **បត្តហត្ថេន** គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាត្ររបស់ភិក្ខុណានៅក្នុងដៃ ភិក្ខុនោះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានបាត្រនៅក្នុងដៃ តែម្យ៉ាងក៏ទេ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុដែលមានបាត្រនៅក្នុងដៃ រមែងមិនបានដើម្បី

ប្រានសន្ទះទ្វារតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះក៏ទេ តែសេចក្តីពិត កាលបាត្រនៅក្នុងដៃ ឬលើខ្នងជើង ឬត្រង់អវយវៈនៃសរីរៈណាមួយ ភិក្ខុរមែងមិនបានដើម្បីប្រានសន្ទះទ្វារ ឬដើម្បីនឹងដកគន្លឹះទ្វារ ឬដើម្បីនឹងយកកូនសោ ចាក់មេសោដោយដៃ ឬដោយខ្នងជើង ឬដោយក្បាល ឬដោយអវយវៈនៃសរីរៈណាមួយ តែបើពាក់បាត្រលើចង្កួយស្មាហើយ រមែងបានដើម្បីបើកទ្វារតាមសប្បាយពិត ។

[១៦១] សម្បកឃ្លោក ហៅថា **តុម្ពកដាហ** នឹងរក្សាសម្បកឃ្លោកនោះទុក មិនគួរ បើបានមកហើយ ប្រើជារបស់ខ្ចី គួរ ។ ក្នុងអំបែងឆ្នាំង ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

[១៦២] អំបែងឆ្នាំង ហៅថា **ឃដិកដាហ** ។

[១៦៣] បទថា **អត្តុម្ហេ** នេះ ជាពាក្យសម្តែងការតក់ស្លុត ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **សព្វបំសុកូលិកេន** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ចីវរក្រែ និងតាំង ជារបស់បង្សុកូលរមែងគួរ ឯរបស់ដែលគប្បីទំពាស៊ី ដែលគេឲ្យហើយនោះឯង គប្បីកាន់យក ។

[១៦៤] បទថា **ចលកានិ** បានដល់ អាមិសដែលនឹងចោលមិនបរិភោគ ។ បទថា **អដ្ឋិកានិ** បានដល់ ឆ្អឹងត្រី ឬឆ្អឹងសត្វ ។

បទថា **ឧច្ឆិដ្ឋោទកំ** បានដល់ ទឹកខ្ពុរមាត់ កាលភិក្ខុប្រើបាត្រជញ្ជូនវត្ថុណាមួយចោល ក្នុងអាមិសដែលជាសំណល់ជាដើមនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុរមែងមិនបានដើម្បីធ្វើបាត្រឲ្យជាកន្តោរលាងដៃ និងដាក់សូម្បីនូវទឹកលាងដៃ លាងជើងចូលក្នុងបាត្រ ហើយនាំទៅចាក់ ក៏មិនគួរ ។ នឹងចាប់បាត្រ

ដែលស្អាត ដែលមិនប្រឡាក់នូវកាកសំណល់ ដោយដៃដែលប្រឡាក់នូវកាកសំណល់ ក៏មិនគួរ ។ តែបើយកដៃឆ្វេងចាក់ទឹកចូលក្នុងបាត្រដែលស្អាតនេះហើយ បឺតយកទឹកមួយម៉ាត់ ហើយទើបចាប់ដោយដៃដែលប្រឡាក់ គួរ ។ ពិតហើយ ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ បាត្រនោះរមែងជាបាត្រប្រឡាក់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត បើលាងដៃដែលប្រឡាក់ដោយទឹកខាងក្រៅហើយ ទើបចាប់បាត្រ គួរ ។ កាលឆាន់សាច់ត្រី និងផលាផលជាដើម ក្នុងរបស់ទាំងនោះ វត្ថុណាជាទងក្តី ឆ្អឹងក្តីដែលជាសំណល់ ជាអ្នកប្រាថ្នានឹងបោះចោល បើយករបស់នោះដាក់ចូលក្នុងបាត្រមិនគួរ បើរបស់ណានៅចង់ឆាន់តទៅទៀត បើយករបស់នោះដាក់ចូលក្នុងបាត្រគួរ បើដាក់សាច់ដែលមានឆ្អឹង និងត្រីដែលមានឆ្អឹងជាដើមក្នុងបាត្រនោះហើយយកដៃបេះឆាន់ក៏គួរ ។ តែរបស់ណាមួយដែលយកចេញអំពីមាត់ហើយ ចង់ឆាន់ទៀត បើយករបស់នោះដាក់ក្នុងបាត្រ មិនគួរ ចំណិតខ្ញី និងចំណិតដូងជាដើម ខាំបរិភោគហើយ ទោះដាក់ក្នុងបាត្រ ក៏គួរ ។

អំពី កាំបិត និងម្ជុល

[១៦៥] បទថា **ឆមតកំ** បានដល់ កំណាត់សំពត់សម្រាប់រុំកាំបិត ។

[១៦៦] បទថា **ទណ្ឌសត្ថកំ** បានដល់ កាំបិតដែលបញ្ចូលដងណាមួយ ជាកាំបិតបត់ ឬកាំបិតដទៃក៏បាន ។

[១៦៨] ពីរបទថា **កណ្ណកិតាយោ ហោន្តិ** គឺជារបស់ដែលមានច្រែះ ។ ពីរបទថា **កិណ្ណេន បូរេតុំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់

លម្អិតពេញ (ក្នុងបំពង់ម្ជុល) ។ បទថា **សត្តុយា** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ពេញដោយលម្អិតម្សៅដែលលាយដោយរមៀត ។ សូម្បីលម្អិតនៃសិលា ហៅថា លម្អិតថ្ម ។ សេចក្ដីថា តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យដាក់ពេញដោយលម្អិតសិលានោះ ។ ពីរបទថា **មធុសិត្ថកេន សារេតុំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ លាបម្ជុលដោយក្រមួនឃ្មុំ ។ ពីរបទថា **សរិតកម្បិ បរិភិជ្ជតិ** សេចក្ដីថា ក្រមួនឃ្មុំដែលលាបនោះ បែករាត់រាយទៅ ។ បទថា **សរិតសិបាដិកំ** បានដល់ សំពត់ខ្ចប់ក្រមួនឃ្មុំ គឺស្រោមកាំបិត ក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ចំណែកកំណាត់សំពត់ ក៏អនុលោមតាមកំណាត់សំពត់ខ្ចប់ម្ជុលនោះ ។

[១៦៩] ឈើស្ដឹងនោះ បានដល់ មេស្ដឹងផង កន្ទេលផ្ដៅ ឬកន្ទេលផែង ណាមួយ ដែលគប្បីក្រាលលើមេស្ដឹងនោះផង ។

ខ្សែចងឈើស្ដឹងនោះ បានដល់ ខ្សែសម្រាប់ចងចីវរត្រង់ឈើស្ដឹង កាលដេរចីវរពីរជាន់ ។ ពីរបទថា **កឋិនំ នប្បហោតិ** សេចក្ដីថា ឈើស្ដឹងដែលធ្វើតាមខ្នាតនៃភិក្ខុដែលខ្ពស់ ចីវររបស់ភិក្ខុដែលទាប កាលសន្ធឹងលាតលើឈើស្ដឹងនោះ រមែងមិនគ្រប់គ្រាន់ គឺផុតផើយនៅខាងក្នុងប៉ុណ្ណោះ អធិប្បាយថា មិនដល់ក្របឈើស្ដឹង ។ បទថា **ទណ្ឌកឋិនំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចងឈើស្ដឹងដទៃ តាមខ្នាតរបស់ភិក្ខុដែលទាបក្រៅអំពីនេះ ក្នុងកណ្ដាលនៃមេស្ដឹងវែងនោះ ។ បទថា **វិទលកំ** បានដល់ ការបត់ជាយដោយជុំវិញនៃកន្ទេលផ្ដៅ ធ្វើឲ្យជាពីរជាន់ ត្រូវនឹងទំហំនៃខ្នង់ឈើស្ដឹង។ បទថា **សលាកំ** បានដល់ ចម្រៀកឈើសម្រាប់ស៊កចូលក្នុងចន្លោះនៃចីវរ

ពីរជាន់ ។ បទថា **វិនន្ធនរជ្ជុំ** បានដល់ ខ្សែដែលចងមេស្ដឹងតូច និងមេស្ដឹងធំ ត្រង់ឈើស្ដឹងនោះ ។ បទថា **វិនន្ធនសុត្តកំ** បានដល់ អំបោះដែលដោតចីវរជាប់នឹងមេស្ដឹងតូច ។

បីបទថា **វិនន្ធិត្វា ចីវរំ សិព្វេតុំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្តត់ចីវរត្រង់មេស្ដឹងនោះ ដោយអំបោះនោះ ហើយដេរ ។ ពីរបទថា **វិសមា ហោន្តិ** សេចក្ដីថា សរសៃអំបោះកន្លែងខ្លះតូច កន្លែងខ្លះធំ ។ បទថា **កឡិម្ភកំ** បានដល់ វត្ថុ មានស្លឹកត្នោតជាដើមណាមួយ សម្រាប់ធ្វើការវាស់ទំហំ ។ បទថា **មោឃសុត្តកំ** បានដល់ ការធ្វើគន្លងជាគ្រឿងសម្គាល់ដោយខ្សែបន្ទាត់រមៀត ដូចការធ្វើគំនូសជាគ្រឿងចំណាំត្រង់ឈើ ដោយសរសៃបន្ទាត់ខ្មៅនៃពួកជាងឈើដូច្នោះ ។

[១៧៣] ពីរបទថា **អង្គុលិយា បដិគ្គណ្ហន្តិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដេរចីវរ) ចាប់ដោយម្រាមដៃត្រង់មុខម្ជុល ។ បទថា **បដិគ្គហំ** បានដល់ ស្នាប់នៃម្រាមដៃ ។ ភាជនៈ មានថាសនិងប្រអប់ជាដើមណាមួយ ឈ្មោះថា ភាជនៈសម្រាប់ដាក់ ឬត្រឡោក ។

[១៧៦] បទថា **ឧច្ចវត្ថុកំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចាក់ដីធ្វើផ្ទៃដីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។

[១៧៧] បទទាំងឡាយថា **ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តា វលិត្តំ កាតុំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគាបដំបូល ហើយធ្វើដៃរណែងឲ្យញឹកបូកដោយដីស្អិត ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ។

[១៧៨] បទថា **គោឃំសិកាយ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដាក់ឫស្សី ឬឈើខាងក្នុង ហើយមូរមេស្ទឹងជាមួយនឹងឈើនោះ ។ បទថា **ពន្ធនរជ្ជុំ** បានដល់ ខ្សែសម្រាប់ចងមេស្តឹង ដែលមូរហើយយ៉ាងនោះ ។

[១៨២] តម្រងទឹកដែលចងជាប់នឹងឈើ ៣ កំណាត់ ឈ្មោះថា តម្រងសម្រាប់ត្រង ។

[១៨៤] បទថា **យោ ន ទទេយ្យ** សេចក្តីថា ភិក្ខុណាមិនឲ្យតម្រងទឹកដល់ភិក្ខុដែលមិនមានតម្រងនោះឯង ត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះពិត ។

ឯភិក្ខុណា កាលតម្រងទឹកក្នុងដៃរបស់ខ្លួនមាន តែទៅខ្ចី បើមិនចង់ឲ្យ ក៏កុំគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះ ។

[១៨៦] បទថា **ទណ្ឌបរិស្សាវនំ** សេចក្តីថា គប្បីចងសំពត់ និងឈើដែលធ្វើដូចមេជណ្តើរខណ្ឌកណ្តាលដែលចងជាប់លើជើង ៤ ហើយចាក់ទឹកចុះត្រង់កណ្តាលឈើ ដូចតម្រងទឹកក្បុងពួកជាងជ្រលក់ ទឹកនោះពេញទាំងពីរបន្ទប់ហើយ រមែងហូរចេញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាលសំពត់តម្រងណាចុះក្នុងទឹក ហើយយកថ្នាំងជងទឹក សំពត់ត្រងនោះ ឈ្មោះថា **ឱត្ថរិកំ** ។

ពិតហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយចងសំពត់ជាប់នឹងឈើ ៤ កំណាត់ បោះបង្គោល ៤ ចុះក្នុងទឹកហើយ ចងសំពត់តម្រងទឹកនោះជាប់នឹងបង្គោលនោះឲ្យជាយសំពត់ជុំវិញទាំងអស់ផុតអំពីទឹក ត្រង់កណ្តាលជក់ ហើយយកថ្នាំងជងទឹក ។

[១៨៧] ផ្ទះដែលធ្វើដោយចីវរ ហៅថា មុងការពារមូស ។

[១៨៨] បទថា **អភិសន្នកាយា** គឺអ្នកមានកាយពេញទៅដោយវត្ថុដែលជាទោស មានស្លេស្មជាដើម ។

[១៩៤] សសរសម្រាប់ដាក់ស្នៀត ទំហំប៉ុនសន្ទះទ្វារល្មម ហៅថា **អគ្គឡវដ្តិ** សសរសម្រាប់ដាក់ស្នៀតនោះ ជាសសរដែលគេចោះរន្ធ ៣-៤ ហើយស៊កស្នៀត ។ រង្វង់អន្ទាក់សម្រាប់ដាក់បណ្តូល ដែលគេចោះសន្ទះទ្វារ ហើយសង្កត់ជាប់ត្រង់សន្ទះទ្វារនោះ ឈ្មោះថា គន្ទឹះ ។ គេចោះប្រហោងត្រង់កណ្តាលនោះ ហើយស៊កគន្ទឹះឈ្មោះសូចិកា ។ វត្ថុដែលគេភ្ជាប់ទុកខាងលើ ឈ្មោះឃដិការ ។ ពីរបទថា **មណ្ឌលិកំ ការេតុំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើផែនដី ឲ្យទាបវិញ ។

បំពង់ផ្សែងនោះ បានដល់ ប្រហោងសម្រាប់ផ្សែងចេញទៅក្រៅ ។

[១៩៥] បទថា **វាសេតុំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប់ដោយគ្រឿងក្រអូបទាំងឡាយ ។

[១៩៦] ឧទកនិធាននោះ បានដល់ ទីសម្រាប់ខាំងទឹក ភិក្ខុប្រើថ្នាំងដងទឹកដែលខាំងទុកក្នុងនោះ ហើយយកផ្តិលដងទឹកប្រើ ។

[១៩៨] **កោដ្ឋកោ** បានដល់ ខ្លោងទ្វារ ។

[២០៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **តិស្សោ បដិច្ឆាទិយោ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ គ្រឿងបិទបាំង គឺរោងភ្លើង ១ គ្រឿងបិទបាំង គឺទឹក ១ គួរដល់ភិក្ខុដែលបរិកម្មប៉ុណ្ណោះ មិនគួរក្នុងសាមីចិកម្មដ៏សេស មានការអភិវាទជាដើម ។ គ្រឿងបិទបាំង គឺសំពត់ គួរក្នុងកម្មទាំងពួង ។

[២០៨] បទថា **ឧទ្ទកំ ន ហោន្តិ** ទឹកមិនមាននោះ បានដល់ មិនមានសម្រាប់ងូត ។

[២០៥] បទថា **តុលំ** បានដល់ ឈើថ្ពឹងសម្រាប់យោងទឹកឡើង ដូចជញ្ជីងរបស់ពួកអ្នកផ្សារ ។ យន្តដែលទឹមដោយគោ ឬប្រើដៃចាប់ទាញដោយខ្សែដែលវែង ហៅថា **ឧទចាណរជ្ជុំ**។ យន្តដែលមានរ៉កចងជាប់នឹងកាំ ហៅថា **ករកកជំ ចក្កវដ្ដកំ** ។ ភាជនៈដែលធ្វើដោយស្បែក គប្បីចងជាប់នឹងឈើថ្ពឹង ឬរ៉ក ឈ្មោះថា **ចម្មក្ខណ្ឌំ** គឺបំពង់ស្បែក ។

[២០៩] ពីរបទថា **ចាកជា ហោតិ** សេចក្តីថា អណ្តូងទឹកជ្រាំ ដែលមិនបានព័ទ្ធរបង ។

[២១០] បទថា **ឧទកបុញ្ឆនី** សេចក្តីថា វត្ថុជូតទឹកដោយភួកក្តី ធ្វើដោយស្នែងក្តី ធ្វើដោយឈើក្តី រមែងគួរ ។ កាលវត្ថុសម្រាប់ជូតទឹកនោះមិនមាន ទោះប្រើសំពត់ផ្តិតទឹកក៏គួរ ។

[២១១] បទថា **ឧទកមាតិកំ** បានដល់ ប្រឡាយសម្រាប់ទឹកហូរ ។

[២១២] រោងភ្លើងដែលភ្ជាប់ជងក្តារដោយជុំវិញ ហៅថា រោងភ្លើងជហ្វាជងក្តារ ។ ពាក្យថា រោងភ្លើងដែលមានជហ្វាជងក្តារនោះ ជាឈ្មោះនៃរោងភ្លើង ដែលមានដំបូលធ្វើជាកំពូលជាប់ជងក្តារ ត្រង់មណ្ឌលជហ្វាលើផ្វានទាំងឡាយ ។

[២១៣] ពីរបទថា **ចាតុម្មាសំ និសីទនេន** សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនគប្បីនៅប្រាសចាកសំពត់និសីទនៈអស់កាល ៤ ខែឡើយ ។

[២១៤] បទថា **បុប្ផាភិកិណ្ណាសុ** *សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនគប្បីដេកលើដំណេកដែលគេរោយដោយផ្កា ។*

[២១៦] បទថា **ឆមតកំ** *សេចក្តីថា កម្រាលអន្ទុយស្រដៀងសន្ទូត គឺត្បាញដោយរោមចៀម គប្បីប្រើប្រាស់ដោយបរិហារទុក ដូចកំណាត់ស្បែក ។*

[២១៧] ឈ្មោះថា **អាសិត្តកោបធានេ** *នោះ ជាពាក្យហៅតុ ថាសដែលធ្វើ ដោយទង់ដែង ឬដោយប្រាក់ ។ម្យ៉ាងទៀត ភាជន៍ពិសេសនោះសូម្បី ធ្វើដោយឈើ ក៏មិនគួរ ព្រោះជារបស់ដែលទ្រង់ហាមហើយ ។*

[២១៨] ភាជនៈដែលធ្វើដោយឈើទាំងបន្ទះ ហៅថា **មឡោរិកំ** *(តោក) ។ សូម្បីភាជនៈ ដែលធ្វើដោយស្ពឹក កំប្រោង និងល្អី ក៏រាប់ចូលក្នុង* **មឡោរិក** *នេះដូចគ្នា ។ ពិតហើយ វត្ថុ មានសសរជាដើមនោះចាប់ផ្តើមតាំងពីដល់ការរួមចុះ ថាជាគ្រឿងទ្រ មានប្រហោងបោះទុកខាងក្នុងក្តី បោះទុកដោយជុំវិញក្តី គួរដូចគ្នា ។*

[២១៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ឯកភាជនេ** *នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បើភិក្ខុមួយរូបកាន់យកផ្លែឈើ ឬនំអំពីភាជនៈទៅ កាលបើភិក្ខុនោះចៀសចេញទៅហើយ ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះ ទោះឆាន់ផ្លែឈើ ឬនំដែលនៅសល់ គួរ ។ ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះ កាន់យកទៀត ក្នុងខណៈនោះ ក៏គួរ ។*

[២២៣] គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អដ្ឋហាផ្គេហិ** *ដូចតទៅ ការដែលសង្ឃផ្កាប់បាត្រខាងក្នុងសីមា ឬទៅកាន់ខាងក្រៅសីមា ផ្កាប់បាត្រក្នុងទីទាំងឡាយ មានស្ទឹងជាដើមដល់ឧបាសកដែលប្រកបដោយអង្គនីមួយៗ គួរ*

ទាំងអស់ ។ កាលបាត្រដែលសង្ឃផ្កាប់ហើយយ៉ាងនោះ ទេយ្យធម៌ណាមួយក្នុងផ្ទះរបស់ឧបាសកនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគប្បីទទួល គប្បីឲ្យដំណឹងទៅកាន់វត្តដទៃថា លោកទាំងឡាយ កុំទទួលភិក្ខាក្នុងផ្ទះរបស់ឧបាសកនោះ ។

[២២៧] ក្នុងការផ្ងារបាត្រ ត្រូវឲ្យឧបាសកនោះសូមត្រឹម ៣ ដង ឲ្យឧបាសកនោះលះហត្ថបាស ហើយផ្ងារបាត្រដោយញត្តិទុតិយកម្ម ។

[២៣២] ពីរបទថា **បុរក្ខិត្វា** បានដល់ រៀបចំទុកដោយភាពជាកំពូល ។ បទថា **សំហរតុ** សេចក្តីថា សូមទ្រង់សាសំពត់ទាំងឡាយចេញ ។ បទថា **ចេឡបដិកំ** បានដល់ កម្រាល គឺសំពត់ ។ បានឮថា ពោធិរាជកុមារនោះក្រាលហើយ ដោយបំណងថា អញនឹងបានបុត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់នឹងជាន់ផ្ទាំងសំពត់របស់អញ ។

ពិតហើយ ពោធិរាជកុមារនោះ មិនសមគួរបានកូន ព្រោះដូច្នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មិនជាន់ ។ បើព្រះមានព្រះភាគជាន់សោត ក្រោយមកកាលកុមារមិនបានកូន គប្បីកើតទិដ្ឋិឡើងថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនេះ មិនមែនព្រះសព្វញ្ញូ នេះជាបុព្វហេតុក្នុងការដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មិនជាន់ ។

[២៣៣] ឯភិក្ខុទាំងឡាយសោត ភិក្ខុអង្គណាមិនដឹង គប្បីជាន់ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីជាអ្នកត្រូវពួកគ្រហស្ថមើលងាយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដើម្បីដោះភិក្ខុទាំងឡាយអំពីការមើលងាយ ។ នេះជាហេតុក្នុងការដែលទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ។

[២៣៤] បទថា **មង្គលត្ថាយ យាចិយមានេន** សេចក្តីថា ស្ត្រីនឹង

ប្រាសចាកគក៌ ឬជាអ្នកមានគក៌ក៏ដោយ ភិក្ខុដែលគេអង្វរដើម្បីមង្គល ក្នុង ឋានៈបែបនោះសមគួរជាន់ពិត ។

[២៣៥] កម្រាលជារបស់ដែលគេក្រាលទុក ជិតទីលាងជើងដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងការជាន់ ដោយជើងដែលលាងហើយ ឈ្មោះថា កម្រាលសម្រាប់ជើង ដែលលាងហើយ ភិក្ខុគួរជាន់កម្រាលនោះ ។

[២៣៦-២៣៧] វត្ថុដែលមានទ្រង់ទ្រាយស្រដៀងពកផ្ទៃឈូកដែលគេធ្វើឲ្យកន្ទួលតាំងឡើង ដើម្បីជូតជើង ឈ្មោះថា គ្រឿងជូតជើង គ្រឿងជូតជើងនោះ ទោះជារបស់មូល ឬមានសណ្ឋានផ្សេងៗ មាន ៤ ជ្រុងក្តី ជារបស់ដែលទ្រង់ហាមទាំងអស់ ព្រោះជារបស់ឧបការៈដល់ភាពជាអ្នកប្រាថ្នាច្រើន មិនគួរទទួល មិនគួរប្រើប្រាស់ ។

សិលា លោកហៅថា ក្រួស សូម្បីថ្មពពុះទឹកក៏គួរ ។

[២៣៨-២៣៩] ផ្លិត ហៅថា **វិធូបនំ** ប្រែថា វត្ថុសម្រាប់បក់ ឯផ្លិតមានបន្ទះដូចស្លឹកត្នោត ជារបស់ដែលត្បាញដោយស្លឹកត្នោតក្តី ត្បាញដោយបន្ទោះឫស្សី និងចម្រៀកបន្ទះភ្លុកក្តី ដោយរោមកន្ទុយក្ងោកក្តី ដោយចម្មវិកតិ គឺបន្ទះស្បែកទាំងឡាយក្តី គួរគ្រប់យ៉ាង ។

[២៤០] ផ្លិតបក់មូសនោះ សូម្បីមានដង ធ្វើដោយភ្លុកក្តី ស្នែងក្តី ក៏គួរ ។ សូម្បីផ្លិតបក់មូសដែលធ្វើដោយពួរនៃដើមការកេត និងស្លឹកព្រហូតជាដើម ក៏សង្គ្រោះចូលនឹងផ្លិតដែលធ្វើដោយសម្បកឈើដែរ ។

[២៤៣] គប្បីវិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **គិលានស្ស ឆត្តំ** នេះ ដូច្នេះថា

ភិក្ខុណាមាន ការក្តៅក្នុងកាយក្តី មានការលំបាកចិត្តក្តី មានក្អែកស្រវាំងក្តី អាពាធណាមួយ ដែលវៀរឆត្រចេញ រមែងកើតឡើងក្តី ភិក្ខុនោះគួរតម្លោះឆត្រក្នុងស្រុក ឬក្នុងព្រៃ បាំងចុះ ។ ម្យ៉ាងទៀត កាលភ្លៀងធ្លាក់ ទោះតម្លោះឆត្រដើម្បីរក្សាចីវរ និងក្នុងទីគួរខ្លាចសត្វសាហាវ និងចោរ ទោះតម្លោះឆត្រដើម្បីការពារខ្លួន ក៏គួរ ឯឆត្រដែលធ្វើដោយស្លឹកឈើមួយសន្លឹក គួរក្នុងទីទាំងពួងនោះឯង ។

[២៤៥] បទថា **អសិស្ស** កាត់បទជា **អសិ អស្ស** ប្រែថា ដាវរបស់ចោរនោះ ។ បទថា **វិជោតលតិ** បានដល់ បញ្ចេញពន្លឺ ។

[២៤៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ទណ្ឌសម្មតឹ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ឈើច្រត់ ប្រកបដោយប្រមាណ គឺប្រវែង ៤ ហត្ថប៉ុណ្ណោះ សង្ឃគប្បីសន្មតឲ្យ ។ ឈើច្រត់ដែលខ្លីជាង ឬវែងជាង ៤ ហត្ថនោះ សូម្បីវៀរចាកការសន្មត ក៏គួរដល់ភិក្ខុទាំងពួង ។

[២៤៩] ចំណែកសង្រែក មិនគួរដល់ភិក្ខុមិនអាពាធ ។ សង្ឃគប្បីសន្មតឲ្យចំពោះភិក្ខុដែលអាពាធប៉ុណ្ណោះ ។

[២៥៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **រោមន្ថកស្ស** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា វៀរភិក្ខុដែលទំពាអៀងចេញ ត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដ៏សេស អ្នកញុំាងអាហារដែលរើអៀងចេញមក ឲ្យតាំងនៅក្នុងមាត់ ហើយទំពាស៊ី តែបើអាហារដែលរើមកនោះ មិនទាន់តាំងនៅ ហូរចូលទៅវិញ គួរ ។

[២៥៥] បទថា **យំ និយ្យមានំ** នេះ ខ្ញុំបានពណ៌នាទុកហើយ ក្នុង

កោជនវគ្គ ។

[២៥៦] ពីរបទថា **កុប្បំ ករិស្សាមិ** សេចក្ដីថា អញនឹងធ្វើនូវសំឡេង ។

[២៥៧] មិនមានអាបត្តិ ព្រោះកាត់ក្រចកដោយក្រចកជាដើម ។ តែព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតកាំបិតកាត់ក្រចកដើម្បីរក្សាខ្លួន ។

[២៥៨] បទថា **វីសតិមដ្ឋំ** សេចក្ដីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុតាក់តែងក្រចកទាំង ២០ ឲ្យ រលោង ដោយការកោស ។

បទថា **មលមត្តំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆ្កឹះអាចម៍ក្រចកចេញអំពីក្រចក ។

[២៥៩] បទថា **ខុរសិបាដិកំ** បានដល់ ស្រោមកាំបិតកោរ ។

[២៦០] ពីរបទថា **មស្សុំ កប្បាបេន្តិ** សេចក្ដីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេកាត់ពុកមាត់ដោយកន្ត្រៃ ។ ពីរបទថា **មស្សុំ វឌ្ឍាបេន្តិ** បានដល់ ទុកពុកមាត់ឲ្យវែង ពុកចង្កា ត្រង់ចង្កា ក៏ទុកឲ្យវែងដូចរោមចង្កាពពែ ហៅថា ពុកមាត់ដូចរោមគោ ។ បទថា **ចតុរស្សកំ** បានដល់ រចនាពុកមាត់ជា ៤ ជ្រុង ។ បទថា **បរិមុខំ** បានដល់ ធ្វើការប្រមូលផ្ដុំនៃរោមត្រង់ទ្រូង ។ បទថា **អឌ្ឍុរកំ** បានដល់ ទុករោមត្រង់ពោះ ។ ពីរបទថា **អាបត្តិ ទុក្កដស្ស** សេចក្ដីថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងទីទាំងពួង មានកាត់ពុកមាត់ជាដើម ។

[២៦១] បទទាំងឡាយថា **អាពាធប្បច្ចយា សម្ពាធេ លោមំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដករោមក្នុងទីចង្អៀតចេញ ព្រោះបច្ច័យ គឺ

អាពាធ មានដំបៅធំ និងដំបៅតូចជាដើម ។

[២៦៣] បទទាំងឡាយថា **អាពាធប្បច្ចយា កត្តរិកាយ** សេចក្តីថា តថាគតឲ្យកាត់សក់ដោយកន្ត្រៃ ព្រោះបច្ច័យ គឺអាពាធដោយអំណាចនៃរោគត្រង់ក្បាល គឺបូសធំ និងដំបៅតូច ។

[២៦៥] ជាអនាបត្តិ ព្រោះដករោមច្រមុះ ដោយវត្ថុ មានក្រួសជាដើម ចំណែកសណ្ឋាស ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតដើម្បីរក្សាខ្លួន ។

[២៦៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ន ភិក្ខវេ បលិតំ គាហាបេតព្វំ** នេះ គប្បីជ្រាប ដូច្នេះថា រោមណាដុះត្រង់ចិញ្ចើមក្តី ត្រង់ថ្ពាសក្តី ឬត្រង់ពុកចង្កា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នោះក្តី ស្កូវក្តី មិនស្កូវក្តី សមគួរដកចេញ ។

[២៦៩] បទថា **កំសបត្តរិកា** បានដល់ ឈ្នួញគ្រឿងសំរឹទ្ធ ។

[២៧០] បទថា **ពន្ធនមត្តំ** បានដល់ ត្រឹមតែចងនូវស្រោមនៃកាំបិត និងឈើច្រត់ជាដើម ។

[២៧៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ន ភិក្ខវេ អកាយពន្ធនេន** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ វត្ថពន្ធចង្កេះដែលភិក្ខុមិនបានចង ហើយចេញទៅ លុះរឭកបានក្នុងទីណា គប្បីចងក្នុងទីនោះ គិតថា នឹងចងត្រង់អាសនៈសាលាដូច្នេះ ទោះបីទៅក៏គួររឭកបានហើយ មិនគួរត្រាច់បិណ្ឌបាតដរាបណាមិនទាន់បានចង ។

[២៧៤] វត្ថពន្ធចង្កេះមានខ្សែច្រើន ឈ្មោះថា **កឡាពុកំ** ។

វត្ថពន្ធចង្កេះស្រដៀងក្បាលពស់ទឹក ឈ្មោះថា **ទេឌ្ឌុភកំ** ។

វត្ថពន្ធចង្កេះ ដែលក្រងធ្វើមានសណ្ឋានមូលដូចស្គរសម្ភោរ ឈ្មោះថា

មុរជ្ជំ ។ វត្ថពន្ធចង្កេះមានទ្រង់ទ្រាយដូចសង្វារ ឈ្មោះថា **មទ្ទវីណំ** ។

ពិតហើយ វត្ថពន្ធប្រភេទនេះ ណាមួយមិនគួរ មិនចាំបាច់ពោលដល់ច្រើនប្រភេទ ។ វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **បដ្ដិកំ សូករន្តកំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ វត្ថពន្ធបន្ទះដែលត្បាញតាមប្រក្រតី ឬក្រងជាធ្អឹងត្រី រមែងគួរ ។ វត្ថពន្ធដ៏សេស មានវត្ថពន្ធភ្នែកក្រួចជាដើមមិនគួរ ។ ដែលឈ្មោះថា វត្ថពន្ធពោះវៀនជ្រូក ជារបស់មានទ្រង់ទ្រាយស្រដៀងពោះវៀនជ្រូក និងស្រោមសោ ។ ឯវត្ថពន្ធខ្សែមួយសរសៃ និងវត្ថពន្ធមូល អនុលោមតាមវត្ថពន្ធពោះវៀនជ្រូក ។ ព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជាយកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសម្ភោរ និងជាយកាយពន្ធមានសណ្ឋានដូចសង្វារនេះ ទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះត្រង់ជាយទាំងពីរ ។ ក្នុងជាយមានសណ្ឋានដូចខ្សែរឹតសម្ភោរ និងជាយដូចសង្វារនេះ ជាយដូចសង្វារ លើស ៤ ជាយមិនគួរ ការបត់ចូលហើយដេរត្រង់រឹមមាត់ ឈ្មោះថា **សោភកំ** ។

ការដេរដោយសណ្ឋានដូចវង់ចិញ្ចៀន ឈ្មោះថា **គណាកំ** ។

ពិតហើយ ជាយវត្ថពន្ធដែលដេរយ៉ាងនោះ រមែងជារបស់ជាប់ណែនល្អ ផ្នែកខាងក្នុងអន្ទាក់ ហៅថា **បវនន្តោ** ។

[២៧៩] សំពត់ស្លៀកដែលធ្វើជាយស្ទុយ មានសណ្ឋានដូចប្រមោយដំរី ឲ្យសំយុងចុះទៅតាំងអំពីផ្ចិត ដូចការស្លៀករបស់ស្ត្រីក្នុងចោឡប្រទេស ឈ្មោះថា ស្លៀកដូចប្រមោយដំរី ។

សំពត់ដែលស្លៀកសំយុងចុងទុកម្ខាង សំយុងជាយថ្នក់ទុកម្ខាង ឈ្មោះ

ថា ស្បៀកដូចកន្ទុយត្រី ។ ស្បៀកបណ្ដោយជាយជា ៤ ជ្រុងយ៉ាងនេះ គឺ ខាងលើពីរជ្រុង ខាងក្រោមពីរជ្រុង ឈ្មោះថា ស្បៀកមានជ្រុង ៤ ។

ស្បៀកសំយុងចុះទៅ ដោយអាកប្បកិរិយាដូចជាស្លឹកត្នោត ឈ្មោះថា ស្បៀកដូចធាងត្នោត ។ សំពត់ផ្ទាំងវែង មូរជាជាន់ៗ ស្បៀកចងក្បិនក្ដី ស្បៀកលើកត្របកឲ្យឃើញស្រទាប់អង្កាញ់ៗ ច្រើន ត្រង់ខាងឆ្វេង និងខាងស្ដាំក្ដី ឈ្មោះថា ស្បៀកអង្កាញ់ឲ្យមានផ្នត់ច្រើន ។ តែបើប្រាកដជាផ្នត់ ១-២ តាំងពីជង្គង់ឡើងទៅ រមែងគួរ ។

[២៨១] ពីរបទថា **សំវេល្លិយំ និវាសេន្តិ** សេចក្ដីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្បៀកចងក្បិនដូចអ្នកប្រដាល់ និងកម្មករជាដើម ការស្បៀកចងក្បិននោះរមែងមិនគួរដល់ភិក្ខុដែលអាពាធផង ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវផង ។

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងធ្វើដំណើរ លើកជ្រុងម្ខាងក្ដី ពីរខាងក្ដី សៀតលើស្បូង់ ឬស្បៀកសំពត់កាសាវៈមួយផ្ទាំងយ៉ាងនោះទុកខាងក្នុងហើយ ស្បៀកមួយផ្ទាំងសង្កត់ខាងក្រៅ យ៉ាងណា ការស្បៀកដណ្ដប់បែបយ៉ាងនោះ មិនគួរ ។ ឯភិក្ខុអាពាធ បើស្បៀកសំពត់កាសាវៈចងក្បិនទុកខាងក្នុង ហើយស្បៀកមួយផ្ទាំងទៀតពីខាងក្រៅក៏គួរ ។ បើភិក្ខុមិនមានជំងឺ បើស្បៀក ២ ផ្ទាំងគប្បីត្រួតចូលគ្នាជា ២ ជាន់ ហើយស្បៀកដោយប្រការយ៉ាងនេះ គប្បីវៀរការស្បៀកទាំងពួង ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ហាម ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈនេះ និងដែលព្រះអដ្ឋកថាចារ្យហាម ក្នុងសេខិយវណ្ណនា បិទបាំងឲ្យបានមណ្ឌល ៣ ប្រាសចាកវិការ ស្បៀកឲ្យមានសណ្ដាប់ធ្នាប់ ។ លោកកាលធ្វើឲ្យវិការ

ណាមួយ រមែងមិនផុតអាបត្តិទុក្កដ ។

ការដែលមិនដណ្តប់ ដូចការដណ្តប់របស់គ្រហស្ថ ដែលទ្រង់ហាមទុកយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថទេ ដូច្នេះ ។ ដណ្តប់រៀបជ្រុងទាំងពីរឲ្យស្មើគ្នា ឈ្មោះថា ដណ្តប់ល្អិតល្អ ។ ការស្លៀកដណ្តប់ល្អិតល្អនោះ ភិក្ខុគប្បីដណ្តប់ ។

ក្នុងការដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថ និងការដណ្តប់ល្អិតល្អនោះ ការដណ្តប់ណាមួយ ដែលដណ្តប់ហើយ ដោយប្រការដទៃអំពីលក្ខណៈដែលរៀបរយ មានជាដើមយ៉ាងនេះ គឺដណ្តប់សំពត់ស ដណ្តប់ដូចបរិព្វាជក ដណ្តប់ដូចបុគ្គលដែលប្រើសំពត់តែមួយផ្ទាំង ដណ្តប់ដូចអ្នកលេង ដណ្តប់ដូចអ្នកក្នុងវាំង ដណ្តប់រុំទាំងខ្លួន ដូចគហបតីដែលជាធំ ដណ្តប់ដូចអ្នកស្រែចូលខុម ដណ្តប់ដូចព្រាហ្មណ៍ ដណ្តប់ដូចភិក្ខុអ្នករៀបជួរ ការដណ្តប់ទាំងអស់នេះ ឈ្មោះថា ដណ្តប់ដូចគ្រហស្ថ ។

ព្រោះហេតុនោះ និគ្រន្ថទាំងឡាយដែលប្រើសំពត់ស ដណ្តប់កាយពាក់កណ្តាល រមែងដណ្តប់យ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត បរិព្វាជកពួកខ្លះ បើកទ្រូងពាក់សំពត់ដណ្តប់ទុកលើចង្កួយស្មាទាំងពីរយ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត មនុស្សទាំងឡាយដែលប្រើសំពត់មួយផ្ទាំង យកជាយសំពត់ស្លៀកម្ខាង ដណ្តប់ខ្នងពាក់ជ្រុងទាំងពីរលើចង្កួយស្មាទាំងពីរយ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត ពួកអ្នកលេងសុរាជាដើម យកសំពត់បង់កសំយុងជាយទាំងពីរចុះទៅត្រង់ពោះក្តី សំយុងទៅខាងក្រោយខ្នងក្តី យ៉ាងណា មួយទៀត ស្ត្រីក្នុងវាំងជាដើម ដណ្តប់ទទូរ

ក្បាល បើកតែប្រឡង់ក្អែក យ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត គហបតីដែលជាធំទាំងឡាយ ស្លៀកសំពត់វែង ដណ្តប់ខ្លួនទាំងមូល ដោយជាយម្ខាងនៃជាយសំពត់នោះឯង យ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត ពួកអ្នកស្រែ កាលនឹងចូលកាន់ខ្ទមស្រែ ដណ្តប់សំពត់ ស៊ិកចូលទៅក្នុងប្រឡោះក្លៀក ហើយដណ្តប់ខ្លួនដោយជាយម្ខាងនៃសំពត់នោះឯង យ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត ពួកព្រាហ្មណ៍ ស៊ិកសំពត់ចូលទៅប្រឡោះក្លៀកទាំងពីរ ហើយពាក់ទុកលើចង្កួយស្មាទាំងពីរ យ៉ាងណា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុដែលជាអ្នករៀបចំជួរ បើកដៃឆ្វេងដែលដណ្តប់ដោយសំពត់ ដណ្តប់ឆៀងស្មា លើកចីវរឡើងពាក់លើចង្កួយស្មា យ៉ាងណា ភិក្ខុមិនគប្បីដណ្តប់ដូច្នោះឡើយ គប្បីវៀរទោសនៃការដណ្តប់ទាំងអស់នោះ និងទោសនៃការដណ្តប់បែបដទៃនោះចេញ ដណ្តប់ឲ្យល្អិតល្អ ប្រាសចាកវិការ ។

កាលភិក្ខុមិនដណ្តប់យ៉ាងនោះ ធ្វើវិការណាមួយ ដោយមិនអើពើ ទោះក្នុងវត្តក្តី លង្វែកស្រុកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៨២] បទថា **មុណ្ឌវដ្ដី** អធិប្បាយថា ដូចមនុស្សរែករបស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់របស់ព្រះរាជាដែលទ្រង់យាងទៅទីណាមួយ ។

បទថា **អន្តរាកាជំ** បានដល់ ភារៈដែលគប្បីពាក់ទុកនៅកណ្តាលឈើស្នែង ហើយសែងទៅពីរនាក់ ។

[២៨៣] បទថា **អចក្ខុស្សំ** គឺជារបស់មិនឧបការៈដល់ចក្ខុ បានដល់ ញុំាងការវិនាសឲ្យដល់ភិក្ខុ ។ បទថា **ន ឆាទេតិ** បានដល់ មិនពេញចិត្ត ។

[២៨៤] បទថា **អដ្ឋង្គុលបរមំ** បានដល់ ឈើស្ទន់ប្រវែង ៨ ធ្នាប់

យ៉ាងវែង ដោយធ្លាប់របស់មនុស្សទាំងឡាយ ។

[២៨៥] បទថា **អតិមន្ទាហកំ** បានដល់ ឈើស្ងួន់ដែលខ្ចីពេក ។

[២៨៦] ពីរបទថា **ឆាយំ អាឡេបន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដុតភ្លើងត្រង់វាលស្មៅជាដើម ។

[២៨៧] បទថា **បដគ្គឹ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យដុតភ្លើង កាត់ ។ បទថា **បរិត្តំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យការពារ ដោយការធ្វើឲ្យប្រាសចាកស្មៅ ឬដោយការជីកប្រឡាយទឹក ។ តែក្នុងការការពារនេះ បើមានអនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមិនគួរដុតឯងឡើយ បើមិនមានអនុបសម្បន្ន ទោះភិក្ខុដុតឯងក្តី ជម្រះផែនដី នាំយកស្មៅចេញក្តី ជីកប្រឡាយក្តី កាច់មែកឈើស្រស់ពន្លត់ភ្លើងក្តី គួរ ។ ភ្លើងឆេះដល់សេនាសនៈហើយក្តី មិនទាន់ដល់ក្តី ភិក្ខុអាចញ៉ាំងភ្លើងឲ្យរលត់ដោយឧបាយយ៉ាងនោះដោយពិត ។

តែពន្លត់ភ្លើងដោយទឹក រមែងបានរំលត់ភ្លើង ដោយទឹកដែលគួរប៉ុណ្ណោះ ក្រៅអំពីនោះ មិនគួរ ។

[២៨៩] បទថា **សតិ ករណីយេ** សេចក្តីថា បើមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវកាន់យកឧសស្ងួតជាដើម ។ បទថា **ពោរិសិយំ** សេចក្តីថា ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឡើងដើមឈើប្រមាណមួយជំហរបុរស ។ បទថា **អាបទាសុ** សេចក្តីថា ភិក្ខុឃើញអន្តរាយ មានសត្វសាហាវជាដើមក្តី ជាអ្នកវង្វេងផ្លូវក្តី ជាអ្នកប្រាថ្នានឹងសម្លឹងទិសក្តី ឃើញភ្លើងព្រៃរាលមកក្តី ឃើញជំនន់ទឹកមកក្តីក្នុងអន្តរាយមានសភាពបែបនេះ ទោះឡើងដើមឈើខ្ពស់លើសប្រមាណនោះ

ក៏គួរ ។

[២៩០] បទថា **កល្យាណវាក្ករណា** បានដល់ ជាអ្នកមានសំឡេងពីរោះ ។ ពីរបទថា **ឆន្ទសោ អារោបេម** សេចក្តីថា ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងលើកពុទ្ធវចនៈឡើងកាន់គន្លងនៃការពោលដោយសំស្រ្កឹតភាសា ដូចគម្ពីរវេទ ។

វោហារនៃពួកមគធៈ មានប្រការដូចដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ហើយ ឈ្មោះថា មូលភាសា ក្នុងបទថា **សកាយ និរុត្តិយានិ** ។

[២៩១] គម្ពីរតិរ្ថិយដែលប្រកបដោយហេតុ សោះសូន្យប្រយោជន៍ មានជាដើមយ៉ាងនេះថា វត្ថុទាំងពួងជាសំណល់ ព្រោះហេតុនេះ វត្ថុទាំងពួងមិនជាសំណល់ ព្រោះហេតុនេះ ក្អែកស ព្រោះហេតុនេះ កុកខ្មៅ ព្រោះហេតុនេះ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា គម្ពីរលោកាយតៈ ។

[២៩៥] ពីរបទថា **អន្តរា អហោសិ** សេចក្តីថា ធម្មកថាបានជារឿងដែលត្រូវកាត់ជាចន្លោះ គឺបានត្រូវសំឡេងនោះធ្វើឲ្យអាក់ខាន ។

[២៩៨] បទថា **អាពាធប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ខ្ទឹមជាថ្នាំដើម្បីអាពាធណាព្រោះបច្ច័យ គឺអាពាធនោះ ។

[២៩៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **បស្សាវបាទុកំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុទោះ ធ្វើទ្រនាប់រងជើងដោយឥដ្ឋក្តី ដោយថ្មក្តី ដោយឈើក្តី គួរ ។ សូម្បីក្នុងវច្ចបាទុកា (ទ្រនាប់ជើងសម្រាប់អង្គុយបន្ទោបង់) ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

[៣០៤] បទថា **បរិវេណំ** បានដល់ ខាងក្នុងរបងនៃវច្ចកុដិ ។

[៣០៥] បទថា **យថាធម្មោ ការេតព្វោ** សេចក្តីថា ក្នុងវត្ថុនៃទុក្កដ

គប្បីកាត់ អាបត្តិទុក្កដ ក្នុងវត្ថុនៃបាចិត្តិយៈ គប្បីកាត់បាចិត្តិយៈ ។

[៣០៦] លោហៈដែលគេធ្វើទុកដើម្បីប្រហារ ហៅថា គ្រឿងប្រហារ ។

សេចក្តីថា ពាក្យថា គ្រឿងប្រហារនោះ ជាឈ្មោះនៃវត្ថុដែលរាប់ថាជាអាវុធប្រភេទណាមួយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងលោហៈទាំងពួងដទៃ ក្រៅអំពីគ្រឿងប្រហារនោះ ។

ក្នុងបទថា **កតកញ្ច កុម្ភការិកញ្ច** នេះ មានវិនិច្ឆ័យថា វត្ថុសម្រាប់ជូតជើងប៉ុណ្ណោះបានពោលទុកហើយនោះឯង ។

កុដិធ្វើដោយដីសុទ្ធ ដូចកុដិរបស់ធនិយភិក្ខុ ហៅថា កុម្ភការិកា ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ចប់

វិនយបិដក

សេនាសនក្ខន្ធកៈ

[៣០៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅវត្តវេឡុវនកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ មិនទាន់បានបញ្ញត្តសេនាសនៈ ដល់ពួកភិក្ខុនៅឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នៅក្នុងទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ប្រក គុហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្តាលវាល និងគំនរចំបើង ។ លុះព្រលឹមឡើង ភិក្ខុទាំងនោះដើរចេញអំពីទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ប្រក គុហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្តាលវាល និងគំនរចំបើងសឹងមានចក្ខុសម្លឹងចុះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្តាំ ក្រឡេងឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។

[៣០៩] គ្រានោះឯង រាជគហសេដ្ឋីបានទៅឱទ្យានអំពីព្រលឹម ។ រាជគហសេដ្ឋីក៏បានឃើញភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងនិមន្តចេញពីទីនោះៗ គឺព្រៃ គល់ឈើ ភ្នំ ប្រក គុហាទៀបភ្នំ ព្រៃស្មសាន ព្រៃធំ ទីកណ្តាលវាល និងគំនរចំបើងអំពីព្រលឹមដែរ សឹងមានចក្ខុសម្លឹងចុះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ គឺ ឈានទៅមុខ ថយក្រោយ ក្រឡេកស្តាំ ក្រឡេកឆ្វេង បត់ចូល លាចេញ គួរឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ លុះរាជគហសេដ្ឋីនោះឃើញហើយ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា ។ លំដាប់នោះ រាជគហសេដ្ឋីក៏ដើរចូលទៅរកពួកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា បពិត្រលោកទាំង-

ឡាយដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេធ្វើវិហារ(១) (ប្រគេន) តើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងនៅក្នុងវិហាររបស់ខ្ញុំព្រះករុណាឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលគហបតិ ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់បានអនុញ្ញាតវិហារទេ ។ រាជគហសេដ្ឋី ឆ្លើយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ក្រាបបង្គំទូលសួរចំពោះព្រះមានព្រះភាគ (អំពីរឿងវិហារនោះ) ហើយមេត្តាប្រាប់ដល់ខ្ញុំព្រះករុណាផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ពាក្យរាជគហសេដ្ឋីដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយគហបតិ រួចក៏ចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះមានព្រះភាគគង់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រាជគហសេដ្ឋីមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងឲ្យគេធ្វើវិហារ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើយើងខ្ញុំគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។

[៣១០] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈ ៥ យ៉ាង គឺវិហារ ១ អឌ្ឍយោគ ១ ប្រាសាទ ១ ហម្មិយៈ ១ គុហា ១(២) ។

[៣១១] គ្រានោះ ពួកភិក្ខុនោះចូលទៅរករាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងរាជគហសេដ្ឋីថា ម្នាលគហបតិ ព្រះមាន

១- សំដៅយកទីលំនៅរបស់សង្ឃ ។ ២- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ ឥឡូវនេះ អ្នកយល់ថាកាលណាគួរ (ក៏គប្បីធ្វើចុះ) ។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីឲ្យគេសាងវិហារចំនួន ៦០ តែមួយថ្ងៃគត់ ក៏ហើយជាស្រេច ។ រាជគហសេដ្ឋីឲ្យគេសាងវិហារ ៦០ រួចស្រេចហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ រាជគហសេដ្ឋី លុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីធ្វើភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តន៍ដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគទទួលនិមន្តន៍ហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។ គ្រាកាលកន្លងរាត្រីនោះទៅ រាជគហសេដ្ឋីក៏ឲ្យតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាល ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។

[៣១២] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ និងបាត្រចីវរក្នុងវេលាបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់លំនៅនៃរាជគហសេដ្ឋី លុះយាងទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាល (បម្រុងទុក) មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ឯរាជគហសេដ្ឋីបានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពិសាដោយដៃខ្លួនឯង ថ្វាយចំពោះព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យ

ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ (សេដ្ឋីនោះ) ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ រាជគហសេដ្ឋីលុះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកត្រូវការដោយបុណ្យនិងឋានសួគ៌ បានសាងវិហារទាំង ៦០ នុ៎ះស្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិក្នុងវិហារទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតិ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រតិស្ឋានវិហារទាំង ៦០ នោះ សម្រាប់សង្ឃដែលមកហើយ និងមិនទាន់មកអំពីទិសទាំង ៤ ចុះ ។ រាជគហសេដ្ឋីទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ រួចក៏ប្រតិស្ឋានវិហារទាំង ៦០ នោះ ដើម្បីសង្ឃ ដែលមកហើយទាំងមិនទាន់មក អំពីទិសទាំង ៤ ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះរាជគហសេដ្ឋីដោយគាថាទាំងឡាយនេះថា

> [៣១៣] (វិហារ គឺទីអាវាស ឬសេនាសនៈជាទីនៅនៃ
> សង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពាររងាផង ក្តៅផង ម្រឹគ
> សាហាវទាំងឡាយផង ពស់តូច និងពស់ធំទាំងឡាយផង
> មូសទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយផង
> ខ្យល់ និងកម្តៅថ្ងៃដ៏ក្លាខ្លាំងដែលកើតឡើងហើយ
> រមែងបាត់ទៅវិញ ព្រោះវិហារនោះៗ ។ វិហារទាន គឺការឲ្យ
> លំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃដើម្បីជាទី

ជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជាសុខផង ដើម្បីផុតបាបធម៌ផង
ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ តែងសរសើរ
ថា ជាទានដ៏ប្រសើរ ។ ព្រោះហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី)
ជាបណ្ឌិត កាលបើបានឃើញច្បាស់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
ក៏គួរសាងព្រះវិហារ គឺអាវាស ឬសេនាសនៈទាំងឡាយដ៏ជា
ទីគួររីករាយ ហើយគួរនិមន្តលោក ដែលជាពហុស្សូត⑴ គឺ
លោកអ្នកចេះដឹងច្រើនទាំងឡាយឲ្យនៅក្នុងទីនោះ ។ គួរមាន
ចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោកទាំងឡាយដែលមានចិត្តត្រង់ ហើយ
ប្រគេន បាយ ទឹក សំពត់ និងសេនាសនៈទាំងឡាយ ដល់
លោកទាំងនោះចុះ ។ លោកទាំងនោះ រមែងសម្ដែងធម៌ជា
គ្រឿងបន្ទោបង់ ឲ្យឃ្លាតចាកទុក្ខគ្រប់ប្រការដល់អ្នកនោះ
លុះ អ្នកនោះបានដឹងធម៌ណា ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ
ក៏ជា អ្នកមិនមានអាសវៈ រមែងបរិនិព្វាន ។

កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនាចំពោះរាជគហសេដ្ឋីដោយគាថាទាំងឡាយនេះហើយ ទើបទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ យាងចៀសចេញទៅ ។

[៣១៤] មនុស្សទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតវិហារហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះក៏យកចិត្តទុកដាក់នាំគ្នាកសាងវិហារ ។

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

វិហារទាំងនោះមិនទាន់មានសន្ទះទ្វារនៅឡើយ ។ ពស់ និងខ្ទួយខ្លះ ក្អែបខ្លះ ក៏តែងចូលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានសន្ទះទ្វារ ។ ពួកភិក្ខុធ្វើប្រហោងជញ្ជាំងហើយចងសន្ទះទ្វារដោយវល្លិខ្លះ ដោយខ្សែខ្លះ ។ កណ្ដុរខ្លះ កណ្ដៀរខ្លះ ក៏ចេះតែកោរកាត់ ។ ចំណងដែលសត្វកាត់ហើយ សន្ទះទ្វារក៏ធ្លាក់ចុះមក ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម និងដំណាប់លើ ។ សន្ទះទ្វារទាំងឡាយមិនជិតស្និទ្ធល្អ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសម្រាប់ដាក់ខ្សែទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ ភិក្ខុបិទសន្ទះទ្វារមិនកើត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ និងគន្លឹះទ្វារខាងលើ ។

[៣១៥] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបិទសន្ទះទ្វារមិនកើត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ប្រហោងសោនិងសោ ៣ យ៉ាង គឺសោធ្វើដោយលោហជាតិ ១ សោធ្វើដោយឈើ ១ សោធ្វើដោយស្នែង ១ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាបើកទ្វារចូលទៅ ។ (ភិក្ខុទាំងនោះ) មិនបានបិទវិហារទៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) គ្រឿងយន្ត និងគន្លឹះ ។

[៣១៦] សម័យនោះឯង វិហារប្រក់ស្មៅ រដូវរងាក៏រងាណាស់ រដូវក្តៅក៏ក្តៅណាស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអប ឬឲ្យគាបដំបូល ហើយបូកលាបទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ។

[៣១៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនទាន់មានបង្អួចនៅឡើយ ទៅជាងងឹតមើលអ្វីមិនឃើញ ទាំងជុំក្លិនស្អុយ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបង្អួច ៣ យ៉ាង គឺបង្អួចមានវេទី(១) (ដូចវេទីចេតិយ) ១ បង្អួចដែលគេចងឲ្យមានសណ្ឋានដូចក្រឡាសំណាញ់ ១ បង្អួចមានឈើចម្រឹង ១ ។ សត្វកង្ហែនខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ចូលទៅតាមចន្លោះបង្អួចបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរនាំងបង្អួច ។ សត្វកង្ហែនខ្លះ ប្រចៀវខ្លះ ក៏ចូលទៅតាមចន្លោះរនាំង (នោះទៀត) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះបង្អួច ឬរនាំងពូកបង្អួច ។

១- ជាពាក្យហៅរបស់សម្រាប់រង សម្រាប់កល់ របស់សម្រាប់អង្គុយ ជើងម៉ាសម្រាប់អង្គុយ និងក្របរងស្បូវ ដូចទីបំផុតរងស្បូវជាន់លើ និងរងស្បូវជាន់ក្រោម ឬក្បាច់ខ្សែចេតិយ ដែលធ្វើជាត្របកឈូកផ្ងារ និងត្របកឈូកផ្កាប់ គឺត្រង់កចេតិយ និងតួចេតិយ បង្កាន់ដៃស្ពាន ទាំងនេះហៅថាវេទី ។

[៣១៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដេកផ្ទាល់នឹងផែនដី ។ ខ្លួន និងចីវររបស់ភិក្ខុប្រឡាក់ដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកម្រាលធ្វើដោយស្មៅ ។ សត្វកណ្ដុរ និងកណ្ដៀរតែងកាត់កម្រាលស្មៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទះក្ដារសម្រាប់ដេក ។ ពួកភិក្ខុឈឺខ្លួនព្រោះដេកលើបន្ទះក្ដារ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែផ្ដៅ ។

[៣១៩] សម័យនោះឯង គ្រែដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងជំណាប់ជើង ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែ ដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងជំណាប់ជើង ។ (តមកទៀត) មានតាំងដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងជំណាប់ជើងកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលមានមេគេបញ្ចូលទៅក្នុងជំណាប់ជើង ។

[៣២០] សម័យនោះឯង គ្រែដែលគេបន្ទាំជើងដោយមេគ្រែជាដើមចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលគេបន្ទាំជើងដោយមេគ្រែ ។ (តមកទៀត) តាំង

ដែលគេបន្ទាំជើងដោយមេតាំងកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលគេបន្ទាំជើងជាប់នឹងមេតាំង ។

[៣២១] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម(១) ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានជើងដូចជើងក្តាម ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើងក្តាម(២) កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងដូចជើងក្តាម ។

[៣២២] សម័យនោះឯង គ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានជើងទល់នឹងមេ ឬគ្រែដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំងដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងទល់នឹងមេ ឬតាំង

១-២ គ្រែដែលមានជើងដូចជើងសេះ ជើងពពែ ជើងក្តាមជាដើម ឯតាំងក៏មានជើងដូចជើងគ្រែដែរ ។

ដែលគេបញ្ចូលជើងទៅក្នុងដំណាប់មេ ។

[៣២៣] សម័យនោះឯង តាំង ៤ ជ្រុងកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ៤ ជ្រុង ។ (តមកទៀត) តាំង ៤ ជ្រុងមានជើងខ្ពស់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ៤ ជ្រុង សូម្បីមានជើងខ្ពស់(១) ។ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្គ ៧ កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គ ៧(២) ។ (តមកទៀត) គ្រែមានអង្គ ៧ មានជើងខ្ពស់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គ ៧ សូម្បីមានជើងខ្ពស់ក៏បាន ។ (តមកទៀត) មានតាំងចាក់ផ្តៅ(៣) កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងចាក់ផ្តៅ ។ (តមកទៀត) មានតាំងសំពត់កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងសំពត់ ។ (តមកទៀត) តាំងមានជើងដូចជើង

១-២-៣ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ពពែកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងមានជើងដូចជើងពពែ ។ (តមកទៀត) ក៏មានតាំង (មានជើងច្រើនដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្លែកន្ទួតព្រៃកើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង (មានជើងច្រើនដែលគេប្រកបដោយ) អាការដូចជាផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។ (តមកទៀត) ផែនក្តារក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារ ។ (តមកទៀត) កៅអីក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតកៅអី ។ (តមកទៀត) តាំងដែលធ្វើពីចំបើងក៏កើតឡើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំងដែលធ្វើពីចំបើង ។

[៣២៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដេកលើគ្រែខ្ពស់ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកបានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំដេកលើគ្រែខ្ពស់ ភិក្ខុណាដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូប ដេកលើគ្រែទាប ពស់ក៏ចឹក (ភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ ។

[៣២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់ ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រែឲ្យរញ្ជួយទាំងទ្រនាប់គ្រែ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ដើរមកកាន់វិហារចារិកបានឃើញ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ទ្រនាប់គ្រែខ្ពស់ទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែយ៉ាងខ្ពស់ត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ។

[៣២៧] សម័យនោះឯង អំបោះកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកអំបោះចងប្រទាក់គ្រែ ។ ភិក្ខុចងប្រទាក់រាងគ្រែ (ទាំងនោះ) ក៏អស់អំបោះប្រើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចោះត្រង់រាងគ្រែ ហើយចងធ្លាក់ជាក្រឡាចត្រង្គ ។ (តមកទៀត) កំណាត់សំពត់ក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទ្រនាប់ ។ (តមក

ទៀត) គ្រឿងសេនាសនៈដែលញាត់ដោយប៉ុយក៏កើតឡើង (ដល់សង្ឃ) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជផុះចេញហើយធ្វើជាខ្នើយបាន ឯប៉ុយមាន ៣ យ៉ាង គឺប៉ុយដើមឈើ ១ ប៉ុយវល្លិ ១ ប៉ុយស្មៅ ១ ។

[៣២៨] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្ដាលកាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរទៅកាន់វិហារចារិកឃើញហើយ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រើប្រាស់ខ្នើយពាក់កណ្ដាលកាយទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើខ្នើយឲ្យល្មមប៉ុនក្បាល ។

[៣២៩] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពលេងលើកំពូលភ្នំជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាតាក់តែងពូកជាច្រើន គឺពូកញាត់រោមកែះ ញាត់សំពត់ ញាត់សំបកឈើ ញាត់ស្មៅ ញាត់ស្លឹកឈើ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួកមហាមាត្យ ។ លុះមហោស្រពស្ងប់ស្ងាត់ឈប់លេងហើយ មនុស្សទាំងនោះក៏បកតែស្រោមពូកយកទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏បានឃើញពូកទាំងឡាយញាត់រោមកែះខ្លះ ញាត់សំពត់ខ្លះ ញាត់សម្បកឈើខ្លះ ញាត់ស្មៅខ្លះ ញាត់ស្លឹកឈើខ្លះជាច្រើន ដែលគេចោលនៅទីមហោស្រព ។ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតពូក ៥ យ៉ាង គឺពូកញាត់រោមកែះ ១ ពូកញាត់សំពត់ ១ ពូកញាត់សម្បកឈើ ១ ពូកញាត់ស្មៅ ១ ពូកញាត់ស្លឹកឈើ ១ ។

[៣៣០] សម័យនោះឯង មានសំពត់ជារបស់គួរប្រើប្រាស់ក្នុងសេនាសនៈកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញាត់ពូកដោយសំពត់ ។

[៣៣១] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុយកពូកសម្រាប់គ្រែទៅក្រាលលើតាំង យកពូកសម្រាប់តាំងទៅក្រាលគ្រែវិញ ។ ពូកទាំងឡាយក៏រហែកអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែដែលញាត់ភ្ជាប់ និងតាំងដែលញាត់ភ្ជាប់ (ដោយគ្រឿងញាត់) ។ ពួកភិក្ខុមិនបានទ្រាប់ទ្រនាប់ពីក្រោម ហើយក៏ក្រាល ។ គ្រឿងញាត់ទាំងនោះក៏លៀនចេញទៅខាងក្រោម ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទ្រាប់នូវទ្រនាប់រួចក្រាល ហើយសឹមញាត់ពូក ។ ពួកចោរក៏បកតែស្រោមពូកយកទៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រោះព្រំ(១) ។ ពួកចោរក៏នៅតែលួចយកទៀត ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុគូសដោយគំនូស

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ផ្សេងៗ ។ ពួកចោរក៏នៅតែលួចយកទៀត ។បេ។ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្តិតនឹងម្រាមដៃ ។

[៣៣២] សម័យនោះឯង ទីដេករបស់ពួកតិរ្ថិយមានពណ៌ស ។ ផ្ទៃលាបពណ៌ខ្មៅ ។ ជញ្ជាំងលាបដោយរង្គ ។ មនុស្សទាំងឡាយជាច្រើន (ដែលទៅដល់ទីនោះ) មៀងមើលទីដេកហើយទើបដើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបូកលាបវិហារឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ និងលាបដោយរង្គ ។

[៣៣៣] សម័យនោះឯង ពណ៌សជិតមិនស្មើព្រោះផ្ទៃជញ្ជាំងមិនស្អាត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាម ហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌សជិតស្មើ ។ ពណ៌សក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយដីស្អិតដ៏ម៉ដ្ឋហើយ កៀសដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌សជិតស្មើ ។ ពណ៌សក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើ ឬបាយម៉ានក៏បាន ។

[៣៣៤] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ជ័ររង្គជិតមិនស្មើ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់

ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាមហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យជ័ររង្គជិតស្មើ ។ ជ័ររង្គក៏នៅតែជិតមិនស្មើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកដីដែលលាយដោយកុណ្ឌកហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យជ័ររង្គជិតស្មើ។ ជ័ររង្គក៏នៅតែជិតមិនស្មើ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ឬ ប្រេងលាយក្រមួន ។ តំណក់ថ្នាំលាបក៏ជោរឡើង (ហូរហៀរចេញ) ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជូតដោយកំណាត់សំពត់ចេញ ។

[៣៣៥] សម័យនោះឯង ផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ពណ៌ខ្មៅជិតមិនសព្វ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាមហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌ខ្មៅជិតស្មើ ។ ពណ៌ខ្មៅក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្លេនហើយកៀសដោយខ្នៀសឲ្យពណ៌ខ្មៅជិតស្មើ ។ ពណ៌ខ្មៅក៏នៅតែមិនស្អិតជាប់គ្នា ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថាម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតជ័រឈើនិងទឹកចត់(១)។

[៣៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេគូរគំនូរជារូបស្រី និង

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

រូបបុរសក្នុងវិហារ ។ មនុស្សទាំងឡាយដើរមកកាន់វិហារចារិកឃើញហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបន្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យគេគូរគំនូរជារូបស្រី និងរូបបុរសទេ ភិក្ខុណាឲ្យគេគូរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគំនូរភ្ញីផ្កា និងគំនូរភ្ញីវល្លិ និងក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។

[៣៣៧] សម័យនោះឯង វិហារមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនវិហារក៏រលំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏លំបាក។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាឡើងទៅក៏ធ្លាក់ចុះមកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃ ។

[៣៣៨] សម័យនោះឯង វិហារមានមនុស្សកុះករច្រើនពេក ។ ពួកភិក្ខុក៏អៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសិងបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

អនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) រនាំង ។ ពួកមនុស្សក៏នៅតែបើករនាំងមើល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជញ្ជាំងតឿ ។ ពួកមនុស្សក៏នៅតែអើតមើលពីខាងលើជញ្ជាំងតឿទៀត ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ ៣ យ៉ាង គឺបន្ទប់មានជ្រុងបួន ១ បន្ទប់មានបណ្តោយវែង ១ បន្ទប់មានដំបូលខ្ពស់ ១ ។

[៣៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារតូច ។ ទីឧបចារៈមិនមាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងទីសមគួរក្នុងវិហារតូច ឲ្យធ្វើបន្ទប់ត្រង់កណ្តាលវិហារធំបាន ។

[៣៤០] សម័យនោះឯង ជើងជញ្ជាំងវិហារក៏ពុកផុយទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទ្រនាប់ជើងជញ្ជាំង ។ ភ្លៀងក៏សាចមកត្រូវជញ្ជាំងវិហារ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រដឺសសម្រាប់ការពារភ្លៀង ហើយលាបដីស្អិត(១) ។

[៣៤១] សម័យនោះឯង មានពស់ធ្លាក់ពីដំបូលស្មៅមកលើ-កភិក្ខុ ១ រូប ។ ភិក្ខុនោះខ្លាចក៏ស្រែកភ្ញាក់សំឡេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស៊ុះទៅសួរ

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ភិក្ខុនោះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាលោកស្រែកក្ងាត់សំឡេងដល់ម្ល៉េះ ។ ទើបភិក្ខុនោះបានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ពួកភិក្ខុ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ពិតានឡើង ។

[៣៨២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុព្យួរថង់នឹងជើងគ្រែខ្លះ នឹងជើងតាំងខ្លះ ។ អស់ទាំងសត្វកណ្តុរ និងកណ្ដៀរកាត់ដាច់ដាចអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យធ្វើ) ចម្រឹងជញ្ជាំង និងដៃកែវ ។

[៣៨៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុទុកចីវរលើគ្រែខ្លះ លើតាំងខ្លះ ។ ចីវរក៏ធុះធ្លាយអស់ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងទុកក្នុងវិហារ ។

[៣៨៤] សម័យនោះឯង វិហារនៅមិនទាន់មានរបៀង ឥតមានទីញកជ្រកកោនបាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយ៉មុខ ជើងជញ្ជាំង ឬធរណីបាំងសាចជុំវិញ និងហោណាំង ។ យ៉មុខក៏នៅវាល (ឥតមានវត្ថុអ្វីបិទបាំង) ។ ពួកភិក្ខុអ្នកមានអៀនខ្មាស (មិនអាច) នឹងសិងបាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតរនាំងព្រួលសម្រាប់រូតចុះឡើង និងឡប់ឡែ ។

[៣៨៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវការឆាន់អាហារក្នុងទីវាល លំបាកដោយត្រជាក់ខ្លះ ក្តៅខ្លះ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបដ្ឋានសាលា(១) ។ ឧបដ្ឋានសាលាក៏មានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនសាលានោះក៏រលំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យករខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមខឿននោះក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងតាមជណ្តើរនោះក៏ធ្លាក់មកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូល ហើយលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ហើយបរិកម្មឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង្គ គូរគំនូរភ្ញីផ្កា គំនូរភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។

[៣៨៦] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុហាលចីវរលើដីក្នុងទីវាល ។ ចីវរក៏ប្រឡាក់អាចម៍ដី ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

១- សាលាសម្រាប់សម្រេចសាធារណកិច្ចគ្រប់យ៉ាង ។

អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀងក្នុងទីវាល ។បេ។ ទឹកសម្រាប់ឆាន់ក៏ក្តៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ និងបារាំសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ ។ រោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់នោះក៏មានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿនរោងនោះក៏រលំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យករខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមខឿននោះក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅតាមជណ្តើរក៏ធ្លាក់មកវិញ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងរោងសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគ្របដំបូលហើយ ឲ្យលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ បរិកម្មឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយវង្គ គូរគំនូរភ្ញីផ្កា គំនូរភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។ (គ្រានោះ) ភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់មិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតស័ង្ខសម្រាប់ដាក់ទឹកឆាន់ និងផ្តិលទឹក ។

[៣៤៧] សម័យនោះឯង វិហារមិនមានគ្រឿងបិទបាំង ។បេ។ ព្រះ

អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងដោយកំពែង ៣ យ៉ាង គឺកំពែងឥដ្ឋ ១ កំពែងថ្ម ១ កំពែងឈើ ១ ។ បន្ទប់ទឹកមិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបន្ទប់ទឹក ។ បន្ទប់ទឹកមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ សន្ទះទ្វារបន្ទប់ក៏មិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញ ។ កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងបន្ទប់ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយធ្វើប្រដឹស ហើយលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ បរិកម្មដោយរង្គ ធ្វើជាក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។

[៣៤៨] សម័យនោះឯង ទីបរិវេណមានភក់ជ្រាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចាក់ក្រាលក្រួសរវាន (នៅទីនោះ) ។ ក្រួសរវានក៏មិនបានរាបស្មើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ (លើថ្មនោះ) ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតប្រឡាយទឹក ។

[៣៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនាំគ្នាធ្វើបង្ក្រានត្រង់ទីនោះៗ ក្នុងបរិវេណ ។ ទីបរិវេណក៏ខ្ជាំដោយសម្រាម ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងភ្លើងក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ រោងភ្លើងមានទីទាប ។ ទឹកក៏លិច ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទីឲ្យខ្ពស់ឡើង ។ ខឿន (រោងភ្លើងនោះ) រលំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យករខឿន ៣ យ៉ាង គឺខឿនឥដ្ឋ ១ ខឿនថ្ម ១ ខឿនឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើង (តាមខឿននោះទៅ) ក៏លំបាក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជណ្តើរ ៣ យ៉ាង គឺជណ្តើរឥដ្ឋ ១ ជណ្តើរថ្ម ១ ជណ្តើរឈើ ១ ។ ពួកភិក្ខុឡើងទៅ (តាមជណ្តើរ) ក៏ធ្លាក់ចុះមក ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបង្កាន់ដៃឡើង ។ សន្ទះទ្វារនៃរោងភ្លើងនៅមិនទាន់មាន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម ដំណាប់លើ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ គន្លឹះទ្វារខាងលើ ប្រហោងសោ ប្រហោងសម្រាប់ដាក់ខ្សែទាញ និងខ្សែទាញ ។ កម្ទេចស្មៅធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងរោងភ្លើង ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលហើយធ្វើប្រដីសលាបទាំងខាងក្នុងខាងក្រៅ ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើជាក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ ក្បាច់មានស្រទាប់

៥ ស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ។ អារាមនៅមិនទាន់មានរបង ។ ពួកសត្វពពែ និងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀតៗ) តែងចូលទៅបៀតបៀនដំណាំ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបិទបាំងរបង ៣ យ៉ាង គឺរបងឫស្សី ១ របងបន្លា ១ និងស្នាមភ្លោះ ១ ។ ខ្លោងទ្វារនៅមិនទាន់មាន ។ ពួកសត្វពពែ និងសត្វចិញ្ចឹម (ឯទៀតៗ) នៅតែចូលទៅបៀតបៀនដំណាំបានដដែល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្លោងទ្វារ ទ្វារគាបបន្លា(១) សន្ទះទ្វារទាំងគូ របងសសរ និងទ្វារជើងគុល ។ កម្ទេចស្មៅក៏ធ្លាក់រោយរាយចុះមកក្នុងខ្លោងទ្វារ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យគាបដំបូលធ្វើប្រដឹស ហើយលាបទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅ លាបឲ្យមានពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ លាបដោយរង្គ ធ្វើក្បាច់ភ្ញីផ្កា ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់មានស្រទាប់ ៥ ។ អារាមក៏មានភក់ជ្រាំ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលក្រួសរវាន ។ ក្រួសនោះក៏មិនបានរាបស្មើ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលថ្ម ។ ទឹកក៏ដក់នៅ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រឡាយទឹក ។

[៣៥០] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជទ្រង់មាន

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បំណាងឲ្យគេសាងប្រាសាទលាបដោយបាយអ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ។ វេលានោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះថា គ្រឿងសម្រាប់ប្រក់ ព្រះមានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រឿងប្រក់ ៥ យ៉ាង គឺប្រក់ដោយឥដ្ឋ ១ ប្រក់ដោយថ្ម ១ ប្រក់ដោយបាយអ ១ ប្រក់ដោយស្មៅ ១ ប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ១ ។

ភាណវារជាបឋម ចប់

[៣៥១] សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិជាប្តីប្អូនស្រីរបស់រាជគហសេដ្ឋី គឺជាប្អូនថ្លៃរាជគហសេដ្ឋី ។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតីបានទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដោយកិច្ចការនីមួយ ។

[៣៥២] សម័យនោះឯង រាជគហសេដ្ឋីនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធាន ដើម្បីកត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ឯរាជគហសេដ្ឋីក៏បានបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ និងពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នែនាយរាល់គ្នាបើដូច្នោះ ចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹម ហើយចម្អិនបបរ ចម្អិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្លឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) ។

[៣៥៣] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិមានសេចក្តីត្រិះរិះថា កាលពីដើមបើអញបានមកដល់ហើយ គហបតិនេះក៏រមែងតែបញ្ឈប់កិច្ចការទាំងពួងហើយនិយាយរាក់ទាក់មកនឹងអញ ក៏ឥឡូវគហបតិនេះ ជាអ្នកតោះតើយ (បែរទៅ) បង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នែនាយ

រាល់គ្នា បើដូច្នោះចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹមហើយចម្អិនបបរ ចម្អិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្លឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) ប្រហែលជាគហបតិនេះ មានអាវាហមង្គល ឬវិវាហមង្គល ឬក៏មហាយញ្ញពិធី ឬពុំនោះ គាត់អញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពលឲ្យមកទទួលក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែកទេដឹង ។

[៣៥៤] គ្រានោះ រាជគហសេដ្ឋីបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះ រួចហើយទើបចូលទៅរកអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយរាក់ទាក់ជាមួយនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិនិយាយនឹងរាជគហសេដ្ឋី ដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពាក្យដូច្នេះថា នែគហបតិ កាលពីដើម បើខ្ញុំបានមកដល់ហើយ អ្នករមែងតែបញ្ឈប់កិច្ចការទាំងពួង ហើយនិយាយរាក់ទាក់មកជាមួយនឹងខ្ញុំ ក៏ឥឡូវនេះអ្នកធ្វើតោះតើយ បែរជាបង្គាប់ខ្ញុំប្រុសស្រីខ្លះ ពួកអ្នកធ្វើការឈ្នួលខ្លះថា នែនាយរាល់គ្នា បើដូច្នេះ ចូរអ្នករាល់គ្នាក្រោកពីព្រលឹមហើយចម្អិនបបរ ចម្អិនបាយ ចាត់ចែងសម្ល និងតាក់តែងសម្លឧត្តរិភង្គៈ (ឲ្យល្អ) នែគហបតិ អាវាហមង្គល និងវិវាហមង្គល ឬមហាយញ្ញពិធីនឹងកើតមានឡើងប្រាកដដល់អ្នកឬអ្វី ឬមួយអ្នកបានអញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួកពលឲ្យមកទទួលក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ រាជគហសេដ្ឋីនិយាយថា នែគហបតិ អាវាហមង្គល និងវិវាហមង្គលរបស់ខ្ញុំមិនមានទេ ឬមួយខ្ញុំអញ្ជើញព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ព្រមទាំងពួក

ពេលឲ្យមកទទួលក្រយាហារក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ក៏ទេដែរ ខ្ញុំមានតែមហាយញ្ញពិធីមែន គឺនិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធអង្គជាប្រធាន មកទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិសួរថា នែគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិសួរទៀតថា នែគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធោដូច្នេះឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិសួរទៀតថា នែគហបតិ អ្នកពោលថា ពុទ្ធោដូច្នោះឬ រាជគហសេដ្ឋីតបថា អើគហបតិ ខ្ញុំពោលថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះមែន ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ពោលទៀតថា អើគហបតិ សំឡេងគឹកកងថា ពុទ្ធោ ដូច្នេះនេះ ជាសំឡេងដែលគេរកបានដោយកម្រក្នុងលោក ម្នាលគហបតិ តើខ្ញុំនឹងអាចចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទាន់ក្នុងពេលនេះបានដែរឬ ។ រាជគហសេដ្ឋីតបថា ម្នាលគហបតិ កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះទាន់ក្នុងពេលនេះទេ ចាំដល់វេលាថ្ងៃស្អែក សឹមអ្នកចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទើបគួរ ។

[៣៥៥] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិគិតថា ឥឡូវនេះ វេលាថ្ងៃស្អែកនេះអញនឹងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទើបគួរ គិតហើយក៏តម្កល់ស្មារតីចំពោះទៅរកព្រះពុទ្ធជាអារម្មណ៍ ហើយក៏ដេកទៅ ក៏ក្នុងវេលាយប់ (នោះ) អនាថបិណ្ឌិកគហបតិស្មានថា ភ្លឺហើយ

ក៏ក្រោកឡើង ៣ ដង ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិចូលទៅកាន់ទ្វារសីតវន (ព្រៃត្រជាក់) ។ ពួកអមនុស្ស(១) ក៏នាំគ្នាបើកទ្វារឲ្យ ។ កាលអនាថបិណ្ឌិកគហបតិចេញផុតអំពីនគរហើយ ពន្លឺក៏បាត់ទៅវិញ ។ ស្រាប់តែមានងងឹតកើតឡើង ។ ភ័យ សេចក្តីតក់ស្លុត និងព្រឺរោមក៏កើតឡើង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ ។

[៣៥៦] គ្រានោះ សីវកយក្សដែលបាត់ទៅ ក៏បញ្ចេញ
សំឡេងឡើងថា ដំរី ១ សែន សេះ ១ សែន រថទឹម
ដោយមេសេះអស្សតរ ១ សែន ស្រីជំទង់ដែលប្រដាប់
ដោយកុណ្ឌល ជាវិការនៃកែវមណី ១ សែន ក៏មិនដល់
មួយចំណិតនៃការឈានទៅ ១ ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែក
ឲ្យជាចំណែក ១៦ អស់វារៈ ១៦ ដងទេ ។

ម្នាលគហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្នាលគហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នកប្រសើរណាស់ ការត្រឡប់ទៅវិញមិនប្រសើរទេ។

[៣៥៧] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បាត់ងងឹតទៅវិញ ។ ពន្លឺភ្លឺក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យសេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមនោះឯង ក៏រម្ងាប់បាត់ទៅ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក៏បាត់ពន្លឺអស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ អស់វារៈបីដងផង ។ ងងឹតក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យសេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមក៏កើតឡើង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិចង់ត្រឡប់អំពីទីនោះមកវិញ សីវកយក្សដែល

១- អមនុស្ស គឺពួកខ្មោច ឬទេវតា ។

បាត់ទៅហើយនោះ ស្រាប់តែបញ្ចេញសំឡេងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងថា

ដំរី ១ សែន សេះ ១ សែន រថដែលទឹមដោយមេសេះ
អស្សតរ ១ សែន ស្រីជំទង់ដែលពាក់កុណ្ឌលជាវិការ
នៃកែវមណី ១ សែន មិនដល់ចំណិតនៃការឈានទៅ ១
ជំហាន ដែលបណ្ឌិតចែកឲ្យជាចំណែក ១៦ អស់វារៈ
១៦ ដងទេ ។

ម្នាលគហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ម្នាលគហបតិ អ្នកចូរឈានដើរទៅ ការឈានដើរទៅរបស់អ្នកប្រសើរណាស់ ដំណើរត្រឡប់ថយក្រោយវិញមិនប្រសើរទេ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក៏បាត់ងងឹតទៅវិញអស់វារៈបីដង ។ ពន្លឺក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភ័យសេចក្តីតក់ស្លុតព្រឺរោមនោះឯង ក៏រម្ងាប់ទៅ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិចូលទៅកាន់សីតវន ។

[៣៥៨] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្ក្រមក្នុងទីវាល ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតឃើញអនាថបិណ្ឌិកគហបតិដើរមកពីចម្ងាយលឹមៗ លុះទ្រង់ទតហើយក៏ថយចុះអំពីទីចង្ក្រម ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយស្រាប់ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ទើបមានព្រះបន្ទូលនេះទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្នាលសុទត្ត អ្នកចូរមកនេះ ។ ឯអនាថបិណ្ឌិកគហបតិមានចិត្តត្រេកអររីករាយដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលត្រាស់ហៅអាត្មាអញចំឈ្មោះ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់

ហើយ ក៏ក្រាបទៀបព្រះបាទទាំងគូនៃព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់ផ្ទំស្កល់ស្រួលទេឬ ។

[៣៥៩] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលណា មានសេចក្តី
ត្រជាក់ មិនមានកិលេសគ្រឿងសៅហ្មង មិនជាប់នៅក្នុង
កាមទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ អ្នក
មានទុក្ខរំលត់ហើយ រមែងដេកនៅជាសុខ គ្រប់កាលទាំង
ពួង ។ (មនុស្សណា) កាត់បង់នូវសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភព
ទាំងពួងហើយ នាំបង់នូវសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយក្នុងហឫទ័យ
ចេញ (មនុស្សនោះ) ឈ្មោះថា ជាអ្នកស្ងប់រម្ងាប់ ដល់
ហើយនូវសេចក្តីរម្ងាប់នៃចិត្ត រមែងដេកនៅជាសុខ ។

[៣៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ។ អនុបុព្វីកថានោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ អនុបុព្វីកថានោះ គឺទ្រង់ប្រកាសនូវទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ កាមាទីនវៈដ៏លាមកសៅហ្មង ១ និងអានិសង្សក្នុងការចេញកសាងផ្នួស ១ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងពេលណា ក៏ធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ក្នុងពេលនោះ ។ សំពត់ដ៏ស្អាតដែលមិនមានពណ៌ខ្មៅ

តែងទទួលយកនូវទឹកជ្រលក់ ដោយប្រពៃយ៉ាងណាមិញ ក៏ដូចជាធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល មានធូលីទៅប្រាសហើយ មានមន្ទិលទៅប្រាសហើយ ក៏បានកើតឡើងដល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិលើអាសនៈនោះដូច្នេះថា ធម្មជាតឯណានីមួយ មានសភាពកើតឡើងហើយជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ មានសភាពរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

[៣៦១] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិបានឃើញធម៌ហើយ បានលុះធម៌ហើយ បានជ្រាបច្បាស់ធម៌ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ ឆ្លងចាកសេចក្ដីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា លែងជឿនូវពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្ដា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គទ្រង់សម្ដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សបើកវត្ថុដែលគេផ្កាប់ឲ្យផ្ងារឡើង ឬដូចជាមនុស្សដែលបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ឬដូចមនុស្សកាន់ប្រទីបទ្រោលបំភ្លឺ ក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានភ្នែកនឹងមើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង នូវព្រះធម៌ផង នូវព្រះសង្ឃផង ថាជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់ហើយនូវព្រះត្រៃ-

សរណគមន៍ ស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមរៀងទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សូមព្រះមានព្រះភាគមួយអន្លើដោយព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តន៍ដោយតុណ្ហីភាព។ គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិដឹងច្បាស់ថាព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តន៍ហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[៣៦២] រាជគហសេដ្ឋីបានឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកដូច្នេះហើយ ។ ចំណែកខាងរាជគហសេដ្ឋីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្នាលគហបតិបានឮថា អ្នកនិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈនឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ (ស្បៀង) ឯណា ម្នាលគហបតិខ្ញុំនឹងឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឆ្លើយថា ម្នាលគហបតិកុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយធ្វើភត្តដើម្បីសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៣] អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះបានឮដំណឹងច្បាស់ថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិបាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ វេលានោះ អ្នកនិគមក្រុងរាជគ្រឹះនិយាយពាក្យនេះទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា បពិត្រគហបតិ ឮថា អ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តកិច្ចដើម្បីព្រះសង្ឃ

មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយឯណា ម្នាលគហបតិខ្ញុំឲ្យវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។ អនាថបិណ្ឌិកឆ្លើយថា នែអ្នក កុំចុះ ខ្ញុំមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៤] ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជជ្រាបច្បាស់ថា ឮថា អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បាននិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ទ្រង់មានបន្ទូលនេះទៅនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ម្នាលគហបតិ ឮថាអ្នកបាននិមន្តព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក តែអ្នកជាអាគន្តុកៈ នឹងធ្វើភត្តដើម្បីព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានដោយវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយឯណា យើងនឹងឲ្យនូវវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយនោះដល់អ្នក ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក្រាបទូលតបថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពុំបាច់ទេ ខ្ញុំព្រះអង្គមានវត្ថុសម្រាប់ចាយវាយធ្វើភត្ត ដើម្បីព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ។

[៣៦៥] គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ ក៏ឲ្យជនតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ក្នុងលំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី ហើយឲ្យជនក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលចំពោះព្រះមានបុណ្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក៏សម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់និងបាត្រចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់រាជគហសេដ្ឋី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែល

បុគ្គលក្រាលថ្វាយ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានអង្គាសថ្វាយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាដោយដៃខ្លួនឯង ចំពោះ ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ត្រាតែដល់លោកប្រកែក លែងទទួលទៀត លុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្ត ទៅក្នុងបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួល និមន្តន៍គង់ចាំវស្សាក្នុងក្រុងសាវត្ថី របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតិ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ រមែងត្រេកអរចំពោះក្នុងលំនៅដ៏ស្ងាត់ តែម្យ៉ាង ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឲ្យឃើញព្រម ឲ្យ កាន់យកព្រម ឲ្យឧស្សាហ៍ព្រម ឲ្យរីករាយព្រមដោយធម្មីកថា ហើយព្រះ អង្គក្រោកចាកអាសនៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅ ។

[៣៦៦] សម័យនោះឯង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិជាបុគ្គលមានមិត្តច្រើន មានសម្លាញ់ច្រើន មានវាចាគួរឲ្យអ្នកផងកាន់យក ។ ទើបអនាថបិណ្ឌិកគហបតិពិចារណានូវកិច្ចដែលគួរធ្វើនោះ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ រួចហើយក៏ត្រឡប់ មកក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិបង្គាប់ មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នករាល់គ្នាធ្វើអារាម សាង

វិហារ ផ្តើមធ្វើទូវទាន ឥឡូវនេះព្រះពុទ្ធត្រាស់ហើយក្នុងលោក ឯព្រះអង្គនោះសោត ខ្ញុំក៏បាននិមន្តហើយ ព្រះអង្គនឹងទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវនេះ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សដែលអនាថបិណ្ឌិកគហបតិបញ្ជូនទៅនោះ ក៏បានធ្វើអារាម សាងវិហារ និងផ្តើមធ្វើទូវទាន ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏គយគន់មើល (កន្លែង) ក្នុងក្រុងសាវត្ថីគ្រប់អន្លើ ដោយគិតថា ព្រះមានព្រះភាគសមនឹងគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាមិនជិតពេក មិនឆ្ងាយពេកអំពីស្រុក ល្មមទៅល្មមមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ងាយនឹងទៅមក ជាទីមិនច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច ឥតមានសំឡេងគឹកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសរីរៈនៃជនគួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ បានឃើញឱទ្យានរបស់រាជកុមារឈ្មោះជេត ជាទីមិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេក អំពីស្រុក ល្មមទៅមកបាន ល្មមពួកមនុស្សដែលត្រូវការដោយប្រយោជន៍ងាយទៅមកបាន មិនច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច ឥតមានសំឡេងគឹកកង ជាទីប្រាសចាកខ្យល់បក់មកអំពីសរីរៈនៃមនុស្ស គួរជាទីធ្វើការសម្ងាត់នៃមនុស្ស ជាទីគួរដល់វិវេកក្នុងវេលាយប់ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេត លុះចូលទៅដល់ហើយបានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះរាជកុមារឈ្មោះជេតថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត សូមព្រះអង្គប្រទានឱទ្យានមកខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីនឹងធ្វើអារាម ។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្នាលគហបតិ អារាមខ្ញុំឲ្យ (អ្នកទទេ) មិនបានទេ លុះតែ

(អ្នកឲ្យថ្លៃ) គឺក្រាលដោយកោដិនៃកហាបណៈ (ទើបឲ្យបាន) ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឆ្លើយថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត អារាមខ្ញុំព្រះអង្គមុខជានឹងយក ហើយ ។ ជេតរាជកុមារឆ្លើយថា ម្នាលគហបតិ អ្នកកុំអាលយកអារាម (ចាំយើងសួរពួកមហាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសិន) ។ ជេតរាជកុមារ និង អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក៏សួរពួកមហាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យសេចក្តីថា អារាមគួរឲ្យ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិយក ឬមិនឲ្យយកទេ ។ ពួកមហាមាត្យពោលយ៉ាងនេះ ថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្តព្រះអង្គបានកាត់ថ្លៃអារាមចំនួនប៉ុន្មាន ក៏ឲ្យអនាថបិណ្ឌិកគហបតិទទួលយកដោយថ្លៃប៉ុណ្ណោះចុះ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិក គហបតិបានឲ្យគេផ្ទុកប្រាក់ដោយរទេះទាំងឡាយ ហើយឲ្យក្រាលតម្រៀប ដោយកោដិនៃកហាបណៈក្នុងព្រៃរបស់ជេតរាជកុមារ ។ ប្រាក់ដែលជញ្ជូន យកមកតែម្តងប៉ុណ្ណោះ មិនគ្រាន់ត្រង់ទីឱកាសបន្តិចជុំវិញខ្លោងទ្វារ ។ ឯ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ក៏បានបង្គាប់ពួកមនុស្សថា នែនាយរាល់គ្នា ចូរអ្នកទៅ នាំយកប្រាក់មកទៀត យើងនឹងក្រាលត្រង់ទីឱកាសនេះ ។ គ្រានោះ ជេតរាជកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា គហបតិនេះចំណាយប្រាក់ច្រើនដល់ម្ល៉ោះ ចំពោះកិច្ចណា កិច្ចនោះមិនមែនជារបស់ថោកទាបទេ ។ វេលានោះ ជេតរាជ កុមារពោលនូវពាក្យនេះនឹងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិថា ណ្ហើយគហបតិ អ្នកកុំ ឲ្យក្រាលទីឱកាសនោះឡើយ អ្នកចូរឲ្យទីឱកាសនោះដល់ខ្ញុំ ទានទ៊ុំនឹងមាន ដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិបានថ្វាយទីឱកាសនោះដល់ ជេតរាជកុមារដោយគិតថា ជេតរាជកុមារនេះជាមនុស្សល្បីល្បាញ មានមនុស្ស

ស្គាល់ (ច្រើន) មានឫទ្ធិច្រើន ឯសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងធម្មវិន័យនេះ (នឹងមាន) ដល់ពួកមនុស្សដែលគេស្គាល់ មានសភាពយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ជេតរាជកុមារបានកសាងខ្លោងទ្វារក្នុងទីឱកាសនោះ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឲ្យគេធ្វើវិហារ ឲ្យគេធ្វើបរិវេណ ឲ្យធ្វើបន្ទប់ ឲ្យធ្វើឧបដ្ឋានសាលា ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើកប្បិយកុដិ ឲ្យធ្វើវច្ចកុដិ ឲ្យធ្វើទីចង្ក្រម ឲ្យធ្វើសាលាសម្រាប់ចង្ក្រម ឲ្យធ្វើអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើសាលាទៀបអណ្តូងទឹក ឲ្យធ្វើរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើសាលាទៀបរោងភ្លើង ឲ្យធ្វើស្រះបោក្ខរណី ឲ្យធ្វើមណ្ឌបក្នុងជេតវន ។

[៣៦៧] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកក្រុងវេសាលី ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ឆ្ពោះត្រង់ទៅក្រុងវេសាលី ។ មានសេចក្តីតំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា ក្នុងព្រៃមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។

[៣៦៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្ម គឺការសាងថ្មី ក៏បានផ្គត់ផ្គង់ពួកភិក្ខុដែលជាអ្នករ៉ាប់រងនូវនវកម្មដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារ ថ្នាំជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជំងឺដោយគោរព ។

[៣៦៩] លំដាប់នោះ មានជាងជុល ឬជេរម្នាក់ ជាអ្នកកម្សត់ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកមនុស្សទាំងនេះ កំពុងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើនវកម្ម

ព្រោះអំពើណា អំពើនេះមិនមែនជារបស់ថៅកទាបទេ បើដូច្នោះគួរតែអញធ្វើនវកម្មដែរ ។ ឯជាងផុល ឬដេរ ជាអ្នកកម្សត់នោះ ជាន់ដីបោះឥដ្ឋ ហើយធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯង ។ ជាងផុលនោះ មិនឈ្លាសរៀបជញ្ជាំងវៀច ជញ្ជាំងក៏រលំទៅ ។ ជាងផុលកម្សត់នោះជាន់ដីឥដ្ឋ ធ្វើជញ្ជាំងដោយខ្លួនឯង អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង អស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង ។ ជាងផុលមិនឈ្លាសនោះធ្វើជញ្ជាំងវៀច ជញ្ជាំងក៏រលំទៅ ។ លំដាប់នោះ ជាងផុលកម្សត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ជនទាំងឡាយណាឲ្យចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងកេសជ្ជបរិក្ខារ ថ្នាំជាបច្ច័យសម្រាប់អ្នកជំងឺដល់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍នេះ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍នេះទូន្មានប្រៀនប្រដៅនូវជនទាំងឡាយផង រ៉ាប់រងនូវនវកម្មរបស់ជនទាំងនោះផង ចំណែកខាងអញជាមនុស្សកម្សត់ គ្មានអ្នកណាមួយជួយទូន្មានប្រៀនប្រដៅឬរ៉ាប់រង នូវនវកម្មរបស់អញសោះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏បានឮជាងផុលកម្សត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុ) ឲ្យនវកម្ម(១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយនវកម្ម និងដល់នូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គិតដូចម្តេចនឹងឲ្យវិហារហើយឆាប់ នឹងជួសជុលនូវទី

១- បើមានឧបាសកមានសទ្ធាធ្វើការងារថ្មី គឺសាងវិហារកុដិជាដើម ប្រគេនសង្ឃ សង្ឃត្រូវចាត់ភិក្ខុដែលប៉ិនប្រសប់ណាមួយ ឲ្យជាអ្នកជួយរ៉ាប់រងត្រួតត្រាការងារនោះ ដូចកាលនាងវិសាខាសាងបុព្វារាម ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ចាត់ព្រះមោគ្គល្លាន ឲ្យជាអ្នកជួយត្រួតត្រា ដូច្នោះ ។

បាក់បែកឡើងវិញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូង ត្រូវសង្ឃសូមភិក្ខុ ។ លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវនវកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ ការឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ចំពោះវិហាររបស់គហបតិឈ្មោះនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣៧០] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិករបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាដើរដែងទៅខាងមុខៗសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ក៏ហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ។ កាលនោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុទៅអំពីខាងក្រោយៗសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួកអន្តេវាសិករបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហួង

ហែងវិហារ ហួងហែងទីដេកហើយ លោកក៏រកទីសំណិងមិនបាន ទើបទៅគង់ទៀបគល់ឈើ ១ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងពេលបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ក្អកគ្រហែម ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ក្អកគ្រហែមដែរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនុ៎ះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត ហេតុអ្វីក៏អ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ ។ ឯព្រះសារីបុត្តមានអាយុក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៧១] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុជាអន្តេវាសិករបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរដែងទៅខាងមុខៗ សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដំណេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសនោះមិនសមបើនឹងដើរដែងទៅខាងមុខៗ សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងវិហារ ហួងហែងទីដំណេកថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះ សម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះ សម្រាប់ពួកយើង ដូច្នេះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែនដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ក៏ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់

ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដូចម្តេចគួរនឹងទទួលអាសនៈប្រសើរ(១) ទឹកប្រសើរ(២) និងដុំបាយប្រសើរ(៣) បាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីខត្តិយត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីព្រាហ្មណត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាចេញអំពីគហបតិត្រកូលមកបួស ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណារៀនគម្ពីរព្រះសូត្រ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុ ខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាទ្រទ្រង់វិន័យ ។បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាធម្មកថិក ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានបឋមជ្ឈាន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានទុតិយជ្ឈាន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ

១-២-៣ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណា បានតតិយជ្ឈាន ។បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានចតុត្ថជ្ឈាន ភិក្ខុនោះទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាសោតាបន្ន ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាសកទាគាមី ។បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាអនាគាមី ។បេ។ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាជាអរហន្ត ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានវិជ្ជា ៣ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។ ពួកភិក្ខុខ្លះក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ភិក្ខុណាបានអភិញ្ញា ៦ ភិក្ខុនោះ ទើបគួរទទួលអាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរបាន ។

[៣៧២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ (នេះ) ធ្លាប់មានមកហើយ នៅខាងហិមវន្តប្រទេស មានដើមជ្រៃធំ ១ ដើម ។ សត្វ ៣ តួ គឺទទា ១ ស្វា ១ ដំរី ១ ជាសម្លាញ់គ្នា តែងនៅអាស្រ័យនឹងដើមជ្រៃធំនោះ ។ សត្វទាំងនោះ មិនគោរព មិនកោតក្រែង មិនប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នាឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វជាសម្លាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះ មានសេចក្ដីត្រិះរិះថា ឱ ពួកយើង ធ្វើម្ដេចនឹងដឹងពិតថា នរណាជាធំពីកំណើតជាងយើង ៗ ត្រូវធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្ដីគោរព រាប់អាន បូជាអ្នកនោះ ម្យ៉ាងទៀត យើងត្រូវឋិតនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នកនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទទា និងស្វាសួរដំរីថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកបានរឭកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេច ។ ដំរីឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំធ្វើដើមជ្រៃនេះក្នុងចន្លោះភ្លៅទាំងពីរ ហើយដើរទៅ ចុងត្រួយ (ជ្រៃនេះ) ទល់នឹងពោះខ្ញុំ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរឭកឃើញនូវហេតុពីមុនដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ ទទា និងដំរីសួរស្វាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នករឭកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេចខ្លះ ។ ស្វាឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ កាលដែលខ្ញុំនៅតូច ខ្ញុំអង្គុយលើផែនដី ហើយទំពាស៊ីត្រួយជ្រៃនេះ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំរលឹកឃើញហេតុពីមុនដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្វា និងដំរីសួរទៅទទាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នករឭកឃើញហេតុពីមុនដូចម្ដេចខ្លះ ។ ទទាឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ក្នុងទីឯណោះមានដើមជ្រៃធំ ១ ដើម ខ្ញុំស៊ីផ្លែរួចហើយ ហើរមកអំពីនោះ មកបន្ទោបង់វច្ចៈ ក្នុងឱកាសនេះ ជ្រៃនេះក៏កើតអំពីវច្ចៈរបស់ខ្ញុំ ម្នាលសម្លាញ់ទាំងឡាយ ខ្ញុំជាសត្វធំពីកំណើតតាំងអំពីកាលនោះមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្វា និងដំរីបានពោលពាក្យនេះនឹងទទាថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកជាធំពីកំណើតជាងយើង យើងនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាអ្នក មួយទៀត យើងនឹងតាំងនៅក្នុងឱវាទរបស់អ្នក ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ទទាឲ្យស្វា និងដំរីកាន់សីលទាំង ៥ ហើយសមាទានប្រព្រឹត្តសីលទាំង ៥ ដោយខ្លួនឯង ។ សត្វទាំងឡាយនោះគោរពកោតក្រែងប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើទៅវិញទៅមករកគ្នា លុះទម្លាយខន្ធទៅកាន់លោកខាងមុខក៏បានទៅកើតក្នុងសុគតិ គឺឋានសួគ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រហ្មចរិយធម៌នុ៎ះឯងឈ្មោះតិត្តិរិយព្រហ្មចរិយៈ ។

[៣៧៣] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ពួកជនដែលឈ្លាសក្នុង
ធម៌ កោតក្រែងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ រមែងបានសេចក្តីសរសើរ
ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង បានសុគតិក្នុងបរលោកផង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំបាលពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ម្តេចក៏ចេះគោរពកោតក្រែង ប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើដល់គ្នានឹងគ្នាទៅបាន ចំណង់បើអ្នកទាំងឡាយបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតសម្តែងហើយដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ គួរណាស់តែគោរពកោតក្រែងប្រព្រឹត្តស្មោះស្មើដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើហេតុនុ៎ះឲ្យល្អក្នុងសាសនានេះចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល អញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម អាសនៈប្រសើរ ទឹកប្រសើរ និងដុំបាយប្រសើរ (ដល់ភិក្ខុ) តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែថាវត្ថុជារបស់សង្ឃ ភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុណាឃាត់ខាំង ត្រូវ

អាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អវន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះ) នេះ មាន ១០ ពួក គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ ១ មិនត្រូវសំពះអនុបសម្បន្ន ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ជាអធម្មវាទី ១ មិនត្រូវសំពះមាតុគ្រាម ១ មិនត្រូវសំពះមនុស្សខ្ទើយ ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលកំពុងនៅបរិវាស ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរទាញមកកាន់មូលាបត្តិ ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរដល់មានត្ត ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ មិនត្រូវសំពះភិក្ខុដែលគួរដល់អព្ភានកម្ម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវសំពះមាន ១០ ចំពូកដូច្នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវសំពះ) នេះមាន ៣ ពួក គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ ត្រូវសំពះភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន ១ ត្រូវសំពះភិក្ខុចាស់ជាងដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ជាធម្មវាទី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវថ្វាយបង្គំព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលភិក្ខុត្រូវសំពះមាន ៣ ចំពូកដូច្នេះឯង ។

[៣៧៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែងមណ្ឌប តាក់តែងកម្រាល តាក់តែងទីឱកាសចំពោះសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្សរបស់

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា វត្ថុជារបស់សង្ឃ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតទៅតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ពិតមែនហើយ តែវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរដែងទៅពីខាងមុខៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់ពួកយើង ទីនេះសម្រាប់ពួកយើង ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុនិមន្តទៅពីខាងក្រោយៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន កាលបើពួកអន្តេវាសិករបស់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាស (ដូច្នោះ) លោកមិនបានទីឱកាស ក៏ទៅគង់ទៀបគល់ឈើ ១ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់តើនឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ក្អកគ្រហែម ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុក៏ក្អកគ្រហែមដែរ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នរណានៅក្នុងទីនុ៎ះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះសារីបុត្រ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលសារីបុត្រ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមកអង្គុយក្នុងទីនេះ ។ ព្រះសារីបុត្រមានអាយុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៧៦] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយជាសិស្សរបស់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា វត្ថុជារបស់សង្ឃ ព្រះ

មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតតាមលំដាប់ចាស់ទុំ ពិតមែនហើយ តែវត្ថុដែលគេឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ព្រះមានព្រះភាគមិនទាន់ទ្រង់អនុញ្ញាតនៅឡើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាដើរដែងទៅពីខាងមុខៗ សង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ហើយក៏នាំគ្នាហួងហែងមណ្ឌប ហួងហែងកម្រាល ហួងហែងទីឱកាសថា ទីនេះសម្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍របស់យើង ទីនេះសម្រាប់អាចារ្យរបស់យើង ទីនេះសម្រាប់យើង ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីវត្ថុដែលគេធ្វើឧទ្ទិស (ដល់សង្ឃ) ពួកភិក្ខុមិនត្រូវឃាត់ខាំងទៅតាមលំដាប់ចាស់ទុំទេ ភិក្ខុណាឃាត់ខាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៧៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាក្រាលអាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរ ក្នុងរោងភត្តនឹងចន្លោះផ្ទះ (ប្រគេនពួកភិក្ខុ) អាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរ ដូចម្តេចខ្លះ អាសនៈខ្ពស់ អាសនៈប្រសើរនោះ គឺអាសន្ទិ (អាសនៈខ្ពស់ហួសប្រមាណ) បល្លង្កៈ (គ្រែដែលមានជើងខ្ពស់វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) គោណកៈ (ព្រំដែលមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់) ចិត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ) បដិកៈ (កម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) បដលិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ជាផ្កាចង្កោម) តូលិកៈ (កម្រាលដែលញាត់ដោយសំឡីគ) វិកតិកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វ

មានសីហៈ និងខ្លាធំជាដើម) ឧទ្ទលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាងតែម្ខាង) ឯកន្តលោមិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាងទាំងពីរខាង) កដិស្សៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយឱនមាស និងសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កោសេយ្យៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយសរសៃសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ) កម្ពលៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ) កុត្តកៈ (កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វល្មមពួកស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន) ហត្ថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី) អស្សត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ) រថត្ថរៈ (កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ) អជិនប្បវេណិ (កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា) កទលិមិគបវរប្បច្ចត្ថរណៈ (កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្លុស) សឧត្តរច្ឆទៈ (ទីដេកដែលមានពិតានក្រហមពីខាងលើ) ឧភតោលោហិតកុបធានៈ (កម្រាលដែលមានខ្នើយ មានពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង គឺខ្នើយក្បាល និងខ្នើយជើង) ។ ពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈដ៏សេសជាគិហិវិក័ដ គឺអាសនៈដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន វៀរលែងតែសេនាសនៈ ៣ យ៉ាង គឺអាសន្ទិ ១ បល្លង្កៈ ១ តូលិកៈ ១ ។

[៣៧៨] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សតាក់តែងគ្រែផង តាំងផង ដែលញាត់សំឡីគ ក្នុងរោងភត្ត និងចន្លោះផ្ទះ ។ ពួកភិក្ខុរង្កៀសមិនហ៊ានអង្គុយ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈជាគិហិវិកដ៍ដែលប្លែកសម្រាប់គ្រហស្ថបាន តែដេកមិនបាន ។

[៣៧៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅត្រង់ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ មានរឿងតំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តន៍ដោយតុណ្ហីភាព ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតិដឹងច្បាស់ថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តន៍ហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។

[៣៨០] លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិឲ្យតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ថ្លាញ់ពិសា ក្នុងពេលដែលកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ឲ្យទៅក្រាបបង្គំទូលភត្តកាលចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់

ស្បង់និងបាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិក៏បានអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឆ្ងាញ់ពីសាថ្វាយដោយដៃឯង ចំពោះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ត្រាតែទ្រង់ប្រកែកលែងទទួលទៀត (លុះដឹងថា) ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយស្រេច លែងលូកព្រះហស្តទៅក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវប្រតិបត្តិក្នុងវត្តជេតពនដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតិ បើដូច្នោះ អ្នកចូរប្រតិស្ឋានវត្តជេតពនសម្រាប់សង្ឃដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមកអំពីទិសទាំង ៤ ។ អនាថបិណ្ឌិកគហបតិទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ហើយក៏ប្រតិស្ឋានវត្តជេតវ័ន សម្រាប់សង្ឃដែលបានមកហើយ និងមិនទាន់បានមកអំពីទិសទាំង ៤ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុមោទនាចំពោះអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ដោយគាថាទាំងនេះថា

[៣៨១] (វិហារ គឺទីអាវាស ឬសេនាសនៈជាទីនៅនៃ
សង្ឃទាំងឡាយ) រមែងការពាររងាផង ក្តៅផង ម្រឹគ
សាហាវទាំងឡាយផង ពស់តូច ពស់ធំទាំងឡាយផង មូស
ទាំងឡាយផង ត្រជាក់ទាំងឡាយផង គ្រាប់ភ្លៀងទាំងឡាយ

ផង ខ្យល់ និងកម្តៅថ្ងៃដ៏ក្លាខ្លាំងដែលកើតឡើង ហើយ
រមែងបាត់ទៅវិញព្រោះវិហារនោះៗ ។ វិហារទាន គឺការឲ្យ
លំនៅ (ដែលបុគ្គលបានឲ្យហើយ) ដល់សង្ឃសម្រាប់
ជ្រកកោនផង សម្រាប់នៅជាសុខផង ដើម្បីដុតបាបធម៌ផង
ដើម្បីចម្រើនវិបស្សនាផង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទាំងឡាយតែង
ត្រាស់សរសើរថា ជាអគ្គទាន (ទានដ៏ប្រសើរ) ។ ព្រោះ
ហេតុនោះឯង បុរស (ស្ត្រី) ជាបណ្ឌិត កាលបើបាន
ឃើញច្បាស់នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនហើយ គប្បីកសាង
វិហារ គឺអាវាស ឬសេនាសនៈទាំងឡាយដ៏ជាទីគួររីករាយ
ហើយគប្បីនិមន្តលោកដែលជាពហុស្សូត គឺលោកអ្នកចេះ
ដឹងច្រើនទាំងឡាយ ឲ្យនៅក្នុងទីនោះ ។

គប្បីមានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះលោកទាំងឡាយ ដែលមាន
កាយ និងចិត្តត្រង់ ហើយឲ្យម្ហូបចំណីផង ទឹកផង សំពត់
និងសេនាសនៈទាំងឡាយផង ដល់លោកទាំងនោះចុះ ។
លោកទាំងនោះរមែងសម្តែងធម៌ ជាគ្រឿងបន្ទោបង់សេចក្តី
ទុក្ខគ្រប់ប្រការដល់អ្នកនោះ លុះអ្នកនោះបានដឹងធម៌ណា
ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះហើយ ក៏ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
រមែងបរិនិព្វាន ។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះអនាថបិណ្ឌិកគហបតិ

ដោយគាថាទាំងនេះហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅ ។

[៣៨២] សម័យនោះ មានមហាមាត្យម្នាក់ជាសាវ័ករបស់អាជីវកធ្វើសង្ឃភត្ត ។ ឧបនន្ទសក្យបុត្តមានអាយុមកដល់ក្រោយគេ ក៏បណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួនកំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញ ។ រោងភត្តក៏កើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម ។ មហាមាត្យនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មកដល់ក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម បើយ៉ាងហ្នឹង ភិក្ខុឯទៀតអាចឆាន់ឆ្អែតស្រួលបួលដែរ វៀរលែងតែភិក្ខុដែលអន្ទយស៊ប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមហាមាត្យនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុមកក្រោយគេ មិនគួរនឹងបណ្តេញ ភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែង ឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកមកដល់ក្រោយគេ ហើយបណ្តេញភិក្ខុដែល មានវស្សាជាលំដាប់ខ្លួន កំពុងឆាន់មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទ

ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស មិនគួរបើអ្នកមកក្រោយគេ ហើយបណ្តេញភិក្ខុដែលមានវស្សាជាលំដាប់ កំពុងឆាន់មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញសោះ (នាំឲ្យ) រោងភត្តកើតមានសេចក្តីជ្រួលជ្រើម នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុដែលអង្គុយខាងក្រោយគេបង្អស់ ដែលកំពុងនៅឆាន់មិនទាន់លែងឲ្យក្រោកចេញទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ តែបើ (ភិក្ខុចាស់) បណ្តេញ (ភិក្ខុខ្ចីដែលកំពុងឆាន់) ឲ្យក្រោកចេញ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីឃាត់ហើយនិយាយថា ចូរលោកទៅយកទឹកមក បើបានទឹកនោះមកដោយអាការដូច្នេះ ការនេះជាការឥតទោស បើមិនបានទឹកមកទេ ត្រូវភិក្ខុខ្ចីលេបគ្រាប់បាយឲ្យស្រួល ហើយឲ្យអាសនៈដល់ភិក្ខុចាស់ជាង (នោះ) ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែលពោលថា ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឃាត់អាសនៈ ចំពោះភិក្ខុចាស់ជាងដោយបរិយាយឯណានីមួយទេ ភិក្ខុណាឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៣] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាបណ្តេញពួកភិក្ខុឈឺឲ្យក្រោកចេញ ។ ភិក្ខុឈឺទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ពួកខ្ញុំករុណាសុទ្ធតែជាអ្នកឈឺ មិនអាចនឹងក្រោកចេញបានទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងនឹងបណ្តេញលោកមានអាយុទាំងឡាយ ឲ្យក្រោកចេញ

ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ភិក្ខុទាំងនោះឲ្យក្រោកឈរឡើងហើយលែងចេញ ។ ពួកភិក្ខុឈឺក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបណ្តេញភិក្ខុឈឺទេ ភិក្ខុណាបណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយជាអ្នកឈឺ ទុកជាអ្នកណាក៏មិនគប្បីបណ្តេញ ឲ្យក្រោកចេញបាន ហើយក៏ដេកជាប់នៅទីនឹងដំណេកដ៏ប្រសើរ ។បេ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យៗ ទីដំណេកដ៏សមគួរដល់ភិក្ខុឈឺបាន ។

[៣៨៥] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឃាត់អាសនៈដោយកលមាយាអាក្រក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវហាមឃាត់អាសនៈដោយកលមាយាអាក្រក់ទេ(១) ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៨៦] សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុជួសជុលវិហារធំមួយដែលមាននៅក្នុងទីបំផុតដែន ដោយគិតគ្នាថា ពួកយើងនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងវិហារធំនេះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងតែជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ

១- ដោយកលមាយាអាងហេតុ ឬដោយពុតមាយាដូចអាងដល់ជំងឺឈឺក្បាលជាដើម ។

ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ កំពុងតែជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះ ពួកយើងនឹងនាំគ្នាបណ្តេញភិក្ខុទាំងនោះឲ្យដើរចេញ ភិក្ខុពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា លោកទាំងឡាយចូរបង្អង់សិន ដ្បិតសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងតែជួសជុល ចាំដល់លោកទាំងនោះជួសជុលរួចស្រេច សឹមយើងនាំគ្នាបណ្តេញឲ្យដើរចេញ ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលពាក្យនេះនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរក្រោកចេញ វិហារ (នេះ) ត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយគួរប្រាប់មកឲ្យប្រាកដជាមុន ពួកយើងនឹងនាំគ្នាជួសជុលវិហារឯទៀត ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ វិហារ (នេះ) ជារបស់សង្ឃមិនមែនឬ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ អើ វិហារ (នេះ) ជារបស់សង្ឃមែន ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ លោកត្រូវក្រោកចេញទៅ វិហារ (នេះ) ត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ វិហារធំដែរ លោកទាំងឡាយនៅក៏បាន យើងនៅក៏បាន ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយច្បាមត្រង់ក ទាញចេញដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយចូរក្រោកដើរចេញ វិហារត្រូវបានមកពួកយើងទេ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនោះកាលបើឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាញចេញ ក៏នាំគ្នាស្រែកយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រោះហេតុអ្វី បានជាលោកយំ ។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់ទាញពួកយើងឲ្យចេញចាក

វិហាររបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយចាប់កន្ត្រាក់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យចេញចាកវិហារជារបស់សង្ឃទេ ភិក្ខុណាចាប់កន្ត្រាក់ទាញចេញ វិនយធរគប្បីកាត់សម្រេចឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈ (ដល់ភិក្ខុណាមួយ) ។

[៣៨៧] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដូចម្ដេចហ្ន៎ ដែលគួរប្រគល់សេនាសនៈឲ្យបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ) គឺភិក្ខុមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះក្នុងទោសាគតិ ១ មិនលុះក្នុងមោហាគតិ ១ មិនលុះក្នុងភយាគតិ

១ ដឹងច្បាស់នូវសេនាសនៈដែលខ្លួនបានប្រគល់និងមិនទាន់បានប្រគល់ ១ ។

[៣៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់សេនាសនៈ) ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតសង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ សមគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមក ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនុ៎ះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣៨៩] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគប្បីប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់ភិក្ខុមុន លុះរាប់ភិក្ខុរួចហើយ ឲ្យរាប់ដំណេក លុះរាប់ដំណេករួចហើយ សឹមប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃដំណេក ដំណេកក៏សល់

នៅច្រើន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់តាមកំណត់នៃវិហារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃវិហារ វិហារក៏សល់នៅច្រើន ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រគល់តាមកំណត់នៃបរិវេណ ។ ពួកភិក្ខុក៏ប្រគល់ឲ្យតាមកំណត់នៃបរិវេណ បរិវេណក៏សល់នៅច្រើន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យៗ នូវបរិវេណតាមចំណែកជាលំដាប់ទៅចុះ កាលបើចំណែកនៃបរិវេណតាមលំដាប់ ពួកភិក្ខុបានទទួលយកហើយ ទើបមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (តែបើភិក្ខុនោះ) មិនត្រូវការ មិនត្រូវឲ្យទេ ។

[៣៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយប្រគល់សេនាសនៈដល់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រគល់សេនាសនៈដល់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងទីក្រៅសីមាទេ ភិក្ខុណាប្រគល់ឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកសេនាសនៈ(១) ហើយ ឃាត់ទាំងទុកគ្រប់កាល(២) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ ព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកសេនាសនៈ ហើយឃាត់ទាំងទុកគ្រប់កាលទេ ភិក្ខុណា

១- ទទួលយកសេនាសនៈក្នុងថ្ងៃជិតចូលវស្សា ។ ២- អស់វស្សានរដូវ ៤ ខែ ។

ឃាត់ទាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឃាត់ទាំងបានតែត្រឹម ៣ ខែ ក្នុងវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនឲ្យឃាត់ទាំងគ្រប់រដូវទេ ។

[៣៩២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការប្រគល់សេនាសនៈមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈនេះមាន ៣ យ៉ាង គឺបុរិមកៈ ១ បច្ឆិមកៈ ១ អន្តរាមុត្តកៈ ១ ដែលឈ្មោះថា បុរិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃ ១ រោច ខែអាសាឍទៅ ដែលឈ្មោះថា បច្ឆិមកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃ ១ រោច ខែស្រាពណ៍ទៅ ដែលឈ្មោះថា អន្តរាមុត្តកៈ ត្រូវភិក្ខុប្រគល់ឲ្យតាំងអំពីថ្ងៃបវារណាក្នុងខែអស្សុជទៅ ដើម្បីនៅចាំវស្សាតទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រគល់សេនាសនៈមាន ៣ យ៉ាងដូច្នេះឯង ។

ភាណវារជាគម្រប់ពីរ ចប់

[៣៩៣] សម័យនោះឯង ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តទទួលយកសេនាសនៈទៀបក្រុងសាវត្ថី ហើយដើរទៅកាន់អាវាស ក្នុងស្រុកតូចមួយក៏ទទួលយកសេនាសនៈក្នុងទីនោះទៀត ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ (ដែលនៅក្នុងទីអាវាសនោះ) គិតគ្នាដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តនេះជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ធ្វើនូវជម្លោះ ធ្វើនូវការទាស់ទែង ធ្វើនូវតិរច្ឆានកថា ធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ប្រសិនបើឧប-

នន្ទភិក្ខុនេះ នៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ យើងទាំងអស់គ្នានឹងនៅពុំបានសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះមានតែយើងសួរលោកមើល ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏សួរឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ លោកបានទទួលយកសេនាសនៈទៀបក្រុងសាវត្ថីមែនឬ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំបានទទួលយកមែន ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោឧបនន្ទ ចុះលោកតែម្នាក់ឯងទេ ម្តេចក៏ហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែង ។ ឧបនន្ទភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំលែងយកក្នុងទីនេះហើយ ខ្ញុំនឹងទៅទទួលយកក្នុងទីនោះវិញ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ឧបនន្ទភិក្ខុមានអាយុជាសក្យបុត្តតែមួយរូប មិនសមបើនឹងហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបនន្ទ ឮថាអ្នកតែម្នាក់ឯង ហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែង មែនឬ ។ ឧបនន្ទភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកតែម្នាក់ឯងមិនសមបើនឹងហួងហែងសេនាសនៈដល់ទៅពីរកន្លែងទេ ម្នាលមោឃបុរស (បើ) អ្នកទទួលយកសេនាសនៈក្នុងទីនោះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនេះ (បើ) អ្នកទទួលយកក្នុងទីនេះហើយ មានតែលែងទទួលយកក្នុងទីនោះ នែមោឃបុរស បើយ៉ាងហ្នឹងអ្នកចាត់ថាជាមនុស្សខាងក្រៅ គឺថាមិនត្រូវបានសេនាសនៈ

ក្នុងទីទាំងពីរខាងទេ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ឯងមិនត្រូវហួងហែងសេនាសនៈពីរកន្លែងទេ ភិក្ខុណាហួងហែងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៩៤] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងវិនយកថា សម្តែងគុណរបស់វិន័យ សម្តែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សម្តែងគុណរបស់ព្រះថេរៈ ឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុរឿយៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងវិនយកថា សម្តែងគុណរបស់វិន័យ សម្តែងគុណរបស់ការសិក្សាវិន័យ សម្តែងគុណរបស់ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុរឿយៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះយើងនឹងរៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុចុះ ។ ភិក្ខុច្រើនអង្គទាំងនោះ ទោះជាថេរៈក្តី ខ្ចីក្តី កណ្តាលក្តី តែងនាំគ្នាមករៀនវិន័យ ក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ។ ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិដ៏មានអាយុ ក៏ចេះតែឈរសម្តែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរពចំពោះភិក្ខុជាថេរៈ ។ ឯពួកភិក្ខុជាថេរៈ ក៏ឈរឲ្យលោកសម្តែង (វិន័យ) ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ដែរ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈក្តី ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុក្តី ក៏លំបាក (ពេកណាស់)។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុខ្ចីដែល

សម្តែង (វិន័យ) អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នាក៏បាន ខ្ពស់ជាងក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈដែលនិមន្តភិក្ខុខ្មីឲ្យសម្តែងវិន័យ អង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នាក៏បាន ទាបជាងណាស់ទៅក៏បាន ដោយសេចក្តីគោរពក្នុងធម៌ ។

[៣៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបនាំគ្នាឈររៀនបាលីក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ក៏លំបាក ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុដែលមានអាសនៈស្មើគ្នា អង្គុយជាមួយគ្នាបាន ។

[៣៩៦] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដែលហៅថា មានអាសនៈស្មើគ្នាដោយវស្សាប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សារវាង ៣ អង្គុយជាមួយគ្នាបាន⁽¹⁾ ។

[៣៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបមានអាសនៈស្មើគ្នា នាំគ្នាទៅអង្គុយលើគ្រែមួយ ទាល់តែបាក់គ្រែ ។ ទៅអង្គុយលើតាំងមួយ ក៏បាក់តាំងទៅទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយដល់ភិក្ខុ ៣ រូប តាំងមួយដល់ភិក្ខុ ៣ រូប ។ ភិក្ខុ ៣ រូបអង្គុយលើគ្រែមួយ ក៏បាក់

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

គ្រែទៅ ។ អង្គុយលើតាំងមួយក៏បាក់តាំងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតគ្រែមួយដល់ភិក្ខុពីររូប តាំងមួយដល់ភិក្ខុពីររូប⁽¹⁾ ។

[៣៩៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងការអង្គុយលើអាសនៈវែង ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានអាសនៈមិនស្មើគ្នាបាន វៀរលែងតែមនុស្សខ្ទើយ មាតុគ្រាម និងមនុស្សមានភេទពីរ ។

[៣៩៩] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាសនៈវែងតើមានទីបំផុតត្រឹមណា ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអាសនៈវែងដែលមានទីបំផុត ល្មមភិក្ខុ ៣ រូប (អង្គុយបាន) ។

[៤០០] សម័យនោះឯង នាងវិសាខាជាមិគារមាតាចង់ឲ្យជាងធ្វើប្រាសាទ ប្រកបដោយរបៀងឈ្មោះហត្ថិនខកៈ⁽²⁾ បម្រុងប្រគេនព្រះសង្ឃ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់អនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទហើយឬៗ មិនទាន់បានទ្រង់អនុញ្ញាតទេហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២- ប្រែថា ប្រាសាទតាំងនៅលើពោងដំរី ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតការប្រើប្រាស់ប្រាសាទគ្រប់យ៉ាងបាន ។

[៤០១] សម័យនោះ ព្រះអយ្យិការបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល សុគត ។ កាលដែលព្រះអយ្យិកានោះសុគតទៅ សង្ឃក៏បានអកប្បិយភណ្ឌជាច្រើន ឯអកប្បិយភណ្ឌនោះ គឺអាសនៈដែលកន្លងហួសប្រមាណ គ្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ព្រំមានរោមវែងជាង ៤ ធ្នាប់ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ កម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើពីរោមសត្វ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វជាផ្កាចង្កោម កម្រាលដែលញាត់គ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វវិចិត្រដោយរូបសីហៈនិងខ្លាធំជាដើម កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វមានរោមប្រាងតែម្ខាង កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វមានរោមប្រាងទាំងពីរខាង កម្រាលដែលធ្វើពីឱនមាស ឬខ្សែស្រយចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីសរសៃសូត្រ ចាក់ស្រែះដោយរតនវត្ថុ កម្រាលដែលធ្វើពីរោមសត្វល្មមស្រីរបាំ ១៦ នាក់ឈររាំបាន កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងដំរី កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើខ្នងសេះ កម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើរថ កម្រាលដែលធ្វើដោយស្បែកខ្លា កម្រាលដ៏ឧត្តមដែលធ្វើពីស្បែកឈ្លូស ខ្នើយពណ៌ក្រហមទាំងពីរខាង (គឺខ្នើយក្បាលនិងខ្នើយជើង) ព្រមទាំងពិតានដែលមានពណ៌ក្រហម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យកាត់ជើងអាសនៈដែលកន្លងហួសប្រមាណ ហើយសឹមប្រើប្រាស់

ឲ្យទម្លាយរូបសត្វសាហាវនៃគ្រែមានជើងវិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ ហើយសឹមប្រើប្រាស់ ឲ្យកកាយកម្រាលដែលញាត់គ យកមកធ្វើជាខ្នើយ អាសនៈក្រៅអំពីនោះ យកមកធ្វើជាកម្រាលសម្រាប់ក្រាលលើផែនដីបាន ។

[៤០២] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសជិតស្រុកតូច ១ មិនឆ្ងាយពីក្រុងសាវត្ថី មានសេចក្តីលំបាកនឹងរៀបចំក្រាលសេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មី និងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏គិតគ្នាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ពួកយើងលំបាកនឹងក្រាលសេនាសនៈបម្រុងពួកភិក្ខុមកថ្មី និងពួកភិក្ខុរៀបដំណើរទៅ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ជារបស់សង្ឃទៅភិក្ខុមួយរូប ឯយើងរាល់គ្នាចាំប្រើប្រាស់ទ្រព្យរបស់ដោយសារភិក្ខុនោះវិញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានប្រគល់សេនាសនៈទាំងអស់ជារបស់សង្ឃទៅភិក្ខុមួយរូប ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងអាវាសិកភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោករៀបចំសេនាសនៈបម្រុងយើង ។ អាវាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ សេនាសនៈរបស់សង្ឃមិនមានទេ (ព្រោះ) យើងបានប្រគល់ឲ្យភិក្ខុមួយរូបអស់ទៅហើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុសួរថា ម្នាលអាវុសោ ពួកលោកហ៊ានលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃឬ ។ អាវាសិកភិក្ខុឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុមិនសមបើហ៊ានលះសេនាសនៈជារបស់សង្ឃសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមាន

ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកភិក្ខុលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនសមបើនឹងលះសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ដែលមិនគួរលះចេញ ៥ យ៉ាងនេះ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថា លះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ របស់ទាំង ៥ នោះដូចម្តេច ។ គឺអារាម គឺសួនច្បារ(១) ១ អារាមវត្ថុ គឺទីដីដាំសួនច្បារ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញជាដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វិហារ គឺលំនៅ ១ វិហារវត្ថុ គឺទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញជាគម្រប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មញ្ចៈ គឺគ្រែ ១ បីឋៈ គឺតាំងឬកៅអី ១ ភិសី គឺពូក ១ ពិម្ពោហនៈ គឺខ្នើយ ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញជាគម្រប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បី

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

លះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោហកុម្ភី គឺឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ ១ លោហភាណកៈ គឺខ្ទះលោហៈ ១ លោហវារកៈ គឺក្អមលោហៈ ១ លោហកដាហៈ គឺផើងលោហៈ ១ វាសី គឺកាំបិត ១ ផរសុ គឺពូថៅ ១ កុឋារី គឺដឹងចាំង ១ កុទ្ទាលៈ គឺចប ១ និខាទនៈ គឺពន្លាក ១ នេះជារបស់មិនគួរលះចេញជាគម្រប់ ៤ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វល្លិ គឺវល្លិ៍ ១ វេឡុ គឺឫស្សី ១ មុញ្ជៈ គឺស្មៅជំណោកទន្សាយ ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយាប្លង ១ តិណៈ គឺស្មៅធម្មតា ១ មត្តិកា គឺដីស្អិត ១ ទារុភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងឈើ ១ មត្តិកាភណ្ឌ គឺគ្រឿងធ្វើពីដី ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរលះចេញជាគម្រប់ ៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាលះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង ៥ ពួកនេះឯង ជារបស់មិនគួរលះចេញ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវលះចេញ សូម្បីលះចេញហើយ ក៏មិនឈ្មោះថា លះ ភិក្ខុណាលះចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៤០៣] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី សម្រាន្តពុទ្ធឥរិយាបថ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងកិដាគិរិជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុបានឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគយាង

មកដល់កិដាគិរីជនបទជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ក៏និយាយថា ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះមានតែយើងនាំគ្នាចែកសេនាសនៈជារបស់សង្ឃទាំងអស់ (ដ្បិត) សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នាកុំរៀបចំក្រាលសេនាសនៈប្រគេនលោកឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាចែកសេនាសនៈ ដែលជារបស់សង្ឃទាំងអស់ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ កំពុងស្តេចមកកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់តម្រង់ទៅកាន់កិដាគិរីជនបទនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុច្រើនរូបមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរដើរទៅរកពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគកំពុងតែស្តេចមកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ម្នាលអាវុសោ លោករាល់គ្នាចូររៀបចំក្រាលសេនាសនៈទុកបម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ (ព្រះពុទ្ធដីកា) នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏នាំគ្នាចូលទៅរកពួកអស្សជិនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្លែងបណ្តាំនេះប្រាប់ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគស្តេចមកជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើន ប្រមាណ ៥០០ រូប ព្រមទាំងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយចូរនាំគ្នារៀបចំក្រាល

សេនាសនៈទុកបម្រុងព្រះមានព្រះភាគផង បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃផង បម្រុងព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានផង ។ ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ សេនាសនៈ ដែលជារបស់សង្ឃមិនមានទេ (ព្រោះ) សេនាសនៈទាំងអស់យើងចែកគ្នាអស់ហើយ ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះភាគស្តេចមកល្អហើយ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យគង់ក្នុងវិហារណា ក៏នឹងគង់ក្នុងវិហារនោះទៅ ឯសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកលុះអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក យើងរាល់គ្នាមិនបានរៀបចំក្រាលសេនាសនៈឲ្យលោកទាំងនោះទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ ។ ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ យើងចែកមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ មិនសមបើមកនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអស្សជិ និងបុនព្វសុកភិក្ខុនាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងហ៊ាននាំគ្នាចែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយទ្រង់

ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ដែលមិនគួរចែក ៥ ពួកនេះ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ របស់ ៥ ពួកដូចម្តេច ។ (របស់ ៥ ពួកនោះ គឺ) អារាម គឺសួនច្បារ ១ អារាមវត្ថុ គឺទីដីដាំសួនច្បារ ១ នេះជារបស់មិនគួរចែកជាដំបូង ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វិហារ គឺលំនៅ ១ វិហារវត្ថុ គឺទីដីសម្រាប់សង់លំនៅ ១ នេះជារបស់មិនគួរចែកជាគម្រប់ពីរ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មញ្ចៈ គឺគ្រែ ១ បីឋៈ គឺតាំង ឬកៅអី ១ ភិសី គឺពូក ១ ពិម្ពោហនៈ គឺខ្នើយ ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែកជាគម្រប់បី ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោហកុម្ភី គឺឆ្នាំងដែលធ្វើពីលោហជាតិ ១ លោហភាណកៈ គឺខ្ទះលោហៈ ១ លោហវារកៈ គឺក្អមលោហៈ ១ លោហកដាហៈ គឺផើងលោហៈ ១ វាសី គឺកាំបិត ១ ផរសុ គឺពូថៅ ១ កុឋារី គឺដឹងចាំង ១ កុទ្ទាលៈ គឺចប ១ និខាទនៈ គឺពន្លាក ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែកជាគម្រប់ ៤ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វល្លិ គឺវល្លិ៍ ១ វេឡុ គឺឫស្សី ១ មុញ្ជៈ គឺស្មៅជំណោកទន្សាយ ១ បព្វជៈ គឺស្មៅយាប្លង

១ តិណៈ គឺស្មៅធម្មតា ១ មត្តិកា គឺដីស្អិត ១ ទារុភណ្ឌៈ គឺគ្រឿងឈើ ១ មត្តិកាភណ្ឌ គឺគ្រឿងធ្វើពីដី ១ នេះជាវត្ថុមិនគួរចែកជាគម្រប់ ៥ ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែក ភិក្ខុណាចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ របស់ទាំង ៥ ពួកនេះឯង ជាវត្ថុមិនគួរចែក ទោះសង្ឃក្តី គណៈក្តី បុគ្គលក្តី ក៏មិនត្រូវចែក សូម្បីចែកហើយ ក៏មិនឈ្មោះថាចែកឡើយ ភិក្ខុណា ចែក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៤០៤] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងកិដាគិរិជនបទ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនអាឡវី ទ្រង់ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ ឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងអគ្គាឡវចេតិយ ទៀបដែនអាឡវីនោះ ។

[៤០៥] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវីឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដីឬដុំបាយអខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបរិកម្មដោយជ័ររង្គខ្លះ⑴ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់

⑴ មិនចំពោះតែជ័ររង្គប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីជ័រឈើដទៃ ដូចយ៉ាងជ័រចុង ជ័រទឹក ក៏រាប់បញ្ចូលក្នុងជ័រសម្រាប់ភ្និតដែរ ។

ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ១ ជីវិតខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួន បានអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវីមិនសមបើនឹងឲ្យនវកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ គឺឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬដុំបាយអខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួចខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌សខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ខ្មៅខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជ័រវង្គខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាបខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះខ្លះ ឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មអស់ ១ ជីវិតខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្លួនបានអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនោះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬដុំបាយអ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបជញ្ជាំង មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែតម្កល់ទ្វារ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើសសរមេទ្វារ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបង្អួច មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ស មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែលាបឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែធ្វើបរិកម្មដោយជ័រវង្គ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រក់ព្រំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែចងទុក មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាប មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់ និងធ្លុះ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែប្រោះព្រំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ៣០ ឆ្នាំ មិនត្រូវឲ្យនវកម្មអស់ ១ ជីវិត មិនត្រូវឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលធ្វើស្រេចហើយ ដែលខ្ជនអបលោក ឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែង ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យនវកម្មចំពោះតែវិហារដែលមិនទាន់ធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ ហើយ (បើ) វិហារតូច ឲ្យត្រួតមើលការងារហើយ សឹមឲ្យនវកម្មអស់ ត្រឹម ៦ ឆ្នាំ ឬ ៥ ឆ្នាំឲ្យរួច (បើ) អឌ្ឍយោគ ឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនវកម្មអស់ ត្រឹម ៧ ឆ្នាំ ឬ ៨ ឆ្នាំឲ្យរួច (បើ) វិហារធំ ឬប្រាសាទ ឲ្យត្រួតមើល

ការងារ ហើយសឹមឲ្យនវកម្ម អស់ត្រឹម ១០ ឬ ១២ ឆ្នាំឲ្យរួច ។

[៤០៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មពីរកន្លែងដល់ភិក្ខុ ១ រូប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មពីរកន្លែងដល់ភិក្ខុ ១ រូបទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃនៅទេ ភិក្ខុណាឲ្យភិក្ខុដទៃនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្ម (ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ) ហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្មហើយហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុដែលធ្វើការនោះ) ទទួលយកទីដេកដ៏ប្រសើរ ១ (បន្ទប់បាន) ។

[៤១០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីឥតសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុនៅក្នុងទីឥតសីមាទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤១១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្មហើយហាមឃាត់គ្រប់កាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលយកនវកម្មហើយហាមឃាត់គ្រប់កាលទេ ភិក្ខុណាហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់ត្រឹម ៣ ខែនៃវស្សានរដូវ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនមែនហាមឃាត់គ្រប់កាលនៃរដូវទេ ។

[៤១២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលយកនវកម្មហើយ ដើរចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ ធ្វើមរណកាលខ្លះ ប្តេជ្ញាខ្លួនទៅជាសាមណេរខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួតខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សលួចសំវាសខ្លះ

ប្តេជ្ញាជាមនុស្សស្រុះទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយខ្វះ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆានខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្វះ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរខ្វះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[៤១៣] ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ធ្វើមរណភាព ប្តេជ្ញាទៅជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សខ្ទើយ ប្តេជ្ញាជាមនុស្សលួចសំវាស ប្តេជ្ញាជាមនុស្សស្រុះទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយ ប្តេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆាន ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ប្តេជ្ញាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី ប្តេជ្ញាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្តេជ្ញាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់

ភិក្ខុដទៃដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។

[៤១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) មិនទាន់ស្រេច ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុឯទៀត ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មមិនទាន់ស្រេច ។ ធ្វើមរណភាព ។បេ។ ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានភេទពីរ ។ ត្រូវភិក្ខុនោះឲ្យ (នវកម្មនោះ) ដល់ភិក្ខុដទៃ ដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាសឡើយ ។

[៤១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) ហើយស្រេច (លុះត្រឡប់មកនៅវិញ) នវកម្មនុ៎ះ ជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ។

[៤១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយសឹកចេញ ធ្វើមរណភាព ប្តេជ្ញាជាសាមណេរ ប្តេជ្ញាជាអ្នកលាសិក្ខា ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មហើយស្រេច ។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់ ។

[៤១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ទទួលយកនវកម្មហើយប្តេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួត ប្តេជ្ញាជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ប្តេជ្ញាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ

ឬជាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិចេញ ឬជាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ក្នុងវេលាដែលធ្វើនវកម្មហើយស្រេច នវកម្មនុ៎ះ ជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ។

[៤១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះទទួលយកនវកម្មហើយឬជាជាមនុស្សខ្ទើយ ឬជាជាអ្នកលួចសំវាស ឬជាជាអ្នកស៊ុះទៅកាន់លទ្ធិតិត្ថិយ ឬជាជាសត្វតិរច្ឆាន ឬជាជាអ្នកសម្លាប់មាតា ឬជាជាអ្នកសម្លាប់បិតា ឬជាជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ឬជាជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី ឬជាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ឬជាជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពង ឬជាជាអ្នកមានភេទពីរ ក្នុងវេលាដែលធ្វើ (នវកម្ម) ហើយស្រេច ។ ត្រូវសង្ឃជាម្ចាស់ ។

[៤១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយយកសេនាសនៈរបស់ឧបាសកម្នាក់ (ដែលគេឧទ្ទិស) ជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិហារ ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀត ។ គ្រានោះ ឧបាសកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងយកគ្រឿងប្រើប្រាស់អំពីទីឯទៀត ទៅប្រើប្រាស់ ក្នុងទីឯទៀតសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវយកគ្រឿងប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀត ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីឯទៀតទេ ភិក្ខុណាប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (មិនហ៊ាន)

នាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់) ទៅកាន់រោងឧបោសថ កាន់រោងជាទីប្រជុំ ហើយក៏នាំគ្នាអង្គុយផ្ទាល់លើផែនដី ។ ទាំងខ្លួនទាំងចីវរ (របស់ភិក្ខុនោះ) ក៏ប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យនាំយក (គ្រឿងប្រើប្រាស់នោះ) ឲ្យជារបស់ខ្ចីបាន ។

[៤២១] សម័យនោះឯង វិហារធំរបស់សង្ឃទ្រុឌទ្រោម ។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យមិនហ៊ាននាំយកសេនាសនៈចេញ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យនាំយក (សេនាសនៈ) ទៅទុកថែរក្សាបាន ។

[៤២២] សម័យនោះឯង សំពត់កម្ពលមានតម្លៃច្រើន ជាសេនាសនបរិក្ខារកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្តូរដើម្បីប្រយោជន៍ជាផាតិកម្ម គឺការចម្រើនបាន ។

[៤២៣] សម័យនោះឯង សំពត់មានតម្លៃច្រើន ជាបរិក្ខារក្នុងសេនាសនៈកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យផ្លាស់ប្តូរដើម្បីប្រយោជន៍ជាផាតិកម្មបាន ។

[៤២៤] សម័យនោះឯង ស្បែកខ្លាឃ្មុំកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងបាន ។

[៤២៥] សម័យនោះឯង វត្ថុមានសណ្ឋានដូចជាកង់ (ដែលគេវេញដោយសំពត់កម្ពលជាដើម) កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជារង្វេលសម្រាប់ជូតជើងបាន ។

[៤២៦] សម័យនោះឯង មានកំណាត់សំពត់កើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតជើងបាន ។

[៤២៧] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុមិនទាន់លាងជើង(១) ហើយដើរជាន់សេនាសនៈ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឥតលាងជើង មិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹក ។ សេនាសនៈក៏សើមអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ

១- បញ្ញត្តិនេះចំពោះយកជើងមិនស្អាតជាប្រមាណ សូម្បីជើងដែលបានលាងហើយ តែនៅមិនទាន់ស្អាត ក៏មិនគួរជាន់សេនាសនៈឡើយ ។

ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទាំងជើងទទឹកទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤២៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងដើរជាន់សេនាសនៈ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់អស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាក់ស្បែកជើងមិនត្រូវដើរជាន់សេនាសនៈទេ ភិក្ខុណាជាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុស្តោះទឹកមាត់លើទីដែលគេតាក់តែងឲ្យស្អាត ។ (ទីនោះ) ក៏អាប់អន់ពណ៌សម្បុរទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់លើទីដែលគេតាក់តែងទេ ភិក្ខុណាស្តោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យប្រើ) កន្ថោរទឹកមាត់ ។

[៤៣១] សម័យនោះឯង ជើងគ្រែខ្លះ ជើងតាំងខ្លះ ក៏កោសជាប់ទីកន្លែង ដែលគេតាក់តែងឲ្យល្អ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យរុំ (ជើងគ្រែជើងតាំងនោះ) ដោយកំណាត់សំពត់ ។

[៤៣២] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុផ្អែកនឹងជញ្ជាំងដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេងៗ) ។ ពណ៌សម្បុរ (ជញ្ជាំង) ក៏អាប់អន់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវផ្អែកនឹងជញ្ជាំងដែលគេលាប (ថ្នាំផ្សេងៗ) ទេ ភិក្ខុណាផ្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ។ ឯផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ក៏កោសផ្ទៃទីខាងក្រោម និងជញ្ជាំងខាងលើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរុំសំពត់ទាំងខាងលើទាំងខាងក្រោម ។

[៤៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជើងលាងស្រេចហើយ តែនៅមានសង្ស័យ (មិនហ៊ាន) ដេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលរួចសឹមដេក ។

[៤៣៤] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងដែនអាឡវី គួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យរួចហើយទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ចារិកក្រុងរាជគ្រឹះ ស្តេចទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។

[៤៣៥] សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះក៏កើតទុរ្ភិក្ស (អត់បាយ) មនុស្សទាំងឡាយមិនអាចនឹងធ្វើសង្ឃភត្តបាន ហើយក៏ប្រាថ្នានឹងធ្វើឧទ្ទេសភត្ត និមន្តនភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និងបាដិបទិកភត្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសង្ឃភត្ត ឧទ្ទេសភត្ត

និមន្តនភត្ត សលាកភត្ត បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត និងបាដិបទិកភត្ត ។

[៤៣៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលយកភត្តប្រសើរចំពោះខ្លួនឯង ហើយឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្លាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គឺអ្នកសម្តែងភត្ត (អង្គ ៥ នោះ គឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់ភត្តដែលខ្លួនបានសម្តែងនិងមិនទាន់បានសម្តែង ១ ។

[៤៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាភត្តុទ្ទេសកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៣៨] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសកៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគួរសម្តែងភត្តដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចារឹកដោយសលាក ឬដំបារ (មានបន្ទះឫស្សី និងស្លឹកត្នោតជាដើម) លា ឬបើកហើយ សឹមសម្តែងភត្ត ។

[៤៣៩] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសេនាសនប្បញ្ញាបកៈ (អ្នកក្រាលសេនាសនៈ) បម្រុងសង្ឃ ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាភណ្ឌាគារិក (អ្នករក្សាឃ្លាំង) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរប្បដិគ្គាហកៈ (អ្នកទទួលចីវរទុក) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាចីវរភាជកៈ (អ្នកចែកចីវរ) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាយាគុភាជកៈ (អ្នកចែកបបរ) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាផលភាជកៈ (អ្នកចែកផ្លែឈើ) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្អែម) នៅឡើយ ។បេ។ បង្អែមដែលមិនបានចែកក៏ខូចអស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់វត្ថុដែលខ្លួនបានចែក និងមិនទាន់បានចែក ១ ។

[៤៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាសប្រតិ-

ពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ (អ្នកចែកបង្អែម) ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាខជ្ជកភាជកៈហើយ ការសន្មតនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៤១] សម័យនោះឯង បរិក្ខារតិចតួចមានក្រាស់ក្រែលឡើងក្នុងឃ្លាំងរបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយនូវបរិក្ខារតិចតួច) (អង្គ ៥ នោះ គឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់បរិក្ខារដែលខ្លួនបានចែកចាយហើយ និងមិនទាន់បានចែកចាយហើយ ១ ។

[៤៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្ម

មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ (អ្នកចែកចាយបរិក្ខារតិចតួច) ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវឆ្លើយមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុជាអប្បមត្តកវិស្សជ្ជកនោះ (បើមានភិក្ខុមកសូមម្ជុល) ត្រូវឲ្យម្ជុលមួយ (ម្តង) ។ ត្រូវឲ្យកាំបិត ។ ត្រូវឲ្យស្បែកជើង ។ ត្រូវឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះ ។ ត្រូវឲ្យយោគបាត្រ ។ ត្រូវឲ្យសំពត់តម្រងទឹក ។ ត្រូវឲ្យធម្មករក ។ ត្រូវឲ្យសំពត់កុសិ (ខ្នងវែង) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍកុសិ (ខ្នងខ្លី) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់មណ្ឌល (ផ្ទាំងធំ) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អឌ្ឍមណ្ឌល (ផ្ទាំងតូច) ។ ត្រូវឲ្យសំពត់អនុវាត ។ ត្រូវឲ្យសំពត់សម្រាប់ថែម ឬសំពត់សម្រាប់ប៉ះ ។ បើមានសប្បិក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ស្ករអំពៅក្តី (ភិក្ខុអ្នកចែកចាយបរិក្ខារនោះ) ត្រូវឲ្យដល់សង្ឃឆាន់ក្នុងគ្រាម្តងៗ ។ បើសង្ឃត្រូវការទៀត ត្រូវឲ្យទៀត ។ បើសង្ឃត្រូវការម្តងទៀត ត្រូវឲ្យម្តងទៀត ។

[៤៤៤] សម័យនោះឯង មិនទាន់មានភិក្ខុជាសាដិយគ្គាហាបកៈ (អ្នក

ប្រគល់សំពត់ដល់សង្ឃ) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាបត្តគ្គាហាបកៈ (អ្នកប្រគល់បាត្រ) ។បេ។ មិនទាន់មានភិក្ខុជាអារាមិកបេសកៈ (អ្នកប្រើញោមវត្ត) ។បេ។ មិនទាន់មានសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ) ។បេ។ សាមណេរទាំងឡាយកាលបើភិក្ខុមិនប្រើ ក៏មិនធ្វើការងារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ (អ្នកប្រើសាមណេរ) (អង្គ ៥ នោះគឺ) មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ស្គាល់សាមណេរដែលខ្លួនបានប្រើ និងមិនទាន់បានប្រើ ១ ។

[៤៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃគប្បីសូមភិក្ខុជាមុនសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ ។ ការសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាសាមណេរបេសកៈ គួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវថ្លែងមក ។ សង្ឃបានសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាសាមណេរបេសកៈហើយ ការសន្មតនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បាន

ជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ភាណវារៈទី ៣ ចប់

សេនាសនក្ខន្ធកៈទី ៦ ចប់

ឧទ្ទាននៃសេនាសនក្ខន្ធកៈនោះ (ដូចតទៅនេះ)

[៤៤៦] រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរមិនទាន់បានបញ្ញត្តវិហារក្នុងគ្រានោះ ១ រឿងសាវកព្រះជិនស្រីដើរចេញទៅនៅក្នុងទីនោះៗ ១ រឿងសេដ្ឋីគហបតិបានឃើញព្រះសាវកទាំងនោះ ហើយតំណាលរឿងនេះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ខ្ញុំព្រះករុណាបម្រុងនឹងឲ្យជាងធ្វើវិហារ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយគង់នៅក្នុងវិហាររបស់យើង ១ រឿងពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូល (ដំណើរនេះ) ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជានាយក ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទីជ្រកកោន ៥ យ៉ាង គឺវិហារ ១ អឌ្ឍយោគ ១ ប្រាសាទ ១ ប្រាសាទដំបូលត្រងិល ១ គុហា ១ រឿងសេដ្ឋីឲ្យជាងធ្វើវិហារ ១ ។ រឿងមហាជនឲ្យជាងធ្វើវិហារឥតមានសន្ទះទ្វារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសន្ទះទ្វារ ក្របទ្វារ ដំណាប់ក្រោម និងដំណាប់លើជាដើម ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតប្រហោងដាក់ខ្សែសម្រាប់ទាញ និងខ្សែសម្រាប់ទាញគន្លឹះ មេទ្វារ ត្រដោកទ្វារ រនុក គន្លឹះ និងសោ ៣ យ៉ាង គឺសោធ្វើពីលោហៈ សោធ្វើពីឈើ សោធ្វើពីស្នែង ១ ។ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសោយន្ត និងគន្លឹះ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដំបូល និងឲ្យលាបបូកខាងក្នុងខាងក្រៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្អួច ៣ យ៉ាង គឺបង្អួចមានវេទិ បង្អួចមានក្រឡាសំណាញ់ បង្អួចមានសសរចម្រឹង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យយកវត្ថុសម្រាប់

ជូតជើង ដែលគេវេញមានសណ្ឋានដូចជាកង់ចងបង្អួច ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកម្រាលស្មៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទះក្តារសម្រាប់អង្គុយឬដេក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែផ្តៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែដែលគេជាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេទៅក្នុងដំណាប់ដែលគេចោលក្នុងព្រៃស្មសាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែដែលគេបង្ខាំជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែដែលគេធ្វើជើងប្រហែលទីងជើងសេះ ឬជើងពពែជាដើម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែដែលគេបញ្ចុះពន្ទួញទៅក្នុងមេ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ ៤ ជ្រុង មានជើងខ្ពស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែមានអង្គប្រាំពីរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងផ្តៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែ និងតាំងមានជើងដូចជើងពពែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងមានជើងច្រើន ដែលគេប្រកបដោយអាការដូចជាផ្លែកន្ទួតព្រៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតកៅអីមានទ្រនាប់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតតាំងញាត់ចំបើង ១ រឿងទ្រង់ហាមគ្រែខ្ពស់ហួសប្រមាណ ១ រឿងពស់ចឹកភិក្ខុ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់គ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតទ្រនាប់ជើងគ្រែមានកម្ពស់ ៨ ធ្នាប់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអំបោះសម្រាប់រុំគ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យចាក់ស្រេះគ្រែជាក្រឡាចត្រង្គ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់ទ្រាប់គ្រែ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យកកាយវត្ថុដែលញាត់ដោយសំឡី យកមកធ្វើជាខ្នើយបាន ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តខ្នើយកន្លះកាយ ១ រឿងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតពូក ១ រឿងសំពត់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងសេនាសនៈ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតគ្រែតាំងដែលញាត់ភ្ជាប់ គ្រឿង

ញាត់ក៏លៀនចេញធ្លាក់មកខាងក្រោម ១ រឿងពួកចោរបកយកស្រោមពូកទៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យគូសដោយគំនូសផ្សេងៗ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យផ្តិតនឹងម្រាមដៃ ១ រឿងដំណេកពួកតិត្ថិយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាបវិហារដោយជ័រមានពណ៌ស ឬខ្មៅ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាយអង្កាម និងដីដែលម៉ដ្ឋ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតដីលាយនឹងកុណ្ឌកហើយ កៀសដោយខ្នៀស ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ឬប្រេងលាយនឹងក្រមួន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យយកកំណាត់សំពត់ជូតប្រេងដែលជោរឡើង ១ រឿរផ្ទៃជញ្ជាំងអាក្រក់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យលាយដីអាចម៍ជន្ទេន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជ័រឈើ និងទឹកបត់ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុគូររូបស្រីប្រុស ១ រឿងទីវិហារទាប ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើខឿន (៣ យ៉ាង) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតជណ្តើរ (៣ យ៉ាង) ១ រឿងភិក្ខុធ្លាក់ពីលើជណ្តើរ ១ រឿងវិហារមានមនុស្សកុះករច្រើន ភិក្ខុមានខ្មាសមិនហ៊ានដេក ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើជញ្ជាំងតឿ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ ៣ យ៉ាងទៀត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបន្ទប់ក្នុងវិហារតូច ១ រឿងជើងជញ្ជាំងវិហារពុកផុយ ១ រឿងភ្លៀងសាចមកត្រូវជញ្ជាំង ១ រឿងភិក្ខុស្រែកខ្លាំង (ព្រោះខ្លាចពស់) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតចម្រឹងជញ្ជាំង និងដៃកែវ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតស្នួចីវរ និងខ្សែស្បៀង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរបៀងវិហារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសំពត់រនាំងព្រួលសម្រាប់រូតចុះរូតឡើងបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបង្កាន់ដៃ ១ រឿងកម្ទេចស្មៅ (ជ្រុះក្នុងឧបដ្ឋានសាលា) ១ រឿងទ្រង់

អនុញ្ញាតឲ្យពូនដីក្នុងទីទាប ១ រឿងភិក្ខុដាក់ទឹកឆាន់ក្នុងទីវាល (ទឹកក៏ក្តៅឆាន់មិនកើត) ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើរោងដាក់ទឹក ១ រឿងភាជន៍សម្រាប់ដាក់ទឹកមិនទាន់មាន ១ រឿងវិហារមិនទាន់មានគ្រឿងបិទបាំង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបន្ទប់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបរិវេណ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតរោងភ្លើង ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពូនដីត្រង់ទីទាបក្នុងអារាម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតខ្លោងទ្វារជាដើម ១ (រឿងតទៅ) បណ្ឌិតគប្បីធ្វើន័យដូចពោលរួចហើយខាងក្រោយ រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីមានសទ្ធាយល់ធម៌ច្បាស់លាស់ (ថ្ងៃមួយ) បានដើរទៅកាន់ព្រៃជាំ (ព្រៃត្រជាក់) ហើយនិមន្តព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជានាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ (ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក) បានបង្គាប់ទាសកម្មករឲ្យចាត់ចែងភត្តក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ (លុះខាងក្រោយមក) បានឲ្យពួកជាងសាងវត្ត (បម្រុងព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន) ១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយធ្វើ) នវកម្មក្នុងនគរវេសាលី ១ រឿង (កូនសិស្សឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ដើរដែងទៅមុនភិក្ខុសង្ឃ ហើយហួងហែងសេនាសនៈ ១ រឿង (ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា) នរណាគួរទទួលភត្តដ៏ប្រសើរជាដើម ១ រឿង (ស្វា និងដំរី) និយាយនឹងសត្វទទា ១ រឿង (អវន្ទិយបុគ្គល) ១ រឿង (ពួកសិស្សឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ហួងហែងសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿង (មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែង) គ្រែតាំងដែលញាត់ដោយសំឡី ហើយទុកនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគស្តេចយាងសំដៅទៅក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងអនាថបិណ្ឌិកគហបតិវេរអារាម (ចំពោះព្រះសង្ឃដែលមកអំពីទិសទាំង

៤) ១ រឿងកើតកោលាហលក្នុងរោងភត្ត ១ រឿង (ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) បណ្តេញភិក្ខុឈឺ ១ រឿង (ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ) ដេកជាប់នឹងដំណេកដ៏ប្រសើរ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យហាមឃាត់សេនាសនៈដោយអាងលេស ១ រឿងសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ជួសជុលវិហារ) ក្នុងទីនោះៗ ១ រឿងភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុណាហ្ន៎ គួរប្រគល់សេនាសនៈ ១ រឿងសេនាសនគ្គាហាបកៈ ភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងគួរប្រគល់សេនាសនៈដូចម្តេចហ្ន៎ ១ រឿងភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈតាមកំណាត់វិហារ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យបរិវេណតាមចំណែកជាលំដាប់ បើមានភិក្ខុឯទៀតមកដល់ (បើលោក) មិនត្រូវការ ក៏មិនត្រូវឲ្យចំណែក ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុប្រគល់សេនាសនៈដល់ភិក្ខុឋិតនៅក្នុងទីឥតសីមា ១ រឿង (ទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់) សេនាសនៈអស់កាលទាំងពួង ១ រឿងភិក្ខុអ្នកប្រគល់សេនាសនៈ ៣ ពួក ១ រឿងឧបនន្ទភិក្ខុ (ហួងហែងសេនាសនៈច្រើនកន្លែង) ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងគុណនៃវិន័យ ១ រឿងព្រះថេរៈឈររៀនវិន័យទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអង្គុយលើអាសនៈស្មើគ្នា ១ រឿងភិក្ខុមានអាសនៈស្មើគ្នាអង្គុយលើគ្រែជាមួយគ្នាទាល់តែបាក់ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៣ រូបខ្លះ ២ រូបខ្លះ អង្គុយលើសេនាសនៈជាមួយគ្នាបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានអាសនៈមិនស្មើគ្នាអង្គុយលើអាសនៈវែងជាមួយគ្នាបាន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ប្រាសាទមានរបៀង ១ រឿងព្រះអយ្យិកា (នៃព្រះបាទបសេនទិកោសលសុគត) ១ (រឿងអាវាសិកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសជិតស្រុកតូចមួយ) ក្នុងទីមិនឆ្ងាយ (ពីក្រុងសាវត្ថី) ១ រឿង

ភិក្ខុបែកសេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគស្តេចយាងទៅកាន់កិដាគិរិជនបទ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគស្តេចយាងទៅកាន់ដែនអាឡវី ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មដោយគ្រាន់តែទុកដាក់ដុំដី ឬបាយ-អលាបជញ្ជាំង តម្កល់សន្ទុះទ្វារ សសរមេទ្វារ ធ្វើបង្អួច ធ្វើឲ្យមានពណ៌ស ឲ្យមានពណ៌ខ្មៅ ធ្វើឲ្យជិតស្និទ្ធដោយបិទជវរង្គ ដោយបិទបាំង ដោយគ្រាន់តែបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាប ជួសជុលត្រង់កន្លែងដែលដាច់ ឲ្យនវកម្មអស់ ២០ ឆ្នាំខ្លះ ៣០ ឆ្នាំខ្លះ ឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលខ្លួនអបលោកឲ្យក្នុងកាលមានផ្សែងខ្លះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារដែលមិនទាន់ធ្វើ ឬធ្វើមិនទាន់ហើយ បើវិហារតូច ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យត្រួតមើលការងារ ហើយសឹមឲ្យនវកម្មត្រឹម ៦ ឆ្នាំ ឬ ៥ ឆ្នាំបាន បើអឌ្ឍយោគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្មត្រឹម ៧ ឆ្នាំ ឬ ៨ ឆ្នាំបាន បើវិហារធំទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យឲ្យនវកម្មត្រឹម ១០ ឆ្នាំ ឬ ១២ ឆ្នាំបាន ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មចំពោះវិហារទាំងអស់ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មពីរកន្លែង ដល់ភិក្ខុមួយរូប ១ រឿងភិក្ខុទទួលនវកម្មក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ហើយប្រើឲ្យភិក្ខុឯទៀតនៅ ១ រឿងភិក្ខុហាមឃាត់សេនាសនៈរបស់សង្ឃ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីឥតសីមា ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យហាមឃាត់ (សេនាសនៈ) អស់កាលទាំងពួង ១ រឿងភិក្ខុទទួលយកនវកម្មហើយចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកខ្លះ ស្លាប់ខ្លះ ប្តេជ្ញាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ ជាមនុស្សឆ្កួតខ្លះ ជាអ្នកមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះ

មិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសម្ដែងអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ ជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ជាមនុស្សលួចសំវាសខ្លះ ជាមនុស្សចូលលទ្ធិតិត្ថិយខ្លះ ជាតិរច្ឆានខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាមនុស្សសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាមនុស្សប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ជាមនុស្សបំបែកសង្ឃខ្លះ ជាមនុស្សធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ជាមនុស្សមានភេទពីរខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យនវកម្មដល់ភិក្ខុដទៃដោយគិតថា សូមកុំឲ្យនវកម្មរបស់សង្ឃវិនាស ១ រឿងភិក្ខុធ្វើនវកម្មមិនទាន់ហើយៗ ប្រគល់ឲ្យដល់ភិក្ខុដទៃ ១ រឿងភិក្ខុនោះធ្វើនវកម្មហើយចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ស្លាប់ទៅខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាសាមណេរខ្លះ ជាអ្នកលាសិក្ខាខ្លះ ជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុខ្លះ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (នវកម្មនោះ) ១ ភិក្ខុធ្វើនវកម្មរួចស្រេចហើយ ប្ដេជ្ញាជាមនុស្សឆ្កួតខ្លះ ជាអ្នកមានចិត្តរាយមាយខ្លះ ជាអ្នកត្រូវទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ខ្លះ ថាជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិខ្លះ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិខ្លះ នវកម្មនោះជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ១ ភិក្ខុធ្វើនវកម្មរួចស្រេចហើយ ថាបើភិក្ខុនោះ ប្ដេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយខ្លះ ជាអ្នកលួចសំវាសខ្លះ ជាមនុស្សចូលកាន់លទ្ធិតិត្ថិយខ្លះ ប្ដេជ្ញាជាសត្វតិរច្ឆានខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់មាតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់បិតាខ្លះ ជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្តខ្លះ ជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនីខ្លះ ជាអ្នកបំបែកសង្ឃខ្លះ ជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិត (របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ឲ្យពុរពងខ្លះ ជាអ្នកមានភេទពីរខ្លះ សង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ (នវកម្មនោះ) ១ រឿងភិក្ខុនាំយកសេនាសនៈ (របស់

គ្រហស្ថដែលគេឧទ្ទិសជាគ្រឿងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងវិហារ) ទៅប្រើប្រាស់ក្នុងទីដទៃ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងវិហារទ្រុឌទ្រោម ១ រឿងសំពត់កម្ពលកើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងសំពត់មានថ្លៃច្រើន កើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងស្បែកខ្លាឃ្មុំកើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងខ្សែដែលគេវេញឲ្យមានសណ្ឋានដូចជាកង់ កើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងកំណាត់សំពត់កើតឡើងដល់សង្ឃ ១ រឿងភិក្ខុមិនលាងជើងដើរជាន់(សេនាសនៈ) ១ រឿងភិក្ខុជើងទទឹកដើរជាន់សេនាសនៈ ១ រឿងភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង (ដើរជាន់សេនាសនៈ) ១ រឿងភិក្ខុស្តោះទឹកមាត់ដាក់ (លើទីវិចិត្រល្អ) ១ រឿងជើងគ្រែកោសជាប់ទីផ្ទៃ ១ រឿងភិក្ខុផ្អែក (នឹងជញ្ជាំង) ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ១ រឿងផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកកោសជាប់ទីផ្ទៃ ១ រឿងភិក្ខុមានជើងលាងរួចហើយ (តែមិនហ៊ានដេក) ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលកម្រាលសិន (សឹមដេក) ១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះ (កើតទុរ្ភិក្ស) មនុស្សទាំងឡាយ (ចង់ធ្វើសង្ឃភត្ត) តែមិនអាចនឹងធ្វើបាន ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលភត្តថ្លៃថ្លាបម្រុងខ្លួនឯង ហើយឲ្យភត្តមិនថ្លៃថ្លាដល់ភិក្ខុដទៃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ ១ រឿងភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ១ រឿងមិនទាន់មានភិក្ខុអ្នកចាត់ចែងសេនាសនៈបម្រុងសង្ឃ ១ រឿងសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នករក្សាឃ្លាំង ១ រឿងសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកទទួល (ចីវរ) ទុក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជាអ្នកចែកបបរ ១ ឲ្យជាអ្នកចែកផ្លែឈើ ១ ឲ្យជាអ្នកចែកបង្អែម ១ ឲ្យជាអ្នកចាត់ចែងបរិក្ខារតិចតួច ១

ឲ្យជាអ្នកប្រគល់សំពត់ ១ ឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ ១ រឿងសន្ទតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រើញោមវត្ត និងសាមណេរ ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាវិនាយកព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ (ដល់សត្វ) ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់គ្របសង្កត់ជនទាំងពួង (ទ្រង់អនុញ្ញាតសេនាសនៈ ដូចបានថ្លែងមកនេះ) ដើម្បីជ្រកកោនផង ដើម្បីនៅជាសុខសប្បាយផង ដើម្បីដុតបង់(១) (នូវអកុសលធម៌) ផង ដើម្បីពិចារណានូវសង្ខារ(២) ផង ។ល។

* * *

---

(១)- ចម្រើនសមថកម្មដ្ឋាន ៤០ ប្រភេទ ។ (២)- ចម្រើនវិបស្សនា ១០ យ៉ាង ។

អដ្ឋកថា

វិនិច្ឆ័យក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ

[៣០៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពាក្យថា សេនាសនៈ ជារបស់ទ្រង់មិនទាន់បានបញ្ញត្ត បានដល់ ជារបស់ទ្រង់មិនទាន់បានអនុញ្ញាត ។

[៣១០] លំនៅដ៏សេស ផុតចាកផ្ទះដែលប្រក់ជាដំបូលតែមួយជាដើម ទៅ ឈ្មោះថា វិហារ ។

អឌ្ឍយោគ គឺប្រក់ដំបូលតែមួយនោះ បានដល់ ផ្ទះដែលកោងដូចស្លាបគ្រុឌ ។ ប្រាសាទនោះ បានដល់ ប្រាសាទវែង ។

ហម្មិយ គឺផ្ទះត្រងិលនោះ បានដល់ ប្រាសាទនោះឯង តែមានផ្ទះកំពូលតាំងនៅលើផ្ទៃអាកាស ។ គុហា គឺល្អាងនោះ បានដល់ ល្អាងឥដ្ឋ ល្អាងថ្ម ល្អាងឈើ ល្អាងដី ។

[៣១២] បទថា **អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស** គឺ ដើម្បីសង្ឃដែលនៅក្នុងទិសទាំង ៤ ដែលមកហើយក្តី ដែលមិនទាន់បានមកក្តី ។

[៣១៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងអនុមោទនាគាថា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **សីតំ ឧណ្ហំ** ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដោយអំណាចរដូវដែលផ្ទុយគ្នា ។

ខ្យល់លាយតំណក់ទឹក លោកហៅថា ខ្យល់ក្នុងសិសិរដូវ ក្នុងពាក្យនេះថា **សិសិរេ ចាបិ វុដ្ឋិយោ** ។

ភ្លៀងនោះ គឺភ្លៀងដែលកើតអំពីពពកដោយត្រង់នោះឯង ។

បទទាំងអស់នេះ គប្បីប្រកបជាមួយបទនេះថា **បដិហន្តិ** ។

បទថា **បដិហញ្ញតិ** បានដល់ ខ្យល់ និងកម្តៅថ្ងៃដែលបិទបាំងដោយវិហារ ។ បទថា **លេណត្ថំ** គឺដើម្បីពួនសម្ងំ ។ បទថា **សុខត្ថំ** គឺដើម្បីនៅជាសុខ ព្រោះមិនមានអន្តរាយ មានត្រជាក់ ជាដើម ។

ពីរបទថា **ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ** គប្បីប្រកបជាមួយបទនេះថា **សុខត្ថញ្ច** ។ ពិតហើយ លោកពោលពាក្យអធិប្បាយដូច្នេះ ការថ្វាយវិហារដើម្បីសេចក្តីសុខ ការថ្វាយវិហារដើម្បីសេចក្តីសុខដូចម្តេច សេចក្តីសុខណាមាន ដើម្បីសម្ងឹងពិនិត្យ និងដើម្បីឃើញច្បាស់ ការថ្វាយវិហារដើម្បីសេចក្តីសុខនោះ ។ មួយប្រការទៀត ពីរបទថា **ឈាយិតុញ្ច វិបស្សិតុំ** នេះ គប្បីប្រកប នឹងបទក្រោយផងដែរថា ថ្វាយវិហារដើម្បីសម្ងឹងពិនិត្យ និងដើម្បីឃើញច្បាស់ ។

ការថ្វាយវិហារដល់សង្ឃរបស់ទាយក ដែលថ្វាយដោយតាំងចិត្តថា ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងសម្ងឹងពិនិត្យ នឹងឃើញច្បាស់ក្នុងកុដិនេះ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយសរសើរថា ជាអគ្គទាន ។ ពិតហើយ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ពាក្យនេះថា បុគ្គលណាឲ្យទីលំនៅនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកឲ្យគ្រប់យ៉ាង ។

ពិតហើយ ការឲ្យវិហារ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយសរសើរ ថាជាអគ្គទាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រពន្ធគាថាថា **តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ បោសោ** ។

បទថា **វាសយេត្ថ ពហុស្សុតេ** សេចក្ដីថា គប្បីនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាពហុសូត ដោយការរៀនសូត្រ និងជាពហុសូតដោយការត្រាស់ដឹង ឲ្យនៅក្នុងវិហារនេះ ។ ច្រើនបទថា **តេសំ អន្នញ្ច** ជាដើម សេចក្ដីថា បាយ ទឹក សំពត់ និងសេនាសនៈ មានគ្រែតាំងជាដើមឯណា សមគួរដល់ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីឲ្យបច្ច័យទាំងពួងនោះ ក្នុងភិក្ខុទាំងនោះ ដែលជាអ្នកត្រង់ គឺមានចិត្តមិនវៀចវេរ ។ បទថា **ទទេយ្យ** គឺគប្បីប្រគេន ។

គប្បីប្រគេនបច្ច័យនោះ ដោយចិត្តដែលជ្រះថ្លា មិនញុំាងការជ្រះថ្លានៃចិត្តឲ្យសាបសូន្យទៅ ។ ពិតហើយ ទាយកនោះនឹងដឹងនូវទៅដល់ធម៌ណា ក្នុងព្រះសាសនានេះហើយ ជាអ្នកមិនមានអាសវៈ បរិនិព្វាន ភិក្ខុដែលជាពហុសូតទាំងនោះ រមែងសម្ដែងធម៌នោះ ដែលជាគ្រឿងបន្ទោបង់នូវទុក្ខទាំងពួង ដល់បុគ្គលដែលមានចិត្តថ្លាផង់យ៉ាងនោះ ដូច្នេះឯង ។

[៣១៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទំ អាវិញ្ឆនរជ្ជុំ** នេះ សេចក្ដីថា ដែលឈ្មោះថា ខ្សែជារបស់ដែលធ្វើដោយកន្ទុយខ្លា គួរ ដូច្នោះ ខ្សែឯណាមួយមិនគួរ ក៏ទេ ។

[៣១៥] សោ ៣ ប្រភេទនោះ បានដល់ សោ ៣ យ៉ាង ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **យន្តកំ សូចិកំ** នេះថា ភិក្ខុគួរធ្វើសោយន្តដែលខួនចេះ និងកូនសោសម្រាប់ចាក់សោយន្តនោះ ។

[៣១៧] ដែលឈ្មោះថា **វេទិកាវាតបានំ** បង្អួចមានវេទី បានដល់ បង្អួចស្ដួចខាងលើ ស្រដៀងវេទីនៃចេតិយ ។ ដែលឈ្មោះថា **ជាលវាត-**

បានំ បានដល់ បង្អួចដូចក្រឡាសំណាញ់ ។ ដែលឈ្មោះថា **សលាកវាតបានំ** បានដល់ បង្អួចមានចម្រឹង ។ ក្នុងបទថា **ចក្កលិកំ** នេះ សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបង់សំពត់ តូចៗ ដូចគ្នានឹងសំពត់ជូតជើង ។

បទថា **វាតបានភិសិកំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើកន្ទេល មានទំហំប៉ុនបង្អួចចងទុក ។

[៣១៨] បទថា **មិឍឹ** បានដល់ ក្ដារតាំង ។ បទថា **វិទលមញ្ចកំ** បានដល់ គ្រែផ្ដៅ ឬគ្រែដែលវែងដោយបន្ទោះឫស្សី ។

[៣២៣] តាំង ៤ ជ្រុង ហៅថា **អាសន្ទិក ។**

ពិតហើយ តាំង ៤ ជ្រុងទ្រវែងប៉ុណ្ណោះ មានជើង ៨ ធ្នាប់ ទើបគួរ ឯតាំង ៤ ជ្រុងស្មើ គប្បីជ្រាបថា សូម្បីលើសប្រមាណក៏គួរ ព្រោះអាងព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតតាំង ៤ ជ្រុង សូម្បីមានជើងខ្ពស់ ។ គ្រែដែលធ្វើបង្អែក ៣ ទិស ឈ្មោះ **សត្តង្គ ។** សូម្បីសត្តង្គៈនេះ លើសប្រមាណក៏គួរ ។ តាំងដែលសម្រេចដោយផ្ដៅសុទ្ធ ហៅថា **ភទ្ទបីឋ ។**

ចំពោះតាំងដែលសន្ធឹងដោយសំពត់ចាស់ ហៅថា **បីឋិកា ។** តាំងដែលបិទជើងលើឈើទម្រ ធ្វើស្រដៀងតុដាក់បាយបរិភោគ ហៅថា **ឯឡកបាទកំ បីឋំ** តាំងជើងទ្រាយ ឬដូចជើងពពែ ។ តាំងមានជើងច្រើន ប្រកបទុកដោយអាការដូចផ្លែកន្ទួតព្រៃ ឈ្មោះថា **អាមលក វណ្ដកំ បីឋំ** តាំងដូចផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។ តាំងដែលមកក្នុងព្រះបាលីមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ឯតាំងឈើគួរទាំងអស់ វិនិច្ឆ័យក្នុងអធិការពោលដោយតាំងនេះប៉ុណ្ណោះ ។

តាំងដែលធ្វើដោយស្បូវក្លាំងក្តី ដោយស្មៅយាប្លងក្តី ស្មៅដំណេកទន្សាយក្តី ហៅថា **កោច្ឆំ** កៅអី ។

[៣២៦] ក្នុងបទថា **អដ្ឋង្គុលបរមំ មញ្ចប្បដិចានកំ** នេះថា ៨ ធ្នាប់ គឺធ្នាប់របស់ពួកមនុស្សនោះឯង ។

[៣២៧] កម្រាលដើម្បីរក្សាពណ៌នៃផែនដី ដែលធ្វើបរិកម្ម ឈ្មោះថា **ចិមិលិកា** ។ សំឡីនៃដើមឈើនោះ បានដល់ សំឡីនៃដើមឈើណាមួយ មានដើមរកាជាដើម ។ សំឡីនៃវល្លិ៍នោះ បានដល់ សំឡីនៃវល្លិ៍ណាមួយ មានវល្លិ៍ទឹកដោះជាដើម ។ សំឡីនៃស្មៅនោះ បានដល់ សំឡីនៃតិណជាតិណាមួយ មានស្មៅជាដើម ដោយហោចទៅសូម្បីសំឡីនៃអំពៅ និងបបុសជាដើម ។ កូតគាមទាំងពួង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សង្គ្រោះចូលដោយដើមឈើ វល្លិ និងស្មៅទាំង ៣ ប្រភេទនេះ ។

ពិតហើយ ដែលឈ្មោះថា កូតគាមដទៃដែលផុតអំពីរុក្ខជាតិ លតាជាតិ តិណជាតិ រមែងមិនមាន ព្រោះដូច្នោះ សំឡីនៃកូតគាមប្រភេទណានីមួយ រមែងគួរក្នុងការធ្វើខ្នើយទាំងអស់ ។

តែកាលមកដល់ពួកសំឡីនោះ សូម្បីគ្រប់ប្រភេទ លោកពោលថា ជាសំឡីដែលមិនគួរ ។ ហើយនឹងគួរក្នុងកាលធ្វើខ្នើយចំពោះសំឡីនោះតែម្យ៉ាង ក៏ទេ សូម្បីរោមនៃបក្សីគ្រប់ប្រភេទ មានហង្ស និងក្ងោកជាដើម និងនៃសត្វជើង ៤ គ្រប់ប្រភេទ មានសីហៈជាដើម ក៏គួរ ។

តែផ្កាប្រភេទណាមួយ មានផ្កាបយង្គុ និងពិកុលជាដើម មិនគួរ ។

ចំពោះស្លឹករឹត ឬទ្រាំងសុទ្ធៗ នោះឯង មិនគួរ តែបើលាយជាមួយស្លឹកដទៃគួរ សូម្បីសំឡី គឺរោមសត្វ ៥ យ៉ាង ដែលទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រាប់ធ្វើពូក ក៏គួរក្នុងការធ្វើខ្នើយដូចគ្នា ។

[៣២៨] ក្នុងកុរុន្ទីពោលថា បទថា **អឌ្ឍកាយិកានិ** សេចក្តីថា ជនទាំងឡាយ រមែងកល់កាយតាំងអំពីចង្កេះ រហូតដល់ក្បាលលើខ្នើយណា ខ្នើយនោះ ឈ្មោះថា មានប្រមាណពាក់កណ្តាលកាយ ។ ខ្នើយដែលឈ្មោះថា បានទំហំជាមួយក្បាល គឺទទឹង បើវាស់ក្នុងរវាងជ្រុងទាំងពីរ វៀរជ្រុងមួយចេញ ក្នុងបណ្តា ៣ ជ្រុង គឺ ១ ចំអាម និង ៤ ធ្នាប់ ត្រង់កណ្តាល បាន ១ ហត្ថ ឯផ្នែកបណ្តោយ ១ ហត្ថ ១ ចំអាម ឬ ២ ហត្ថ ។

នេះជាកំណត់យ៉ាងធំនៃខ្នើយដែលល្មមនឹងក្បាល ។ ធំជាងកំណត់នេះទៅ មិនគួរ តូចចុះមក គួរ ។ ខ្នើយ ២ ប្រភេទ គឺខ្នើយកើយក្បាល និងកល់ជើង គួរដល់ភិក្ខុមិនមានជំងឺ ។ ភិក្ខុមានជំងឺ ទោះដាក់ខ្នើយជាច្រើនហើយក្រាល កម្រាលខាងលើដេកក៏គួរ ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រះបុស្សទេវត្ថេរពោលថា សំឡីដែលជាកប្បិយ ៥ យ៉ាងពួកណា ដែលទ្រង់អនុញ្ញាតសម្រាប់ពូកទាំងឡាយ ខ្នើយដែលធ្វើដោយសំឡីទាំងនោះ សូម្បីធំក៏គួរ ។ ចំណែកព្រះឧបតិស្សត្ថេរជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យពោលថា ប្រមាណនោះឯងគួរដល់ភិក្ខុដែលញាត់សំឡីជាកប្បិយ ឬសំឡីដែលជាអកប្បិយ ដោយគិតថា នឹងធ្វើខ្នើយ ។

[៣២៩] ពូក ៥ យ៉ាងនោះ បានដល់ ពូកដែលញាត់ដោយរបស់ ៥

យ៉ាង មានរោមសត្វជាដើម ។ ពិតហើយ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ចំនួននៃពូកទាំងនេះតាមចំនួននៃសំឡី ។ បណ្តាសំឡីទាំងនោះ រោមចៀមតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ទ្រង់មិនបានកាន់យកដោយ **ឧណ្ណា** សព្ទ តែរៀររោមមនុស្សចេញហើយ រោមនៃបក្សី និងម្រឹគដែលជាជាតិសត្វមានសាច់ជាកប្បិយ និងអកប្បិយប្រភេទណាមួយ រោមទាំងអស់នោះ ទ្រង់កាន់យកក្នុងអធិការពោលដោយពូកនេះ ដោយ **ឧណ្ណា** សព្ទទាំងអស់ ។

ព្រោះដូច្នោះ បណ្តាចីវរ ៦ ប្រភេទ និងអនុលោមចីវរ ៦ ប្រភេទ ភិក្ខុធ្វើស្រោមពូកដោយប្រភេទណាមួយហើយ ញាត់រោមសត្វគ្រប់យ៉ាងនោះធ្វើជាពូកក៏គួរ ។ ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីពូកដែលភិក្ខុមិនបានញាត់រោមចៀម ដាក់តែសំពត់កម្ពល ៤-៥ ជាន់ រមែងដល់នូវការរាប់ថា ពូករោមសត្វដូចគ្នា ។

បណ្តាពូកទាំងឡាយ មានចោឡភិសិជាដើម ពូកដែលគេប្រមូលយកចម្រៀកសំពត់ថ្មី ឬសំណល់សំពត់ចាស់ណាមួយទ្រាប់ ឬញាត់ចូលខាងក្នុង ឈ្មោះថា **ចោឡភិសិ** ។ ពូកដែលញាត់ដោយសម្បកឈើប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា **វាកភិសិ** ។ ពូកដែលញាត់ដោយស្មៅប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា **តិណភិសិ** ។ ពូកដែលញាត់ស្លឹកឈើប្រភេទណាមួយ ក្រៅអំពីស្លឹករឹត គប្បីជ្រាបថា **បណ្ណភិសិ** ។

ឯស្លឹករឹតបានតែលាយនឹងស្លឹកឈើដទៃទើបគួរ ស្លឹករឹតសុទ្ធមិនគួរ ។

សម្រាប់ពូក មិនមានកំណត់ប្រមាណ គប្បីប៉ាន់ស្មានតាមការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន កំណត់មើលឲ្យល្មមសមគួរដល់ពូកទាំងនេះ គឺពូកគ្រែ ពូកតាំង

ពូកកម្រាលផែនដី ពូកទីចង្រ្កម ពូកសម្រាប់ជូតជើង ។ ឯក្នុងកុរុន្ទីពោលថា សំឡី ៥ យ៉ាង មានរោមសត្វជាដើមដែលគួរក្នុងពូក រមែងគួរសូម្បីក្នុងពូកស្បែក ។ ពាក្យដែលពោលក្នុងអដ្ឋកថាកុរុន្ទីនោះ គ្រាន់តែសម្រេចសន្និដ្ឋានថា ភិក្ខុប្រើប្រាស់ពូកស្បែក រមែងគួរ ។

[៣៣១] បទថា **មញ្ចភិសឹ បីឋេ សន្ថរន្តិ** ក្រាលពូកគ្រែលើតាំង បានដល់ ក្រាលលើតាំង ។ សូម្បីអត្ថថា នាំទៅដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការក្រាល ដូច្នេះក៏គួរ ។ ពីរបទថា **ឧល្លោកំ អករិត្វា** សេចក្តីថា មិនក្រាលសំពត់ទ្រនាប់ទុកខាងក្រោម ។ ពីរបទថា **ហោសិតុំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យយកទឹកជ្រលក់ ឬរមៀតលាបខាងលើ ។ បទថា **ភិត្តិកម្មំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើស្នាមជាធ្នូតៗ លើស្រោមពូក ។ បទថា **ហត្ថភិត្តឹ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបុចស្នាមសម្គាល់ ដោយម្រាមទាំង ៥ ។

[៣៣៣] បទថា **ឥក្កាសំ** បានដល់ ជ័រឈើ ឬជ័រផ្សំ ។

បទថា **បិដ្ឋមទ្ទំ** បានដល់ ម្សៅសើម ។

[៣៣៤] បទថា **កុណ្ឌកមត្តិកំ** បានដល់ ដីស្អិតលាយកន្ទក់ ។ បទថា **សាសបកុដ្ដំ** បានដល់ ម្សៅគ្រាប់ស្ពៃ ។ បទថា **សិត្ថតេលកំ** បានដល់ ក្រមួនឃ្មុំរាវ ។ ពីរបទថា **អច្ចុស្សន្នំ ហោតិ** សេចក្តីថា ជាដំណក់ៗនៅជាប់ ។ បទថា **បច្ចុទ្ធរិតុំ** បានដល់ ជូត ។

[៣៣៥] បទថា **លណ្ឌុមត្តិកំ** បានដល់ ដីស្អិត គឺអាចម៍ជន្លេន ។

បទថា **កសាវំ** បានដល់ ទឹកម្ចត់នៃកន្ទួតព្រៃ និងសម៉ ។

[៣៣៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ឆ ភិក្ខវេ បដិភាណចិត្តំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា រូបស្រ្តី និងបុរសតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ដែលភិក្ខុមិនគួរធ្វើក៏ទេ រូបសត្វតិរច្ឆាន ដោយហោចសូម្បីរូបជន្លេន ភិក្ខុក៏មិនគួរធ្វើឯង ឬប្រើថា អ្នកចូរធ្វើ រមែងមិនបានដើម្បីប្រើថា ឧបាសក អ្នកចូរធ្វើមនុស្សយាមទ្វារ ។ តែរមែងឲ្យអ្នកដទៃ គូររឿងទាំងឡាយដែលគួរជ្រះថ្លា មានបករណជាតក និងអសទិសទានជាដើម ឬដែលបដិសំយុត្តដោយការនឿយណាយ ទាំងរមែងឲ្យធ្វើឯងនូវមាលាកម្មជាដើម ។

[៣៣៨] បទថា **អាលកមន្ទា** សេចក្តីថា ជាទីលានតែមួយ ចង្អៀត ដោយមនុស្ស ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **តយោ គព្ភា** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា **សិវិកាគព្ភំ** នោះ បានដល់ បន្ទប់ ៤ ជ្រុងស្មើ ។ **នាឡិកាគព្ភំ** នោះ បានដល់ បន្ទប់វែងជាងទទឹង ២-៣ ដង ។ **ហម្មិយគព្ភំ** នោះ បានដល់ បន្ទប់ផ្ទះកំពូលជាន់អាកាស ឬបន្ទប់មានដំបូលត្រដោល ។

[៣៤០] បទថា **កុលង្គបាទកំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតាំងជើងជញ្ជាំងដែលផ្លាស់ទីមិនបាន ដែលចោះឈើបោះស្នៀតក្នុងឈើនោះ ទុកអំពីលើផ្ទៃដី ដើម្បីឧបការៈជើងជញ្ជាំងចាស់ ។ បទថា **បរិត្តាណកិដិកំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភ្ជាប់បាំងសាច ដើម្បីការពារភ្លៀង ។ បទថា **ឧទ្ធាសុធំ** បានដល់ ដីស្អិតដែលលាយជាមួយអាចម៍គោ និងផេះ ។

[៣៤៤] បទថា **អាលិន្ទា** បានដល់ យ៉មុខ ហៅថា ហោណាំង ។ ដែលឈ្មោះថា **បឃន** គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ជនទាំងឡាយកាលចេញ និង ចូល រមែងប៉ះខ្ទប់បទេសណាដោយជើងទាំងឡាយ ពាក្យថា បឃនៈនេះ ជាឈ្មោះនៃបទេសនោះ ដែលចែកជញ្ជាំងជាពីរខាង ធ្វើទុកត្រង់ទ្វារកុដិ (បានដល់ ឡប់ឡែ) **បឃន** នោះ ហៅថា **បឃាន** ក៏មាន ។

របៀងជុំវិញបន្ទប់កណ្តាល ហៅថា **បកុដ្ឋ** បាឋៈថា **បកុដី** ក៏មាន ។

ឱសារកឹ នោះ បានដល់ យ៉មុខមានជំបូលដែលជាប់របា ហើយដក កំណាត់ឈើចេញពីរបានោះទៅ ធ្វើទុកត្រង់កុដិដែលមិនមានរបៀង ។

បាំងសាច ដែលមានកងមូលសម្រាប់រូត ឈ្មោះថា **សំសរណកិដិកំ**។

[៣៤៦] កាជនទឹកនោះ បានដល់ កាជនៈសម្រាប់ជួសទឹកឲ្យ មនុស្សផឹក បោយ និងផ្តិល អនុលោមតាមស័ង្ខជងទឹក ។

[៣៤៩] បទថា **អបេសី** នោះ បានដល់ គ្រឿងការពារទ្វារដែលដាក់ ចម្រឹងចូលក្នុងឈើវែង ហើយចងបន្ទា ។

បទថា **បលិឃំ** នោះ បានដល់ គ្រឿងការពារទ្វារដែលជាប់កង់ដូច ត្រង់ទ្វារស្រុក ។

រឿង អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី

[៣៥៦] រថទាំងឡាយ ទឹមដោយមេសេះអស្សតរទាំងឡាយ ព្រោះ ហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថា **អស្សតរីរថា** រថទឹមដោយមេសេះអស្សតរ ។

បទថា **អាមុត្តមណិកុណ្ឌលា** បានដល់ ដែលប្រដាប់ត្រចៀកដោយ

កែវមណី ។

[៣៥៩] បទថា **បរិនិព្វុតោ** សេចក្តីថា ព្រោះមិនមានឧបធិ គឺ កិលេស និងឧបធិ គឺខន្ធ ទើបលោកពោលថា ជាអ្នកត្រជាក់ មិនមានឧបធិ ។

បាទគាថាថា **សព្វា អាសត្តិយោ ឆេត្វា** សេចក្តីថា កាត់នូវការប្រាថ្នា ក្នុងអារម្មណ៍ទាំងឡាយ មានរូបជាដើម ឬក្នុងភពទាំងពួង ។

បាទគាថាថា **វិនេយ្យ ហទយេ ទរំ** បានដល់ កម្ចាត់សេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ គឺកិលេសក្នុងចិត្តចេញ ។

[៣៦២] ទ្រព្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់អស់ទៅ ហៅថា វត្ថុសម្រាប់ចាយវាយ ។ បទថា **អាទេយ្យវាចោ** សេចក្តីថា វាចារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីនោះ ដែលជនដ៏ច្រើនគួរជឿ អធិប្បាយថា មនុស្សជាច្រើនរមែងសម្គាល់ពាក្យនៃគហបតីនោះថា គួរជឿ គួរស្តាប់ ។

ពីរបទថា **អារាមេ អកំសុ** សេចក្តីថា ជនពួកណាមានទ្រព្យ ជនទាំងនោះ បានសាងដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ជនពួកណាមានទ្រព្យតិច និងមិនមានទ្រព្យ គហបតីបានឲ្យទ្រព្យដល់ជនទាំងនោះ ។

គហបតីនោះ ឲ្យទ្រព្យមួយសែនកហាបណៈ និងទ្រព្យមានតម្លៃមួយសែន កសាងវិហារទុកក្នុងចម្ងាយផ្លូវមួយយោជន៍ ក្នុងចម្ងាយផ្លូវ ៤៥ យោជន៍ ហើយបានទៅក្រុងសាវត្ថី ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពីរបទថា **កោដិសន្ថរំ សន្ថរាបេសិ** សេចក្តីថា បានតម្រៀប កហាបណៈឲ្យទល់គ្នាក្នុងទីកន្លែងខ្លះ សំដៅយកប្រមាណនៃរបងរបស់ដើមឈើ

ឬស្រះ ដែលមានក្នុងវត្តជេតពននោះតម្រៀបហើយ ។ ទ្រព្យ ១៨ កោដិ របស់គហបតីនោះ បានដល់នូវការអស់ទៅ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពីរបទថា **កុមារស្ស ឃតឧហោសិ** សេចក្ដីថា ការរំពឹងនេះមានដល់រាជកុមារ ព្រោះឃើញអាការដែលផូរផង់នៃមុខរបស់គហបតី សូម្បីត្រូវលះបង់ទ្រព្យច្រើនដល់ម៉្លោះ ។ ពីរបទថា **កោដ្ឋកំ មាបេសិ** សេចក្ដីថា រាជកុមារឲ្យគេសាងប្រាសាទ មានខ្លោងទ្វារ ៧ ជាន់ ។

បទថា **អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ជេតវនេ វិហារេ ការាបេសិ ។បេ។ មណ្ឌបេ ការាបេសិ** សេចក្ដីថា អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីសាងវិហារជាដើមទាំងនេះ លើផ្ទៃដីប្រមាណ ៨ ករីស (១ ករីស = ១២៥ ហត្ថ) ដោយទ្រព្យដទៃទៀត ១៨ កោដិ ។ ពិតហើយ គហបតីឈ្មោះបុនព្វសុមិត្តបានទិញផ្ទៃដីប្រមាណមួយយោជន៍ ដោយក្រាលឥដ្ឋមាស (ទាល់តែពេញ) សាងវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមថា វិបស្សី ។

សិរិវឌ្ឍគហបតីបានទិញផ្ទៃដីប្រមាណ ៣ គាវុត ដោយក្រាលសសរមាស សាងវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមថា សិខី ។

សោត្ថិជគហបតី បានទិញដីប្រមាណកន្លះយោជន៍ ដោយក្រាលផាលមាស សាងវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមថា វេស្សភូ ។

អច្ចុតគហបតីបានទិញដីប្រមាណមួយគាវុត ដោយក្រាលជើងដំរីមាស សាងវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមថា កកុសន្ធៈ ។

ឧគ្គគហបតីបានទិញដីប្រមាណកន្លះគាវុត ដោយក្រាលឥដ្ឋមាស សាង

វិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមថា កោនាគមនៈ ។

សុមង្គលគហបតីបានទិញដីប្រមាណ ២០ ឧសភៈ (១ ឧសភៈ = ៣៥ ព្យាម) ដោយក្រាលអណ្ដើកមាស ធ្វើវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមថា កស្សប ។

សុទត្តគហបតីបានទិញដីប្រមាណ ៨ ករីស (១ ករីស = ១២៥ ហត្ថ) ដោយក្រាលកហាបណៈ សាងវិហារថ្វាយព្រះមានព្រះភាគនៃយើង ដូច្នេះឯង ។

សម្បត្តិទាំងឡាយ អស់ទៅដោយលំដាប់ ដោយប្រការដូច្នេះ ព្រោះហេតុនោះ សមគួរពិតដែលនឹងនឿយណាយក្នុងសម្បត្តិទាំងពួង សមគួរពិតដែលនឹងរួចផុតទៅ ដូច្នេះឯង ។

[៣៦៩] បទថា **ខណ្ឌំ** បានដល់ ឱកាសដែលរលំ ។

បទថា **ផុល្លំ** បានដល់ ឱកាសដែលបែកបាក់ ។

បទថា **បដិសង្ខរិស្សតិ** បានដល់ នឹងធ្វើឡើងវិញជាប្រក្រតី ។

ក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ភិក្ខុមិនបាននវកម្ម មិនគួរកាន់យកឧបករណ៍ មានកាំបិត ពូថៅ និងពន្លាកជាដើម ផ្ដើមធ្វើឯង ។ គួរដឹងថា ត្រង់ណាធ្វើហើយ ឬមិនទាន់បានធ្វើ ។

[៣៧០] ច្រើនបទថា **បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា** សេចក្ដីថា បានឮថា ព្រះថេរៈ ជាប់រវល់ប្រណិប័តន៍ភិក្ខុឈឺ រវល់ជួយធុរៈភិក្ខុដែលចាស់ជរា ទើបមកឯក្រោយ ភិក្ខុទាំងពួង ។ សេចក្ដីនេះ ជាអធ្យាស្រ័យរបស់លោក ។

ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យពោលថា ទៅខាងក្រោយៗ ។

[៣៧១] បទថា **អគ្គាសនំ** បានដល់ ថេរាសនៈ ។

បទថា **អគ្គោទកំ** បានដល់ ទក្ខិណោទក ។

បទថា **អគ្គបិណ្ឌំ** បានដល់ បិណ្ឌបាតសម្រាប់ព្រះសង្ឃត្ថេរ ។

[៣៧២] បទថា **អន្តរា សត្ថីនំ ករិត្វា** សេចក្តីថា ទុកត្រង់ចន្លោះនៃជើងទាំង ៤ ។

[៣៨០] បទថា **បតិដ្ឋាបេសិ** បានដល់ ធ្វើការបរិច្ចាគទ្រព្យ ១៨ កោដិដើម្បីសាង ។ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីបរិច្ចាគទាំងអស់ ៥៤ កោដិ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៣៨២] បទថា **វិប្បកតភោជនេ** សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងឆាន់នៅក្នុងទីណាមួយ ក្នុងលង្វែងស្រុកក្តី ក្នុងវិហារក្តី ក្នុងព្រៃក្តី កាលការឆាន់មិនទាន់ស្រេច មិនគួរឲ្យក្រោក ។ ក្នុងចន្លោះស្រុក ភិក្ខុដែលមកឯក្រោយគប្បីទទួលភិក្ខាហើយ ទៅកាន់ទីនៃភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នា ។ បើអ្នកស្រុកក្តីភិក្ខុទាំងឡាយក្តី និមន្តថា សូមលោកម្ចាស់ទៅ គួរប្រាប់ថា កាលខ្ញុំចូលទៅភិក្ខុទាំងឡាយនឹងត្រូវក្រោកឡើង ។ ភិក្ខុកាលបើអ្នកស្រុកពោលថា ទីនេះមិនទាន់មានទីអង្គុយ ទើបគួរចូលទៅ បើបុគ្គលណាមួយមិនពោលពាក្យតិចតួច គប្បីទៅឯអាសនៈសាលា ហើយមកឈរក្នុងទីនៃភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នា កាលភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើឱកាសហើយ ភិក្ខុដែលគេនិមន្តថា សូមនិមន្តចូលមកចុះ ដូច្នេះ គប្បីចូលទៅ ។ តែបើអាសនៈដែលត្រូវបានដល់លោក មានភិក្ខុ

ដែលមិនទាន់បានឆាន់ អង្គុយ ទោះឲ្យភិក្ខុនោះក្រោកឡើង គួរ ។ ភិក្ខុអង្គុយហុត ឬទំពាឆាន់យាគូ និងរបស់គួរទំពាជាដើមណាមួយ សូម្បីមានដៃទទេក៏មិនគួរឲ្យក្រោក ទម្រាំភិក្ខុដទៃមក ព្រោះថា លោកឈ្មោះថា ជាអ្នកហាមអាសនៈដូចគ្នា ។

បទថា **សចេ វុដ្ឋាបេតិ** សេចក្តីថា បើលោកក្លែងប្រព្រឹត្តកន្លងអាបត្តិឲ្យក្រោកឡើងទាល់តែបាន ។

បទថា **បរិវារិតោ ច ហោតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុ ទោះឲ្យភិក្ខុក្រោក បើភិក្ខុនេះជាអ្នកហាមភោជនហើយ ភិក្ខុដែលភិក្ខុនោះគប្បីពោលថា ចូរទៅរកទឹកមក ។ ពិតហើយ សេចក្តីនេះ ជាស្ថានមួយដែលភិក្ខុកំលោះប្រើភិក្ខុចាស់ជាងបាន ។ បើលោកមិនរកទឹកមកឲ្យ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងកិច្ចដែលភិក្ខុខ្ចីជាងគប្បីធ្វើ ទើបត្រាស់ពាក្យជាដើមថា គប្បីលេបគ្រាប់បាយឲ្យស្រេចបាច់ ។

[៣៨៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **គិលានស្ស បដិរូបំ សេយ្យំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុណាជាអ្នកមានជំងឺ ដោយរោគហឺត ឬរោគឫសដូង និងរោគធ្លាក់ឈាមជាដើម ភាជនៈ មានកន្ថោរ និងថ្នាំងឧច្ចារៈជាដើម ជារបស់ដែលភិក្ខុនោះ គួរត្រៀមរៀបចំទុក ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុកើតរោគឃ្លង់ រមែងធ្វើសេនាសនៈឲ្យខូច គួរឲ្យខាងក្រោមប្រាសាទ មណ្ឌប និងសាលាជាដើមណាមួយ ជាសេនាសនៈមួយចំណែកដល់ភិក្ខុដែលមានសភាពបែបនោះ ។ បើភិក្ខុដែលអាពាធអង្គណា

មិនធ្វើសេនាសនៈឲ្យខូច សូម្បីទីដេកប្រណីត ក៏គួរឲ្យដល់ភិក្ខុរូបនោះ ។ ឯភិក្ខុណាធ្វើថ្នាំណាមួយ មានថ្នាំក្រហម ថ្នាំបញ្ចុះ និងថ្នាំនត្ថុ (ថ្នាំសម្រាប់បន្តក់ក្នុងច្រមុះ ឬសម្រាប់ធ្មុង) ភិក្ខុទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកអាពាធផងដែរ ។ គប្បីកំណត់សេនាសនៈដែលសមគួរឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ។

[៣៨៥] បទថា **លេសកប្បេន** បានដល់ គ្រាន់តែឈឺក្បាលជាដើមបន្តិចបន្តួច ។

[៣៨៩] ពីរបទថា **ភិក្ខូ គណេត្វា** បានដល់ ដឹងចំនួនភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវិហារថា ភិក្ខុមានប៉ុណ្ណេះ ។ ឯតាំង និងគ្រែ ហៅថា ទីដេក ។

បទថា **សេយ្យគ្គេន** បានដល់ ចំនួនទីដេក ។ សេចក្តីថា ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សា តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបប្រកាសវេលា ហើយឲ្យកាន់យកទីដាក់គ្រែណាមួយ ។

ពីរបទថា **សេយ្យគ្គេន គាហេន្តា** បានដល់ ដើម្បីឲ្យកាន់យកតាមចំនួនទីដេក ។ ពីរបទថា **សេយ្យា ឧស្សារិយឹសុ** គឺកាលឲ្យកាន់យកយ៉ាងនោះ តាំង និងគ្រែ នៅសល់ច្រើន ។ សូម្បីក្នុងចំនួនវិហារ (កុដិ) ជាដើមក៏មានន័យដូចគ្នា ។ វិហារនោះ សំដៅយកបន្ទប់ មានឧបចារៈ ។

បទថា **អនុភាគំ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យចំណែកដទៃទៀត ពិតហើយ កាលភិក្ខុមានតិច គួរឲ្យមួយរូប ២-៣ បរិវេណ ។

បទថា **ន អកាមា ទាតព្វោ** សេចក្តីថា ចំណែកបន្ថែមនោះ អ្នកចែកមិនគប្បីឲ្យ ព្រោះមិនប្រាថ្នានឹងឲ្យ ។

ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សា កាលបើចំណែកបន្ថែមដែលភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យក ហើយចំណែកបន្ថែមនោះ មិនគួរឲ្យដល់ភិក្ខុដែលមកក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ព្រោះបុគ្គល (គឺអ្នកកាន់យកហើយមិនពេញចិត្ត តែបើចំនួនបន្ថែមដែលភិក្ខុណា មិនកាន់យកហើយ ភិក្ខុនោះ រមែងឲ្យចំណែកបន្ថែមនោះ ឬចំណែកដំបូងដោយការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ដូច្នេះ គួរ ។

[៣៩០] ពីរបទថា **និស្សីមេ ឋិតស្ស** បានដល់ ដែលតាំងនៅខាងក្រៅឧបចារសីមា ។ បើភិក្ខុដែលនៅឆ្ងាយ តែជាខាងក្នុងឧបចារសីមា រមែងបានពិត ។

[៣៩១] ពីរបទថា **សេនាសនំ គហេត្វា** បានដល់ កាន់យកក្នុងថ្ងៃចូលវស្សា ។ ពីរបទថា **សព្វកាលំ បដិពាហន្តិ** បានដល់ ហួងហែងសូម្បីក្នុងរដូវកាលដែលកន្លងទៅ ៤ ខែហើយ ។

សេនាសនគ្គាហវិនិច្ឆ័យ

[៣៩២] បណ្ដាការកាន់យកសេនាសនៈ ៣ យ៉ាង ការកាន់យក ២ យ៉ាងនេះ ជាការកាន់យកស្ថិតស្ថេរ គឺកាន់យកក្នុងថ្ងៃចូលវស្សាដំបូង ១ កាន់យកក្នុងថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ ១ ។

ការកាន់យកសេនាសនៈដែលជាអន្តរាមុត្តកៈ គឺផុតចាកអំពីនោះ មានវិនិច្ឆ័យដូច្នេះថា ក្នុងវិហារមួយ មានសេនាសនៈដែលជាមហាលាភច្រើន ។ ម្ចាស់នៃសេនាសនៈទំនុកបម្រុងភិក្ខុដែលចាំវស្សាដោយបច្ច័យទាំងពួង ដោយអើពើ ប្រគេនសមណបរិក្ខារច្រើន ក្នុងវេលាបវារណា ហើយនឹងទៅ ។

ព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយមកអំពីឆ្ងាយ ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សា កាន់យកសេនាសនៈនោះ នៅជាផាសុក កាលចាំវស្សាហើយ ទទួលលាភចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុដែលជាម្ចាស់វត្ត មិនថែរក្សាសេនាសនៈនោះ សូម្បីមានសភាពទ្រុឌទ្រោម ដោយគិតថា ពួកយើងមិនបានលាភដែលកើតក្នុងសេនាសនៈនេះ ព្រះមហាថេរៈដែលជាអាគន្តុកៈបានជានិច្ច ពួកលោកនោះឯងនឹងមកទំនុកបម្រុងសេនាសនៈនោះ ។

ដើម្បីឲ្យទំនុកបម្រុងសេនាសនៈនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា គប្បីឲ្យកាន់យកសេនាសនៈ ជាអន្តរាមុត្តកៈ ដើម្បីនៅចាំវស្សាតទៅ ក្នុងថ្ងៃមហាបវារណាដែលនឹងដល់ខាងមុខ កាលភិក្ខុដែលជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ ឲ្យកាន់យកអន្តរាមុត្តកសេនាសនៈនោះ គប្បីប្រាប់ព្រះសង្ឃត្ថេរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមកាន់យកសេនាសនៈដែលជាអន្តរាមុត្តកៈចុះ បើលោកទទួល គប្បីឲ្យ បើមិនទទួល គប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុដែលទទួល តាំងអំពីអនុថេរៈជាដើមទៅ ដោយហោចសូម្បីសាមណេរ ដោយឧបាយនេះឯង ឯអ្នកទទួលនោះ គប្បីថែរក្សាសេនាសនៈនោះ ៨ ខែ បណ្តាដំបូលជញ្ជាំង និងផ្ទៃខាងក្រោម របស់ណាមួយគ្រាំគ្រា ឬបាក់បែកទៅ គួរជួសជុលទាំងអស់ សូម្បីនឹងឲ្យពេលថ្ងៃ អស់ទៅដោយឧទ្ទេស និងបរិបុច្ឆាជាដើម ពេលយប់ ទើបនៅក្នុងសេនាសនៈនោះក៏បាន ។ ពេលយប់ ទោះនៅក្នុងបរិវេណ ពេលថ្ងៃឲ្យអស់ទៅ ដោយការនៅក្នុងសេនាសនៈក៏បាន សូម្បីនៅក្នុងសេនាសនៈនោះឯងទាំងយប់ ទាំងថ្ងៃក៏បាន មិនគួរហាមប្រាមភិក្ខុដែលចាស់ជាង ដែលមកក្នុង

រដូវកាល ។ តែកាលដល់ថ្ងៃចូលវស្សាហើយ ព្រះសង្ឃត្រូវពោលថា សូមលោកឲ្យសេនាសនៈនេះដល់ខ្ញុំ ដូច្នេះ មិនគួរ ។

ភិក្ខុដែលជាសេនាសនគ្គាហាបកៈ មិនគប្បីឲ្យ ត្រូវចង្អុលហេតុផលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សេនាសនៈនេះ ភិក្ខុមួយរូបកាន់យកជាអន្តរាមុត្តកៈ បានថែទាំ មក ៨ ខែហើយ សេនាសនៈនោះ ត្រូវឲ្យភិក្ខុដែលថែទាំមក ៨ ខែនោះឯង កាន់យកបាន ។ ឯក្នុងសេនាសនៈណា ពួកម្ចាស់ទ្រព្យថ្វាយបច្ច័យមួយឆ្នាំ ២ ដង សេនាសនៈនោះ មិនគួរកាន់យកជាអន្តរាមុត្តកៈ គ្រប់គ្រាដែលកន្លង ៦ ខែទៅ ។

បើក្នុងសេនាសនៈណា ពួកម្ចាស់ទ្រព្យថ្វាយបច្ច័យ មួយឆ្នាំ ៣ ដង សេនាសនៈនោះ មិនគួរឲ្យកាន់យកជាអន្តរាមុត្តកៈគ្រប់គ្រាដែលកន្លង ៤ ខែ ឬក្នុងសេនាសនៈណា ពួកម្ចាស់ទ្រព្យថ្វាយបច្ច័យមួយឆ្នាំ ៤ ដង សេនាសនៈនោះ មិនគួរឲ្យកាន់យកជាអន្តរាមុត្តកៈ គ្រប់គ្រាដែលកន្លង ៣ ខែ ។ ព្រោះថា សេនាសនៈនោះ នឹងបានទំនុកបម្រុងដោយបច្ច័យពិត ។

ឯក្នុងសេនាសនៈណា ពួកម្ចាស់ទ្រព្យថ្វាយបច្ច័យដ៏ច្រើន ត្រឹមតែមួយឆ្នាំម្តង សេនាសនៈនោះ គួរឲ្យកាន់យកជាអន្តរាមុត្តកៈបាន ។

កថាពោលអំពីការកាន់យកសេនាសនៈ ដែលមកក្នុងបាលីដោយថ្ងៃចូលវស្សាខាងក្នុងរដូវភ្លៀងមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

ឈ្មោះថា ការកាន់យកសេនាសនៈនេះមាន ២ យ៉ាង គឺកាន់យកក្នុងរដូវកាល ១ កាន់យកក្នុងវស្សាវស្សកាល ១ ។

ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងរដូវកាលមុន អាគន្តុកភិក្ខុពួកខ្លះមកក្នុងវេលាព្រឹក ពួកខ្លះមកក្នុងវេលារសៀល ពួកខ្លះមកក្នុងបឋមយាម ពួកខ្លះមកក្នុងមជ្ឈិមយាម ពួកខ្លះមកក្នុងបច្ឆិមយាមក៏មាន ពួកណាមកក្នុងវេលាណា សេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយក្រោកឡើង ហើយឲ្យសេនាសនៈដល់ភិក្ខុពួកនោះ ក្នុងវេលានោះឯង ដែលឈ្មោះថា សម័យ ដែលមិនមែនជាកាល រមែងមិនមាន ។

ឯភិក្ខុអ្នករៀបចំសេនាសនៈ ត្រូវជាអ្នកឈ្លាស គប្បីវៀរតាំង និងគ្រែទុក ១-២ បើព្រះមហាថេរៈ ១-២ រូប មកក្នុងវេលាវិកាល គប្បីប្រាប់លោកថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងអស់ បើខ្ញុំឲ្យក្រោកឡើងតាំងអំពីដើម នឹងត្រូវនាំគ្នាជញ្ជូនរបស់របរចេញ សូមលោកម្ចាស់នៅក្នុងលំនៅរបស់ខ្ញុំនេះឯង ។ តែបើព្រះមហាថេរៈមកច្រើនគ្នា គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយក្រោកចេញ ហើយឲ្យតាមលំដាប់ ។

បើគ្រប់គ្នា មួយអង្គមួយបរិវេណ គប្បីឲ្យមួយអង្គមួយបរិវេណ បើស្ថានទាំងពួងជាដើម មានរោងភ្លើង រោងវែង និងរោងមូល ក្នុងបរិវេណនោះ រមែងត្រូវបានដល់លោកផង កាលចែកយ៉ាងនោះមិនគ្រប់គ្នា គួរឲ្យតាមចំនួនប្រាសាទ ។ កាលប្រាសាទមិនគ្រប់គ្រាន់ គួរឲ្យតាមចំនួនបន្ទប់តូច ។ បើចំនួនបន្ទប់តូច មិនគ្រប់គ្នា គួរឲ្យតាមចំនួនទីដេក បើតាំង និងគ្រែមិនគ្រប់គ្នា គួរឲ្យបំពោះតាំងមួយ តែមិនគួរឲ្យកាន់យកត្រឹមឱកាសល្មមភិក្ខុឈរបាន ព្រោះទីប្រមាណប៉ុណ្ណោះ មិនឈ្មោះថា ទីសេនាសនៈ ។ តែបើទីសម្រាប់

ដាក់តាំងមិនល្មម គប្បីឲ្យទីដែលដាក់គ្រែ ឬទីដែលដាក់តាំងឯណាមួយដល់ភិក្ខុ ៣ រូប ដោយពោលថា សូមលោកម្ចាស់ផ្លាស់ប្តូរគ្នាស្នាក់ចុះ ។

ក្នុងរដូវរងា បុគ្គលណាមួយ មិនអាចនឹងនៅកណ្តាលវាលអស់មួយយប់បាន ព្រះមហាថេរៈគួរសម្រាកអស់បឋមយាម ហើយចេញទៅប្រាប់ព្រះថេរៈទី ២ ថា លោកម្ចាស់ សូមលោកចូលទៅក្នុងទីនេះ បើព្រះមហាថេរៈជាមនុស្សទ្រមក់ មិនដឹងពេលវេលា ព្រះថេរៈទី ២ គប្បីគ្រហែម គោះទ្វារប្រាប់ថា ដល់ពេលហើយលោកម្ចាស់ ការរងាបៀតបៀនខ្ញុំណាស់ ដូច្នេះ ។

លោកគួរចេញទៅឲ្យឱកាស បើមិនឲ្យមិនបាន ។

ឯព្រះថេរៈទី ២ សម្រាករហូតមជ្ឈិមយាមហើយ ក៏គួរឲ្យដល់ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះ តាមន័យខាងដើមដូចគ្នា ។ ព្រះថេរៈទី ២ ជាមនុស្សទ្រមក់ ក៏គួរដាស់តាមន័យដែលពោលហើយដូចគ្នា ។ ទីដាក់គ្រែតែមួយ គប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុ ៣ រូប រហូតមួយរាត្រីយ៉ាងនេះ ។

តែភិក្ខុពួកខ្លះ ក្នុងជម្ពូទ្វីបឃើញថា សេនាសនៈក្តី គ្រែ និងតាំងក្តី ចំពោះកន្លែងខ្លះ រមែងជាទីសប្បាយសម្រាប់បុគ្គលខ្លះ មិនជាទីសប្បាយសម្រាប់បុគ្គលខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះជាអាគន្តុកៈក្តី មិនមែនអាគន្តុកៈក្តី រមែងឲ្យកាន់យកសេនាសនៈរាល់ថ្ងៃ នេះឈ្មោះថា ការកាន់យកសេនាសនៈក្នុងរដូវកាល ។

ចំណែកក្នុងពេលចាំវស្សា រមែងមានអាគន្តុកវត្ត មានអាវាសិកវត្ត ក្នុងអាគន្តុកៈ និងភិក្ខុម្ចាស់កន្លែងនោះ អាគន្តុកភិក្ខុមុនប្រាថ្នានឹងលះកន្លែងនៃ

ខ្លួន ទៅនៅទីដទៃ មិនគួរទៅក្នុងទីដទៃនោះក្នុងថ្ងៃចូលវស្សាឡើយ ។ ព្រោះថា លំនៅក្នុងទីនោះ នឹងត្រូវជាទីចង្អៀតគ្នា ឬភិក្ខាចារនឹងមិនទូទៅដល់លំដាប់ ។ ដោយហេតុនោះ លោកនៅនឹងមិនមានផាសុក ព្រោះដូច្នោះ គប្បីប៉ាន់ស្មានថា តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅប្រហែលមួយខែនឹងចូលវស្សា ហើយទៅកាន់វិហារនោះ ។

កាលនៅក្នុងវិហារនោះប្រមាណមួយខែ បើមានការត្រូវការរៀនបាលី ទោះកំណត់ទុកថា ការរៀនបាលីបរិបូណ៌ហើយ បើប្រាថ្នាចំពោះកម្មដ្ឋាន និងកំណត់បានថា កម្មដ្ឋានជាទីសប្បាយ បើមានសេចក្ដីត្រូវការបច្ច័យ និងកំណត់បច្ចយលាភបាន និងនៅជាសុខខាងក្នុងវស្សា ។

កាលនឹងចេញអំពីទីរបស់ខ្លួន ទៅក្នុងទីនោះ មិនគួរប៉ះទង្គិចគោចរគាម គឺកុំពោលជាមួយអ្នកស្រុកក្នុងទីនោះថា សលាកភត្តជាដើមក្ដី យាគូ និងវត្ថុគួរទំពាក្ដី សំពត់ចំណាំវស្សាក្ដី ដែលអាស្រ័យពួកអ្នករមែងមិនមាន នេះបរិក្ខាររបស់ចេតិយ នេះបរិក្ខាររបស់រោងឧបោសថ នេះរនុក និងសោ អ្នកចូរទទួលទីលំនៅរបស់អ្នកវិញចុះ ។ ដែលត្រឹមត្រូវនោះ គួររៀបចំសេនាសនៈទុកភណ្ឌៈឈើ និងភណ្ឌៈដី បំពេញគមិយវត្តឲ្យបរិបូណ៌ ហើយសឹមទៅ ។

កាលបើទៅយ៉ាងនោះ គប្បីឲ្យភិក្ខុកំលោះ ខ្ចប់បាត្រ និងចីវរជាដើម ឲ្យជួយកាន់ត្រឡោកប្រេង និងឈើប្រត់ជាដើម បើកឆត្រ កុំងាកខ្លួនទៅកាន់ទ្វារស្រុកឡើយ គួរទៅតាមផ្លូវព្រៃដែលកំបាំង បើផ្លូវចូលព្រៃមិនមាន ក៏កុំរុកគុម្ពឈើជាដើមទៅឡើយ ។

ម្យ៉ាងទៀត គប្បីបំពេញគមិយវត្ត កាត់វិតក្ក មានចិត្តផូរផង់ ទៅតាមទំនៀមនៃការទៅប៉ុណ្ណោះ ។

តែបើទៅតាមទ្វារស្រុក ពួកអ្នកស្រុកឃើញភិក្ខុ និងបរិវារកំពុងទៅ ក៏រត់មករកដោយគិតថា នុ៎ះ មើលទៅដូចជាព្រះថេរៈរបស់យើង ហើយប្រាស្រ័យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកជញ្ជូនបរិក្ខារទាំងអស់ទៅណា ។

បើក្នុងពួកភិក្ខុរូបណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា នេះជាវេលាកៀកចូលវស្សាហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយរមែងទៅក្នុងទីដែលខ្លួននឹងបានភិក្ខាចារជានិច្ច និងទ្រព្យរបស់សម្រាប់បិទបាំងខាងក្នុងវស្សា ។

បើអ្នកស្រុកទាំងនោះបានស្តាប់ពាក្យឆ្លើយរបស់លោក ហើយពោលថា សូម្បីក្នុងស្រុកនេះ ជនរមែងបរិភោគ រមែងស្លៀកដណ្តប់ (ដូចគ្នា) លោកម្ចាស់កុំទៅទីដទៃឡើយ ហៅមិត្ត និងអាមាត្យទាំងឡាយមកហើយ គ្រប់គ្នាស្រុះស្រួលព្រមគ្នា តាំងនិច្ចភត្ត និងភត្តដទៃទៀត មានសលាកភត្តជាដើមមួយអន្លើដោយសំពត់ចំណាំវស្សាផងដែរ ទុកក្នុងទីសម្នាក់ ហើយនាំគ្នាអង្វរថា សូមលោកម្ចាស់ចាំវស្សាក្នុងសម្នាក់នេះចុះ ។ ភិក្ខុសមគួរត្រេកអរទាំងអស់ ។ វត្ថុទាំងពួងមាននិច្ចភត្តជាដើមនោះ ជារបស់គួរ និងជារបស់មិនមានទោស ។

ឯកុរុន្ទីពោលថា កាលអ្នកស្រុកប្រាស្រ័យថា លោកម្ចាស់នឹងទៅណា គប្បីឆ្លើយថា ទៅទីនោះ ត្រូវអ្នកស្រុកសាកសួរថា ហេតុអ្វី ទើបទៅទីនោះ គប្បីប្រាប់ហេតុ។ ពាក្យទាំង ២ នេះ ឈ្មោះថា មិនមានទោស ព្រោះលោក

ជាអ្នកមានចិត្តបរិសុទ្ធ ។ នេះឈ្មោះអាគន្តុកវត្ត ។

ឯអាវាសិកវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាម្ចាស់អាវាស គប្បីចាត់ចែងលំនៅមុននោះឯង គប្បីធ្វើបដិសន្ថារណៈ (ការជួសជុល) សេនាសនៈដែលគ្រាំគ្រា បាក់បែក និងការរៀបចំ ។ គប្បីចាត់ចែងទីកន្លែងទាំងពួងនេះ គឺទីសម្រាកពេលយប់ ទីសម្រាកពេលថ្ងៃ វច្ចកុដិ និងទីបន្ទោបង់បស្សាវៈ កុដិបំពេញសេចក្តីព្យាយាម និងផ្លូវនៃទីលំនៅ ។

គប្បីធ្វើកិច្ចទាំងពួងនេះ គឺ បូកបាយអត្រង់ព្រះចេតិយ លាបប្រេងត្រង់មុទ្ទវេទិកា និងបោសប្រាសគ្រែតាំង ដោយតាំងចិត្តថា ភិក្ខុទាំងឡាយបំណងនឹងចាំវស្សា មកហើយ កាលធ្វើកិច្ច មានឧទ្ទេស និងបរិបុច្ឆា និងប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងកម្មដ្ឋានជាដើម និងនៅជាសុខ ។

ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់អាវាស ធ្វើបរិកម្មស្រេចហើយ គប្បីសួរដល់សំពត់ចំណាំវស្សា ចាប់តាំងពីថ្ងៃ ៥ កើត ខែអាសាឍទៅ ។

គប្បីសួរក្នុងទីណា គប្បីសួរក្នុងទីដែលខ្លួនបានទៅតាមប្រក្រតី តែមិនគួរសួរដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនធ្លាប់ឲ្យ ។

ហេតុអ្វី ទើបត្រូវសួរ ជួនកាលជនទាំងឡាយក៏ប្រគេន ជួនកាលពួកអ្នកស្រុកត្រូវទុព្ភិក្ខភ័យជាដើមបៀតបៀន រមែងមិនប្រគេន ក្នុងជនទាំងនោះ ជនពួកណានឹងមិនប្រគេន កាលមិនសួរជនពួកនោះហើយ ឲ្យគេកំណត់សំពត់ចំណាំវស្សាទៅ អន្តរាយដល់លាភនឹងមានដល់ពួកភិក្ខុ ដែលគេកំណត់ទុក ព្រោះហេតុនោះ គួរសួរមុនហើយ សឹមឲ្យគេកំណត់យកទៅ ។ កាល

នឹងសួរ គប្បីពោលថា វេលាកំណត់សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ពួកអ្នកជិតចូលមកហើយ ។

បើអ្នកស្រុកពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ មួយឆ្នាំនេះ ពួកខ្ញុំត្រូវធាតកភ័យជាដើមបៀតបៀន មិនអាចនឹងប្រគេនបាន ឬពោលថា ពួកខ្ញុំនឹងប្រគេនតិចជាងដែលធ្លាប់ប្រគេន ឬពោលថា ឥឡូវនេះ សំឡីបានល្អ ខ្ញុំនឹងប្រគេនឲ្យច្រើនជាងដែលធ្លាប់ប្រគេនដូច្នេះ ភិក្ខុគប្បីកំណត់ពាក្យនោះទុកហើយ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទទួលសំពត់ចំណាំវស្សាក្នុងសេនាសនៈរបស់ជនទាំងនោះ តាមន័យដែលសមគួរដល់ពាក្យនោះ ។

បើទាយកពោលថា សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ពួកខ្ញុំដល់លំដាប់ លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះ ចូរតាំងទឹកឆាន់ទុក ចូរមើលថែផ្លូវនៃលំនៅ ចូរបោសប្រាសលានចេតិយ និងលានពោធិព្រឹក្ស ចូរស្រោចទឹកពោធិព្រឹក្សអស់ត្រៃមាស សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ទាយកដល់លំដាប់ភិក្ខុណា គប្បីប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះ ។

ឯស្រុកណាឆ្ងាយ ចេញទៅក្នុងរយៈ ១-២ យោជន៍ បើត្រកូលទាំងឡាយក្នុងស្រុកនោះប្រគល់ទ្រព្យជាដើម ទុកដើម្បីប្រគេនសំពត់ចំណាំវស្សាក្នុងទីលំនៅ សូម្បីមិនសួរត្រកូលទាំងនោះ ក៏គួរឲ្យភិក្ខុដែលធ្វើវត្តនៅក្នុងសេនាសនៈនៃត្រកូលទាំងនោះទទួលសំពត់ចំណាំវស្សា ។

បើភិក្ខុសមាទានសំពត់បង្សុកូល នៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ត្រកូលទាំងនោះ ទាយកឃើញលោកមកហើយ ពោលថា ខ្ញុំប្រគេនសំពត់ចំណាំវស្សា

ដល់លោកម្ចាស់ ភិក្ខុនោះគប្បីប្រាប់ដល់សង្ឃ ។

បើត្រកូលទាំងនោះមិនប្រាប្ថានឹងថ្វាយសង្ឃ ពោលថា ពួកខ្ញុំប្រគេនចំពោះពួកលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុអ្នកសមាទានបង្សុកូលចីវរនោះ គប្បីប្រាប់ភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នាថា លោកម្ចាស់សូមធ្វើវត្ត ហើយទទួលយកទៅ តែសំពត់ចំណាំវស្សានោះ មិនគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបង្សុកូលចីវរ ។ គប្បីសួរជនទាំងឡាយដែលប្រគេនដោយសទ្ធាទេយ្យ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឯក្នុងចីវរដែលកើតឡើងក្នុងសម្នាក់នោះ គួរសួរកប្បិយការកៈ ។

សួរដូចម្តេច គួរសួរថា នែអ្នក ភណ្ឌៈសម្រាប់បិទបាំង គឺសំពត់របស់សង្ឃមានដែរឬ ។

បើកប្បិយការកៈពោលថា មាន លោកម្ចាស់ ខ្ញុំនឹងប្រគេនសំពត់មួយរូប ៩ ហត្ថ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរឲ្យកំណត់សំពត់ចំណាំវស្សាចុះដូច្នេះ គប្បីឲ្យភិក្ខុកាន់យកសេនាសនៈបាន បើកប្បិយការកពោលថា សំពត់មិនមាន តែវត្ថុមាន សូមលោកម្ចាស់ឲ្យកំណត់ចុះ សូម្បីវត្ថុមាន ក៏គួរឲ្យកាន់យកសេនាសនៈបានពិត ព្រោះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបរិភោគទ្រព្យដែលជាកប្បិយទាំងពួង អំពីវត្ថុដែលទាយកប្រគល់ឲ្យក្នុងដៃកប្បិយការក ដែលប្រាប់ថា សូមលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់របស់ដែលគួរចុះ ។

ឯវត្ថុណាទាយកប្រគេនឧទ្ទិសចំពោះភិក្ខុក្នុងសម្នាក់នេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បិណ្ឌបាត ឬដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គិលានប្បច្ច័យ វត្ថុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្អោនចូលក្នុងចីវរ គប្បីអបលោកដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ហើយ

សឹមបង្អោន ។

វត្ថុដែលគេប្រគេនឧទ្ទិសចំពោះដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សេនាសនៈ រមែងជាគរុភណ្ឌ ឯវត្ថុដែលគេប្រគេនទុកចំពោះតម្លៃចីវរ ឬជាតម្លៃបច្ច័យ៤ កាលបង្អោនចូលក្នុងចីវរ មិនមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវធ្វើដោយអបលោកនកម្ម ។

កាលធ្វើអបលោកនកម្ម គួរធ្វើឲ្យទាក់ទងចំពោះបុគ្គលប៉ុណ្ណោះ មិនគួរធ្វើឲ្យទាក់ទងចំពោះសង្ឃ មិនគួរធ្វើអបលោកនកម្ម ដោយទាក់ទងជាមួយមាស និងប្រាក់ ឬទាក់ទងនឹងស្រូវ ។ គួរធ្វើទាក់ទងដោយអំណាចកប្បិយភណ្ឌ និងដោយអំណាចចីវរ និងអង្ករជាដើមប៉ុណ្ណោះ ។

ឯអបលោកនកម្មនោះ គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខារកបានងាយ បិណ្ឌបាតបានដោយងាយ ភិក្ខុទាំងឡាយលំបាកដោយចីវរ ភិក្ខុទាំងឡាយពេញចិត្ត នឹងបង្អោនចំណែកនៃអង្ករប៉ុណ្ណោះធ្វើចីវរ គិលានប្បច្ច័យរកបានងាយ ។ ប្រការមួយទៀត ភិក្ខុអាពាធក៏មិនមាន ភិក្ខុទាំងឡាយពេញចិត្តនឹងបង្អោនចំណែកអង្ករប៉ុណ្ណោះធ្វើជាចីវរ ។ កាលកំណត់ចីវរប្បច្ច័យយ៉ាងនេះហើយ គប្បីសន្មតសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ ក្នុងកាលជាទីឲ្យកាន់យកសេនាសនៈ បានប្រកាសហើយ សង្ឃប្រជុំគ្នាហើយ ។

ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យពោលថា កាលនឹងសន្មត មិនគួរសន្មតមួយរូប គប្បីសន្មតពីររូប ។ ព្រោះថា កាលសន្មតយ៉ាងនោះ ភិក្ខុខ្ចីនឹងឲ្យភិក្ខុចាស់កាន់យកសេនាសនៈ ហើយភិក្ខុចាស់នឹងឲ្យភិក្ខុខ្ចីកាន់យកដូច្នេះឯង ។ ចំណែកក្នុងសម្នាក់ធំ ដូចក្នុងមហាវិហារ គួរសន្មតទុក ៣-៤ រូប ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ទោះសន្មតទុក ៨ រូបក្តី ១៦ រូបក្តី ក៏គួរ ។ ការសន្មតភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើដោយកម្មវាចាក៏បាន ដោយអបលោកនកម្មក៏បាន គួរទាំងអស់ ភិក្ខុដែលបានទទួលសន្មតហើយទាំងនោះ គប្បីកំណត់សេនាសនៈ ។

ឯប្រាង្គនៃចេតិយ ប្រាង្គពោធិព្រឹក្ស ប្រាង្គព្រះបដិមា រានអំបោស រានទុកឈើ វច្ចកុដិ រោងឥដ្ឋ រោងជាងឈើ ខ្លោងទ្វារ រោងទឹក សាលាឆទាន សាលាមាត់ស្រះ ទាំងនេះ មិនមែនសេនាសនៈ ។

កុដិ ផ្ទះមានដំបូលមួយចំហៀង ប្រាសាទ ប្រាសាទត្រនិល គុហា មណ្ឌប គល់ឈើ គុម្ពឫស្សី ទាំងនេះចាត់ជាសេនាសនៈ ។ ព្រោះដូច្នោះ គប្បីកាន់យកជាសេនាសនៈទាំងនោះ ។ កាលនឹងឲ្យកាន់យក គប្បីឲ្យកាន់យកតាមន័យដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ទុកក្នុងបាលីនេះថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុរាប់ភិក្ខុជាមុន កាលរាប់ភិក្ខុហើយ ឲ្យរាប់ទីដេក ។

បើចីវរប្បច្ច័យមាន ២ ប្រភេទ គឺជារបស់សង្ឃ ១ ជារបស់ទាយកប្រគេនដោយសទ្ធា ១ ។ ក្នុងចីវរ ២ ប្រភេទនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាថ្នានឹងកាន់យកប្រភេទណាមុន គប្បីឲ្យកាន់យកប្រភេទនោះ ហើយគប្បីឲ្យកាន់យកប្រភេទក្រៅពីនេះ បន្ទាប់អំពីលំដាប់នោះទៅ ។

ព្រះមហាសុមត្ថេរពោលថា កាលបើសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ ឲ្យភិក្ខុកាន់យកសេនាសនៈដោយចំនួនបរិវេណ ព្រោះមានភិក្ខុតិច បរិវេណណាមួយមានលាភច្រើន ភិក្ខុដែលនៅ បានចីវរ ១០ សម្រាប់ក្តី ១២ សម្រាប់ក្តី គប្បី

ចែកចីវរនោះក្នុងអាវាសដទៃៗ ដែលមិនមានលាភ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដទៃកាន់យកក៏បាន ។

ឯព្រះមហាបទុមត្ថេរពោលថា មិនគួរធ្វើយ៉ាងនោះ ដែលជនទាំងឡាយប្រគេនបច្ច័យ ក៏ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការថែទាំអាវាសរបស់ខ្លួន ព្រោះដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃគប្បីចូលទៅក្នុងបរិវេណដែលមានលាភច្រើននោះ បើព្រះមហាថេរៈនៅក្នុងបរិវេណ ដែលមានលាភច្រើននោះ ជំទាស់ថា នែអាវុសោ លោកកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកយ៉ាងនោះ ចូរធ្វើតាមពាក្យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុសាសន៍ទុក ពិតហើយ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ទុកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកសេនាសនៈ ដោយចំនួនបរិវេណ សេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុមិនគួរវៀរ ព្រោះពាក្យជំទាស់របស់ព្រះមហាថេរៈនោះ គប្បីពោលថា លោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមានច្រើន បច្ច័យមានតិច គួរធ្វើសេចក្តីអនុគ្រោះ ញុំាងលោកឲ្យយល់ព្រមហើយ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់យកនោះឯង ឯភិក្ខុដែលបានសន្មតហើយ កាលនឹងឲ្យកាន់យក គប្បីទៅរកព្រះមហាថេរៈហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សេនាសនៈត្រូវបានដល់លោក សូមលោក កាន់យកបច្ច័យចុះ ។ បើលោកពោលថា អាវុសោ បច្ច័យរបស់ត្រកូលឯណោះ និងសេនាសនៈឯណោះត្រូវបានដល់ខ្ញុំឬ គប្បីពោលថា ដល់លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់កាន់យកសេនាសនៈនោះ ។ បើលោកពោលថា អើអាវុសោ ខ្ញុំកាន់យកយ៉ាងនេះ សេនាសនៈ ឈ្មោះថា លោក

កាន់យកហើយ ។

ព្រះមហាសុមត្តេរពោលថា បើសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុពោលថា លោកដ៏ចម្រើន សេនាសនៈ លោកម្ចាស់កាន់យកហើយឬ ព្រះមហាថេរៈពោលថា ខ្ញុំកាន់យកហើយ ឬកាលសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកនឹងកាន់យកឬ ព្រះមហាថេរៈឆ្លើយថា ខ្ញុំនឹងកាន់យក ដូច្នេះ សេនាសនៈ មិនឈ្មោះថា កាន់យក ។

ចំណែកព្រះមហាបទុមត្តេរពោលថា វាចាដែលជាអតីត និងអនាគត ឬវាចាដែលជាបច្ចុប្បន្នក្តី ឯសេចក្តីពិត វាចាគ្រាន់តែធ្វើឲ្យបានសតិដើម្បីជាគ្រឿងធ្វើសេចក្តីអាល័យប៉ុណ្ណោះជាប្រមាណ ក្នុងការកាន់យកសេនាសនៈនេះ ព្រោះហេតុនោះ សេនាសនៈ ឈ្មោះថា ព្រះថេរៈកាន់យកហើយពិត ។

ឯភិក្ខុដែលសមាទានបង្សុកូលចីវរណា កាន់យកសេនាសនៈហើយ លះបង់បច្ច័យចេញ សូម្បីបច្ច័យដែលភិក្ខុនោះលះបង់ហើយយ៉ាងនេះ មិនគប្បីបង្អោនទៅក្នុងអាវាសដទៃ គប្បីរក្សាទុកក្នុងអាវាសនោះឯង បើឲ្យភិក្ខុដទៃដែលនៅក្នុងរោងភ្លើង ឬសាលាវែង ឬត្រង់គល់ឈើក្នុងបរិវេណនោះឯង កាន់យក ក៏គួរ ។

ភិក្ខុដែលសមាទានបង្សុកូលចីវរ ទទួលថា នឹងនៅ ហើយនឹងថែទាំសេនាសនៈ ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះទទួលថា នឹងកាន់យកបច្ច័យ ហើយនឹងថែទាំសេនាសនៈ ។ សេនាសនៈនឹងជាការបានទទួលថែទាំដ៏ល្អក្រៃលែង ដោយហេតុ ២ ប្រការ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

តែក្នុងមហាបច្ចរីពោលថា បើភិក្ខុសមាទានបង្សុកូលចីវរទទួលសេនាសនៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការនៅ សេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ គប្បីពោលថា ក្នុងសេនាសនៈនេះ មានបច្ច័យណា លោកម្ចាស់ បច្ច័យនោះសមគួរធ្វើដូចម្តេច ភិក្ខុដែលសមាទានបង្សុកូលចីវរនោះ គប្បីពោលថា តទៅ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុដទៃកាន់យកចុះ ។

តែបើលោកនៅតែមិនពោលអ្វីឡើយ ហើយទាយកទាំងឡាយប្រគេនសំពត់ទុកទៀបបាតជើងរបស់លោកដែលចាំវស្សាហើយ ក្នុងសេនាសនៈនោះ សំពត់នោះគួរដល់លោក ។

បើពួកទាយកពោលថា ខ្ញុំប្រគេនសំពត់ចំណាំវស្សា សំពត់នោះរមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាំវស្សាក្នុងសេនាសនៈនោះ ។

ឯទាយកពួកណា មិនមានសេនាសនៈ ប្រគេនតែបច្ច័យតែម្យ៉ាង សមគួរឲ្យភិក្ខុដែលចាំវស្សាក្នុងសេនាសនៈ ដែលមិនមានសំពត់ចំណាំវស្សាទទួលបច្ច័យរបស់ទាយកប៉ុណ្ណោះ ។

ជនទាំងឡាយសាងស្តូបហើយ ឲ្យភិក្ខុទទួលសំពត់ចំណាំវស្សា ។ ធម្មតាស្តូប មិនមែនជាសេនាសនៈ គប្បីបង្អោនឲ្យភិក្ខុដែលចាំវស្សាត្រង់គល់ឈើ ឬមណ្ឌប ក្បែរស្តូបនោះទទួលចុះ ។

ភិក្ខុនោះគប្បីប្រណិប័តន៍ចេតិយ សូម្បីក្នុងដើមពោធិ៍ ប្រាង្គពោធិ៍ ប្រាង្គបដិមា រានអំបោស រានទុកឈើ វច្ចកុដិ ខ្លោងទ្វារ កុដិទឹក រោងទឹក និងរោងពួតភ្លើង ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ឯភេងធាន់ ជាសេនាសនៈពិត ព្រោះហេតុនោះ សមគួរកំណត់ឲ្យភិក្ខុមួយរូប ឬច្រើនរូបកាន់យកនូវភេងធាន់នោះ ពាក្យទាំងពួងនេះ លោកពោលពិស្ដារក្នុងមហាបច្ចរី ។

ឯសេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកសេនាសនៈ តាំងអំពីអរុណនៃថ្ងៃបាដិបទ រហូតដល់អរុណថ្មីមិនទាន់រះ ។

ពិតហើយ ការកំណត់កាលនេះ ជាខេត្តនៃការកាន់យកសេនាសនៈ ។

បើកាលឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់យកសេនាសនៈអំពីព្រឹក ភិក្ខុដទៃដែលមានចិត្តរារែកមកសូមសេនាសនៈ សេនាសនគ្គាហាបកភិក្ខុ គប្បីប្រាប់ថា លោកដ៏ចម្រើន សេនាសនៈកាន់យកស្រេចហើយ សង្ឃចូលវស្សាហើយ សម្នាក់ជាទីត្រេកអរ បណ្ដាទីផ្សេងៗ មានគល់ឈើជាដើម លោកប្រាថ្នានៅក្នុងទីណា ចូរនៅក្នុងទីនោះចុះ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចូលវស្សា គប្បីប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលតាំងវត្តប្រចាំខាងក្នុងវស្សា ហើយចាំវស្សាថា លោកទាំងឡាយចូរចងអំបោសទុក ។ បើដង និងបន្ទោះជារបស់រកបានងាយ គួរចងអំបោសទុកមួយរូប ៥-៦ ដើម ឬចងអំបោសមានដងទុកមួយរូប ២-៣ ដើម ។ បើជារបស់រកបានលំបាក គប្បីចងអំបោសមានដងទុកមួយរូបមួយដើម សាមណេរទាំងឡាយ គប្បីរុំគប់ភ្លើងទុក ៥-៦ ដើម ។ គប្បីធ្វើការប្រស់ព្រំដោយទឹកម្ចត់ក្នុងទីនៅ ។

កាលនឹងតាំងវត្ត មិនគប្បីតាំងវត្តដែលមិនជាធម៌បែបនេះថា កុំរៀនឯង កុំឲ្យអ្នកដទៃរៀន កុំធ្វើការស្វាធ្យាយ កុំឲ្យបព្វជ្ជា កុំឲ្យឧបសម្បទា កុំឲ្យ

និស្ស័យ កុំធ្វើធម្មស្សវនៈ ព្រោះពួកយើងទាំងអស់នេះ នៅជាអ្នកមានធម៌ជាគ្រឿងយឺតយូរ នឹងជាអ្នកមិនមានធម៌ជាគ្រឿងយឺតយូរ ធ្វើសមណធម៌ប៉ុណ្ណោះ ឬថា ភិក្ខុគ្រប់រូប ចូរសមាទានធុតង្គ ១៣ ដើម្បីកុំសម្រេចការដេក ចូរឲ្យយប់ និងថ្ងៃកន្លងទៅ ដោយការឈរ និងចង្ក្រម ចូរកាន់យកមូគវត្ត (វត្តមនុស្ស-គ) មិនត្រូវទៅដោយសត្ថាហករណី កុំបានកណ្ឋៈដែលសង្ឃគួរបែក ។

តែគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺគប្បីធ្វើវត្តយ៉ាងនេះថា ធម្មតាបរិយត្តិធម៌ រមែងញុំាងសទ្ធម្ម ៣ ប្រការឲ្យតាំងមាំ ព្រោះហេតុនោះ លោកទាំងឡាយ ចូររៀនបាលី ចូរបង្រៀនបាលីដោយគោរព ចូរស្វាធ្យាយដោយគោរព កុំជ្រៀតជ្រៀតភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងកុដិបំពេញព្យាយាម ចូរអង្គុយខាងក្នុងសម្នាក់រៀនបាលី បង្រៀនបាលី ធ្វើការស្វាធ្យាយ ចូរធ្វើការស្តាប់ធម៌ឲ្យសម្រេច កាលឲ្យបព្វជ្ជា ត្រូវជម្រះឲ្យល្អិតល្អហើយសឹមឲ្យបព្វជ្ជា កាលឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវជម្រះឲ្យល្អិតល្អ ហើយសឹមឲ្យឧបសម្បទា កាលឲ្យនិស្ស័យ ត្រូវជម្រះឲ្យល្អិតល្អ ហើយសឹមឲ្យនិស្ស័យ ព្រោះថា កុលបុត្រសូម្បីតែម្នាក់បានបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាហើយ នឹងទ្រទ្រង់ព្រះសាសនាទាំងមូលទុកបាន ចូរសមាទានធុតង្គ ដែលមានសមត្ថភាពអាចរក្សាបាន ដោយកម្លាំងរបស់ខ្លួន ដែលឈ្មោះថា ខាងក្នុងវស្សានេះ ត្រូវជាអ្នកមិនប្រមាទ ត្រូវប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមអស់ថ្ងៃ និងក្នុងបឋមយាម មជ្ឈិមយាម និងបច្ឆិមយាមនៃរាត្រី សូម្បីព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយដែលជាថេរៈ ក៏បានកាត់កង្វល់គ្រប់យ៉ាងចេញ បំពេញវត្ត គឺ

កម្មដ្ឋានភាវនាដែលគប្បីប្រព្រឹត្តម្នាក់ឯង ខាងក្នុងនៃវស្សា ។ សមគួរដឹងប្រមាណក្នុងវាចាដែលគប្បីពោល ធ្វើកថាវត្ថុ ១០ ប្រការ អសុភ ១០ ប្រការ អនុស្សតិ ១០ ប្រការ និងកថាប្រារព្ធអារម្មណ៍ ៣៨ ។ សមគួរធ្វើវត្តដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ សមគួរអបលោកឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលលើកសត្តាហៈទៅ ។

មួយប្រការទៀត គប្បីដាស់តឿនភិក្ខុទាំងឡាយថា កុំពោលវាចាប្រដែងនិងពាក្យសឹកសៀត និងពាក្យទ្រគោះ ត្រូវទឹកដល់សីលរាល់ៗ ថ្ងៃ កុំឲ្យអារក្ខកម្មដ្ឋាន ៤ វិនាសឡើយ ចូរជាអ្នកច្រើនដោយមនសិការ ។

គប្បីប្រាប់ទំនៀមទំពាឈើស្ងួន់ គប្បីប្រាប់វត្ត គឺមារយាទ ។

កាលកំពុងថ្វាយបង្គំព្រះចេតិយ ឬពោធិព្រឹក្ស កាលកំពុងបូជា ដោយគ្រឿងក្រអូប និងកម្រងផ្កាក្ដី កាលកំពុងយកបាត្រញាត់ចូលស្ងោកក្ដី មិនគួរប្រាប់ ។ គប្បីប្រាប់ទំនៀមត្រាច់បិណ្ឌបាត កុំពោលវាចាអាស្រ័យដល់បច្ច័យ ឬ វាចាមិនត្រូវចំណែកគ្នាជាមួយជនទាំងឡាយខាងក្នុងស្រុក ។

គប្បីប្រាប់និយ្យានិកកថា សូម្បីច្រើនបែបនេះជាដើមថា ត្រូវជាអ្នកសង្រួមឥន្ទ្រិយ ត្រូវបំពេញខន្ធកវត្ត និងសេខិយវត្ត ដូច្នេះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សាក្រោយ កាលបើប្រកាសវេលា សង្ឃប្រជុំគ្នាហើយ បុគ្គលណាមួយនាំសំពត់ប្រវែង ១២ ហត្ថមកប្រគេនជាសំពត់ចំណាំវស្សា បើអាគន្តុកភិក្ខុជាសង្ឃត្ថេរ គប្បីប្រគេនដល់លោក ។

បើជានវកៈ ភិក្ខុដែលបានទទួលសម្មតិ គប្បីប្រាប់ព្រះសង្ឃត្ថេរថា បពិត្រ

លោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ត្រូវការ សូមលោកម្ចាស់លះបង់ចំណែកទី ១ ចេញ កាន់យកសំពត់នេះ មិនគប្បីឲ្យដល់លោកដែលមិនព្រមលះបង់ ។

បើលោកព្រមលះបង់ចំណែកដែលកាន់យកមុន ហើយកាន់យកសោត គប្បីប្តូរគ្នា ចាប់តាំងអំពីព្រះថេរៈទី ២ ទៅ ដោយឧបាយនេះឯង ហើយឲ្យដល់អាគន្តុកៈក្នុងទីដែលដល់លំដាប់របស់លោក ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាំវស្សាមុន បានសំពត់ ២ ផ្ទាំង ៣-៤ ផ្ទាំង ឬ ៥ ផ្ទាំង គប្បីឲ្យលោកព្រមលះបង់សំពត់ដែលបានហើយ ដោយឧបាយនោះ ហើយទើបឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុ រហូតបានស្មើគ្នា ។

កាលអាគន្តុកភិក្ខុនោះ បានចំណែកស្មើគ្នាហើយ ចំណែកតិចតួចដែលនៅសល់ គប្បីបន្ថែមឲ្យដល់ព្រះថេរៈ ។ សមគួរនឹងធ្វើកតិកាទុកថា បើលាភកើតឡើងហើយ នឹងពេញចិត្តចែកគ្នាតាមលំដាប់ដែលមាន ។

បើសម័យដែលខ្វះខាតភិក្ខា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចូលវស្សាក្នុងវស្សូបនាយិកាទាំង ២ លំបាកដោយភិក្ខា គប្បីនិយាយគ្នាថា អាវុសោ ពួកយើងនៅក្នុងទីនេះ រមែងលំបាកគ្រប់គ្នាទាំងអស់ ណ្ហើយចុះ យើងចែកគ្នាជា ២ ចំណែក ។ ទីនៃញាតិ និងជនបវារណារបស់ភិក្ខុណាមាន ភិក្ខុទាំងនោះ ចូរនៅក្នុងទីនៃញាតិ និងជនបវារណានោះ ហើយចូរមកបវារណា កាន់យកសំពត់ចំណាំវស្សាដែលដល់លំដាប់នៃខ្លួន ។

ក្នុងភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណា នៅក្នុងទីនៃញាតិ និងជនបវារណានោះ ហើយមកដើម្បីបវារណា គប្បីធ្វើអបលោកនកម្ម ឲ្យសំពត់ចំណាំវស្សា

ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ សូម្បីត្រេកអរ ក៏មិនបានជាម្ចាស់នៃសំពត់ចំណាំវស្សាដែរ ឯពួកភិក្ខុដែលជាម្ចាស់ទីកន្លែង សូម្បីបំណងថា នឹងមិនឲ្យ ក៏មិនគួរដូចគ្នា ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីធ្វើកតិកាវត្តថា បើបបរ និងភត្តក្នុងទីនេះ មិនគ្រប់គ្រាន់ដល់ពួកយើងទាំងអស់គ្នាសោត លោកទាំងឡាយចូរនៅក្នុងទីនៃភិក្ខុដែលពេញចិត្តគ្នា ហើយចូរមក នឹងបានសំពត់ចំណាំវស្សាដែលត្រូវបានដល់ពួកលោក បើភិក្ខុមួយរូបជំទាស់កតិកាវត្តនោះសោត ជាការជំទាស់ប្រពៃពិត ។ បើមិនជំទាស់កតិកា ឈ្មោះថា ធ្វើប្រពៃដូចគ្នាក្រោយមក ត្រូវអបលោកឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ដែលនៅក្នុងទីនៃញាតិ និងជនបវារណាហើយមក ក្នុងវេលាអបលោក មិនបានឲ្យជំទាស់ ។

លោកពោលទៀតថា បើសំពត់ចំណាំវស្សាមិនត្រូវបានដល់ភិក្ខុពួកខ្លះក្នុងបណ្ដាភិក្ខុដែលចាំវស្សា ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីធ្វើកតិកាថា សង្ឃត្រេកអរនឹងឲ្យសំពត់ចំណាំវស្សានៃភិក្ខុដែលដាច់វស្សា និងសំពត់ចំណាំវស្សាដែលកើតឡើងក្នុងឥឡូវនេះ ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ កាលបានតាំងកតិកាទុកយ៉ាងនេះហើយ សំពត់ចំណាំវស្សា រមែងដូចជាបានពួកលោកកាន់យកហើយដូចគ្នា ទាំងត្រូវឲ្យសំពត់ដែលកើតឡើងហើយ ដល់ពួកលោកផងដែរ ។

ភិក្ខុដែលរៀបចំទឹកឆាន់ បោសសម្អាតផ្លូវទៅវិហារ លានចេតិយ និងលានពោធិព្រឹក្សជាដើម ស្រោចទឹកត្រង់ដើមពោធិព្រឹក្សអស់ត្រៃមាសហើយចៀសចេញទៅក្ដី លាសិក្ខាហើយក្ដី គង់បានសំពត់ចំណាំវស្សាដូចគ្នា ព្រោះ

សំពត់ចំណាំវស្សានោះ ក៏ភិក្ខុនោះបានហើយ ដូចឲ្យជាតម្លៃឈ្នួល ។

អាចារ្យពួកខ្លះពោលថា ឯសំពត់ចាំវស្សា ដែលជារបស់សង្ឃ ធ្វើអបលោកនកម្ម ហើយចែកគ្នា សូម្បីភិក្ខុលាសិក្ខាខាងក្នុងវស្សា រមែងបាន ដូចគ្នា តែមិនបានឲ្យកាន់យកដោយអំណាចបច្ច័យ ។

បើភិក្ខុដែលចាំវស្សាស្រេចហើយ ប្រុងប្រៀបនឹងទៅកាន់ទិស បានកាន់យកកប្បិយភណ្ឌចំណែកខ្លះអំពីដៃរបស់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងអាវាស ហើយប្រាប់ថា សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ខ្ញុំ មានក្នុងត្រកូលនោះ លោកចូរកាន់យកសំពត់ចំណាំវស្សានោះ ដែលដល់លំដាប់ហើយ ដូច្នេះ លាសិក្ខាបទក្នុងទីដែលខ្លួនទៅហើយ ។ សំពត់ចំណាំវស្សារមែងជារបស់សង្ឃ តែបើភិក្ខុនោះឲ្យនាំពួកអ្នកស្រុកទទួលធានាចំពោះមុខ ហើយទៅ ភិក្ខុដែលនៅក្នុងអាវាសរមែងបាន ។

កាលទាយកផ្តាំទុកថា យើងខ្ញុំប្រគេនសំពត់ចំណាំវស្សានេះដល់ភិក្ខុដែលចាំវស្សាហើយ ក្នុងសេនាសនៈរបស់ពួកខ្ញុំ សេនាសនៈនោះ ដែលសេនាសនគ្គាហាបកៈឲ្យភិក្ខុណាកាន់យក រមែងជារបស់ភិក្ខុនោះឯង ។

បើកូនប្រុស និងកូនស្រីជាដើមរបស់ម្ចាស់សេនាសនៈ នាំសំពត់ជាច្រើនមក ពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យក្នុងសេនាសនៈរបស់ពួកខ្ញុំដូច្នេះ ដើម្បីត្រូវការនឹងឲ្យជាទីពេញចិត្តរបស់ម្ចាស់សេនាសនៈ សម្រាប់ភិក្ខុដែលចាំវស្សាក្នុងសេនាសនៈនោះ គប្បីឲ្យមួយផ្ទាំងប៉ុណ្ណោះ សំពត់ដ៏សេសជារបស់សង្ឃ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកតាមលំដាប់សំពត់

ចំណាំវស្សា ។ កាលលំដាប់មិនមាន គប្បីឲ្យកាន់យកតាំងអំពីថេរាសនៈចុះមក ។ សូម្បីក្នុងសំពត់ចំណាំវស្សា ដែលទាយកនាំសំពត់ជាច្រើនមកដោយចិត្តជ្រះថ្លា ព្រោះអាស្រ័យភិក្ខុអ្នកចាំវស្សាក្នុងសេនាសនៈនោះឯងកើតឡើងហើយ ប្រគេនថា ខ្ញុំប្រគេនដល់សេនាសនៈ ដូច្នេះ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

បើទាយកដាក់ទុកទៀបបាតជើង ហើយពោលថា ខ្ញុំប្រគេនដល់ភិក្ខុនោះ សំពត់ទាំងអស់រមែងជារបស់ភិក្ខុនោះប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងផ្ទះរបស់ទាយកម្នាក់ មានសំពត់ចំណាំវស្សា ២ ផ្ទាំង ចំណែកទី ១ ជារបស់ដែលឲ្យសាមណេរកាន់យកហើយ ចំណែកទី ២ ត្រូវឲ្យក្នុងថេរាសនៈ ។

ទាយកនោះ បញ្ជូនសំពត់សាដក ១០ ហត្ថមួយផ្ទាំង ៨ ហត្ថមួយផ្ទាំងមកថា សូមលោកម្ចាស់ប្រគេនសំពត់ចំណាំវស្សា ដែលដល់លំដាប់ហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ គប្បីជ្រើសរើសឲ្យចំណែកល្អដល់សាមណេរ ហើយឲ្យចំណែកបន្ទាប់ក្នុងថេរាសនៈ ។

បើទាយកនាំទៅផ្ទះទាំង ២ រូប ឲ្យឆាន់ហើយ ដាក់ទៀបបាតជើងឯងនោះឯង ផ្ទាំងណាគេប្រគេនហើយដល់ភិក្ខុរូបណា ផ្ទាំងនោះឯងជារបស់អង្គនោះ ។ បន្ទាប់អំពីនេះទៅ ជាន័យដែលមកហើយក្នុងមហាបច្ចរី ។

សំពត់ចំណាំវស្សាក្នុងផ្ទះនៃទាយកម្នាក់ ដល់លំដាប់សាមណេរកំលោះ បើទាយកសួរថា សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ខ្ញុំ ត្រូវបានដល់នរណា កុំប្រាប់ថាដល់សាមណេរ គប្បីប្រាប់ថា អ្នកនឹងជ្រាបក្នុងវេលាប្រគេនហើយ ក្នុងថ្ងៃប្រគេនគប្បីបញ្ជូនព្រះមហាថេរៈមួយរូប ទៅនាំយកមក ។

បើសំពត់ចំណាំវស្សាដល់លំដាប់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះលាសិក្ខាក្តី មរណភាពក្តី អ្នកស្រុកគេសួរថា សំពត់ចំណាំវស្សារបស់ពួកខ្ញុំ ដល់លំដាប់បុគ្គលណា គប្បីប្រាប់ទាយកតាមសេចក្តីពិត ។

បើអ្នកស្រុកពោលថា ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ សំពត់នោះត្រូវបានដល់ភិក្ខុនោះ ។ បើទាយកប្រគេនដល់សង្ឃក្តី គណៈក្តី ត្រូវបានសង្ឃ ឬគណៈនោះឯង ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាំវស្សា ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូលសុទ្ធទាំងអស់គ្នា សំពត់ចំណាំវស្សាដែលគេនាំមកប្រគេនហើយ គប្បីធ្វើឲ្យជាសេនាសនបរិក្ខារ ឬគប្បីធ្វើជាខ្នើយជាដើម ដូច្នេះឯង ។ នេះជាវត្តសម្រាប់ម្ចាស់ទីកន្លែង ។

សេនាសនគ្គាហវិនិច្ឆ័យ ចប់

អំពីការរម្ងាប់នៃការកាន់យកសេនាសនៈ

[៣៩៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងរឿងព្រះឧបនន្ទ ។ ក្នុងបទថា **តត្ថ តយា មោឃបុរិស គហិតំ ឥធ មុត្តំ ឥធ គហិតំ តត្រ មុត្តំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា សេនាសនៈណាក្នុងក្រុងសាវត្ថីនោះ ដែលលោកកាន់យកហើយ សេនាសនៈនោះ រមែងឈ្មោះថា កាន់យកនោះឯង លះបង់ហើយក្នុងគាមកាវាសនោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលលោកពោលថា អាវុសោ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំលះបង់

សេនាសនៈក្នុងគាមកាវាសនេះ ដូច្នេះ សេនាសនៈនោះ ឈ្មោះថា លោកលះបង់ហើយ ក្នុងគាមកាវាសនោះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ លោកជាបុគ្គលខាងក្រៅក្នុងអាវាសទាំង ២ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យនេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ការកាន់យករមែងរម្ងាប់ព្រោះការកាន់យក ។ អាល័យរមែងរម្ងាប់ព្រោះការកាន់យក ។ ការកាន់យករមែងរម្ងាប់ព្រោះអាល័យ អាល័យរមែងរម្ងាប់ព្រោះអាល័យ ។

សេចក្ដីនេះដូចម្ដេច ភិក្ខុរូបខ្លះក្នុងសាសនានេះ កាន់យកសេនាសនៈក្នុងវត្តមួយហើយ ទៅកាន់វត្តជិតខាង កាន់យកសេនាសនៈក្នុងវត្តនោះទៀត ក្នុងថ្ងៃចូលវស្សា ការកាន់យកលើកទី ១ របស់ភិក្ខុនោះ រមែងរម្ងាប់ព្រោះការកាន់យក (លើកក្រោយ) នេះ ។

ភិក្ខុមួយរូបទៀត ធ្វើត្រឹមសេចក្ដីអាល័យថា អញនៅក្នុងវត្តនេះ ហើយទៅកាន់វត្តជិតខាង កាន់យកសេនាសនៈក្នុងវត្តនោះឯង អាល័យដែលមានមុនរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងរម្ងាប់ព្រោះការកាន់យកនេះ ។

ភិក្ខុរូបខ្លះកាន់យកសេនាសនៈ ឬធ្វើសេចក្ដីអាល័យថា អញនឹងនៅក្នុងទីនេះ ហើយទៅកាន់វត្តជិតខាង កាន់យកសេនាសនៈក្នុងវត្តនោះ ឬធ្វើការអាល័យថា ឥឡូវនេះ អញនៅក្នុងទីនេះឯង ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការកាន់យករបស់លោករមែងរម្ងាប់ ព្រោះអាល័យផង អាល័យរបស់លោករមែងរម្ងាប់ ព្រោះអាល័យផង ។

ភិក្ខុរមែងតាំងនៅក្នុងការកាន់យក ឬក្នុងអាល័យគ្រាក្រោយៗ ក្នុងទី

ទាំងពួង ។ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុណាកាន់យកសេនាសនៈក្នុងវត្តមួយហើយ ទៅដោយគិតថា អញនឹងនៅក្នុងវត្តដទៃ ក្នុងខណៈដែលភិក្ខុនោះ ឈានកន្លងឧបចារសីមាទៅ ការកាន់យកសេនាសនៈ រមែងរម្ងាប់ ។

បើភិក្ខុទៅដោយតាំងចិត្តថា បើក្នុងវត្តនោះ មានសេចក្តីសម្រាន្ត អញនឹងនៅ បើមិនមាន អញនឹងមក ដូច្នេះ ក៏បានដឹងថា មិនមានផាសុក ទើបត្រឡប់មកក្នុងកាលជាក្រោយ ដូច្នេះ សមគួរ ។

[៣៩៦] ភិក្ខុណា ជាអ្នកចាស់ជាងគ្នាក្តី ជាអ្នកខ្ចីជាងគ្នាក្តី ត្រឹម ២ វស្សា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានខាងក្នុង ៣ វស្សា ក្នុងបទថា **តិវស្សន្តរេន** នេះ ។ ឯភិក្ខុណា ជាអ្នកចាស់ជាងគ្នា ឬខ្ចីជាងគ្នាត្រឹម ១ វស្សា ឬភិក្ខុណា មានវស្សាស្មើគ្នា មិនមានពាក្យគប្បីពោលក្នុងភិក្ខុនោះឡើយ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុទាំងអស់នោះ រមែងបានដើម្បីអង្គុយជាគូៗ លើគ្រែ ឬលើតាំងជាមួយគ្នា ។

អាសនៈណា ល្មមដល់ ៣ នាក់ អាសនៈនោះជារបស់ឃ្លាតចាកទីបានក្តី មិនបានក្តី រមែងបានដើម្បីអង្គុយ ត្រង់ទីអង្គុយបែបនោះ មិនមែនតែប៉ុណ្ណោះ លើបន្ទះក្តារ ទោះអង្គុយរួមជាមួយអនុបសម្បន្នក៏គួរ ។

[៤០០] បទថា **ហត្ថិនខកំ** គឺគ្រែប្រតិស្ឋានទៅលើពោងនៃក្បាលដំរីទាំងឡាយ ។ បានឮថា បទថា **ហត្ថិនខក** នេះ ជាឈ្មោះនៃប្រាសាទដែលលោកធ្វើយ៉ាងនោះ ។

ប្រើនបទថា **សព្វំ ចាសាទបរិភោគំ** សេចក្តីថា បង្អួច គ្រែ តាំង

ផ្លិតស្លឹកត្នោត វិចិត្រដោយមាស និងប្រាក់ជាដើមក្តី ក្អមទឹក ផ្តិលទឹក ធ្វើដោយមាស និងប្រាក់ក្តី ឬថា របស់ប្រើឯណានីមួយដែលឆ្លាក់រចនាល្អស្អាតក្តី គួរគ្រប់យ៉ាង ។

ជនទាំងឡាយពោលថា ខ្ញុំប្រគេនទាសៈ ទាសី ស្រែ ចម្ការ គោ ក្របី ដល់ប្រាសាទ ។ មិនមានកិច្ចនឹងទទួលមួយផ្នែក កាលទទួលប្រាសាទក៏ជាការទទួលទុកដោយពិត ។ នឹងប្រើប្រាស់សំពត់កម្រាលកោជវៈជាដើមលើគ្រែ និងតាំងក្នុងកុដិជារបស់សង្ឃក្តី របស់ផ្ទាល់ខ្លួនក្តី មិនគួរ តែបើគេក្រាលទុកលើធម្មាសនៈ រមែងបានដើម្បីប្រើប្រាស់ដោយទំនងគិហិវិក័ដ ។ ទោះលើធម្មាសនៈនោះ មិនគួរដេក ។

អំពីគរុភណ្ឌ

[៤០២] បទថា **បញ្ចិមានិ** សេចក្តីថា គរុភណ្ឌទាំងឡាយ ពោលដោយអំណាចពួក មាន ៥ ពួក ។ គរុភណ្ឌទាំងនេះ ពោលដោយអំណាចរួម រមែងមានច្រើន ។ បណ្តាគរុភណ្ឌទាំងនោះ សួនផ្កា ឬ សួនផ្លែឈើ ឈ្មោះថា អារាម ។ ឱកាសដែលគេកំណត់ទុកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អារាមនោះឯងក្តី កាលអារាមទាំងនោះ គេបោះបង់ទៅហើយក្តី ភូមិភាគចាស់នៃអារាមនោះ ឈ្មោះថា អារាមវត្ថុ ។

សេនាសនៈ មានប្រាសាទជាដើមប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា វិហារ ។

ឱកាសជាទីប្រតិស្ឋានសេនាសនៈ មានប្រាសាទជាដើមនោះ ឈ្មោះ វិហារវត្ថុ ។

បណ្ដាគ្រែ ៤ ប្រភេទ ដែលពោលហើយខាងដើម គឺគ្រែមានមេសឹក ចូលក្នុងជើង គ្រែដែលគេបន្ទាំជើងដោយមេគ្រែ គ្រែមានជើងដូចជើងក្ដាម គ្រែមានជើងទល់មេគ្រែប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា គ្រែ ។

បណ្ដាតាំង ៤ ប្រភេទ មានតាំងដែលគេសឹកមេចូលក្នុងជើងជាដើម ប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា តាំង ។

បណ្ដាពូក ៥ ប្រភេទ មានពូកដែលញាត់ដោយរោមសត្វជាដើម ប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា ពូក ។

បណ្ដាខ្នើយ មានប្រការដូចពោលហើយ ប្រភេទណាមួយ ឈ្មោះថា ខ្នើយ ។

ថ្នាំងដែលធ្វើដោយលោហៈ ប្រភេទណាមួយ ជាដែកក្ដី ជាទង់ដែងក្ដី ឈ្មោះថា ថ្នាំងលោហៈ ។ សូម្បីក្នុងខ្វះលោហៈជាដើម ក៏មានន័យដូចគ្នា ក្នុងខ្វះលោហៈជាដើមនេះ ក្រឡ ហៅថា ខ្វះ ថ្នាំងទឹក ហៅថា ក្អម ។ ផើងនោះឯង ហៅថា ផើង ។ ក្នុងគ្រឿងឧបករណ៍ មានកាំបិតធំជាដើម និងក្នុងគ្រឿងប្រើប្រាស់ មានវល្លិ៍ជាដើម ដែលឈ្មោះថា វត្ថុដែលដឹង លំបាក រមែងមិនមាន ។

ព្រះលោកនាថដ៏មានចក្ខុ ៥ ប្រាសចាកមន្ទិល ទ្រង់ប្រកាសគុរុភណ្ឌ ២៥ ដោយពួក ៥ យ៉ាងនេះ គឺ ២ ពួកសង្គ្រោះគុរុភណ្ឌ ១ ពួកៗ មានវត្ថុ ២ ពួកទី ៣ រាប់គុរុភណ្ឌបាន ៤ មុខ ពួកទី ៤ មាន ៩ មុខ ពួកទី ៥ មាន ៨ មុខ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

វិនិច្ឆយកថាក្នុងគរុភណ្ឌនោះ គប្បីជ្រាបដូចតទៅនេះថា គរុភណ្ឌទាំងពួងនេះ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈនេះ លោកពោលថា មិនគួរចែក ។ ឯក្នុងគម្ពីរបរិវារមកហើយថា ព្រះមានព្រះភាគជាឥសី (ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរ) ទ្រង់ត្រាស់ថា របស់ ៥ យ៉ាង មិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែក តែកាលបើភិក្ខុលះ និងប្រើប្រាស់ មិនត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃទាំងឡាយ បានគិតមកហើយ ។

ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបអធិប្បាយក្នុងពាក្យនេះយ៉ាងនេះថា គរុភណ្ឌនេះ ដែលថា មិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែក ដោយអំណាចដាច់ថ្លៃនោះ តែបើភិក្ខុលះ ឬប្រើប្រាស់ដោយអំណាចការដោះដូរ មិនជាអាបត្តិ ។

អនុបុព្វីកថាក្នុងគរុភណ្ឌនោះដូច្នេះថា មិនគួរបង្អោនគរុភណ្ឌទាំង ៥ ប្រភេទនេះចូលទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ចីវរ បិណ្ឌបាត និងភេសជ្ជៈ ។ តែបើយកថាវរវត្ថុ ដូរនឹងថាវរវត្ថុ នឹងយកគរុភណ្ឌដោះដូរនឹងគរុភណ្ឌ គួរ ។

ឯក្នុងថាវរវត្ថុ ថាវរវត្ថុទាំងនេះ គឺស្រែ ទីស្រែ បឹង អូរ ភិក្ខុ ទោះចាត់ការក្តី ទទួលក្តី ឬអនុមតិជំនួសសង្ឃមិនគួរ ។

ថាវរវត្ថុនោះ បើកប្បិយការកចាត់ចែងនោះឯង កប្បិយភណ្ឌបានមកពីថាវរវត្ថុបែបនោះ គួរ ។ ម្យ៉ាងទៀត បើយកអារាមដោះដូរថាវរវត្ថុទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គឺអារាម អារាមវត្ថុ វិហារ វិហារវត្ថុ គួរ ។

បរិវត្តនន័យក្នុងគរុភណ្ឌ ៤ យ៉ាង មានអារាមជាដើមនោះ ដូច្នេះថា ចម្ការដូងរបស់សង្ឃនៅឆ្ងាយ ទាំងពួកកប្បិយការក ក៏បរិភោគអស់ច្រើន

សូម្បីមិនបានបរិភោគ ក៏ត្រូវដកយកតម្លៃថ្លៃរទេះនាំយកមកប្រគេនតិចតួច ។

ឯមនុស្សដទៃដែលនៅក្នុងស្រុកមិនឆ្ងាយអំពីចម្ការនោះ មានចម្ការនៅជិតវត្ត អ្នកស្រុកនោះចូលទៅរកសង្ឃ សូមយកចម្ការរបស់ខ្លួន ដូរយកចម្ការដូងនោះ សង្ឃគប្បីអបលោកថា សង្ឃឃើញប្រពៃ ហើយទទួលយកចុះ ។

សូម្បីចម្ការរបស់ពួកភិក្ខុ មានដើមឈើរាប់ពាន់ដើម ចម្ការរបស់អ្នកស្រុក មានដើមឈើ ៥០០ (បើមានផ្លែច្រើនជាង) មិនគួរកោសរូសថា ចម្ការរបស់អ្នកតូច ។ ព្រោះចម្ការនេះតូចក៏ពិត តែចម្ការនេះរមែងឲ្យផលច្រើនជាងចម្ការក្រៅអំពីនេះ ។

សូម្បីចម្ការនេះឲ្យផលប្រហាក់ប្រហែលគ្នា សូម្បីយ៉ាងនោះ ទោះព្រមទទួលដោយបំណងថា អាចបរិភោគបាន គ្រប់ខណៈដែលត្រូវការ ក៏គួរ ។

បើចម្ការរបស់ពួកអ្នកស្រុក មានដើមឈើច្រើនជាង គប្បីពោលថា ដើមឈើរបស់ពួកអ្នក មានច្រើនជាងមិនមែនឬ បើអ្នកស្រុកឆ្លើយថា ចំណែកដែលលើសសូមជាបុណ្យរបស់ពួកខ្ញុំ ខ្ញុំប្រគេនសង្ឃ ។ សមគួរឲ្យភិក្ខុសង្ឃជ្រាប ហើយទទួលទុក ។

ដើមឈើរបស់ពួកភិក្ខុមានផ្លែ ដើមឈើរបស់ពួកអ្នកស្រុកមិនទាន់ចេញផ្លែ គប្បីព្រមទទួលពិត ដោយសម្លឹងឃើញថា ដើមឈើរបស់ពួកអ្នកស្រុក មិនទាន់ចេញផ្លែក៏ពិត តែមិនយូរមិនឆាប់ ក៏នឹងចេញផ្លែ ។

ដើមឈើរបស់ពួកអ្នកស្រុកមានផ្លែ ដើមឈើរបស់ពួកភិក្ខុមិនទាន់ចេញផ្លែ គប្បីពោលថា ដើមឈើរបស់ពួកអ្នកមានផ្លែមិនមែនឬ បើអ្នកស្រុក

ប្រគេនថា សូមទទួលយកចុះ នេះជាបុណ្យរបស់ពួកខ្ញុំ សមគួរឲ្យភិក្ខុសង្ឃជ្រាប ហើយទទួលយក ។ អារាម និងអារាម គប្បីដោះដូរគ្នាដោយប្រការដូច្នេះ ។ អារាមវត្ថុក្តី វិហារក្តី វិហារវត្ថុក្តី គប្បីដូរគ្នានឹងអារាម ដោយន័យនេះឯង ។ ម្យ៉ាងទៀត អារាម អារាមវត្ថុ វិហារ និងវិហារវត្ថុ គប្បីដោះដូរគ្នានឹងអារាមវត្ថុ ទោះធំជាងក្តី តូចក្តី ដោយន័យនេះឯង ។

វិហារ និងវិហារ នឹងដូចគ្នាដូចម្តេច កុដិរបស់សង្ឃនៅខាងក្នុងស្រុក ប្រាសាទរបស់អ្នកស្រុកនៅខាងក្នុងវត្ត ទាំង ២ យ៉ាង ពោលដោយតម្លៃជារបស់មានតម្លៃស្មើគ្នា ។ បើអ្នកស្រុកសូមយកប្រាសាទនោះ ដូរកុដិនោះ សមគួរទទួល ។

កុដិរបស់ពួកភិក្ខុ មានតម្លៃច្រើនជាង ភិក្ខុកាលពោលថា កុដិរបស់ពួកអាត្មាមានតម្លៃច្រើនជាង អ្នកស្រុកឆ្លើយថា កុដិរបស់ពួកលោកម្ចាស់ មានតម្លៃច្រើនក៏ពិត តែមិនសមគួរដល់បព្វជិតៗ មិនអាចនៅក្នុងកុដិនោះបាន ឯប្រាសាទខ្ញុំសមគួរ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលចុះ សូម្បីយ៉ាងនេះក៏គួរទទួល ។

បើផ្ទះរបស់អ្នកស្រុកមានតម្លៃច្រើន ភិក្ខុគប្បីពោលថា ផ្ទះរបស់ពួកអ្នកមានតម្លៃច្រើនមិនមែនឬ តែបើអ្នកស្រុកពោលថា ណ្ហើយចុះ លោកម្ចាស់ នុ៎ះជាបុណ្យរបស់ពួកខ្ញុំ សូមទទួលយកចុះ ដូច្នេះសមគួរទទួល ។

វិហារ និងវិហារ គប្បីដូរគ្នាយ៉ាងនេះ ។ វិហារវត្ថុក្តី អារាមក្តី អារាមវត្ថុក្តី គប្បីដោះដូរជាមួយវិហារ ដោយន័យនេះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត វិហារ វិហារវត្ថុ អារាម និងអារាមវត្ថុ គប្បីដូរជាមួយវិហារវត្ថុដែលមានតម្លៃច្រើនក្តី មានតម្លៃតិចក្តី ដោយន័យនេះដូចគ្នា ដូច្នេះៗ គប្បីជ្រាបការដូរថាវរវត្ថុនឹងថាវរវត្ថុ យ៉ាងនេះចុះ ។

ឯវិនិច្ឆ័យក្នុងការដូរគរុភណ្ឌនឹងគរុភណ្ឌ គប្បីជ្រាបដូចតទៅនេះថា គ្រែតាំង ទោះធំក្តី តូចក្តី ដោយហោច មានជើងត្រឹមតែ ៤ ធ្នាប់ សូម្បីដែលពួកក្មេងអ្នកស្រុកនាំគ្នាលេងក្នុងរោងដីធ្វើ រមែងជាគរុភណ្ឌចាប់ពីប្រគេនដល់សង្ឃហើយ ។

បើព្រះរាជា និងរាជអមាត្យជាដើម ប្រគេនត្រឹមតែម្តងប៉ុណ្ណោះ ទោះមួយរយគ្រែ ឬមួយពាន់គ្រែ គ្រែដែលជាកប្បិយទាំងអស់ គប្បីទទួលទុក ។ កាលទទួលហើយ គប្បីចែកតាមលំដាប់បុគ្គលដែលជាថេរៈថា សូមលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ជារបស់សង្ឃ ។ កុំឲ្យជាចំណែកបុគ្គលឡើយ សូម្បីរៀបចំគ្រែដែលលើសទុកក្នុងឃ្លាំងជាដើម ហើយទុកដាក់បាត្រ ចីវរ ក៏គួរ ។

គ្រែដែលគេប្រគេនក្រៅសីមាថា ខ្ញុំប្រគេនដល់សង្ឃដូច្នេះ គប្បីឲ្យទុកដាក់ក្នុងលំនៅរបស់ព្រះសង្ឃត្ថេរ ។ បើក្នុងលំនៅរបស់ព្រះសង្ឃត្ថេរនោះមានគ្រែច្រើន មិនមានការដែលត្រូវប្រើគ្រែ ក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុណា មានការដែលត្រូវប្រើប្រាស់គ្រែ គប្បីឲ្យទុកក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុនោះ ប្រាប់ថា សូមលោកម្ចាស់ប្រើប្រាស់ជារបស់សង្ឃចុះ ។ គ្រែមានតម្លៃច្រើន គឺវាយតម្លៃរហូតដល់រយ ឬពាន់កហាបណៈ បើដូរគ្រែដទៃ រមែងបានរាប់រយគ្រែ គួរដូរទុកៗ មិនត្រឹមតែគ្រែប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីអារាម អារាមវត្ថុ វិហារ វិហារវត្ថុ

តាំង ពូក និងខ្នើយ ក៏គួរដូរ ។ សូម្បីក្នុងតាំង ពូក និងខ្នើយក៏ន័យនេះ ។ សូម្បីក្នុងគ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ ទាំងនេះ របស់ណាជាកប្បិយ និងអកប្បិយ មានន័យដូចពោលហើយនោះ ឯង ។

ក្នុងកប្បិយ និងអកប្បិយនោះ របស់ដែលជាអកប្បិយ មិនគួរប្រើប្រាស់ទេ ។ បើជាកប្បិយ គប្បីប្រើប្រាស់ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់សង្ឃ ។ ដែលជាអកប្បិយក្តី កប្បិយមានតម្លៃច្រើនក្តី គប្បីដូរយកវត្ថុដែលពោលហើយទុក ។ ដែលឈ្មោះថា ពូក និងខ្នើយ មិនចាត់ជាគរុភណ្ឌ រមែងមិនមាន ។ គរុភណ្ឌ ៣ យ៉ាង គឺថ្នាំងលោហៈ ផើងលោហៈ ខ្ទះលោហៈ ទោះធំក្តី តូចក្តី ដោយហោចសូម្បីដាក់ទឹកបានត្រឹមមួយទូកដៃ រមែងជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ។ ឯក្អមលោហៈដែលធ្វើដោយសំរឹទ្ធ ស្ពាន់ ទង់ដែងណាមួយ ដាក់ទឹកបានមួយបាត្រ ក្នុងកោះសីហឡចែកគ្នាបាន ។ ដែលឈ្មោះថា មួយបាត្រ អាចដាក់ទឹកបានប្រមាណ ៥ នាឡិមគធៈ បើដាក់ទឹកបានច្រើនជាងនោះ ជាគរុភណ្ឌ ភាជនៈលោហៈដែលមកក្នុងបាលី មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

ឯកុណ្ឌីមាស កន្តោរ បោយ វែក ស្លាបព្រា ចាស ចាន ផ្តិល ក្លាក់ និងអំបែងដាក់រងើកភ្លើងជាដើម សូម្បីមិនបានមកក្នុងបាលី ទោះតូចក្តី ធំក្តី ជាគរុភណ្ឌទាំងអស់គ្រប់យ៉ាង ។ តែភណ្ឌៈទាំងនេះ គឺបាត្រតូច ភាជនៈទង់ដែង ជារបស់គួរចែកគ្នាបាន ភាជនៈដែលធ្វើដោយសំរឹទ្ធ ឬស្ពាន់ គួរប្រើប្រាស់ជាគ្រឿងប្រើប្រាស់របស់សង្ឃ ឬជាគិហិវិក័ដ មិនគួរប្រើប្រាស់ជាគ្រឿងផ្ទាល់ខ្លួន ។

ក្នុងមហាបច្ចរីពោលថា ភាជនៈសំរិទ្ធជាដើមដែលគេប្រគេនសង្ឃ ទោះរក្សាទុកប្រើខ្លួនឯង មិនគួរ គប្បីប្រើប្រាស់ដោយទំនងគិហិវិក័ដប៉ុណ្ណោះ ឯក្នុងកណ្ឌៈលោហៈដែលជាកប្បិយដទៃ វៀរភាជនៈដែលវិចិត្រប្លែកៗ ចេញ ក្លាក់ ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ចង្កឹះថ្នាំបន្តក់ភ្នែក កន្វារត្រចៀក ម្ជុល ដែកចារ កាំបិតតូច ដែកខៃតូច សោ កូនសោ ចង្កំឈើប្រត់ បំពង់សម្រាប់នត្ថុ ដែកស្វាន ស្នូកលោហៈ បន្ទុះលោហៈ ដុំលោហៈ កណ្ឌៈលោហៈ ដែលធ្វើទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដទៃ ជារបស់គួរចែកគ្នាបាន ។

ឯប្រអប់ថ្នាំជក់ ភាជនៈលោហៈ គោមមានជង គោមសម្រាប់ដាក់តាំង គោមសម្រាប់ព្យួរ រូបស្ត្រី រូបបុរស និងរូបសត្វតិរច្ឆាន ឬគ្រឿងលោហៈពួកដទៃដែលបិទជាប់តាមជញ្ជាំង ឬដំបូល សន្ទុះទ្វារជាដើម គ្រឿងលោហៈទាំងពួង ដោយហោច សូម្បីដែកគោលក៏ជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា សូម្បីខ្លួនឯងបានមកក៏មិនគួរទុកដាក់ប្រើប្រាស់ ដូចគ្រឿងប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ គួរប្រើប្រាស់ជារបស់សង្ឃ ឬប្រើប្រាស់ជាគិហិវិក័ដ ។

សូម្បីក្នុងសំណាក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ចាន និងផ្តិលជាដើមដែលធ្វើដោយថ្មកែវ ជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ឯឆ្នាំង ឬភាជនៈប្រេងដែលធំលើសជាងចំណុះប្រេង មួយបាត្រឡើងទៅប៉ុណ្ណោះ ជាគរុភណ្ឌ ។

ភាជនៈមាស ប្រាក់ ទង់ហ្វា និងកែវផលិក ប្រើប្រាស់ជាគិហិវិក័ដក៏មិនគួរ នឹងពោលទៅថ្វីដល់គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់សង្ឃ ឬគ្រឿងប្រើប្រាស់ជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន តែបើប្រើជាគ្រឿងសម្រាប់សេនាសនៈ វត្ថុគ្រប់យ៉ាង

ដែលគួរចាប់ប៉ះពាល់ក្តី មិនគួរចាប់ប៉ះពាល់ក្តី ក៏គួរ ។

ក្នុងកាំបិតជាដើម កាំបិតមិនអាចប្រើធ្វើការធំឯណាមួយបាន វៀរតែការកាត់ឈើស្ទន់ចេញ ឬការសកអំពៅចេញ ជារបស់គួរចែកគ្នាបាន ។ កាំបិតដែលធ្វើដោយអាការណាមួយដែលធំជាងនោះ ជាគរុភណ្ឌ ។

ឯពូថៅ ដោយហោចសូម្បីជាពូថៅសម្រាប់កាត់សរសៃរបស់ពួកពេទ្យ រមែងជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ។ ក្នុងដឹង មានវិនិច្ឆ័យដូចពូថៅនោះឯង ។ ឯដឹងដែលធ្វើសម្រាប់ជាអាវុធ ជាអនាមាស ។ ចប ដោយហោចសូម្បីទំហំ ៤ ធ្នាប់ ជាគរុភណ្ឌពិត ។ ពន្លាក មានមុខជ្រុងក្តី មានមុខជាចង្អូរក្តី ដោយហោចសូម្បីដែកចោះដងអំបោស ជារបស់ដែលគេដាក់ដងទុក ជាគរុភណ្ឌពិត ។ តែដែកចោះដងអំបោសដែលមិនមានដង មានតែផ្លែប៉ុណ្ណោះ ជារបស់អាចដាក់ស្រោម រក្សាទុកបានជារបស់គួរចែក ។ សូម្បីដែកស្រួចក៏សង្គ្រោះដោយដែកចោះនោះឯង ។

កាំបិតជាដើម ជារបស់ដែលជនណាមួយប្រគេនទុកក្នុងវិហារ បើជនទាំងនោះ កាលត្រូវភ្លើងឆេះផ្ទះ ឬត្រូវចោរប្លន់ ទើបពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមឲ្យគ្រឿងឧបករណ៍ដល់ពួកខ្ញុំចុះ ខ្ញុំនឹងសងត្រឡប់ឲ្យវិញ គួរឲ្យ បើគេនាំមកសង កុំគប្បីហាម បើគេមិននាំមកសង ក៏មិនគប្បីទារ ។

ឧបករណ៍ដែលធ្វើដោយលោហៈគ្រប់យ៉ាង មានដែកទ្រនាប់ ញញួរ ដង្កាប់ និងដងជញ្ជីងជាដើមរបស់ជាងដែក ជាងឈើ ជាងក្រឡឹង ជាងផែង ជាងកែវ ជាងធ្វើបាត្រ ជាគរុភណ្ឌ ចាប់ពីពេលដែលគេប្រគេនសង្ឃហើយ ។

សូម្បីក្នុងគ្រឿងឧបករណ៍របស់ជាងសំណ ជាងមាស ជាងស្បែក ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ឯការប្លែកគ្នាមានដូច្នេះថា គ្រឿងឧបករណ៍ទាំងនេះ គឺក្នុងឧបករណ៍នៃជាងសំណ មានកាំបិតកាត់សំណ ក្នុងឧបករណ៍របស់ជាងមាស មានកាំបិតកាត់មាស ក្នុងគ្រឿងឧបករណ៍របស់ជាងស្បែក កាំបិតតូចសម្រាប់កាត់ស្បែកដែលសម្លាប់ហើយ ជារបស់ដែលគួរចែក ។ សូម្បីក្នុងគ្រឿង ឧបករណ៍របស់ជាងកោរកាត់ និងជាងដុល វៀរកន្ត្រៃធំ ដង្កាប់ធំ និងកាំបិតធំចេញ គួរចែកគ្រប់យ៉ាង ។ កន្ត្រៃធំជាដើម ជាគរុភណ្ឌ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងវល្លិ៍ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា វល្លិ៍ប្រភេទណាមួយ មានផ្តៅជាដើម មានប្រមាណត្រឹមកន្លះហត្ថ ដែលគេប្រគេនសង្ឃក្តី ដែលកើតក្នុងដីសង្ឃនោះក្តី ដែលសង្ឃរក្សាគ្រប់គ្រង ជាគរុភណ្ឌ ។

វល្លិ៍នោះ កាលការងាររបស់សង្ឃ និងការងារត្រង់ចេតិយសម្រេចហើយ បើជារបស់សល់ ទោះបង្អោនចូលទៅក្នុងការងារផ្ទាល់ខ្លួនក្តី ក៏គួរ ។ តែវល្លិ៍ដែលសង្ឃមិនរក្សា មិនជាគរុភណ្ឌឡើយ ។

ខ្សែ ឬពួរដែលសម្រេចដោយធ្មៃ ព្រាល ជក់ដូង និងស្បែកក្តី ខ្សែ ១-២ ជុំក្តី ដែលគេវេញអំពីព្រាល ឬអំពីជក់ដូង ជាគរុភណ្ឌ ចាប់ពីពេលដែលគេប្រគេនសង្ឃហើយ ។ ឯខ្សែដែលគេមិនបានវេញប្រគេន ធ្មៃក្តី ព្រាលក្តី ជក់ដូងក្តី ចែកគ្នាបាន ។

ខ្សែ ឬពួរជាដើមទាំងនោះ ជារបស់ដែលជនណាមួយប្រគេន ជនទាំង

នោះ ទោះខ្ចីទៅដោយករណីយកិច្ចរបស់ខ្លួន មិនគួរហួងហែង ។

ឫស្សីប្រភេទណាមួយ ដោយហោចសូម្បីទំហំប៉ុនដងដែកចារ ប្រវែង ៨ ធ្នាប់ ដែលគេប្រគេនសង្ឃ ឬដែលកើតក្នុងដីសង្ឃនោះ ដែលសង្ឃរក្សាគ្រប់គ្រង ជាគរុភណ្ឌ ។ កាលការងាររបស់សង្ឃ និងការងារត្រង់ចេតិយសម្រេចហើយ សូម្បីឫស្សីនោះនៅសល់ ទោះឲ្យក្នុងការងារជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គល ក៏គួរ ។ ក្នុងភណ្ឌៈ គឺឫស្សីនេះ វត្ថុយ៉ាងនេះ គឺបំពង់ប្រេងចំណុះប្រេងមួយបាត្រ ឈើច្រត់ ដងវែក ស្បែកជើង ដងឆត្រ ឆ្អឹងឆត្រជារបស់ចែកគ្នាបាន ។

ពួកអ្នកស្រុកត្រូវភ្លើងឆេះផ្ទះ កាន់យកទៅ មិនគួរហាមឃាត់ ។ កាលភិក្ខុនឹងកាន់យកឫស្សីដែលសង្ឃរក្សាគ្រប់គ្រង ត្រូវធ្វើថាវរវត្ថុដែលស្មើគ្នា ឬលើសជាងគ្នា ដោយហោចធ្វើផាតិកម្ម សូម្បីដោយខ្សាច់ដែលមានតម្លៃស្មើឫស្សីនោះ ហើយសឹមកាន់យក កាលបើមិនធ្វើផាតិកម្ម (ការចម្រើន) កាន់យក ត្រូវប្រើប្រាស់ជារបស់ក្នុងវត្តនោះប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងវេលាដែលនឹងទៅ ត្រូវទុកដាក់ក្នុងលំនៅរបស់សង្ឃជាមុន ហើយសឹមទៅ ។ ភិក្ខុកាន់យកទៅ ដោយការមិនមានស្មារតី ត្រូវសងត្រឡប់មកវិញ បើទៅដល់ប្រទេសដទៃហើយ គប្បីទុកដាក់ក្នុងលំនៅរបស់សង្ឃនៃវត្តដែលទៅដល់ ។

ស្មៅនោះ គឺស្មៅប្រភេទណាមួយ ដែលក្រៅអំពីស្មៅជំណោកទន្សាយ និងស្មៅយាប្លង ។ ក្នុងទីណាមិនមានស្មៅ ទីនោះគេប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ព្រោះដូច្នោះ សូម្បីស្លឹកឈើក៏សង្គ្រោះដោយស្មៅដូចគ្នា ។

ក្នុងស្មៅជំណោកទន្សាយជាដើម ស្មៅប្រភេទណាមួយ សូម្បីមានប្រមាណមួយក្តាប់ ក្នុងស្លឹកឈើ មានស្លឹកត្នោតជាដើម សូម្បីមួយធាងដែលគេប្រគេនសង្ឃ ឬកើតក្នុងដីសង្ឃ ឬជាស្មៅដែលកើតក្នុងចម្ការស្មៅរបស់សង្ឃខាងក្រៅអារាម ដែលសង្ឃរក្សាគ្រប់គ្រង ជាគរុភណ្ឌ ។

កាលការងាររបស់សង្ឃ ឬការងារត្រង់ចេតិយសម្រេចហើយ ស្មៅនោះនៅសេសសល់ ទោះប្រើប្រាស់ក្នុងការងារជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន ក៏គួរ ។ ពួកអ្នកស្រុកត្រូវភ្លើងឆេះផ្ទះ ទាញយកទៅ មិនគួរហាមឃាត់ឡើយ ។

ក្នុងស្លឹករឹត សូម្បីទំហំត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ក៏ជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ។

ដីស្អិត ទោះជាដីធម្មតា ឬដីដែលមានពណ៌ ៥ ឬបាយ-អក្តី ឬបណ្តាជ័រស្រល់ និងជ័រចុងជាដើម ជ័រប្រភេទណាមួយ ដែលគេនាំមកប្រគេន ក្នុងទីដែលរកបានលំបាកក្តី ដែលកើតក្នុងដីសង្ឃក្តី ទំហំប៉ុនផ្លែត្នោតទុំដែលសង្ឃរក្សាគ្រប់គ្រង ជាគរុភណ្ឌ ។

កាលការងារសង្ឃ ឬការងាររបស់ចេតិយសម្រេចហើយ ជ័រដ៏សេសនោះ ទោះប្រើប្រាស់ក្នុងការងារជាចំណែកបុគ្គល ក៏គួរ ។ ឯហិង្គុ វង្គហរតាល មនោសិលា និងថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ជារបស់គួរចែកគ្នា ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងភណ្ឌៈ គឺឈើ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ភណ្ឌៈឈើប្រភេទណាមួយ សូម្បីទំហំប៉ុនដងដែកចារប្រមាណ ៨ ធ្នាប់ គេថ្វាយសង្ឃ ក្នុងទីដែលរកបានលំបាក ឬកើតក្នុងដីសង្ឃនោះ ដែលសង្ឃគ្រប់គ្រងរក្សា នេះជាគរុភណ្ឌ ។

ឯក្នុងមហាអដ្ឋកថា សង្គ្រោះរបស់ប្លែក ដែលធ្វើដោយវត្ថុជាដើមថា ឈើ ឫស្សី ស្បែក និងថ្ម សូម្បីគ្រប់យ៉ាង ដោយភណ្ឌឈើ ហើយពោលវិនិច្ឆ័យនៃភណ្ឌឈើ ផ្ដើមអំពីបាលីនេះថា **តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស អាសន្ទិកោ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។**

ក្នុងមហាអដ្ឋកថានោះ លម្អិតសេចក្ដីដូច្នេះថា ជាបឋម ក្នុងរបស់ទាំងនេះ គឺតាំង ៤ ជ្រុងស្មើ តាំងមានបង្អែក ៣ ទិស តាំងផ្ដៅ តាំងសាមញ្ញ តាំងជើងទ្រាយ តាំងមានជើងដូចផ្លែកន្ទួតព្រៃ តាំងមានបង្អែក ១ តាំងក្ដារកៅអី តាំងញាត់ចំបើងប្រភេទណាមួយ តូចក្ដី ធំក្ដី ដែលគេថ្វាយសង្ឃហើយ ជាគរុភណ្ឌ ។ ម្យ៉ាងទៀត តាំងដែលញាត់ដោយស្លឹកចេកជាដើម សង្គ្រោះក្នុងតាំងទាំងនោះ ដោយតាំងញាត់ចំបើង ។

កៅអីដែលពាសដោយស្បែកខ្លាធំក្ដី វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវក្ដី រំលេចដោយរតនៈក្ដី ជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ក្នុងរបស់ទាំងនោះ គឺក្ដារបង្គ្រម ក្ដារវែង ក្ដារបោកចីវរ ក្ដារទ្រនាប់ ជ្រញ់កាត់ឈើសួន់ អន្ទូង ថាំងឈើ ស្នូក ជ្រលក់ កន្ដោរ ស្នុកធ្វើអំពីឈើ ឬស្នុកក្អុក ឬស្នុកឫស្សី មានជើងក្ដី មិនមានជើងក្ដី ហឹប ឬប្រអប់ ដប ឬកំសៀវ ទំហំមិនលើសចំណុះទឹកមួយបាត្រ ស្នូកទឹក ក្រឡទឹក បោយ វែក ផ្ដិលទឹក ស័ង្ខដងទឹក ប្រភេទណាមួយដែលប្រគេនសង្ឃហើយ ជាគរុភណ្ឌ ឯភាជនៈដែលធ្វើដោយស័ង្ខចែកគ្នាបាន ។ ក្អមទឹកធ្វើដោយឈើ ក៏ដូចគ្នា ។ រង្វេលជូតជើង ទោះធ្វើដោយឈើក្ដី ធ្វើដោយស្លឹតត្នោតជាដើមក្ដី ជាគរុភណ្ឌទាំងអស់ ។

ក្នុងរបស់ទាំងនេះ គឺជើងបាត្រ គម្របបាត្រ ផ្ចិតស្លឹកត្នោត ផ្ចិតវីជនី ប្រអប់ កំប្រោង អំបោសដងវែង អំបោសដងខ្លីណាមួយ ទោះតូច ឬធំក៏ដោយ ធ្វើដោយរបស់ណាមួយ មានឈើ ឫស្សី ស្លឹកឈើ និងស្បែកជាដើម ជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ។

បណ្ដាគ្រឿងផ្ទះ មានសសរ រនូត ជណ្ដើរ និងក្ដារជាដើម គ្រឿងផ្ទះណាមួយ ដែលធ្វើដោយឈើក្ដី ធ្វើដោយថ្មក្ដី កន្ទេលផែងប្រភេទណាមួយ ដែលគេប្រគេនសង្ឃហើយ ជាគរុភណ្ឌ សមគួរធ្វើឲ្យជាកម្រាលផែនដី ។

ឯស្បែកពពែ ដែលមានគតិដូចកម្រាលជាគរុភណ្ឌដូចគ្នា ។ ស្បែកដែលជាកប្បិយ ជារបស់គួរចែកគ្នាបាន ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ស្បែកគ្រប់ប្រភេទ មានទំហំប៉ុនគ្រែ ជាគរុភណ្ឌ ត្បាល់ អង្រែ ចង្អេរ ត្បាល់កិន កូនថ្មកិន ស្នូកថ្ម ផើងថ្ម ភណ្ឌៈរបស់ជាងតម្បាញជាដើមគ្រប់យ៉ាង មានត្រល់ និងកីជាដើម គ្រឿងធ្វើស្រែគ្រប់យ៉ាង កង់បង្វិលគ្រប់យ៉ាង ជាគរុភណ្ឌទាំងអស់ ។

ជើងគ្រែ មេគ្រែ ជើងតាំង មេតាំង ដងកាំបិត និងពូថៅជាដើម ក្នុងរបស់ទាំងនេះ របស់ណាមួយ ដែលឈូសចាំងទុកមិនទាន់សម្រេច ចែកគ្នាបាន តែបើឈូសចាំងស្រេចបាច់ហើយ ជាគរុភណ្ឌ ។

ម្យ៉ាងទៀត របស់ទាំងនេះ គឺដងកាំបិតដែលទ្រង់អនុញ្ញាត ដង និងបន្ទះឆត្រ ឈើប្រត់ ស្បែកជើង ឈើពំនួតភ្លើង ធម្មក្រក បំពង់ទឹកមានទ្រង់ទ្រាយដូចផ្លែកន្ទួតព្រៃ ធ្នាំងទឹកទ្រង់ទ្រាយដូចផ្លែកន្ទួតព្រៃ បំពង់ទឹកដែល

ធ្វើអំពីផ្លែឃ្លោក ឆ្នាំងទឹកដែលធ្វើអំពីស្បែក ឆ្នាំងទឹកមានសណ្ឋានដូចឃ្លោក បំពង់ទឹកដែលធ្វើដោយស្នែង ចំណុះទឹកមិនលើសពីមួយបាត្រ ចែកគ្នាបានគ្រប់យ៉ាង បើលើសពីនោះ ជាគរុភណ្ឌ ។

ភ្លុកដំរី ឬស្នែងប្រភេទណាមួយ ដែលមិនទាន់បានច្នៃ នៅជាសភាពដើម ចែកគ្នាបាន ។ ក្នុងជើងគ្រែជាដើម ដែលធ្វើដោយភ្លុកដំរី និងស្នែងទាំងនោះ មានវិនិច្ឆ័យ ដូចមានពោលហើយខាងដើមនោះឯង ។

របស់ទាំងនេះ គឺក្លាក់ដាក់ជ័រហិង្គុ ក្លាក់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក សូម្បីរចនាស្រេចហើយ ឡេវក្ដុំ អន្ទាក់ក្ដុំ បំពង់ថ្នាំភ្នែក ចង្កឹះថ្នាំបន្តក់ភ្នែក សំពត់ជូតទឹកគ្រប់យ៉ាង ចែកគ្នាបានទាំងអស់ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងរបស់ដែលធ្វើដោយដី គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា គ្រឿងឧបភោគនិងបរិភោគរបស់មនុស្សទាំងពួង គឺភាជនដី មានឆ្នាំងមានគម្របជាដើម ភាជនៈសម្រាប់ដុតបាត្រ ជើងក្រាន បំពង់ផ្សែង គោមមានជង គោមសម្រាប់ដាក់តាំង ដុំឥដ្ឋ ក្បឿងសម្រាប់ប្រក់ ក្បឿងសម្រាប់ព្រំ ជាគរុភណ្ឌចាប់ពីពេលដែលគេប្រគេនសង្ឃហើយ ។

ក្នុងភណ្ឌៈដែលធ្វើដោយដីនេះ ភណ្ឌៈទាំងនេះ គឺឆ្នាំង បាត្រ ភាជនៈកន្ដោរមាត់ធំ កន្ដោរជម្ពូតាទំហំតូច មិនលើសពីចំណុះទឹកមួយបាត្រ ជាភណ្ឌៈដែលចែកគ្នាបាន ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងភណ្ឌៈលោហៈ គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យដូចក្នុងភណ្ឌៈដី ។ កន្ដោរទឹក សង្គ្រោះចូលក្នុងចំណែកដែលចែកគ្នាបានដូចគ្នា ។ អនុព្វីកថាក្នុងគរុភណ្ឌនេះ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

[៤០៥] បទថា **ភណ្ឌិកាឋបនមត្តេន** សេចក្តីថា ភិក្ខុអ្នកក្រុងអាឡវី រមែងឲ្យនវកម្ម ដោយត្រឹមតែប្រកបវត្ថុដែលបិទបាំងទីអាស្រ័យនៅនៃសត្វព្រាប ដែលធ្វើលើបន្ទះទ្វារ ។ បទថា **បរិភណ្ឌករណមត្តេន** គឺដោយត្រឹមតែធ្វើការបូកដោយគោម័យ និងប្រោះព្រំដោយទឹកម្ចត់ ។

បទថា **ធូមកាលិកំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុអ្នកក្រុងអាឡវី រមែងអបលោកឲ្យជាលំនៅដែលស្រេចហើយនេះ ក្នុងវេលានៃផ្សែងយ៉ាងនេះថា ផ្សែងនៃចិត្រកម្មរបស់ទីលំនៅនោះ មិនទាន់ប្រាកដដរាបណា ទីលំនៅនេះចូរជារបស់ភិក្ខុនោះ ដរាបនោះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **វិប្បកតំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បង្គន់ទាំងឡាយមិនទាន់លើកឡើងដរាបណា ទីលំនៅឈ្មោះថា ធ្វើមិនទាន់ហើយ ដរាបនោះ តែកាលបង្គន់ទាំងឡាយបានលើកឡើងហើយ លំនៅឈ្មោះថា ធ្វើហើយដោយច្រើន ព្រោះដូច្នោះ ចាប់ពីពេលដែលលើកបង្គន់ឡើងហើយទៅនោះ មិនគួរឲ្យធ្វើជាថ្មី ។ ម្ចាស់លំនៅសូមកម្លាំងភិក្ខុឲ្យជួយសាងទៀតបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។

បទថា **ខុទ្ទកេ វិហារេ កម្មំ ឱលោកេត្វា ឆប្បញ្ចវស្សិកំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុគប្បីពិនិត្យមើលការងារ ហើយឲ្យនវកម្ម ៤ ឆ្នាំ សម្រាប់ទីលំនៅ ទំហំ ៤ ហត្ថ ៥ ឆ្នាំ សម្រាប់ទីលំនៅ ៥ ហត្ថ ៦ ឆ្នាំសម្រាប់ទីលំនៅ ៦ ហត្ថ ឯអឌ្ឍយោគ ជារបស់មានទំហំ ៧-៨ ហត្ថ ព្រោះដូច្នោះ ក្នុងអឌ្ឍយោគនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ៧-៨ ឆ្នាំ តែបើអឌ្ឍយោគនោះ មាន

ទំហំ ៩ ហត្ថ គប្បីឲ្យនវកម្ម ៩ ឆ្នាំក៏បាន ។

ម្យ៉ាងទៀត គប្បីឲ្យនវកម្ម ១០-១១ ឆ្នាំ សម្រាប់ទីលំនៅ ឬប្រាសាទចាស់ មានទំហំ ១០-១១ ហត្ថ ។ តែគប្បីឲ្យនវកម្ម ១២ ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ទីលំនៅ ឬប្រាសាទមានទំហំ ១២ ហត្ថ ដូចគ្នានឹងលោហប្រាសាទ ដែលធំហួសពីនោះ មិនគប្បីឲ្យនវកម្មឲ្យលើសពី ១២ ឆ្នាំនោះទៅឡើយ ។

នវកម្មិកភិក្ខុ បានលំនៅនោះខាងក្នុងរដូវភ្លៀង មិនបានដើម្បីហួងហែងក្នុងឧតុកាល ។ បើទីលំនៅនោះទ្រុឌទ្រោម គប្បីប្រាប់ដល់ម្ចាស់អាវាស ឬដល់បុគ្គលណាមួយដែលកើតនៅក្នុងវង្សរបស់បុគ្គលនោះថា លំនៅរបស់ពួកអ្នកទ្រុឌទ្រោម អ្នកចូរជួសជុលលំនៅនោះ ។

បើបុគ្គលនោះមិនអាច ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីបបួលញាតិ ឬឧបដ្ឋាកឲ្យជួយជួសជុល ។ បើញាតិ និងឧបដ្ឋាកទាំងនោះមិនអាច គប្បីជួសជុលដោយបច្ច័យរបស់សង្ឃ សូម្បីបច្ច័យរបស់សង្ឃនោះមិនមាន ក៏គប្បីចំណាយអាវាសមួយខ្នងចេញ ជួសជុលអាវាសដែលសល់ទុក ។ សូម្បីចំណាយអាវាសជាច្រើន ជួសជុលអាវាសមួយខ្នងទុក ក៏គួរដូចគ្នា ។

ក្នុងគ្រាទុព្ភិក្ខភ័យ កាលភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាចៀសចេញទៅ អាវាសទាំងពួងនឹងទ្រុឌទ្រោម ព្រោះដូច្នោះ គប្បីចំណាយអាវាសមួយខ្នងក្តី ២-៣ ខ្នងក្តី ហើយបរិភោគយាគូ ភត្ត និងចីវរជាដើម អំពីអាវាសដែលចំណាយចេញនោះ រក្សាអាវាសដែលនៅសល់ចុះ ។

ឯក្នុងកុរុន្ទីពោលថា កាលបច្ច័យរបស់សង្ឃមិនមាន គប្បីប្រាប់ភិក្ខុមួយ

រូបថា លោកចូរកាន់យកទីដែលល្មមគ្រែឯណាមួយសម្រាប់លោកជួសជុលចុះ ។ បើភិក្ខុនោះត្រូវការច្រើនជាងនោះ គប្បីឲ្យចំណែកទី ៣ (ក្នុង ៤ ចំណែក) ឬពាក់កណ្ដាលក៏បាន ឲ្យជួសជុលចុះ ។

បើលោកមិនប្រាថ្នា ដោយយល់ឃើញថា ក្នុងទីលំនៅនេះ នៅសល់ត្រឹមតែសសរប៉ុណ្ណោះ ការដែលនឹងត្រូវធ្វើច្រើន គប្បីប្រាប់ឲ្យលោកជួសជុលថា លោកចូរជួសជុលជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន របស់លោកប៉ុណ្ណោះចុះ ព្រោះថាសូម្បីបើយ៉ាងនេះ ក៏នឹងនៅមានទីរក្សារបស់សង្ឃផង និងមានទីសម្រាប់នៅរបស់ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយផង ។

ឯអាវាសដែលភិក្ខុទាំងឡាយជួសជុលហើយយ៉ាងនោះ រមែងជារបស់ផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គល ក្នុងកាលបុគ្គលនោះនៅមានជីវិត កាលភិក្ខុនោះមរណភាពហើយ រមែងធ្លាក់ជារបស់សង្ឃពិត ។

បើភិក្ខុនោះជាអ្នកបំណងនឹងឲ្យ (លំនៅ) ដល់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីពិនិត្យមើលការងារ ហើយគប្បីលើកចំណែកទី ៣ ឬពាក់កណ្ដាល ឲ្យលោកជួសជុលជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន ។

ពិតហើយ លោករមែងបានដើម្បីឲ្យចំណែកនោះដល់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលជួសជុលយ៉ាងនោះមិនមាន គប្បីឲ្យជួសជុលតាមន័យដែលពោលថា គប្បីចំណាយអាវាសមួយខ្នងចោល ដូច្នេះជាដើម ។ ពាក្យនេះផង ពាក្យដទៃផង លោកពោលទុកក្នុងកុរុន្ទីនោះឯង ។

ភិក្ខុ ២ រូប កាន់យកដីដែលជារបស់សង្ឃ សម្អាតហើយ សាង

សេនាសនៈជារបស់សង្ឃ ដីនោះ ភិក្ខុណាកំណត់មុន ភិក្ខុនោះជាម្ចាស់របស់ ។ សូម្បីភិក្ខុទាំង ២ រូបសាងជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន ភិក្ខុដែលកំណត់មុននោះឯង ជាម្ចាស់របស់ ។

ភិក្ខុអ្នកកំណត់មុននោះ សាងជារបស់សង្ឃ មួយរូបទៀត សាងជារបស់ផ្ទាល់ខ្លួន ។ បើទីសាងសេនាសនៈដទៃៗ នៅមានច្រើន សូម្បីលោកសាងជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គល ក៏មិនគួរហាម ។ តែបើទីដែលសមគួរដូច្នោះ ទីដទៃមិនមាន ភិក្ខុដែលសាងជារបស់សង្ឃនោះឯង គប្បីហាមលោកហើយសាងចុះ ។ ឯគ្រឿងប្រើប្រាស់ មានទព្វសម្ភារៈជាដើម ដែលនឹងត្រូវប្រើប្រាស់អស់ទៅក្នុងទីដែលសាងអាវាសរបស់សង្ឃនោះនៃបុគ្គលនោះ សង្ឃគប្បីយល់ព្រមឲ្យដល់លោក ។

ម្យ៉ាងទៀត បើក្នុងអាវាសដែលសាងស្រេចហើយក្តី ក្នុងទីដែលនឹងសាងអាវាសក្តី មានដើមឈើដែលអាស្រ័យម្លប់បាន និងមានផ្លែ គប្បីអបលោកឲ្យនាំចេញចុះ ។ បើដើមឈើទាំងនោះជារបស់បុគ្គល គប្បីប្រាប់ដល់ម្ចាស់របស់ បើម្ចាស់របស់មិនព្រមឲ្យ គប្បីប្រាប់ត្រឹម ៣ ដង ហើយឲ្យនាំចេញ ដោយព្រមទទួលថា ពួកអាត្មានឹងឲ្យមូលតម្លៃដើមឈើ ។

ឯភិក្ខុណា មិនកាន់យកគ្រឿងប្រើប្រាស់ សូម្បីតែវល្លិ៍របស់សង្ឃ ធ្វើលំនៅផ្ទាល់ខ្លួន ក្នុងដីរបស់សង្ឃដោយទព្វសម្ភារៈដែលខ្លួនរកមក ជារបស់សង្ឃពាក់កណ្តាល ជារបស់បុគ្គលពាក់កណ្តាល បើជាប្រាសាទៗ ជាន់ក្រោមជារបស់សង្ឃ ជាន់លើជារបស់បុគ្គល ។ បើភិក្ខុណាត្រូវការប្រាសាទ

ជាន់ក្រោមៗ ជារបស់ភិក្ខុនោះ ។ បើលោកត្រូវការទាំងជាន់ក្រោម ទាំងជាន់លើ រមែងបានមួយជាន់ពាក់កណ្ដាលទាំងពីរជាន់ ។

ភិក្ខុឲ្យសាងសេនាសនៈ ២ កន្លែង មួយកន្លែងជារបស់សង្ឃ មួយកន្លែងជារបស់បុគ្គល បើភិក្ខុឲ្យសាងដោយទព្វសម្ភារៈរបស់សង្ឃដែលកើតឡើងក្នុងវត្ត លោករមែងបានចំណែកទី ៣ បើភិក្ខុធ្វើការសាងបន្តឡើងថ្មីក្នុងទីដែលមិនបានធ្វើទុកក្ដី តហោណាំងខាងក្រៅជញ្ជាំងក្ដី ពាក់កណ្ដាលជារបស់សង្ឃ ពាក់កណ្ដាលជារបស់លោក ។ បើទីកន្លែងធំមិនស្មើ ភិក្ខុពូនឲ្យស្មើ សម្ដែងផ្លូវដើរក្នុងទីដែលមិនមែនផ្លូវ សង្ឃមិនជាធំក្នុងទីនោះ ។

[៤០៩] ក្នុងបទថា **ឯកំ វរសេយ្យំ** នេះ សេចក្ដីថា ក្នុងទីកន្លែងឲ្យនវកម្មក្ដី ក្នុងទីដល់តាមលំដាប់វស្សាក្ដី ភិក្ខុដែលជួសជុលប្រាថ្នាសេនាសនៈណា តែងបានសេនាសនៈនោះ អធិប្បាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត (ឲ្យភិក្ខុដែលធ្វើការនោះ) ទទួលយកទីដេកដ៏ប្រសើរ ១ (បន្ទប់បាន) ។

[៤១៥] បទថា **បរិយោសិតេ បក្កមតិ តស្សេវ តំ** សេចក្ដីថា កាលភិក្ខុនោះត្រឡប់មកចាំវស្សាទៀត សេនាសនៈនោះជារបស់លោកប៉ុណ្ណោះ អស់កាលខាងក្នុងវស្សា តែកាលលោកមិនមក សទ្ធិវិហារិកជាដើម នឹងកាន់យកមិនបាន ។

[៤២១] បទថា **ឆាភិហារន្តិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនហ៊ាននាំ (សេនាសនៈ) ទៅប្រើក្នុងទីដទៃ ។

បទថា **គុត្តត្ថាយ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យជញ្ជូនសេនាសនៈមានគ្រែ និងតាំងជាដើមក្នុងលំនៅនោះទៅក្នុងទីដទៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការគ្រប់គ្រងសេនាសនៈនោះ ។ ព្រោះដូច្នោះ កាលភិក្ខុនាំទៅក្នុងទីដទៃហើយប្រើប្រាស់ជាសង្ឃបរិភោគ សេនាសនៈនោះវិនាសទៅ ក៏ឈ្មោះថាវិនាសទៅដោយល្អ ចាស់ទៅ ក៏ឈ្មោះថា ចាស់ទៅដោយល្អ បើសេនាសនៈនោះមិនទាន់វិនាស គប្បីរក្សាទុកដូចដើម ក្នុងកាលលំនៅនោះបានជួសជុលរួចហើយ ។ កាលភិក្ខុប្រើប្រាស់ជាគ្រឿងប្រើផ្ទាល់ខ្លួន សេនាសនៈនោះបាត់បង់ទៅក្តី ចាស់ទៅក្តី ជាសំណងពិត ។ កាលលំនៅនោះបានជួសជុលរួចហើយ ត្រូវសងនោះឯង ។

បើភិក្ខុកាន់យកទព្វសម្ភារៈទាំងឡាយ មានបង្កន់ជាដើម អំពីសង្ឃិកាវាសនោះ ទៅធ្វើក្នុងសង្ឃិកាវាសដទៃដែលប្រកបហើយ ឈ្មោះថា ជាការប្រកបដោយល្អ ។ តែភិក្ខុដែលប្រកបក្នុងអាវាសផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវឲ្យតម្លៃ ឬត្រូវសងទុកវិញដូចដើម ។ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្ត កាន់យកគ្រែ និងតាំងជាដើមអំពីលំនៅដែលត្រូវលះបង់ វិន័យធរគប្បីកាត់អាបត្តិដោយតម្លៃភណ្ឌៈ ក្នុងខណៈដែលលើកឡើងនោះឯង ។

កាលភិក្ខុកាន់យកប្រើប្រាស់ ជាសង្ឃបរិភោគ ដោយតាំងចិត្តថា នឹងសងក្នុងវេលាដែលភិក្ខុម្ចាស់ទីកន្លែងមកវិញ បើវិនាសទៅក៏ឈ្មោះថា វិនាសទៅដោយល្អ ចាស់ទៅក៏ជាការចាស់ទៅដោយល្អ បើមិនវិនាស គប្បីយកទុកដូចដើម បើភិក្ខុប្រើប្រាស់ជាចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន វិនាសទៅ ជាភណ្ឌទេយ្យ ។

ទព្វសម្ភារៈ មានទ្វារ បង្អួចជាដើម ដែលភិក្ខុកាន់យកអំពីលំនៅដែលត្រូវលះបង់នោះ ទៅផ្សំប្រើក្នុងសង្ឃិកាវាស ឬក្នុងអាវាសផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវសងវិញពិត ៗ

[៤២២] បទថា **ផាតិកម្មត្ថាយ** គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការធ្វើឲ្យចម្រើនឡើង ៗ ឯសេនាសនៈ មានគ្រែ និងតាំងជាដើមនោះឯង មានតម្លៃស្មើគ្នា ឬច្រើនជាង ជាផាតិកម្ម រមែងគួរក្នុងពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ផាតិកម្មនេះ ៗ

[៤២៥] គ្រឿងជូតជើង មានសណ្ឋានមូលដូចកង់ដែលពាសដោយសំពត់កម្ពលជាដើម ឈ្មោះថា ចក្កលី ៗ

[៤២៨] បទថា **អល្លេហិ ចាធេហិ** សេចក្ដីថា ទឹករមែងប្រាកដក្នុងទីដែលជើងណាមួយជាន់ហើយ ផ្ទៃដីក្ដី សេនាសនៈក្ដី ដែលធ្វើដោយការបូកលាប ភិក្ខុមិនគប្បីជាន់ដោយជើងយ៉ាងនោះ ៗ តែបើប្រាកដត្រឹមតែស្នាមដិតតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ទឹកមិនប្រាកដគួរជាន់បាន ៗ មួយទៀត បើជាន់សំពត់ជូតជើង សូម្បីដោយជើងដែលសើម ក៏គួរដូចគ្នា ៗ

[៤២៩] ភិក្ខុដែលពាក់ស្បែកជើង មិនគួរជាន់ក្នុងទីដែលគប្បីជាន់ដោយជើង ដែលលាងហើយនោះទេ ៗ

[៤៣១] បទថា **ចោឡកេន បលិវេឋេតុំ** សេចក្ដីថា ត្រង់ផ្ទៃដែលបូកបាយអ ឬ ផ្ទៃដែលបូកលាប បើមិនមានកន្ទេលទន់ ឬ កន្ទេលផែង គប្បីយកសំពត់រុំជើង (គ្រែ និងតាំង) ចេញ ៗ បើសំពត់នោះមិនមាន

សូម្បីស្លឹកឈើ ក៏គួរទ្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលមិនទ្រាប់អ្វីសោះ ដាក់គ្រែចុះទៅ ។

បើភិក្ខុម្ចាស់ទីកន្លែងក្នុងអាវាសនោះ ដាក់លើផ្ទៃដែលក្រាលហើយ តែប្រើប្រាស់ទាំងដែលមានជើងមិនបានលាង ទោះប្រើប្រាស់យ៉ាងនោះ ក៏គួរ ។

[៤៣២] បទថា **ន ភិក្ខវេ បរិកម្មកតា ភិត្តិ** សេចក្ដីថា ជញ្ជាំងដែលលាបបាយអ ឬជញ្ជាំងដែលធ្វើចិត្តកម្ម មិនគួរផ្អែក មិនមែនមិនគួរផ្អែកតែជញ្ជាំងតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីទ្វារក្ដី បង្អួចក្ដី ភ្នាក់ដៃក្ដី សសរថ្មក្ដី សសរឈើក្ដី ភិក្ខុមិនទ្រាប់ដោយចីវរ ឬរបស់ណាមួយហើយ រមែងមិនបានដើម្បីផ្អែកដូចគ្នា ។

[៤៣៣] បទថា **ធោតបាទកា** សេចក្ដីថា ភិក្ខុជាអ្នកមានជើងលាងហើយ រមែងរង្កៀសក្នុងទីដេក ក្នុងទីដែលគប្បីជាន់ដោយជើងដែលលាងហើយ ។ បាឋៈថា **ធោតបាទកេ** ដូច្នេះក៏មាន ។

បទថា **ធោតបាទកេ** នោះ ជាឈ្មោះរបស់ដែលគប្បីជាន់ដោយជើងដែលលាងហើយ ។

បទថា **បច្ចត្ថរិត្វា** សេចក្ដីថា ផ្ទៃដែលបូកលាបក្ដី សេនាសនៈមានកម្រាលផ្ទៃដីក្ដី គ្រែ តាំងរបស់សង្ឃក្ដី ត្រូវយកកម្រាលរបស់ខ្លួនក្រាលទ្រាប់ជាមុន សឹមដេក ។

បើភិក្ខុកំពុងនិទ្រា កម្រាលរំកិលទៅ អវយវៈនៃសរីរៈប៉ះពាល់ចំណែកនៃគ្រែ ឬតាំង ក៏ជាអាបត្តិដូចគ្នា តែបើរោមប៉ះពាល់ត្រូវ ប្រព្រឹត្តជាអាបត្តិ

តាមចំនួនរោម ។ កាលផ្អែកដោយបំណងប្រើប្រាស់ជាធំ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ តែបើប៉ះពាល់ ឬជាន់ដោយបាតដៃ បាតជើង គួរ ។ គ្រែ តាំង ប៉ះពាល់កាយរបស់ភិក្ខុដែលកំពុងជញ្ជូនទៅ ជាអនាបត្តិ ។

អំពី សង្ឃភត្តជាដើម

[៤៣៥] បទថា **ន សក្កោន្តិ សង្ឃភត្តំ កាតុំ** សេចក្ដីថា ជនទាំងឡាយមិនអាចធ្វើភត្តដើម្បីសង្ឃទាំងមូលបាន ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ឥច្ឆន្តិ ឧទ្ទេសភត្តំ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ជនទាំងឡាយប្រាថ្នានឹងធ្វើភត្តដើម្បីភិក្ខុដែលខ្លួនបាន ដោយការឧទ្ទិសចំពោះយ៉ាងនេះថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុមួយរូបក្ដី ពីររូបក្ដី ។បេ។ ឬ ១០ រូបក្ដី អំពីសង្ឃ ។ ជនមួយពួកទៀត ប្រាថ្នានឹងកំណត់ចំនួនភិក្ខុយ៉ាងនេះដូចគ្នា និមន្តហើយ ធ្វើភត្តដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះ ។ មួយពួកទៀត ប្រាថ្នានឹងកំណត់ស្លាកនិមន្ត ហើយធ្វើភត្តដើម្បីភិក្ខុទាំងនោះ ។

មួយពួកទៀត ប្រាថ្នានឹងធ្វើភត្តដើម្បីភិក្ខុមួយរូបក្ដី ពីររូបក្ដី ។បេ។ ១០ រូបក្ដី ប៉ាន់ស្មានទុកយ៉ាងនេះថា បក្ខិកភត្ត ឧបោសថិកភត្ត បាដិបទិកភត្ត ភត្តមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ បានវោហារថា ជាឧទ្ទេសភត្ត និមន្តនភត្ត ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ម្យ៉ាងទៀត បើជនទាំងនោះ មិនអាចនឹងធ្វើសង្ឃភត្តបានក្នុងគ្រាទុព្ភិក្ខភ័យ តែអាចធ្វើសង្ឃភត្តបានក្នុងគ្រាមានភិក្ខារកបានងាយ ព្រោះដូច្នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សង្គ្រោះនូវសង្ឃភត្តនោះទុកក្នុងចំនួន ដោយត្រាស់ថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសង្ឃភត្ត ឧទ្ទេសភត្តដូច្នេះជាដើម ។

បណ្ដាភត្តទាំងនោះ ក្នុងសង្ឃភត្ត មិនមានលំដាប់ជាធម្មតា ព្រោះដូច្នោះ ក្នុងសង្ឃភត្តនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរពោលយ៉ាងនេះថា ១០ ថ្ងៃក្ដី ១២ ថ្ងៃទាំងថ្ងៃនេះហើយក្ដី ចំពោះដែលពួកយើងឆាន់ ឥឡូវនេះ អ្នកចូរនិមន្តភិក្ខុអំពីទីដទៃចុះ ។ ទាំងមិនបានដើម្បីពោលយ៉ាងនេះថា ក្នុងថ្ងៃមុនៗ ពួកអាត្មាមិនបានសោះ ឥឡូវនេះ អ្នកចូរឲ្យពួកអាត្មាទទួលសង្ឃភត្តនោះខ្វះដូច្នេះ ព្រោះថា សង្ឃភត្តនោះ រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលមកហើយប៉ុណ្ណោះ ។

ឯក្នុងឧទ្ទេសភត្តជាដើម មានន័យដូច្នេះថា កាលព្រះរាជា ឬមហាមាត្យរបស់ព្រះរាជាបញ្ជូនមនុស្សទៅនិមន្តថា អ្នកចូរឧទ្ទិសចំពោះសង្ឃ និមន្តមកប៉ុណ្ណោះរូប ដូច្នេះ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ គប្បីប្រាប់វេលាសួររកលំដាប់ បើលំដាប់មានគប្បីឲ្យទទួលតាំងអំពីដើមលំដាប់ទៅ បើមិនមាន គប្បីឲ្យទទួលតាំងអំពីថេរាសនៈចុះមក ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុកុំគប្បីរំលងលំដាប់ សូម្បីភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាត ឯភិក្ខុដែលជាអ្នកបិណ្ឌបាតទាំងនោះ កាលរក្សាធុតង្គ នឹងឲ្យរំលងដោយឯង ។

កាលឲ្យទទួលដោយវិធីយ៉ាងនេះ ព្រះមហាថេរៈដែលមានប្រក្រតីយឺតយូរ មកឯក្រោយ កុំពោលនឹងលោកថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំកំពុងឲ្យភិក្ខុ ២០ វស្សាទទួល លំដាប់របស់លោកម្ចាស់ហួសទៅហើយ ។ គប្បីវៀរលំដាប់ទុកឲ្យព្រះមហាថេរៈទាំងនោះទទួលស្រេចហើយ សឹមឲ្យទទួលតាមលំដាប់ក្នុងកាលខាងក្រោយ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្តាប់ដំណឹងថា ក្នុងសម្នាក់ឯណោះ ឧទ្ទេសភត្តកើតឡើងច្រើន ទើបនាំគ្នាមកអំពីសម្នាក់ដែលមានរយៈឆ្ងាយគ្នា ១ យោជន៍ ។ គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលចាប់ផ្តើមតាំងអំពីទីដែលពួកលោកមកទាន់ហើយ កំពុងឈរ ។ កាលអន្តេវាសិកជាដើមទទួលជំនួសអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ដែលមកមិនទាន់ តែចូលឧបចារសីមាហើយ គប្បីឲ្យទទួលចុះ ។

ពួកលោកពោលថា លោកម្ចាស់ ចូរឲ្យខ្ញុំទទួលជំនួសភិក្ខុទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រៅឧបចារសីមា កុំឲ្យទទួល ។ តែបើភិក្ខុដែលនៅត្រង់ទ្វារសម្នាក់ ឬខាងក្នុងសម្នាក់របស់ខ្លួន ជាអ្នកទាក់ទងជាមួយគ្នានឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលចូលឧបចារសីមាហើយ ។ សីមា ឈ្មោះថា រីកចេញដោយអំណាចបរិស័ទ ព្រោះដូច្នោះ គប្បីឲ្យទទួល ។

សូម្បីឲ្យដល់សង្ឃនវកៈហើយ ក៏គួរឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកខាងក្រោយ ទទួលដូចគ្នា ។ តែបើចំណែកទី ២ បានលើកឡើងកាន់ថេរាសនៈហើយ ចំណែកទី ១ រមែងមិនត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលមកឯក្រោយ ។ គប្បីឲ្យទទួលតាមលំដាប់វស្សា តាំងពីចំណែកទី ២ ទៅ ។

ក្នុងសម្នាក់មួយ ឧទ្ទេសភត្តដែលទាយកកំណត់ទីចែកភត្តទុកទីណាមួយហើយ ប្រាប់ក្នុងទីណាមួយ ក្នុងឧបចារសីមា សូម្បីមានប្រមាណមួយគាវុត ត្រូវឲ្យទទួលក្នុងទីកន្លែងដែលចែកភត្តនោះឯង ។

ទាយកម្នាក់ឲ្យដំណឹងដល់ភិក្ខុមួយរូបថា ចំពោះស្អែកនេះ សូមលោកម្ចាស់ឧទ្ទិសសង្ឃ បញ្ជូនភិក្ខុទៅ ១០ រូប ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីប្រាប់សេចក្តីនោះ

ដល់ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ បើថ្ងៃនោះភ្លេច ស្អែកឡើងត្រូវប្រាប់អំពីព្រលឹម ។ បើភ្លេចហើយ ទោះចូលទៅបិណ្ឌបាត ទើបរឭកបាន សង្ឃមិនទាន់ឈានកន្លងឧបចារសីមាដរាបណា គប្បីឲ្យទទួលទាក់ទងដោយលំដាប់តាមប្រក្រតី ក្នុងរោងឆាន់ដរាបនោះ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយដែលឈានកន្លងឧបចារសីមាទៅហើយ ជាអ្នកជាប់ជាជួរជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងឧបចារសីមា គឺដើរទៅ មិនលះបង់រយៈចម្ងាយនៃគ្នានឹងគ្នា ១២ ហត្ថ គប្បីឲ្យទទួលជាប់ដោយលំដាប់តាមប្រក្រតី តែបើការជាប់ជាជួរតែមួយ ដូច្នោះ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានខ្លួនរឭកបានក្នុងទីខាងក្រៅឧបចារសីមា គប្បីចាត់លំដាប់ថ្មីឲ្យកាន់យកក្នុងទីនោះ ។ បើរឭកបានត្រង់រោងឆាន់ខាងក្នុងស្រុក គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ក្នុងរោងឆាន់ ។ រឭកបានក្នុងទីណាមួយ ក៏គប្បីឲ្យកាន់យកពិត បើមិនឲ្យកាន់យក មិនគួរ ។ ព្រោះថា ក្នុងថ្ងៃទី ២ នឹងមិនបានភត្តនោះ ។

បើទាយកខ្លះឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ចេញអំពីលំនៅរបស់ខ្លួន ទៅកាន់សម្នាក់ដទៃ ទើបសូមឲ្យបែកឧទ្ទេសភត្ត ។

ភិក្ខុទាំងឡាយខាងក្នុងទីជិត និងភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងឧបចារសីមា ជាអ្នកជាប់ជាជួរតែមួយ តាមន័យដែលពោលហើយនោះឯងដរាបណា គប្បីឲ្យកាន់យកដោយអំណាចលំដាប់ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួននោះឯងដរាបនោះ ។

ឯឧទ្ទេសភត្តដែលទាយកប្រគេន ភិក្ខុទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្រៅ

ឧបចារៈ កាលទាយកពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ចាត់ភិក្ខុប្រមាណប៉ុណ្ណោះរូបអំពីសង្ឃ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់នៃភិក្ខុដែលមកទាន់ ។

សូម្បីភិក្ខុដែលតាំងនៅក្នុងទីឆ្ងាយ ដោយន័យ គឺជាប់ជាជួរតែមួយ មិនលះរយៈចម្ងាយគ្នា ១២ ហត្ថ ក្រៅឧបចារៈនោះឯង គប្បីជ្រាបថា ជាអ្នកមកទាន់ដូចគ្នា ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅកាន់សម្នាក់ណា ទាយកប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចូលទៅក្នុងសម្នាក់នោះហើយ គប្បីកាន់យកដោយអំណាចលំដាប់នៃសម្នាក់នោះ ។

បើទាយកណាមួយ ជួបភិក្ខុត្រង់ទ្វារស្រុកក្តី ត្រង់ផ្លូវក្តី ត្រង់ផ្លូវដែលមានមុំ ៤ ក្តី ក្នុងចន្លោះស្រុកក្តី ទើបប្រាប់ភត្តដែលគប្បីសម្តែងអំពីសង្ឃ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងឧបចារៈក្នុងទីនោះកាន់យក ។

បណ្តាឧបចារៈនៃទ្វារស្រុកជាដើមនេះ ឧបចារៈផ្ទះគប្បីជ្រាបដោយអំណាចនៃផ្ទះទាំងនេះ គឺផ្ទះមួយខ្នង មានឧបចារៈមួយ ផ្ទះមួយខ្នងមានឧបចារៈផ្សេងគ្នា ផ្ទះច្រើនខ្នងមានឧបចារៈតែមួយ ផ្ទះច្រើនខ្នងមានឧបចារៈផ្សេងគ្នា ។

ក្នុងផ្ទះទាំងនោះ ផ្ទះណារបស់ត្រកូលមួយ ជាទីគប្បីប្រើប្រាស់ (តែចេញដោយទ្វារតែមួយ) ផ្ទះនោះ ឈ្មោះថា មានឧបចារៈតែមួយ ខាងក្នុងនៃដែនកំណត់មួយជួរចង្អេរធ្លាក់ ។

ឧទ្ទេសលាភដែលកើតឡើងក្នុងផ្ទះនោះ រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុទាំងពួង ដែលនៅឈរ សូម្បីដោយកិច្ចាចារវត្តក្នុងឧបចារៈនោះ នេះឈ្មោះថា ផ្ទះមួយខ្នង មានឧបចារៈតែមួយ ។

ចំណែកផ្ទះណាមួយខ្នង គេខណ្ឌជញ្ជាំងត្រង់កណ្ដាល ដើម្បីនៅសប្បាយសម្រាប់ភរិយា ២ នាក់ ធ្វើទ្វារសម្រាប់ប្រើប្រាស់ម្នាក់មួយផ្លូវ ឧទ្ទេសលាភដែលកើតឡើងក្នុងផ្ទះនោះ មិនត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលនៅខាងក្នុងបន្ទប់មួយទៀត ត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនោះប៉ុណ្ណោះ នេះឈ្មោះថា ផ្ទះមួយខ្នងមានឧបចារៈផ្សេងគ្នា ។

ឯក្នុងផ្ទះណា គេនិមន្តភិក្ខុជាច្រើនឲ្យអង្គុយជាប់គ្នាជាក្បួនតែមួយ តាំងអំពីខាងក្នុងផ្ទះ រហូតពេញ ចូងទៅដល់ផ្ទះមិត្តសម្លាញ់ដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល ឧទ្ទេសលាភដែលកើតឡើងក្នុងផ្ទះនោះ ត្រូវបានដល់ភិក្ខុទូទៅគ្រប់រូប ។

ផ្ទះណារបស់ត្រកូលផ្សេងគ្នា គេមិនធ្វើជញ្ជាំងខណ្ឌត្រង់កណ្ដាល ប្រើប្រាស់ទ្វារតែមួយនោះឯង សូម្បីក្នុងផ្ទះនោះ ក៏មានន័យនេះឯង ។ នេះឈ្មោះថា ផ្ទះផ្សេងគ្នា មានឧបចារៈតែមួយ ។

ឧទ្ទេសលាភណា កើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះត្រកូលផ្សេងគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយរមែងឃើញគ្នាតាមចន្លោះជញ្ជាំងក៏ពិត សូម្បីដូច្នោះ ឧទ្ទេសលាភនោះ រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះនោះៗ ប៉ុណ្ណោះ នេះឈ្មោះថា ផ្ទះផ្សេងគ្នា ឧបចារៈក៏ផ្សេងគ្នា ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុណាបានឧទ្ទេសភត្តត្រង់ទ្វារស្រុក ផ្លូវ និងផ្លូវបែកជា ៤

ត្រង់ទីណាមួយ កាលភិក្ខុដទៃមិនមាន គប្បីអធិដ្ឋានឲ្យជារបស់ខ្លួន ហើយនឹងបានឧទ្ទេសភត្តដទៃក្នុងទីនោះៗ ឯង សូម្បីក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ភិក្ខុនោះឃើញភិក្ខុដទៃណាជានវកៈក្តី ថេរៈក្តី គប្បីឲ្យភិក្ខុនោះទទួល ។ បើមិនមានបុគ្គលណាមួយសោះ គប្បីអធិដ្ឋានឲ្យជារបស់ខ្លួន ហើយឆាន់ចុះ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយរង់ចាំគ្នានៅត្រង់រោងឆាន់ ឧបាសកណាមួយមក ពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រដែលឧទ្ទិសចំពោះសង្ឃ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រចំពោះអំពីសង្ឃ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្ររបស់សង្ឃ ឧទ្ទេសបាត្រគួរឲ្យភិក្ខុទទួលតាមលំដាប់ហើយ ហើយឲ្យទៅចុះ ។

សូម្បីក្នុងពាក្យដែលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុឧទ្ទិសចំពោះអំពីសង្ឃ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុចំពោះអំពីសង្ឃ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុជារបស់សង្ឃ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ក្នុងរឿងឧទ្ទេសភត្តនេះ ចាំបាច់ពឹងផ្អែកភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុដែលជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ មានការខ្មាសបាប មានការឈ្លាស ។ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសកនោះគប្បីសួរដល់លំដាប់ ៣ ដង បើមិនមានបុគ្គលណាមួយដឹងលំដាប់ គប្បីឲ្យកាន់យកត្រង់ថេរាសនៈ ។ តែបើភិក្ខុអង្គខ្លះពោលថា ខ្ញុំដឹងភិក្ខុ ១០ វស្សាបាន គប្បីសួរថា ភិក្ខុមានអាយុ ១០ វស្សាមានឬទេ បើភិក្ខុបានស្តាប់ពាក្យរបស់លោក ទើបប្រាប់ថា ខ្ញុំ ១០ វស្សា ខ្ញុំ ១០ វស្សា ហើយមកច្រើនគ្នា កុំគប្បីពោលថា ដល់លំដាប់លោកម្ចាស់ ដល់លំដាប់លោកម្ចាស់គប្បីប្រាប់ថា សូមពួកលោកម្ចាស់ស្ងៀមសិន ហើយចាត់តាម

លំដាប់ ។

កាលចាត់ហើយ គប្បីសួរឧបាសកថា អ្នកត្រូវការភិក្ខុប៉ុន្មាន កាលឧបាសកឆ្លើយថា ប៉ុណ្ណេះលោកម្ចាស់ ហើយកុំពោលថា ដល់លំដាប់លោកម្ចាស់ ដល់លំដាប់លោកម្ចាស់ គប្បីសួរដល់ចំនួនវស្សា រដូវ ចំណែកនៃថ្ងៃនិងឆាយា គឺស្រមោលរបស់ភិក្ខុដែលមកថ្មីគ្រប់រូប ។

បើកំពុងសួរដល់ស្រមោល ភិក្ខុដែលចាស់ជាងអង្គដទៃមកដល់ គប្បីឲ្យដល់លោក បើសួរដល់ស្រមោលស្រេច ហើយប្រាប់ថា ដល់លំដាប់លោកដែរ ដូច្នេះ ភិក្ខុដែលចាស់ជាងទើបតែមកដល់ ក៏មិនបានលំដាប់ឡើយ ។

ពិតហើយ កាលភិក្ខុចាស់ជាង អង្គុយដោយការឃើតយូរនៃពាក្យសម្មត្តីក្តី និទ្រាលក់ក្តី ឧទ្ទេសភត្តដែលឲ្យភិក្ខុថ្មីជាងកាន់យកហើយ ក៏ឈ្មោះថា ឲ្យកាន់យកហើយដោយល្អ រំលងទៅ ក៏ឈ្មោះថា រំលងទៅដោយល្អ ព្រោះថាធម្មតារបស់ដែលគួរចែកគ្នានោះ រមែងដល់លំដាប់ភិក្ខុដែលមកទាន់ប៉ុណ្ណោះ ភាពជាអ្នកមកទាន់ក្នុងទីនេះ គប្បីកំណត់ដោយឧបចារៈ (គឺ ១២ ហត្ថ) ។

ឯខាងក្នុងរោងឆាន់ របងជាឧបចារៈ លាភរមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងឧបចារៈនោះដូច្នេះឯង ។

ទាយកខ្លះ ប្រើមនុស្សឲ្យនាំឧទ្ទេសបាត្រ ៨ បាត្រ មកអំពីរោងឆាន់ ដាក់ភោជនប្រណីតពេញ ៧ បាត្រ ដាក់ទឹកក្នុងបាត្រមួយ បញ្ជូនទៅក្នុងរោងឆាន់ មនុស្សកាន់មក មិនពោលពាក្យណាមួយ ប្រគេនទុកក្នុងដៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយចៀសចេញទៅ ភត្តណា ភិក្ខុណាបានហើយ ភត្តនោះរមែងជា

របស់ភិក្ខុនោះឯង ។

ឯទឹក ភិក្ខុណាបាន គប្បីវៀរលំដាប់ដែលវិលទៅហើយរបស់ភិក្ខុនោះ ចេញ ឲ្យលោកកាន់យកឧទ្ទេសភត្តចំណែកដទៃ បើលោកបានឧទ្ទេសភត្ត ចំណែកនោះ ទោះឱនថយក្តី ប្រណីតក្តី មានត្រៃចីវរជាបរិវារក្តី ភត្តនោះ រមែងជារបស់លោកទាំងអស់ ។

ពិតហើយ លាភដូច្នេះ ជាបុណ្យពិសេសរបស់លោក តែព្រោះទឹក មិនមែនជាអាមិស ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកត្រូវបានឧទ្ទេសភត្តដទៃ ។

តែបើជនដែលកាន់មកនោះពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បានឮថា ភត្ត ទាំងពួងនេះ លោកម្ចាស់ចែកគ្នាឆាន់ឯងចុះ ដូច្នេះហើយ ចៀសចេញទៅ ។ ទឹកក៏ភិក្ខុទាំងពួង គប្បីចែកគ្នាផឹក ។

តែបើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ចាត់សង្ឃដែលជាព្រះថេរៈ ៨ រូប ចាត់ភិក្ខុជាមជ្ឈិម ចាត់ភិក្ខុថ្មី ចាត់សាមណេរ មានឆ្នាំគ្រប់ ចាត់ភិក្ខុ ដែលពោលមជ្ឈិមនិកាយជាដើម ចូរឲ្យភិក្ខុដែលជាញាតិរបស់ខ្ញុំ ។

ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុគប្បីចង្អុលបង្ហាញថា ឧបាសក អ្នកពោលយ៉ាងនេះ តែ លំដាប់របស់លោកម្ចាស់ទាំងនោះ មិនទាន់មកដល់ ដូច្នេះហើយ គប្បីឲ្យភ្ជាប់ ដោយលំដាប់នោះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលភិក្ខុកំលោះ និងសាមណេរបានឧទ្ទេសភត្តហើយ បើ ក្នុងផ្ទះរបស់ពួកទាយក មានការមង្គល គប្បីប្រាប់ថា សូមពួកលោកម្ចាស់ និមន្តអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍របស់លោកម្ចាស់មកចុះ ។

ក្នុងឧទ្ទេសភត្តណា ចំណែកទី ១ ដល់លំដាប់សាមណេរ ចំណែកបន្ទាប់ដល់លំដាប់ព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយ ក្នុងឧទ្ទេសភត្តនោះ សាមណេររមែងមិនបានដើម្បីទៅខាងមុខ ដោយធ្វើក្នុងចិត្តថា ពួកយើងបានចំណែកទី ១ គប្បីទៅតាមលំដាប់នោះឯង ។

កាលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ចាត់សង្ឃមកឯងចុះ ដូច្នេះ ភិក្ខុគប្បីពោលថា សម្រាប់អាត្មា អ្នកនឹងជ្រាបបានដោយប្រការដទៃខ្លះ តែលំដាប់រមែងដល់យ៉ាងនេះ ហើយគប្បីឲ្យកាន់យកដោយអំណាចនៃលំដាប់នោះឯង ។

បើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រ ដែលឧទ្ទិសអំពីសង្ឃ ដូច្នេះ កាលបាត្រដែលភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុមិនទាន់ប្រាប់ឲ្យកាន់យក ក៏ទាញយកបាត្ររបស់ភិក្ខុអង្គណាមួយ ដាក់ពេញនាំមក ។ សូម្បីឧទ្ទេសភត្តដែលគេនាំមកហើយ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ដូចគ្នា ។

ជនណាមួយ ដែលគេប្រើទៅថា អ្នកចូរនាំបាត្រសង្ឃមក ដូច្នេះ ពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ប្រគល់បាត្រមួយ ខ្ញុំនឹងនាំនិមន្តនភត្តមកប្រគេន បើជននោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា បុគ្គលនោះមកអំពី ផ្ទះឧទ្ទេសភត្ត ទើបសួរថា អ្នកមកអំពីផ្ទះនោះមិនមែនឬ ទើបឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់មិនមែននិមន្តនភត្តជាឧទ្ទេសភត្ត គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។

ឯជនណា ដែលប្រាប់បុរសនោះថា ចូរនាំបាត្រមួយមក ទើបសាកសួរ

ថា នឹងនាំបាត្រណាមក បានទទួលចម្លើយថា ចូរនាំបាត្រតាមពេញចិត្តរបស់អ្នកដូច្នេះហើយមក ជននេះឈ្មោះថា វិសជ្ជទូត (ទូតដែលគេព្រមតាមចិត្ត) បុរសនោះត្រូវការបាត្រចំពោះសង្ឃក្តី ត្រូវការបាត្រតាមលំដាប់ក្តី បាត្រចំណែកផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គលឯណាមួយក្តី គប្បីឲ្យបាត្រនោះដល់បុរសនោះ បុគ្គលណាមួយជាមនុស្សល្ងង់ មិនឈ្លាសដែលគេប្រើទៅថា ចូរនាំបាត្រសង្ឃមកដូច្នេះ មិនចេះនិយាយ ទើបឈរស្ងៀម ភិក្ខុមិនគួរសួរបុរសនោះថា អ្នកមករកអ្នកណា ឬសួរថា អ្នកនឹងនាំបាត្ររបស់អ្នកណាទៅ ព្រោះថាបុរសនោះ ត្រូវសួរយ៉ាងនោះហើយ នឹងគប្បីឆ្លើយប្តូរពាក្យសួរថា មករកលោកម្ចាស់ ឬថា នឹងនាំបាត្ររបស់លោកម្ចាស់ទៅ ព្រោះហេតុដែលពោលនោះ ភិក្ខុដទៃនឹងនាំគ្នាស្អប់ មិនក្រឡេកមើលភិក្ខុនោះក៏ថាបាន តែគួរសួរថា អ្នកទៅណា ឬថា អ្នកមកធ្វើអ្វី ។

កាលបុរសនោះឆ្លើយថា មកដើម្បីបាត្រចំពោះសង្ឃ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យភិក្ខុកាន់យកហើយ ឲ្យបាត្រទៅ ។

ដែលឈ្មោះថា លំដាប់កោងប្រភេទណាមួយ ។ ពិតហើយ ព្រះរាជនិវេសន៍ក្តី ក្នុងផ្ទះនៃរាជអាមាត្យក្តី ប្រគេនឧទ្ទេសភត្តដ៏ប្រណីតក្រៃលែង ៨ សម្រាប់ជានិច្ច ភិក្ខុទាំងឡាយចាត់ឧទ្ទេសភត្តទាំងនោះ ឲ្យជាភត្តដែលនឹងគប្បីដល់ភិក្ខុមួយរូបម្តង ធាន់តាមលំដាប់មួយផ្នែក ។

ភិក្ខុពួកខ្លះ ទទួលកំណត់លំដាប់របស់ខ្លួនថា ស្អែកនេះឯងនឹងដល់លំដាប់ពួកយើង ដូច្នេះហើយទៅ ។

កាលភិក្ខុទាំងនោះ នៅមិនទាន់មក អាគន្តុកភិក្ខុដទៃមកអង្គុយត្រង់រោងឆាន់ ។ ក្នុងខណៈនោះឯង រាជបុរសនាំគ្នាពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រសម្រាប់បណីតភត្ត ពួកអាគន្តុកភិក្ខុមិនជ្រាបលំដាប់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកក្នុងខណៈនោះឯង ភិក្ខុដែលដឹងលំដាប់ក៏នាំគ្នាមក ទើបសួរថា លោកម្ចាស់ឲ្យកាន់យកអ្វី ។

អាគន្តុកភិក្ខុឆ្លើយថា បណីតភត្តក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ ភិក្ខុនោះសួរថា តាំងអំពីវស្សាប៉ុនណាទៅ អាគន្តុកភិក្ខុឆ្លើយថា តាំងអំពីវស្សាប៉ុណ្ណោះទៅ ។

ពួកភិក្ខុដែលដឹងលំដាប់ គប្បីហាមថា កុំគប្បីឲ្យកាន់យក ហើយឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលដឹងលំដាប់មកហើយ ក្នុងកាលអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកហើយក្តី មកហើយក្នុងវេលាដែលឲ្យបាត្រក្តី មកហើយក្នុងវេលាដែលឲ្យទៅក្តី មកហើយក្នុងវេលាដែលរាជបុរស ញ៉ាំងបាត្រឲ្យពេញ នាំមកអំពីព្រះរាជនិវេសន៍ក្តី មកហើយក្នុងវេលាដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់យកបិណ្ឌបាតដែលព្រះរាជាទ្រង់ប្រើរាជបុរសទៅថា ថ្ងៃនេះភិក្ខុទាំងឡាយចូរមកឯងចុះ ដូច្នេះហើយ ទ្រង់ប្រគេនបិណ្ឌបាតក្នុងដៃរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង មកហើយក្តី គប្បីហាមថា កុំឆាន់ ហើយគប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកតាមលំដាប់ចុះ ។

បើព្រះរាជាទ្រង់និមន្តអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះឆាន់ហើយ ញ៉ាំងបាត្ររបស់ពួកលោកឲ្យពេញ ហើយប្រគេនផង ភត្តដែលលោកនាំមក គប្បីឲ្យកាន់

យកតាមលំដាប់ តែបើមានភត្តត្រឹមតែបន្តិចបន្តួច ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយកុំទៅដៃទទេឡើយ ។ ភត្តនោះមិនគប្បីឲ្យកាន់យក ។ ព្រះមហាសុមត្ថេរពោលថា បើឆាន់ស្រេចហើយ មានបាត្រទទេត្រឡប់មក ភត្តដែលពួកលោកឆាន់ហើយ ជាភណ្ឌទេយ្យដល់ពួកលោក ។

ឯព្រះមហាបទុមត្ថេរពោលថា ក្នុងការឆាន់បណីតភត្តនេះ មិនមានកិច្ចទាក់ទងដោយភណ្ឌទេយ្យ ។ ភិក្ខុដែលមិនដឹងលំដាប់ គប្បីអង្គុយរង់ចាំទម្រាំភិក្ខុដែលដឹងលំដាប់មក កាលបើដូច្នេះ ភត្តដែលឆាន់ហើយ ឈ្មោះថា ឆាន់ហើយដោយល្អ តែមិនគប្បីឲ្យលោកកាន់យកភត្តដទៃក្នុងទីដែលដល់លំដាប់របស់លោកក្នុងឥឡូវនេះ ។ បិណ្ឌបាតមួយ មានតម្លៃ ១០០ មានត្រៃចីវរជាបរិក្ខារ ដល់លំដាប់ភិក្ខុមិនមានវស្សា ។ ហើយភិក្ខុក្នុងវិហារកំណត់ទុកថា បិណ្ឌបាតបែបនេះដល់លំដាប់ភិក្ខុមិនមានវស្សា បើកន្លងទៅ ៦០ ឆ្នាំ បិណ្ឌបាតបែបនោះដទៃ ទើបកើតឡើងទៀតសោត សួរថា បិណ្ឌបាតនេះ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ភិក្ខុដែលមិនមានវស្សា ឬថា គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ភិក្ខុដែលមានវស្សា ៦០ ។ ឆ្លើយថា ក្នុងអដ្ឋកថាទាំងឡាយ លោកពោលថា គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ភិក្ខុដែលមានវស្សា ៦០ ព្រោះថា ភិក្ខុនេះទទួលលំដាប់ហើយ ក៏ចាស់ទៅឯង ។

ភិក្ខុមួយរូបឆាន់ឧទ្ទេសភត្តហើយ (លាសិក្ខា) ជាសាមណេរ រមែងបានដើម្បីកាន់យកភត្តនោះ ដែលដល់តាមលំដាប់នៃសាមណេរទៀត ។ បានឮថា ភិក្ខុនេះឈ្មោះថា ជាអ្នកធ្លាក់ចុះក្នុងចន្លោះ ។

ឯសាមណេរអង្គណា មានឆ្នាំបរិបូណ៌ នឹងបានឧទ្ទេសភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែក តែបើលោកឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនេះ លំដាប់របស់សាមណេរនោះ ជាការរំលងទៅ ។

ឧទ្ទេសភត្តដល់លំដាប់ភិក្ខុមួយរូប តែបាត្ររបស់លោកមិនទំនេរ ទើបឲ្យប្រគល់បាត្ររបស់ភិក្ខុដទៃដែលអង្គុយជិតគ្នា ទៅជំនួស ។

បើជនទាំងនោះនាំបាត្រនោះទៅ ដោយភាពជាចោរ ជាភណ្ឌទេយ្យដល់លោក ។ តែបើភិក្ខុនោះឲ្យទៅឯងថា ខ្ញុំឲ្យបាត្ររបស់ខ្ញុំជំនួសលោកម្ចាស់ យ៉ាងនេះមិនជាភណ្ឌទេយ្យ ។

បើភិក្ខុនោះ ជាបុគ្គលមិនមានសេចក្តីត្រូវការដោយភត្តនោះ ទើបប្រាប់ភិក្ខុដទៃថា ភត្តរបស់ខ្ញុំគ្រប់គ្រាន់ហើយ ខ្ញុំឲ្យភត្តនោះដល់លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បញ្ជូនបាត្រទៅឲ្យនាំភត្តមកចុះ ។ វត្ថុណាគេនាំមកអំពីទីនោះ វត្ថុទាំងអស់នោះរមែងជារបស់ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់បាត្រ ។

បើមនុស្សដែលនាំបាត្រទៅ ជ្រុលជាលួចទៅ ក៏ជាការលួចទៅដោយល្អ មិនជាសំណង ព្រោះលោកបានឲ្យភត្តដល់ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រ ។

ក្នុងសម្នាក់មានភិក្ខុ ១០ រូប ក្នុង ១០ រូបនោះ ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ៩ រូប មួយរូបទទួល កាលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ប្រាប់បាត្រសម្រាប់ឧទ្ទេសភត្ត ១០ បាត្រ ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតជាវត្ត មិនអាចនឹងឲ្យកាន់យក ភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលដោយគិតថា ឧទ្ទេសភត្តទាំងអស់ជាលំដាប់របស់អញ ដូច្នេះ លំដាប់មិនមាន ។

បើលោកទទួលយកឲ្យដល់លំដាប់មួយចំណែកៗ លំដាប់រមែងគង់នៅ។

ភិក្ខុនោះកាលទទួលហើយយ៉ាងនោះ ឲ្យគេនាំមកទាំង ១០ បាត្រហើយ ប្រគេន ៩ បាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គថា សូមលោកម្ចាស់ធ្វើនូវសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ខ្ញុំ ភត្តដូច្នេះ ឈ្មោះថា ភត្តដែលភិក្ខុប្រគេន ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ សមគួរទទួល ។

បើឧបាសកនោះនិមន្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់គប្បីទៅផ្ទះ ហើយភិក្ខុនោះបបួលភិក្ខុទាំងនោះថា មកចុះលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ជាសម្លាញ់របស់ខ្ញុំ ដូច្នេះហើយ ទៅកាន់ផ្ទះឧបាសកនោះ លោកបានវត្ថុណាក្នុងផ្ទះនោះ វត្ថុទាំងអស់នោះ រមែងជារបស់លោកប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះ រមែងបានរបស់ដែលលោកប្រគេន ។

បើឧបាសកនោះ និមន្តឲ្យអង្គុយក្នុងផ្ទះ ហើយប្រគេនទឹកទក្ខិណោទក ហើយប្រគេនបបរ និងរបស់ទំពាជាដើមដល់ភិក្ខុទាំងនោះ បបរជាដើមនោះ រមែងគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ចំពោះដោយវាចារបស់ភិក្ខុនោះ ដែលពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ជនទាំងឡាយប្រគេនវត្ថុណា សូមលោកម្ចាស់កាន់យកវត្ថុនោះចុះ ដូច្នេះ ។

ពួកទាយកដាក់ភត្តពេញក្នុងបាត្រហើយ ប្រគេនដើម្បីការឲ្យកាន់យកទៅ ភត្តទាំងអស់ រមែងជារបស់ភិក្ខុនោះប៉ុណ្ណោះ ភត្តដែលភិក្ខុនោះឲ្យ ទើបគួរដល់ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះ ។

តែបើភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គទាំងនោះ ដែលភិក្ខុនោះផ្ញៀងទុកក្នុងសម្នាក់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមទទួលភិក្ខារបស់ខ្ញុំ នឹងសមគួរធ្វើ

តាមវាចារបស់ពួកអ្នកស្រុក ដូច្នេះ ទើបទៅសោត ពួកលោកឆាន់ភត្តណាក្នុងទីនោះ ហើយនាំភត្តណាក្នុងទីនោះទៅ ភត្តទាំងអស់នោះ ជារបស់ពួកលោកប៉ុណ្ណោះ ។

បើពួកលោកដែលភិក្ខុនោះ មិនបានផ្ដៀងថា សូមលោកម្ចាស់ ទទួលភិក្ខារបស់ខ្ញុំ តែបានទទួលផ្ដៀងថា សមគួរធ្វើតាមពាក្យរបស់អ្នកស្រុក ដូច្នេះ ទើបទៅ ។ បើពួកអ្នកស្រុកស្តាប់ភិក្ខុមួយរូបក្នុងភិក្ខុទាំងនោះ ដែលធ្វើអនុមោទនាដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ និងជ្រះថ្លាក្នុងអាការស្ងប់រម្ងាប់របស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ប្រគេនសមណបរិក្ខារជាច្រើន លាភនេះ កើតឡើងព្រោះការជ្រះថ្លាក្នុងពួកព្រះថេរៈ ចាត់ជាចំណែកពិសេស ព្រោះដូច្នោះ រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុគ្រប់គ្នា ។

ទាយកម្នាក់នាំបាត្រដែលសង្ឃចាត់មក ហើយឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ទៅដាក់បាត្រពេញដោយខាទនីយ និងភោជនីយដ៏ប្រណីត នាំមកប្រគេនថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមសង្ឃទាំងពួងបរិភោគភត្តនេះ ភិក្ខុទាំងពួងគប្បីចែកគ្នាឆាន់ តែត្រូវវៀរលំដាប់សូម្បីដែលកន្លងទៅហើយរបស់ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រ ឲ្យឧទ្ទេសភត្តដទៃ ។

បើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ប្រគល់បាត្រ ជារបស់ចំពោះសង្ឃទាំងពួងឲ្យមុននោះឯង គប្បីប្រគល់បាត្រជារបស់លជ្ជីភិក្ខុមួយរូប កាលទាយកនាំមកហើយ ពោលថា សូមសង្ឃទាំងពួងបរិភោគចុះ ដូច្នេះ គប្បីចែកគ្នាឆាន់ ។

ម្យ៉ាងទៀត ទាយកនាំភត្តមកមួយថាស ប្រគេនថា ខ្ញុំសូមប្រគេនភត្តចំពោះសង្ឃ កុំឲ្យមួយរូបមួយដុំ គប្បីឲ្យល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដល់ភិក្ខុមួយរូប តាមលំដាប់ ។

បើទាយកនាំភត្តមកហើយ មិនដឹងថា នឹងពោលដូចម្តេច ទើបឈរស្ងៀម កុំសួរទាយកនោះថា អ្នកនាំមកដើម្បីនរណា អ្នកបំណងនឹងប្រគេននរណា ព្រោះថា ទាយកគប្បីឆ្លើយស្រេបនឹងសំណួរថា នាំមកដើម្បីលោកម្ចាស់ បំណងនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់ ព្រោះដូច្នោះ ភិក្ខុដទៃនឹងនាំគ្នាស្អប់ភិក្ខុនោះ នឹងមិនគប្បីយកចិត្តទុកដាក់នឹងលោក សូម្បីជាអ្នកគួរអើតកសម្លឹងមើល ។

តែបើភិក្ខុសួរថា អ្នកនឹងទៅណា អ្នកត្រាច់មកដើម្បីអ្វី ដូច្នេះ ទាយកនឹងឆ្លើយថា ខ្ញុំកាន់យកឧទ្ទេសភត្តមក ភិក្ខុលជ្ជីមួយរូបគប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។ បើភត្តដែលគេនាំមកមានច្រើន ល្មមដល់ភិក្ខុទាំងពួង មិនត្រូវឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។ គប្បីប្រគេនពេញបាត្រ តាំងអំពីថេរាសនៈចុះមក ។

កាលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ប្រគល់បាត្រដែលសង្ឃចាត់ឲ្យ កុំសួរថា អ្នកនឹងនាំអ្វីមក គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ប្រក្រតីនោះឯង ។

ចំណែកបាយាស ឬបិណ្ឌបាតមានរសឯណា សង្ឃបានជានិច្ច សម្រាប់បណីតភោជនដូច្នោះ គប្បីចាត់លំដាប់ទុកមួយផ្នែក ។ យាគូ ព្រមទាំងបរិក្ខារក្តី ផ្លែឈើដែលមានតម្លៃច្រើនក្តី របស់ទំពាដែលប្រណីតក្តី គួរចាត់លំដាប់ទុក មួយផ្នែកដូចគ្នា តែភត្ត បបរ ផ្លែឈើ និងរបស់ទំពាតាមប្រក្រតី គួរចាត់លំដាប់ដូចគ្នា ។

បើទាយកពោលថា ខ្ញុំនឹងនាំសប្បិមក សម្រាប់សប្បិទាំងពួង គួរចាត់លំដាប់ដូចគ្នា ។ ប្រេងទាំងពួងក៏ដូចគ្នា ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលបុគ្គលនោះពោលថា ខ្ញុំនឹងនាំទឹកឃ្មុំមក សម្រាប់ទឹកឃ្មុំ គួរជាលំដាប់ដូចគ្នា ទឹកអំពៅ និងភេសជ្ជៈ មានឈើឯមជាដើមក៏ដូចគ្នា ។

សួរថា បើពួកទាយកប្រគេនផ្កាកម្រង និងគ្រឿងប្រអូបចំពោះសង្ឃ គួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ឬមិនគួរ ។

អាចារ្យទាំងឡាយពោលថា គួរ ព្រោះលោកហាមតែអាមិសប៉ុណ្ណោះ តែមិនគួរកាន់យក ព្រោះគេថ្វាយចំពោះសង្ឃ ។

ឧទ្ទេសភត្តកថា ចប់

និមន្តនភត្ត

និមន្តនភត្ត បើជារបស់ចំណែកបុគ្គល អ្នកទទួលឯងនោះឯងជាធំ ចំណែកដែលជារបស់សង្ឃ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមន័យពោលហើយក្នុងឧទ្ទេសភត្តនោះឯង ។

តែក្នុងនិមន្តនភត្តនេះ បើជាទូតដែលឈ្លាសគេនឹងពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលភត្តសម្រាប់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងព្រះរាជនិវេសន៍ ពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលភិក្ខា ដូច្នេះសោត ភត្តនោះរមែងគួរសូម្បីដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

បើទូតមិនឈ្លាសពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលភត្តដូច្នេះ

ភត្តុទ្ទេសកជាអ្នកឈ្លាស មិនចេញឈ្មោះថា ភត្ត គ្រាន់តែពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទៅ សូមលោកម្ចាស់ទៅ ដូច្នេះ ភត្តនោះរមែងគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

តែបើភត្តុទ្ទេសកពោលថា ភត្តដល់លំដាប់ពួកលោកម្ចាស់តាមលំដាប់ ដូច្នេះ មិនគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

បើមនុស្សទាំងឡាយ ដែលមកដើម្បីនិមន្តចូលទៅកាន់រោងឆាន់ហើយ ពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុ ៨ រូបក្តី សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រ ៨ បាត្រយ៉ាងនេះក្តី ក៏គួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុគប្បីពោលថា លោកម្ចាស់ផងនិមន្តទៅ ។

តែបើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុ ៨ រូប សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលភត្ត ឬសូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រ ៨ បាត្រ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលភត្ត ដូច្នេះ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុគប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់យកតាមលំដាប់ ។ កាលនឹងឲ្យកាន់យក កាត់បទចេញមិនចេញឈ្មោះថា ភត្ត គ្រាន់តែពោលថា លោកម្ចាស់ផង លោកម្ចាស់ផងនិមន្តទៅ ដូច្នេះ គួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

តែបើទាយកពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្ររបស់ពួកលោកម្ចាស់ និមន្តលោកម្ចាស់មក ដូច្នេះ គប្បីទទួលថា សាធុ ឧបាសក ហើយទៅចុះ ។

កាលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និមន្តអំពីសង្ឃមក

ចុះ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលទាយកមកអំពីផ្ទះនិមន្តនភត្ត ដើម្បីត្រូវការបាត្រ គប្បីឲ្យបាត្រតាមលំដាប់ ដោយន័យដែលពោលហើយ ក្នុងឧទ្ទេសភត្តនោះឯង ។

ទាយកណាមួយ មិនគួរពោលថា សូមឲ្យបាត្រតាមលំដាប់អំពីសង្ឃ ពោលត្រឹមតែពាក្យថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រមួយ ដូច្នេះ កាលមិនទាន់ឲ្យកាន់យកបាត្រ ក៏ទាញយកបាត្ររបស់ភិក្ខុអង្គណាមួយទៅ ដាក់ពេញនាំមកភត្តនោះ ជារបស់ភិក្ខុម្ចាស់បាត្រប៉ុណ្ណោះ កុំឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ដូចក្នុងឧទ្ទេសភត្តឡើយ ។

ក្នុងនិមន្តនភត្តនេះ ទាយកណាមកហើយ ឈរស្ងៀម ទាយកនោះក៏ភិក្ខុមិនគប្បីសួរថា អ្នកមករកអ្នកណា ឬពោលថា អ្នកនឹងនាំបាត្ររបស់អ្នកណាទៅ ព្រោះថា ទាយកនឹងគប្បីឆ្លើយស្របតាមពាក្យសួរថា ខ្ញុំមករកលោកម្ចាស់ នឹងនាំបាត្ររបស់លោកម្ចាស់ទៅ ព្រោះដូច្នោះ ភិក្ខុនោះគប្បីត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្អប់ខ្ពើម ។

តែកាលភិក្ខុសួរថា អ្នកទៅណា អ្នកមកធ្វើអ្វី កាលគេឆ្លើយថា មកដោយត្រូវការបាត្រ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យកាន់យកបាត្រវៀងលំដាប់ដូចគ្នា ដូច្នោះដែរ ។

បើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យបាត្រសម្រាប់នាំភត្ត ក៏គប្បីឲ្យតាមលំដាប់បាត្រវៀងគ្នាទៅ ។ បើទាយកនាំមកហើយ ពោលថា សូមព្រះសង្ឃទាំងពួងឆាន់ចុះ គប្បីចែកគ្នាឆាន់ ។

ត្រូវវៀរលំដាប់ដែលកន្លងទៅហើយ របស់ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់បាត្រចេញ

ឲ្យលោកកាន់យកភត្តដែលជាប់ក្នុងលំដាប់ដទៃជាថ្មី ។

ទាយកម្នាក់ នាំភត្តមកដោយថាស ហើយពោលថា ខ្ញុំសូមប្រគេនសង្ឃ គប្បីចែកគ្នាដោយសង្ខេបជាពំនូតៗ តាំងអំពីដើមលំដាប់នៃអាលោបភត្តទៅ ។

ម្យ៉ាងទៀត បើទាយកឈរស្ងៀម ភិក្ខុមិនត្រូវសួរគាត់ថា អ្នកនាំមកដើម្បីអ្នកណា អ្នកបំណងនឹងប្រគេនអ្នកណា បើភិក្ខុសួរថា អ្នកទៅណា អ្នកមកធ្វើអ្វី ទើបគាត់ឆ្លើយថា ខ្ញុំនាំភត្តមកដើម្បីសង្ឃ ខ្ញុំនាំភត្តមកដើម្បីព្រះថេរៈ ដូច្នេះ គប្បីទទួល ហើយចែកឲ្យតាមលំដាប់នៃអាលោបភត្ត ។

បើភត្តដែលគេនាំមកយ៉ាងនោះមានច្រើន ល្មមគ្រប់គ្រាន់ដល់សង្ឃទាំងអស់ នេះឈ្មោះថា អភិហដភិក្ខា (ភិក្ខាដែលគេនាំមកគ្រប់គ្រាន់) រមែងគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ មិនមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវសួរដល់លំដាប់ គប្បីប្រគេនពេញបាត្រតាំងអំពីថេរាសនៈចុះមក ។

ឧបាសកបញ្ជូនដំណឹងទៅដល់ព្រះសង្ឃត្ថេរក្តី ភិក្ខុដែលមានឈ្មោះបោះសំឡេងដោយគន្ថធុរៈ និងធុតង្គក្តី ភត្តុទ្ទេសកក្តី ដោយពាក្យថា សូមលោកម្ចាស់នាំភិក្ខុ ៨ រូបមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំ ។

ទោះបីដំណឹងនោះ ជាដំណឹងដែលញាតិ និងឧបដ្ឋាកបញ្ជូនទៅក្តី ភិក្ខុ ៣ រូប (មានព្រះសង្ឃត្ថេរ) ជាដើមនេះ រមែងមិនបានដើម្បីនឹងសាកសួរគេឡើយ លំដាប់ជាការលើកឡើងនោះឯង ។ គប្បីឲ្យនិមន្តភិក្ខុ ៨ រូបអំពីសង្ឃ មានខ្លួនជាគម្រប់ ៩ ទៅចុះ ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា លោកអាស្រ័យភិក្ខុទាំងនោះ ទើបកើតឡើងដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។

ឯភិក្ខុម្ចាស់ទីកន្លែង ដែលមិនមានឈ្មោះបោះសំឡេងខាងគន្ថធុរៈ និងធុតង្គជាដើម ទោះសួរក៏បាន ។ ព្រោះដូច្នោះ លោកគប្បីសួរគេថា អាត្មានិមន្តអំពីសង្ឃ ឬថា នឹងមកជាមួយភិក្ខុទាំងឡាយដែលអាត្មាស្គាល់ ដូច្នេះហើយ ទើបចាត់ចូលលំដាប់ បដិបត្តិតាមដែលទាយកគេប្រាប់ ។

កាលទាយកប្រាប់ថា សូមលោកម្ចាស់នាំសិស្សរបស់លោកម្ចាស់ ឬភិក្ខុដែលលោកម្ចាស់ស្គាល់មកចុះ ដូច្នេះ ទោះទៅជាមួយភិក្ខុដែលខ្លួនប្រាថ្នានឹងនិមន្តក៏បាន ។

បើទាយកបញ្ជូនដំណឹងទៅថា សូមលោកម្ចាស់បញ្ជូនភិក្ខុ ៨ រូបមក គប្បីបញ្ជូនទៅអំពីសង្ឃ ដូច្នេះ ។ បើខ្លួនជាអ្នកអាចនឹងបានភិក្ខាក្នុងស្រុកដទៃ គប្បីទៅស្រុកដទៃ ។ បើជាអ្នកមិនអាចនឹងបាន ក៏គប្បីចូលទៅបិណ្ឌបាតត្រង់ស្រុកនោះឯង ។

ភិក្ខុទាំងឡាយដែលទទួលនិមន្តន៍ អង្គុយនៅក្នុងរោងឆាន់ បើមនុស្សមកត្រង់រោងឆាន់នោះប្រាប់ថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យបាត្រ ភិក្ខុដែលមិនបានទទួលនិមន្តន៍ កុំឲ្យ គប្បីប្រាប់ថា នេះភិក្ខុដែលអ្នកនិមន្តទុក ។ តែបើទាយកឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យផងដូច្នេះ គួរឲ្យ ។

ក្នុងគ្រាមានមហោស្រពជាដើម ជនទាំងឡាយទៅកាន់បរិវេណ និងផ្ទះសម្រាប់បំពេញព្យាយាម និមន្តភិក្ខុដែលទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក និងព្រះធម្មកថិកជាមួយភិក្ខុ ១០០ រូបនោះឯង ។ ក្នុងកាលនោះ ភិក្ខុដែលទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក និងធម្មកថិកទាំងនោះ ទោះនាំភិក្ខុទាំងឡាយដែលជ្រាបទៅ ក៏គួរ ។

ព្រោះហេតុអ្វី ព្រោះថា ជនទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រូវការមហាភិក្ខុសង្ឃ ទើបទៅកាន់បរិវេណ និងផ្ទះបំពេញព្យាយាមក៏ទេ ។ តែគេនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយតាមសតិ តាមកម្លាំងទៅអំពីទីប្រជុំនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ។

បើព្រះសង្ឃត្ថេរក្តី ឬភិក្ខុដែលមានឈ្មោះបោះសំឡេងខាងគន្ថធុរៈ និង ធុតង្គក្តី ភត្តុទ្ទេសកក្តី ចាំវស្សាក្នុងទីដទៃ ឬទៅក្នុងទីណាមួយ ត្រឡប់មក កាន់ទីកន្លែងរបស់ខ្លួនទៀត ទើបជនទាំងឡាយធ្វើសក្ការៈ សម្រាប់អាគន្តុកៈ គប្បីនាំភិក្ខុទាំងឡាយដែលស្គាល់ទៅវារៈមួយ ចាប់ពីកាលដែលជាប់គ្នាទៅ កាលផ្តើមវារៈទី ២ គប្បីនិមន្តទៅអំពីសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអាគន្តុកៈមកថ្មីៗ ទៅដោយតាំងចិត្ត ថា នឹងសួរសុខទុក្ខញាតិ ឬឧបដ្ឋាកនោះ ញាតិ និងឧបដ្ឋាកទាំងឡាយរបស់ អាគន្តុកៈទាំងនោះធ្វើសក្ការៈ ។

ឯក្នុងអាវាសនោះ ភិក្ខុពួកណាជ្រាប គប្បីនិមន្តភិក្ខុទាំងនោះទៅ ឯភិក្ខុ ណាជាអ្នកមានលាភបរិបូណ៌ ឋានៈរបស់លោក និងឋានៈរបស់អាគន្តុកៈដូច គ្នា ជនទាំងឡាយក្នុងទីទាំងពួង ត្រៀមសង្ឃភត្តស្រេចហើយ ភិក្ខុនោះគប្បី និមន្តទៅអំពីសង្ឃប៉ុណ្ណោះ នេះជាសេចក្តីប្លែកគ្នាក្នុងនិមន្តនភត្ត ។

បញ្ហាដ៏សេសទាំងពួង គប្បីជ្រាបតាមន័យ ដែលពោលហើយ ក្នុង ឧទ្ទេសភត្តនោះឯង ។

ឯក្នុងកុរុន្ទីពោលថា កាលទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យព្រះ មហាថេរៈ ៨ រូប គប្បីឲ្យព្រះមហាថេរៈ ៨ រូបប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងភិក្ខុទាំង-

ឡាយ មានមជ្ឈិមភិក្ខុជាដើម ក៏ន័យនេះឯង ។

តែបើទាយកពោលមិនឲ្យប្លែកគ្នាថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យភិក្ខុ ៨ រូប ដូច្នេះ គប្បីនិមន្តអំពីសង្ឃ ដូច្នេះ ។

និមន្តនភត្តកថា ចប់

[៤៣៨] ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងសលាកភត្ត ដោយព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចារឹកឈ្មោះក្នុង ស្លាក ឬ ដំបារ (បន្ទះឫស្សី ឬស្លឹកត្នោតជាដើម) លាបើកហើយ សឹមសម្តែងភត្ត ដូច្នេះ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ គប្បីចារឹកអក្សរដាក់ក្នុងស្លាកឈើខ្លឹម ឬក្នុងបន្ទះដំបារ ដែលធ្វើដោយបន្ទោះឫស្សី និងស្លឹកត្នោតជាដើម យ៉ាងនេះថា សលាកភត្តរបស់ទាយកឈ្មោះនោះ ហើយរួមស្លាកទាំងអស់ ដាក់ក្នុងល្អីតូច ឬក្នុងថ្នក់ចីវរ ហើយត្រឡប់ទៅត្រឡប់មក រហូតសព្វទាំងខាងក្រោម និងខាងលើនោះឯង បើលំដាប់មាន គប្បីចែកស្លាកចាប់អំពីដើមលំដាប់ទៅ បើមិនមាន គប្បីចែកតាំងអំពីថេរាសនៈចុះមក ។

ភិក្ខុដែលមកខាងក្រោយក្តី ភិក្ខុដែលតាំងនៅក្នុងទីឆ្ងាយដោយអំណាចដែលជាប់គ្នាក្តី គប្បីឲ្យតាមន័យដែលពោលហើយក្នុងឧទ្ទេសភត្តនោះឯង ។

បើជុំវិញសម្នាក់ មានគោរចគ្រាមច្រើន ឯភិក្ខុមិនមានច្រើន ស្លាកទាំងឡាយ រមែងដល់សូម្បីដោយអំណាចនៃស្រុក គប្បីចែកស្លាកដោយអំណាចនៃស្រុកនោះឯងថា សលាកភត្តទាំងឡាយក្នុងស្រុកនោះ ដល់លំដាប់របស់

ពួកលោកម្ចាស់ សលាកភត្តទាំងឡាយក្នុងស្រុកនោះដល់លំដាប់ពួកលោកម្ចាស់ ។

កាលភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុឲ្យកាន់យកយ៉ាងនោះ ទោះក្នុងស្រុកនីមួយៗ មានសលាកភត្ត ៦០ សម្រាប់ មានប្រការផ្សេងៗគ្នា សលាកភត្តទាំងអស់ឈ្មោះថា លោកឲ្យកាន់យកស្រេចអស់ទៅហើយ ក្នុងស្រុកជិតខាង និងស្រុកដែលត្រូវបានដល់ភិក្ខុ នៅមានសលាកភត្តដទៃទៀត ២ ឬ ៣ សម្រាប់ សូម្បីសលាកភត្តទាំងនោះ ក៏គួរឲ្យដល់លោកផងដែរ ។ ព្រោះថា ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុមិនអាចនឹងបញ្ជូនភិក្ខុដទៃទៅ ព្រោះហេតុនៃសលាកភត្តទាំងនោះបាន ដូច្នេះឯង ។ បើក្នុងស្រុកមានសលាកភត្តច្រើន គប្បីកំណត់ឲ្យដល់ភិក្ខុ ៧ រូបខ្លះ ៨ រូបខ្លះ តែកាលនឹងឲ្យ ត្រូវចងស្លាករួមគ្នា ឲ្យដល់ភិក្ខុ ៤-៥ រូប ដែលនឹងទៅ ។

បើបន្ទាប់អំពីស្រុកនោះទៅ មានស្រុកដទៃ ហើយក្នុងស្រុកនោះ មានសលាកភត្តត្រឹមតែមួយសម្រាប់ ហើយគេប្រគេនសលាកភត្តនោះអំពីព្រលឹម សលាកភត្តនោះ គប្បីឲ្យដោយប្រាប់ដល់ភិក្ខុមួយរូបក្នុងភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកទទួលសលាកភត្តនោះអំពីព្រលឹម ខាងក្រោយ សឹមទទួលភត្តក្រៅពីនេះ ត្រង់ស្រុកជិត ។

ក្នុងកុរុន្ទីពោលន័យដូច្នេះថា បើសលាកភត្តទាំងឡាយក្នុងស្រុកជិតមិនទាន់បានចែកចាយគ្នា ភិក្ខុនោះទៅដោយសម្គាល់ថា បានចែកគ្នាស្រេចហើយ កាលឲ្យកាន់យកសលាកភត្ត ក្នុងស្រុកឆ្ងាយហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវិហារទៀត

ទទួលចែកសលាកកត្តក្រៅអំពីនោះ ហើយសឹមទៅស្រុកជិត ព្រោះថា លោកសង្ឃនឹងចែកគ្នាខាងក្រៅសីមា រមែងមិនបាន ។

តែបើភិក្ខុមានច្រើន ស្លាកដោយអំណាចនៃស្រុកមិនគ្រប់គ្នា គប្បីឲ្យកាន់យកដោយអំណាចផ្លូវមួយ ឬដោយអំណាចម្ខាងផ្លូវម្នាក់ ឬដោយអំណាចត្រកូលមួយក៏បាន ។

ក្នុងថ្នល់ជាដើម ក្នុងទីណាមានកត្តច្រើន ទីនោះគប្បីឲ្យភិក្ខុច្រើនរូបកាន់ឯង តាមន័យដែលពោលក្នុងស្រុកនោះឯង ។ កាលស្លាកមិនមាន គប្បីឧទ្ទិសចំពោះឲ្យកាន់យកក៏បាន ។ ភិក្ខុអ្នកឲ្យស្លាកត្រូវស្គាល់វត្ត ។

ពិតហើយ ភិក្ខុអ្នកឲ្យស្លាកនោះ គប្បីក្រោកឡើងអំពីព្រលឹម កាន់បាត្រ និងចីវរទៅកាន់រោងឆាន់បោសទីកន្លែង ដែលមិនទាន់បានបោស រៀបចំទឹកឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើ ប៉ាន់ស្មានវេលាថា ឥឡូវនេះ វត្ត ភិក្ខុទាំងឡាយស្រេចហើយ សឹមវាយជួង កាលភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាហើយ គប្បីឲ្យសលាកកត្តត្រង់ស្រុកវេនមុន គឺគប្បីពោលថា ស្លាកត្រង់ស្រុកវេន ឈ្មោះថា ដល់លំដាប់លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទៅត្រង់ស្រុកនោះ ។

បើស្រុកនៅក្នុងរយៈផ្លូវឆ្ងាយជាងមួយគាវុត ភិក្ខុដែលទៅក្នុងថ្ងៃនោះរមែងនឿយលំបាក គប្បីឲ្យយកតែក្នុងថ្ងៃនោះឯងថា ព្រឹកនេះស្លាកត្រង់ស្រុកវេនដល់លំដាប់របស់លោក ។

ភិក្ខុណាត្រូវបញ្ជូនទៅស្រុកវេន មិនព្រមទៅ នឹងលើកយកស្លាកដទៃ កុំគប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ។ ព្រោះថា នឹងវិនាសបុណ្យរបស់ពួកជនដែលមាន

សទ្ធា និងខាតលាភសង្ឃ ព្រោះដូច្នោះ សូម្បីក្នុងថ្ងៃទី ២-៣ ក៏កុំឲ្យស្លាកដទៃដល់លោក ។ គប្បីប្រាប់លោកថា សូមលោកម្ចាស់ទៅកន្លែងដែលដល់លំដាប់ខ្លួន ហើយឆាន់ចុះ ។ តែបើលោកមិនព្រមទៅគ្រប់ ៣ ថ្ងៃ គប្បីឲ្យលោកកាន់យកស្លាកក្នុងស្រុកដែលជិតស្រុកវេនចូលមក ។

បើលោកព្រមទទួលស្លាកនោះសោត ចាប់ពីពេលនោះទៅ មិនគួរឲ្យស្លាកដទៃដល់លោក ។

ឯទណ្ឌកម្មត្រូវដាក់ឲ្យធ្ងន់ គឺគប្បីដាក់ទណ្ឌកម្មឲ្យដងទឹក កុំឲ្យតិចជាង ៦០ ឬ ៥០ ក្អម ឬឲ្យជញ្ជូនឧស កុំឲ្យតិចជាង ៦០ ឬ ៥០ បាច់ ឬឲ្យជញ្ជូនខ្សាច់ កុំឲ្យតិចជាង ៦០ ឬ ៥០ បាត្រ ។

កាលឲ្យទទួលស្លាកត្រង់ស្រុកវេនហើយ គប្បីឲ្យទទួលភារៈយាមសម្នាក់ គប្បីប្រាប់លោកថា ភារៈយាមសម្នាក់ដល់លំដាប់របស់លោកម្ចាស់ ។ គប្បីឲ្យស្លាកបបរ ២-៣ សម្រាប់ និងសលាកភត្ត ៣-៤ សម្រាប់ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលភារៈយាមសម្នាក់ តែកុំឲ្យជាប្រចាំ ព្រោះថា ទាយកអ្នកប្រគេនបបរ និងភត្ត គប្បីដល់នូវការអាក់អន់ចិត្តថា ពួកភិក្ខុដែលនៅចាំសម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ឆាន់បបរ និងភត្តរបស់យើង ព្រោះដូច្នោះ ទើបគួរឲ្យស្លាកក្នុងត្រកូលដទៃ ។

បើពួកភិក្ខុដែលពេញចិត្តគ្នារបស់ភិក្ខុអ្នកទទួលភារៈយាមសម្នាក់ នាំមកប្រគេនឯង យ៉ាងនោះជាការល្អ បើពួកលោកមិននាំមកប្រគេន គប្បីឲ្យទទួលភារៈជំនួស គប្បីឲ្យនាំបបរ និងភត្តឲ្យដល់ភិក្ខុដែលទទួលភារៈយាមសម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ហើយស្លាកទាំងនោះរបស់ពួកភិក្ខុដែលទទួលភារៈយាមសម្នាក់នោះ

រមែងជាចំណែកបន្ថែមពិត ទាំងលោកទាំងឡាយ រមែងបានដើម្បីកាន់យកសលាកភត្តប្រណីតដទៃ ក្នុងទីដែលដល់តាមលំដាប់វស្សាផង គប្បីចែកស្លាក ចាប់លំដាប់ទុកមួយផ្នែក សម្រាប់ឯកវារិយភត្ត ដែលមានរសដ៏ក្រៃលែងផង ។ បើស្លាកដែលភិក្ខុណាបានហើយ តែភិក្ខុនោះមិនបានភត្តក្នុងថ្ងៃនោះ គប្បីឲ្យលោកទទួលក្នុងថ្ងៃស្អែក ។

ភិក្ខុណាបានតែភត្ត មិនបានម្ហូប យ៉ាងនេះក៏គប្បីឲ្យទទួលជាថ្មី សូម្បីសលាកភត្ត មានខីរៈ ក៏ន័យនេះឯង ។

តែបើបានតែខីរៈ មិនបានភត្ត កុំគប្បីឲ្យទទួលដដែលទៀត ចាប់ពីពេលដែលបានខីរៈទៅហើយ ។ ឯកវារិយភត្ត ២-៣ សម្រាប់ ត្រូវបានដល់ភិក្ខុមួយរូបប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងទុព្ភិក្ខសម័យ គប្បីបែងចែកឲ្យកាន់យកជាផ្នែកៗ ក្នុងវេលាដែលសង្ឃនវកៈបានហើយ ។ សលាកភត្តតាមប្រក្រតី សូម្បីភិក្ខុដែលមិនទាន់បាន ក៏គប្បីឲ្យទទួលក្នុងថ្ងៃស្អែក ។

បើជាសម្នាក់តូច ភិក្ខុទាំងពួងឆាន់រួមគ្នា កាលនឹងឲ្យកាន់យកស្លាកអំពៅ ទោះឲ្យដល់ភិក្ខុអង្គណាមួយ ដែលនៅត្រង់ចំពោះមុខ ហើយវេរប្រគេនព្រះមហាថេរៈជាដើមក្នុងកាល ក៏គួរ ។

ស្លាកទឹកអំពៅ កាលចែកគ្នាហើយ សូម្បីខាងក្រោយភត្ត គប្បីត្រងឬធ្វើឲ្យជាផាណិត ហើយប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតធុតង្គជាដើម ត្រូវដឹងថា អាគន្តុកភិក្ខុមកហើយ ឬមិនទាន់មក សឹមឲ្យកាន់យកស្លាក ។

ក្នុងអាវាសធំ ត្រូវចាត់លំដាប់ឲ្យកាន់យក ។ ស្លាកតក្កៈសោត ទោះ

ឲ្យដល់ក្នុងទីនៃភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នាក្តី ឲ្យកម្តៅ ឬឲ្យម្ចាស់ប្រគេនព្រះថេរៈទាំងឡាយក្តី ក៏គួរ ។ គប្បីបដិបត្តិតាមន័យដែលពោលហើយក្នុងអាវាសធំនោះឯង ។ សូម្បីស្លាកផ្លែឈើ ស្លាកនំ និងស្លាកភេសជ្ជៈ គ្រឿងក្រអូប និងកម្រងផ្កាជាដើម គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ជាផ្នែកៗ ។

ឯក្នុងស្លាកទាំងនេះ ស្លាកភេសជ្ជៈជាដើម រមែងគួរដល់ភិក្ខុ ដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ តែភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គមិនគប្បីត្រេកអរ ព្រោះជាបច្ច័យដែលឲ្យកាន់យក ទាក់ទងដោយស្លាក ។

ទាយកប្រគេនសលាកភត្ត មានភិក្ខាដ៏ប្រសើរ គប្បីសួរដល់លំដាប់ហើយឲ្យកាន់យក ។ បើមិនមានលំដាប់ គប្បីឲ្យតាំងពីថេរាសនៈ ចុះមក ។ បើភត្តដូច្នោះមានច្រើន គប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុមួយរូប ២-៣ សម្រាប់ ។ បើមានមិនច្រើន គប្បីឲ្យមួយរូបមួយសម្រាប់ប៉ុណ្ណោះ បើលំដាប់អស់ហើយ តាមលំដាប់ គប្បីឲ្យអំពីថេរាសនៈវៀងមក បើអស់ត្រង់កណ្តាល គប្បីចាំលំដាប់ទុក បើភត្តដូច្នោះ ជារបស់មានជាប្រចាំនោះឯង ភត្តនោះត្រូវបានដល់ភិក្ខុជានិច្ច គប្បីប្រាប់ភិក្ខុនោះថា លោកម្ចាស់បានហើយក្តី មិនទាន់បានក្តី ស្អែកនេះក៏គប្បីទទួល ។

ភត្តម្តងម្កាល ជារបស់ដែលគេមិនបានឲ្យជានិច្ច តែក្នុងថ្ងៃដែលបានរមែងបានល្មមធាន់ ។ ថ្ងៃដែលមិនបានមានច្រើនជាង ភត្តនោះមិនដល់លំដាប់ភិក្ខុណា គប្បីប្រាប់ភិក្ខុនោះថា លោកម្ចាស់មិនបាន គប្បីទទួលក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះចុះ ។

កាលឲ្យចាប់ស្លាកហើយ ភិក្ខុណាមកខាងក្រោយ ស្លាករបស់ភិក្ខុនោះជាការហួសទៅហើយ កុំគប្បីចាត់ចែងឲ្យឡើយ ។

ចាប់ពីពេលវាយជួងទៅ ភិក្ខុណាមកលាដៃនោះឯង រមែងបានលាភគឺស្លាកដោយពិត ។ បើភិក្ខុដទៃមកឈរនៅក្នុងទីជិត ស្លាកក៏ជាការហួសទៅហើយ តែបើភិក្ខុដទៃ អ្នកទទួលជំនួសភិក្ខុនោះមាន ភិក្ខុនោះ ទោះបីមិនមកឯង រមែងបាន ។

ក្នុងឋានៈជាសភាគគ្នា ភិក្ខុអ្នកចែក ដឹងថា ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ទោះទុកឲ្យដោយតាំងចិត្តថា នេះស្លាករបស់ភិក្ខុនោះ ដូច្នេះក៏គួរ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើកតិកាទុកថា មិនគប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុដែលមិនមក កតិកានោះមិនជាធម៌ឡើយ ។ ព្រោះថា ភណ្ឌៈដែលគប្បីចែកគ្នា រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុដែលតាំងនៅខាងក្នុងឧបចារៈ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើសំឡេងអឺងកងថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យដល់ភិក្ខុដែលមិនមក គប្បីផ្ដើមតាំងភណ្ឌកម្ម គប្បីប្រាប់ថា ចូរមកទទួលឯងចុះ ។

ស្លាកបាត់ទៅ ៥-៦ បន្ទុះ ភត្តុទ្ទេសកនឹកឈ្មោះទាយកមិនបាន បើភត្តុទ្ទេសកនោះឲ្យស្លាកដែលបាត់ដល់ព្រះមហាថេរៈក្ដី ដល់ខ្លួនឯងហើយក្ដី គប្បីប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សលាកភត្តត្រង់ស្រុកនោះ ខ្ញុំឲ្យដល់ខ្លួនខ្ញុំ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគប្បីឆាន់សលាកភត្តដែលបានក្នុងស្រុកនោះចុះ ដូច្នេះ គួរ ។

តែមិនប្រគល់ឲ្យក្នុងសម្នាក់បានភត្តនោះត្រង់រោងឆាន់ ហើយចែកគ្នាឆាន់ត្រង់រោងឆាន់នោះឯង មិនគួរឡើយ ។

កាលទាយកពោលថា តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលសលាកភត្តរបស់ខ្ញុំ ដូច្នេះ ទោះឲ្យកាន់យកត្រង់រោងឆាន់ក្នុងទីនោះ មិនគួរ ត្រូវនាំមកកាន់សម្នាក់ហើយ សឹមឲ្យកាន់យក ។

ម្យ៉ាងទៀត បើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលសលាកភត្តរបស់ខ្ញុំ តាំងអំពីស្អែកនេះទៅ ដូច្នេះ គប្បីប្រាប់ដល់ភត្តុទ្ទេសកថា ត្រកូលឈ្មោះនោះ ប្រគេនសលាកភត្ត តាំងអំពីស្អែកនេះទៅ លោកម្ចាស់គប្បីជួយរំលឹកក្នុងពេលឲ្យចាប់ស្លាក ។

ក្នុងគ្រាទុព្ភិក្ខភ័យ ជនទាំងឡាយវៀរសលាកភត្តចេញ កាលដល់គ្រារកភិក្ខាបានងាយ ជួបភិក្ខុខ្លះហើយ ផ្តើមរៀបចំទុកជាថ្មីទៀត ពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលសលាកភត្តរបស់ពួកខ្ញុំតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ កុំចែកគ្នាខាងក្នុងស្រុក ត្រូវនាំមកកាន់សម្នាក់សិន សឹមចែកគ្នា ។ ព្រោះថា ធម្មតាសលាកភត្តនេះ មិនមែនដូចឧទ្ទេសភត្តឡើយ ទាយករមែងសំដៅចំពោះសម្នាក់ប្រគេន ព្រោះដូច្នោះ ទើបមិនគួរចែកគ្នាក្រៅឧបចារៈ ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលទាយកប្រាប់ថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលសលាកភត្តរបស់ខ្ញុំតាំងអំពីស្អែកនេះទៅ ដូច្នេះ ត្រូវចែកគ្នាក្នុងសម្នាក់ដូចគ្នា

គមិកភិក្ខុ បំណងនឹងទៅកាន់ចំណែកនៃទិសណាមួយ ស្លាកត្រង់ស្រុកវេនក្នុងទិសាភាគនោះ ជារបស់ដែលភិក្ខុដទៃបានហើយ គមិកភិក្ខុទោះកាន់យកស្លាកនោះ ហើយប្រាប់ភិក្ខុក្រៅអំពីនេះថា សូមលោកម្ចាស់កាន់យកស្លាកដែលដល់លំដាប់ខ្ញុំ ដូច្នោះហើយទៅ ក៏គួរ ។ តែភិក្ខុនោះត្រូវកាន់យកស្លាក

របស់គមិកភិក្ខុនោះ ក្នុងកាលលោកមិនទាន់កន្លងឧបចារសីមាទៅនោះឯង ។

ជនទាំងឡាយ នៅក្នុងសម្នាក់ក៉ាង គឺសម្នាក់ដែលគេបោះបង់ចោល រៀបចំសលាកភត្តទុក ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រណិប័តន៍ពោធិព្រឹក្ស និងចេតិយជាដើមហើយ ចូរឆាន់ចុះ ដូច្នេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងទីភិក្ខុដែលពេញចិត្តហើយ ទៅអំពីព្រឹក ធ្វើវត្តក្នុងសម្នាក់គេបោះបង់ចោលនោះហើយ ឆាន់ភត្តនោះ គួរ ។

បើភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យដល់ខ្លួនដើម្បីនឹងបានឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះ ហើយនាំគ្នាទៅ អាគន្តុកភិក្ខុនៅក្នុងសម្នាក់ដែលគេបោះបង់នោះ ធ្វើវត្តអំពីព្រហាមនោះឯង វាយជួងហើយ ឲ្យសលាកភត្តដល់ខ្លួនហើយ ទៅក្នុងរោងឆាន់ អាគន្តុកភិក្ខុនោះឯងជាធំនៃភត្តនោះ ។

ឯភិក្ខុណា កាលភិក្ខុទាំងឡាយកំពុងធ្វើវត្តនោះឯង បោសផែនដី ២-៣ កន្លែងហើយ វាយជួងហើយ ទៅដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា សលាកភត្តត្រង់ស្រុកឆ្ងាយដល់លំដាប់អាត្មាអញ សលាកភត្តនោះ រមែងមិនដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះលោកកាន់យកដោយអាការជាចោរ រមែងជារបស់ភិក្ខុដែលធ្វើវត្តរួចស្រេចហើយ ឲ្យដល់ភិក្ខុដែលមកខាងក្រោយប៉ុណ្ណោះ ។

ស្រុកមួយនៅឆ្ងាយពេក ភិក្ខុទាំងឡាយមិនប្រាថ្នាទៅជាធម្មតា ទើបជនទាំងឡាយពោលថា ពួកខ្ញុំជាបុគ្គលឆ្ងាយអំពីបុណ្យ ។ គប្បីប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នា ក្នុងសម្នាក់ជិតស្រុកនោះថា ក្នុងថ្ងៃដែលភិក្ខុទាំងនោះមិនមក ពួកលោកចូរឆាន់ជំនួសចុះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ស្លាកត្រូវឲ្យចាប់រាល់ថ្ងៃ ។ ឯស្លាកទាំងនោះឯង មិនឈ្មោះថា ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុនោះឲ្យចាប់ហើយ ដោយអាការត្រឹមតែវាយជួន ឬត្រឹមតែគោះល្អី ។

តែត្រូវចាប់ល្អី កៀរស្លាកចូលក្នុងល្អីនោះ មិនគប្បីចាប់ល្អីត្រង់កណ្តាប់មាត់ ព្រោះថា ក្នុងល្អីនោះ មានពស់ និងខ្ទួយ វានឹងញុំាង សេចក្តីទុក្ខឲ្យ ព្រោះដូច្នោះ ត្រូវចាប់ខាងក្រោម បែរមាត់ល្អីចេញខាងក្រៅហើយ កាលចាប់ល្អីហើយ គប្បីកៀរស្លាកចុះ ។

បើមានពស់ វានឹងគេចទៅចំហៀងនោះឯង ព្រោះដូច្នោះ ទើបត្រូវកៀរស្លាកយ៉ាងនោះ ។ ស្លាកគប្បីឲ្យចាប់ទាក់ទងដោយស្រុកជាដើម តាមន័យដែលពោលហើយពីមុននោះឯង ។

មួយប្រការទៀត ភិក្ខុដែលចែកស្លាកនោះ ឲ្យស្លាកមួយដល់ព្រះមហាថេរៈ ហើយសឹមឲ្យដល់ខ្លួនថា ស្លាកដ៏សេស រមែងដល់លំដាប់អញ ដូច្នេះ ធ្វើវត្ត ថ្វាយបង្គំចេតិយហើយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅត្រង់រោង រម្ងាប់វិតក្កសួរថា អ្នកមានអាយុ ស្លាកឲ្យចាប់ស្រេចហើយឬ គប្បីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលសលាកភត្ត ត្រង់ស្រុកដែលពួកលោកម្ចាស់ទៅដល់ហើយចុះ ។

ពិតហើយ ស្លាកដែលឲ្យដល់ហើយយ៉ាងនេះ រាប់ថា ឲ្យដល់ហើយដោយល្អដូចគ្នា ។

ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះទៅកាន់សម្នាក់ដទៃ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ រហូតអស់

រាត្រី ទើបប្រាប់ថា ពួកខ្ញុំមិនទទួលទានក្នុងទីនោះទេ នឹងត្រាច់បិណ្ឌបាតត្រង់គោចរគ្រាមរបស់ខ្ញុំ ហើយនឹងមកដូច្នេះ មិនទទួលស្លាក ហើយទៅបាត់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទោះមកដើម្បីឆាន់សលាកភត្តដែលដល់លំដាប់ព្រះថេរៈ ក្នុងសម្នាក់ដូច្នេះ ក៏គួរ ។

បើព្រះមហាថេរៈទៅជាមួយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញនឹងធ្វើអ្វីនៅទីនេះ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានឆាន់ឯសម្នាក់ដែលខ្លួនទៅ ត្រាច់ទៅកាន់គោចរគ្រាមតាមលំដាប់ កុំគប្បីឲ្យបាត្រក្នុងកាលទាយកពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមប្រគល់បាត្រឲ្យចុះ ខ្ញុំនឹងនាំស្លាកបបរជាដើមមកប្រគេន ។

បើទាយកសួរថា ហេតុអ្វី ទើបលោកម្ចាស់មិនឲ្យ គប្បីឆ្លើយថា ភត្តដែលឧទ្ទិសចំពោះសម្នាក់ រមែងត្រូវបានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងសម្នាក់ អាត្មាទាំងឡាយនៅក្នុងសម្នាក់ដទៃទេ ។

កាលទាយកពោលថា សូមតែឲ្យមកចុះលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនបានប្រគេនដល់សីមានៃសម្នាក់ទេ ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលភិក្ខារបស់ខ្ញុំចុះ ដូច្នេះ សមគួរឲ្យបាត្រទៅបាន ។

សលាកភត្តកថា ចប់

វិនិច្ឆ័យក្នុងបក្ខិកភត្តជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភត្តណាដែលជនទាំងឡាយ អ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងការប្រគេនក្នុងថ្ងៃបក្ខ (ដែលបណ្ឌិតកំណត់ទុក) ទាំងនេះ គឺថ្ងៃ ១៤ ថ្ងៃ ១៥ ថ្ងៃ ៥ ថ្ងៃ ៨ ដើម្បីជាស់តឿនសតិ សម្រាប់ធ្វើឧបោសថភត្តនោះ ឈ្មោះថា បក្ខិកភត្ត ។ បក្ខិកភត្តនោះ មានគតិដូច

សលាកភត្តនោះឯង គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឆាន់ ។

បើសលាកភត្តក្តី បក្ខិកភត្តក្តី មានច្រើនទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុ គប្បីឲ្យកាន់យកភត្តទាំង ២ ជាផ្នែកៗ បើភិក្ខុសង្ឃមានច្រើន គប្បីឲ្យកាន់យកបក្ខិកភត្តហើយ សឹមឲ្យកាន់យកសលាកភត្តបន្តលំដាប់នៃបក្ខិកភត្តនោះក៏បាន ឬគប្បីឲ្យកាន់យកសលាកភត្តហើយ សឹមឲ្យកាន់យកបក្ខិកភត្ត បន្តលំដាប់នៃសលាកភត្តនោះក៏បាន ។ ភត្ត ២ នោះមិនទាន់ដល់ភិក្ខុពួកណា ភិក្ខុទាំងនោះ នឹងត្រាច់បិណ្ឌបាត ។

បើភត្តទាំង ២ មានច្រើន ភិក្ខុមានតិច ភិក្ខុរមែងបានសលាកភត្តរាល់ថ្ងៃ ព្រោះដូច្នោះ គប្បីវៀរស្លាកនោះចេញ ឲ្យកាន់យកតែបក្ខិកភត្តប៉ុណ្ណោះ ថា អាវុសោ សូមលោកឆាន់បក្ខិកភត្តចុះ ដូច្នេះ ។

ពួកទាយកប្រគេនបក្ខិកភត្តប្រណីត គប្បីចាត់លំដាប់ទុកដោយឡែក ។ មិនគប្បីឲ្យកាន់យកបក្ខិកភត្តអំពីក្នុងថ្ងៃនេះថា ស្អែកនេះ ជាថ្ងៃបក្ខ ។

បើទាយកទាំងឡាយពោលថា ស្អែកនេះ ក្នុងផ្ទះរបស់ពួកខ្ញុំ នឹងមានភត្តសៅហ្មង សូមលោកម្ចាស់ចែកបក្ខិកភត្តអំពីក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។ យ៉ាងនេះ គួរឲ្យកាន់យកក្នុងថ្ងៃនេះបាន ។

ដែលឈ្មោះថា ឧបោសថិកភត្តនោះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បុគ្គលសមាទានអង្គឧបោសថក្នុងថ្ងៃឧបោសថរាល់កន្លះខែហើយ ខ្លួនឯងបរិភោគភត្តណា ភត្តនោះឯងដែលគេរមែងឲ្យ ។

ដែលឈ្មោះថា បាដិបទិកភត្តនោះ បានដល់ ទានដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃ

បាដិបទ ដោយកំណត់ថា ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ជនដ៏ច្រើនមានសទ្ធាជ្រះថ្លា រមែងធ្វើសក្ការៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯក្នុងថ្ងៃបាដិបទ ភិក្ខុទាំងឡាយរមែងលំបាក ទានដែលថ្វាយក្នុងថ្ងៃបាដិបទ រមែងជាកុសលមានផលធំ ដូចគ្នានឹងទុព្ភិក្ខទាន ឬទានដែលថ្វាយក្នុងថ្ងៃទី ២ ដល់ភិក្ខុដែលមានសីលបរិសុទ្ធ ព្រោះឧបោសថកម្ម រមែងជាកុសលមានផលធំ ដូច្នេះ ។ សូម្បីភត្តទាំង ២ នោះ មានគតិដូចសលាកភត្ត ។ ភត្ត ៧ យ៉ាងនោះ មិនគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ រមែងធ្វើការទម្លាយធុតង្គពិត ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ភត្តដទៃ ៤ ទៀត ដែលនាងវិសាខាសូមពរ ប្រគេនក្នុងចីវរក្ខន្ធកៈ គឺ អាគន្តុកភត្ត គមិកភត្ត គិលានភត្ត គិលានុបដ្ឋាកភត្ត មកហើយក្នុងបាលីដូចគ្នា ។ បណ្តាភត្តទាំង ៤ នោះ ភត្តដែលប្រគេនដល់អាគន្តុកភិក្ខុ ឈ្មោះថា អាគន្តុកភត្ត ។ ក្នុងភត្ត ៣ យ៉ាងដ៏សេស មានន័យដូចគ្នា ។

បើក្នុងភត្តទាំង ៤ យ៉ាងនេះ អាគន្តុកភត្តក្តី អាគន្តុកភិក្ខុក្តីមានច្រើន គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងពួង កាន់យកមួយអង្គមួយចំណែកៗ កាលភត្តមិនគ្រប់គ្រាន់ គប្បីឲ្យកាន់យកតាមលំដាប់ ។

អាគន្តុកភិក្ខុមួយរូប មកមុននោះឯង ឲ្យកាន់យកអាគន្តុកភត្តទាំងអស់ដើម្បីខ្លួនហើយ នៅអង្គុយ ។ អាគន្តុកភត្តទាំងពួង រមែងជារបស់លោកប៉ុណ្ណោះ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកឯក្រោយ គប្បីធាន់របស់ដែលលោកឲ្យហើយ ។ សូម្បីលោកក៏គប្បីកាន់យកដើម្បីខ្លួនមួយចំណែកហើយ គប្បីឲ្យចំណែកដ៏សេស នេះជាការប្រពៃក្រៃលែង ។

តែបើអាគន្តុកៈនោះមកមុន តែមិនកាន់យកដើម្បីខ្លួន អង្គុយព្រងើយ អាគន្តុកៈទាំងឡាយដែលមកខាងក្រោយ គប្បីកាន់យកតាមលំដាប់ ព្រមជាមួយលោក ។

បើអាគន្តុកភិក្ខុមកជានិច្ច គប្បីឆាន់អាគន្តុកភត្តចំពោះក្នុងថ្ងៃដែលមកប៉ុណ្ណោះ បើមកក្នុងចន្លោះៗ គប្បីឆាន់មួយរូប ២ ឬ ៣ ថ្ងៃ ។

ឯក្នុងមហាបច្ចរីពោលថា គួរឆាន់បាន ៧ ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់ទីកន្លែងទៅទីណាមួយ ហើយមកក្តី សូម្បីលោកក៏គប្បីឆាន់អាគន្តុកភត្ត ។

ម្យ៉ាងទៀត បើអាគន្តុកភត្តនោះ ជារបស់ដែលគេឲ្យជានិច្ច ក្នុងសម្នាក់ ត្រូវឲ្យកាន់យកក្នុងសម្នាក់ ។ បើសម្នាក់នៅឆ្ងាយ គេឲ្យជានិច្ចក្នុងរោងឆាន់ ត្រូវឲ្យកាន់យកក្នុងរោងឆាន់ ។ បើកាលអាគន្តុកភិក្ខុមិនមាន ទើបទាយកប្រាប់ថា សូម្បីភិក្ខុដែលជាម្ចាស់ទីកន្លែងក៏ឆាន់បាន ដូច្នេះ សមគួរ ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់កន្លែងឆាន់ បើគេមិនប្រាប់ មិនគួរ ។

លំនាំនៃរឿងសូម្បីក្នុងគមិកភត្ត ក៏មានន័យដូច្នេះ ឯសេចក្តីដែលប្លែកមានដូច្នេះថា អាគន្តុកភិក្ខុរមែងបានតែអាគន្តុកភត្តប៉ុណ្ណោះ ។

គមិកភិក្ខុរមែងបានអាគន្តុកភត្តផង គមិកភត្តផង ។ សូម្បីភិក្ខុដែលជាម្ចាស់កន្លែងបំណងនឹងចៀសចេញទៅ រមែងក្លាយជាគមិកភិក្ខុ រមែងបានគមិកភត្ត ។ អាគន្តុកភត្តដែលអាគន្តុកភិក្ខុរមែងបាន យ៉ាងណា គមិកភត្តក៏គមិកភិក្ខុរមែងបាន ២-៣ ថ្ងៃ ឬ ៧ ថ្ងៃ យ៉ាងនោះក៏ទេ ។

ភិក្ខុឆាន់ដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងទៅ តែក្នុងថ្ងៃនោះទៅមិនបាន ព្រោះ

ករណីយកិច្ចឯណាមួយក្តី សូម្បីក្នុងថ្ងៃស្អែក ឆាន់ទៀតក៏គួរ ព្រោះនៅមានឧស្សាហ៍ (នឹងចេញទៅ) ។

ក្នុងមហាបច្ចរីពោលថា បើភិក្ខុទាំងចិត្តថា នឹងទៅ ឆាន់ស្រេចហើយ ពួកចោរស្កាត់ផ្លូវក្តី ទឹកជន់មកក្តី ភ្លៀងធ្លាក់ក្តី ពួករទេះមិនទាន់ទៅក្តី លោកនៅមានឧស្សាហ៍ គប្បីឆាន់ ។

ភិក្ខុដែលជួបឧបទ្រវទាំងនោះ ទោះឆាន់ ២-៣ ថ្ងៃ ក៏គួរ ។ តែភិក្ខុដែលអាងលេសថា នឹងទៅ នឹងទៅ រមែងមិនបានដើម្បីឆាន់ ។

ឯគិលានភត្ត បើមានល្មមគ្រប់គ្រាន់ដល់ភិក្ខុអាពាធគ្រប់គ្នា ក៏គប្បីឲ្យគ្រប់គ្នា បើមិនគ្រប់គ្រាន់ ក៏គប្បីចាត់លំដាប់ឲ្យកាន់យក ។

ភិក្ខុអាពាធមួយរូប មានអាកប្បកិរិយាដូចមនុស្សមិនមានរោគ នៅអាចទៅខាងក្នុងស្រុកបាន មួយរូបមិនអាច ភិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះថា អាពាធធ្ងន់ គប្បីឲ្យគិលានភត្តដល់លោកពិត ។

ភិក្ខុអាពាធធ្ងន់ ២ រូប មួយរូបសម្បូរលោភ ជាអ្នកមានឈ្មោះល្បីបានខាទនីយ ភោជនីយច្រើន មួយរូបអនាថា ត្រូវចូលទៅខាងក្នុងស្រុក ព្រោះខ្លួនជាអ្នកមានលាភតិច គប្បីឲ្យគិលានភត្តដល់ភិក្ខុរូបក្រោយនោះ ។

ក្នុងគិលានភត្ត មិនមានកំណត់ថ្ងៃ ភិក្ខុអាពាធគប្បីឆាន់អស់កាលដែលខ្លួនលោករោគមិនទាន់ស្ងប់ បើមិនឆាន់ភោជនជាទីសប្បាយ នឹងញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅមិនបាន ។

តែក្នុងកាលណា ភិក្ខុអាពាធនោះ ឆាន់បបរដែលលាយ ឬភត្តដែល

លាយ រោគក៏មិនកម្រើក គឺមិនរើឡើងវិញ ចាប់ពីកាលនោះទៅ មិនគប្បីឆាន់គិលានភត្តទេ ។ គិលានុបដ្ឋាកភត្តសោត មានគ្រប់គ្រាន់ដល់ភិក្ខុអ្នកថែជំងឺ គប្បីឲ្យបានគ្រប់គ្នា តែបើមិនគ្រប់គ្រាន់គប្បីឲ្យជាលំដាប់ៗ កាន់យក ។

សូម្បីគិលានុបដ្ឋាកភត្តនោះ ក៏គប្បីចែកឲ្យដល់ភិក្ខុដែលថែភិក្ខុមានអាពាធធ្ងន់ ក្នុងបណ្តាភិក្ខុមានអាពាធ ២ រូប ។

ត្រកូលណាប្រគេនទាំងគិលានភត្ត ទាំងគិលានុបដ្ឋាកភត្តដល់ភិក្ខុដែលថែភិក្ខុអាពាធ ដែលអនាថា ក្នុងបណ្តាភិក្ខុអាពាធធ្ងន់ ២ រូប ភត្តក្នុងត្រកូលនោះដល់លំដាប់ភិក្ខុដែលអាពាធរូបណា ភិក្ខុអ្នកថែភិក្ខុដែលអាពាធរូបនោះក៏គប្បីឲ្យកាន់យកក្នុងត្រកូលនោះឯង ។

សូម្បីក្នុងគិលានុបដ្ឋាកភត្ត ក៏មិនមានកំណត់ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុអាពាធនៅបានដរាបណាសូម្បីអ្នកថែរបស់លោក រមែងបានដរាបនោះ ព្រោះហេតុនោះ ភត្ត ៤ យ៉ាងនេះ បើជារបស់ដែលគេប្រគេនយ៉ាងនេះថា អាគន្តុកភិក្ខុដែលត្រៀមដំណើរទៅ ភិក្ខុអាពាធ និងភិក្ខុអ្នករក្សាជំងឺ សូមទទួលភិក្ខារបស់ខ្ញុំ រមែងគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។ តែបើគេប្រគេនយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំរៀបចំភត្តទុក ឲ្យជាប្រចាំដើម្បីអាគន្តុកភិក្ខុជាដើម សូមទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំ មិនគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

ភត្តដទៃទៀត ៣ យ៉ាង គឺធុវភត្ត កុដិភត្ត វារកភត្ត ក្នុងភត្ត ៣ ប្រភេទនោះ និច្ចភត្ត ហៅថា ធុវភត្ត ។ ធុវភត្តនោះ មាន ២ យ៉ាង គឺ របស់សង្ឃ ១ របស់ចំពោះបុគ្គល ១ ។

ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ ធុវភត្តណាដែលទាយកប្រគេនឲ្យជាប្រចាំថា ខ្ញុំថ្វាយធុវភត្តដល់សង្ឃ ដូច្នេះ ធុវភត្តនោះ មានគតិដូចសលាកភត្តដូចគ្នា ។ ឯធុវភត្តនោះ ដែលទាយកប្រគេនថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយទទួលភិក្ខាប្រចាំរបស់ខ្ញុំ ដូច្នេះ រមែងគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

កាលធុវភត្តជារបស់ចំពោះបុគ្គលដែលទាយកពោលថា ខ្ញុំប្រគេនធុវភត្តដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយដូច្នេះ ធុវភត្តនោះ មិនគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គប៉ុណ្ណោះ ។ តែបើទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលភិក្ខាប្រចាំរបស់ខ្ញុំ ដូច្នេះ គួរ ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ គប្បីត្រេកអរ ។

សូម្បីក្នុងកាលជាក្រោយ កាលកន្លងទៅហើយ ២-៣ ថ្ងៃ ទាយកពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលធុវភត្ត ភត្តនោះគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ព្រោះជារបស់ដែលលោកទទួលទុកល្អហើយក្នុងថ្ងៃដំបូង ។

ដែលឈ្មោះថា កុដិភត្ត គឺភត្តដែលទាយកសាងលំនៅប្រគេនសង្ឃហើយ ប្រគេនជាប្រចាំយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ពួកខ្ញុំ សូមទទួលភត្តរបស់ពួកខ្ញុំប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះ កុដិភត្តនោះ មានគតិដូចសលាកភត្តដូចគ្នា គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទទួលមកឆាន់ ។

បើទាយកពោលថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងសេនា-

សនៈរបស់ពួកខ្ញុំ សូមទទួលភត្តរបស់ពួកខ្ញុំប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះ កុដិភត្តនោះរមែងគួរដល់សូម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ឯកុដិភត្តណាដែលទាយកជ្រះថ្លាក្នុងបុគ្គល ហើយសាងលំនៅដើម្បីបុគ្គលនោះ ប្រគេនថាខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ដូច្នេះ កុដិភត្តនោះ រមែងជារបស់បុគ្គលនោះប៉ុណ្ណោះកាលបុគ្គលនោះទៅក្នុងទីណាមួយ ពួកនិស្សិតគប្បីឆាន់ជំនួស ។

ដែលឈ្មោះថា វារកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនចាប់ផ្តើមអំពីផ្ទះជិតទៅថា ពួកខ្ញុំនឹងផ្លាស់វារៈគ្នាទំនុកបម្រុងភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដែលភិក្ខារកបានដោយលំបាក សូម្បីវារកភត្តនោះដែលទាយកប្រគេនចេញឈ្មោះភិក្ខុក៏គួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ តែបើទាយកពោលថា ប្រគេនវារកភត្ត ដូច្នេះ វារកភត្តនោះ មានគតិដូចសលាកភត្ត ។

បើទាយកបញ្ជូនអង្ករជាដើមទៅឲ្យ ដោយពាក្យថា សូមសាមណេរទាំងឡាយដាំបបរប្រគេន ដូច្នេះ ភត្តនោះគួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។ ភត្តទាំង ៣ នេះ និងភត្តដទៃ ៤ ទៀត មានអាគន្តុកភត្តជាដើមរួមជាភត្ត ៧ ភត្ត ៧ នោះ រួមនឹងភត្ត ៧ ដទៃទៀត មានសង្ឃភត្តជាដើមទើបត្រូវជាភត្ត ១៤ យ៉ាង ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងអដ្ឋកថា ពោលភត្ត ៤ យ៉ាងដទៃទៀត គឺវិហារភត្តអដ្ឋកភត្ត ចតុក្កភត្ត គុឡកភត្ត ។ ក្នុង ៤ យ៉ាងនោះ ដែលឈ្មោះថា វិហារភត្ត បានដល់ ភត្តដែលកើតអំពីកប្បនាសង្ឃ (តម្លៃរបស់សង្ឃ) ក្នុងវិហារភត្តនោះ ។ វិហារភត្តនោះសង្គ្រោះដោយសង្ឃភត្ត ។

ម្យ៉ាងទៀត វិហារភត្តនោះ រមែងគួរសូម្បីដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ក្នុងឋានៈទាំងឡាយដូច្នោះ ព្រោះជាភត្តដែលព្រះទីណាស្រេព អ្នកសម្រេចបដិសម្ភិទាក្នុងតិស្សមហាវិហារ នឹងចិត្តលបព៌តជាដើម (ធ្លាប់) ទទួលហើយ ដូចជាភត្តដែលភិក្ខុអ្នកសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ក៏អាចឆាន់បាន ។ ឯភត្តដែលទាយកប្រគេនយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំប្រគេនដល់ភិក្ខុ ៨ រូប ខ្ញុំប្រគេនដល់ភិក្ខុ ៤ រូប ដូច្នេះ ឈ្មោះថា អដ្ឋកភត្ត និងឈ្មោះថា ចតុក្កភត្ត ។

អដ្ឋកភត្ត និងចតុក្កភត្តនោះ ដែលទាយកប្រគេនចេញឈ្មោះភិក្ខា គួរដល់ភិក្ខុដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

ភត្តដែលទាយកកំណត់បាត្រទុក ដោយនំមានរសដ៏ក្រៃលែង មានគ្រឿងផ្សំច្រើន ហើយប្រគេន ឈ្មោះគុឡកភត្ត ។ ភត្ត ៣ យ៉ាងនេះ មានគតិដូចសលាកភត្ត ។

សូម្បីភត្តដទៃទៀត ដែលឈ្មោះថាគុឡកភត្ត ក៏មាន (គឺ) មនុស្សទាំងឡាយពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ឲ្យធ្វើការស្តាប់ធម៌ជាការធំ និងបូជាក្នុងសម្នាក់ ហើយពោលថា ពួកខ្ញុំមិនអាចប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃទាំងអស់បាន ភិក្ខុ ២-៣ រយ សូមទទួលភិក្ខារបស់ពួកខ្ញុំ ដូច្នេះ ហើយថ្វាយស្លាកអំពៅដើម្បីជ្រាបចំនួនភិក្ខុ ។ គុឡកភត្តនេះ រមែងគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

ចីវរដែលគួរចែក ខ្ញុំបានពោលហើយក្នុងចីវរក្ខន្ធកៈ ឯសេនាសនៈដែល

គួរចែក និងបិណ្ឌបាតដែលគួរចែក ខ្ញុំបានពោលទុកក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឯគិលានប្បច្ច័យដែលគួរចែក គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា បណ្តាភេសជ្ជៈមានសប្បិជាដើម ព្រះរាជា ឬរាជមហាមាត្យបញ្ជូនសប្បិមួយរយក្អមក្តី មួយពាន់ក្អមក្តី ទៅកាន់សម្នាក់ជាមុន ។ ភត្តុទ្ទេសកភិក្ខុគប្បីវាយជួង ហើយដាក់ឲ្យពេញភាជនៈដែលកាន់មក ចាប់ពីថេរាសនៈចុះមក ។ សប្បិនោះ រមែងគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ។

បើព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយ ជាអ្នកយឺតយូរ មកឯក្រោយ កុំគប្បីពោលជាមួយលោកថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំកំពុងចែកដល់ភិក្ខុមានវស្សា ២០ លំដាប់របស់លោកម្ចាស់ហួសបាត់ទៅហើយ គប្បីផ្អាកលំដាប់ទុក ប្រគេនដល់ព្រះមហាថេរៈទាំងនោះហើយ សឹមប្រគេនតាមលំដាប់ក្នុងកាលជាក្រោយ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្តាប់ (ដំណឹង) ថា ត្រង់សម្នាក់ឈ្មោះនោះមានសប្បិកើតឡើងច្រើន ទើបនាំគ្នាមក សូម្បីអំពីសម្នាក់ក្នុងរយៈមួយយោជន៍ គប្បីឲ្យតាំងអំពីទីកន្លែងដែលលោកទាំងឡាយមកទាន់ ហើយនៅឈរ ។

កាលពួកនិស្សិត មានអន្តេវាសិកជាដើម ទទួលជំនួសភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកមិនទាន់ តែចូលឧបចារសីមាហើយ ក៏គួរឲ្យពិត ។

ពួកនិស្សិតទាំងនោះពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យដល់ឧបជ្ឈាយ៍ អាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ដែលតាំងនៅខាងក្រៅឧបចារសីមា ដូច្នេះ មិនគប្បីឲ្យ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាប់ជាមួយភិក្ខុ ដែលចូលកាន់ឧបចារសីមាហើយ មានត្រង់ទ្វារសម្នាក់របស់ខ្លួនក្តី ខាងក្នុងសម្នាក់នោះឯងក្តី សីមាឈ្មោះថា រីកចេញដោយអំណាចបរិស័ទ ព្រោះដូច្នោះ គប្បីឲ្យ ។ កាលឲ្យចំណែកដល់សង្ឃនវកៈស្រេចហើយ ក៏គប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកឯក្រោយដូចគ្នា ។

បើចំណែកទី ២ បានលើកឡើងកាន់ថេរាសនៈហើយ ចំណែកទី ១ រមែងមិនដល់លំដាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមកឯក្រោយទៀត គប្បីឲ្យតាមលំដាប់វស្សា តាំងអំពីចំណែកទី ២ ទៅ សប្បិជារបស់ដែលទាយកចូលទៅកាន់ឧបចារសីមា ហើយឲ្យក្នុងទីណាមួយ សប្បិទាំងអស់ គប្បីចែកក្នុងទីប្រជុំប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងសម្នាក់ណា មានភិក្ខុ ១០ រូប និងថ្នាំងសប្បិជាដើម ដែលទាយកប្រគេន ១០ ថ្នាំងដូចគ្នា ក្នុងសម្នាក់នោះ គប្បីចែកគ្នាមួយរូបមួយថ្នាំង ។

សប្បិមានមួយថ្នាំង ភិក្ខុមាន ១០ រូប គប្បីចែកជាចំណែក ហើយឲ្យកាន់យក បើភិក្ខុទាំងនោះកាន់យកថា សប្បិទាំងថ្នាំងតាមដែលតាំងនៅនោះឯង រមែងត្រូវបានពួកយើងដូច្នេះ សប្បិនោះ ឈ្មោះថា កាន់យកមិនប្រពៃ រមែងជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីដែលខ្លួនទៅហើយនោះឯង ។

តែបើភិក្ខុផ្អៀងថ្នាំង ចាក់សប្បិចូលក្នុងភាជនៈបន្តិច ហើយពោលថា នេះជាចំណែកព្រះមហាថេរៈ ចំណែកដ៏សេស ជាលំដាប់ពួកយើង ដូច្នេះហើយ ត្រឡប់សប្បិនោះចូលក្នុងថ្នាំងនោះ កាន់យកតាមត្រូវការ គួរ ។

បើសប្បិជាដុំ សូម្បីធូតជាស្នាម ហើយកាន់យកដោយគិតថា ចំណែកដទៃអំពីស្នាមដែលធូត រមែងជាចំណែកព្រះថេរៈ ចំណែកដ៏សេសជាលំដាប់ពួកយើង ដូច្នេះ ឈ្មោះថា កាន់យកដោយប្រពៃ ។

ក្នុងភិក្ខុ និងផ្ទាំងសប្បិ សូម្បីតិច ឬច្រើនជាងគ្នា ដូចពោលហើយក៏គប្បីចែកគ្នា ដោយឧបាយនោះឯង ។

បើភិក្ខុមានមួយរូប សប្បិក៏មានមួយផ្ទាំង ភិក្ខុនោះ ទោះវាយជួង ហើយកាន់យកដោយគិតថា របស់នេះជាលំដាប់ដល់អញ ដូច្នេះក្តី គួរ ។ សូម្បីឲ្យដល់ខ្លួនបន្តិចបន្តួចយ៉ាងនេះថា ចំណែកទី ១ ជាលំដាប់របស់អញ នេះចំណែកទី ២ ដូច្នេះក៏គួរ ។ សូម្បីក្នុងភេសជ្ជៈដ៏សេស មាននវនីតៈជាដើមក៏មានន័យដូច្នេះ ។

បើស្នាមធូតមិនគង់នៅក្នុងប្រេងល្ងដែលថ្លាជាដើមណា ប្រេងល្ងជាដើមនោះ គប្បីជងចែកគ្នា ។

ភេសជ្ជៈ មានខ្ញីស្រស់ និងម្ទេសជាដើមក្តី សមណបរិក្ខារ មានបាត្រនិងភាជនៈដ៏សេសជាដើមក្តីទាំងអស់ គប្បីកំណត់ឲ្យល្អហើយ ចែកតាមន័យដែលសមគួរដល់អធិប្បាយ ដូចពោលហើយនោះឯង ។

ភិក្ខុអ្នកមានបញ្ញាឈ្លាស គប្បីពិចារណាបាលី និងអដ្ឋកថា កុំប្រមាទចែកបច្ច័យរបស់សង្ឃយ៉ាងនោះចុះ ។

ពោលអំពីបច្ច័យដែលគួរចែកទាំងពួង
ចប់ហើយ ដោយប្រការ ដូច្នេះ

ភិក្ខុអ្នកចែក មានអ្នកចែកបបរជាដើមដែលសង្ឃសន្មតទុក មិនបាច់សួរ (សង្ឃ) មុនក៏បាន គប្បីឲ្យជនទាំងឡាយ (សាមណេរ) ដែលមកកាន់កន្លែងចែក ម្នាក់ពាក់កណ្ដាល ចំណែកភិក្ខុដែលមិនបានទទួលសន្មតត្រូវអបលោកឲ្យ ។

ភិក្ខុអ្នកចែករបស់បន្តិចបន្តួច គប្បីឲ្យម្ជុល ២ ដើម គឺវែង ១ ខ្លី ១ ដល់ភិក្ខុដែលធ្វើចីវរកម្ម ដែលពោលថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យម្ជុល ដូច្នេះ ។ មិនមានកិច្ចដែលត្រូវសួរ ព្រោះកើតសេចក្ដីវង្វៀសថា ភណ្ឌៈរបស់សង្ឃមិនត្រូវចែក ។ គប្បីឲ្យកាំបិតតូចមួយដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីត្រូវការដោយកាំបិតតូច ។

គប្បីឲ្យស្បែកជើងមួយគូដល់ភិក្ខុដែលបំណងនឹងដើរផ្លូវកន្តារ ។

គប្បីឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះដល់លោកដែលមានសេចក្ដីត្រូវការដោយវត្ថពន្ធ ។

គប្បីឲ្យអង្សៈដល់ភិក្ខុដែលមកសូមថា អង្សៈរបស់ខ្ញុំចាស់ហើយ ។

គប្បីឲ្យសំពត់តម្រងទឹក ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីត្រូវការដោយសំពត់តម្រងទឹក ។ គប្បីឲ្យធម្មក្រកដល់ភិក្ខុដែលត្រូវការដោយធម្មក្រក បើមិនមានសំពត់ គប្បីឲ្យតួធម្មក្រក ព្រមទាំងសំពត់ ។ បើភិក្ខុសូមថា ខ្ញុំនឹងបន្ថែមបន្ទះសំពត់សម្រាប់ផ្អប គប្បីឲ្យល្មមដល់កុសិ និងអឌ្ឍកុសិ ។

កាលភិក្ខុមកប្រាប់ថា សំពត់មណ្ឌលមិនគ្រប់គ្រាន់ គប្បីឲ្យមណ្ឌលមួយផ្ទាំង គប្បីឲ្យសំពត់អឌ្ឍមណ្ឌល ២ ផ្ទាំង ។ កាលលោកសុំសំពត់មណ្ឌល ២ ផ្ទាំង មិនគប្បីឲ្យ ២ ផ្ទាំង ។

គប្បីឲ្យសំពត់ដែលល្មមដល់ចីវរមួយ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីត្រូវការដោយសំពត់អនុវាតបណ្តោយ និងអនុវាតទទឹង ។

វាល់ភេសជ្ជៈបានប្រមាណមួយនាឡិ គប្បីឲ្យចំណែកទី ៣ អំពីមួយនាឡិនោះដល់ភិក្ខុអាពាធ ដែលមានសេចក្តីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ មានសប្បិ និងនវនីតជាដើម ។ កាលឲ្យ ៣ ថ្ងៃយ៉ាងនោះ គ្រប់មួយនាឡិហើយ តាំងពីថ្ងៃទី ៤ ទៅ ត្រូវប្រាប់សង្ឃហើយ សឹមឲ្យ ។ ក្នុងស្ករអំពៅសោត គប្បីឲ្យចំណែកទី ៣ ក្នុងមួយថ្ងៃ កាលគ្រប់ ៣ ថ្ងៃយ៉ាងនោះហើយ បន្ទាប់អំពីនោះទៅ ត្រូវប្រាប់សង្ឃហើយ សឹមឲ្យ ។

ពាក្យដ៏សេសទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សេនាសនក្ខន្ធក ចប់

វិនយបិដក

តតិយភាគ សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងនិគមឈ្មោះ អនុបិយា ជានិគមរបស់មល្លក្សត្រទៀបព្រៃអនុបិយា ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ ចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ។

[២] សម័យនោះ មានសក្យជាបងប្អូន ២ អង្គ ឈ្មោះ មហានាមសក្កៈ១ ឈ្មោះ អនុរុទ្ធសក្កៈ១ ។ ឯអនុរុទ្ធសក្កៈជាស្តេចសុខុមាលជាតិ(១) ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនោះ មានប្រាសាទ ៣ ខ្នង ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវរងា ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវក្តៅ ប្រាសាទមួយសម្រាប់រដូវភ្លៀង ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនោះ (គង់នៅ) លើប្រាសាទសម្រាប់រដូវភ្លៀងអស់បួនខែ មានតន្ត្រីនៅចាំគាល់បម្រើ មិនមានមនុស្សប្រុស (នៅលាយ) មិនដែលយាងចុះអំពីប្រាសាទមកខាងក្រោមឡើយ ។ គ្រានោះឯង មហានាមសក្កៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារ សុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើងគ្មាននរណាមួយ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញឬអនុរុទ្ធបួសកុំខានចុះ ។ ទើបមហានាមសក្កៈចូលទៅរកអនុរុទ្ធសក្កៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយ

១- ជាក្សត្រធ្លាប់បានសេចក្តីសុខ មិនដែលបានសេចក្តីលំបាកដោយខ្យល់ និងកម្តៅថ្ងៃជាដើម ។

រឿងនុ៎ះចំពោះអនុរុទ្ធសក្កៈថា ម្នាលអនុរុទ្ធជាអនុជ ឥឡូវនេះ ពួកសក្យកុមារសុទ្ធតែជាអ្នកមាននាមល្បីល្បាញ បានចេញបួសតាមព្រះមានព្រះភាគដែលទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ចំណែកខាងត្រកូលរបស់យើងគ្មាននរណាមួយចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាសោះ បើដូច្នោះចូរឯងបួស ឬអញនឹងបួសក៏បាន ។ អនុរុទ្ធឆ្លើយថា ខ្ញុំជាមនុស្ស សុខុមាលជាតិ ខ្ញុំមិនអាចនឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ សូមទ្រង់ស្តេចបួសចុះ ។ មហានាមសក្កៈនិយាយថា ម្នាលអនុរុទ្ធ ជាអនុជ ចូរប្អូនមកអាយ បងនឹងពន្យល់ប្រយោជន៍របស់យរាវាសដល់ប្អូនថា ការធ្វើស្រែនោះមុនដំបូងត្រូវភ្ជួរ ភ្ជួររួចហើយ ត្រូវព្រោះ ព្រោះរួចហើយ ត្រូវបញ្ចូលទឹក បញ្ចូលទឹករួចហើយ ត្រូវបញ្ចេញទឹក បញ្ចេញទឹករួចហើយ ត្រូវជម្រះស្មៅ ជម្រះស្មៅរួចហើយ ត្រូវច្រូតស្រូវ ច្រូតស្រូវហើយ ត្រូវចងកណ្តាប់ ចងជាកណ្តាប់ហើយ ត្រូវធ្វើឲ្យជាគំនរ ធ្វើឲ្យជាគំនរហើយ ត្រូវបោក ឬបញ្ជាន់ បញ្ជាន់ហើយ ត្រូវជជុះយកចំបើង ជជុះយកចំបើងហើយ ត្រូវជជុះយកកម្ទេចចេញ ជជុះយកកម្ទេចចេញហើយ ត្រូវរោយ រោយហើយ ត្រូវជញ្ជូនយកមកទុក ជញ្ជូនយកមកទុកហើយ ត្រូវចាប់ធ្វើតែយ៉ាងនេះតទៅទៀតរាល់ៗ ឆ្នាំ ត្រូវចាប់ធ្វើ (សាពីដើម) តាមទំនងនេះទៀត តែរាល់ៗឆ្នាំ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយថា ការងារមិនចេះអស់ទេ ទីបំផុតនៃការងារមិនប្រាកដទេ កាលណានឹងអស់ ការងារកាលណានឹងប្រាកដជាផុតការងារបាន កាលណាយើងនឹងថយខ្វល់ខ្វាយឆ្អែតឆ្អន់ នឹងស្កប់ស្កល់បម្រើដោយកាមគុណ ៥ ។ ម្នាលអនុរុទ្ធជាអនុជ ការងារមិនចេះអស់ទេ

ទីបំផុតការងារ ក៏មិនប្រាកដ មាតាបិតាក្តី ជីតាក្តី ធ្វើមរណកាល(ទៅអស់) ឯការងារមិនចេះអស់ទេ ។ បើដូច្នោះ អនុជឯង ចូរដឹងអំពីប្រយោជន៍របស់ឃរាវាសចុះ បងមុខជានឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា (មិនខាន) ។

[៣] ក្នុងគ្រានោះ អនុរុទ្ធសក្កៈចូលទៅរកព្រះមាតា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងសាសនា ។ កាលបើអនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមាតានៃអនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអនុរុទ្ធកូន អ្នកជាបុត្រប្រុសទាំងពីររបស់យើង រមែងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្ត ឥតមានស្អប់ខ្ពើមទេ សូម្បីដល់មរណកាល យើងក៏ពុំចង់ព្រាត់ប្រាសនិរាសចាកអ្នកឡើយ កាលបើអ្នករស់នៅៗ ឡើយ យើងធ្វើម្តេចនឹងយល់ព្រមឲ្យអ្នកចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយនឹងព្រះមាតាយ៉ាងនេះអស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះមាតា ខ្ញុំចង់ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា បពិត្រព្រះមាតា សូមព្រះមាតាអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា ។

[៤] សម័យនោះឯង ភទ្ទិយសក្យរាជសោយរាជ្យជាស្តេចរបស់សក្យៈទាំងឡាយ ។ ឯភទ្ទិយសក្យរាជនោះត្រូវជាសម្លាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្កៈ។ គ្រានោះឯង ព្រះមាតារបស់អនុរុទ្ធសក្កៈទ្រង់ព្រះចិន្តាថា ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ

នេះទ្រង់សោយរាជ្យជាស្តេចរបស់ពួកសក្យៈ ស្តេចនោះជាសម្លាញ់នឹងអនុរុទ្ធសក្កៈ គង់មិនអាចចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាទេ (លុះទ្រង់ព្រះចិន្តាដូច្នេះហើយ) ទើបមានព្រះសវនីយ៍ទៅនឹងអនុរុទ្ធសក្កៈទៀតថា ម្នាលអនុរុទ្ធកូន ប្រសិនបើភទ្ទិយសក្យរាជ ចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នេះ សឹមកូនឯងទៅបួសចុះ ។ លំដាប់នោះ អនុរុទ្ធសក្កៈចូលទៅរកព្រះភទ្ទិយសក្យរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្លែងសេចក្តីនុ៎ះទៅនឹងភទ្ទិយសក្យរាជថា ម្នាលសម្លាញ់ ការបួសរបស់ខ្ញុំជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងអ្នក ។ ភទ្ទិយសក្យរាជក៏ឆ្លើយតបថា ម្នាលសម្លាញ់ បើបព្វជ្ជារបស់អ្នកជាប់ទាក់ទងគ្នានឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បព្វជ្ជានោះចូលលើកទុកចុះ យើងគង់តែនឹងបួសជាមួយអ្នកតាមសប្បាយដែរ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈបបួលទៀតថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរមកយើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបថា ម្នាលសម្លាញ់ ខ្ញុំមិនអាចចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនាបានទេ កិច្ចឯទៀតដែលខ្ញុំល្មមធ្វើជំនួសអ្នកបាន ខ្ញុំនឹងធ្វើជំនួសអ្នក អ្នកចូរបួសចុះ ។ អនុរុទ្ធសក្កៈនិយាយថា ម្នាលសម្លាញ់ ព្រះមាតានិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ម្នាលអនុរុទ្ធ បើភទ្ទិយសក្យរាជចេញចាកផ្ទះទៅបួស ក្នុងសាសនា កាលបើដូច្នោះ អ្នកឯងចូរបួសចុះ ។ ភទ្ទិយសក្យរាជឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ខ្ញុំបាននិយាយវាចានុ៎ះចំពោះអ្នកមែនថា ម្នាលសម្លាញ់ បើបព្វជ្ជារបស់អ្នកជាប់ទាក់ទងនឹងខ្ញុំក្តី មិនជាប់ក្តី បព្វជ្ជានោះលើកទុកទៅចុះ ខ្ញុំគង់តែនឹងបួសជាមួយនឹងអ្នកតាមសប្បាយដែរ ។ អនុរុទ្ធបបួលថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរមក

យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា ។ ក្នុងសម័យនោះ ពួកមនុស្សច្រើននិយាយពាក្យសច្ចៈ ប្តេជ្ញាគ្នាដោយពាក្យសច្ចៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជតបនឹងអនុរុទ្ធសក្កៈយ៉ាងនេះថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ឆ្នាំសិន លុះអំណើះ ៧ ឆ្នាំទៅយើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈឆ្លើយតបថា ម្នាលសម្លាញ់ ៧ ឆ្នាំនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងបង្អង់ចាំដល់ ៧ ឆ្នាំទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជឆ្លើយថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូររង់ចាំ ៦ ឆ្នាំចុះ ។បេ។ ៥ ឆ្នាំ ៤ ឆ្នាំ ៣ ឆ្នាំ ២ ឆ្នាំ ១ ឆ្នាំ ចុះ លុះអំណើះ ១ ឆ្នាំទៅ យើងទាំងពីរនាក់នឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈបបួលទៀតថា ម្នាលសម្លាញ់ ១ ឆ្នាំនោះយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំទៅដល់ ១ ឆ្នាំបានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរទៀតថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ខែចុះ លុះអំណើះ ៧ ខែទៅ យើងទាំងពីរនឹងចេញចាកផ្ទះទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈតបថា ម្នាលសម្លាញ់ ៧ ខែនោះយូរណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់ទៅ ៧ ខែ បានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ដល់ ៦ ខែ ។បេ។ ៥ ខែ ៤ ខែ ៣ ខែ ២ ខែ ១ ខែ កន្លះខែចុះ លុះអំណើះកន្លះខែទៅ សឹមយើងទាំងពីរនាក់ចេញចាកផ្ទះ ទៅបួសក្នុងសាសនា ។ អនុរុទ្ធសក្កៈតបទៀតថា ម្នាលសម្លាញ់ កន្លះខែយូរពេកណាស់ ខ្ញុំមិនអាចនឹងរង់ចាំដល់កន្លះខែបានទេ ។ ព្រះភទ្ទិយសក្យរាជអង្វរចុះមកទៀតថា ម្នាលសម្លាញ់ អ្នកចូរបង្អង់ ៧ ថ្ងៃសិន ទម្រាំតែខ្ញុំនឹងប្រគល់រាជ

សម្បត្តិឲ្យកូន ឬបងប្អូន ។ អនុរុទ្ធសក្កៈទទួលព្រមថា ម្នាលសម្លាញ់ ៧ ថ្ងៃនោះ មិនជាយូរប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំនឹងរង់ចាំបាន ។

[៥] គ្រានោះឯង (ពួកសក្យៈទាំង ៦ អង្គ) គឺភទ្ទិយសក្យរាជ ១ អនុរុទ្ធ ១ អានន្ទ ១ ភគ្គុ ១ កិមិល ១ ទេវទត្ត ១ ជាគម្រប់ ៧ នាក់ នឹងខ្មាន់ព្រះកេសឈ្មោះឧបាលិ ចេញទៅកាន់ឧទ្យាន មួយអន្លើដោយសេនាមានអង្គ ៤ ក្នុងកាលពីដើមយ៉ាងណា សក្យរាជទាំងនោះ យាងចេញទៅ (ដើម្បីបព្វជ្ជាមួយអន្លើ) ដោយសេនាមានអង្គ ៤ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ សក្យៈទាំងនោះ លុះយាងទៅដល់ទីឆ្ងាយ ទើបឲ្យសេនាវិលមកវិញ លុះចូលទៅដល់ដែនដទៃហើយ ទើបដោះគ្រឿងប្រដាប់វេចជាបង្វេចដោយព្រះពស្ត្រសម្រាប់ពានា រួចហើយទើបមានព្រះបន្ទូលទៅនឹងខ្មាន់ព្រះកេសឈ្មោះឧបាលិថា នែនាយឧបាលិ ណ្ហើយនាយឧបាលិ ចូរអ្នកឯងវិលទៅវិញចុះ ទ្រព្យប៉ុណ្ណេះក៏ល្មមនឹងចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អ្នកបានហើយ ។

[៦] គ្រានោះឯង កាលឧបាលិកប្បកៈកំពុងតែដើរវិលមកវិញក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសក្យៈសុទ្ធតែជាអ្នកកាចៗ នឹងសម្លាប់អញក៏បាន ព្រោះគិតថា ឧបាលិកប្បកៈនេះហើយ សម្លាប់ព្រះរាជកុមារអម្បាលសក្យកុមារទាំងឡាយ ម្តេចគង់ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនាបាន ចំណង់បើអញនឹងបាច់និយាយទៅថ្វី ។ ឧបាលិកប្បកៈនោះក៏ស្រាយបង្វេចចេញ ហើយព្យួររបស់នោះលើដើមឈើ ទើបនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូររើសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ហើយដើរចូលទៅ

រកពួកសក្យកុមារវិញ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះបានឃើញឧបាលិកប្បកៈកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយហើយ ទើបនិយាយទៅនឹងឧបាលិកប្បកៈយ៉ាងនេះថា នែនាយឧបាលិ ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកវិលមកវិញ ។ ឧបាលិកប្បកៈក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គវិលអំពីទីនេះទៅ ក៏ភ្នកមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកសក្យរាជសុទ្ធតែកាចៗ នឹងសម្លាប់ខ្ញុំព្រះអង្គចោលក៏បាន ព្រោះគិតថា ខ្ញុំព្រះអង្គនេះហើយដែលសម្លាប់ព្រះរាជកុមារ អម្បាលពួកសក្យកុមារនេះ (ម្តេចក៏) ចេញចាកអគារដ្ឋាន ទៅបួសក្នុងសាសនា ចុះនឹងចាំស្តីទៅថ្វីដល់ខ្លួនខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអយ្យបុត្ត ខ្ញុំព្រះអង្គស្រាយបង្វេចចេញហើយ ព្យួររបស់នោះលើដើមឈើហើយនិយាយថា បើអ្នកណាឃើញ ចូររើសយករបស់ដែលអញឲ្យហើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏វិលអំពីទីនោះមកវិញ ។ ពួកសក្យកុមារនិយាយថា នែនាយឧបាលិ ដែលអ្នកត្រឡប់មកវិញនោះឈ្មោះថាបានធ្វើប្រពៃហើយ ដ្បិតពួកសក្យៈកាចៗ ណាស់ នឹងសម្លាប់អ្នកចោលក៏បាន ព្រោះគិតថា អ្នកនេះហើយជាអ្នកសម្លាប់ព្រះរាជកុមារទាំងឡាយ ។

[៧] គ្រានោះ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះនាំឧបាលិកប្បកៈចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួកសក្យកុមារទាំងនោះលុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាសក្យរាជ តែងមានមានះ បពិត្រព្រះអង្គ

ដ៏ចម្រើន ឧបាលិកប្បកៈនេះជាអ្នកធ្លាប់បម្រើយើងខ្ញុំអស់កាលជាអង្វែងមក ហើយ សូមព្រះមានព្រះភាគបំបួសឧបាលិកប្បកៈនេះមុន យើងខ្ញុំនឹងធ្វើនូវ អភិវាទនកម្ម បច្ចុដ្ឋានកម្ម អញ្ជលីកម្ម និងសាមីចិកម្ម ចំពោះឧបាលិកប្បកៈ នេះ កាលបើយើងខ្ញុំបានធ្វើយ៉ាងនេះហើយ សេចក្តីប្រកាន់ថា ខ្លួនយើងខ្ញុំជា សក្យៈនោះនឹងថយចុះទៅ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគបានបំបួស ឧបាលិកប្បកៈមុន ហើយទើបបំបួសពួកសក្យកុមារទាំងនោះក្រោយ ។

[៨] គ្រានោះ ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ បានសម្រេចនូវវិជ្ជា ៣ យ៉ាងខាងក្នុងនៃវស្សានោះឯង ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុបានសម្រេចទិព្វចក្ខុ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។ ឯទេវទត្ត បាន សម្រេចនូវឫទ្ធិជារបស់បុថុជ្ជន ។

[៩] សម័យនោះឯង ព្រះភទ្ទិយដ៏មានអាយុទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅ ក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី បន្លឺនូវឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុង ទីដ៏សមគួរ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះ ភទ្ទិយដ៏មានអាយុទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី តែង បន្លឺនូវឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាអផ្សុកនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត

ពុំនោះសោត លោករឭកនូវសេចក្ដីសុខក្នុងរាជសម្បត្តិពីមុននោះឯង បានជាទៅក្នុងព្រៃក្ដី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្ដី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី តែងបន្លឺនូវឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ ១ រូបមកហើយបង្គាប់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក ចូរអ្នកទៅហៅ ភទ្ទិយភិក្ខុ តាមពាក្យតថាគតថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយ ព្រះសាស្ដាទ្រង់ឲ្យហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្ដាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅរកភទ្ទិយៈភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្ដាហៅអ្នក ។

[១០] ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ទទួលស្ដាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ដូច្នេះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងព្រះភទ្ទិយដ៏មានអាយុ ដែលអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរថា ម្នាលភទ្ទិយៈ បានឮថា អ្នកទៅក្នុងព្រៃក្ដី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្ដី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី តែងបន្លឺឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ពិតមែនឬ ។ ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពិតមែន ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលភទ្ទិយៈ ចុះអ្នកពិចារណាឃើញអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងណា បានជាអ្នកទៅក្នុងព្រៃក្ដី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្ដី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្ដី តែងបន្លឺឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ឱសុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នេះ ។

ភទ្ទិយភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីដើមខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាស្តេច ការរក្សាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅព្រះរាជវាំង គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅនគរ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្នុងជនបទ គេបានចាត់ចែងល្អ ការរក្សាខាងក្រៅជនបទ គេក៏បានចាត់ចែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះឯង ជាមនុស្សដែលគេរក្សាមកយ៉ាងនេះផង គ្រប់គ្រងយ៉ាងនេះផង គង់នៅមានខ្លាច ញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ទៅក្នុងព្រៃក្តី នៅក្រោមម្លប់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់ក្តី ក៏ឥតខ្លាច ឥតញាប់ញ័រ ឥតរន្ធត់ តក់ស្លុតឡើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច ជាមនុស្សស្រម្លបរោម ចិញ្ចឹមជីវិតដោយចតុប្បច្ច័យដែលបុគ្គលដទៃឲ្យ មានចិត្តដូចជាពួកសត្វម្រឹគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណាឃើញនូវអំណាចប្រយោជន៍យ៉ាងនេះហើយ ទើបបានទៅក្នុងព្រៃក្តី ។បេ។ តែងបន្លឺឧទានជារឿយៗ ថា ឱសុខអ្វីម៉េះ ឱសុខអ្វីម៉េះ ដូច្នេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនុ៎ះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទាននេះក្នុងវេលានោះថា

[១១] សេចក្តីក្រោធមិនមានក្នុងចិត្តរបស់អ្នកណា អ្នក
នោះឈ្មោះថា កន្លងផុតនូវសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីវិនាស
ច្រើនប្រការ ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កម្រនឹងបានឃើញនូវអ្នក
ដែលមានភ័យកន្លងផុតហើយ បានប្រកបដោយសេចក្តីសុខ

ឥតមានសេចក្តីសោកនោះឡើយ ។

[១២] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងព្រៃអនុបិយា គួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកនគរកោសម្ពី ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ដ្ដោះទៅនគរកោសម្ពី ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចព្រះឥរិយាបថ ក្នុងឃោសិតារាម ទៀបនគរកោសម្ពីនោះ ។

[១៣] គ្រានោះ ទេវទត្តទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អញនឹងឲ្យអ្នកណាជ្រះថ្លាហ្ន៎ កាលបើអ្នកណាកើតចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអញ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតដល់អញពុំខាន ។ គ្រានោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អជាតសត្តុកុមារនេះនៅក្មេងផង មានសេចក្តីចម្រើនតទៅទៀតផង បើដូច្នោះ គួរអញឲ្យអជាតសត្តុកុមារជ្រះថ្លា កាលបើអជាតសត្តុកុមារនោះ មានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះអញហើយ លាភសក្ការៈច្រើន មុខជានឹងកើតឡើងដល់អញ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តរៀបចំអាសនៈប្រដាប់បាត្រ និងចីវរ សំដៅទៅនគររាជគ្រឹះ តាមលំដាប់លំដោយ ដ្ដោះទៅនគររាជគ្រឹះនោះ ។ គ្រានោះ ទេវត្ត ដំណែងភេទខ្លួននិម្មិតធ្វើជាក្មេងតូចពាក់សង្វារពស់ ស្រាប់តែទៅអង្គុយលើភ្លៅអជាតសត្តុកុមារភ្លាម ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារក៏ខ្លាចញាប់ញ័ររន្ធត់តក់ស្លុត ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រកុមារ ព្រះអង្គខ្លាចអាត្មាឬ ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា អើខ្ញុំខ្លាច ចុះអ្នកជា

អ្វី ។ ទេវទត្តថា អាត្មានេះជាភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ អជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ឈ្មោះទេវទត្តមែន សូមផ្លាស់មកជាភេទរបស់ខ្លួនវិញមើល ។ គ្រានោះ ទេវទត្តផ្លាស់ភេទក្មេងតូចចេញហើយ ត្រឡប់មកជាភិក្ខុ ទ្រទ្រង់សង្ឃាដិបាត្រ និងចីវរឈរពីខាងមុខអជាតសត្តុកុមារ ។ លំដាប់នោះ អជាតសត្តុកុមារមានចិត្តជ្រះថ្លាពេក ដោយឥទ្ធិប្បាដិហារ្យនេះរបស់ទេវទត្ត ហើយតែងទៅដោយរថប្រាំរយ បម្រើទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ប្រាំរយថាសទៅផង ។ គ្រានោះ ទេវទត្តដែលលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ ក៏មានចិត្តប្រែប្រួលកើតមានសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃដូច្នេះ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងពេលជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង ។

[១៨] សម័យនោះឯង មានកូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ឈ្មោះកក្កុធៈជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ទើបនឹងស្លាប់ភ្លាមហើយបានទៅកើតជាទេវកាយដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ ។ ទេវបុត្តនោះបាននូវអត្តភាពមានសភាពយ៉ាងនេះ ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុកមគធៈពីរឬបី ។ លោកមិនដែលបៀតបៀនខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ ដោយអាងបានអត្តភាពនោះទេ ។ គ្រានោះ កក្កុធទេវបុត្ត ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុលុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុហើយ ទើបឈរក្នុងទីសមគួរ ។ លុះកក្កុធទេវបុត្តឈរក្នុងទីសមគួរហើយ បានថ្លែងពាក្យ

នេះនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ឥឡូវ) ទេវទត្តត្រូវលោភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងរក្សានូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង ។ កក្កុធទេវបុត្តបានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយស្រាប់តែបាត់ពីទីនោះទៅ ។

[១៥] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កូនអ្នកស្រុកកោឡិយៈម្នាក់ឈ្មោះកក្កុធៈជាឧបដ្ឋាករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ទើបនឹងស្លាប់អម្បាញ់មិញ បានទៅកើតជាទេវកាយដែលសម្រេចដោយចិត្តមួយអង្គ ទេវបុត្តនោះ បានអត្តភាពយ៉ាងនេះ ដូចជាបានគាមក្ខេត្តរបស់អ្នកស្រុកមគធៈពីរឬបី ទេវបុត្តនោះមិនដែលបៀតបៀនខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃដោយអាងបានអត្តភាពនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ កក្កុធទេវបុត្តចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គ រួចស្រេចក៏ឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះឈរក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានថ្លែងពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា បពិត្រលោកម្ចាស់ (ឥឡូវនេះ) ទេវទត្តត្រូវលោភសក្ការៈ

និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល កើតមានសេចក្តីប្រាថ្នាមានសភាពយ៉ាងនេះថា អញនឹងគ្រប់គ្រងនូវភិក្ខុសង្ឃ បពិត្រលោកម្ចាស់ ទេវទត្តសាបសូន្យចាកឫទ្ធិនោះ ក្នុងវេលាជាមួយនឹងអកុសលចិត្តកើតឡើង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កក្កុធទេវបុត្តបានថ្លែងពាក្យនេះ លុះថ្លែងពាក្យនេះហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំលាខ្ញុំព្រះអង្គ ធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏បាត់ពីទីនោះទៅ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលមោគ្គល្លាន កក្កុធទេវបុត្តអ្នកបានកំណត់ដឹងចិត្តដោយចិត្តច្បាស់ហើយឬ កក្កុធទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យនោះជាពាក្យពិត ឬជាពាក្យក្លែងទេ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គកំណត់ដឹងចិត្តដោយច្បាស់ថា កក្កុធទេវបុត្តនិយាយពាក្យណាមួយ ពាក្យទាំងនោះជាពាក្យពិតហើយ មិនមែនជាពាក្យក្លែងទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសម្តីនេះចុះ ម្នាលមោគ្គល្លាន ចូរអ្នករក្សាទុកនូវសម្តីនេះចុះ ដ្បិតឥឡូវនេះ មោឃបុរសនោះ ធ្វើខ្លួនឲ្យល្បីដោយខ្លួនឯង ។

[១៦] ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូក្នុងលោកនេះមាន ៥ ពួក ។ គ្រូទាំង ៥ ពួកនោះ គឺគ្រូណាខ្លះ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូពួក ១ ក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ សាវកទាំងឡាយតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ

តែថាបើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា លោកគង់នឹងប្រាកដ ដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវកទាំងឡាយតែងរក្សាគ្រូ បែបនេះដោយសីល ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការ រក្សា អំពីពួកសាវកដោយសីល ។

[១៧] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុង លោកនេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្វះ ថា អាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ ។ ពួកសាវកដឹងគ្រូនោះ យ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមាន អាជីវៈបរិសុទ្ធខ្វះ ថាអាជីវៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ ដូច្នេះ តែថាបើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិន គាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះ ដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនិងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោក នឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន សាវកទាំងឡាយតែង រក្សាគ្រូបែបនោះដោយអាជីវៈ ។ ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវ ការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយអាជីវៈ ។

[១៨] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញ បរិសសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវកតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនោះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ថាធម្មទេសនារបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ តែថាបើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្ត ក៏រឿងណា មិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដដោយកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះ ដោយធម្មទេសនា ។ ឯគ្រូបែបនេះសោត តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយធម្មទេសនា ។

[១៩] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃទៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវកតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះមានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ថាវេយ្យាករណ៍របស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក

យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះ ដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើងព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ចំណែកខាងគ្រូនោះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយវេយ្យាករណ៍ ។

[២០] ម្នាលមោគ្គល្លាន ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូពួកមួយក្នុងលោកនេះ មានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្វះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ។ សាវកតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្វះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្វះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះ ដូចម្ដេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើងព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយញាណទស្សនៈ ។ ក៏ឯគ្រូមានសភាពយ៉ាងនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវក ដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន គ្រូ ៥ ពួក

នេះឯងតែងមានក្នុងលោក ។

[២១] ម្នាលមោគ្គល្លាន ចំណែកខាងតថាគតជាបុគ្គលមានសីលបរិសុទ្ធ ប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវកមិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលឡើយ តថាគតសោតក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយសីលទេ ។ (តថាគត) មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។បេ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។បេ។ មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។បេ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ប្ដេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ សាវកមិនរក្សាតថាគតដោយញាណទស្សនៈទេ តថាគតសោត មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយញាណទស្សនៈឡើយ ។

[២២] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងនគរកោសម្ពីគួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ស្ដេចទៅកាន់ចារិកនគររាជគ្រឹះ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ឆ្ពោះទៅនគររាជគ្រឹះ ។ បានឮថា ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបនគររាជគ្រឹះ ។

[២៣] លំដាប់នោះ ភិក្ខុច្រើនរូបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អជាតសត្តុកុមារ

តែងទៅដោយរថប្រាំរយ បម្រើទេវទត្តទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ប្រាំរយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្តផង) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកកុំស្ងើចលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើររបស់ទេវទត្តឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អជាតសត្តុកុមារដែលទៅដោយរថប្រាំរយ ទៅបម្រើទេវទត្តទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ប្រាំរយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសាបសូន្យមុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ដរាបនោះ) មិនខាន ឯការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌មិនមានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចគេប្របាច់ទឹកប្រមាត់ (ត្រី ឬខ្លាឃ្មុំ) ដាក់ក្នុងច្រមុះឆ្កែកាច ឆ្កែនោះរឹតតែកាចឡើងជាងដើម យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ដូចអជាតសត្តុកុមារទៅដោយរថប្រាំរយ បម្រើទេវទត្តទាំងល្ងាច ទាំងព្រឹក ទាំងឲ្យអ្នកនាំសម្រាប់ យកសម្រាប់ប្រាំរយថាសទៅប្រគេន (ទេវទត្ត) ដរាបណា សេចក្តីសាបសូន្យមុខជានឹងកើតមានដល់ទេវទត្ត (ដរាបនោះ) ពុំខាន ការចម្រើនក្នុងកុសលធម៌ មិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមចេកចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្តី

សរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្ដីវិនាសក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឫស្សីចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្ដីវិនាស យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងហើយដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមបបុសចេញផ្លែ ដើម្បីសម្លាប់ដើម ចេញផ្លែ ដើម្បីសេចក្ដីវិនាស យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេសេះអស្សតរ មានផ្ទៃដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន មានផ្ទៃដើម្បីវិនាសខ្លួន យ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ និងសេចក្ដីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទត្តដើម្បីបំផ្លាញខ្លួន ក៏ដូច្នោះដែរ ។

[២៤] ផ្លែចេកតែងសម្លាប់ដើមចេក ផ្លែឫស្សីតែង
សម្លាប់ដើមឫស្សី ផ្លែបបុសតែងសម្លាប់ដើមបបុស សក្ការៈ
តែងសម្លាប់បុរសអាក្រក់ ដូចជាគភ៌តែងសម្លាប់មេសេះ
អស្សតរ ។

ភាណវារទី ១ ចប់

[២៥] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគមានបរិសទ្យច្រើន ព្រមទាំងស្តេចចោមរោមជុំវិញ ព្រះអង្គកំពុងគង់សម្តែងធម៌ ។ គ្រានោះ ទេវទត្ត ក្រោកចាកទីអង្គុយ ធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ប្រណម្យអញ្ជលីឆ្ពោះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើន ហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មានព្រះជន្មជ្រុល ចូលមកក្នុងបច្ឆិមវ័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូមសម្រាកព្រះអង្គឲ្យបានសុខស្រួលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូមព្រះអង្គប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទទួលគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលទេវទត្ត ណ្ហើយ អ្នកកុំពេញចិត្តនឹងការគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃឡើយ ។ ទេវទត្តបានក្រាបទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះជរា មានព្រះជន្មចម្រើនហើយ ចាស់ព្រះអង្គហើយ ទ្រង់ព្រះជន្មយូរឆ្នាំមកហើយ មានព្រះជន្មចូលក្នុងបច្ឆិមវ័យហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះមានព្រះភាគកុំខ្វល់ខ្វាយពេក សូមសម្រាកព្រះអង្គឲ្យបានសុខស្រួល ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចុះ សូម ព្រះអង្គប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យមកខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទទួលគ្រប់គ្រងភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលទេវទត្ត អម្បាលយ៉ាងសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ម្តេចតថាគតមិនប្រគល់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យ ចំណាន់បើអ្នកជាមនុស្ស

ជ្ជជាតិអាក្រក់ ជាមនុស្សបរិភោគចតុប្បច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈដូចជាដុំទឹកមាត់ តថាគតនឹងប្រគល់ឲ្យដូចម្តេចបាន ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តមានសេចក្តីក្រោធ អាក់អន់ចិត្តថា ព្រះមានព្រះភាគធ្វើអញឲ្យអាប់មុខ ក្នុងកណ្តាលបរិសទ្យ ព្រមទាំងស្តេចដោយពាក្យថា (ទេវទត្តនេះ) បរិភោគចតុប្បច្ច័យដែលកើតអំពីអនេសនៈដូចជាដុំទឹកមាត់ ហើយបែរទៅលើកតម្កើងសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានវិញ ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណាចៀសចេញទៅ ។ នេះជាគំនុំដំបូងរបស់ទេវទត្ត ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

[២៦] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ត្រូវសង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដ្បិត) កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយ វាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បកាសនីយកម្ម សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ។ គប្បីឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃ ឲ្យដឹង ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដ្បិត) ពីដើម ទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណា ដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះ

ធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ (ដ្បិត) ពីដើមទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ការធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីឆ្លើយឡើង ។ សង្ឃបានធ្វើបកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ការធ្វើបកាសនីយកម្មនោះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស)

ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីមុន ខ្ញុំព្រះអង្គបានប្រកាសគុណទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្តមានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តដូចម្តេចបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកបានប្រកាសគុណពិតរបស់ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ទេវទត្តជាគោធិបុត្ត មានឫទ្ធិច្រើន ជាគោធិបុត្តមានអានុភាពច្រើន ដូច្នោះហើយឬ ។ ព្រះសារីបុត្ត ក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តឲ្យពិតយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា ករុណាព្រះអង្គ ។

[២៨] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរសន្មតសារីបុត្តដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវសូមសារីបុត្តជាដំបូងសិន ។ លុះសូមរួចហើយ ត្រូវឲ្យភិក្ខុជាអ្នកឆ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតព្រះសារីបុត្ត

ដ៏មានអាយុ ដើម្បីឲ្យប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា (ដ្បិត) ពីដើម ទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្ត មានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ។ ការសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះ មានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ដូច្នេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា ពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្ត

ត្រូវគេឃើញដោយអំពើនោះតែម្យ៉ាង ការសន្មតនោះគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៩] ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុដែលសង្ឃបានសន្មតរូបហើយ ក៏ចូលទៅនគររាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុច្រើនរូប បានប្រកាស (ទោស) ទេវទត្ត ក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះ នាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះនោះ មនុស្សពួកណាដែលមិនមានសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា សមណសក្យបុត្តទាំងនេះ ជាអ្នកប្រណែនឈ្នានីសលាភសក្ការៈរបស់ទេវទត្ត ។ ចំណែកមនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញាវាងវៃ មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រកាស (ទោស) ទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះដោយកិច្ចណា កិច្ចនេះមិនមែនជាការថោកទាបទេ ។

[៣០] លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តុកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ កាលពីដើម មនុស្សមានអាយុវែងមែន ឥឡូវនេះ មានអាយុខ្លីណាស់ ព្រះអង្គនៅក្មេងក៏ពិត តែគង់ធ្វើមរណកាលដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះ តែងតែមានជាប្រាកដ ម្នាលកុមារ បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គសម្លាប់បិតា ហើយព្រះអង្គនឹងបាន

ជាស្តេចទ្រង់រាជ្យ ឯអាត្មាក៏សម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយនឹងបានជាព្រះពុទ្ធដែរ ។ គ្រានោះ អជាតសត្តុកុមារគិតថា លោកម្ចាស់ទេវទត្តមានឫទ្ធិច្រើនផង មានអានុភាពច្រើនផង លោកម្ចាស់ទេវទត្តដឹង (ការនេះ) លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏សៀតកាំបិតស្នៀតបណ្តោយភ្លៅ មានសេចក្តីខ្លាច ញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ដោយរួសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់ ។ ពួកមហាមាត្យ ជាអ្នករក្សាព្រះរាជវាំងបានឃើញអជាតសត្តុកុមារ មានសេចក្តីញាប់ញ័ររន្ធត់តក់ស្លុត ចូលទៅព្រះរាជវាំងដោយរួសរាន់ទាំងថ្ងៃត្រង់ ក៏នាំគ្នាចាប់ ។ ពួកមហាមាត្យទាំងនោះពិនិត្យមើលទៅឃើញមានសៀតកាំបិតស្នៀតបណ្តោយភ្លៅ ក៏ក្រាបទូលសួររឿងនោះនឹងអជាតសត្តុកុមារថា បពិត្រព្រះរាជកុមារ ព្រះអង្គចង់ធ្វើការអ្វី ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា យើងត្រូវការសម្លាប់បិតា ។ មហាមាត្យក្រាបទូលសួរថា អ្នកណាបញ្ចុះព្រះអង្គ ។ អជាតសត្តុកុមារឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត (ពន្យល់យើង) ។ មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា ព្រះរាជកុមារយើងត្រូវសម្លាប់ ទាំងទេវទត្ត និងភិក្ខុទាំងពួងក៏យើងត្រូវសម្លាប់ ។ មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ដ្បិតភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត ។ មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ទេ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ ។

[៣១] លំដាប់នោះ ពួកមហាមាត្យទាំងនោះនាំអជាតសត្តុកុមារចូលទៅគាល់ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលរឿងនោះ ចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលនាយ ពួកមហាមាត្យវិនិច្ឆ័យដូចម្តេចខ្លះ ។ ពួកមហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងត្រូវសម្លាប់ព្រះរាជកុមារផង ត្រូវសម្លាប់ទេវទត្ត និងភិក្ខុទាំងអស់ផង មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា យើងមិនត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុឡើយ ព្រោះភិក្ខុទាំងនោះមិនបានទ្រុស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត មហាមាត្យពួកខ្លះ វិនិច្ឆ័យយ៉ាងនេះថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ពួកភិក្ខុក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ (រឿងនេះ) គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនុ៎ះ ។ ព្រះរាជាទ្រង់មានព្រះឱង្ការថា ម្នាលនាយ ព្រះពុទ្ធក្តី ព្រះធម៌ក្តី ព្រះសង្ឃក្តី នឹងធ្វើអ្វី ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចាត់ឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រកាសទោសទេវទត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះថា កាលពីដើមទេវទត្តមានប្រក្រតីផ្សេង ឥឡូវនេះមានប្រក្រតីផ្សេង ទេវទត្តធ្វើអំពើណាដោយកាយវាចា អំពើនោះនាំគាត់ឲ្យលែងបានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃហើយ ទេវទត្តត្រូវគេឃើញដោយកម្មនោះតែម្យ៉ាង ជាមុនរូបហើយ មិនដូច្នោះឬ ។ បណ្តាពួកមហាមាត្យទាំងនោះ មហាមាត្យពួកណាវិនិច្ឆ័យក្តីថា យើងត្រូវសម្លាប់ទាំងកុមារទាំងទេវទត្ត ទាំងពួកភិក្ខុ (ព្រះរាជា) ទ្រង់ហូតងារមហាមាត្យទាំងនោះ ។ មហាមាត្យពួកណាវិនិច្ឆ័យថា យើងមិន

ត្រូវសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ព្រោះពួកភិក្ខុមិនបានប្រទូស្តអ្វីទេ យើងត្រូវសម្លាប់តែព្រះរាជកុមារ និងទេវទត្ត (ព្រះរាជា) ក៏បន្ថយឋានន្តរមហាមាត្យទាំងនោះក្នុងថ្នាក់ទាបវិញ ។ មហាមាត្យពួកណាវិនិច្ឆ័យថា កុមារក្តី ទេវទត្តក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី យើងមិនត្រូវសម្លាប់ គួរយើងក្រាបទូលដល់ព្រះរាជាសិន បើព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងណា សឹមយើងធ្វើយ៉ាងនោះ (ព្រះរាជា) ក៏តាំងមហាមាត្យទាំងនោះឲ្យឡើងឋានន្តរខ្ពស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារមាគធសេនិយរាជ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះ នឹងអជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ អ្នកចង់សម្លាប់យើងដើម្បីអ្វី ។ អជាតសត្តុកុមារក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ ។ ព្រះរាជាប្រគល់រាជសម្បត្តិដល់អជាតសត្តុកុមារថា ម្នាលកុមារ បើអ្នកត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិ រាជសម្បត្តិនេះ ជារបស់អ្នកឯងហើយ ។

[៣២] គ្រានោះ ទេវទត្តចូលទៅរកអជាតសត្តុកុមារ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអជាសត្តុកុមារថា បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រើបុរសឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ។ អជាតសត្តុកុមារបង្គាប់មនុស្សទាំងឡាយថា ម្នាលនាយ លោកម្ចាស់ទេវទត្តមានថេរវាចាយ៉ាងណា ចូរអ្នកទាំងអស់គ្នា ធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តបង្គាប់បុរសម្នាក់ថា ម្នាលនាយ ចូរអ្នកទៅសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដែលគង់នៅក្នុងឱកាសឯនោះ ហើយសឹមមកតាមផ្លូវនេះ បង្គាប់បុរសពីរនាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា បុរសណាដែលមកតែម្នាក់ឯងតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកទាំងពីរនាក់សម្លាប់

បុរសនោះហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បន្ទាប់បុរស ៤ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរសពីរនាក់ណាមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំងពីរនោះហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បន្ទាប់បុរស ៨ នាក់ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស ៤ នាក់ណាដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង ៤ នាក់នោះ ហើយសឹមដើរមកតាមផ្លូវនេះ បន្ទាប់បុរស ១៦ នាក់ ឲ្យឈរចាំទៀបផ្លូវនោះថា (បើ) បុរស ៨ នាក់ណាដើរមកតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកសម្លាប់បុរសទាំង ៨ នាក់នោះហើយ សឹមដើរមក (តាមផ្លូវនេះ) ។

[៣៣] គ្រានោះ បុរសម្នាក់នោះកាន់ដាវ និងខែលស្ពាយធ្នូ និងបំពង់ព្រួញដើរសំដៅទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ភ័យញាប់ញ័រ រន្ធត់ តក់ស្លុត ឈររឹងខ្លួនជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទតឃើញបុរសនោះ កំពុងភ័យញាប់ញ័ររន្ធត់ តក់ស្លុត ឈរគាំងខ្លួនដូច្នោះ លុះទតឃើញហើយ ទើបត្រាស់ទៅនឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកចូលមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះទុកដាវ និងខែលក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយដាក់ធ្នូ និងបំពង់ព្រួញ ទើបដើរចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបចុះទាបព្រះបាទារបស់ព្រះមានព្រះភាគដោយត្បូង ហើយក្រាបបង្គំទូលរឿងនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កំហុសគ្របសង្កត់ហើយនូវខ្ញុំព្រះអង្គ តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស ខ្ញុំព្រះអង្គដែលមានចិត្តប្រទូស្ត

មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ អត់នូវកំហុសតាមទោសរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ដើម្បីនឹងសង្រួមតទៅទៀត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកមានកំហុសគ្របសង្កត់ហើយ ព្រោះអ្នកឯងជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅ ជាមនុស្សវង្វេង ជាមនុស្សមិនឈ្លាស អ្នកមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ (តថាគត) ហើយដើរចូលមកដល់ទីនេះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកបានឃើញកំហុសតាមទោសខុសណាហើយ ចូរធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ តថាគតនឹងទទួលអត់ទោសរបស់អ្នកនោះ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ (បើ) អ្នកណាមួយបានឃើញកំហុសតាមទោសខុសពិត ហើយសម្តែង (ទោសនោះ) តាមធម៌ ដល់នូវសេចក្តីសង្រួមតទៅ នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់អ្នកនោះ ក្នុងអរិយវិន័យ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសនោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងទានកថា សីលកថា សគ្គកថា និងទោសនៃកាមដែលថោកទាបសៅហ្មង អានិសង្សក្នុងការចេញបួស ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តជ្រះថ្លាក្នុងកាលណាហើយ ធម្មទេសនាណា ជារបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលទ្រង់លើកឡើងសម្តែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះ គឺទុក្ខ ១ សមុទយៈ ១ និរោធ ១ មគ្គ ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់ស្អាតឥតមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលនូវគ្រឿងជ្រលក់ដោយល្អ យ៉ាងណាមិញ បុរសនោះអង្គុយលើ

អាសនៈនោះ កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលថា ធម្មជាតិណាមួយ តែងកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតាដូច្នោះដែរ ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះឃើញធម៌ច្បាស់ហើយ បានលុះធម៌ហើយ ដឹងធម៌ច្បាស់ហើយ មានចិត្តចុះកាន់ធម៌ស៊ប់ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គបានសម្តែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (យ៉ាងនេះ) គួរនាដូចជាគេបើករបស់ដែលផ្កាប់ឲ្យផ្ងារឡើង ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ពុំនោះសោត ដូចគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចគេទ្រោលប្រទីបក្នុងទីងងឹត ឲ្យមនុស្សដែលមានភ្នែកមើលឃើញរូបបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះមានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរឭក សូមព្រះមានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹងទីរឭកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងបុរសនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទៅតាមផ្លូវនេះ ចូលទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនបុរសនោះទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

[៣៤] គ្រានោះ បុរសទាំងពីរនាក់នោះគិតគ្នាថា បុរសម្នាក់នោះដូចម្តេចក៏ក្រមកម្ល៉េះ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគ គង់ទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងពីរនាក់នោះ ។បេ។ បុរសទាំងពីរនាក់នោះក៏មិនជឿបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។បេ។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យ ជាទីពឹង ទីរឭកស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ព្រះតម្រាស់នេះនឹងបុរសទាំងពីរនាក់នោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកកុំដើរទៅតាមផ្លូវនេះ ចូរអ្នកដើរទៅតាមផ្លូវនេះវិញ ហើយក៏បញ្ជូនទៅតាមផ្លូវដទៃទៅ ។

[៣៥] គ្រានោះ បុរស ៤ នាក់ ។បេ។ គ្រានោះ បុរស ៨ នាក់ ។បេ។ គ្រានោះ បុរស ១៦ នាក់គិតគ្នាថា បុរស ៨ នាក់ដូចម្តេចក៏ក្រមកម្ល៉េះ ហើយទៅកាន់ផ្លូវជួបគ្នា ស្រាប់តែបានឃើញព្រះមានព្រះភាគគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះមានព្រះ

ភាគ ទ្រង់សម្តែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះ អនុបុព្វីកថានោះដូចម្តេច គឺទានកថា សីលកថា ។បេ។ បុរសទាំង ១៦ នាក់នោះ មិនជឿបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ហើយបានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ ។បេ។ សូមព្រះមានព្រះភាគចាំទុកនូវយើងខ្ញុំថា ជាឧបាសក អ្នកដល់ហើយនូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះទៅ ។ លំដាប់នោះឯង មានបុរសម្នាក់ ចូលទៅរកទេវទត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគនោះទេ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគនោះ មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ។ ទេវទត្តនិយាយថា ណ្ហើយអ្នកដ៏មានអាយុ បើអ្នកមិនអាចនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមបានទេ ទុកឲ្យយើងឯងនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមវិញ ។

[៣៦] សម័យនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ចង្រ្កម ក្នុងម្លប់ភ្នំគិជ្ឈកូដ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តឡើងទៅលើ (កំពូល) ភ្នំគិជ្ឈកូដ ហើយប្រមៀលដុំថ្មធំដោយបំណងថា អញនឹងសម្លាប់ព្រះសមណគោតមដោយដុំថ្មនេះ ។ ឯកំពូលភ្នំទាំងពីរក៏មកប្រជុំគ្នារងដុំថ្មនោះ ។ គ្រានោះ ចំណែកថ្មក៏ខ្ទាតឡើងទង្គិចធ្វើព្រះលោហិត ក្នុងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យពុរពងឡើង។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតព្រះនេត្រទៅខាងលើ ហើយមានព្រះ

ពុទ្ធដីកាទៅរកទេវទត្តថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ ហើយធ្វើលោហិតរបស់តថាគតឲ្យពុរពងឡើងដោយអំពើណា អំពើនោះអ្នកនឹងរងអកុសលកម្មច្រើន ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តមានចិត្តប្រទូស្ត មានចិត្តចង់សម្លាប់ បានធ្វើលោហិតរបស់ព្រះតថាគតឲ្យពុរពងឡើងដោយអំពើណា អំពើនេះ ឈ្មោះថា អនន្តរិយកម្មដែលទេវទត្តសន្សំមកជាដំបូង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថាទេវទត្ត ព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះចង្ក្រមព័ទ្ធជុំវិញវិហាររបស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកងខ្លាំង ធ្វើស្វាធ្យាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគ បានឮសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយ លុះទ្រង់ឮហើយ ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្នាលអានន្ទ សំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយនោះ តើជាសំឡេងអ្វី ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងថា ទេវទត្តព្យាយាមសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចង្ក្រមព័ទ្ធជុំវិញវិហាររបស់ព្រះមានព្រះភាគ នាំគ្នាស្រែកធ្វើសំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយ ដើម្បីរក្សាការពារគ្រប់គ្រងព្រះមានព្រះភាក បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ សំឡេងគឹកកង សំឡេងខ្លាំង សំឡេងស្វាធ្យាយនោះ គឺជាសំឡេងនោះឯង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកហៅភិក្ខុទាំងនោះមកតាមពាក្យតថាគតថា ព្រះ

សាស្ដាឲ្យហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទទួលពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ រួចហើយក៏ចូលសំដៅទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ព្រះសាស្ដាត្រាស់ឲ្យហៅលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះទទួលស្ដាប់ពាក្យអានន្ទដ៏មានអាយុថា យ៉ាងនេះហើយអាវុសោ រួចហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់តម្រាស់នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្ដីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលនឹងបរិនិព្វាន ដោយសេចក្ដីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូក្នុងលោកនេះមាន ៥ ពួក គ្រូ ៥ ពួកនោះ គឺគ្រូណាខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូមួយពួកក្នុងលោកនេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ពួកសាវកតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះ មានសីលមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្ដេច

បាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយសីល ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយសីល ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូមួយពួកក្នុងលោកនេះមានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាខ្លួនថា អញមានអាជីវៈបរិសុទ្ធខ្លះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយអាជីវៈ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយអាជីវៈ ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូមួយពួកក្នុងលោកនេះ មានធម្មទេសនាមិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធខ្លះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយធម្មទេសនា ។ ឯគ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយធម្មទេសនា ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូមួយពួកក្នុងលោកនេះមានវេយ្យាករណ៍មិនបរិសុទ្ធ តែប្ដេជ្ញាថា អញមានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធខ្លះ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយវេយ្យាករណ៍ ។ ឯគ្រូបែបនេះ តែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយវេយ្យាករណ៍ ។

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត គ្រូមួយពួកក្នុងលោកនេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថា អញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ សាវ័កទាំងឡាយតែងដឹងគ្រូនោះយ៉ាងនេះថា គ្រូដ៏ចម្រើននេះមានញាណទស្សនៈមិនបរិសុទ្ធ តែប្តេជ្ញាថាអញមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់អញបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ដូច្នេះ បើយើងប្រាប់ (រឿងនោះ) ដល់ពួកគ្រហស្ថ គង់លោកមិនគាប់ចិត្តទេ ក៏រឿងណាមិនគាប់ចិត្តដល់លោក យើងនឹងសើរើរឿងលោកនោះដូចម្តេចបាន ព្រោះលោកកំពុងរាប់អាន (យើង) ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ លោកនឹងធ្វើកម្មណា គង់លោកនឹងប្រាកដឡើង ព្រោះកម្មនោះមិនខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កតែងរក្សាគ្រូបែបនេះដោយញាណទស្សនៈ ។ ក៏គ្រូបែបនេះតែងនឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីសាវ័កដោយញាណទស្សនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូទាំង ៥ ពួកនេះឯង តែងមានក្នុងលោកនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគតជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានសីលបរិសុទ្ធខ្លះ ថាសីលរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ឯសាវ័កទាំងឡាយមិនបានរក្សាតថាគតដោយសីលទេ ។ ចំណែកតថាគតក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវ័កទាំងឡាយដោយសីលឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតជាអ្នកមានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ។បេ។ មានធម្មទេសនាបរិសុទ្ធ ។បេ។

មានវេយ្យាករណ៍បរិសុទ្ធ ។បេ។ មានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធ ទើបប្តេជ្ញាថា តថាគតមានញាណទស្សនៈបរិសុទ្ធខ្លះ ថាញាណទស្សនៈរបស់តថាគតបរិសុទ្ធផូរផង់ ឥតមានសៅហ្មងខ្លះ ។ ឯសាវកទាំងឡាយ មិនបានរក្សាតថាគតដោយញាណទស្សនៈឡើយ ។ ចំណែកតថាគតក៏មិននឹកសង្ឃឹមនូវការរក្សាអំពីពួកសាវកដោយញាណទស្សនៈដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរឲ្យធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទៅកាន់វិហាររាល់ខ្លួនចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនបាច់មានបុគ្គលរក្សាទេ ។

[៤១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងនគររាជគ្រឹះ មានដំរីមួយឈ្មោះនាឡាគិរីជាសត្វកាចសាហាវ តែងសម្លាប់មនុស្ស ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តចូលទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ហួសទៅដល់រោងដំរី ហើយបាននិយាយពាក្យនឹងពួកអ្នករក្សាដំរីថា នែនាយ យើងនេះជាព្រះញាតិនឹងស្តេច អាចតាំងអ្នកដែលនៅក្នុងតំណែងទាបឲ្យនៅក្នុងតំណែងខ្ពស់ក៏បាន អាចបង្កើតភត្ត និងបៀវត្សក៏បាន ម្នាលនាយ បើដូច្នោះ ព្រះសមណគោតមដើរមកកាន់ច្រកនេះពេលណា ចូរអ្នកលែងដំរីនាឡាគិរីនេះឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនេះក្នុងពេលនោះ ។ ពួកអ្នករក្សាដំរីទាំងនោះទទួលស្តាប់ពាក្យទេវទត្តថា ករុណាលោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់នគរ

រាជគ្រឹះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើនរូប ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ឯពួកអ្នករក្សាដំរីទាំងនោះ បានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចទៅកាន់ច្រកនោះ លុះឃើញហើយ ក៏លែងដំរីនាឡាគិរី ឲ្យដើរទៅកាន់ច្រកនោះ ។ ដំរីនាឡាគិរីបានឃើញព្រះមានព្រះភាគស្តេចមកអំពីចម្ងាយលឹមៗ លុះឃើញហើយក៏លើកប្រមោយ សម្រឹងត្រចៀក និងកន្ទុយ ស្ទុះទៅរកព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បានឃើញដំរីនាឡាគិរីមកអំពីចម្ងាយលឹមៗ លុះឃើញហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំរីនាឡាគិរីនេះកាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស (គួរធ្វើបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដំរីនាឡាគិរីនេះ កាចអាក្រក់ ជាសត្វសម្លាប់មនុស្ស (ឥឡូវ) ដើរមកកាន់ច្រកនេះហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគថយចេញ សូមព្រះសុគតស្តេចថយ

ចេញ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមកចុះ កុំខ្លាចឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាព្យាយាមសម្លាប់តថាគត សេចក្តីព្យាយាមសម្លាប់របស់អ្នកនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនដែលបរិនិព្វានដោយសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុគ្គលដទៃទេ ។

[៤២] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាឡើងទៅនៅលើប្រាសាទខ្លះ លើប្រាសាទមានដំបូលត្រងិលខ្លះ លើដំបូលផ្ទះខ្លះ ។ បណ្តាពួកមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាមិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលគ្នាយើង មហាសមណៈឈ្មោះគោតមមានរូបល្អណាស់ ប៉ុន្តែមុខជាត្រូវដំរីបៀតបៀន ។ ចំណែកខាងមនុស្សពួកណា មានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលគ្នាយើង មិនយូរប៉ុន្មានឡើយ មុខជាព្រះពុទ្ធនាគនឹងធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងហត្ថិនាគ (នេះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ផ្សាយមេត្តាចិត្តទៅកាន់ដំរីនាឡាគិរី ។ គ្រានោះ ដំរីនាឡាគិរីដែលមេត្តាចិត្តរបស់ព្រះមានព្រះភាគពាល់ត្រូវហើយ ក៏ដាក់ប្រមោយចុះ ចូលទៅជិតព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានឈរនៅចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគ យកព្រះហស្តខាងស្តាំស្ទាបពោងដំរីនាឡាគិរី ហើយសម្តែងគាថាចំពោះដំរីនាឡាគិរីនោះថា

[៤៣] ម្នាលកុញ្ជរ អ្នកកុំចូលមកប៉ុនប៉ងសម្លាប់ព្រះពុទ្ធ

នាគឡើយ ម្នាលកុញ្ជរ ព្រោះថា ការចូលមកប៉ុនប៉ង
សម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគ ជាហេតុឲ្យកើតទុក្ខ ។ ម្នាលកុញ្ជរ
កាលបើអ្នកសម្លាប់ព្រះពុទ្ធនាគហើយ ទៅអំពីជាតិនេះទៅ
កាន់លោកខាងមុខ (អ្នក) មិនបានទៅកើតក្នុងសុគតិទេ ។
ចូរអ្នកលែងស្រវឹង លែងប្រមាទទៅ ព្រោះថា សត្វទាំង-
ឡាយ ដែលប្រមាទហើយ តែងមិនបានទៅកាន់សុគតិភូមិ
ឡើយ ។ អ្នកនឹងទៅកាន់សុគតិ ដោយប្រការដែលអ្នក
ធ្វើខ្លួនឯង ។

[៤៤] លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីចាប់ល្អងធូលីដែលជាប់នឹងព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគដោយប្រមោយ យកមករោយរាយលើក្បាល ហើយបែរមុខចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អង្កុញជើងមុខថយក្រោយ ដរាបទាល់តែលែងឃើញព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ដំរីនាឡាគិរីដើរទៅកាន់រោងដំរី ក៏បានឈរនៅក្នុងកន្លែងរបស់ខ្លួនដដែល ។ ព្រះមានព្រះភាគ បានទូន្មានដំរីនាឡាគិរី ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៤៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាច្រៀង
គាថានេះថា ជនពួកមួយតែងទូន្មាន (ដំរី) ដោយដំបង
ខ្លះ ដោយកង្វេរខ្លះ ដោយរំពាត់ខ្លះ (ចំណែក) ព្រះពុទ្ធ
ដែលព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណធំ ឥតមានដំបង ឥតមាន
គ្រឿងសស្ត្រាអ្វីទេ តែអាចទូន្មានហត្ថិនាគបាន ។

មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុបង្អាប់ថា ទេវទត្តនេះជាមនុស្សអាក្រក់ ជាអ្នកឥតបុណ្យសោះ មិនសមបើនឹងព្យាយាមសម្លាប់ព្រះសមណគោតម ដែលមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនយ៉ាងនេះឡើយ ។ ទេវទត្តក៏សាបសូន្យលាភសក្ការៈទៅ ។ ឯលាភសក្ការៈក៏រឹតតែចម្រើនឡើងដល់ព្រះមានព្រះភាគ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យសាបសូន្យលាភសក្ការៈ ហើយក៏នាំគ្នាវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូលមកបរិភោគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើសមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្ត នាំគ្នាវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ អ្នកណាមិនពេញចិត្តនឹងរបស់សម្បូណ៌ អ្នកណាមិនគាប់ចិត្តនឹងរបស់ឆ្ងាញ់ៗ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនសមបើនឹងវៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកឆាន់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត បានឮថាអ្នក ព្រមទាំងបរិសទ្យ វៃអង្គាសគ្រប់ត្រកូលយកមកបរិភោគ ពិតមែនឬ ។ ទេវទត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើនូវធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះតថាគតនឹងអនុញ្ញាត តិកភោជន(១) គ្រប់

១- ភោជនដែលឆាន់បានត្រឹម ៣ រូប បើភិក្ខុតាំងពី ៤ រូបឡើងទៅឆាន់មិនបាន ។

ត្រកូលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ៣ យ៉ាង (គឺ) ដើម្បីនឹងផ្ចាញ់ផ្ចាល់នូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ថា កុំឲ្យពួកភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក អាស្រ័យបក្សពួកហើយនាំគ្នាបំបែកសង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីអាណិតដល់ត្រកូល ១ (វិនយធរ) ត្រូវកាត់សេចក្តីតាមអាបត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទចុះ ។

[៤៧] គ្រានោះ ទេវទត្តដើរចូលទៅរកកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តភិក្ខុ នឹងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះទៅនឹងកោកាលិកភិក្ខុ កដមោរកតិស្សកភិក្ខុ ខណ្ឌទេវិយាបុត្តភិក្ខុ និងសមុទ្ទទត្តភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទម្លាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតម ។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះទៅនឹងទេវទត្តថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសមណគោតម មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើនណាស់ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទម្លាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយមក ពួកយើងនឹងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច អ្នកសន្តោស ជុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយ

បរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ កាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះ នឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រើប្រាស់តែសំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ព្រះសមណគោតមមុខជាមិនអនុញ្ញាត វត្ថុ ៥ ប្រការនេះឲ្យទេ ហើយពួកយើងឯងនឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះ ។ កោកាលិកភិក្ខុនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការទម្លាយសង្ឃ ទម្លាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះបាន ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ដ្បិតមនុស្សទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាដោយវត្ថុសៅហ្មង (មានច្រើន) ។

[៤៨] គ្រានោះ ទេវទត្ត ព្រមទាំងបរិសទ្យ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះ

ភាគ រូបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទេវទត្តអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះទ្រង់យស តែងសរសើរគុណនៃបុគ្គល អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជុសខាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គវត្ត គួរជាទីជ្រះថ្លា មិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះ នឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយទ្រទ្រង់សំពត់បង្សុកូលអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរចំពោះគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះ នឹងត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលទៅនៅក្នុងទីប្រក់ទីបាំង ភិក្ខុនោះ នឹងត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះ នឹងត្រូវទោស ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងព្រៃ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់នៅក្នុងស្រុក ចូរឲ្យភិក្ខុនោះនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរដោយ

ការនិមន្ត ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ភិក្ខុណាចង់ត្រេកអរនឹងគហបតិចីវរ ចូរឲ្យភិក្ខុនោះត្រេកអរចុះ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតតថាគតអនុញ្ញាតសេនាសនៈ ទៀបគល់ឈើអស់កាល ៨ ខែហើយ ទាំងបានអនុញ្ញាតត្រីសាច់ ដែលបរិសុទ្ធដោយទីបំផុត ៣ ប្រការ គឺមិនបានឃើញ ១ មិនបានឮ ១ មិនបានរង្កៀស ១ (ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់បាន) ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តត្រេកអររីករាយថា ព្រះមានព្រះភាគ មិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនោះទេ បានក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ព្រមទាំងបរិសទ្យ ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ចៀសចេញទៅ ។

[៤៩] គ្រានោះ ទេវទត្តព្រមទាំងបរិសទ្យចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ពន្យល់អ្នកផងឲ្យយល់ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការហើយនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ទាំងឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ហើយទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគតែងសរសើរគុណរបស់បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។បេ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស (ឥឡូវ) វត្ថុ ៥ ប្រការទាំង

នេះ ព្រះសមណគោតមមិនព្រមអនុញ្ញាតឲ្យទេ ពួកយើងទាំងអស់គ្នានោះនឹងសមាទានប្រព្រឹត្តវត្ថុទាំង ៥ ប្រការនេះ ។

[៥០] បណ្តាមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សពួកណាដែលឥតសទ្ធាមិនជ្រះថ្លា ឥតប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តទាំងនេះ ជាអ្នកកម្ចាត់បង់នូវកិលេស ជាអ្នកប្រព្រឹត្តជុសខាត់ចិត្ត ចំណែកព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្មោភ (ដោយបច្ច័យមានចីវរជាដើម) តែងត្រិះរិះដើម្បីសេចក្តីល្មោភ (ចីវរជាដើម) ចំណែកមនុស្សពួកណា ដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិត មានប្រាជ្ញា មនុស្សពួកនោះ នាំគ្នាពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តមិនសមបើនឹងខំប្រឹងទម្លាយសង្ឃ នឹងទម្លាយចក្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮដំណឹងមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុពួកនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើទេវទត្ត ខំប្រឹងទម្លាយសង្ឃ នឹងទម្លាយចក្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទេវទត្ត ឮថាអ្នកខំប្រឹងបំបែកសង្ឃ នឹងបំបែកចក្រមែនឬ ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតការបំបែកសង្ឃ មានទោសជាទម្ងន់ណាស់ ម្នាលទេវទត្ត ប្រសិនបើអ្នកណាមួយបំបែកសង្ឃ ដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា (អ្នកនោះ) រមែងទទួលទោសលាមកអាក្រក់ តាំងនៅអស់

មួយកប្ប ឆេះនៅក្នុងនរកអស់មួយកប្ប ម្នាលទេវទត្ត បើអ្នកណាមួយធ្វើ សង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ (អ្នកនោះ) តែងទទួល នូវបុណ្យដ៏ប្រសើរ ហើយនឹងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់មួយកប្ប ណ្ហើយ ទេវទត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការបំបែកសង្ឃឡើយ ម្នាលទេវទត្ត ដ្បិតការ បំបែកសង្ឃ មានទោសធ្ងន់ណាស់ ។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទេវទត្តបាន ឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងនគររាជគ្រឹះ លុះ ឃើញហើយ ក៏ចូលទៅជិតព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្នាលអានន្ទដ៏មានអាយុ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម បែកចេញចាកព្រះមានព្រះ ភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះរៀងទៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏ មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងនគររាជគ្រឹះបានត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុង ខាងក្រោយភត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះ មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រ និងចីវរ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទេវទត្តបានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គ កំពុងត្រាច់បិណ្ឌបាត ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លុះឃើញ

ហើយចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះមកដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងខ្ញុំព្រះអង្គថា នែអាវុសោអានន្ទ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើឧបោសថកម្ម នឹងធ្វើសង្ឃកម្ម បែកចេញចាកព្រះមានព្រះភាគ បែកចេញចាកភិក្ខុសង្ឃ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះរៀងទៅហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះ ទំនងជាទេវទត្តបំបែកសង្ឃហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវដំណើរនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

[៥២] អំពើល្អ មនុស្សសប្បុរសធ្វើបានដោយងាយ
អំពើល្អ មនុស្សបាប ធ្វើបានដោយក្រ ។ អំពើបាប មនុស្ស
បាបធ្វើបានដោយងាយ អំពើបាប ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ
ធ្វើបានដោយក្រ ។

ភាណវារៈទី ២ ចប់

[៥៣] គ្រានោះ ទេវទត្តក្រោកចាកអាសនៈ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយបង្គាប់ភិក្ខុឲ្យចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងបាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតម ទូលសុំវត្ថុ ៥ ប្រការថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណ របស់បុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វត្ថុ ៥ ប្រការទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត

ភិក្ខុណានៅក្នុងស្រុក ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវទោស ។បេ។ សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឆាន់ត្រី និងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាឆាន់ត្រី និងសាច់ ភិក្ខុនោះនឹងត្រូវ ទោស ព្រះសមណគោតម មិនទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួក យើងទាំងនោះ នឹងនាំគ្នាសមាទានប្រព្រឹត្តវត្ថុ ៥ ប្រការនេះវិញ វត្ថុ ៥ ប្រការនេះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា សូមលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចាប់ស្លាកចុះ ។

[៥៤] សម័យនោះឯង វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងនគរវេសាលី ប្រមាណ ៥០០ រូប ជាអ្នកទើបនឹងបួសថ្មីផង ជាអ្នកមិនដឹងប្រក្រតី (មិនចេះវិន័យ) ផង ។ ភិក្ខុទាំងនោះគិតគ្នាថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តា ហើយក៏នាំគ្នាចាប់ស្លាក ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុទាំង ៥០០ រូប (នោះ) ឆ្ពោះទៅកាន់គយាសីសប្រទេស ។

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបអភិវាទចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន ទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ហើយនាំភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូប ឆ្ពោះទៅកាន់ គយាសីសប្រទេសទៅហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត និង មោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយទំនងជាមានសេចក្តីអាណិតភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសថ្មី ទាំងនោះទេដឹង ម្នាលសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ចូរអ្នកទាំងឡាយនាំគ្នាទៅចុះ

ភិក្ខុទាំងនោះគង់ដល់នូវសេចក្ដីវិនាសក្នុងកាលជាអនាគត ។ ព្រះសារីបុត្ត និង ព្រះមោគ្គល្លាន ទទួលស្ដាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ករុណាព្រះអង្គ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ដើរសំដៅទៅគយាសីសប្រទេស ។

[៥៦] សម័យនោះ មានភិក្ខុមួយរូបឈរយំ នៅជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់តម្រាស់នេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ ហេតុអ្វីក៏អ្នកយំ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អគ្គសាវករបស់ព្រះមានព្រះភាគ គឺព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានទាំងនោះ ពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តហើយ បានជាទៅកាន់សំណាក់ទេវទត្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានពេញចិត្តនឹងធម៌ទេវទត្តដោយឧបាយណា ឧបាយនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឱកាសឡើយ ឯសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានទៅនោះ ដើម្បីពន្យល់ភិក្ខុផងគ្នាទេតើ ។

[៥៧] ជួនសម័យនោះឯង ទេវទត្តមានបរិសទ្យជាច្រើនចោមរោមត្រៀបត្រា កំពុងអង្គុយសម្ដែងធម៌ ។ ទេវទត្តបានឃើញព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លានដើរមកអំពីចម្ងាយលីមៗ លុះឃើញហើយក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកមើលចុះ ធម៌យើងសម្ដែងហើយដោយល្អ ទាល់តែអគ្គសាវករបស់ព្រះសមណគោតម គឺសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន (ពេញចិត្តនឹងធម៌យើងហើយបានជា) មកកាន់សំណាក់យើង ។ កាលបើទេវទត្តនិយាយយ៉ាងនេះហើយ កោកាលិកភិក្ខុក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា

នៃអាវុសោទេវទត្ត អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានឡើយ (ដ្បិត) សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន (នេះ) ជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា មិនអ្វីទេ អាវុសោ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាននោះមកដោយស្រួលទេ ព្រោះហេតុតែពេញចិត្តនឹងធម៌របស់យើងហើយ ។ ទេវទត្តនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាសនៈពាក់កណ្តាលថា នៃអាវុសោសារីបុត្ត សូមលោកនិមន្តមកគង់លើអាសនៈនេះចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិយាយថា ណ្ហើយអាវុសោ ដូច្នេះ រួចកាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏កាន់យកអាសនៈមួយ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ គ្រានោះ ទេវទត្តបានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនឲ្យយល់ព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យត្រេកអររីករាយដោយធម្មីកថា ទាល់តែយប់ជ្រៅទើបនិមន្តព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា នៃអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកថីនមិទ្ធៈហើយ ម្នាលអាវុសោ សារីបុត្ត ចូរអ្នកជួយបំភ្លឺធម្មីកថាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងចុះ ដ្បិតខ្ញុំឈឺខ្នងណាស់ ខ្ញុំនឹងសម្រាកបន្តិច ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ទទួលពាក្យទេវទត្តថា អើអាវុសោ ។ ទេវទត្តក៏ក្រាលសង្ឃាដិ ៤ ជាន់ សម្រេចនូវសេយ្យា (សិង) ផ្អៀងទៅខាងស្តាំ ។ ទេវទត្តនោះ ក៏ជួនជាអស់កម្លាំង ភ្លេចភ្លាំងស្មារតី មិនដឹងខ្លួនប្រាណ ក៏ដេកលក់មួយរំពេចទៅ ។

[៥៨] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បានទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយធម្មីកថា ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ(១) និងអនុសាសនី-

---

១- សម្តែងដឹងចិត្តរបស់បុគ្គលដទៃ ហៅថា អាទេសនាបាដិហារ្យ ។

បាដិហារ្យ(១) ចំណែកខាងព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយធម្មីកថាជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ(២) និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដែលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មីកថា) ជាអាទេសនាបាដិហារ្យ និងអនុសាសនីយបាដិហារ្យ ដែលព្រះមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុទូន្មានប្រៀនប្រដៅ (ដោយធម្មីកថា) ជាឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ និងអនុសាសនីបាដិហារ្យ ក៏កើតធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល (ដោយបញ្ញាថា) ធម្មជាតិណាមួយ មានកិរិយាកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងនាំគ្នាទៅកាន់សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ លោកអង្គណាចូលចិត្តនឹងធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគនោះ ចូរលោកអង្គនោះនិមន្តមក ។ ទើបព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំង ៥០០ រូប នោះចូលសំដៅទៅវត្តវេឡុវ័ន ។ លំដាប់នោះ កោកាលិកភិក្ខុដាស់ទេវទត្តឲ្យក្រោកឡើងថា នែអាវុសោទេវទត្ត ចូរអ្នកក្រោកឡើង ដ្បិតសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាននាំភិក្ខុទាំងនោះទៅហើយ ម្នាលអាវុសោទេវទត្ត យើងបាននិយាយប្រាប់អ្នកថា នែទេវទត្តដ៏មានអាយុ អ្នកកុំទុកចិត្តសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានឡើយ ដ្បិតសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន (នោះ) ជាមនុស្សប្រាថ្នាលាមក លុះក្នុងអំណាចសេចក្តី

១- ធម៌ទេសនាទាំងអស់ ហៅថា អនុសាសនីបាដិហារ្យ ។

២- ប្រៀនប្រដៅដោយឫទ្ធិជាអស្ចារ្យ ហៅថា ឥទ្ធិប្បាដិហារ្យ (ដីកា) ។

ប្រាជ្ញាអាក្រក់ ឥឡូវឃើញទេហ៏ ។ លំដាប់នោះ ទេវទត្តក៏ស្រោប់តែក្អួតឈាមក្តៅចេញមកពីមាត់ក្នុងទីនោះ ។

[៥៩] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃឧបសម្បទាថ្មីទៀត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ណ្ហើយសារីបុត្ត អ្នកកុំចូលចិត្តនឹងការឲ្យពួកភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ដែលបំបែកសង្ឃទទួលឧបសម្បទាជាថ្មីទៀតឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ (នោះ) សម្តែងអាបត្តិថុល្លច្ច័យចេញចុះ ម្នាលសារីបុត្ត ចុះទេវទត្តប្រតិបត្តិចំពោះអ្នកដូចម្តេច ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគបានពន្យល់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ប្រយោជន៍ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យត្រេកអរ ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាទាល់តែយប់ជ្រៅ ទើបបានអារាធនាខ្ញុំព្រះអង្គថា ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុសង្ឃប្រាសចាកសេចក្តីងុយងក់អស់ហើយ ម្នាលសារីបុត្ត ចូរអ្នកបំភ្លឺធម្មីកថាចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយនោះផងចុះ ដ្បិតតថាគតឈឺខ្នង តថាគតនឹងឈប់សម្រាកបន្តិច រឿងនេះយ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទេវទត្តក៏ប្រតិបត្តិយ៉ាងនោះដែរ ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ មានដំរីច្រើននៅអាស្រ័យនឹងស្រះធំមួយជិតព្រៃរំលោង ។ ដំរីទាំងនោះចុះកាន់ស្រះនោះ ដកយកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយលាងសម្អាត ហើយទំពាលេបរបស់ដែលគ្មានភក់នោះទៅ ។ ក្រអៅឈូកនោះក៏នាំឲ្យមានពណ៌សម្បុរ និងកម្លាំងដល់ដំរីទាំងនោះ ។ ដំរីទាំងនោះក៏មិនបានដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ផង នូវសេចក្តីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ផង ព្រោះការទំពាស៊ីក្រអៅឈូកនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងពួកដំរីក្មេង គឺដំរីស្ទាវ និងកូនដំរីតែងយកតម្រាប់ដំរីធំទាំងនោះ ក៏នាំគ្នាចុះកាន់ស្រះនោះហើយ ដកក្រអៅឈូកដោយប្រមោយ តែមិនបានលាងទឹកឲ្យស្អាត ហើយក៏ទំពាលេបទាំងភក់ទៅ ។ ក្រអៅឈូកនោះ ក៏មិននាំឲ្យកើត សម្បុរ និងកម្លាំងដល់ដំរីទាំងនោះឡើយ ។ (ដំរីស្ទាវ និងកូនដំរីទាំងឡាយ) តែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬសេចក្តីទុក្ខជិតនឹងស្លាប់ ព្រោះការទំពាស៊ីរបស់មិនស្អាតនោះជាហេតុ (យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តដែលធ្វើតាមតថាគតនឹងដល់សេចក្តីលំបាក ស្លាប់អសារឥតការយ៉ាងនោះដែរ ។

[៦១] កាលដំរីធំរក្សាហ្វូង គាស់រំលើងផែនដី
ទំពាស៊ីក្រអៅឈូកក្នុងស្រះកូនដំរីធ្វើតាមដំរីធំនោះក៏ទំពាស៊ី
ក្រអៅឈូកទាំងភក់ ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាងណាមិញ
ទេវទត្តដែលធ្វើតាមតថាគត ក៏ដល់សេចក្តីលំបាក ហើយ
នឹងស្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។ អង្គ ៨ ប្រការនោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ បានរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តីនោះ ១ ឈ្លាសវៃក្នុងហេតុដែលគួរនិងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជម្លោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។ អង្គ ៨ ប្រការនោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្តជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ បានរៀនយក ១ ចេះចាំទុកស្ទាត់ ១ ដឹងសេចក្តីដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យដឹងសេចក្តី ១ ឈ្លាសវាងវៃក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវជម្លោះ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្ត ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង ទើបគួរដល់នូវទូតកម្មបាន ។

> [៦៤] ភិក្ខុណា ទៅដល់បរិសទ្យដែលពោលពាក្យបង្គ្រប ហើយមិនញាប់ញ័រ ១ មិនបំភ្លេចពាក្យ ១ មិនលាក់ពាក្យបណ្តាំគេ ១ ប្រាប់មិនឲ្យច្រឡំពាក្យ ១ គេសួរមកហើយមិនខឹង ១ ភិក្ខុប្រាកដដូច្នោះនោះឯង ទើបគួរដល់ទូតកម្មបាន ។

[៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម (លោកធម៌) ទាំង ៨ ប្រការ គ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ស្ថិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវលាភគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ស្ថិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានលាភ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះយស ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានយស ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសក្ការៈ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានសក្ការៈ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះខ្លួនមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវភាវៈជាបាបមិត្តគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង ៨ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ជាការប្រពៃ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិនទូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ បេ ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុមិនបានសង្កត់សង្កិនទូវលាភណាដែលកើតឡើងហើយ អាសវក្កិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយគប្បីកើតឡើង (ដល់ភិក្ខុនោះ) កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយយ៉ាងនេះ អាសវក្កិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមានដល់ (ភិក្ខុនោះ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បើភិក្ខុនោះមិនសង្កត់សង្កិន នូវអលាភណាដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុមិនសង្កត់សង្កិនទូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយទេ អាសវក្កិលេសទាំងឡាយ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គប្បីកើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ កាលបើភិក្ខុបានសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ អាសវក្កិលេសទាំងនោះ គឺសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ និងសេចក្តីក្តៅក្រហាយ រមែងមិនមាន (ដល់ភិក្ខុនោះ)

យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីសង្កត់សង្កិននូវលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នេះ ក្នុងសាសនានេះ គួរយើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវលាភដែលកើតឡើងហើយ ។ គួរយើងទាំងឡាយសង្កត់សង្កិនញាំញី នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ នូវយសដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ដែលកើតឡើងហើយ ។បេ។ គ្របសង្កត់នូវភាវៈជាបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាបុគ្គលទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការតើដូចម្តេចខ្លះ ។ (អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការនោះគឺ) សេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ ១ ភាវៈជាបាបមិត្ត ១ ដល់នូវសេចក្តីរាយមាយក្នុងពាក់កណ្តាល ដោយកិរិយាបាននូវគុណវិសេសគឺត្រឹមតែឈានដ៏ថោកទាប ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង

៣ ប្រការនេះគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួល ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ កើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប ។

[៦៧] បុគ្គលណាមួយជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក សូមកុំកើតក្នុងលោកឡើយ ដំណើរនៃបុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយ យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងដំណើរនោះដោយហេតុនេះចុះ ។ តថាគតបានឮថា ទេវទត្ត អ្នកផងឲ្យឈ្មោះថា ជាបណ្ឌិត អ្នកផងសន្មតថាជាអ្នកមានចិត្តបន្ទុំអប់រំហើយ ទេវទត្តហាក់ដូចជាកាលរុងរឿង ដោយយសស្ថិតនៅ ។ ទេវទត្តនោះឯង តែងសន្សំសេចក្តីប្រមាទរឿយៗ ហើយបៀតបៀនតថាគតនោះ ក៏ធ្លាក់ទៅរងទុក្ខក្នុងនរកអវីចិមានទ្វារ ៤ ដែលគួរខ្លាច ។ សេចក្តីពិតជានរណាប្រទូស្តចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានប្រទូស្ត មិនបានធ្វើអំពើអាក្រក់ បាបតែងពាល់ត្រូវនូវបុគ្គលដែលមានចិត្តប្រទូស្ត អ្នកមិនអើពើនោះវិញ ។ អ្នកណាប៉ងប្រទូស្តនូវសមុទ្ទដោយថ្នាំពិសមួយក្អម អ្នកនោះឯង មិនអាចនឹងប្រទូស្តដោយថ្នាំពិសមួយក្អមនោះបានឡើយ ព្រោះថាសមុទ្រធំទូលាយគួរឲ្យស្រប់ស្ញែង (សេចក្តីនេះ) មានឧបមាយ៉ាងណា មានឧមេយ្យដូចជានរណាប្រទូស្តនឹងតថាគតដែលមានចិត្តស្មើ មានចិត្តស្ងប់ ដោយពាក្យពោល

ទោស ពាក្យជាទោសនោះមិនបានលូតលាស់ចម្រើនឡើង
ក្នុងតថាគតនោះឡើយ ។ ភិក្ខុដើរទៅតាមតម្រាយនៃមិត្ត
ណា គប្បីដល់នូវកិរិយាក្ស័យទៅនៃទុក្ខបាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិត
គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងមិត្តដូច្នោះផង គប្បីសេព
គប់នឹងមិត្តនោះផង ។

[៦៨] គ្រានោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគរួចអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃដែលហៅថា សង្ឃរាជិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃ ដែលមិនមែនជាសង្ឃភេទ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃផង សង្ឃភេទផង ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងមួយរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុគម្រប់ ៤(១) សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៥ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យ

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទ ។បេ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងពីររូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៦ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៧ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបីរូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាងបួនរូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៨ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះឆានៃសង្ឃ មិនមែនជាសង្ឃភេទទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៤ រូប ភិក្ខុប៉ែកម្ខាង ៤ រូប ឯភិក្ខុជាគម្រប់ ៩ សូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ

ម្នាលឧបាលិ ហេតុយ៉ាងនេះឯង ហៅថា សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃផង ហៅថា សង្ឃភេទផង ។ ម្នាលឧបាលិ សេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃ និងសង្ឃភេទ រមែងមានដល់ភិក្ខុ ៩ រូបក៏មាន ដល់ភិក្ខុច្រើនជាង ៩ រូបទៅក៏មាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនីមិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃទេ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែក (សង្ឃ) សិក្ខមានា ក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ សាមណេរីក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសកក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ឧបាសិកាក៏មិនឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ តែបានឈ្មោះថា ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ ម្នាលឧបាលិ លុះតែភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី(១) មានសំវាសស្មើគ្នា ស្ថិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ទើបឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ។

[៦៩] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការបំបែកសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃភេទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសង្ឃដែលបែកធ្លាយ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សម្តែងសភាពមិនមែនជាធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ សម្តែងសភាពដែលមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សម្តែងវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សម្តែងធម៌វិន័យដែលតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសម្តែង

---

(១)- ភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី គឺភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ឬភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធ ឥតមានត្រូវគរុកាបត្តិណាមួយ ។

បានពោល សម្តែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសម្តែង បានពោល ថាតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោលវិញ សម្តែងវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតសន្សំមកហើយ សម្តែងវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិហើយ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិទេ សម្តែងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សម្តែងអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សម្តែងលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សម្តែងគរុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ សម្តែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ(១) សម្តែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សម្តែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទង់ទាញកៀរគេ (បរិសទ្យ) ហើយធ្វើឧបោសថផ្សេងពីគ្នា ធ្វើបវារណាផ្សេងពីគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងពីគ្នា ដោយវត្ថុ ១៨ ប្រការនេះឯង ម្នាលឧបាលិ សង្ឃដែលបែកធ្លាយ ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

[៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ ព្រះអង្គត្រាស់ថា សង្ឃសាមគ្គី បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ សម្តែងសភាពមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនធម៌ សម្តែងធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងសភាពមិនមែន

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សម្តែងវិន័យ ថាជាវិន័យ សម្តែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោលទេ សម្តែងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតបានសម្តែង បានពោល ថាតថាគតបានសម្តែង បានពោល សម្តែងវត្តដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមកទេ សម្តែងវត្តដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតធ្លាប់សន្សំមក សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិទេ សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ សម្តែងអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សម្តែងអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សម្តែងលហុកាបត្តិ ថាជាលុហកាបត្តិ សម្តែងគរុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សម្តែងសាវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សម្តែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សម្តែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក ឬសង្ឃាទិសេស) ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ (អាបត្តិ ៥ កង) ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុទាំងនោះមិនទង់ទាញ មិនកៀរគរយក (បរិសទ្យ) ហើយមិនធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា មិនធ្វើបវារណាផ្សេងគ្នា មិនធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ដោយវត្ថុទាំង ១៨ នេះ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃឈ្មោះថា ព្រមព្រៀងគ្នា ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

[៧១] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុនោះរមែងបាននូវផលដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុង

ព្រមព្រៀងគ្នា រមែងបានទទួលផលដ៏ខ្លោចផ្សា តាំងនៅអស់មួយកប្បឆេះនៅក្នុងនរកអស់មួយកប្ប ។

[៧២] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រេកអរក្នុងពួក មិនតម្កល់
ខ្លួននៅក្នុងធម៌ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក
តាំងនៅអស់មួយកប្ប រមែងឃ្លាតចាកធម៌ជាគ្រឿងក្សេម
ចាកយោគៈ ។ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃដែលកំពុងព្រមព្រៀងគ្នា
រមែងឆេះនៅក្នុងនរកអស់មួយកប្ប ។

[៧៣] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុជាអ្នកសង្រួបសង្រួមសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ រមែងបានទទួលផលដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកសង្រួបសង្រួមសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញ រមែងបានទទួលបុណ្យដ៏ប្រសើរ រីករាយក្នុងឋានសួគ៌អស់មួយកប្ប ។

[៧៤] សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃពួក តែងនាំសេចក្តីសុខ
មកឲ្យ ភិក្ខុអ្នកអនុគ្រោះ ដល់បុគ្គលមានសេចក្តីព្រមព្រៀង
គ្នាទាំងឡាយក្តី ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងសេចក្តីព្រមព្រៀងក្តី
បានតម្កល់ខ្លួនក្នុងធម៌ក្តី (ភិក្ខុនោះ) មិនឃ្លាតចាកធម៌
ជាគ្រឿងក្សេមចាកយោគៈឡើយ ។ ភិក្ខុអ្នកសង្រួបសង្រួម
សង្ឃឲ្យបានព្រមព្រៀងគ្នា តែងរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់
មួយកប្ប ។

[៧៥] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាន មានឬទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាននោះមាន ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្វនបានមានដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្វនបានក៏មានដែរ ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប លែងកែខ្វនបានដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងសភាពមិនមែនជាធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ បិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វន

លែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត ភិក្ខុសម្តែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកសង្ឃ ថាជាធម៌ បិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា អ្នកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត ភិក្ខុសម្តែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃទៅមានទៀត ភិក្ខុសម្តែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ។បេ។ មាន

សេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ស្ថិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យដទៃនៅមានទៀត ភិក្ខុសម្តែងធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សម្តែងវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ សម្តែងធម៌វិន័យដែលតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសម្តែង បានពោល សម្តែងធម៌វិន័យដែលតថាគតបានសម្តែង បានពោល ថាតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោលទេ សម្តែងវត្តដែលតថាគតបានមិនបានសន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមក សម្តែងវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមក ថាជាវត្តដែលតថាគតមិនបានសន្សំមកទេ សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតបានបញ្ញត្តិ សម្តែងសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិ ថាតថាគតមិនបានបញ្ញត្តទេ សម្តែងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ សម្តែងអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សម្តែងលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សម្តែងគរុកាបត្តិ ថាជាហលុកាបត្តិ សម្តែង

សាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ សម្តែងអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សម្តែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា មិនមែនជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មានសេចក្តីយល់ឃើញធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងធម៌នោះ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ហើយបិទបាំងទិដ្ឋិ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត បិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។

[៧៦] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃមិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិត

នៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាននោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្ដែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្ដីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្ដីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្ដីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប គួរដល់កិរិយារក្សាបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុសម្ដែងធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្ដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្ដីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្ដីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្ដីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្ដីពិតត្រង់ ហើយសូត្រឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាកដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដា លោកទាំងឡាយ ចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប ជាបុគ្គលនៅកែខ្លួនបាន ។

ភាណវារៈទី ៣ ចប់

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈទី ៧ តែប៉ុណ្ណោះ ចប់

ឧទ្ទាន

(បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈគឺ)

[៧៧] រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគង់ក្នុងអនុបិយនិគម ១ រឿងពួកសក្យកុមារមានឈ្មោះល្បីល្បាញ ១ រឿងអនុរុទ្ធសក្យៈជាសុខុមាលជាតិ មិនចង់ចេញសាងផ្នួស ១ រឿងមហានាមពន្យល់អនុរុទ្ធថា ការធ្វើស្រែ មុនដំបូងត្រូវ ភ្ជួររាស់ៗ រួច សាបព្រោះៗ រួច បញ្ចូលទឹកៗ រួច ជម្រះស្មៅៗ រួច ច្រូតៗ រួច ចងជាកណ្តាប់ៗ រួច គរកណ្តាប់ជាគំនរៗ រួច បញ្ជាន់ ឬ បែនបោកៗ រួច ជជុះចំបើងៗ រួច ជជុះកម្ទេចៗ រួច រោយស្រូវៗ រួច ជញ្ជូនមកទុក ទាំងពន្យល់ថា ស្រែត្រូវតែធ្វើយ៉ាងនេះរាល់ឆ្នាំតទៅថា មាតា បិតា និងជីដូន ជីតាទោះ បីអនិច្ចកម្មទៅអស់ ឯការងារក៏នៅតែមិនចេះអស់ ១ រឿងភទ្ទិយៈ អនុរុទ្ធ អានន្ទ ភគ្គុ និងកិមិលៈចេញបួស ១ រឿងពួកសក្យរាជកុមារបន្ទយនូវមានះ ១ រឿងព្រះអង្គគង់នៅ (ក្នុងឃោសិតារាម) ទៀបក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងទេវទត្តសាបសូន្យ (លាភសក្ការៈ) ១ រឿងកក្កុធទេវបុត្ត ១ រឿងព្រះសារីបុត្តត្រូវប្រកាសនូវ (ទោសទេវទត្ត) ១ រឿងទេវទត្តដឹកនាំអជាតសត្តុកុមារឲ្យសម្លាប់បិតា ១ បញ្ជូនបុរសទាំងឡាយ ឲ្យទៅសម្លាប់ព្រះពុទ្ធអង្គ ១ ប្រមៀលថ្ម ១ លែងដំរីនាឡាគិរី ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គអនុញ្ញាតតិកភោជន ១ រឿង

ទេវទត្តសូមវត្ថុ ៥ ប្រការ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គសម្តែងថាបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃមានទោសជាទម្ងន់ ១ រឿងទេវទត្តបំបែកសង្ឃ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់បង្គាប់ឲ្យភេទានុវត្តកភិក្ខុសម្តែងថុល្លច្ចយាបត្តិចេញ ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គ ទ្រង់សម្តែងពីភិក្ខុដែលគួរធ្វើទូតបាន លុះតែប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការបីលើក ១ រឿងព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់សម្តែងអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការ ១ រឿងព្រះឧបាលិត្ថេរ ទូលសួរព្រះពុទ្ធអង្គពីសេចក្តីប្រេះធានៃសង្ឃ និងការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ១ ពីភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃដែលទៅកើតក្នុងអបាយមានឬទេ ១ ៚

អដ្ឋកថា

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ

[១] *វិនិច្ឆ័យក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា* **អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា** *សេចក្តីថា អមាត្យ ១០ នាក់ មានកាឡុទាយីមាត្យជាដើម មួយអន្លើដោយបរិវារ និងជនជាច្រើនពួកដទៃ ឈ្មោះថា សក្យកុមារដែលប្រាកដហើយ ។*

[២] *បទថា* **អម្ហាកំ** *គឺក្នុងយើងទាំងឡាយ ។ ម្យ៉ាងទៀត មានពាក្យអធិប្បាយថា អំពីត្រកូលរបស់យើងទាំងឡាយ ។*

ពីរបទថា **ឃរាវាសត្ថំ អនុសាសិស្សាមិ** *សេចក្តីថា កិច្ចឯណាអ្នកគប្បីធ្វើក្នុងឃរាវាស បងនឹងឲ្យជ្រាបកិច្ចនោះ ។ បទថា* **អតិនេតព្វំ** *គឺគប្បីបង្ហូរទឹកបញ្ចូល ។ បទថា* **ឧទកំ និន្នេតព្វំ** *សេចក្តីថា ទឹកជារបស់ស្មើគ្នាក្នុងទីទាំងពួង ដោយប្រការណា គប្បីឲ្យដោយប្រការនោះ ។*

បទថា **និទ្ធាបេតព្វំ** *គឺគប្បីជម្រះស្មៅ ។*

ពីរបទថា **កុសិកា ឧទ្ធរាបេតព្វា** *សេចក្តីថា ធញ្ញជាតិដែលលាយជាមួយចំបើងល្អិត គប្បីជជុះចេញអំពីចំបើង ។*

បទថា **ឱដុណាបេតព្វំ** *សេចក្តីថា គប្បីរោយយកកម្ទេចស្មៅ និងកម្ទេចចំបើងចេញ ។*

បទថា **តេនហិ ត្វញ្ញេវ ឃរាវាសេន ឧបជានាហិ** *សេចក្តីថា អ្នកនោះឯង គប្បីជ្រាបដើម្បីការគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។*

[៤] ក្នុងបទថា **អហំ តយា យថាសុខំ បព្វជ្ជាហិ** នេះ គប្បីជ្រាបអត្ថដូច្នេះថា អនុរុទ្ធសក្យៈជាអ្នកប្រាថ្នាដើម្បីនឹងពោលដោយរហ័ស ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងសម្លាញ់ថា ខ្ញុំជាមួយអ្នកនឹងបួស ជាអ្នកមានហឫទ័យដែលសេចក្តីលោភក្នុងសិរីរាជសម្បត្តិទាញចិត្តទុកទៀត ពោលបានត្រឹមតែថា ខ្ញុំនឹងអ្នកប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនអាចពោលពាក្យដ៏សេស ។

[៦] បទថា **និប្បាតិតា** សេចក្តីថា កុមារទាំងឡាយ ក៏ឧបាលីនេះឲ្យចេញទៅហើយ ។

[៧] បទថា **មានស្សិនោ** សេចក្តីថា ពួកទូលបង្គំជាមនុស្សដែលមានះអាស្រ័យនៅ មានពាក្យអធិប្បាយថា ពួកទូលបង្គំជាមនុស្សមានះ ។

[១០] ក្នុងបទថា **បរទត្តវុត្តោ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា អ្នកប្រព្រឹត្តទៅដោយបច្ច័យដែលជនដទៃឲ្យ ព្រោះជាអ្នកចិញ្ចឹមជីវិតដោយបច្ច័យដែលអ្នកដទៃឲ្យ ។

[១១] បាទនៃគាថាថា **យសន្តរតោ ន សន្តិ កោបា** សេចក្តីថា កិលេសជាគ្រឿងញុំាងចិត្តឲ្យកម្រើកទាំងឡាយ ឈ្មោះថា មិនមានក្នុងចិត្តរបស់បុគ្គលណា ព្រោះហេតុថា ការក្រោធនោះ ជាកិលេសដែលអ្នកទី ៣ ដកចោលហើយ ។

ព្រោះសម្បត្តិ ឈ្មោះថា ភវ វិបត្តិ ឈ្មោះថា វិភវ សេចក្តីចម្រើន ឈ្មោះថា ភវ សេចក្តីវិនាស ឈ្មោះថា វិភវ ។ ការទៀង ឈ្មោះថា ភវ ការដាច់សូន្យ ឈ្មោះថា វិភវ។ បុណ្យឈ្មោះថា ភវ បាប ឈ្មោះថា វិភវ ។

ពាក្យថា **វិភវ** និង **អភវ** នេះ ដូចគ្នាដោយអត្ថពិត ហេតុនោះ ក្នុងបាទនៃគាថាថា **ឥតិ ភវាភវតញ្ច វីតិវត្តោ** នេះ គប្បីឃើញអត្ថយ៉ាងនេះឯងថា ការមាន និងការមិនមាន មានប្រការយ៉ាងនោះ គឺមានប្រការច្រើនយ៉ាងនោះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដោយអំណាចសម្បត្តិ និងវិបត្តិ ការចម្រើន និងការវិនាស ការទៀង និងការដាច់សូន្យ បុណ្យ និងបាប បុគ្គលនោះឈានកន្លងការមាន និងការមិនមាន មានប្រការយ៉ាងនោះៗ ដោយន័យនោះតាមសមគួរដល់ហេតុ ដោយមគ្គ ៤ ។

ដោយបទថា **នានុភវន្តិ** សេចក្ដីថា រមែងមិនអាច អធិប្បាយថា ការឃើញបុគ្គលនោះ សូម្បីទេវតាទាំងឡាយ ក៏បានដោយលំបាក ។

[១៣] បទថា **អហិមេខលិកាយ** គឺរុំពស់ទុកត្រង់ចង្កេះ ។

បទថា **ឧច្ចង្គេ** បានដល់ ត្រង់អវយវៈទាំងឡាយ ។

[១៦] បទថា **សម្មន្នតិ** បានដល់ កំពុងរាប់អាន ។

ច្រើនបទថា **យំ តុមោ ករិស្សតិ** សេចក្ដីថា ខ្ញុំនឹងធ្វើនូវកម្មណា ។

[២៥] បទថា **ខេឡាសក** នេះ សេចក្ដីថា ទេវទត្ត ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាអ្នកបរិភោគទឹកមាត់ ព្រោះពាក្យអធិប្បាយថា បច្ច័យដែលកើតឡើងដោយមិច្ឆាជីវៈ ដែលព្រះអរិយៈទាំងឡាយ គប្បីខ្ជាក់ចោល ដែលដូចជាទឹកមាត់ ទេវទត្តនេះរមែងលេបនូវបច្ច័យបែបនោះ ។

[៣៣] ពីរបទថា **បត្ថទ្ធេន កាយេន** សេចក្ដីថា មានកាយរឹងដូចស្ពឹករឹត ។

[៤១] ទេវទត្ត កាលនឹងលើកខ្លួនឯង ដោយសភាពដែលជាញាតិរបស់ព្រះរាជាថា ព្រះរាជាទ្រង់ស្គាល់យើង ទើបពោលថា **មយំ ខោ ភណេ រាជញាតកា ឆាម** ។ បទថា **បហដ្ឋកណ្ណវាលោ** សេចក្តីថា ដំរីនាឡាគិរីធ្វើត្រចៀកទាំង ២ ឲ្យនៅស្ងៀម ។

[៤៣] បាទគាថាថា **ទុក្ខំ ហិ កុញ្ជរ នាគមាសទោ** សេចក្តីថា កុញ្ជរដ៏ចម្រើន ឈ្មោះថា ការចូលជិតព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់មិនត្រេកអរ ដោយចិត្តគិតសម្លាប់ ជាទុក្ខ ។ បទថា **នាគហតស្ស** សេចក្តីថា សុគតិរបស់បុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ រមែងមិនមាន ។

[៤៤] ពីរបទថា **បដិកុដិតោ បដិសក្កិ** សេចក្តីថា ដំរីនាឡាគិរីបែរមុខទៅរកព្រះតថាគតហើយ លុតជង្គង់ចុះដោយជើងមុខទាំង ២ ។

[៤៥] ក្នុងបទថា **អលក្ខិកោ** នេះ សេចក្តីថា ទេវទត្តនេះ រមែងមិនកំណត់ អធិប្បាយថា រមែងមិនដឹង ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា បុគ្គលមិនកំណត់ ទេវទត្តរមែងមិនដឹងថា ខ្លួនកំពុងធ្វើកម្មលាមក ។ ទេវទត្តនោះ បុគ្គលណាមួយ មិនគប្បីកំណត់បាន អធិប្បាយថា ដែលបុគ្គលណាមួយ មិនគប្បីឃើញ ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាបុគ្គលដែលបុគ្គលណាមួយ កំណត់មិនបាន (ថាអាក្រក់ប៉ុនណា) ។

[៤៦] ក្នុងបទថា **តិកភោជនំ** នេះ សេចក្តីថា ភោជនដែលជន ៣ នាក់ គប្បីបរិភោគ ។ ពីរបទថា **បញ្ញាបេស្សាមិ** សេចក្តីថា តថាគតអនុញ្ញាតតិកភោជននោះ ។ តែក្នុងគណៈភោជន ភិក្ខុត្រូវធ្វើតាមធម៌ ។

[៥០] បទថា **កប្បំ** បានដល់ អាយុកប្ប ១ ។

បទថា **ព្រហ្មបុញ្ញំ** បានដល់ បុណ្យដ៏ប្រសើរបំផុត ។

ពីរបទថា **កប្បំ សគ្គម្ហិ** បានដល់ អាយុកប្បមួយនោះឯង ។

[៥៤] ច្រើនបទថា **អជ ខោ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិន្ទិត្វា** សេចក្ដីថា បានឮថា ទេវទត្តនោះ កាលឲ្យចាប់ស្លាកយ៉ាងនោះហើយ ធ្វើឧបោសថមួយផ្នែកក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះឯង ហើយទើបទៅ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា **អជ ខោ ទេវទត្តោ** ជាដើម ។

[៥៧] បទទាំងឡាយថា **បិដ្ឋិ មេ អាគិលាយតិ** សេចក្ដីថា ខ្នងរបស់ខ្ញុំ រមែងលំបាក ព្រោះមានវេទនាខ្លាំងក្លា ដោយការអង្គុយយូរ ។

បទទាំងឡាយថា **តមហំ អាយមិស្សាមិ** សេចក្ដីថា ខ្ញុំនឹងតម្រង់ខ្នងនោះ ។ ការដឹងចិត្តរបស់អ្នកដទៃយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អ្នកយ៉ាងនេះខ្លះ ចិត្តរបស់អ្នកយ៉ាងនោះខ្លះ ដូច្នេះហើយ សម្ដែងធម៌ល្មមសមគួរដល់ចិត្តរបស់អ្នកដទៃនោះ ឈ្មោះថា ការប្រៀនប្រដៅ មានការដឹងចិត្តជាអស្ចារ្យ ។

[៦០] បទថា **មមានុកុព្វំ** សេចក្ដីថា កាលធ្វើកិរិយាត្រាប់តាមតថាគត ។ បទថា **កបណោ** សេចក្ដីថា ដល់នូវទុក្ខហើយ ។

[៦១] បទថា **មហាវរាហស្ស** សេចក្ដីថា កាលស្ដេចដំរី ។

បទថា **មហឹ វិកុព្វតោ** សេចក្ដីថា ទម្លាយផែនដី ។

ពីរបទថា **ភឹសំ ឃសានស្ស** សេចក្ដីថា ទំពាស៊ីក្រអៅ (ឈូក)។

ក្នុងបទថា **ឆទីសុ ជគ្គតោ** នេះ សេចក្តីថា បានឮថា ស្តេចដីរនោះ កាលចុះកាន់ស្រះបោក្ខរណីដែលមានឈ្មោះថា នទីនោះ លេងរហូតល្ងាច ឈ្មោះថា ញុំាងរាត្រីទាំងពួងឲ្យកន្លងទៅ គឺធ្វើភាពជាអ្នកភ្ញាក់រឮក ។

ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា លេងនៅក្នុងទឹក ។

[៦៣] បទថា **សោតា** បានដល់ អ្នកស្តាប់ ។

[៦៤] បាទគាថាថា **អសន្ទិទ្ធោ ច អក្ខាតិ** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនមានការសង្ស័យក្នុងការប្រាប់ គឺជាអ្នកប្រកបដោយអំណាចនៃពាក្យសម្តីដែលបន្តគ្នាតាមលំដាប់ ។

[៦៥] ទេវទត្តនឹងកើតក្នុងអបាយ ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកទៅកើតក្នុងអបាយ ។ ការកើតក្នុងនរកក៏ដូចគ្នា ។ ទេវទត្តតាំងនៅអស់មួយកប្ប (ក្នុងនរក) ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកតាំងនៅអស់កប្ប ។

[៦៦] ឥឡូវនេះ ទេវទត្តសូម្បីព្រះពុទ្ធរាប់ពាន់អង្គ ក៏មិនអាចជួយបាន ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកឈ្មោះថា **អតេកិច្ឆោ** ជាបុគ្គលដែលព្រះពុទ្ធស្រោចស្រង់មិនបាន ។

[៦៧] ប្រេីនបទថា **មា ជាតុ កោចិ លោកស្មឹ** សេចក្តីថា សូម្បីក្នុងកាលណាមួយ សត្វណាមួយ កុំ (កើត) ក្នុងលោកឡើយ ។

បទថា **ឧបបជ្ជថ** បានដល់ ចូរកើតឡើង ។

បាទគាថាថា **ជលំវ យសសា អដ្ឋា** សេចក្តីថា ទេវទត្តតាំងនៅប្រៀប

ដូចបុគ្គលរុងរឿងដោយយស ។

បាទគាថាថា **ទេវទត្តោតិ មេ សុតំ** សេចក្តីថា សូម្បីពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឮហើយថា ទេវទត្តជាមនុស្សដូច្នេះក៏មាន បទថា **ជលំវ យសសា អដ្ឋា** នេះ ព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យពោលសំដៅយកពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឮហើយនោះឯង ។

ក្នុងបទថា **សោ បមាទំ អនុចិណ្ណោ** នេះ សេចក្តីថា ទេវទត្តនោះរមែងសន្សំសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកឈ្មោះថា ជាអ្នកសន្សំរឿយៗ អធិប្បាយថា សេចក្តីប្រមាទដែលលោកមិនលះបង់ ។

ពីរបទថា **អាសជ្ជ នំ** សេចក្តីថា សូម្បីបៀតបៀនព្រះតថាគតនោះដោយចិត្តលាមក ។ ឯបទថា **អវីចិនិរយំ បត្តោ** នេះ ជាពាក្យពោលអត្ថដែលកន្លងទៅហើយ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសេចក្តីសង្ឃឹម ។

បទថា **ភេស្មា** គឺនាំភ័យមក ។

[៦៨] បទថា **ឯកតោ ឧបាលិ ឯកោ** សេចក្តីថា ក្នុងចំណែកធម្មវាទីមាន ១ រូប ។

បទថា **ឯកតោ ទ្វេ** សេចក្តីថា ក្នុងចំណែកអធម្មវាទីមាន ២ រូប ។

បទថា **ចតុត្ថោ អនុសាវេតិ សលាកំ គាហេតិ** សេចក្តីថា អធម្មវាទីជារូបទី ៤ គិតថា អញនឹងបំបែកសង្ឃ ។

បទថា **អនុសាវេតិ** សេចក្តីថា ប្រកាសឲ្យអ្នកដទៃទទួលដឹងតាមអធិប្បាយថា លោកប្រកាសភេទករវត្ថុ ១៨ ប្រការយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុក្នុង

ធម្មវិន័យនេះ រមែងសម្តែងធម៌ ថាជាធម៌ ដូច្នេះ ដោយន័យជាដើមថា ពួកអ្នកក្តី ពួកខ្ញុំក្តី មិនមានការខ្លាចចំពោះនរកឡើយ ផ្លូវនៃអវិចី សូម្បីពួកយើងក៏មិនបានបិទ ។ ពួកយើងមិនខ្លាចចំពោះអកុសល បើសេចក្តីនេះគប្បីជាសភាពមិនមែនធម៌ ឬសេចក្តីនេះ គប្បីជាសភាពមិនមែនវិន័យ ឬសេចក្តីនេះ មិនគប្បីជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាសោត ពួកយើងទាំងឡាយមិនគប្បីកាន់យក ។

បទថា **សលាកំ គាហេតិ** សេចក្តីថា កាលប្រកាសយ៉ាងនេះហើយ ទើបប្រាប់ឲ្យចាប់ស្លាកថា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះ លោកទាំងឡាយចូរពេញចិត្តក្នុងស្លាកនេះ ។ សូម្បីក្នុងបទទាំងឡាយថា **ឯកតោ ឧបាលិ ទ្វេ ហោន្តិ** ជាដើម ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

បទថា **ឯវម្បិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច** សេចក្តីថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃផង ការបែកបាក់នៃសង្ឃផង រមែងមានដោយហេតុត្រឹមឲ្យចាប់ស្លាកយ៉ាងនេះ តែសង្ឃនឹងជាអ្នកបែកគ្នាហើយ ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះក៏ទេ ។ ក្នុងពាក្យនេះថា ម្នាលឧបាលិភិក្ខុ លុះតែភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតី មានសង្វាសស្មើគ្នា ឋិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ទើបឈ្មោះថា បំបែកសង្ឃ ដូច្នេះ គប្បីមានពាក្យសួរថា កាលបើដូច្នោះ ទេវទត្តភិក្ខុ ឈ្មោះថា បកតត្តភិក្ខុដូចម្តេចបាន ទេវទត្តភិក្ខុមិនមែនជាបកតត្តទៅហើយ ព្រោះលោកប្រើឲ្យសម្លាប់ព្រះរាជា និងព្រោះលោកធ្វើលោហិតុប្បាទ សេចក្តីនេះដូចម្តេច ។

ខ្ញុំសូមពោលក្នុងពាក្យសួរនេះថា ការឲ្យសម្លាប់ព្រះរាជា ឈ្មោះថា មិនមាន ព្រោះប្រើខុសសង្កេតហើយ ពិតហើយ ពាក្យប្រើរបស់ទេវទត្តនោះយ៉ាងនេះថា នែកុមារ បើដូច្នោះ អ្នកចូរសម្លាប់ព្រះបិតា ហើយសោយរាជ្យចុះ អាត្មានឹងសម្លាប់ព្រះមានព្រះភាគ ហើយធ្វើជាព្រះពុទ្ធ តែកុមារសោយរាជ្យជាមុន ទើបញ៉ាំងព្រះបិតាឲ្យអស់ជីវិតជាខាងក្រោយ ការឲ្យសម្លាប់ព្រះរាជា ឈ្មោះថា មិនមាន ព្រោះពាក្យប្រើខុសសង្កេត ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឯភាពជាអភព្វបុគ្គល ដែលមានលោហិតុប្បាទជាបច្ច័យ ព្រះមានព្រះភាគមិនបានត្រាស់ហើយ ក្នុងកាលលោហិតុប្បាទ លុះទេវទត្តធ្វើហើយប៉ុណ្ណោះ ។ ការដែលទេវទត្តនោះជាអភព្វបុគ្គល វៀរពាក្យព្រះមានព្រះភាគចេញហើយ បុគ្គលណាមួយ ក៏មិនអាចនឹងលើកឡើងបាន ។ ឯពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ខាងក្រោយអំពីសង្ឃភេទ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃ ឈ្មោះថា ទេវទត្តភិក្ខុជាបកតត្តបំបែកហើយ ។

ភេទករវត្ថុ ១៨

[៦៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងភេទករវត្ថុ ១៨ ប្រការ មានពាក្យថា សម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម ។

នេះជាការពោលដោយសុត្តន្តបរិយាយ ។ កុសលកម្មបថ ១០ ឈ្មោះ

ថា ធម៌ អកុសលកម្មបថ ១០ ឈ្មោះថា អធម៌ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពោធិបក្ខិយធម៌ ៣៧ ប្រការ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពល ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គមានអង្គ ៨ ឈ្មោះថា ធម៌ ។ សេចក្តីនេះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៣ សម្មប្បធាន ៣ ឥទ្ធិបាទ ៣ ឥន្ទ្រិយ ៦ ពល ៦ ពោជ្ឈង្គ ៨ មគ្គមានអង្គ ៩ ឈ្មោះថា អធម៌ ។

ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីនេះ គឺឧបាទាន ៤ នីវរណៈ ៥ អនុស័យ ៧ មិច្ឆត្ត ៨ ឈ្មោះថា ធម៌ ។ សេចក្តីនេះ គឺឧបាទាន ៣ នីវរណៈ ៤ អនុស័យ ៦ មិច្ឆត្ត ៧ ឈ្មោះថា អធម៌ ។ បណ្តាធម៌ និងអធម៌នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកាន់យកចំណែក គឺអធម៌ណាមួយ ប្រការខ្លះ ប្រភេទខ្លះ ពោលនូវអធម៌នោះថា នេះជាធម៌ ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អញនឹងធ្វើអធម៌នេះ ថាជាធម៌ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ត្រកូលនៃអាចារ្យរបស់ពួកយើង ជាមនុស្សកំពូល ហើយពួកយើងនឹងជាអ្នកមានមុខមានមាត់ក្នុងលោក ឈ្មោះថា សម្តែងអធម៌ ថាធម៌ ។

កាលកាន់យកចំណែកណាមួយ ក្នុងចំណែកនៃធម៌ទាំងឡាយ ពោលថា នេះជាអធម៌ យ៉ាងនោះៗ ឯង ឈ្មោះថា សម្តែងធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។

ដោយវិនយបរិយាយចំណែកកម្មដែលគប្បីចោទ ហើយឲ្យរឭក ឲ្យរឭកហើយ ធ្វើតាមប្តេជ្ញា ដោយវត្ថុដែលពិត ឈ្មោះថា ធម៌ កម្មដែលមិនចោទ មិនឲ្យរឭក ធ្វើដោយមិនប្តេជ្ញា ដោយវត្ថុមិនពិត ឈ្មោះថា អធម៌ ។

ដោយសុត្តន្តបរិយាយ សេចក្តីនេះ គឺរាគវិន័យ ទោសវិន័យ មោហ-

វិន័យ សំវរៈ បហាន ការពិចារណា ឈ្មោះថា វិន័យ ។ សេចក្ដីនេះ គឺការមិនកម្ចាត់កិលេស មានរាគៈជាដើម ការមិនសង្រួម ការមិនលះបង់ ការមិនពិចារណា ឈ្មោះថា អវិន័យ ។

ដោយវិនយបរិយាយ សេចក្ដីនេះ គឺវត្ថុសម្បត្តិ ញត្តិសម្បត្តិ អនុសាវនាសម្បត្តិ សីមាសម្បត្តិ បរិសសម្បត្តិ ឈ្មោះថា វិន័យ ។ សេចក្ដីនេះ គឺវត្ថុវិបត្តិ ។បេ។ បរិសវិបត្តិ ឈ្មោះថា អវិន័យ ។

ដោយសុត្តន្តបរិយាយ ពាក្យនេះថា សតិបដ្ឋាន ៤ ។បេ។ អរិយមគ្គមានអង្គ ៨ ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ភាសិតហើយ សម្ដែងហើយ ។ ពាក្យនេះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៣ ។បេ។ មគ្គមានអង្គ ៩ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់មិនបានភាសិតហើយ មិនសម្ដែងហើយ ។

ដោយវិនយបរិយាយ ពាក្យនេះថា បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់ភាសិតហើយ ត្រាស់ហើយ ។ ពាក្យនេះថា បារាជិក ៣ សង្ឃាទិសេស ១៤ អនិយត ៣ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣១ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់មិនភាសិតហើយ មិនសម្ដែងហើយ ។

ដោយសុត្តន្តបរិយាយ ពាក្យនេះ គឺការចូលផលសមាបត្តិ ការចូលមហាករុណាសមាបត្តិ ការប្រមើលមើលសត្វលោក ដោយពុទ្ធចក្ខុរាល់ថ្ងៃ ការសម្ដែងសុត្តន្តៈ ការត្រាស់ជាតកទាក់ទងដោយការកើតរឿងឡើង ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ។ ពាក្យនេះ គឺការមិនចូលផលសមាបត្តិរាល់

ថ្ងៃ ។បេ។ ការមិនត្រាស់ជាតក ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់មិនសន្សំមក ។

ដោយវិនយបរិយាយ ពាក្យនេះ គឺនៅចាំវស្សាហើយ ពោលលាហើយ ទើបចៀសចេញទៅកាន់ចារិករបស់ភិក្ខុដែលទទួលនិមន្តន៍ហើយ ការបវារណាហើយ ទើបចៀសទៅកាន់ទីចារិក ការធ្វើការទទួលអាគន្តុកភិក្ខុ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ។ ការមិនធ្វើកិច្ច មានមិនពោលលាជាមុន ហើយត្រាច់ចារិកទៅកាន់ទីដទៃនោះឯង ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំមក ។

ដោយហោចសុត្តន្តបរិយាយ សេចក្តីនេះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៤ ។បេ។ អរិយមគ្គមានអង្គ ៨ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។ សេចក្តីនេះ សតិប្បដ្ឋាន ៣ ។បេ។ មគ្គមានអង្គ ៩ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់មិនបញ្ញត្តហើយ ។

ដោយវិនយបរិយាយ ពាក្យនេះ គឺបារាជិក ៤ ។បេ។ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតសម្តែងហើយ ។ ពាក្យនេះ គឺបារាជិក ៣ ។បេ។ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣១ ឈ្មោះថា ព្រះតថាគតទ្រង់មិនបញ្ញត្តហើយ ។

អនាបត្តិ ដែលព្រះតថាគតត្រាស់ហើយក្នុងសិក្ខាបទនោះៗ ថា មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុមិនដឹង មិនមានថេយ្យចិត្ត ដែលមិនបំណងនឹងឲ្យស្លាប់ ដែលមិនបំណងនឹងពោលអួត ដែលមិនបំណងនឹងបញ្ចេញ ឈ្មោះថា អនាបត្តិ ។ អាបត្តិដែលព្រះតថាគតត្រាស់ហើយ ដោយន័យជាដើមថា ត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលដឹង ដែលមានថេយ្យចិត្ត ឈ្មោះថា អាបត្តិ ។ អាបត្តិ

៥ កង ឈ្មោះថា លហុកាបត្តិ អាបត្តិ ២ កង ឈ្មោះថា គរុកាបត្តិ ។ អាបត្តិ ៦ កង ឈ្មោះថា សាវសេសាបត្តិ កងអាបត្តិបារាជិក ១ កង ឈ្មោះថា អនវសេសាបត្តិ ។ អាបត្តិ ២ កង ឈ្មោះថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ អាបត្តិ ៥ កង ឈ្មោះថា អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។

ក្នុងធម៌ និងអធម៌ជាដើម ដែលពោលហើយ ដោយវិនយបរិយាយនេះ ភិក្ខុដែលពោលនូវធម៌ មានប្រការដូចពោលហើយថា នេះមិនមែនធម៌ ដោយន័យមុននោះឯង ឈ្មោះថា សម្តែងធម៌ ថាជាអធម៌ ។

កាលពោលនូវប្រការដែលមិនមែនវិន័យថា នេះជាវិន័យ ឈ្មោះថា សម្តែងប្រការដែលមិនមែនជាវិន័យ ថាជាវិន័យ ។បេ។ កាលពោលនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា នេះជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា សម្តែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។

កាលសម្តែងអធម៌ថា ជាធម៌ ។បេ។ ឬការសម្តែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិយ៉ាងនោះហើយ បានបក្ខពួកហើយ ធ្វើសង្ឃកម្ម ៤ យ៉ាងណាមួយ ជាពួកក្នុងសីមាតែមួយ សង្ឃ ឈ្មោះថា ភិក្ខុទាំងនោះបំបែកហើយ ។

ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទង់ទាញកៀរគរ (បរិស័ទ) ហើយធ្វើឧបោសថផ្សេងពីគ្នា ធ្វើបវារណាផ្សេងពីគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងពីគ្នា ដោយ (ភេទករ) វត្ថុ ១៨ ប្រការនេះឯង ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **អបកស្សន្តិ** សេចក្តីថា រមែងប្រជែង គឺរមែងចែកនូវបរិស័ទ បានដល់ រមែងកាត់បរិស័ទឲ្យក្រោកទៅអង្គុយក្នុងចំណែកម្ខាង ។

បទថា **អវបកាសន្តិ** សេចក្តីថា រមែងញុះញង់យ៉ាងក្រៃលែង គឺភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកមិនសម្រុះសម្រួលគ្នា ដោយប្រការណា រមែងធ្វើដោយប្រការនោះ ។ បទថា **អាវេណិកំ** គឺមួយផ្នែកៗ ។

ពាក្យថា **ឯត្តាវតា ខោ ឧបាលិ សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតិ** សេចក្តីថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងវត្ថុណាមួយ ក្នុងភេទករវត្ថុ ១៨ ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសម្គាល់ដោយហេតុនោះៗ ថា សូមលោកទាំងឡាយចាប់ស្លាកនេះ សូមលោកពេញចិត្តក្នុងស្លាកនេះ ដូច្នេះ ឲ្យចាប់ស្លាកហើយ ធ្វើសង្ឃកម្មមួយផ្នែកយ៉ាងនោះហើយ សង្ឃ ឈ្មោះថា បែកគ្នា ។ ឯក្នុងគម្ពីរបរិវារ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃរមែងបែកគ្នា ដោយអាការ ៥ ជាដើម ពាក្យនោះ និងលក្ខណៈនៃសង្ឃភេទនេះ ដែលត្រាស់ក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈនេះ ដោយអត្ថ មិនមានការប្លែកផ្សេងគ្នាឡើយ ខ្ញុំនឹងប្រកាសការប្លែកផ្សេងគ្នានៃពាក្យនោះ ក្នុងគម្ពីរបរិវារនោះឯង ។

ពាក្យដ៏សេស ក្នុងបទទាំងពួងងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ចប់

វិនយបិដក

វត្តក្ខន្ធកៈ

[៧៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតិ ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុ(១) ទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះ ។ មានអាគន្តុកភិក្ខុមួយរូបទៀត បើកគន្លឹះប្រានសន្ទុះទ្វារ ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលមិនមានអ្នកណានៅ ដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ។ មានពស់ធ្លាក់ពីខាងលើក្របទ្វារ មកត្រូវត្រង់កភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះខ្លាច ក៏ស្រែកភ្ញាត់សំឡេង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ទុះចូលទៅសួរភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាលោកស្រែកភ្ញាត់សំឡេងម៉្លេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ បានប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយ

---

(១)- *ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងអាវាស ។*

បង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះសោះ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក់ស្បែកជើងដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ហ៊ានពាក់ស្បែកជើង ដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ បាំងឆត្រដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទទូរក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ ទូលចីវរលើក្បាលដើរចូលទៅកាន់អារាមខ្លះ លាងជើងដោយទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ មិនថ្វាយបង្គំអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលចាស់ជាងខ្លួនខ្លះ មិនសួររកសេនាសនៈខ្លះ (ដូច្នោះ) សោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទើបទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាគន្តុកភិក្ខុគិតថា អាត្មាអញនឹងចូល

ទៅកាន់អារាមក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយត្រូវដោះស្បែកជើងធ្វើឲ្យទាបហើយ គោះចេញ កាន់យកទៅ ហើយតម្លោះឆត្រ បើកក្បាល ដាក់ចីវរពីលើក្បាលមកលើ-កវិញ ហើយត្រូវដើរសន្សឹមៗ ចូលទៅកាន់អារាមដោយស្រួល កាលនឹងដើរចូលទៅកាន់អារាម ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា (បើ) អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងទីណា ត្រូវទៅក្នុងទីនោះ គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ហើយទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដ៏សមគួរ ទុកដាក់ចីវរក្នុងទីដ៏សមគួរ កាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរ ហើយអង្គុយ គប្បីសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ គប្បីសួររកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ថា ណាទឹកសម្រាប់ឆាន់ ណាទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ហើយឆាន់ចុះ បើមានសេចក្តីត្រូវការដោយទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវយកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ លាងជើងចុះ កាលនឹងលាងជើង ត្រូវស្រោចទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង បើស្រោចទឹកដោយដៃណា មិនត្រូវលាងជើងដោយដៃនោះទេ ត្រូវសួររកកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង រួចជូតស្បែកជើងទាំងឡាយចុះ កាលដែលនឹងជូតស្បែកជើង (នោះ) មុនដំបូង ជូតដោយកំណាត់ស្ងួត ខាងក្រោយមក ត្រូវជូតដោយកំណាត់សំពត់ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់ សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើអាវាសិកភិក្ខុចាស់វស្សាជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ បើខ្ចីវស្សាអាគន្តុកភិក្ខុ ត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួនវិញ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកសេនាសនៈ

ថា សេនាសនៈដូចម្តេច សម្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ត្រូវសួរអំពីសេនាសនៈដែលគេនៅហើយឬៗ គ្មានគេនៅទេ ត្រូវសួររកគោចរគ្រាម ត្រូវសួររកអគោចរគ្រាម(១) ត្រូវសួររកសេក្ខសម្មតិត្រកូល ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវសួររកឈើប្រត់ ត្រូវរករបៀបនៃកតិកា គឺសេចក្តីប្តេជ្ញារបស់សង្ឃថា គួរចូលទៅក្នុងពេលណា គួរចេញមកវិញក្នុងពេលណា បើវិហារគ្មានភិក្ខុណានៅទេ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ ហើយរង់ចាំមួយស្របក់ ដកគន្លឹះហើយប្រោនសន្ទះទ្វារ ហើយឈរខាងក្រៅពិនិត្យឲ្យគ្រប់សព្វ បើវិហារមានសំរាមក្តី គេតម្រួតគ្រែលើគ្រែក្តី គេតម្រួតតាំងលើតាំងក្តី គេបានតម្រួតសេនាសនៈគរទុកលើគ្នាក្តី បើអាគន្តុកភិក្ខុអាច (ដើម្បីសម្អាតបាន) ត្រូវសម្អាតចេញ កាលសម្អាតវិហារ មុនដំបូង ត្រូវជញ្ជូនកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទាំងឡាយ ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកពូក និងខ្នើយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារ នឹងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួលយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយជញ្ជូនឲ្យស្រួល យកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសម្បុកកណ្តុប និងសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អាគន្តុកភិក្ខុ ត្រូវបោសតាំងពីពិតានមកជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសម្អាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង្គ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយ សឹមជូត បើផ្ទៃគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយ សឹមជូត បើទីផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រោះដោយទឹក រួចហើយ សឹមជូត ដោយគិតថា កុំឲ្យវិហាររាយខ្ជាំដោយធូលីឡើយ គប្បីប្រមូលសំរាមយកទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះហាលកម្រាលផ្ទាល់ផែនដីហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ លុះហាលទ្រនាប់គ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត នាំយកមកទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួលយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ លើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំឲ្យស្រួលយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលពូកខ្នើយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាត គោះឲ្យល្អ រួចយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវបោសឲ្យស្អាតគោះឲ្យល្អយកទៅក្រាលទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចយកទៅទុកដូចដែលវិញ លុះហាលផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាត រួចយកទៅទុកដូច

ដែលវិញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដៃម្ខាង ស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងដៃម្ខាង ហើយទុកដាក់បាត្រចុះ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រលើផ្ទៃដែលមិនស្អាតទេ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវចាប់ចីវរដៃម្ខាង ជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀងដៃម្ខាង ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយទុកចីវរចុះ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងកើត អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកអំពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកអំពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកអំពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលា (រោងឆាន់) មានសំរាម ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើទឹកឆាន់មិនមាន ត្រូវតម្កល់ទឹកឆាន់ទុក បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះមិនមាន ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ទៅក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាវត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអាគន្តុកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨០] សម័យនោះឯង ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈ មិនបានតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបន្អាប់ថា មិនគួរបើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ មិននាំគ្នាក្រាលអាសនៈទទួល មិនតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង មិនក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ មិនសួរទឹកសម្រាប់ផឹក មិនសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន មិនរៀបចំសេនាសនៈសោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ដំណើរនោះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញអាគន្តុកភិក្ខុដែល

ចាស់ជាងខ្លួនហើយ ត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រ និងចីវរ ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ផឹក ត្រូវសួរទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើអាវាសិកភិក្ខុមានសេចក្តីឧស្សាហ៍ ត្រូវជូតស្បែកជើង កាលនឹងជូតស្បែកជើង មុនដំបូង ត្រូវជូតដោយសំពត់ស្ងួត បន្ទាប់មក ត្រូវជូតដោយសំពត់ទទឹក ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ហើយពូតហាលទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ (បើ) អាគន្តុកភិក្ខុចាស់វស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវថ្វាយបង្គំ ត្រូវរៀបចំសេនាសនៈដោយពាក្យថា សេនាសនៈនេះ សម្រាប់លោកម្ចាស់ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើច្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកម្ចាស់ត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅក្នុងពេលនេះ បើអាគន្តុកភិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអង្គុយប្រាប់វិញថា ចូរលោកទុកបាត្រត្រង់ទីនេះ ចូរទុកចីវរត្រង់នេះចុះ ចូរអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ អាវាសិកភិក្ខុត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង បើអាគន្តុកភិក្ខុខ្ចីវស្សាជាង អាវាសិកភិក្ខុត្រូវបង្គាប់ឲ្យថ្វាយបង្គំខ្លួន ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈថា សេនាសនៈនុ៎ះសម្រាប់លោក

ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានគេនៅក្តី ឥតមានគេនៅក្តី ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់អគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើប្រត់ ត្រូវប្រាប់របៀបកតិការបស់សង្ឃថា លោកត្រូវចូលមកក្នុងពេលនេះ ត្រូវចេញទៅវិញក្នុងពេលនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមបែបបទដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨២] សម័យនោះឯង ពួកគមិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកដំណើរ) មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី(១) បើកទ្វារនិងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈ ហើយចៀសចេញទៅ ។ គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី ក៏វិនាសអស់ទៅ ឯសេនាសនៈក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនគួរបើពួកគមិកភិក្ខុ មិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បើកទ្វារ និងបង្អួចចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈហើយចៀសចេញទៅសោះ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដីក៏វិនាសអស់ទៅ សេនាសនៈក៏រកអ្នកណាគ្រប់គ្រងគ្មាន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា រឿងនោះ ពិត

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម និងសេចក្តីពិស្តារក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

មែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទដែលពួកគមិកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គមិកភិក្ខុ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដីហើយបិទទ្វារ និងបង្អួច អើពើនឹងសេនសនៈ(១) បើមិនមានភិក្ខុទេ ត្រូវលាសាមណេរ បើមិនមានសាមណេរ ត្រូវលាអារាមិកជន បើមិនមាន អារាមិកជន ត្រូវលាឧបាសក បើភិក្ខុក្តី សាមណេរក្តី អារាមិកជនក្តី ឧបាសកក្តី មិនមានទេ ត្រូវរៀបគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី ហើយបិទទ្វារ និងបង្អួច រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើ វិហារលេច បើគមិកភិក្ខុអាច (ប្រក់បាន) ក៏គប្បីប្រក់ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញប្រក់វិហារដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការបានដូច្នេះនេះ ក៏ជាការគាប់ប្រពៃ បើមិនបានទេ ទីណាជាទីមិនលេច គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំ ក្នុងប្រទេសនោះ ហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រៀបទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារ និងបង្អួច

១- សេនាសនៈ ដែលគេទើរលើខ្នងថ្មក្តី លើសសរថ្មក្តី ដែលពួកសត្វកណ្តៀរឡើងទៅបៀតបៀនមិនបាន ទុកជាភិក្ខុមិនអើពើ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

រួចដើរចេញទៅចុះ ប្រសិនបើវិហារលេចគ្មានសល់ បើគមិកភិក្ខុអាច (នាំយកទៅបាន) ត្រូវនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាត្មាអញនឹងនាំយកសេនាសនៈទៅកាន់ស្រុក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគមិកភិក្ខុបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងនេះ ការបានដូច្នេះនេះជាការល្អ បើមិនបានទេ គមិកភិក្ខុត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្មតូច ៤ ដុំក្នុងទីវាលហើយតម្រួតគ្រែលើគ្រែ តម្រួតតាំងលើតាំង ធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា ហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទបាំងដោយស្មៅ ឬដោយស្លឹកឈើ រួចសឹមដើរចេញទៅ ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ធ្វើដូចម្តេចនឹងឲ្យអវយវៈ (របស់គ្រែ និងតាំង) ទាំងឡាយសល់នៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់ពួកគមិកភិក្ខុ តាមបែបបទដែលពួកគមិកភិក្ខុ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនគួរបើមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តសោះ ។ កាលដែលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុធ្វើអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៥] លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលគួរអនុមោទនាក្នុងរោងភត្តបាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានសង្ឃភត្តរបស់គណៈជនមួយពួក ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុជាសង្ឃត្ថេរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ហើយក៏ដើរចៀសចេញទៅចោលព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យគង់នៅតែមួយអង្គ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ (និយាយ) សំណេះសំណាលនឹងមនុស្សទាំងនោះហើយ ក៏បាននិមន្តទៅតែមួយអង្គ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បានទតទៅឃើញព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ កំពុងតែដើរមកតែមួយអង្គអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់សួរសេចក្តីនោះ នឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលសារីបុត្ត ចុះភត្តមានបរិបូណ៌ទេឬ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភត្តមានបរិបូណ៌ទេ ប៉ុន្តែភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរចោលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យនៅតែម្នាក់ឯង ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ និងអនុត្ថេរបួនប្រាំរូបរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៧] សម័យនោះ មានព្រះថេរៈមួយរូបឈឺបន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយ រង់ចាំក្នុងរោងកត្ត កាលបើព្រះថេរៈនោះខំអត់ទ្រាំឧច្ចារៈ លោកក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានកិច្ចគួរធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលាភិក្ខុ ដែលអង្គុយនៅលើអាសនៈ ជាលំដាប់ហើយទៅបាន ។

[៨៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងកត្ត ដែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបន្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរបើស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងកត្តសោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះដើរដែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ចូលទៅអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះខ្លះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ដើរទៅកាន់រោងកត្ត ដើរដែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ អង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈខ្លះ ឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈខ្លះ អង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិ ក្នុងចន្លោះ

ផ្ទះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្ត ក្នុងរោងភត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

[៨៩] បើគេប្រាប់ភត្តកាល ក្នុងអារាមហើយ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺ ស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ (វត្ថពន្ធចង្កេះ) តម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំ ហើយជូតបាត្រឲ្យស្អាតកាន់យកទៅ ដើរតាមសម្រួលមិនរលះរលាំងចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរជែងទៅខាងមុខៗ នៃពួកភិក្ខុជាថេរៈទេ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម គឺ ក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរដើរចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយ

ជួរទឹម អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវក្តារដៃអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវត្របោមក្បាលជង្គង់អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវបៀតបៀនភិក្ខុខ្ចីទាំងឡាយដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវបន្ទាបបាត្រឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្ថោរដាក់ទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាបហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ថោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យកន្ថោរដាក់ទឹកខ្ទាត់ខ្ទាយទឹកឡើយ កុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិទទឹកដោយទឹកឡើយ បើគ្មានកន្ថោរដាក់ទឹកទេ ភិក្ខុត្រូវធ្វើទឹក (នោះ) ឲ្យទាបហើយស្រោចលើផែនដី ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យភិក្ខុជិតខាងទាំងឡាយ ទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិទទឹកដោយទឹកឡើយ បើមានទាយកប្រគេនបាយ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ តែត្រូវធ្វើទីឱកាសឲ្យដាក់សម្លបានផង បើមានទឹកដោះថ្លាក្តី ប្រេងក្តី សម្លឧត្តរិភង្គក្តី ភិក្ខុជាថេរៈត្រូវពោលថា ចូរអ្នកចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូប ឲ្យបានស្មើៗ គ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រទទួលបិណ្ឌ-

បាត ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លស្មើគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើតែត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ ភិក្ខុគ្រប់រូបមិនទាន់បានបាយ ទុកគ្រប់គ្រាន់ត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈមិនគប្បីឆាន់ត្រឹមនោះ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត សម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមានសម្លស្មើគ្នា មិនត្រូវប្រមចុះអំពីកំពូលបាយ ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត មិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ បើគ្មានជំងឺ មិនត្រូវសូមសម្ល ឬបាយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវសម្លឹងរំពៃមើលបាត្រភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ដោយគិតនឹងលើកទោសទេ មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺធ្វើឲ្យមូល កាលបើពំនូតបាយមិនទាន់ដល់មាត់ មិនត្រូវហារមាត់ចាំឡើយ កាលនឹងឆាន់ មិនត្រូវញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវបោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ហើយឆាន់ទេ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយ (មួយកំណាត់ម្តង) មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយឲ្យទុលថ្ពាល់ឡើង (ដូចជាស្វា) មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់បាយឲ្យរោយរាយគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាតចេញមកខាងក្រៅ (ទទួលអាហារ) មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮផ្លូប់ៗ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮគ្រុកៗ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវទទួលភាជន៍ទឹកទាំងដៃប្រឡាក់អាមិសៈ ភិក្ខុទាំងពួងមិនទាន់ឆាន់ហើយត្រឹមណា ភិក្ខុជាថេរៈ មិនគប្បីទទួលយកទឹកត្រឹមនោះ កាលបើ

ទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកទឹក ត្រូវធ្វើបាត្រឲ្យទាប កុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត បើមានកន្តោរទឹក ត្រូវធ្វើឲ្យទាប ហើយចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្តោរដាក់ទឹក ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យកន្តោរដាក់ទឹកខ្ទាត់ខ្ទាយទឹកឡើយ កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិទទឹកដោយទឹកឡើយ បើមិនមានកន្តោរទឹកទេ ត្រូវធ្វើទឹកឲ្យទាប ហើយចាក់លើផែនដី ដោយតាំងចិត្តថា កុំឲ្យពួកភិក្ខុជិតខាងទទឹកដោយទឹកឡើយ កុំឲ្យសង្ឃាដិទទឹកដោយទឹកឡើយ មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រ មានទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់វិញ ត្រូវត្រឡប់ឲ្យបានមុនពួកភិក្ខុខ្ឆី ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រោយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម គឺក្រឡេកមើលប្រមាណមួយជួរនឹម ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរគ្រវែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងេកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវដើរបំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហើយជាវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងរោងភត្ត ។

ភាណវារៈទី ១ ចប់

[៩០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ស្ងៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានសង្កេតហើយចូលទៅកាន់លំនៅ (ផ្ទះគេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេតហើយចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកវិញដោយរហ័សពេកខ្លះ ។ មានភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតមួយរូប មិនបានសង្កេតហើយដើរចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ) ។ ភិក្ខុនោះកាលសម្គាល់នូវទ្វារដើរចូលទៅកាន់បន្ទប់តូចមួយ ។ ក្នុងបន្ទប់តូចនោះសោតមានស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារ ។ ភិក្ខុនោះក៏បានឃើញស្រីអាក្រាតដេកផ្ងារនោះ លុះឃើញហើយគិតថា នេះមិនមែនជាទ្វារទេ នេះជាបន្ទប់តូចទេតើ ហើយក៏ចេញចាកបន្ទប់តូចនោះមក។ ស្វាមីរបស់ស្រីនោះ ក៏បានឃើញស្រីជាប្រពន្ធនោះអាក្រាតដេកផ្ងារ លុះឃើញហើយក៏គិតថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តនឹងប្រពន្ធរបស់អញហើយតើ ហើយចាប់ទះតប់ភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ស្រីនោះក៏ភ្ញាក់ឡើង ដោយសារឮសូរសន្ទឹកនោះ ហើយបានសួរបុរសនោះថា នែអ្នក ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទះតប់ភិក្ខុនេះ ។ ស្វាមីឆ្លើយថា ភិក្ខុនេះប្រទូស្តហាងឯងហើយ ។ ប្រពន្ធប្រាប់ថា នែអ្នក ភិក្ខុនេះមិនបានប្រទូស្តខ្ញុំទេ ភិក្ខុនោះឥតបានធ្វើ (អំពើដូច្នោះទេ) ថាហើយក៏ឲ្យប្តីលែងភិក្ខុនោះទៅ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបានទៅកាន់អារាម ហើយប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត មិនសមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ ប្រកបដោយមារយាទមិនសមគួរត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានសង្កេតហើយ ចូលទៅកាន់លំនៅ (គេ) ខ្លះ មិនបានសង្កេតហើយ ចេញមកខ្លះ ចូលទៅដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរក្នុងទីជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មកដោយរហ័សពេកខ្លះ (ដូច្នេះ) សោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយឮថា រឿងនោះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត តាមទំនងដែលពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុ (ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត) គិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ហើយគប្បីបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ (វត្ថពន្ធចង្កេះ) ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិ ពាក់ក្ដុំហើយឃ្លុំ ជូតបាត្រឲ្យស្អាតកាន់ដើរចូលទៅកាន់ស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយ

ចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងោកក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលដែលនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេត្រូវកំណត់ថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅតាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវដើរចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់រហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យចង្ហាន់ ឬឥតមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេបញ្ឈប់ការងារ ឬគេក្រោកចាកអាសនៈ ឬចាប់វែក ឬចាប់ភាជន៍ ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ដឹងដូច្នេះហើយ ត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ បិណ្ឌចារិកភិក្ខុត្រូវវែកសង្ឃាដិដោយដៃឆ្វេងបង្អោនបាត្រដោយដៃស្តាំ ហើយទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរទទួលយកចង្ហាន់ តែកុំសម្លឹងមើលមុខស្រីដែលប្រគេន(១)ចង្ហាន់នោះឡើយ ត្រូវសង្កេតថា គេមានបំណងនឹងឲ្យសម្ល ឬមិនមានបំណងនឹងឲ្យទេ បើប្រសិនជាគេចាប់វែកក្តី ចាប់ភាជន៍ក្តី ឬគេមានបំណងនឹងឲ្យ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី បិណ្ឌចារិកភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ ត្រូវឈររង់ចាំ កាលបើគេបានប្រគេនចង្ហាន់ហើយ ត្រូវបិទបាំងបាត្រដោយសង្ឃាដិ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ដើរត្រឡប់មកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវមានសំឡេងតិចៗដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវគ្រវែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវងើកងោកក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវទទូរក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ (ទុកចាំ) ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយតម្កល់ទុក ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុណាត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកក្រោយគេ បើមានអាហារដែលសល់អំពីបរិភោគ បើចង់ឆាន់គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនចង់ឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចោលក្នុងទីដែលគ្មានវត្ថុខៀវ (មានស្មៅជាដើម) ឬ យកទៅចាក់ក្នុងទឹកដែលគ្មានសត្វ ភិក្ខុនោះ គប្បីសាអាសនៈទុក ត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រាប់ជើងដែលលាងហើយ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង ត្រូវលាងភាជន៍សម្រាប់ផ្ទេរភោជន ហើយរៀបចំទុកដាក់ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវបោសរោងភត្ត ភិក្ខុណាឃើញក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹក

ឆាន់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមសម្រាប់ដាក់ទឹកលាងវច្ចៈក្តី ដែលទទេគ្មានទឹក ភិក្ខុនោះត្រូវរកទឹកមកតម្កល់ទុក បើភិក្ខុនោះមិនអាចនឹងលើក (ដោយដៃខ្លួន) រួចទេ ត្រូវហៅរកគេជាគម្រប់ពីរនាក់ ដោយហត្ថវិការ (បោយដៃ) ហើយឲ្យគេជួយលើកទៅតម្កល់ទុក តែកុំបញ្ចេញវាចាព្រោះហេតុតែកិច្ចប៉ុណ្ណោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តរបស់បិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលបិណ្ឌចារិកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក មិនដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក មិនបានតម្កល់ទុកនៅភ្លើង មិនបានតម្កល់ទុកនូវពំនួតភ្លើង មិនដឹងផ្កាយនក្ខត្តឫក្ស មិនដឹងចំណែកនៃទិស ។ មានពួកចោរនៅក្នុងទីនោះ បានសួរភិក្ខុទាំងនោះថា មានទឹកផឹកឬទេលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេអាវុសោ ។ ចោរសួរថា ចុះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មានឬទេលោកម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេអាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះភ្លើងមានឬទេលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេអាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះឈើពំនួតភ្លើងមានឬទេលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា គ្មានទេអាវុសោ ។ ពួកចោរសួរថា ចុះក្នុងថ្ងៃនេះប្រកបដោយផ្កាយនក្ខត្តឫក្សអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ។ ពួកចោរសួរថា នេះហៅថាទិសអ្វីលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេអាវុសោ ។

លំដាប់នោះ ចោរទាំងនោះនិយាយថា ទឹកសម្រាប់ផឹករបស់ភិក្ខុទាំងនេះក៏គ្មាន ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក៏គ្មាន ភ្លើងក៏គ្មាន ឈើពំនួតភ្លើងក៏គ្មាន ផ្កាយនក្ខត្តឫក្សក៏មិនដឹង ចំណែកនៃទិសក៏មិនស្គាល់ ពួកនេះជាចោរទេតើ ពួកនេះមិនមែនជាភិក្ខុឡើយ ថាហើយក៏នាំគ្នាវាយ ហើយដើរចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តវត្តដល់អរញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ) តាមទំនងដែលអរញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃបាន ។

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អរញ្ញកភិក្ខុ) ត្រូវក្រោកឡើងអំពីព្រឹកព្រហាម ហើយប្រចកបាត្រក្នុងស្លោក រួចស្ពាយលើស្មា ធ្វើចីវរឲ្យនៅលើក ពាក់ស្បែកជើងហើយរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដីបិទទ្វារ និងបង្អួច រួចហើយចុះពីទីសេនាសនៈ ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែកជើង ហើយបន្ទាបគោះប្រចកដាក់ក្នុងស្លោកបាត្រហើយស្ពាយលើស្មា បិទបាំងកាយឲ្យមានមណ្ឌល ៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់សំពត់កាយពន្ធន៍ តម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំ ហើយជូតបាត្រកាន់ដើរចូលទៅក្នុងស្រុកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង អរញ្ញកភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ

សង្រួមប្រយ័ត្នដោយល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។បេ។ មិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើនឹងចូលទៅកាន់លំនៅគេ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អាត្មាអញនឹងចូលទៅតាមផ្លូវនេះ នឹងចេញមកវិញតាមផ្លូវនេះ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកវិញដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីឆ្ងាយពេក មិនត្រូវឈរក្នុងទីជិតពេក មិនត្រូវឈរយូរពេក មិនត្រូវត្រឡប់មករហ័សពេក ត្រូវឈរសង្កេតមើលថា គេចង់ឲ្យចង្ហាន់ ឬមិនចង់ឲ្យទេ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្តី ក្រោកអំពីអាសនៈក្តី ចាប់កាន់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេនចង្ហាន់ ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ គប្បីរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ត្រូវយកដៃឆ្វេងវែកសង្ឃាដិ យកដៃស្តាំបង្អោនបាត្រ ហើយទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរទទួលយកចង្ហាន់ តែកុំសម្លឹងមើលមុខស្ត្រីដែលប្រគេនចង្ហាន់ឡើយ ត្រូវសង្កេតពិនិត្យមើលថា គេចង់ប្រគេនសម្ល ឬមិនចង់ប្រគេនទេ បើគេចាប់កាន់វែកក្តី ចាប់កាន់ភាជន៍ក្តី គេចង់ប្រគេន ហើយនិមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី ភិក្ខុដឹងដូច្នេះហើយ ត្រូវរង់ចាំ កាលបើគេប្រគេនចង្ហាន់ហើយ ត្រូវយកសង្ឃាដិបិទបាំងបាត្រ ហើយត្រឡប់ចេញមកដោយស្រួល មិនរលះរលាំង ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។បេ។ មិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ កាលបើត្រឡប់ចេញមកពីស្រុកវិញហើយ ត្រូវប្រែកបាត្រក្នុងស្លោក ហើយស្ពាយលើស្មា ហើយប្រមូលចីវរទូលលើក្បាល ហើយពាក់ស្បែកជើងដើរទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរញ្ញកភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក ត្រូវតម្កល់ទុកនូវភ្លើង ត្រូវ

តម្កល់ទុកនូវឈើពំនូតភ្លើង ត្រូវតម្កល់ទុកនូវឈើប្រត់ ត្រូវរៀននូវផ្កាយនក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ឬដោយឯកទេស គួរជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងទិស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវត្តរបស់អរញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអរញ្ញកភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចីវរកម្មក្នុងទីវាល ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលីសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បានយកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគោះគ្រឿងសេនាសនៈក្នុងទីធ្លាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រឡាក់ដោយធូលី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសេនាសនវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ។

[៩៥] ភិក្ខុនៅក្នុងវិហារណា ប្រសិនបើវិហារនោះមានសំរាម បើអាច (សម្អាតបាន) ក៏ត្រូវសម្អាត កាលដែលនឹងសម្អាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រ

និងចីវរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុន ហើយត្រូវយកនិសីទនៈ និងកម្រាលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបគ្រែឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវកំណត់ទីដែលគេក្រាលកម្រាលផែនដីយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារស្មុគស្មាញ (មិនស្អាតដោយសារសែពីងពាងជាដើម) ភិក្ខុត្រូវបោសតាំងពីពិតានជាមុន ចំណែកជ្រុងសន្ទះបង្អួច ត្រូវជូតសម្អាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយថ្នាំ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតហើយសឹមជូត បើទីផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតរួចសឹមជូត បើទីផ្ទៃគេមិនធ្វើទេ ភិក្ខុត្រូវប្រោះដោយទឹកហើយសឹមជូត ដោយគិតថា កុំឲ្យវិហារប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតភិក្ខុផងគ្នា មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតវិហារ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈ ក្នុងជ្ជាដែលជាទីប្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះគ្រឿងសេនាសនៈក្នុងទីក្រោមខ្យល់ ត្រូវហាលកម្រាល

ផែនដី ហើយជម្រះគោះ ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចសាយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ ហើយជូតសម្អាត ក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចនាំយកមកតម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលតាំង ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយលើកបន្ទាបឲ្យស្រួល កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ រួចនាំយកមកទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលពូកខ្នើយ ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចនាំយកមករៀបចំទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះគោះក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចសាយកមកក្រាលទុកដូចដើមវិញ ត្រូវហាលកន្ទោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយជូត រួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយជូតរួចនាំយកមកទុកដូចដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលដែលទុកដាក់បាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយស្ទាបខាងក្រោមគ្រែ ឬខាងក្រោមតាំង ដោយដៃម្ខាងសិន សឹមទុកដាក់បាត្រចុះ តែថា មិនត្រូវទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀងដោយដៃម្ខាង ហើយធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយសិន សឹមទុកចីវរចុះ បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត ភិក្ខុត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើមានខ្យល់ប្រកប

ដោយធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើមានខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ភិក្ខុត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ទឹកមានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ទឹកចេញ បើឧបដ្ឋានសាលាមានសំរាម ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលាចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើមិនមានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើមិនមានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើមិនមានទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងឆ្នាំងសម្រាប់ជម្រះទុក បើភិក្ខុខ្ចីនៅក្នុងវិហារមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ មិនទាន់បានអនុញ្ញាតពីភិក្ខុចាស់ទេ មិនត្រូវបង្រៀនបាលី មិនត្រូវបង្រៀនអដ្ឋកថា មិនត្រូវធ្វើស្វាធ្យាយ មិនត្រូវសម្តែងធម៌ មិនត្រូវអុចចង្កៀង មិនត្រូវលត់ចង្កៀង មិនត្រូវបើកបង្អួច មិនត្រូវបិទបង្អួចឡើយ បើភិក្ខុខ្ចីដើរចង្ក្រមក្នុងទីចង្ក្រមមួយជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្ក្រមតាមផ្លូវណា ភិក្ខុខ្ចីត្រូវដើរចៀសពីផ្លូវនោះ តែកុំឲ្យជាយសង្ឃាដិប៉ះភិក្ខុចាស់ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះ ជាសេនាសនវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងសេនាសនៈ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមប្រាមក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ ក៏នាំគ្នាគរអុស

ច្រើនបង្កាត់ភ្លើងហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ ជួនជាភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈត្រូវកម្តៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបានក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាគរអុសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារសោះ ជួនជាភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ត្រូវកម្តៅខ្លាំងណាស់ហើយរកទ្វារចេញមកមិនបានក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ ហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយក៏នៅតែមិនអើពើ នាំគ្នាមកគរអុសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើងហើយបិទទ្វារអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារ ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈត្រូវកម្តៅបៀតបៀនខ្លាំងណាស់ រកទ្វារចេញមកមិនបានក៏ជ្រប់ដួលទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈហាមឃាត់ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយហើយ មិនត្រូវនាំគ្នាគរអុសជាច្រើនបង្កាត់ភ្លើង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើទេ ភិក្ខុណាបង្កាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវបិទទ្វារ ហើយអង្គុយនៅត្រង់ទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាអង្គុយត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ

តថាគតនឹងបញ្ញត្តជន្តាឃរវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។

[៩៧] ភិក្ខុណាទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយមុនគេ បើមានផេះនៅកកកុញ ភិក្ខុនោះត្រូវកើបផេះបោលចេញ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានសំរាម ត្រូវបោសផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ បើលានខាងក្រៅ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ) មានសំរាម ត្រូវបោសលានខាងក្រៅចេញ បើបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានសំរាម ត្រូវបោសរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ ត្រូវសូនគ្រឿងលម្អិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិតទុក ត្រូវចាក់ទឹកទុកក្នុងស្នូកទឹក កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ បើអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលភិក្ខុនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ បើភិក្ខុអាច (ធ្វើបរិកម្មបាន) សូម្បីក្នុងទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈបានដែរ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងលើខ្សែទឹក កាលភិក្ខុងូតរួចហើយ ឡើងមកវិញ ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងចុះទៅ ភិក្ខុណាចេញពី

ផ្ទះជាទីរក្សាកាយក្រោយគេ បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយមានកក់ ភិក្ខុនោះត្រូវលាងចេញ ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយរៀបចំទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចលត់ភ្លើង ហើយបិទទ្វារសើមចេញមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាជន្តាឃរវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ជាតិជាព្រាហ្មណ៍បន្ទោបង់វច្ចៈ ហើយមិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងជម្រះចេញ ដោយគិតថា នរណានឹងហ៊ានប៉ះពាល់ នូវរបស់អាក្រក់មានក្លិនស្អុយនេះ ។ ដង្កូវក៏តាំងនៅក្នុងវច្ចមគ្គរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបន្ទោបង់វច្ចៈ ហើយមិនជម្រះចេញទេដឹង ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលលោកមានអាយុ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈហើយ មិនជម្រះចេញសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ បានឮថា អ្នកបន្ទោបង់វច្ចៈហើយមិនជម្រះចេញ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈហើយ បើទឹកមាន⑴ ភិក្ខុកុំគប្បីមិន

⑴- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ជម្រះចេញ ភិក្ខុណាមិនជម្រះចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៩៩] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈមកដល់មុនហើយរង់ចាំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ភិក្ខុខ្ចីទាំងឡាយដែលឈឺវច្ចៈមកដល់មុនហើយ រង់ចាំភិក្ខុទាំងនោះ ទំអត់ទ្រាំវច្ចៈ ក៏ជ្រប់ដួលទៅ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងវច្ចកុដិ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបន្ទោបង់វច្ចៈតាមលំដាប់ ដែលមកដល់(១) ។

[១០០] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈប្រឹងរមាត់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចៈខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះធ្វើសំឡេងឮចបុចបុខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនឹងចូលទៅកាន់វច្ចៈកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅកាន់ខ្លះ ខំប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់វច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ខ្លះ បន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈ ខាងក្រៅទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើដ៏គ្រោតគ្រាតខ្លះ ចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចៈខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះជម្រះ ធ្វើឲ្យឮសំឡេងចបុចបុខ្លះ ទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះខ្លះដូច្នេះសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងនុ៎ះពិតមែនឬ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែន ព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវវច្ចកុដិវត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងវច្ចកុដិចុះ។

[១០១] ភិក្ខុណា ទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវឈរខាងក្រៅ ហើយគ្រហែម ទោះបីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុងក៏ត្រូវគ្រហែមតប ភិក្ខុនោះ ត្រូវពាក់ចីវរលើស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង រួចកុំប្រញាប់ប្រញាល់ ចូលទៅកាន់វច្ចកុដិដោយស្រួល កុំចូលទៅដោយប្រញាប់ពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់ជើងសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈហើយ សឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវខំ

ប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់វច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈទាំងទំពាឈើស្ទន់ មិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈខាងក្រៅទវច្ចៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈ មិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈ មិនត្រូវកិតដោយឈើគ្រោតគ្រាត មិនត្រូវចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅវច្ចៈ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈហើយ សឹមបិទបាំង (ស្បង់) មិនត្រូវចេញមកដោយរួសរាន់ពេក មិនត្រូវចេញមកទាំងសើយស្បង់ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះធ្វើសំឡេងឲ្យឮចបុចបុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់នៅក្នុងភាជន៍សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមបិទបាំង បើវច្ចកុដិប្រឡាក់ត្រូវលាងចេញ បើកញ្ជើសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញត្រូវចាក់ឈើសម្រាប់កិតចោលចេញ បើវច្ចកុដិមានសំរាម ត្រូវបោសវច្ចកុដិចេញ បើលានវច្ចកុដិមានសំរាម ត្រូវបោសលានវច្ចកុដិចេញ បើបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាវច្ចកុដិវត្តរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមទំនងដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងវច្ចកុដិចុះ ។

[១០២] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកសទ្ធិវិហារិក មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាពួកសទ្ធិវិហារិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវឧបជ្ឈាយវត្ត ដល់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយតាមទំនងដែលសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

[១០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯសេចក្តីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះដូច្នេះ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹកហើយដោះស្បែកជើង រួចធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរចូលទៅប្រគេន កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ហុតបបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ លើកបន្ទាបឲ្យស្រួលកុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិក

ត្រូវសាអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសំរាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនស្បង់ ហើយទទួលស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិហើយប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក រួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានសទ្ធិវិហារិកជាបច្ឆាសមណៈ (តាមក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំ ហើយជូតបាត្រ ហើយកាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ក្នុងចន្លោះៗឡើយ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ កាលវិលត្រឡប់មកវិញ សទ្ធិវិហារិកត្រូវមកឲ្យបានមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ រួចតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ហើយត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រ និង ចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរទទឹក សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដិលក្នុងកម្ដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងកម្ដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសពីគ្នាមានប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្ដាលឡើយ ត្រូវដាក់

វត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត ហើយឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់រួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក រួចទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (អ្វីៗ) លាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងកម្តៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រក្នុងកម្តៅថ្ងៃ (យូរពេក) សទ្ធិវិហារិកត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងសិន ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង រួចធ្វើជាយចីវរខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកចេញហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវសូនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយដើរតាមពីខាងក្រោយៗ ឧបជ្ឈាយ៍

ហើយប្រគេនតាំង សម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិវិហារិកអាចចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលឧបជ្ឈាយ៍ដើរចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមថយចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក សទ្ធិវិហារិកក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ លុះស្រង់ទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកចេញ រួចស្លៀកស្បង់ ហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដិ (ទៅឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិក ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដើរចេញមកមុន ហើយរៀបចំអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនបាលី គប្បីឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនចុះ បើសទ្ធិវិហារិកចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (នឹងឧបជ្ឈាយ៍) ចុះ ឧបជ្ឈាយ៍នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើសទ្ធិវិហារិកអាច

(នឹងបោសសម្អាតបាន) ត្រូវបោសសម្អាតចេញ កាលនឹងបោសសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញមកមុន ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និង ខ្នើយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកដោយស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកតាំងបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកឲ្យស្រួល ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ដោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំទុកនូវកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសចេញពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសចំណែកជ្រុងសន្ទឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងគេលាបដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ដោយធូលីជាដើម សទ្ធិវិហារិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុ មានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) គេមិនបានធ្វើបរិកម្មទេ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រោះទឹក រួចសឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវហាលកម្រាលផែនដីរួចហើយបោក

ជម្រះគោះ (ជីចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយ សឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ ហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលគ្រែ រួចហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកចេញដោយស្រួល ហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលហាលតាំង ហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាប កុំឲ្យទង្គិច កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកដោយស្រួលហើយរៀបចំទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលពូក និងខ្នើយ រួចហើយបោសគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ ហើយបោសជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលកន្ថោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែក រួចជូត ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលដែលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលដែលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយបត់ជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ រួចសឹមទុកចីវរចុះ បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកអំពីទិសខាងកើត សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបិទ

បង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសំរាម ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសំរាម ត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាម ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មានសំរាម ត្រូវបោសបង្គន់ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទេ ត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ទុក បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះមិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្ដីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្ដីសង្ស័យកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវជួយដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬនិយាយធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុង

មូលាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញឧបជ្ឈាយ៍មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ត សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អព្ភានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃមិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ប្រសិនបើសង្ឃបានធ្វើកម្ម គឺ តជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដី ដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះរួចហើយ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ឧបជ្ឈាយ៍គប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គួរនឹងលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ជាសំពត់គួរធ្វើ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គួរនឹងធ្វើចីវរដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរស្ងោរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវស្ងោរ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយ

ដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា នឹងគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ បើតំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ សទ្ធិវិហារិកមិនទាន់ប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយកោរសក់ឲ្យ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយធ្វើបរិកម្ម (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយ ធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ (ដល់ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវយកភិក្ខុណាមួយជាបច្ឆាសមណៈ(របស់ខ្លួន) មិនត្រូវនាំចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយនាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យ (ខ្លួន) សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍មានជំងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនៅបម្រើ អស់កាលដែលលោកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំលោកទាល់តែសះជារោគ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាឧបជ្ឈាយវត្តរបស់សទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលសទ្ធិវិហារិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ។

[១០៤] សម័យនោះឯង ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបន្អាប់ថា មិនសមបើឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ មិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។បេ។ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះតថាគតនឹងបញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្តដល់ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងពួកភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក ។

[១០៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកនោះ ដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ និងអនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិកដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយដំបូន្មាន ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហាិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយ

ឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកឡើងពីព្រឹកហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ ហើយបង្អោនបបរទៅឲ្យ កាលសទ្ធិវិហារិកហុតបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលភាជន៍យកមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (នឹងអ្វីៗ) លាងរួចហើយ ទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសាអាសនៈទុក បើប្រទេសនោះមានសំរាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសទ្ធិវិហារិកមានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលយកស្បង់បន្លាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គ និងសង្ឃាដិហើយឲ្យ ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹកហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រាលអាសនៈទុកដោយគិតថា ពេលថ្មើរនេះ សទ្ធិវិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកឡើងទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់បន្លាស់ហើយទទួលយកស្បង់ ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើម ឬជាំដាម (ដោយញើសក្អែល) ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកម្ដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកម្ដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយចីវរ

ឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅឲ្យ ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកដោយទឹកឆាន់ លុះសទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិច (នឹងអ្វីៗ) លាងឲ្យស្អាត ហើយជូតទឹកឲ្យស្ងួត ហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងកម្តៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេកឡើយ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយ សឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកដាក់បាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នូចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ហើយធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយរួចសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសា អាសនៈរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ងូតទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវស្ងូនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវនាំយកតាំង

សម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដល់ (សទ្ធិវិហារិក) ហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យគ្រឿងលម្អិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតដល់ (សទ្ធិវិហារិក) បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹងចូលទៅកាន់ (ផ្ទះជាទីរក្សាកាយបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខរួចបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខ ខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក ឧបជ្ឈាយ៍ក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិវិហារិកដែរ ងូតរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឡើងមកមុន ជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហារិក ហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យ (សទ្ធិវិហារិក) ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ សទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង (បោសសម្អាតបាន) ត្រូវសម្អាតចេញ កាលនឹងសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយក

បាត្រ និងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ។បេ។ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មីកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវគរុកាបត្តិ គួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ គឺទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញសទ្ធិវិហារិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់អព្ភានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្មដល់ សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សូមកុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្ម ឬបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនី-

យកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងស្ងោរ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វស្មើល្អ បើតំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំអាលដើរចេញ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំដរាបអស់កាលដែលមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំដរាបសទ្ធិវិហារិកសះជាជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជាសទ្ធិវិហារិកវត្តរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ តាមទំនងដែលឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។

ភាណវារៈជាគម្រប់ពីរ ចប់

[១០៦] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកអន្តេវាសិកមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយសោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកអន្តេវាសិក មិនបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។បេ។ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តអាចរិយវត្តដល់ពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិក តាមទំនងដែលពួកភិក្ខុជាអន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអាចារ្យ ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យនោះ ដូច្នេះ គឺ អន្តេវាសិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈទុក បើបបរមាន អន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយបង្អោនបបរទៅប្រគេន កាលបើអាចារ្យហុតបបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចនឹង (អ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត រួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវសាអាសនៈ

ចេញ បើប្រទេសនោះមានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ តម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិហើយប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក ហើយសឹមប្រគេន បើអាចារ្យចង់បានភិក្ខុជាបច្ឆាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិ ហើយឃុំពាក់ឡេវក្តុំ លាងបាត្រហើយកាន់យកទៅធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃអាចារ្យ កុំដើរឆ្ងាយពេក កុំដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវនិយាយស្កាត់ពាក្យក្នុងចន្លោះៗ ឡើយ កាលបើអាចារ្យនិយាយពាក្យដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវឃាត់ កាលនឹងត្រឡប់មក អន្តេវាសិកត្រូវស្រូតមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង រួចក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើម ឬជាំជាម (ដោយញើស) អន្តេវាសិកត្រូវសំដិលក្នុងទីមានកម្តៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងទីមានកម្តៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរទុក កាលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវលើកជាយឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្នត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ បើមានចង្ហាន់

បិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយបង្អោនបិណ្ឌបាតទៅប្រគេន ត្រូវសួរអាចារ្យដោយទឹកឆាន់ លុះអាចារ្យឆាន់រួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក (នឹងអ្វីៗ) ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹក រួចហាលក្នុងកម្ដៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកបាត្រចោលក្នុងកម្ដៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិកត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកបាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាតឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀង ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញ អន្តេវាសិកត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្ដៅ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្ដៅប្រគេន បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តេវាសិកត្រូវសូនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវលាយដីស្អិត ហើយកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរតាមក្រោយអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវ

ប្រគេនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងចូលទៅបាន) គប្បីចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង(កាយ) ទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អន្តេវាសិកត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំង (កាយ) ទាំងខាងមុខទាំងខាងក្រោយ រួចសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹកអន្តេវាសិកក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាលអន្តេវាសិកងូតរួចហើយត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ស្លៀកស្បង់រួចត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ ត្រូវប្រគេនស្បង់ ប្រគេនសង្ឃាដិ ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយដើរចេញមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអាចារ្យដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើអន្តេវាសិក ចង់ឲ្យអាចារ្យបង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យលោកបង្រៀនចុះ បើអន្តេវាសិក ចង់រៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថា (នឹងអាចារ្យចុះ) អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើអន្តេវាសិកអាច (នឹងបោសសម្អាតបាន) ត្រូវបោសសម្អាតចេញ កាលនឹងបោសសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញមកមុន ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ

ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកគ្រែបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារនាំយកឲ្យស្រួលទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវលើកបន្ទាបតាំងកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកឲ្យស្រួល ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ជើងគ្រែទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ដោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែក ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវកំណត់ចាំទុកនូវកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកនៅកន្លែងណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវបោសពីពិតានចុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុងសន្ទឹកបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយសឹមជូត បើផ្ទៃផែនដីដែលគេបរិកម្មដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានប្រឡាក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ពូតចេញរួចហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានបរិកម្មទេ អន្តេវាសិក ត្រូវប្រោះដោយទឹក រួចសឹមជូត ដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ត្រូវប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអន្តេវាសិកហាលកម្រាលផែនដីហើយ ជម្រះ គោះ (ដីចេញឲ្យស្អាត) រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលទ្រនាប់ជើងគ្រែ រួចសឹមជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវ

ហាលគ្រែរួចហើយជម្រះគោះ (ឲ្យស្អាត) រួចលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល ហើយតាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលតាំង រួចហើយ ត្រូវជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយលើកបន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ នាំយកទៅដោយស្រួល តាំងទុកដូចដែលវិញ ត្រូវហាលពូក និងខ្នើយ ហើយជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំទៅរៀបចំទុកដាក់ដូចដែលវិញ ត្រូវសំដិលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ ហើយជម្រះ គោះ (ឲ្យស្អាត) រួចនាំយកទៅក្រាលទុកដូចដែលវិញ ត្រូវ ហាលកន្ទោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ រួចហើយជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ ត្រូវហាលផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក រួចជូត (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដូចដែលវិញ អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង រួចហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនស្អាតឡើយ អន្តេវាសិកកាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នួចីវរ ឬខ្សែស្ពៀង ហើយធ្វើជាយខាងនាយឲ្យជាផ្ទត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរ បើមានខ្យល់ទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងជើង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់មានទាំងធូលីបក់មកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់

អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើទីបរិវេណមានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់មានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើវច្ចកុដិមានសំរាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសវច្ចកុដិចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ទុក បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះគ្មាន អន្តេវាសិកត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបំបាត់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបំបាត់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់ខុស) កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិគួរដល់បរិវាសកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសកម្មដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអាចារ្យមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ភានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មដល់អាចារ្យ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារាណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់អាចារ្យហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់អាចារ្យឬ សង្ឃបង្អោនទៅដើម្បីកម្មដ៏ស្រាលដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ មួយវិញទៀត បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យរួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អាចារ្យគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្ងោរ អន្តេវាសិកត្រូវស្ងោរប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងស្ងោរ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ប្រគេន ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់

ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ អន្តេវាសិកកាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ មួយទៀត កាលបើតំណក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អន្តេវាសិកកុំអាលចៀសចេញទៅឡើយ អន្តេវាសិកមិនទាន់ប្រាប់អាចារ្យ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបាត្ររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវទទួលបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយមកកោរសក់ខ្លួនឡើយ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ប្របាច់) ដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យអ្នកណាមួយធ្វើបរិកម្មដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើវេយ្យាវច្ចៈដល់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយធ្វើវេយ្យាវច្ចៈដល់ខ្លួន មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវកាន់យកភិក្ខុណាមួយ (ធ្វើជា) បច្ឆាសមណៈរបស់ខ្លួន មិនត្រូវនាំបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុណាមួយ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុណាមួយនាំបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន អន្តេវាសិកមិនទាន់លាអាចារ្យ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសទៅកាន់ទិស បើអាចារ្យមានជំងឺ អន្តេវាសិកត្រូវថែទាំអស់កាលដែលលោករស់នៅ អន្តេវាសិកត្រូវរង់ចាំ ត្រាតែអាចារ្យសះជាជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំងនេះជា អាចរិយវត្តរបស់អន្តេវាសិកទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអន្តេវាសិក ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអាចារ្យទាំងឡាយ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។

ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកអាចារ្យមិនប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអាចារ្យពុំបានប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលថា ពិតមែនព្រះអង្គ ។បេ។ ព្រះសព្វញ្ញូជាម្ចាស់ ទ្រង់បន្ទោស ហើយធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តអន្តេវាសិកវត្តដល់អាចារ្យទាំងឡាយ តាមទំនងដែលអាចារ្យទាំងឡាយ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

[១០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិក ។ ការដែលប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងអន្តេវាសិកនោះដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះ ត្រូវអនុគ្រោះអន្តេវាសិកដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ដោយជំបូន្មាន ដោយការប្រៀនប្រដៅ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ ត្រូវអាចារ្យឲ្យបាត្រទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា បាត្រ គប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ ត្រូវអាចារ្យឲ្យចីវរទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវ

អាចារ្យឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅអន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកពីព្រឹកហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកសម្រាប់លាងមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ អាចារ្យត្រូវលាងភាជន៍ហើយបង្អោនបបរឲ្យទៅ កាលអន្តេវាសិកហុតបបររួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក (អ្វី) ហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវសាអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសំរាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តេវាសិកមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហើយទទួលយកស្បង់បន្លាស់មកវិញ ត្រូវឲ្យវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិ ហើយឲ្យ ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹក ហើយសឹមឲ្យ អាចារ្យត្រូវក្រាលអាសនៈទុក ដោយគិតថា អន្តេវាសិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុងវេលានេះ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់បន្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ បើចីវរសើម ឬជាំជាម (ដោយញើសក្អែល) ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកម្តៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរក្នុងកម្តៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវបត់ចីវរ កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវលើកជាយចីវរឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរ ដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាលឡើយ ត្រូវធ្វើវត្ថពន្ធចង្កេះ ក្នុងផ្នត់ចីវរ បើ

អាហារបិណ្ឌបាតមាន ហើយអន្តេវាសិកត្រូវការចង់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយបង្អោនអាហារបិណ្ឌបាតចូលទៅ អាចារ្យត្រូវសួរអន្តេវាសិកដោយទឹកឆាន់ លុះអន្តេវាសិកឆាន់រួចហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលយកបាត្រមកវិញ កាន់បន្ទាបកុំឲ្យទង្គិចទង្គុក ហើយលាងឲ្យស្អាត ជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញហើយហាលថ្ងៃមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រ ក្នុងកម្តៅថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អាចារ្យត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ។បេ។ កាលដែលរៀបចំទុកចីវរ ។បេ។ ត្រូវបត់ជាយចីវរខាងនាយឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលអន្តេវាសិកក្រោកចេញហើយ អាចារ្យត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង បើប្រទេសនោះមានសំរាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ បើអន្តេវាសិកចង់ងូតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើអន្តេវាសិកត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើអន្តេវាសិកត្រូវការដោយទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ អាចារ្យត្រូវសូនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយទៅ ឲ្យតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ រួចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវឲ្យគ្រឿងលម្អិត ត្រូវឲ្យដីស្អិត បើអាចារ្យអាច (នឹងចូលទៅបាន) ត្រូវចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយក

ដីស្អិតលាបមុខ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខ ទាំងខាងក្រោយ ហើយសឹមចេញពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះអាចារ្យងូតទឹករួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក រួចស្លៀកស្បង់ ហើយជូតទឹកអំពីខ្លួនរបស់អន្តេវាសិក ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវឲ្យសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវសួរអន្តេវាសិកដោយទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសំរាម បើអាចារ្យអាច (នឹងសម្អាតបាន) ត្រូវសម្អាត កាលនឹងសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញមុន ទៅទុកដាក់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។បេ។ បើគ្មានទឹកក្នុងក្អម សម្រាប់ជម្រះ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើសេចក្តីអផ្សុក កើតឡើងដល់អន្តេវាសិកអាចារ្យត្រូវរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយរម្ងាប់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយបន្ទោបង់ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេ-

វាសិកនោះ បើទិដ្ឋិ (អាក្រក់) កើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយដោះស្រាយ ឬធ្វើធម្មកថាដល់អន្តេវាសិកនោះ បើអន្តេវាសិកត្រូវគរុកាបត្តិ គួរដល់បរិវាសកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ (ទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ) អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តេវាសិកមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់អព្ភានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យអព្ភានកម្មដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាល ដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិកនោះរួចទៅហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្ងបរោម គប្បីប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងលាង អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា

អ្នកត្រូវលាងយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងធ្វើ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិកគួរនឹងស្ងោរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវស្ងោរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អន្តេវាសិក គួរនឹងស្ងោរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងជ្រលក់ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរនឹងជ្រលក់ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ បើតំណក់ទឹកស្រក់ពុំទាន់អស់ អាចារ្យកុំអាលចៀសចេញទៅ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំអស់កាលដែលអន្តេវាសិកមានជីវិតរស់នៅ ត្រូវរង់ចាំត្រាតែសះជាជំងឺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះជាអន្តេវាសិកវត្តរបស់អាចារ្យ តាមទំនងដែលពួកអាចារ្យ ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ ក្នុងអន្តេវាសិកទាំងឡាយ ។

ចប់ វត្តក្ខន្ធកៈជាគម្រប់ ៨

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ១៩ មានវត្ត ១៤

ឧទ្ទាននៃវត្តក្ខន្ធកៈនោះ

[១១០] រឿងអាគន្តុកភិក្ខុពាក់ស្បែកជើង បាំងឆត្រ ទទូរក្បាល ដាក់ចីវរលើក្បាល លាងជើងដោយទឹកឆាន់ មិនសំពះអាវាសិកភិក្ខុដែលចាស់ជាងខ្លួន និងមិនសួររកទីសេនាសនៈ រឿងពស់ធ្លាក់លើភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោស (ក្នុងរឿងអម្បាលនេះ) ។ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវដោះស្បែកជើង តម្លោះឆត្រ ដាក់ចីវរឰដ៏ស្មាហើយសន្សឹមៗ ចូលទៅកាន់អារាម អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវចូលទៅកាន់ទីដែលអាវាសិកភិក្ខុប្រជុំគ្នា ត្រូវទុកបាត្រ និងចីវរក្នុងទីសមគួរ ត្រូវកាន់យកអាសនៈដ៏សមគួរមកអង្គុយ ត្រូវសួររកទឹកឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកដោយដៃម្ខាង លាងជើងដោយដៃម្ខាង ត្រូវជូតស្បែកជើងដោយសំពត់ស្ងួតមុន រួចសឹមជូតដោយសំពត់ទទឹកជាខាងក្រោយ អាវាសិកភិក្ខុចាស់ជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសំពះ បើក្មេងជាង អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវឲ្យអាវាសិកភិក្ខុសំពះវិញ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវសួររកសេនាសនៈ ត្រូវសួររកសេនាសនៈដែលមានគេនៅ ឬឥតគេនៅ ត្រូវសួររកគោចរគ្រាម និងអគោចរគ្រាម ត្រូវសួររកសេក្ខត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវសួររកទីសម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ និងបស្សាវៈ ត្រូវសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសួររកឈើច្រត់

ត្រូវសួរអំពីរបៀបនៃកតិការបស់សង្ឃ បើវិហារគ្មានគេនៅ ត្រូវគោះសន្ទះទ្វារ រួចឈររង់ចាំមួយស្របក់សិន បើវិហារមានសំរាម ត្រូវបោសជម្រះចេញ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ ពូក ខ្នើយ គ្រែ តាំង កន្ទោរ និងផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ ភិក្ខុត្រូវបោសអំពីពិតានចុះមកជាមុន ត្រូវជូតចំណែកជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងគេបរិកម្មដោយថ្នាំមានសម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃផែនដីដែលគេបរិកម្មដោយពណ៌ខ្មៅ ភិក្ខុត្រូវជ្រលក់សំពត់ រួចពូតចេញ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើបរិកម្ម ភិក្ខុត្រូវប្រោះ ហើយសឹមជូត ត្រូវជញ្ជូនសំរាមទៅចាក់ចោលក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវជញ្ជូនយកកម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ទោរ និងក្តារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរ ធ្វើជាយខាងនាយឲ្យមានផ្នត់មកខាងអាយ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងកើត ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងកើត បក់មកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បក់មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បក់មកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិស

ខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចវេលាថ្ងៃ បិទវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចវេលាថ្ងៃ បើកវេលាយប់ បរិវេណបន្ទប់ រោងឆាន់ រោងភ្លើង វច្ចកុដិ (បើមានសំរាម ភិក្ខុត្រូវបោសចេញ) ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ ព្រះតថាគតមិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹម បានទ្រង់បញ្ញត្តវត្ត ដែលអាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត) ។ ឬភិក្ខុម្ចាស់អាវាសមិនក្រាលអាសនៈទទួលអាគន្តុកៈ មិនតម្កល់ទឹកទុក មិនក្រោកទទួល បាត្រ និងចីវរ មិនសួរដល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ មិនថ្វាយបង្គំអាគន្តុកភិក្ខុដែលមានវស្សាចាស់ជាង មិនរៀបចំសេនាសនៈឲ្យអាគន្តុកភិក្ខុ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង (ក្នុងរឿងនោះ) ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) អាវាសិកភិក្ខុ ត្រូវក្រាលអាសនៈដល់អាគន្តុកភិក្ខុដែលចាស់ជាង ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួល (បាត្រ និងចីវរ) ត្រូវសួររកទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវជូតស្បែកជើងដោយសំពត់ស្ងួតមុន រួចជូតដោយសំពត់ទទឹកជាខាងក្រោយ ត្រូវលាងកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតស្បែកជើង ពូតហើយ ហាលទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុអាគន្តុកដែលចាស់

ជាង ត្រូវចាត់ចែងសេនាសនៈឲ្យភិក្ខុអាគន្តុកៈ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈដែលមានភិក្ខុនៅហើយ ឬមិនមានភិក្ខុនៅ ត្រូវប្រាប់គោចរគ្រាម និងអគោចរគ្រាម ត្រូវប្រាប់សេក្ខត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត ត្រូវប្រាប់ទីសម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ និងបស្សាវៈ ត្រូវប្រាប់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវប្រាប់ឈើប្រត់ ត្រូវប្រាប់កតិការបស់សង្ឃថា កាលនេះត្រូវចូល កាលនេះត្រូវចេញ បើភិក្ខុអាគន្តុកខ្ចីវស្សាជាងអាវាសិកភិក្ខុគ្រាន់តែអង្គុយប្រាប់ក៏បាន ត្រូវឲ្យថ្វាយបង្គំ ត្រូវប្រាប់សេនាសនៈ (តអំពីនេះទៅ) បណ្ឌិតគប្បីដឹងតាមន័យដែលបានពោលរួចមកហើយចុះ ។ ព្រះតថាគតជានាយកនៃពពួកសត្វ បានសម្តែងវត្ត ដែលអាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ (ត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ) ។ រឿងភិក្ខុជាអ្នកដំណើរមិនរៀបចំទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បើកទ្វារ និងបង្អួចចំហចោល មិនអើពើនឹងសេនាសនៈហើយចៀសចេញទៅ ឯគ្រឿងឈើ គ្រឿងដីក៏ខូចខាតអស់ទៅ សេនាសនៈក៏គ្មានអ្នករក្សា ទើបភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ រឿងភិក្ខុអ្នកដំណើរត្រូវរៀបចំទុកដាក់ គ្រឿងឈើនិងគ្រឿងដីហើយបិទទ្វារ បង្អួច អើពើនឹងសេនាសនៈរួចហើយ សឹមចៀសចេញទៅ ។ បើគ្មានភិក្ខុ ឬសាមណេរ ឬអ្នករក្សាវត្ត

ឬឧបាសកទេ ភិក្ខុអ្នកដំណើរត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំ ហើយធ្វើសេនាសនៈឲ្យគរលើគ្នា រួចសឹមទុកដាក់គ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី បិទទ្វារបង្អួចរួចហើយ សឹមចៀសចេញទៅ បើវិហារលេច អាគន្តុកភិក្ខុអាចនឹងប្រក់បាន ត្រូវប្រក់ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ទីណាភ្លៀងមិនលេច អាគន្តុកភិក្ខុរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំ ដូចន័យមុន បើវិហារភ្លៀងលេចគ្មានសល់ត្រូវនាំយកគ្រឿងសេនាសនៈទៅផ្ញើនឹងមនុស្សអ្នកស្រុក បើមិនដូច្នោះ ត្រូវរៀបចំគ្រែលើថ្ម ៤ ដុំក្នុងទីវាល ហើយត្រូវប្រតិបត្តិដូចន័យមុន ហើយចៀសចេញទៅ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចំណែកផ្សេងៗ នៃគ្រឿងឈើ និងគ្រឿងដី គប្បីសល់នៅខ្លះ នេះជាវត្តដែលភិក្ខុអ្នកដំណើរ (ត្រូវប្រព្រឹត្ត) ។ រឿងភិក្ខុមិនអនុមោទនាក្នុងរោងភត្ត ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈធ្វើអនុមោទនា រឿងភិក្ខុទាំងឡាយ លះបង់ព្រះសារីបុត្ត ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈ ៤-៥ រូបរង់ចាំក្នុងរោងភត្ត រឿងព្រះថេរៈ ១ រូបឈឺបន្ទោបង់វច្ចៈខំអត់ទ្រាំទាល់តែជ្រប់ដួលទៅ នេះជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានអនុញ្ញាតទុកក្នុងអនុមោទនាវិធី ។ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មានមារយាទមិនសមគួរ ហើយដើរទៅខាងមុខភិក្ខុជាថេរៈ អង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ ហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយ

អាសនៈ អង្គុយសង្កត់លើសង្ឃាដិក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក៏ពោលទោសឡើង ៗ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តវត្ត ក្នុងរោងភត្តថា) ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបី គឺ ស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយតម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិ ហើយឃ្លុំពាក់ក្ដុំ ហើយសឹមដើរចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវដើរទៅអំពីខាងមុខភិក្ខុជាថេរៈ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ត្រូវសង្រួមដោយប្រពៃ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង គឺ (ឃ្លោងកាយ បង់បោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវបំអើតជើង ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង គឺ (ឃ្លោងកាយ បង់បោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវត្របោមក្បាលជង្គង់ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ មិនត្រូវអង្គុយសង្កត់សង្ឃាដិ បើទាយកប្រគេនទឹក ត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលទឹក ត្រូវ

ធ្វើឲ្យទាប ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទៅក្នុងកន្ថោរទឹក ដោយគិតថា អ្នកជិតខាងកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្ឃាដិកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ ។ បើទាយកប្រគេនបាយ ភិក្ខុត្រូវទ្របាត្រដោយដៃទាំងពីរ ហើយទទួលយកបាយ ត្រូវទុកឱកាសដល់សម្ល បើមានសម្លឧត្តរិភង្គជាដើម ព្រះថេរៈត្រូវប្រាប់ទាយកថា អ្នកចូរចាត់ចែងដល់ភិក្ខុគ្រប់រូបឲ្យស្មើៗគ្នា ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យមានសម្លសមគួរដល់បាយ ត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ បើបាយមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ ព្រះថេរៈកុំអាលឆាន់មុន ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ត្រូវមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតរាបឲ្យស្មើ ត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លនឹងម្ហូបស្មើគ្នា មិនត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតប្រមមចុះពីកំពូលបាយ មិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបដើម្បីឲ្យបានច្រើនជាងគេ ភិក្ខុមិនឈឺមិនត្រូវសុំសម្ល ឬម្ហូប ឬបាយដើម្បីខ្លួន មិនត្រូវសម្គាល់ក្នុងបាត្រភិក្ខុដទៃ ដើម្បីលើកទោស មិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល កាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់ដល់មាត់ កុំហាមាត់ចាំ កុំឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវនិយាយទាំងបាយ

នៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់ប្រោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ មិនត្រូវឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយមួយកំណាត់ម្តង មិនត្រូវឆាន់បៀមពំនូតបាយទុលថ្ពាល់ឡើង មិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ មិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាត មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮផ្ជុប់ៗ មិនត្រូវឆាន់ឲ្យឮគ្រូកៗ មិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដៃ លិទ្ធបាត្រ លិទ្ធបបូរមាត់ មិនត្រូវយកដៃប្រឡាក់អាមិសៈទទួលចាប់កាន់ភាជន៍ទឹក ភិក្ខុទាំងពួងឆាន់មិនទាន់រួចព្រះថេរៈ កុំអាលទទួលទឹក បើគេប្រគេនទឹក ត្រូវទទួលទឹកធ្វើឲ្យទាប កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកអ្វី ហើយលាងបាត្រឲ្យស្អាត ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងកន្ថោរទឹក ដោយគិតថា ភិក្ខុជិតខាង កុំទទឹកដោយទឹកឡើយ សង្ឃាដិកុំទទឹកដោយទឹកឡើយ បើកន្ថោរទឹកមិនមាន ត្រូវបន្ទាបភាជន៍ទឹកឲ្យទាប ហើយសឹមចាក់ទៅលើផែនដី មិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភិក្ខុថ្មីត្រូវត្រឡប់ស្រូតមកមុន ដើរក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ មិនត្រូវបំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ភត្តគ្គវត្តនេះព្រះតថាគតជាធម្មរាជបានបញ្ញត្តិទុកហើយ ។ រឿងបិណ្ឌចារិកភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ មានកិរិយាមិនសមគួរត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត មិនបានពិនិត្យ ហើយចូលទៅកាន់ទីលំនៅគេខ្លះ ចេញមកខ្លះ ចូលដោយរហ័សពេកខ្លះ ចេញមកដោយរហ័សពេកខ្លះ ឈរ

ឆ្ងាយពេកខ្លះ ឈរជិតពេកខ្លះ ឈរយូរពេកខ្លះ ត្រឡប់មករហ័សពេកខ្លះ រឿងបិណ្ឌចារិកភិក្ខុមួយរូបទៀត បានប្រព្រឹត្តដូច្នោះដែរ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បិណ្ឌចារិកភិក្ខុត្រូវបិទបាំងកាយឲ្យល្អ ហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង (គឺគ្រលែងកាយ បង់បោយ ងើកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវដើរចំអើតជើង ត្រូវកំណត់ផ្លូវចេញផ្លូវចូល មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវឈរឆ្ងាយពេក ជិតពេក យូរពេក ឆាប់ពេក មិនត្រូវត្រឡប់រហ័សពេក ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយកដែលគេប្រគេនបាយ បើគេបញ្ឈប់ការងារក្តី ក្រោកចាកអាសនៈក្តី ចាប់វែកក្តី ចាប់ភាជន៍ក្តី និមន្តឲ្យរង់ចាំក្តី កាលគេប្រគេនបាយ ត្រូវវែកសង្ឃាដិដោយដៃឆ្វេង បង្អោនបាត្រដោយដៃស្តាំ ហើយទទួលយកបាយ មិនត្រូវមើលមុខទាយក ទុកជាសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ក៏ត្រូវកំណត់អាការរបស់ទាយកដូចគ្នាដែរ ភិក្ខុត្រូវបិទបាំងបាត្រដោយសង្ឃាដិ ត្រូវបិទបាំងកាយដោយល្អ ហើយសឹមដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវសង្រួមដោយល្អ ត្រូវមានភ្នែកសម្លឹងចុះក្រោម

មិនត្រូវសើយចីវរ មិនត្រូវសើចខ្លាំង ត្រូវមានសំឡេងតិចៗ ការកម្រើក ៣ យ៉ាង (គឺគ្រលែងកាយ បង់បោយ ងេកងោកក្បាល) មិនត្រូវស្ទឹមចង្កេះ មិនត្រូវទទូរក្បាល មិនត្រូវចំអើតជើង ភិក្ខុណា ដែលត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតមុនគេ ភិក្ខុនោះត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវលាងបាត្រសម្រាប់ផ្ទេរភោជនហើយតម្កល់ទុក ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភិក្ខុដែលត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាតក្រោយគេ បើមានភោជនសល់នៅ ត្រូវការនឹងឆាន់ក៏គប្បីឆាន់ចុះ បើមិនត្រូវការឆាន់ទេ ត្រូវយកទៅចាក់ចោល ក្នុងទីដែលគ្មានវត្ថុខៀវស្រស់ ឬក្នុងទីដែលគ្មានសត្វ ត្រូវសាអាសនៈចេញ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើងជាដើម ត្រូវបោសប្រាសរោងភត្ត បើឃើញក្អមទឹកសម្រាប់ឆាន់ក្តី ក្អមទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្តី ក្អមវច្ចៈក្តី គ្មានទឹកទេ ត្រូវដងតម្កល់ទុក ត្រូវបោយដៃហៅគ្នាឲ្យមកជួយលើកទឹកទៅតម្កល់ទុក តែមិនត្រូវបញ្ចេញវាចា នេះជាបិណ្ឌបាតិកវត្ត ។ រឿងភិក្ខុនៅព្រៃ មិនតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ពំនួតភ្លើង មិនស្គាល់ផ្កាយនក្ខត្តឫក្ស មិនស្គាល់ទិស ចោរទាំងឡាយក៏ទះតប់នូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅព្រៃ ព្រោះឆ្លើយថា មិនមានរបស់ទាំងអម្បាលនេះ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុនៅព្រៃ

ត្រូវក្រោកពីព្រឹក ប្រកបាត្រក្នុងស្លោក រួបស្ពាយ ពាក់ចីវរ លើស្មា ពាក់ស្បែកជើង ទុកដាក់គ្រឿងឈើ គ្រឿងដី បិទ ទ្វារ បង្អួច ហើយចុះពីសេនាសនៈទៅ ដោយគិតថា អាត្មា អញនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ត្រូវដោះស្បែក ជើងហើយប្រកក្នុងថង់ ស្ពាយហើយ បិទបាំងមណ្ឌល ៣ ស្លៀកដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្នុងអរញ្ញកវត្តនេះ បណ្ឌិត គប្បីដឹងសេចក្តីដូចជាបិណ្ឌចារិកវត្តដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃ លុះចេញពីស្រុកហើយ ត្រូវប្រកបាត្រក្នុងស្លោក ហើយស្ពាយ បត់ចីវរដាក់លើក្បាល ពាក់ស្បែកជើងហើយ ទើបដើរចេញ ទៅ ភិក្ខុអ្នកនៅព្រៃត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ ទឹកសម្រាប់ ប្រើប្រាស់ ភ្លើង ឈើពំនួតភ្លើង ឈើច្រត់ ត្រូវរៀនផ្កាយ នក្ខត្តឫក្សទាំងអស់ ឬដោយឯកទេស ត្រូវឈ្លាសក្នុងទិស ។ អរញ្ញិកវត្ត ព្រះតថាគតជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងសត្វ បានបញ្ញត្ត ទុកហើយ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបធ្វើចីវរក្នុងទីវាល ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គោះសេនាសនៈ ក្នុងទីឈ្លាជាទីប្រាសខ្យល់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ ប្រឡាក់ដោយធូលី ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើវិហារ មានសំរាម ភិក្ខុត្រូវបោសជម្រះចេញ កាលនឹងបោសសម្អាត វិហារ ត្រូវជញ្ជូនយកបាត្រ និងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកដាក់

ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក ខ្នើយ គ្រែ តាំង កន្ដោរ សម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ក្ដារបង្អែក (ទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ) ត្រូវបោសអំពីពិតានជាមុន ហើយសឹមបោសជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្មដោយថ្នាំ មានពណ៌សម្បុរសៅហ្មង បើផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានធ្វើទេ ត្រូវប្រោះ ហើយសឹមជូត ត្រូវប្រមូលសំរាមទៅចាក់ចោល មិនត្រូវគោះសេនាសនៈជិតភិក្ខុ ជិតវិហារ ជិតទឹកសម្រាប់ឆាន់ ជិតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងទីធ្លាជាទីប្រាសខ្យល់ ត្រូវគោះសេនាសនៈក្នុងទីក្រោមខ្យល់ កម្រាលផែនដីទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្ដោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ និងក្ដារបង្អែក (បើហាលរួចហើយ ត្រូវជញ្ជូនយកទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ) ត្រូវទុកដាក់បាត្រ ចីវរ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមិនស្អាត ត្រូវបត់ចីវរធ្វើជាយខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលី បក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់ បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្ដៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បើ

បរិវេណបន្ទប់រោងឆាន់ រោងភ្លើង បង្គន់ (មានសំរាមត្រូវបោសចេញ) ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ និងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើនៅជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ជាង មិនទាន់ប្រាប់លោកជាមុន កុំបង្រៀនបាលី កុំបង្រៀនអដ្ឋកថា កុំស្វាធ្យាយធម៌ កុំសម្តែងធម៌ កុំអុចប្រទីប កុំលត់ប្រទីប កុំបើកបង្អួច កុំបិទបង្អួច បើចង្ក្រមជាមួយនឹងភិក្ខុចាស់ ភិក្ខុចាស់ចង្ក្រមក្នុងទីណា ភិក្ខុត្រូវផ្លាស់ទីចង្ក្រម កុំឲ្យប៉ះជាយសង្ឃាដិភិក្ខុចាស់ឡើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្យាយាមធំ បានបញ្ញត្តវត្តនោះក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយ (យ៉ាងនេះ) ។ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគរអុសជាច្រើនក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដុតហើយ អង្គុយរាំងមាត់ទ្វារ ព្រះថេរៈទាំងឡាយត្រូវកម្តៅខ្លាំងណាស់ មិនបានទ្វារចេញមកក៏ជ្រប់ដួលទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ក៏ពោលទោសឡើង ។ (ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា) បើផេះកកកុញច្រើនក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ភិក្ខុត្រូវចាក់ផេះចោល បើផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ទីលានខាងក្រៅបរិវេណបន្ទប់ និងរោងនៃផ្ទះជាទីរក្សាកាយ (មានសំរាម ត្រូវបោសចេញ) ត្រូវសុូនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងស្នូក ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខពីក្រោយ ហើយសឹមចូល

ទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតព្រះថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ បើអាចធ្វើបរិកម្មបាន ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ព្រះថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងមុខព្រះថេរៈ មិនត្រូវងូតទឹកពីខាងលើខ្សែទឹក ត្រូវបើកផ្លូវឲ្យភិក្ខុដែលចុះទៅងូតទឹក ត្រូវលាងផ្ទះជាទីរក្សាកាយដែលប្រឡាក់ដោយភក់ ត្រូវលាងស្នូកសម្រាប់ដាក់ដីស្អិត ហើយទុកដាក់តាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ លត់ភ្លើង បិទទ្វារហើយ សឹមដើរចៀសចេញទៅ នេះជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តិទុកហើយ ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយទាំងឡាយ ។ រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈហើយមិនជម្រះចេញ រឿងភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ តាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ តាមលំដាប់ដែលមកដល់ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់វច្ចកុដិ ដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចូលទៅខ្លះ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈរមាត់ខ្លះ ទំពាឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខាងក្រៅទឧច្ចារៈខ្លះ បន្ទោបង់បស្សាវៈខាងក្រៅទបស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈខ្លះ កិតដោយឈើគគ្រាតខ្លះ បោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈខ្លះ ចេញពីវច្ចកុដិដោយរហ័សពេកខ្លះ សើយស្បង់ចេញមកខ្លះ ជម្រះឲ្យឮចបុចបុខ្លះ ឲ្យសល់ទឹកនៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះខ្លះ (ទើបព្រះអង្គទ្រង់

បញ្ញត្តថា) ភិក្ខុណាទៅកាន់វច្ចកុដិ ភិក្ខុនោះត្រូវឈរគ្រហែមពីខាងក្រៅ ឯភិក្ខុដែលអង្គុយនៅខាងក្នុង ត្រូវគ្រហែមតបរៀងពាក់ចីវរលើស្នួចីវរ ឬខ្សែស្បៀងចីវរ ហើយសឹមចូលទៅដោយសន្សឹមៗ មិនត្រូវចូលទៅដោយរហ័សពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចូលទៅ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវប្រឹងរមាត់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ មិនត្រូវទំពាឈើស្ទន់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ មិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខាងក្រៅទ មិនត្រូវបន្ទោបង់បស្សាវៈ ខាងក្រៅទបស្សាវៈ មិនត្រូវស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទបស្សាវៈ មិនត្រូវកិតដោយឈើគគ្រាត មិនត្រូវចោលឈើសម្រាប់កិតក្នុងរណ្តៅឧច្ចារៈ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ រួចសឹមបិទបាំងស្បង់ មិនត្រូវចេញមកដោយរហ័សពេក មិនត្រូវសើយស្បង់ចេញមក ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយសឹមសើយស្បង់ មិនត្រូវជម្រះឲ្យឮចបុចបុ មិនត្រូវទុកទឹកឲ្យសល់ នៅក្នុងបំពង់សម្រាប់ជម្រះ ត្រូវឈរលើទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះហើយ សឹមបិទបាំង ត្រូវលាងវច្ចកុដិដែលប្រឡាក់ បើកញ្ជើសម្រាប់ដាក់ឈើសម្រាប់កិតពេញហើយ ត្រូវនាំយកទៅចាក់ចោល បើវច្ចកុដិ លានវច្ចកុដិបរិវេណ និងបន្ទប់ មានសំរាម ត្រូវបោសសម្អាតចេញ ត្រូវ

ចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ (នេះ) ជាវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុកក្នុងវច្ចកុដិទាំងឡាយ ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តឧបជ្ឈាយវត្តថា) សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង ធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកលាងមុខ ក្រាលអាសនៈ ប្រគេនបបរ ប្រគេនទឹក ហើយទទួលយកភាជន៍ ហើយលាងទុកដាក់ ត្រូវសាអាសនៈចេញ បើទីនោះមានសំរាម ត្រូវបោសចេញ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅលោក ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ តម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិប្រគេន ត្រូវជូតបាត្រដែលទទឹករួចហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់បានជាបច្ឆាសមណៈ ត្រូវបិទបាំងមណ្ឌល ៣ គឺស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល ក្រវាត់វត្ថពន្ធចង្កេះ ឃ្លុំតម្រួតឧត្តរាសង្គនឹងសង្ឃាដិ ពាក់ក្ដុំលាងបាត្រ ហើយកាន់យកទៅ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈចុះ មិនត្រូវដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក ត្រូវចាំទទួលរបស់ដែលគេដាក់ក្នុងបាត្ររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើឧបជ្ឈាយ៍កំពុងនិយាយ មិនត្រូវនិយាយស្កាត់ បើឧបជ្ឈាយ៍និយាយពាក្យ ដែលជិតនឹងត្រូវអាបត្តិ ត្រូវហាម ត្រូវត្រឡប់ស្រុតមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងរងជើងដែល

លាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង ត្រូវក្រោកទទួលបាត្រ និងចីវរ ត្រូវប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ត្រូវសំដិលចីវរក្នុងកម្តៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកចីវរយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរកុំឲ្យបាក់ពាក់កណ្តាល ធ្វើវត្តពន្ធក្នុងផ្នត់ចីវរ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ឆាន់ ត្រូវបង្អោនបិណ្ឌបាតចូលទៅប្រគេន ត្រូវសួរទឹកឆាន់ ត្រូវប្រគេនទឹក ហើយទទួលបាត្រ កាន់ឲ្យទាបស្រួល លាងហើយ ហាលក្នុងកម្តៅថ្ងៃមួយស្របក់ តែកុំទុកយូរពេក ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនស្អាត ត្រូវធ្វើជាយចីវរខាងនាយ ឲ្យជាផ្នត់មកខាងអាយ ហើយសឹមទុកដាក់ កាលឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ ត្រូវសាអាសនៈចេញ ហើយរៀបទុកដាក់ទឹកត្រជាក់ទឹកក្តៅ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ស្រង់ទឹក ត្រូវចាត់ចែងទឹកស្រង់ បើឧបជ្ឈាយ៍ចង់ចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវសូនគ្រឿងលម្អិតទុក ត្រូវលាយដីស្អិត ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ដើរទៅពីខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ៍ ប្រគេនតាំងហើយ ទទួលយកចីវរមកដាក់ក្នុងទីសមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលម្អិត ត្រូវប្រគេនដីស្អិត បើសទ្ធិវិហារិកអាចនឹងចូលទៅកាន់ផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីមុខ ពីក្រោយ ហើយសឹម

ចូលទៅ មិនត្រូវអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវហាមឃាត់ភិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងផ្ទះជាទីរក្សាកាយ កាលនឹងចេញមកវិញ ត្រូវបិទបាំងពីមុខ ពីក្រោយ រូបសឹមចេញមកពីផ្ទះជាទីរក្សាកាយ សូម្បីក្នុងទឹកក៏ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលសទ្ធិវិហារិកងូតរួចហើយត្រូវឡើងមកមុន ជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹក ហើយស្លៀកស្បង់ រូបសឹមជូតទឹកអំពីខ្លួនរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវប្រគេនសង្ឃាដិ ត្រូវនាំយកតាំងមកមុន ហើយក្រាលអាសនៈ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងរងជើងដែលលាងហើយ និងទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ដែលមិនទាន់បានលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍ដោយទឹកឆាន់ ត្រូវឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនបាលី ត្រូវឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បង្រៀនអដ្ឋកថា បើវិហារមានសំរាម ត្រូវបោសសំរាមចេញ កាលនឹងសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រ និងចីវរចេញជាមុន ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ ពូក និងខ្នើយ គ្រែ តាំងទ្រនាប់ជើងគ្រែ កន្ដោរសម្រាប់ស្ដោះទឹកមាត់ ក្ដារសម្រាប់ផ្អែក កម្រាលផែនដី សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ មានសរសៃពីងពាងជាដើម ត្រូវបោសអំពីពិតានមកមុន ត្រូវជូតជ្រុងបង្អួច បើ

ជញ្ជាំងដែលគេបរិកម្ម ដោយថ្នាំរួចហើយ ត្រឡប់ជាមានសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ ពូតហើយសឹមជូត ត្រូវជូតផ្ទៃដែលគេធ្វើដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ បើផ្ទៃដែលគេមិនបានធ្វើ ត្រូវប្រោះទឹកហើយ សឹមជូត កម្រាលផែនដី ទ្រនាប់ជើងគ្រែ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ កន្តោរសម្រាប់ស្តោះទឹកមាត់ និងក្តារសម្រាប់ផ្អែក លុះសទ្ធិវិហារិកហាលរួចហើយ ត្រូវនាំយកទៅទុកក្នុងទីដដែលវិញ ត្រូវទុកដាក់បាត្រ និងចីវរ បើខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់មកពីទិសខាងកើត ពីទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើង ពីទិសខាងត្បូង (ត្រូវបិទបង្អួចការពារខ្យល់) បើរដូវត្រជាក់ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ បរិវេណបន្ទប់រោងឆាន់ រោងភ្លើង និងវច្ចកុដិ បើមានសំរាម សទ្ធិវិហារិក ត្រូវបោសសំរាមចេញ ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ តម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវចាក់ទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះ បើឧបជ្ឈាយ៍កើតសេចក្តីអផ្សុក ត្រូវជួយរម្ងាប់សេចក្តីអផ្សុករបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវជួយដោះទិដ្ឋិរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដែលត្រូវគរុកាបត្តិ ដែលគួរដល់

មូលាយបដិកស្សនៈ ដែលគួរដល់មានត្ត ដែលគួរដល់អព្ភាន បើសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារាណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ត្រូវលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវធ្វើចីវររបស់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវស្ងោរគ្រឿងជ្រលក់ ត្រូវជ្រលក់ចីវរប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ មិនត្រូវទទួលបាត្រ ចីវរ បរិក្ខារ កោរសក់ ធ្វើបរិកម្ម ធ្វើវេយ្យាវច្ចៈ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈរបស់ភិក្ខុឯទៀត មិនត្រូវឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុណានីមួយឡើយ ។ មិនទាន់លាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃស្មសាន មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស បើឧបជ្ឈាយ៍អាពាធ ត្រូវបម្រើគ្រាតែអស់ជីវិត នេះជាឧបជ្ឈាយវត្តដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តទុក ចំពោះសទ្ធិវិហារិកទាំងឡាយ ។ (រឿងព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តសទ្ធិវិហារិកវត្តថា) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ អនុគ្រោះសទ្ធិវិហារិក ដោយដំបូន្មាន ដោយពាក្យប្រដៅ ដោយបាលី ដោយអដ្ឋកថា ត្រូវឲ្យបាត្រ ឲ្យចីវរ ឲ្យបរិក្ខារ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំ ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈ របស់សទ្ធិវិហារិក ក្នុងឧបជ្ឈាយវត្ត សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា សូម្បីក្នុងអាចរិយវត្ត អន្តេវាសិកក៏ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ សទ្ធិ-

វិហារិកវត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងណា អន្តេវាសិកវត្ត អាចារ្យត្រូវប្រព្រឹត្តយ៉ាងនោះដែរ ។ ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ១៩ មានវត្ត ១៤ គឺអាគន្តុកវត្ត ១ អាវាសិកវត្ត ១ គមិកវត្ត ១ អនុមោទនាវត្ត ១ ភត្តគ្គវត្ត ១ បិណ្ឌបាតិកវត្ត ១ អរញ្ញកវត្ត ១ សេនាសនវត្ត ១ ជន្តាឃរវត្ត ១ វច្ចកុដិវត្ត ១ ឧបជ្ឈាយវត្ត ១ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ១ អាចរិយវត្ត ១ អន្តេវាសិកវត្ត ១ ភិក្ខុណាមិនញុំាងវត្តឲ្យពេញបរិបូរណ៍ទេ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ក៏មិនពេញបរិបូរណ៍ដែរ ភិក្ខុណាមានសីលមិនបរិសុទ្ធ ខ្សត់ប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះក៏មិនបាននូវឯកគ្គតាចិត្តឡើយ ភិក្ខុណាមានចិត្តរវើរវាយ មានអារម្មណ៍រាយមាយ ភិក្ខុនោះនឹងមិនបានឃើញព្រះសទ្ធម្មដោយប្រពៃទេ កាលបើភិក្ខុណាមិនបានឃើញព្រះសទ្ធម្មហើយ ភិក្ខុនោះ នឹងមិនបានរួចផុតចាកទុក្ខ ។ ភិក្ខុណា បានញុំាងវត្តណានីមួយឲ្យពេញបរិបូណ៌ហើយ សីលរបស់ភិក្ខុនោះក៏ពេញបរិបូណ៌ ភិក្ខុណាមានសីលបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយប្រាជ្ញា ភិក្ខុនោះរមែងបានឯកគ្គតាចិត្ត ភិក្ខុណាមានចិត្តមិនរវើរវាយ មានអារម្មណ៍តែមួយ ភិក្ខុនោះនឹងបានឃើញច្បាស់នូវធម៌ដោយប្រពៃ កាលបើឃើញច្បាស់នូវព្រះសទ្ធម្ម (ដោយប្រពៃហើយ) ភិក្ខុនោះ នឹងបានផុតចាកសេចក្តីទុក្ខ ។ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលជាបុត្តនៃព្រះ-

ជិនស្រី ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាពិចារណាឃើញច្បាស់នូវវាទនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ គប្បីបំពេញវត្តឲ្យពេញលេញ នឹងបានសម្រេចនូវព្រះនិព្វាន ក្នុងលំដាប់នោះឯង ។

អដ្ឋកថា

វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈ

[៧៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងទីជិតឧបចារសីមា ដោយព្រះពុទ្ធវចនៈនេះថា អញនឹងចូលកាន់អារាម ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រោះដូច្នោះ ភិក្ខុដល់ឧបចារសីមាហើយ គប្បីធ្វើគារវកិច្ចទាំងពួង មានដោះស្បែកជើងជាដើម ។

បទថា **គហេត្វា** បានដល់ កាន់យកឈើច្រត់ និងស្បែកជើងទៅ ។

បទថា **បដិក្កមន្តិ** បានដល់ ប្រជុំគ្នា ។

ប្រើនបទថា **ឧបាហនបុញ្ឆនចោឡកំ បុច្ឆិត្វា ឧបាហនា បុញ្ឆិតព្វា** សេចក្តីថា គប្បីសួរភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាម្ចាស់កន្លែងថា សំពត់ជូតស្បែកជើងនៅទីណា ។ បទថា **វិសជ្ជេតព្វំ** គឺគប្បីរំពឹង ។

បទថា **គោចរោ បុច្ឆិតព្វោ** សេចក្តីថា គប្បីសួរដល់ទីត្រាច់គោចរ ដើម្បីភិក្ខាយ៉ាងនេះថា គោចរគ្រាមនៅជិត ឬឆ្ងាយ ។ ភិក្ខុគប្បីត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃ ដូច្នេះ ។ ស្រុករបស់ពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិក្តី ស្រុកដែលមានភិក្ខាដែលគេកំណត់ទុកក្តី ឈ្មោះថា អគោចរ ។ ភិក្ខាក្នុងស្រុកណាគេប្រគេនដល់ភិក្ខុមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី ស្រុកនោះ ក៏គួរសួរ ។

បទទាំងឡាយថា **បានីយំ បុច្ឆិតព្វំ បរិភោជនីយំ បុច្ឆិតព្វំ** សេចក្តីថា គប្បីសួរដល់ទឹកផឹក ទឹកប្រើប្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ រមែងផឹកទឹកដែលគួរផឹកនៃស្រះនេះ ធ្វើការប្រើប្រាស់ មានងូតជាដើម ដោយស្រះនេះឬ

សត្វសាហាវ ឬពួកអមនុស្ស រមែងមានក្នុងតំបន់ខ្លះ ដូច្នោះ ទើបគួរសួរថា គួរចូលទៅផ្លូវណា គួរចេញមកផ្លូវណា ។

ពីរបទថា **ពហិ ឋិតេន** សេចក្តីថា ឃើញផ្លូវរបស់ពស់ ឬរបស់អមនុស្សកំពុងចេញទៅ គប្បីឈរមើលខាងក្រៅ ។

ច្រើនបទថា **សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ** សេចក្តីថា បើខ្លួនអាច គប្បីជម្រះសម្នាក់ទាំងមូលឲ្យស្អាត បើមិនអាច គប្បីចាត់ចែងឱកាសលំនៅរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងទំនៀមនៃការជម្រះសម្នាក់ឲ្យស្អាត ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ សម្រាប់ភិក្ខុដែលអាចជម្រះសម្នាក់ទាំងមូលឲ្យស្អាត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យតាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងមហាខន្ធកៈនោះឯង ។

អំពី អាវាសិកវត្តជាដើម

[៨១] វិនិច្ឆ័យក្នុងអាវាសិកវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ កាលអាគន្តុកៈដែលចាស់ជាងមក គប្បីបញ្ឈប់ចីវរកម្ម ឬនវកម្មសិន ធ្វើកិច្ចទាំងពួង មានរៀបចំអាសនៈដូច្នេះជាដើម បើកំពុងបោសលានព្រះចេតិយ គប្បីទុកអំបោសសិន ផ្តើមធ្វើវត្តដល់លោក ។

បើអាគន្តុកៈជាអ្នកឈ្លាស លោកនឹងពោលថា សូមបោសលានព្រះចេតិយសិនចុះ អាវុសោ ។

ម្យ៉ាងទៀត កំពុងធ្វើថ្នាំឲ្យអ្នកជំងឺ បើអ្នកជំងឺមិនទាន់ដុនដាបណាស់ណាទេ គប្បីបញ្ឈប់សិន ធ្វើវត្តជាមុន តែសម្រាប់ជំងឺធ្ងន់ ត្រូវធ្វើថ្នាំមុន បើអាគន្តុកៈជាអ្នកឈ្លាស លោកនឹងពោលថា ចូរធ្វើថ្នាំសិនចុះ ។

បើសួរដល់ទឹកឆាន់ កាលអាគន្តុកៈផឹកទឹកដែលនាំមកហើយតែម្តងអស់ គប្បីសួរលោកថា ខ្ញុំនឹងត្រូវដងមកទៀតឬទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត គប្បីបក់លោកដោយផ្លិត ។ បើបក់គប្បីបក់ត្រង់ខ្នងជើងម្តង កណ្តាលខ្លួនម្តង ត្រង់ក្បាលម្តង ។ បើលោកពោលថា ល្មមឈប់ចុះ គប្បីបក់ឲ្យតិចៗ ចុះ បើលោកពោលថា បានហើយ គប្បីបក់ឲ្យតិចជាងនោះ បើលោកពោលដល់លើកទី ៣ គប្បីដាក់ផ្លិតចុះ ។ គប្បីលាងជើងរបស់លោក កាលលាងហើយ បើប្រេងរបស់ខ្លួនមាន គប្បីលាបដោយប្រេង បើមិនមាន គប្បីលាបដោយប្រេងរបស់លោក ។ ឯការជូតស្បែកជើង គប្បីធ្វើតាមការពេញចិត្តរបស់ខ្លួន ដោយហេតុនោះឯង ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា **សចេ ឧស្សហតិ** ។ ព្រោះដូច្នោះ ទើបមិនជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនជូតស្បែកជើង បើលោកសួរថា សេនាសនៈត្រូវបានខ្ញុំក្នុងទីណា គប្បីចាត់ចែងសេនាសនៈ អធិប្បាយថា គប្បីប្រាប់យ៉ាងនេះថា នេះសេនាសនៈរបស់លោកម្ចាស់ ដូច្នេះ សមគួរពិត ដែលនឹងប្រាប់ជាមុន ហើយសឹមក្រោល ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្តរបស់អាគន្តុកៈដែលជានវកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **បានីយំ អាចិក្ខិតព្វំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់កន្លែង គប្បីប្រាប់ថា សូមលោកកាន់យកទឹកនោះផឹក ដូច្នេះ ។ សូម្បីក្នុងទឹកប្រើ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពាក្យដ៏សេស ដូចពាក្យមុននោះឯង ។

ពិតហើយ ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់កន្លែង បើមិនធ្វើវត្តដល់អាគន្តុកៈ ដែលមកដល់សម្នាក់របស់ខ្លួន សូម្បីក្នុងអាវាសធំ ក៏មិនបាន ។

[៨២] វិនិច្ឆ័យក្នុងគមិកវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ទារុភណ្ឌំ** បានដល់ គ្រែ និងតាំងជាដើម ដែលពោលហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

សូម្បីភណ្ឌៈដី ក៏បានដល់ភាជនៈសម្រាប់ជ្រលក់ជាដើម ភណ្ឌៈទាំងពួង មានប្រភេទដូចពោលហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈនោះឯង ។

ភណ្ឌៈទាំងពួងនោះ ដែលភិក្ខុត្រៀមធ្វើដំណើរទៅ គប្បីទុកដាក់ត្រង់រោងភ្លើងក្ដី ក្នុងទីដទៃដែលគត់មត់ក្ដី ហើយសឹមទៅ ។ ទោះទុកដាក់ក្នុងញកដែលភ្លៀងមិនលិច ក៏គួរ ។

[៨៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **សេនាសនំ អាបុច្ឆិតព្វំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ សេនាសនៈណា សាងទុកលើថ្មដា ឬលើសសរថ្ម កណ្ដៀរទាំងឡាយឡើងមិនបានក្នុងសេនាសនៈណា ជាអនាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុដែលប្រគល់សេនាសនៈនោះ ។

បទថា **ចតូសុ បាសាណកេសុ** ជាដើម ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដើម្បីសម្ដែងអាការដែលគប្បីធ្វើក្នុងសេនាសនៈ មានបណ្ណសាលាជាដើម ជាកន្លែងកើតនៃកណ្ដៀរទាំងឡាយ ។

បទនេះថា **អប្បេវ នាម អង្គានិបិ សេសេយ្យុំ** ប្រែថា ធ្វើម្ដេចនឹងឲ្យអវយវៈ (របស់គ្រែ និងតាំង) ទាំងឡាយសល់នៅបាន ដូច្នេះ ជាអានិសង្សក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងទុកកណ្ដាលវាល ។

ឯក្នុងកុដិដែលភ្លៀងលេចស្រោចបាន កាលស្មៅ និងដុំដីធ្លាក់ចុះមកលើ (គ្រែនិងតាំង) សូម្បីចំណែកទាំងឡាយនៃគ្រែ និងតាំងរមែងវិនាសទៅ ។

[៨៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងរឿងអនុមោទនា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **ឥធ្ធំ អហោសិ** សេចក្តីថា កត្តណាជារបស់ដល់ព្រមហើយ ។

បទថា **ចតូហិ បញ្ចហិ** សេចក្តីថា កាលព្រះសង្ឃត្រូវអង្គុយហើយ ដើម្បីអនុមោទនា ភិក្ខុ ៤ រូប គប្បីអង្គុយតាមលំដាប់ខាងចុង ។ កាលព្រះអនុត្ថេរអង្គុយហើយ ព្រះមហាថេរៈគប្បីអង្គុយ ហើយភិក្ខុ ៣ រូប គប្បីអង្គុយខាងចុង កាលភិក្ខុអង្គទី ៥ អង្គុយហើយ ភិក្ខុអង្គទី ៤ គប្បីអង្គុយខាងលើ ។ កាលភិក្ខុកំលោះខាងចុង ដែលព្រះសង្ឃត្រូវនិមន្តហើយ ភិក្ខុ ៤ រូប គប្បីអង្គុយតាំងអំពីព្រះសង្ឃត្ថេរចុះមកនោះឯង ។

បើភិក្ខុដែលអនុមោទនាពោលថា ទៅចុះ លោកដ៏ចម្រើន មិនមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវរង់ចាំ ដូច្នេះ គួរទៅ ។ កាលព្រះមហាថេរៈពោលថា អាវុសោ ពួកយើងនឹងទៅ លោកពោលថា និមន្តទៅចុះ សូម្បីយ៉ាងនេះ ក៏គួរទៅ ។

ព្រះមហាថេរៈធ្វើការចងចិត្តទុកថា ពួកយើងនឹងរង់ចាំខាងក្រៅស្រុក ដូច្នេះ ទៅដល់ក្រៅស្រុកហើយ ទោះបីប្រាប់និស្សិតរបស់ខ្លួនថា លោកទាំងឡាយ ចូររង់ចាំការមករបស់ភិក្ខុនោះ ដូច្នេះ ហើយទៅ ក៏គួរដូចគ្នា ។

តែបើអ្នកស្រុកឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែលខ្លួនពេញចិត្ត ធ្វើការអនុមោទនា មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុនោះ អ្នកអនុមោទនានៅឬមិននៅ មិនជាភារៈដល់ព្រះមហាថេរៈ ។ ពិតហើយ ព្រោះក្នុងឧបនិស្សន្នកថា ត្រូវសួរព្រះមហាថេរៈសិន ក្នុងកាលជនទាំងឡាយឲ្យពោល ។ ឯភិក្ខុដែលព្រះមហាថេរៈនិមន្តដើម្បីអនុមោទនាជំនួស ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវរង់ចាំ ។ នេះជាលក្ខណៈក្នុងរឿង

អនុមោទនានេះ ។

[៨៧] បទថា **វច្ចិតោ** សេចក្តីថា ព្រះថេរៈឈឺបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ អធិប្បាយថា ដែលឧច្ចារៈគ្របសង្កត់ហើយ ។

[៨៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងភត្តគ្គវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងអដ្ឋកថាទាំងឡាយពោលថា ទោះជាក្នុងចន្លោះស្រុកក្តី ក្នុងវត្តក្តី កាលដែលភិក្ខុនឹងទៅកាន់ទីអង្គាសរបស់ជនទាំងឡាយ ដណ្តប់ចីវរ ក្រវាត់វត្តពន្ធនោះឯង សមគួរ ។

បទទាំងឡាយថា **ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ** សេចក្តីថា មិនគប្បីអង្គុយជ្រៀតបៀតភិក្ខុដែលជាថេរៈពេក បើអាសនៈស្មើនឹងអាសនៈដែលព្រះមហាថេរៈអង្គុយ កាលអាសនៈមានច្រើន គប្បីអង្គុយវៀរទុក ១-២ អាសនៈ មិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈដែលគេរាប់ភិក្ខុរៀបចំទុក ព្រះមហាថេរៈប្រាប់ថា ចូរអង្គុយចុះ គប្បីអង្គុយ បើព្រះមហាថេរៈមិនប្រាប់ គប្បីប្រាប់ថា អាសនៈនេះខ្ពស់លោកម្ចាស់ កាលលោកប្រាប់ថា ចូរអង្គុយចុះ គប្បីអង្គុយ បើភិក្ខុថ្មីប្រាប់ហើយយ៉ាងនោះ ព្រះថេរៈមិនអនុញ្ញាត មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ។ ត្រូវអាបត្តិដល់មហាថេរៈប៉ុណ្ណោះ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុថ្មីមិនប្រាប់ជាមុន អង្គុយលើអាសនៈបែបនោះ រមែងត្រូវអាបត្តិដូចព្រះថេរៈដែលភិក្ខុថ្មីប្រាប់ហើយ មិនអនុញ្ញាត ដូច្នោះ ។

បទទាំងឡាយថា **ន សង្ឃាដឹ ឱត្ថរិត្វា** សេចក្តីថា មិនគប្បីក្រាលសង្ឃាដី ហើយអង្គុយពីលើ ។

បទថា **ឧភោហិ ហត្ថេហិ** ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សំដៅយកទឹក

សម្រាប់លាងបាត្រ ឯទឹកទក្ខិណោទក គប្បីដាក់បាត្រលើជើងខាងមុខ ហើយសឹមទទួល ។ បទថា **សាធុកំ** បានដល់ ធ្វើឲ្យមានសំឡេងទឹក ។

ពីរបទថា **សូបស្ស ឱកាសោ** សេចក្តីថា ឱកាសនៃសម្លនឹងមានយ៉ាងណា គប្បីទទួលបាយល្មមប្រមាណយ៉ាងនោះ ។

បទថា **សមកំ សម្បាទេហិ** នេះ ក៏ព្រះថេរៈគប្បីពោលក្នុងសប្បិជាដើមតែម្យ៉ាងក៏ទេ សូម្បីក្នុងបាយ ក៏គប្បីពោល ។

បណ្តាភេសជ្ជៈ មានសប្បិជាដើម របស់ណាមានតិច របស់នោះសមគួរដល់ភិក្ខុមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី កាលព្រះថេរៈពោលថា ចូរអ្នកឲ្យទូទៅស្មើៗគ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងពួង ការលំបាករមែងមានដល់ពួកអ្នកស្រុក ព្រោះដូច្នោះ របស់ដូច្នោះ គប្បីទទួលម្តង ឬពីរដងហើយ វត្ថុដ៏សេសមិនគួរទទួល ។

បទថា **ន តាវ ថេរេន ភុញ្ជិតព្វំ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយករោងអគ្គាស ដែលមានភិក្ខុទាយកកំណត់ទុក និងរោងអគ្គាសដែលជនទាំងឡាយជាអ្នកបំណាងនឹងឲ្យអាហារដល់ភិក្ខុទូទៅ ហើយថ្វាយបង្គំ ។

ឯរោងអគ្គាសណា ជារោងធំ គឺក្នុងរោងអគ្គាសណា ភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់នៅក្នុងបទេសមួយ ទាយកប្រគេនទឹកក្នុងបទេសមួយ រោងអគ្គាសនោះគប្បីឆាន់តាមសប្បាយ ។

បទថា **ន តាវ ថេរេន ឧទកំ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកទឹកលាងដៃ ឯភិក្ខុដែលមានការស្រេកក្នុងចន្លោះ ឬមានអាមិសជាប់ក (អួល) គប្បីផឹកទឹក មិនគប្បីលាងដៃ ។

បើជនទាំងឡាយពោលថា និមន្តលាងបាត្រ និងដៃចុះ លោកម្ចាស់ ឬ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា សូមលោកម្ចាស់ទទួលទឹកចុះ ព្រះថេរៈគួរលាងដៃ ។

ដោយបទថា **និវត្តន្តេន** ជាដើម ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា សង្ឃកាលនឹងក្រោកឡើង ត្រឡប់អំពីរោងអង្គាស គប្បីត្រឡប់យ៉ាងនេះ ។ សេចក្តីនេះដូចម្តេច គប្បីឃើញបទទាំងពួងថា **នវកេហិ** ជាដើម ។

ពិតហើយ ក្នុងផ្ទះទាំងឡាយដែលចង្អៀត ព្រះថេរៈទាំងឡាយមិនមានឱកាសនឹងចេញ ព្រោះដូច្នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនោះ ។

ឯនវកភិក្ខុទាំងឡាយដែលកំពុងត្រឡប់យ៉ាងនោះ រង់ចាំត្រង់ទ្វារផ្ទះ គប្បីទៅតាមលំដាប់គ្នាបាន ក្នុងកាលព្រះថេរៈទាំងឡាយកំពុងចេញ ។

តែបើព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយ ជាអ្នកអង្គុយនៅឆ្ងាយ ពួកនវកភិក្ខុអង្គុយនៅខាងក្នុងផ្ទះ គប្បីចេញតាមលំដាប់ តាំងអំពីថេរាសនៈចុះមកនោះឯង កុំឲ្យកាយ និងកាយប្រជៀតគ្នា ដើរជាជួរ ឆ្ងាយៗ ពីគ្នា ឲ្យជនទាំងឡាយអាចចូលកាត់ក្នុងចន្លោះបាន ។

[៩១] វិនិច្ឆ័យក្នុងបិណ្ឌចារិកវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **កម្មំ វា និក្ខិបន្តិ** សេចក្តីថា ជនទាំងឡាយកាន់យករបស់ណា ជាកប្បាសក្តី ចង្អេរក្តី អង្រែក្តី ហើយធ្វើការជាអ្នកឈរក្តី អង្គុយក្តី ដាក់វត្ថុនោះចោល ។

បទថា **ន ច ភិក្ខាទាយិកាយ មុខំ ឱលោកេតព្វំ** សេចក្តីថា អ្នកប្រគេនភិក្ខា ទោះជាស្ត្រីក្តី បុរសក្តី ក្នុងវេលាប្រគេនភិក្ខា ភិក្ខុមិនគប្បីសម្លឹងមុខ (ទាយក) ។

[៩៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងអារញ្ញកវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **សេនាសនា ឱតរិតព្វំ** សេចក្តីថា គប្បីចេញអំពីលំនៅ ។ ក្នុងបទថា **បត្តំ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា** នេះ មានវិនិច្ឆ័យថា បើខាងក្រៅស្រុកមិនមានទឹក គប្បីធ្វើភត្តកិច្ចខាងក្នុងស្រុកនោះឯង បើខាងក្រៅស្រុកមានទឹក គប្បីធ្វើភត្តកិច្ចខាងក្រៅស្រុក ហើយលាងបាត្រ ធ្វើឲ្យស្រស់ទឹក ហើយដាក់ក្នុងស្ពោក ។

បទថា **បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ** សេចក្តីថា បើភាជនៈមិនគ្រប់គ្រាន់សោត គប្បីបម្រុងទឹកឆាន់នោះឯងទុក ធ្វើឲ្យជាទឹកប្រើប្រាស់ផង ។ កាលមិនបានភាជនៈ គប្បីដាក់ទុកក្នុងបំពង់ឫស្សីក៏បាន ។ ភិក្ខុដែលមិនមានសូម្បីបំពង់ឫស្សីនោះ គប្បីធ្វើឲ្យមានអណ្តូងទឹកក្នុងទីជិត ។ កាលឈើពួតភ្លើងមិនមាន ទោះបីមិនបង្កាត់ភ្លើងក៏គួរ ឧបមាដូចភិក្ខុដែលនៅព្រៃ គប្បីពួតភ្លើង យ៉ាងណា ភិក្ខុធ្វើដំណើរកាត់ផ្លូវកន្តារ គប្បីពួតភ្លើង យ៉ាងនោះ តែ សម្រាប់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុម ការនៅវៀរចាកឈើពួតភ្លើងនោះ ក៏គួរ ។ កាយទាំងឡាយនោះឯង ឈ្មោះនក្ខត្តបថ ។

[៩៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងសេនាសនវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ធម្មតាទ្វារ ជាផ្លូវដែលប្រើច្រើន ព្រោះដូច្នោះ មិនមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវប្រាប់សម្រាប់ទ្វារ ឯកិច្ចដ៏សេសជាដើម ពោលក្នុងឧទ្ទេស ត្រូវប្រាប់ជាមុន ហើយសឹមធ្វើ សមគួរប្រាប់រាល់ថ្ងៃ ។

បើនវភិក្ខុពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចំពោះកិច្ចដែលខ្ញុំត្រូវប្រាប់ សូមជាការប្រាប់ចុះ ភិក្ខុចាស់ជាងទទួលថា សាធុក្តី ភិក្ខុចាស់ជាងប្រាប់ឯង

ថា ចូរលោកនៅតាមសប្បាយចុះ សូម្បីយ៉ាងនេះ ទោះមិនប្រាប់ក៏បាន ។ ដោយការស្និទ្ធស្នាល ទោះមិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុដែលស្និទ្ធស្នាលគ្នា គួរដូចគ្នា ។

បទថា **យេន វុឌ្ឍោ តេន បរិវត្តិតព្វំ** សេចក្តីថា ក្នុងទីចំពោះមុខភិក្ខុចាស់ គប្បីចៀសចេញទៅ សូម្បីក្នុងភោជនសាលាជាដើម គប្បីបដិបត្តិយ៉ាងនេះដូចគ្នា ។

[៩៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងជន្តាឃរវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **បរិភណ្ឌំ** នោះ បានដល់ ភនខាងក្រៅ ។

[៩៨] វិនិច្ឆ័យក្នុងរឿងទឹកជម្រះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងបទថា **សតិ ឧទកេ** នេះ មានវិនិច្ឆ័យថា បើមានទឹក តែមិនមានទីកំបាំង គប្បីប្រើភាជនៈដងទៅជម្រះ បើមិនមានភាជនៈ គប្បីយកបាត្រដងទៅ ។ បាត្រក៏មិនមាននេះឯងឈ្មោះថា មិនមានភាជនៈ ។ ភិក្ខុទៅដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា ទីនេះវាលស្រឡះពេក ខាងមុខនឹងមានទឹកដទៃ មិនទាន់បានទឹក បានវេលាភិក្ខាចារ គប្បីជូតដោយឈើ ឬរបស់ណាមួយហើយ សឹមទៅ ។ ភិក្ខុនោះឆាន់ក្តី ធ្វើអនុមោទនាក្តី រមែងគួរ ។

[៩៩] បទថា **អាគតបដិបាដិយា** សេចក្តីថា លំដាប់នៃអ្នកមកប៉ុណ្ណោះជាប្រមាណ ក្នុងស្ថានទាំង ៣ គឺវច្ចកុដិ ទីបន្ទោបង់បស្សាវៈ និងកំពង់ទឹក ។

[១០១] វិនិច្ឆ័យក្នុងវច្ចកុដិវត្ត គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ន ទន្តកដ្ឋំ ខាទន្តេន** សេចក្តីថា មិនគប្បីទំពាឈើស្ទន់បណ្តើរ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈបណ្តើរ

នេះជាបញ្ញត្តិក្នុងទីទាំងពួងនោះឯង ទាំងវច្ចកុដិ ទាំងមិនមែនវច្ចកុដិ ។

បទថា **ន ផរុសេន កដ្ឋេន** សេចក្តីថា មិនគួរជូតដោយឈើដែលមុត ឬឈើស្រួច ឬឈើមានពក ឬឈើមានបន្លា ឬឈើកញ្ជត ឬឈើពុក ។ តែមិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនកាន់ឈើជម្រះចូលទៅ ។

បទថា **ន អាចមនសរាវកេ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកស្ថានដែលទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងពួង ។

ពិតហើយ ភិក្ខុដទៃណាមួយ រមែងមកត្រង់សាធារណដ្ឋាននោះ ព្រោះដូច្នោះ ទើបមិនគួរបន្សល់ទឹកទុក ។ ឯស្ថានណា ជាស្ថានដែលធ្វើទុកក្នុងឯកទេសក្នុងវត្ត សម្បីជារបស់សង្ឃ ដើម្បីការបន្ទោបង់ជានិច្ច ឬជាស្ថានផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គល ក្នុងស្ថាននោះ ទោះបន្សល់ទឹកទុកក្នុងផ្តិលជម្រះក៏បាន ។ សម្បីភិក្ខុដែលធាន់ថ្នាំបញ្ចុះចូលទៅរឿយៗ ទោះបន្សល់ទុក ក៏គួរដូចគ្នា ។

បទថា **ឩហតា** បានដល់ ប្រឡាក់ អធិប្បាយថា ខាងក្រៅប្រឡាក់ដោយឧច្ចារៈ ។ បទថា **ធោវិតព្វា** បានដល់ គប្បីនាំទឹកមកលាង ។ ទឹកមានភាជនៈមិនមាន ក៏ឈ្មោះថា មិនមាន ភាជនៈមាន ទឹកមិនមាន នេះក៏ឈ្មោះថា មិនមាន កាលមិនមានទាំង ២ យ៉ាង ឈ្មោះថា មិនមានពិត គប្បីជូតដោយឈើ ឬដោយរបស់ឯណាមួយ ហើយសឹមទៅ ពាក្យដ៏សេសគ្រប់ស្ថាន ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

វត្តក្ខន្ធកវណ្ណនា ចប់

វិនយបិដក

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

[១១១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងប្រាសាទមិគារមាតាក្នុងបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង នាថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ (ក្នុងរោងឧបោសថ) មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ។ លុះវេលារាត្រីបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលារាត្រីបឋមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ កាលដែលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះមានព្រះភាគក៏គង់ស្ងៀម ។ កាលបើវេលារាត្រីមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលារាត្រីមជ្ឈិមយាមកន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់ស្ងៀម អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដង ។ លុះវេលារាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លង

ទៅហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ (បំព្រង) ក្នុងពេលដែលអរុណរះឡើង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ជលីប្រណម្យចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាគម្រប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ រាត្រីបច្ឆិមយាមកន្លងទៅហើយ អរុណក៏រះហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមានមុខស្រស់ហើយ ភិក្ខុសង្ឃក៏អង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេ ។

[១១២] គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដៅយកបុគ្គលណាហ្ន៎ បានជាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ស្ទង់មើលចិត្ត (របស់សង្ឃ) ដោយចិត្ត (របស់លោក) ហើយធ្វើទុកក្នុងចិត្តចំពោះភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់នោះ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បានឃើញបុគ្គលទ្រុស្តសីលនោះ មានធម៌លាមក មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស មានអំពើអាក្រក់បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថា ខ្លួនជាសមណៈ មិនប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសំរាម អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ លុះឃើញហើយ ក៏ចូល

ទៅរកបុគ្គលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះចំពោះបុគ្គលនោះថា នែអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ កាលដែលព្រះមហាមោគ្គល្លានពោលយ៉ាងនេះ បុគ្គលនោះ ក៏នៅស្ងៀម ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះ ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា នែអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ បុគ្គលនោះ ក៏នៅស្ងៀមអស់វារៈពីរដងទៀត ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុគ្គលនោះ ជាគម្រប់បីដងទៀតថា នែអាវុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានឃើញអ្នកឯងច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួម ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ឯបុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម អស់វារៈជាគម្រប់បីដងទៀត ។ តពីនោះមក ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចាប់ដៃបុគ្គលនោះទាញចេញទៅខាងក្រៅស៊ុមទ្វារ ហើយស៊កខ្ទាស់គន្លឹះនឹងរនុកទ្វារ រួចចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គល (ទ្រុស្តសីល) នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានបណ្តេញឲ្យដើរចេញទៅហើយ ឥឡូវនេះបរិសទ្យបរិសុទ្ធហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោគ្គល្លាន (ហេតុនេះ) អស្ចារ្យណាស់ មិនធ្លាប់

កើតមានទេ ម្នាលមោគ្គល្លាន មោឃបុរសនោះ មិនសមបើនឹងមកដរាបតែគេចាប់ទាញដៃ (បណ្តេញចេញដូច្នេះ) សោះ ។

[១១៣] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ មានធម្មតាមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងនេះ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ ធម្មតាគួរអស្ចារ្យ ៨ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនចោទជ្រៅទៅតែម្តងដូចជាអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រ ដែលទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោទជ្រៅទៅតែម្តងដូចជាអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោទជ្រៅទៅតែម្តងដូចជាអណ្តូងទេ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬជោរហួសប្រាំងទៅបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រតែងមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬជោរហួសប្រាំងបានឡើយ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំង-

ឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតមាន គួរអស្ចារ្យទី ២ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបានទេ បើសាកសពស្លាប់ណា មានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្សាត់សាកសពស្លាប់នោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯមហាសមុទ្រមិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពណា មានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្សាត់សាកសពស្លាប់នោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៣ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទន្លេធំៗទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេធំទាំងឡាយណានីមួយ ដូចជាទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំង-

ឡាយ នេះជាធម្មតា មិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៤ ក្នុងមហាសមុទ្រដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ទទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេ និងទទឹកភ្លៀងនោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ទទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកទន្លេ និងទទឹកភ្លៀងទាំងនោះ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៥ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រតែងមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៦ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងពេញចិត្ត) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែ

រតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែរតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម និងកែវមរកត ដោយធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៧ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំៗ ទាំងនេះ (តែងនៅ) ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គល ឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ពួកសត្វធំៗ ទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិង្គល ឈ្មោះតិមិតិមិង្គល ឈ្មោះមហាតិមិង្គល និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព ១ រយយោជន៍ខ្លះ ។បេ។ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ដោយ

ធម្មតាណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម្មតាមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ៨ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

[១២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានសភាពមិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដូចមហាសមុទ្រដែរ ។ សភាពគួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិ ដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តងទេ ដូចមហាសមុទ្រដែលមានទំនាបដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលដោយលំដាប់ មានទីទេរដោយលំដាប់ មិនមែនចោទជ្រៅទៅតែម្តងដូចអណ្តូងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ តែងមានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្តផលតែម្តង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាព មិនដែលកើត គួរអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវកទាំងឡាយហើយ ពួកសាវកនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះឡើយ ដូចមហាសមុទ្រដែលមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬជោរហួសច្រាំងទៅបានដូច្នោះ

ឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដល់សាវកទាំងឡាយហើយ ពួកសាវកនៃតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះ ដោយសភាពណា នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ២ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស មានអំពើអាក្រក់ បិទបាំងទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសំរាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃប្រជុំគ្នានាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះ បើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃពិតមែន បុគ្គលនោះក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដូចមហាសមុទ្រ មិនដែលមានសាកសពស្លាប់នៅរួមបាន បើសាកសពស្លាប់ណានីមួយ ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រ មហាសមុទ្រតែងបន្សាត់សាកសពនោះទៅរកច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនល្អ គួរឲ្យគេរង្កៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ទុក មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ស្អុយក្នុង

មានចិត្តជោកដោយរាគៈ កខ្វក់ដូចសំរាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃតែងប្រជុំគ្នានាំយកបុគ្គលនោះ ចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះបើទុកជាអង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃដោយពិត បុគ្គលនោះ ក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៣ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈ ៤ ពួកនេះ គឺខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសម្តែងហើយ រមែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា ជាសមណៈសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដូចទន្លេធំៗ ទាំងឡាយ គឺទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី ទន្លេទាំងនោះ កាលបើហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់ថា ជាមហាសមុទ្រតែម្យ៉ាងដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វណ្ណៈទាំង ៤ ពួកនេះ គឺខត្តិយៈ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ទៈ ១ វណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះ មកបួសក្នុងធម៌វិន័យ ដែលតថាគតសម្តែងហើយ ក៏រមែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា ជាសមណៈសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៤ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ រមែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោះបីពួកភិក្ខុច្រើនរូប បរិនិព្វានដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដថា ខ្វះ ឬពេញដោយភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទឹកទន្លេទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចចុះទៅកាន់មហាសមុទ្រក្តី ទទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណាដែលហូរចុះមកពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិនប្រាកដថា ស្រក ឬពេញដោយទឹកនោះដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុកជាពួកភិក្ខុច្រើនរូបបរិនិព្វានដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដថា ខ្វះ ឬពេញដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៥ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រដែលមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។បេ។ គឺវិមុត្តិរស ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៦ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះមានរតនៈ (ធម៌ជាទីរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះទេ រតនៈនេះក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពល ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរ ដូច

មហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងរីករាយ) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវពិទូរ្យ ស័ង្ខ សិលា កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទទឹម) និងកែវមរកត ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានត្រឹមតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺសតិប្បដ្ឋាន ៤ ។បេ។ និងមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលជាផ្លូវដ៏ប្រសើរដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៧ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗ ជាច្រើន បុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺសោតាបន្នបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល សកទាគាមិបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាគាមិផល អនាគាមិបុគ្គល និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើជាក់ច្បាស់នូវអនាគាមិផល អរហត្ត និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហត្តផល ដូចមហាសមុទ្រដែលជាទីអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើន ឯពួកសត្វទាំងនេះក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ។បេ។ និងពួកអសុរ នាគ គន្ធព្វ ដែលមានអត្តភាព១រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣ រយយោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤ រយ

យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌វិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗ ជាច្រើន ពួកបុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម៌វិន័យនោះ គឺសោតាបន្នបុគ្គល ។បេ។ និងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បី (ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់) នូវអរហត្តផល ដោយសភាពណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាសភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យទី ៨ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងហើយដែលហៅថា សភាពមិនដែលកើតគួរអស្ចារ្យ ៨ ប្រការ ក្នុងធម៌វិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ តែងត្រេកអរក្នុងធម៌វិន័យនេះ ។

[១២៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនោះហើយ ទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយបិទបាំងអាបត្តិទុក រមែងត្រូវអាបត្តិថ្មីដទៃ
ទៀត ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ បើកអាបត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិដទៃ
ទៀតទេ ព្រោះហេតុនោះ កាលបើភិក្ខុ (ណាមួយ) ត្រូវអាបត្តិ
ហើយ បិទបាំងអាបត្តិទុក ភិក្ខុ (នោះ) ត្រូវបើកអាបត្តិ
ចេញ ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបមិនត្រូវអាបត្តិនោះទៀតឡើយ ។

[១៣០] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ តថាគតនឹងមិនធ្វើឧបោសថ មិនសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅមុខ ចូរអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាធ្វើឧបោសថ សម្តែងបាតិមោក្ខចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងធ្វើឧបោសថ សម្តែងបាតិមោក្ខជាមួយនឹងបរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធ ដោយហេតុណា ហេតុនុ៎ះមិនមែនជាទីតាំង មិនមែនជាឱកាស (ល្មមនឹងធ្វើបាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិ មិនត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខទេ ភិក្ខុណាស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិហើយមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវបញ្ឈប់ (បាតិមោក្ខ) យ៉ាងនេះឯង ។ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ កាលបើបុគ្គល គឺភិក្ខុនោះមកក្នុងទីចំពោះមុខ ភិក្ខុគប្បីប្រកាសកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះជាអ្នកមានអាបត្តិ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះ នៅក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ មិនគួរសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ សង្ឃឈ្មោះថា បញ្ឈប់បាតិមោក្ខហើយ ។

[១៣១] ក្នុងសម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ នាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈដែលជ្រាបច្បាស់នូវវារចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ក៏ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយនាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឮដំណឹងថា ពួកភិក្ខុជាថេរៈ

ដែលលោកជ្រាបច្បាស់នូវវារៈចិត្តនៃបុគ្គលដទៃប្រាប់ (រឿង) យើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនេះមួយ ឈ្មោះនេះមួយ សុទ្ធតែជាអ្នកមានអាបត្តិ ហើយនាំគ្នាមកស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយគិតថា មិនមាននរណាស្គាល់ពួកយើងទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ គិតគ្នាថា កាលពីមុនភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះពួកយើង ហើយប្រញាប់បញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបន្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុសោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកឆព្វគ្គិយបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រ ព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។បេ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ ដោយឥតមានរឿង ឥតមានហេតុទេ ។ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយ

ធម៌ ១ ប្រកបដោយធម៌ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៣៣] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

[១៣៤] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ យ៉ាង ។

[១៣៥] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់

បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

[១៣៦] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង ។

[១៣៧] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៨] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ។

[១៣៩] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ១

នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

[១៤០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថាការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង ។

[១៤១] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះបដិទេសនីយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

[១៤២] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបាដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ។

[១៤៣] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌

៦ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

[១៤៤] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង ។

[១៤៥] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិ មិនមាន

មូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបដិទេសនីយាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមិនមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមិនមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

[១៨៦] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបារាជិកាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសង្ឃាទិសេសាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះថុល្លច្ចយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះបាចិត្តិយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះបដិទេសនីយាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុក្កដាបត្តិមានមូល ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទុព្ភាសិតាបត្តិមានមូល ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ។

[១៨៧] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមិនមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះ

អាជីវវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

[១៤៨] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាជីវវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ។

[១៤៩] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយនិងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមិនមានមូលដែល

ភិក្ខុធ្វើហើយ និងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមិនមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ និងមិនធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។

[១៥០] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។ ភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះសីលវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ និងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាចារវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុធ្វើហើយ និងមិនធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូល ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិមានមូលដែលភិក្ខុធ្វើហើយ និងមិនធ្វើហើយ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ៩ យ៉ាង ។

[១៥១] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មិនមានភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិកដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មិនមានភិក្ខុ

អ្នកពោលលាសិក្ខាអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មិនមានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុមិនត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ដែលសង្ឃធ្វើស្រេចហើយ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិ ១ មិនមានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៥២] ដូចម្តេចហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។ មានភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុត្រូវបារាជិក ដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ មានភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខាអង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្យ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខាដែលសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ១ ភិក្ខុមិនចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងដែលប្រកបដោយធម៌ ១ មានពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ដែលសង្ឃបានធ្វើស្រេចហើយ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយ អាចារវិបត្តិ ១ មានភិក្ខុដែលសង្ឃឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ នេះហៅថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១០ យ៉ាង ។

[១៥៣] ដូចម្តេចហៅថា ភិក្ខុត្រូវបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ឯភិក្ខុរមែងឃើញ ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) ទេ ក៏គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះទេ ក៏ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយដូច្នេះ (មិនខាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុមានប្រាថ្នាក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលសង្ឃចំពោះបុគ្គល គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតបុគ្គលឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះមកនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនេះ ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៤] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកឡើង ព្រោះបណ្តាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះ

បីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី អន្តរាយអំពីចោរក្តី អន្តរាយអំពីភ្លើងក្តី អន្តរាយអំពីទឹកក្តី អន្តរាយអំពីមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីអមនុស្សក្តី អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវក្តី អន្តរាយអំពីសត្វពស់តូច និងពស់ធំក្តី អន្តរាយជីវិតក្តី អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយបានថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីបារាជិករបស់បុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេច ឥឡូវ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ មិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៥] ភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា អង្គុយនៅក្នុងបរិសទ្យនោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកពោលលាសិក្ខា

ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា (នោះ) ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុកំពុងពោលលាសិក្ខា ទាំងភិក្ខុឯទៀត ក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំពោលលាសិក្ខាហើយដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះពោលលាសិក្ខាហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ(នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៦] កាលបើសង្ឃបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុហើយ បរិសទ្យក្រោកឡើងព្រោះអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី ។ បេ ។ អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬ ក្នុងអាវាសណាមួយថា

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខានៃបុគ្គលឈ្មោះនេះសង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះសង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះជាការល្អ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬ បណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីភិក្ខុអ្នកពោលលាសិក្ខា នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់សម្រេចទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃកាត់សេចក្តីមិនទាន់ដាច់ស្រេចនៅឡើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៧] ភិក្ខុមិនបានចូលមកព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌ (នោះ) តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ មានកិរិយាមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្តីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ (នោះ) ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្តី

ព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ប្រសិនបើភិក្ខុក៏មិនបានឃើញភិក្ខុដែលមិនដល់សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនដល់សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គល គឺភិក្ខុឈ្មោះនេះ មិនដល់សេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ទេ ឥឡូវ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្ដែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថាប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៨] ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ (នោះ) តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ រមែងមានការត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុឃើញភិក្ខុដែលត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលត្រឡប់សើរើសេចក្ដីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះត្រឡប់សើរើ

សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ប្រសិនបើភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុ ដែលត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិន បានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រឡប់សើរើ សេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះប្រាប់ភិក្ខុ ផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រាថ្នា គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំ សង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសី ឧបោសថនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀស នោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ ត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវ សម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកប ដោយធម៌ ។

[១៥៩] កាលបើសង្ឃបានបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនោះហើយ បរិសទ្យក៏ក្រោកចេញ ព្រោះបណ្តាអន្តរាយទាំង ១០ យ៉ាង អន្តរាយណា មួយ ទោះបីអន្តរាយអំពីព្រះរាជាក្តី ។បេ។ អន្តរាយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះ បុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ក្នុងអាវាសនោះ ឬក្នុងអាវាសណាមួយ ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់

សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីវិនិច្ឆ័យរឿងនោះចុះ ។ បើសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យរឿងនោះដាច់ស្រេច នេះក៏ជាការប្រពៃ បើបែរជាវិនិច្ឆ័យមិនបានវិញ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះ ភិក្ខុត្រូវសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ពាក្យពណ៌នាអំពីការត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌នៃបុគ្គលឈ្មោះនេះ សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយទេ (ព្រោះ) រឿងនោះ សង្ឃវិនិច្ឆ័យមិនទាន់ដាច់ស្រេច ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដល់បុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៦០] ភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុដែលគេបានឃើញ ឮ រង្កៀស ដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះ បើភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលគេឃើញ ឮ រង្កៀស ដោយសីលវិបត្តិនោះទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ

រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ រង្កៀស ដោយសីលវិបត្តិ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ រង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិដូច្នេះ (មិនលែង) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមានប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៦១] ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាចារវិបត្តិ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយនិមិត្តណា ភិក្ខុក៏ឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុមិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិនោះទេ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះ

នេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិដូច្នេះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនបានឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬ រង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនបានប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬ រង្កៀសដោយអាចារវិបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏ គប្បីសូត្រក្នុងកណ្តាលជុំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថនោះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយអាចារវិបត្តិ ហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខឡើយ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ (នេះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ ។

[១៦២] ភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ តើ ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការណា ដោយភេទណា ដោយ និមិត្តណា ភិក្ខុផងគ្នាក៏ឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ដោយអាការនោះ ដោយភេទនោះ ដោយនិមិត្តនោះដែរ បើភិក្ខុផងគ្នាមិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ គង់មានភិក្ខុ

ឯទៀតប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះដែរ (ប្រសិនបើ) ភិក្ខុក៏មិនឃើញភិក្ខុដែលមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយទិដ្ឋិវិបត្តិទេ ទាំងភិក្ខុឯទៀតក៏មិនប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសហើយ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិដូច្នេះទេ ក៏គង់ភិក្ខុនោះឯងប្រាប់ដល់ភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើប្រាថ្នា ក៏គប្បីសូត្រក្នុងទីកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខនោះ ដោយការឃើញនោះ ដោយការឮនោះ ដោយការរង្កៀសនោះ ក្នុងថ្ងៃចាតុទ្ទសី ឬបណ្ណរសីឧបោសថថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) បុគ្គលឈ្មោះនេះ មានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀស ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ខ្ញុំនឹងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ចំពោះបុគ្គលនោះ កាលបើបុគ្គលនោះនៅក្នុងទីចំពោះមុខ សង្ឃមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខទេ ។ (នេះ) ឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។ ទាំង ១០ នេះឈ្មោះថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ។

ភាណវារៈ ជាបឋម

[១៦៣] គ្រានោះឯង ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏

ចម្រើន ភិក្ខុដែលមានប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន(១) (ការទទួលរ៉ាប់រងអធិករណ៍ដោយខ្លួនឯង) តើត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ (បើ) ភិក្ខុមានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុដែលមានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន (នោះ) ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ចុះកាលនេះជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ឬមិនគួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរ ជាកាលមិនទំនង នឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលគួរ មិនមែនជាកាលមិនគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញមានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ តើអត្តាទាននេះពិតឬទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះមិនពិត មិនប្រាកដទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះពិតប្រាកដ ហើយមិនមែនមិនពិតទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថាអាត្មាអញ មានបំណងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

អត្តាទាននេះ តើប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនជាអំពើឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ តើនឹងបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ ឬមិនបានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅហើយ នឹងមិនបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ (ទាំងនោះទេ) ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអាត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុពិចារណាទៅ បានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ នឹងបានពួកភិក្ខុជាមិត្តសម្លាញ់គ្រាន់តែជួបគ្នា ឬជាមិត្តសម្លាញ់តែងនៅរួមជាមួយគ្នា ដែលជាពួកខាងធម៌ខាងវិន័យ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ ក្រែងមានការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេងៗនៃសង្ឃនឹង

កើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទានទៅហើយ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ ការធ្វើផ្សេងៗ នៃសង្ឃ នឹងកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះ (ជាប្រាកដ) ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាទៅបានដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះទៅ ការប្រកួតប្រកាន់ ការឈ្លោះ ការប្រកាន់ខុស ការទាស់ទែង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់ផ្សេងនៃសង្ឃ នឹងការធ្វើផ្សេងៗ នៃសង្ឃ មិនកើតមានដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនៃអត្តាទាននោះឡើយ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះចុះ ម្នាលឧបាលិ អត្តាទានប្រកបដោយអង្គ ៥ ប្រការ ដូចបានសម្តែងមកនេះឯង កាលបើភិក្ខុកាន់យកហើយ នឹងមិនធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។

[១៦៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវពិចារណាធម៌ចំពោះខ្លួនឯងមានប៉ុន្មានសិន ទើបគួរនឹងចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ឯភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ ប្រការចំពោះខ្លួនឯងសិន រួចសឹមចោទភិក្ខុដទៃ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមាន

បំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នៃលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវកាយជាមុនសិន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផង ស្តីដាស់តឿនដូចសម្តែងមកនេះឯង ។

[១៦៥] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមានវចីសមាចារបរិសុទ្ធឬហ្ន៎ អាត្មាអញប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធទេ (តែហាក់ដូច) ជាអ្នកប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានទំនងគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា នៃលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកសិក្សានូវសមាចារផ្លូវវាចាជាមុនសិន ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសម្តែងមកនេះឯង ។

[១៦៦] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ

មានមេត្តាតាំងមាំ ទាំងមិនចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលទេឬហ្ន៎ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមានមេត្តាចិត្តតាំងមាំ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គល ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីជាស់តឿនថា នែលោកដ៏មានអាយុ ចូរលោកតាំងមេត្តាចិត្តឲ្យ (មាំ) ក្នុងសព្រហ្មចារីបុគ្គលចុះ ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីជាស់តឿន ដូចសម្តែងមកនេះឯង ។

[១៦៧] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទមានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាពហុស្សូតទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ សន្សំព្រះសូត្រឬហ្ន៎ (មួយទៀត) ធម៌ទាំងឡាយណាមានលម្អបទដើម លម្អបទកណ្តាល លម្អបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូរណ៍ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងនោះជាធម៌ដែលអាត្មាអញបានស្តាប់ច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានសន្សំដោយពាក្យ បានពិចារណា (មុតមាំ) ហើយក្នុងចិត្ត បានយល់ត្រឹមត្រូវហើយដោយទិដ្ឋិ ធម៌នោះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនទាន់មានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនជាភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សូត មិនទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ មិនសន្សំព្រះសូត្រសោះទេ បើធម៌ទាំងឡាយណា មានលម្អបទដើម លម្អបទកណ្តាល លម្អបទចុង ប្រកាសព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ពេញបរិបូរណ៍ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺភិក្ខុនោះមិនបានចេះដឹងច្រើន មិនបានទ្រទ្រង់ មិនបានសន្សំដោយពាក្យ មិនបានពិចារណា (មុត

មាំ) ក្នុងចិត្ត មិនបានយល់ត្រឹមត្រូវដោយទិដ្ឋិទេ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនព្រះបរិយត្តិធម៌សិនទៅ ភិក្ខុនោះគង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសម្តែងមកនេះឯង ។

[១៦៨] ម្នាលឧបាលិ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុអ្នកចោទ មានបំណងនឹងចោទភិក្ខុដទៃត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខទាំងពីរ អញក៏ចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ តាមសូត្រ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈដែរឬ ធម៌នុ៎ះមានគ្រប់គ្រាន់ដល់អាត្មាអញ ឬមិនមានទេ។ ម្នាលឧបាលិ ប្រសិនបើ បាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបានចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្តារ មិនបានចែកដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្ទាត់រត់មាត់ មិនបានកាត់ សេចក្តីដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុព្យញ្ជនៈទេ ភិក្ខុនោះឯងបើមានគេសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ចុះសិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងក្នុងនគរណា ភិក្ខុនោះមុខជាឆ្លើយប្រាប់ទៅវិញមិនរួច ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿនថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ សូមនិមន្តលោករៀនវិន័យសិនទៅ ភិក្ខុនោះឯង គង់មានអ្នកផងស្តីដាស់តឿន ដូចសម្តែងមកនេះឯង ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ ប្រការនេះ ក្នុងខ្លួនឯងសិនហើយ សឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

[១៦៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើភិក្ខុអ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ តើត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានប្រការ ក្នុង

ខ្លួនឯង ហើយទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ បើមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ លុះតែតាំងធម៌ ៥ ប្រការក្នុងខ្លួនឯង ទើបគួរចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ ប្រការនោះ គឺ) អាត្មាអញនឹងនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ មិននិយាយខុសកាល ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យមិនពិត ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យអាក្រក់ ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ១ អាត្មាអញនឹងតាំងមេត្តាចិត្តហើយសឹមនិយាយ មិននិយាយទាំងទោសចិត្ត ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ មានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ ប្រការទុកក្នុងខ្លួនឯងហើយ សឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។

[១៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីក្តៅក្រហាយស្តាយក្រោយ) ទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវតាំងវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទខុសកាល មិនមែនចោទត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនចោទដោយពាក្យពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនចោទដោយពាក្យ

ពីរោះទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទប្រកបដោយកម្មឥតប្រយោជន៍ មិនមែនចោទប្រកបដោយកម្មមានប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកចោទ (គេ) ទាំងទោសចិត្ត មិនមែនចោទដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សេចក្តីនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃ មិនត្រូវសម្គាល់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលត្រូវគេចោទដោយពាក្យមិនពិត (នោះទេ) ។

[១៧១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈ (សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយ) ទុកចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកខុសកាល មិនមែនត្រូវតាមកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនពិត មិនមែនតាមពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យអាក្រក់ មិនមែនដោយពាក្យពីរោះទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នែលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនមែនដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១

នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយទោសចិត្ត មិនមែនដោយមេត្តាចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ មិនប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៧២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំង អវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេត្រូវតាមកាលគួរហើយ មិនមែនចោទខុសកាលទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មាន អាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិន ពិតទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេ ដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់ អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកចោទគេដោយពាក្យប្រកប ដោយប្រយោជន៍ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកជាអ្នកតាំងមេត្តា ចិត្តហើយទើបចោទ មិនមែនចោទទាំងទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់អវិប្បដិសារៈ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងអវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទ ដែលប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ សេចក្តីនោះព្រោះ

ហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុដទៃគប្បីសម្គាល់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលគេចោទដោយពាក្យពិត ។

[១៧៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទ ប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងដូច្នេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកត្រូវតាមកាលហើយ មិនមែនចោទដោយខុសកាលទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ នៃលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពិតហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនពិតទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យពីរោះហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យអាក្រក់ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ហើយ មិនមែនចោទដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ គេចោទលោកដោយមេត្តាចិត្តហើយ មិនមែនចោទដោយទោសចិត្តទេ លោកគួរដល់វិប្បដិសារៈហើយ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃគប្បីតាំងវិប្បដិសារៈទុក ចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៧៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុ

អ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌មានប៉ុន្មាន ក្នុងខ្លួនឯងហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គត្រាស់តបថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន (ធម៌ ៥ យ៉ាងនោះគឺ) ជាអ្នកមានចិត្តករុណា ១ អ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍ ១ អ្នកទំនុកបម្រុង (ដោយប្រយោជន៍នោះ) ១ អ្នកប៉ងឲ្យភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ ១ យកវិន័យជាប្រធាន ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទមានប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ក្នុងខ្លួនឯងសិន ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

[១៧៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុដែលគេចោទវិញ ត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលគេចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ពីរយ៉ាង គឺសេចក្តីពិតត្រង់ ១ សេចក្តីមិនក្រោធ ១ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈទី ៩
ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ៣ ចប់
ភាណវារៈ ២ ប្រការ ចប់

ឧទ្ទាននៃបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈនោះដូច្នេះ

[១៧៦] រឿងព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលអស់វារៈបីដង ១ រឿងភិក្ខុបាបមិនចេញពីរោងឧបោសថ ១ រឿងព្រះមោគ្គល្លានបណ្តេញភិក្ខុបាបចេញ ១ រឿងក្នុងសាសនារបស់ព្រះជិនស្រី មានអច្ឆរិយព្ភូតធម៌(៨ យ៉ាង គឺ) មានសិក្ខាជាលំដាប់ ដូចមហាសមុទ្រមានទំនាបជាលំដាប់ ពួកសាវកមិនប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទ ដូចមហាសមុទ្រមានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា សង្ឃរមែងលើកបុគ្គលអាក្រក់ចេញ ដូចរលកសមុទ្រដែលផាត់សាកសពស្អាប់ទៅលើគោក (វណ្ណៈ ៤ ពួក) ដែលចេញបួសហើយ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម ដូចទន្លេធំៗ តែងលះបង់នាម និងគោត្រដើម ពួកភិក្ខុដែលបរិនិព្វាន ព្រះនិព្វានក៏មិនប្រាកដជាខ្វះ ឬពេញ ព្រះធម៌វិន័យមានរសតែមួយ គឺវិមុត្តិរស ដូចមហាសមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ព្រះធម៌វិន័យមានគុណសម្បត្តិជាគ្រឿងត្រេកអរច្រើន ដូចមហាសមុទ្រមានរតនៈច្រើនយ៉ាង ព្រះធម៌វិន័យជាទីអាស្រ័យនៅនៃព្រះអរិយបុគ្គល ៨ ពួក ដូចមហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃសត្វធំៗ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគធ្វើសេចក្តីប្រៀបផ្ទឹមនឹងមហាសមុទ្រ ហើយទ្រង់តម្កល់គុណទុកក្នុងសាសនា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់

បាតិមោក្ខ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ ចូលទៅស្តាប់បាតិមោក្ខ ដោយប្តេជ្ញាខ្លួនថាគ្មាននរណាមួយស្គាល់យើងឡើយ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ១ រឿងពួកភិក្ខុពោលទោស (ព្រោះបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ) ១ រឿងបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ និងប្រកបដោយ ធម៌មាន ១-២-៣-៤-៥-៦-៧-៨-៩-១០ យ៉ាងក៏មាន ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៤ ប្រការ គឺសីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ អាជីវវិបត្តិ ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៥ ប្រការ គឺបារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៦ ប្រការ គឺសីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ (ទិដ្ឋិវិបត្តិ) ក្នុងមួយៗ ចែកជាពីរ គឺចែកទៅជាភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ ១ ។ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះអាបត្តិ (មានចំណែក ៧ យ៉ាង) គឺបារាជិកាបត្តិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ថុល្លច្ចយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ ទុព្ភាសិតាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ព្រោះវិបត្តិមានចំណែក ៨ យ៉ាង គឺសីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ (ទិដ្ឋិវិបត្តិ) អាជីវវិបត្តិ (ក្នុងមួយៗ ចែកជាពីរ គឺចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ

ព្រោះវិបត្តិ ៩ យ៉ាង ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបពិតហើយ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា សីលវិបត្តិ អាចារវិបត្តិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ (ក្នុងមួយៗ ចែកជាបីៗ គឺចែកជា) ភិក្ខុមិនធ្វើ និងធ្វើ ទាំងធ្វើ និងមិនធ្វើ ១ ។ រឿងអ្នកប្រាជ្ញត្រូវដឹងថា ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង គឺមានភិក្ខុត្រូវបារាជិក (អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ) បារាជិកកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុពោលលាសិក្ខាអង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះ បច្ចក្ខាតកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុត្រឡប់សើរើសេចក្តីព្រមព្រៀងវិញ បច្ចាទានកថា សង្ឃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុមានគេឃើញ ឮ ឬរង្កៀសដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាចារវិបត្តិ ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ ។ រឿង (ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកអង្គុយក្នុងបរិសទ្យ) ថានឹងមានភិក្ខុផងគ្នាឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក (នោះ) បើមិនដូច្នោះ គង់មានភិក្ខុឯទៀតប្រាប់ដំណើរនោះដល់ភិក្ខុផងគ្នា ឬភិក្ខុនោះ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុបរិសុទ្ធដោយខ្លួនឯង ១ រឿងភិក្ខុបញ្ឈប់បាតិមោក្ខចំពោះភិក្ខុនោះ ១ ។ រឿងបរិសទ្យក្រោកដើរចេញព្រោះអន្តរាយ ១០ យ៉ាង អន្តរាយណាមួយ គឺអន្តរាយអំពីព្រះរាជា ចោរ ភ្លើង ទឹក មនុស្ស អមនុស្ស សត្វសាហាវ ពស់តូចធំ ជីវិត និងព្រហ្មចរិយៈ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ និងមិនប្រកបដោយធម៌

(នេះ) ភិក្ខុគប្បីដឹងតាមសមគួរដល់ឧបាយចុះ ។ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា បើមានភិក្ខុប៉ងនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកអត្តាទានដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ប្រការ) គឺកាលគួរអធិករណ៍ពិតប្រាកដ អធិករណ៍ប្រកបដោយប្រយោជន៍ បានភិក្ខុដែលជាប៉ែកខាងធម៌វិន័យ មកជាមិត្តសម្លាញ់ មិនមានហេតុ មានសេចក្តីប្រកាន់ជាដើម ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាងចំពោះខ្លួនឯងជាមុន) ថាអាត្មាអញមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធដែរឬទេ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធដែរឬទេ មានមេត្តាចិត្តតាំងមាំដែរឬទេ ជាពហុស្សូតដែរឬទេ ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញក្នុងបាតិមោក្ខទាំងពីរដែរឬទេ ១ ។ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងខ្លួនឲ្យមាំក្នុងធម៌ ៥ យ៉ាង គឺជាអ្នកនិយាយត្រូវតាមកាលគួរ និយាយពាក្យពិត និយាយពាក្យពីរោះ និយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត) ១ រឿង (ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុគួរតាំងនូវវិប្បដិសារៈទុកចំពោះភិក្ខុអ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ១ រឿងសង្ឃគួរបន្ទោបង់វិប្បដិសារៈចំពោះភិក្ខុដែលចោទប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងដូចគ្នា ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុគួរតាំងអវិប្ប-

ដិសារៈចំពោះភិក្ខុដែលគេចោទប្រកបដោយធម៌ ដោយអាការៈ ៥ យ៉ាង ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុអ្នកចោទប្រាថ្នានឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាមធម៌ ៥ យ៉ាង ទុកក្នុងចិត្ត គឺជាអ្នកមានសេចក្តីករុណា ស្វែងរកប្រយោជន៍មានសេចក្តីអនុគ្រោះ (ដោយប្រយោជន៍នោះ) ប៉ុនប៉ងឲ្យភិក្ខុដទៃរួចចាកអាបត្តិ យកវិន័យជាប្រធាន ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងសេចក្តីប្រតិបត្តិរបស់ភិក្ខុអ្នកត្រូវចោទ តាំងខ្លួនក្នុងធម៌ ២ យ៉ាង គឺពាក្យពិតត្រង់ និងសេចក្តីមិនក្រោធ ១ នេះជាធម្មតារបស់ភិក្ខុដែល ត្រូវគេចោទ ។

អដ្ឋកថា

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ

[១១១] វិនិច្ឆ័យក្នុងបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **នន្ទិមុខិយា រត្តិយា** សេចក្តីថា រាត្រីប្រាកដដូចមានមុខដ៏ឆ្អែតស្កប់ស្កល់ ក្នុងវេលាអរុណរះហើយ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះឧបាលីពោលថា រាត្រីមានមុខស្រស់ ។

[១១២] បទថា **អន្តោបូតឹ** សេចក្តីថា បុគ្គលស្អុយខាងក្នុង ដោយមានការខូច ព្រោះកិលេសខាងក្នុងចិត្តសន្តានជាសភាវៈ ។

បទថា **អវស្សុតំ** សេចក្តីថា ដែលជោកជាំហើយ ដោយអំណាចនៃការរួបរឹតនៃកិលេស ។ បទថា **កសម្ពុជាតំ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា ជាអ្នកសៅហ្មង ព្រោះជាអ្នកមានទោសពាសពេញ ។

ដោយបទថា **យាវ ពាហាគហណាបិ នាម** ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងបំណងថា ពិតហើយ មោឃបុរសនោះ លុះបានស្តាប់ពាក្យថា អានន្ទ បរិស័ទមិនបរិសុទ្ធហើយ គប្បីចៀសចេញទៅក៏មាន មោឃបុរសនោះ មិនចៀសចេញទៅដោយពាក្យយ៉ាងនោះ នឹងមកត្រឹមចាប់ដើមដៃប៉ុណ្ណោះ ការមកនេះ គួរអស្ចារ្យ ។

[១១៣] បទថា **ន អាយតកេនេវ បបាតោ ហោតិ** សេចក្តីថា មហាសមុទ្រ ជារបស់ជ្រៅស្រឡូងក៏ទេ គឺជារបស់ជ្រៅដោយលំដាប់ ។

[១១៤] បទថា **ឋិតធម្មោ វេលំ នាតិវត្តតិ** សេចក្តីថា មហាសមុទ្រ

មិនជន់លិចប្រាំង គឺខណ្ឌដែនជាទីចុះ និងឡើងនៃរលកទាំងឡាយ ។

[១១៥] ពីរបទថា **តីរំ វាហេតិ** សេចក្តីថា រលករមែងបោកឡើងប្រាំង គឺបន្សាត់ឡើងលើគោក ។

[១២១] បទថា **អញ្ញាបដិវេធោ** បានដល់ ការត្រាស់ដឹងព្រះអរហត្ត ។

[១២៩] បទថា **ឆន្នមតិវស្សតិ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកអត្ថនេះថា កាលត្រូវអាបត្តិបិទបាំងទុក ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិថ្មីដទៃ ។

បទថា **វិវដំ ឆាតិវស្សតិ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកអត្ថនេះថា ត្រូវអាបត្តិហើយ បើកផ្សារចេញ ឈ្មោះថា មិនត្រូវអាបត្តិដទៃ ។

[១៣០] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ឋបិតំ ហោតិ ចាតិមោក្ខំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាតិមោក្ខដែលឃាត់មុន ឬខាងក្រោយក៏មាន ដែលមិនជាការឃាត់មុន ឬខាងក្រោយក៏មាន តែបាតិមោក្ខដែលឃាត់ក្នុងខេត្តប៉ុណ្ណោះ ទើបជាការឃាត់ ព្រោះដូច្នោះ បាតិមោក្ខដែលសង្ឃគប្បីឃាត់ ត្រឹមតែសូធ្យ **វេ** អក្ខរៈ ក្នុងបទនេះថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អជ្ជុចោសថោ បណ្ណរសោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧចោសថំ ករេយ្យ** នេះឯង ឈ្មោះថា ខេត្ត តែកាលសូធ្យ **យ** អក្ខរៈហើយ ទើបឃាត់ ឈ្មោះថា ឃាត់ខាងក្រោយ ។ កាលបទថា **សុណាតុ មេ** មិនទាន់បានផ្តើម កាលឃាត់ ជាការឃាត់មុន ។

[១៤៣] បទថា **អមូលិកាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា ចាតិមោក្ខំ ឋបេតិ**

អកតាយ សេចក្តីថា វិបត្តិនោះ ទោះជាការដែលបុគ្គលនោះធ្វើហើយក្តី មិនបានធ្វើក្តី ការសម្គាល់របស់ភិក្ខុដែលឃាត់បាតិមោក្ខ រមែងជារបស់មិនមានមូល ដោយអំណាចនៃវិបត្តិដែលមិនមានមូល ។

[១៤៩] បទថា **កតាកតាយ** ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សរុបទាំង ២ យ៉ាង ដែលធ្វើផង ដែលមិនធ្វើផង ។

[១៥១] បទថា **ធម្មិកំ សាមគ្គឹ ន ឧបេតិ** សេចក្តីថា កាលសង្ឃកម្មដែលសង្ឃធ្វើ ភិក្ខុមិនមក មិនឲ្យឆន្ទៈ និងនៅក្នុងទីចំពោះមុខជំទាស់ ព្រោះភាពជាអ្នកប្រាថ្នានឹងញុំាងកម្មឲ្យកម្រើក ដោយហេតុនោះ ទើបត្រូវអាបត្តិទុក្កដ បាតិមោក្ខរបស់ភិក្ខុដែលមានអាបត្តិជាប់ខ្លួននោះឯង រមែងជាការឃាត់ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បទថា **បច្ចាទិយតិ** សេចក្តីថា រមែងត្រឡប់កាន់យកថា កម្មត្រូវធ្វើជាថ្មី ព្រោះការសើរើនោះ លោករមែងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ បាតិមោក្ខនៃភិក្ខុដែលមានអាបត្តិជាប់ខ្លួននោះឯង រមែងជាការឃាត់ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១៥៣] ក្នុងបទថា **យេហិ អាការេហិ យេហិ លិង្គេហិ យេហិ និមិត្តេហិ** នេះ គប្បីជ្រាបគ្រឿងចំណាំ មានអាការជាដើម ក្នុងអង្គទាំងឡាយមានញុំាងមគ្គ និងមគ្គឲ្យដល់គ្នាជាដើម ។

វត្ថុដែលបានឃើញហើយ និងវត្ថុដែលបានស្តាប់ហើយ ក្នុងបទថា **តេន ទិដ្ឋេន តេន សុតេន តាយ បរិសង្កាយ** នេះ មកហើយក្នុងព្រះបាលីនោះឯង។បើភិក្ខុគប្បីញុំាងការរង្កៀសឲ្យកើតឡើង ព្រោះវត្ថុដែលបានឃើញ

និងបានឮហើយយ៉ាងនោះសោត ពាក្យថា ដោយការរង្កៀសនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកការរង្កៀសនោះ ។

[១៦៣] ភិក្ខុប៉ុណ្ណោះ នឹងជម្រះសាសនាឲ្យបរិសុទ្ធ គប្បីកាន់យកអធិករណ៍ណា ដោយខ្លួន អធិករណ៍នោះ ព្រះឧបាលិត្ថេរហៅថា **អត្តាទានំ** ក្នុងបទថា **អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន** ។

កាលនេះ គឺរាជភ័យ ចោរភ័យ ទុព្ភិក្ខភ័យ កាលដែលភ្លៀងធ្លាក់ជោកជាំ ជាសម័យមិនមែនកាល ក្នុងបទថា **អកាលោ ឥមំ អត្តាទានំ អាទាតុំ** នេះ កាលគប្បីឃើញប្លែកគ្នា ។

បទថា **អភូតំ ឥទំ អត្តាទានំ** សេចក្តីថា អធិករណ៍នេះមិនមានអធិប្បាយថា បើភិក្ខុពិចារណាដឹងយ៉ាងនេះថា អធម៌ ប្រកាន់ថាជាធម៌ ឬធម៌ ប្រកាន់ថាជាអធម៌ក្តី មិនមែនវិន័យ ប្រកាន់ថាវិន័យ ឬវិន័យប្រកាន់ថាជាអវិន័យក្តី បុគ្គលទ្រុស្តសីល ប្រកាន់ថាបុគ្គលមានសីល ឬបុគ្គលមានសីល ប្រកាន់ថាបុគ្គលទ្រុស្តសីលក្តី ។ អធិករណ៍ដែលពិត គប្បីជ្រាបដោយបរិយាយដែលប្លែកគ្នា ។

អធិករណ៍ណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអន្តរាយនៃជីវិត ឬដើម្បីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយៈ អធិករណ៍នេះឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ក្នុងពាក្យថា **អនត្ថសញ្ហិតំ ឥទំ អត្តាទានំ** នេះ អធិករណ៍ដែលផ្ទុយ (អំពីនោះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយប្រយោជន៍ ។

បទថា **ន លភិស្សាមិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ** សេចក្តីថា ពិតហើយ

ក្នុងកាលខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយ គាំទ្របក្ខពួករបស់ខ្លួនបែបនោះ រមែងជាបុគ្គល ដែលលោកមិនអាចបាន ព្រោះភ័យ មានរាជភ័យជាដើម ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដៅយកការមិនបាននោះ ទើបត្រាស់ថា នឹងមិនបាន ។ តែក្នុងកាលខ្លះ ភិក្ខុទាំងឡាយបែបនោះ ជាអ្នកដែលលោកអាចបាន ព្រោះជាការរួចអំពីភ័យ និងមានភិក្ខាល្អជាដើម ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដៅយកការបាននោះ ទើបត្រាស់ថា នឹងបាន ។

បទថា **ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោ និទានំ ភណ្ឌនំ** សេចក្ដីថា ជម្លោះ ការឈ្លោះប្រកែក ការប្រណាំងប្រជែង ការវិវាទ និងការបែកគ្នានៃសង្ឃ នឹងមានដល់សង្ឃ ដូចមានដល់ពួកភិក្ខុអ្នកដែនកោសម្ពី ។

បទថា **បច្ឆាបិ អវិប្បដិសារករំ ភវិស្សតិ** សេចក្ដីថា ការត្រឡប់រឭកដល់អធិករណ៍នោះក្នុងកាលជាក្រោយ មិនធ្វើការក្ដៅក្រហាយឲ្យ ដូចកាលរឭករបស់ព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ដែលធ្វើបញ្ចសតិកសង្គីតិ ញាំញីសុភទ្ទអ្នកបួសឯចាស់ និងដូចការរឭករបស់ព្រះយស ដែលធ្វើសត្តសតិកសង្គីតិ ញាំញីភិក្ខុ ១ ម៉ឺនរូប ព្រោះអធិករណ៍មានវត្ថុ ១០ និងដូចការរឭករបស់ព្រះមោគ្គលីបុត្តតិស្សត្ថេរ ដែលធ្វើសហស្សកសង្គីតិ សង្កត់សង្កិនភិក្ខុ ៦ ម៉ឺន រូប មិនធ្វើការក្ដៅក្រហាយក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ដូច្នោះ ។ ទាំងអធិករណ៍ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងនោះ ដែលភិក្ខុចោទហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពដែលព្រះសាសនាជារបស់មានសិរី ដូចព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យ ដែលប្រាសចាកទោសជាគ្រឿងសៅហ្មង ។

[១៦៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អច្ចិទ្ទេន អប្បដិមំសេន** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បណ្ដាគ្រហស្ថ និងបព្វជិតទាំងឡាយណាមួយ ជាអ្នកដែលបុគ្គលណាប្រហារហើយក្តី វេជ្ជកម្មទាំងឡាយ មានការវះជាដើម ដែលបុគ្គលណាធ្វើហើយដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយក្តី កាយសមាចាររបស់បុគ្គលនោះ ជារបស់ធ្លុះ ដូចស្លឹកត្នោតដែលកណ្ដៀរស៊ី និងឈ្មោះថា មានទោស ដែលគួរចាប់ថ្នាក់ ព្រោះជារបស់ដែលគប្បីចាប់ពាល់បាន គឺដើម្បីចាប់ថ្នាក់ក្នុងទីណាមួយបាន ។ កាយសមាចារដែលប្លែកគ្នា គប្បីជ្រាបថា មិនមានប្រហោងធ្លុះធ្លាយ មិនមានទោសដែលគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ។

ឯវចីសមាចារ រមែងជារបស់ធ្លុះ និងមានទោស គួរចាប់ថ្នាក់ ព្រោះនិយាយកុហក និយាយចាក់ដោត និយាយញុះញង់ និងចោទអាបត្តិមិនមានមូលជាដើម ។ វចីសមាចារដែលផ្ទុយគ្នា គប្បីជ្រាបថា មិនមានប្រហោងធ្លុះ និងមានទោសដែលគួរចាប់ថ្នាក់ ។

[១៦៦] បទថា **មេត្តំ នុ ខោ មេ ចិត្តំ** សេចក្តីថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញមានមេត្តា កាត់កង្វល់ដែលសង្កត់ហើយ ដោយការដាក់ចិត្តក្នុងកម្មដ្ឋានភាវនា ។ បទថា **អណាឃាតំ** បានដល់ វៀរចាកអាឃាត អធិប្បាយថា ប្រាសចាកអាឃាតដោយអំណាចការសង្កត់សង្កិនទុក ។

[១៦៨] បទថា **ឥធំ បណាវុសោ កត្ថ វុត្តំ ភគវតា** សេចក្តីថា សិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ក្នុងនគរណា ។

[១៦៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **កាលេន វក្ខាមិ** ជាដើម គប្បីជ្រាប

ដូច្នេះ ភិក្ខុមួយរូប កាលញ៉ាំងបុគ្គលម្នាក់ ឲ្យធ្វើឱកាសហើយ ទើបចោទ ឈ្មោះថា ពោលដោយកាល ។ កាលចោទក្នុងជំនុំសង្ឃ ជំនុំគណៈ រោងស្លាកបបរ រោងវិតក្ក ផ្លូវដែលត្រាច់ភិក្ខា និងរោងឆាន់ជាដើមក្តី ក្នុងខណៈដែលឧបដ្ឋាកទាំងឡាយបវារណាក្តី ឈ្មោះថា ពោលដោយមិនមែនកាល ។

កាលពោលដោយពាក្យសច្ចៈ ឈ្មោះថា ពោលដោយពាក្យពិត ។

កាលពោលថា នែអ្នកដ៏ចម្រើន នែអ្នកជាធំ នែអ្នកត្រាច់ទៅក្នុងបរិស័ទ នែអ្នកកាន់បង្សុកូល នែអ្នកធម្មកថិក នេះសមគួរដល់លោក ឈ្មោះថា ពោលដោយពាក្យគ្រោតគ្រាត ។

តែបើពោលឲ្យជាវាចាអាស្រ័យហេតុថា លោកដ៏ចម្រើន លោកជាអ្នកធំ លោកជាអ្នកត្រាច់ទៅក្នុងបរិស័ទ លោកជាអ្នកសមាទានបង្សុកូល លោកជាធម្មកថិក នេះសមគួរដល់លោក ឈ្មោះថា ពោលដោយពាក្យពីរោះ ។

កាលពោលឲ្យជាពាក្យអាស្រ័យនឹងហេតុ ឈ្មោះថា ពោលដោយវាចាប្រកបដោយប្រយោជន៍ ។

បទថា **មេត្តចិត្តោ វក្ខាមិ នោ ទោសន្តរោ** សេចក្តីថា អញនឹងចូលទៅតាំងមេត្តាចិត្តពោល និងមិនជាអ្នកមានចិត្តប្រទូស្តពោល ។

[១៧៤] ពីរបទថា **អជ្ឈត្តំ មនសិករិត្វា** បានដល់ គប្បីញ៉ាំងគំនិតរបស់ខ្លួនឲ្យកើតឡើង ។ បទថា **ការុញ្ញតា** នោះ បានដល់ ការមានករុណា ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងករុណា និងធម៌ជាចំណែកខាងដើមនៃករុណា ដោយការមានករុណានេះ ។

ការស្វែងរកប្រយោជន៍ ឈ្មោះថា ភាពជាអ្នកស្វែងប្រយោជន៍ ការប្រកបព្រមដោយប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា ភាពជាអ្នកអនុគ្រោះ ។

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងមេត្តា និងធម៌ជាចំណែកខាងដើមនៃមេត្តា ដោយភាពជាអ្នកស្វែងប្រយោជន៍ និងភាពជាអ្នកអនុគ្រោះសូម្បីទាំងពីរ ។

ការឲ្យចេញចាកអាបត្តិហើយ ឲ្យតាំងនៅក្នុងចំណែកនៃបុគ្គលបរិសុទ្ធ ឈ្មោះថា ការចេញចាកអាបត្តិ ។ ការដែលពិចារណាក្តី ហើយឲ្យចុងចោទវត្តក អាងយកពាក្យប្តេជ្ញា ធ្វើកម្មតាមដែលប្តេជ្ញាយ៉ាងណា ឈ្មោះថា ភាពជាអ្នកធ្វើព្រះវិន័យឲ្យជាទីគោរព ។

បទថា **ឥមេ បញ្ច ធម្មេ** *សេចក្តីថា ធម៌ណាដែលតថាគតពោលហើយដោយន័យ មានបទថា* **ការុញ្ញតា** *ជាដើម ភិក្ខុអ្នកចោទ គប្បីពិចារណាធម៌ទាំង ៥ នេះក្នុងខ្លួនហើយ សឹមចោទអ្នកដទៃ ដូច្នេះឯង ។*

[១៧៥] បទថា **សច្ចេ ច អកុប្បេ ច** *សេចក្តីថា ភិក្ខុចុងចោទគប្បីតាំងនៅក្នុងពាក្យពិត និងក្នុងភាពជាអ្នកមិនក្រោធ ពិតហើយ ចុងចោទត្រូវឆ្លើយតាមពិត និងត្រូវមិនធ្វើអាការក្រោធអាក់អន់ អធិប្បាយថា មិនគប្បីក្រោធដោយខ្លួនឯង មិនគប្បីទ្រគោះបោះបោកអ្នកដទៃ ។*

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ចប់

វិនយបិដក

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ

[១៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតី គោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតី គោតមី ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមាន ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបាន ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាប ច្បាស់ហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលសូមអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈ ជាគម្រប់បីដងផង យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុគ្រាមគួរនឹងបានចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ ព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងកុំគាប់ព្រះទ័យឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។

លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បាន (ជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ (ដូច្នោះ) ក៏ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ទ្រង់ព្រះកន្សែង ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរួចចៀសចេញទៅ ។

[១៧៨] លំដាប់នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលពស្តុតាមគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយយាងចេញទៅកាន់ចារិកនគរវេសាលី លុះយាងទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានទៅដល់នគរវេសាលីនោះឯង ។ មានសេចក្តីតំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងកូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័ន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឲ្យគេកោរព្រះកេសាហើយ ស្លៀកសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកអម្ចត់ ក៏ទ្រង់យាងសំដៅទៅនគរវេសាលី ចូលទៅកាន់កូដាគារសាលា នាព្រៃមហាវ័នទៀបក្រុងវេសាលីនោះតាមលំដាប់ ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីជាច្រើន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងពីរពុះពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបខ្លោងទ្វារខាងក្រៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានឃើញព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងគូពុះពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ កំពុងតែឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបខ្លោងទ្វារខាងក្រៅ លុះបានឃើញហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹង

ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ហេតុអ្វី បានជាព្រះនាងមានព្រះបាទទាំងគូពុះពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបខ្លោងទ្វារខាងក្រៅដូច្នេះ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បានជាដូច្នោះ ព្រោះតែព្រះមានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងសោះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មានវាចាថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើដូច្នោះ សូមព្រះនាងទ្រង់ចាំអាត្មាភាពក្នុងទីនេះមួយរំពេចសិនចុះ ទម្រាំអាត្មាភាពទៅក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ។

[១៧៩] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនេះ មានព្រះបាទទាំងគូពុះពង មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ជាទុក្ខ តូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបខ្លោងទ្វារខាងក្រៅ (ព្រោះជ្រាបថា) ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យ

មាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគ ជាគម្រប់ពីរដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយអានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគជាគម្រប់បីដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ឃាត់ថា កុំឡើយ អានន្ទ អ្នកកុំចូលចិត្តឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ (នោះ) ឡើយ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រិះរិះថា ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយទេ បើដូច្នេះ គួរតែអាត្មាអញក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះមានព្រះភាគដោយបរិយាយផ្សេងៗ ទៀត ដើម្បីឲ្យមាតុគ្រាមចេញចាក

ផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយ តើអាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរឬទេ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ (បើ) មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ក៏អាចដើម្បីធ្វើជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះបាន ។ ព្រះអានន្ទក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ អាចដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកទាគាមិផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះ បានដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានឧបការៈច្រើន ជាព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាងបានទ្រាំទ្រថែរក្សាថ្វាយទឹកក្សីរ កាលព្រះមាតាទ្រង់ទិវង្គតទៅ ព្រះនាងបានបំបៅព្រះអង្គ (តរៀងមក) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ ។

[១៨០] ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ (ឯគរុធម៌ ៨ នោះ) គឺភិក្ខុនីសូម្បីឧបសម្បទាបានមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួលធ្វើអញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ ២ ប្រការ គឺសួរឧបោសថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទអំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ត ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយ

បរិយាយណាមួយឡើយធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបអស់ជីវិត ១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបអស់ជីវិត ១ ម្នាលអានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ ។

[១៨១] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានរៀនគរុធម៌ទាំង ៨ ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ (ចាំស្ទាត់ហើយ) ក៏ចូលទៅរកព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង ៨ បាន ឧបសម្បទានោះ ទើបបានសម្រេចដល់ព្រះនាង (ឯគរុធម៌ទាំង ៨ នោះគឺ) ភិក្ខុនីសូម្បីបានឧបសម្បទាមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួលធ្វើអញ្ជលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសក្នុងថ្ងៃនោះ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ ២ ប្រការ គឺសួរឧបោសថ ចូលទៅស្តាប់ឱវាទអំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សា

រូបហើយ ត្រូវបវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ដោយស្ថានទាំង ៣ គឺ ឃើញក្តី ឮក្តី រង្កៀសក្តី ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បីប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុដោយបរិយាយណាមួយឡើយ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ តាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានឧបសម្បទានេះទៅ) ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញទេ ធម៌នេះ ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រព្រឹត្តគរុធម៌ទាំង ៨ នេះបាន ឧបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាងមិនខាន ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ស្ត្រី ឬបុរសនៅក្រមុំកំលោះ តែងចូលចិត្តស្អិតស្អាងខ្លួន សិតសក់ស្អាតហើយ បានកម្រងផ្កាឧប្បលក្តី ផ្កាម្លិះក្តី ផ្កាដែលមានក្លិនក្រអូបណាស់ក្តី ហើយទទួលយកដោយដៃទាំងពីរ តម្កល់ទុកលើអវយវៈដ៏ឧត្តម គឺត្បូងយ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹងទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ទាំង

៨ នេះ (ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត) ហើយមិនប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ដូច្នោះដែរ ។

[១៨២] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានទទួលហើយ ព្រះមាតុច្ឆានៃព្រះមានព្រះភាគ បានឧបសម្បទារួចហើយ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ បើប្រសិនណាជាមាតុគ្រាមមិនបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយទេ ម្នាលអានន្ទ ព្រហ្មចារ្យនឹងបានតាំងនៅជាអង្វែង ព្រះសទ្ធម្ម គឺអរហត្តផល ក៏នឹង បានតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ម្នាលអានន្ទ តែកាលណាមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះព្រហ្មចារ្យមិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ឥឡូវនេះ ព្រះសទ្ធម្មនឹងស្ថិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំវិញ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញចាក ផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចត្រកូលទាំងឡាយណានីមួយ ដែលមានស្ត្រីច្រើនមានប្រុសតិច ត្រកូលទាំងនោះ ពួកចោរលួចក្អមឆ្នាំង ក៏អាចចូលមកបំផ្លាញបានដោយងាយ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ

ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ គឺព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជារោគជាតិ ឈ្មោះសេតដ្ឋិកា (ក្រា) ធ្លាក់ចុះក្នុងស្រែស្រូវណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ស្រែស្រូវនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមបានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្នួសក្នុងធម្មវិន័យ គឺ ព្រហ្មចារ្យណា ព្រហ្មចារ្យនោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចរោគជាតិឈ្មោះមញ្ជេដ្ឋិកា (ដង្កូវក្រា) ធ្លាក់ចុះ ក្នុងច្បារអំពៅណា ដែលកំពុងតែលូតលាស់ល្អ ច្បារអំពៅនោះ មិនបានតាំងនៅអង្វែង ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ ៨ ប្រការ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិហើយ ចំពោះភិក្ខុនីជាដំបូង ដើម្បីមិនឲ្យ (ភិក្ខុនី) ប្រព្រឹត្តកន្លងជរាបដល់អស់ជីវិត ម្នាលអានន្ទ ប្រៀបដូចជាបុរសប្រញាប់លើកទំនប់ ទប់ទឹកស្រះដ៏ធំ ដើម្បីនឹងទប់ទឹកមិនឲ្យហូរចេញទៅជាជរាប ។

គរុធម៌ទាំង ៨ របស់ពួកភិក្ខុនី ចប់

[១៨៣] លំដាប់នោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រតិបត្តិដូចម្ដេច ក្នុងនាងសាកិយានីទាំងនេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឲ្យឃើញតាម

ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ដែលព្រះមានព្រះភាគបានពន្យល់ឲ្យឃើញតាម ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថារួច ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

[១៨៤] លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងនោះ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា (មិនបានឧបសម្បទាទេ) យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា (បានឧបសម្បទា) ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះ នាំគ្នាមកនិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនី ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់

ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានមកនិយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនេះមកនិយាយនឹងខ្ញុំថា ព្រះនាងជាម្ចាស់ ជាអនុបសម្បន្នា យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ទើបជាឧបសម្បន្នា ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បានបញ្ញត្តិដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ គរុធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង ដែលព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីបានទទួលហើយ ដោយចំណែកណា ចំណែកនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីនោះ ។

[១៨៥] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ

ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីពោល (នឹងខ្ញុំព្រះអង្គ) យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់តែម្នាក់ឯង នឹងសូមពរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលីនិងសាមីចិកម្មដល់ពួកភិក្ខុផង ដល់ពួកភិក្ខុនីផង តាមលំដាប់វស្សាចាស់ខ្ចី ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ការសូមនេះ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យទេ ត្រង់ពាក្យដែលថា ឲ្យតថាគតអនុញ្ញាតនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្មដល់មាតុគ្រាម (នោះ) ម្នាលអានន្ទ អម្បាលដូចជាពួកតិត្ថិយដទៃអស់នេះ ដែលជាអ្នកពោលធម៌អាក្រក់ ម្តេចគង់តែមិនធ្វើនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្មចំពោះមាតុគ្រាមដែរ ចំណង់បើតថាគត នឹងអនុញ្ញាតនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលី និងសាមីចិកម្ម ដល់មាតុគ្រាមដូចម្តេចបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើនូវការថ្វាយបង្គំ ការក្រោកទទួល ការធ្វើអញ្ជលីនិងសាមីចិកម្ម ចំពោះមាតុគ្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៦] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះ

មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ជារបស់ពួកភិក្ខុនីដែលទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុសិក្សាយ៉ាងណា ពួកភិក្ខុនីក៏ត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះយ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសួរទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី សិក្ខាបទទាំងឡាយណា សម្រាប់ភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុផង ពួកភិក្ខុនីត្រូវសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដូចតថាគតបានបញ្ញត្តិទុកមកហើយចុះ ។

[១៨៧] គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះមានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី លុះគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញអំពីពួក (ហើយទៅនៅក្នុងទីស្ងាត់) មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានតែសេចក្តីព្យាយាម កម្តៅ

កិលេស (ឲ្យរីងស្ងួត) មានចិត្តបញ្ជូនទៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ព្រោះស្តាប់ធម៌ណារបស់ព្រះមានព្រះភាគ សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងធម៌ (នោះ) ដោយសង្ខេប (ដល់ខ្ញុំម្ចាស់) ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំងឡាយណាថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រាសចាកការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាទេ ម្នាលព្រះនាងគោតមី មួយវិញទៀត ព្រះនាងគប្បីដឹងនូវធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបដោយតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការមិនសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការសន្សំ

កិលេសវដ្ដៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីប្រាថ្នាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីសន្ដោស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីមិនសន្ដោស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការស្ងប់ស្ងាត់ចាកពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការច្រឡូកច្រឡំដោយពួក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការប្រារព្ធសេចក្ដីព្យាយាម មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយងាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យគេចិញ្ចឹមបានដោយក្រ ម្នាលព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងគប្បីចាំទុកដោយចំណែកមួយថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្ដាហើយ ។

[១៨៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានសម្ដែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្ដែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរសម្ដែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ សម្ដែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសម្ដែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំង

នេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះ មុខជានឹងត្រេកអរជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ (ទៀត) ។ កាលដែលមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានឮច្បាស់ ។ លំដាប់នោះភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីផងគ្នាចុះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខយ៉ាងនេះ ។

[១៩០] ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានសម្តែងអាបត្តិចេញ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនមែនមិនត្រូវសម្តែងអាបត្តិចេញទេ ភិក្ខុនីណាមិនសម្តែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវសម្តែងអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន

សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ។

[១៩១] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបានឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្វះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្វះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្វះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដី ហើយធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីសម្តែងអាបត្តិ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាភរិយារបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងវេលាយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះ មកខមាទោសនឹងគ្នា ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវទទួលអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។

[១៩២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនបានធ្វើកម្ម (មានតជ្ជ-

នីយកម្មជាដើម) ដល់ភិក្ខុនី ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អ្នកណាហ្ន៎ គួរនឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីដែលភិក្ខុបានធ្វើកម្មរួចហើយ លុះឃើញភិក្ខុ (កំពុងដើរ) ក្នុងច្រករហូតខ្វះ ក្នុងច្រកទាល់ខ្វះ ក្នុងផ្លូវបែកជាបីខ្វះ ក៏ដាក់បាត្រលើផែនដី ហើយធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីខមាទោសថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សម្គាល់ថា យើងលែងធ្វើយ៉ាងនេះទៀតហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ (បានឃើញ) ដូច្នោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងពេលយប់ប្រទូស្តគ្នា គឺរួមដំណេកជាមួយគ្នា ឥឡូវនេះ មកខមាទោសនឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនបានដឹងថា ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយថា នាងទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើកម្មយ៉ាងនេះ ។

[១៩៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងជជែកគ្នាកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ពោលចាក់ដោតគ្នាដោយលំពែង គឺមាត់ មិនមានអ្នកណាអាចរម្ងាប់នូវអធិករណ៍នោះបានឡើយ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។

[១៩៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ កាលបើភិក្ខុបានវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយគួរដល់កម្មខ្លះ គួរដល់អាបត្តិខ្លះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មេត្តាធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីចុះ សូមលោកម្ចាស់ទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីចុះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍របស់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ពួកភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យភិក្ខុលើកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។

[១៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីជាសិស្សរបស់ឧប្បលវណ្ណាភិក្ខុនីទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់ ៧ ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុនីនោះ ច្រើនភ្លេចស្មារតី

វិន័យដែលបានរៀនមកហើយចេះតែភ្លេចទៅវិញ ។ ភិក្ខុនីនោះ ឮដំណឹងថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបំណងនឹងស្តេចទៅកាន់នគរសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនេះបានទៅតាមព្រះមានព្រះភាគ រៀនវិន័យអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ អាត្មាអញនេះជាមនុស្សភ្លេចច្រើន វិន័យដែលបានរៀនហើយ ចេះតែភ្លេចទៅវិញ ធម្មតាមាតុគ្រាម នឹងដើរតាមព្រះសាស្តាអស់មួយជីវិត ក៏លំបាកពេកណាស់ បើដូច្នោះ អាត្មាអញនឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះ ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ តំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ពួកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ បង្ហាញវិន័យដល់ពួកភិក្ខុនីបាន ។

ភាណវារៈទី ១

[១៩៧] លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងវេសាលី គួរតាមពុទ្ធអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ស្តេចទៅកាន់ចារិកនគរសាវត្ថី កាលត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់ច្ពោះទៅកាន់នគរសាវត្ថីនោះ ។ មានសេចក្តីតំណាលថា ព្រះមានព្រះភាគគង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបនគរសាវត្ថីនោះ ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសាចកក់និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនីដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរក្នុងពួកយើង ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមាន

ព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសាចភក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជាអវន្ទិយបុគ្គល (បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យភិក្ខុនីសំពះ) ។

[១៩៨] សម័យនោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី លាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីដោយ គិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងពួកយើង ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវលាត់ភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុនី មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកបុរសលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទេ ភិក្ខុណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ

អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះឲ្យជា អវន្ទិយបុគ្គល ។

[១៩៩] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសាចភក់ និងទឹកទៅលើពួកភិក្ខុ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវសាចភក់ និងទឹក ទៅលើពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាសាច ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម គឺហាមប្រាម ។ លុះហាមប្រាមហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទទួលយកដោយស្រុះស្រួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ នោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

[២០០] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ បើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) ផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានពួកភិក្ខុត្រេកអរមករកពួកយើង

។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកដោះបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកភ្លៅបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវបើកអង្គជាតបង្ហាញពួកភិក្ខុ មិនត្រូវចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុ (ដោយអសទ្ធម្ម) មិនត្រូវផ្សំផ្គុំ (ពួកភិក្ខុនីលេង) ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាផ្សំផ្គុំលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) ធ្វើអាវរណកម្ម (ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ) ។ លុះធ្វើអាវរណកម្មហើយ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏មិនទទួលដោយស្រុះស្រួល ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីសង្ឃ) បញ្ឈប់ឱវាទ ។

[២០១] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ការធ្វើឧបោសថកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទហើយ គួរដែរឬមិនគួរទេ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវធ្វើឧបោសថកម្ម ជាមួយនឹងភិក្ខុនីដែលភិក្ខុនីសង្ឃបញ្ឈប់ឱវាទទេ ដ្បិតអធិករណ៍នោះមិន

ទាន់រម្ងាប់នៅឡើយ ។

[២០២] សម័យនោះ ឧទាយីដ៏មានអាយុបញ្ឈប់ឱវាទហើយចេញទៅកាន់ទីចារិក ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ឧទាយីមិនសមបើនឹងបញ្ឈប់ឱវាទ ហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកសោះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទហើយចេញទៅកាន់ទីចារិកទេ ភិក្ខុណាចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៣] សម័យនោះ មានពួកភិក្ខុល្ងង់ មិនឈ្លាសបញ្ឈប់ឱវាទ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាស មិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៤] សម័យនោះ ពួកភិក្ខុបញ្ឈប់ឱវាទក្នុងទីដែលមិនមានរឿងមិនមានហេតុ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទ ក្នុងទីដែលឥតរឿងឥតហេតុទេ ភិក្ខុណាបញ្ឈប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ឈប់ឱវាទហើយ មិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ (មិនជំនុំជម្រះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២០៦] សម័យនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនទៅទទួលឱវាទទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅទទួល វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២០៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់នាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះនឹងត្រេកត្រអាលជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវទៅទទួលឱវាទ (ព្រមគ្នា) ទាំងអស់ទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបួន ឬប្រាំរូប ទៅទទួលឱវាទ (ម្តងៗ បាន) ។

[២០៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូបនាំគ្នាទៅទទួលឱវាទ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ដូច្នោះទៀតថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ភិក្ខុនីទាំងនេះ ជាសហាយរបស់ភិក្ខុទាំងនេះ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងនេះមកត្រេកត្រអាលជាមួយនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីបួនប្រាំរូប មិនត្រូវទៅទទួលឱវាទទេ បើទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីពីរ ឬ

បីរូបទៅទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប ធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទា ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង សូមចូលមកទទួលយកឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវបានចូលមកទទួលយកឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុអ្នកសម្ដែងបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនីសង្ឃថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុសង្ឃផង ចូលមកទទួលឱវាទផង បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮថា ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវបានចូលមកទទួលឱវាទ ។ ភិក្ខុសម្ដែងបាតិមោក្ខគប្បីពោលថា មានភិក្ខុណាទីមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីដែរឬ ។ បើមានភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្ដែងបាតិមោក្ខនិយាយថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលសង្ឃបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីសង្ឃចូរចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីទេ ត្រូវភិក្ខុអ្នកសម្ដែងបាតិមោក្ខនិយាយថា លោកដ៏មានអាយុអង្គណា អាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ។ បើភិក្ខុណាមួយអាចទូន្មានភិក្ខុនីបាន ទាំងភិក្ខុនោះក៏ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការផង ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវចូលទៅរកភិក្ខុនោះចុះ ។ បើមិនមានភិក្ខុណាមួយ អាចនឹងទូន្មានភិក្ខុនីបានទេ ភិក្ខុអ្នកសម្ដែងបាតិមោក្ខគប្បីប្រាប់ថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកទូន្មានភិក្ខុនីនោះ មិន

មានទេ ចូរភិក្ខុនីសង្ឃសម្រេចប្រយោជន៍ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាចុះ ។

[២០៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវប្រកែក មិនព្រមទទួលឲ្យឱវាទទេ ភិក្ខុណាមិនព្រមទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១០] សម័យនោះ មានភិក្ខុ ១ រូបល្ងង់ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយ ពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទចុះ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាមនុស្សល្ងង់ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ពួកភិក្ខុនីពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទទួលឲ្យឱវាទចុះ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ត្រូវភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។

[២១១] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបមានជំងឺ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនាំគ្នាចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាមនុស្សមានជំងឺ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលឲ្យឱវាទ ។ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះ

មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា ឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ភិក្ខុល្ងង់ និងភិក្ខុឈឺ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន ។

[២១២] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកដំណើរ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង យើងជាអ្នកដំណើរ យើងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា លើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺចេញ ត្រូវឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យលើកលែងភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ឲ្យភិក្ខុដែលក្រៅពីនេះ ទទួលឲ្យឱវាទបាន ។

[២១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ដ្បិតយើងជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ យើងនឹងទទួលឲ្យឱវាទដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនិយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមមេត្តាទទួលឲ្យឱវាទ ដ្បិតហេតុនេះ ព្រះ

មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឲ្យលើកលែងតែភិក្ខុល្ងង់ លើកលែងតែភិក្ខុឈឺ និង លើកលែងតែភិក្ខុអ្នកដំណើរចេញ ឲ្យភិក្ខុក្រៅពីនេះទទួលឲ្យឱវាទបាន ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃទទួលឲ្យឱវាទផង ឲ្យធ្វើសង្កេត (សេចក្តីកំណត់) ផងថា អាត្មាអញនឹងផ្លាស់ទៅក្នុងទីនោះ ។

[២១៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឲ្យឱវាទ ហើយមិនបានប្រាប់ដល់ (ភិក្ខុអ្នកសម្តែងបាតិមោក្ខ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុមិនប្រាប់ឱវាទ (ដល់ភិក្ខុនី) ទេ ភិក្ខុណាមិនប្រាប់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលឲ្យឱវាទហើយមិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត) ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវមិនផ្លាស់ទី (តាមសង្កេត) ទេ ភិក្ខុណាមិនផ្លាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនទៅកាន់ទីដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវខានទៅកាន់ទីដែលសង្ឃកំណត់ហើយទេ ភិក្ខុនីណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទ្រទ្រង់វត្ថពន្ធចង្កេះវែងៗ

ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយវត្ថុពន្ធចង្កេះនោះ(១) ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់វត្ថុពន្ធចង្កេះវែងទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតវត្ថុពន្ធចង្កេះល្មមព័ទ្ធតែមួយជុំបាន មិនត្រូវចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយវត្ថុពន្ធចង្កេះនោះទេ ភិក្ខុនីណាចងរឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើអំពីបន្ទោះឫស្សី ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់ស ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់ស ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់សូត្រ ចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើពីបន្ទោះឫស្សី មិនត្រូវចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងស្បែក មិនត្រូវចងរឹតត្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់ស មិនត្រូវចងរឹត

១- មើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់ស មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់ស មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ មិនត្រូវចងរឹតឆ្អឹងជំនីរដោយសំណុំសំពត់សូត្រទេ ភិក្ខុនីណាចងរឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២១៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យគេជំត្រគាកដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្នងគោ ឲ្យគេជំត្រគាក ឲ្យគេជំដៃ ឲ្យគេជំខ្នងដៃ ឲ្យគេជំជើង ឲ្យគេជំខ្នងជើង ឲ្យគេជំភ្លៅ ឲ្យគេជំមុខ ឲ្យគេជំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេជំត្រគាកដោយឈើ មានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងស្នងគោ មិនត្រូវឲ្យគេជំត្រគាក មិនត្រូវឲ្យគេជំដៃ មិនត្រូវឲ្យគេជំខ្នងដៃ មិនត្រូវឲ្យគេជំជើង មិនត្រូវឲ្យគេជំខ្នងជើង មិនត្រូវឲ្យគេជំភ្លៅ មិនត្រូវឲ្យគេជំមុខ មិនត្រូវឲ្យគេជំសាច់ជើងធ្មេញ ដោយឈើមានសណ្ឋានដូចឆ្អឹងចង្កាគោទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យគេជំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២០] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីលាបមុខ ប្រោះមុខ ខាត់មុខ ចឹមមុខ ស្រឡាបខ្លួន ស្រឡាបមុខ ស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលា (ម្សៅលាប) ។ មនុស្សទាំងឡាយ

ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថ អ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវលាបមុខ មិនត្រូវប្រោះមុខ មិនត្រូវខាត់មុខ មិនត្រូវចឹមមុខ មិនត្រូវស្រឡាបខ្លួន មិនត្រូវស្រឡាបមុខ មិនត្រូវស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខ ដោយគ្រឿងលាបលាយដោយមនោសិលាទេ ភិក្ខុនីណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២១] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ធ្វើនូវគំនូសខាងក្រោមមាត់(១) ធ្វើគំនូសប្លែកៗ ត្រង់ថ្ពាល់ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួច ឈរត្រង់ទ្វារ បង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល ប្រើឲ្យគេលេងមហោស្រព បំបួសស្រីផ្កាមាស តាំងរោងសុរា តាំងរោងលក់សាច់ បើករានផ្សារ ដំឡើងថ្លៃ (ទំនិញ) ប្រកបជំនួញ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើ លក់វត្ថុខ្ចី និងវត្ថុទុំ (តាំងរានផ្សារលក់ដូររបស់រាយរង) ទ្រទ្រង់កម្រាលស្នាច់ដោយរោមចៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនត្រូវធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ មិនត្រូវធ្វើគំនូសប្លែកៗ ត្រង់ថ្ពាល់ មិនត្រូវក្រឡេកមើលតាមបង្អួច មិនត្រូវឈរត្រង់មាត់ទ្វារ បង្ហាញកាយពាក់កណ្តាល មិន

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ត្រូវប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រព មិនត្រូវបំបួសស្រីផ្កាមាស មិនត្រូវតាំងរោងសុរា មិនត្រូវតាំងរោងលក់សាច់ មិនត្រូវបើករានផ្សារ មិនត្រូវជំឡើងថ្លៃ (ទំនិញ) មិនត្រូវប្រកបជំនួញ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើ មិនត្រូវឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើ មិនត្រូវឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើ មិនត្រូវឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើ មិនត្រូវលក់វត្ថុខ្ចី និងវត្ថុទុំ (តាំងរានផ្សារលក់ដូររបស់រាយរង) មិនត្រូវទ្រទ្រង់កម្រាលស្នាច់ដោយរោមចៀមទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងខ្ចីសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរហង្សបាទសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ដាច់ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ ទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ ទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង ទ្រទ្រង់មួក ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខៀវសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងខ្ចីសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរហង្សបាទសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរខ្មៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរក្រហមក្រមៅសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរលឿងទុំសុទ្ធ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយមិនបានកាត់ដាច់

មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្កាឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់ចីវរមានជាយវិចិត្រដោយផ្លែឈើ មិនត្រូវទ្រទ្រង់អាវបំពង់វែង មិនត្រូវទ្រទ្រង់មួកទេ ភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូប កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ ។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះជជែកគ្នាថា បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង បរិក្ខារនេះត្រូវបានយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនី កាលដែលទាបនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះដូច្នេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាឥស្សរៈលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះ ត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសិក្ខមានា ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរី កាលដែលទៀបនឹងមរណកាល បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះយ៉ាងនេះ ភិក្ខុសង្ឃមិនជាធំក្នុងបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនោះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ កាលដែលទៀបនឹងមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃមិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនោះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើសាមណេរ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបាសក ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ បើឧបាសិកា ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើនរណាៗ ដទៃ កាលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណកាលហើយ បានផ្តាំយ៉ាងនេះថា អំណើះអំពីខ្ញុំទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ ចូរបានទៅជារបស់សង្ឃចុះយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីសង្ឃ មិនជាធំលើបរិក្ខារនោះទេ បរិក្ខារនុ៎ះត្រូវបានជារបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។

[២២៤] សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ជាភរិយាចាស់របស់ស្តេចមល្លៈចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី (បួសថ្មី) លុះបានឃើញភិក្ខុមួយរូបមានកម្លាំងថយដើរទៅតាមច្រក ប៉ះដោយចង្កួយស្មា ភិក្ខុនោះក៏ដួលចុះទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីនឹងដើរទៅប៉ះភិក្ខុទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យប៉ះភិក្ខុឡើយ ភិក្ខុនីណាឲ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឃើញភិក្ខុហើយ ត្រូវចៀសចេញអំពីចម្ងាយ បើកផ្លូវឲ្យ ។

[២២៥] សម័យនោះ មានស្ត្រីម្នាក់ជាស្រីប្តីលែងហើយ មានផ្ទៃដោយសហាយ ។ ស្រីនោះរំលូតកូនចេញហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីជាកុលុបកីថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់សូមដាក់កូនខ្ចីនេះក្នុងបាត្រយកទៅចុះ ភិក្ខុនីនោះដាក់កូនខ្ចីនោះក្នុងបាត្រ ហើយបិទបាំងនឹងសង្ឃាដិដើរទៅ ។ សម័យនោះឯង មានបិណ្ឌចារិកភិក្ខុ ១ រូបសមាទានថា បើអាត្មាអញបានចង្ហាន់ជាដំបូងណា ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្ហាន់នោះដល់ភិក្ខុក្តី

ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនបរិភោគ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះបានឃើញភិក្ខុនីនោះហើយ និយាយពាក្យនេះថា ហ៏នាង នាងទទួលយកចង្ហាន់ចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈពីរដងថា ហ៏នាង ចូរនាងទទួលយកចង្ហាន់ទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយលោកម្ចាស់ ភិក្ខុនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះអស់វារៈបីដងថា ហ៏នាង ចូរនាងទទួលយកចង្ហាន់ទៅចុះ ។ ភិក្ខុនីឆ្លើយថា ណ្ហើយលោកម្ចាស់ ភិក្ខុប្រាប់ថា ម្នាលនាង យើងបានសមាទានថា (បើ) អាត្មាអញបានចង្ហាន់ណាជាដំបូង ហើយមិនទាន់បានឲ្យចង្ហាន់នោះដល់ភិក្ខុក្តី ដល់ភិក្ខុនីក្តី អាត្មាអញក៏មិនឆាន់ចង្ហាន់នោះទេ ម្នាលនាង ហ៏ចូរនាងទទួលយកចង្ហាន់នេះទៅចុះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ កាលបើភិក្ខុនោះបង្ខំ (ឲ្យទទួល) ក៏បង្ហាញបាត្រថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមនិមន្តមើលកូនខ្ចីក្នុងបាត្រ តែសូមលោកម្ចាស់កុំប្រាប់នរណាឡើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់រឿងនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាដាក់យកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឃើញភិក្ខុ ហើយត្រូវបើកបាត្របង្ហាញ ។

[២២៦] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានឃើញភិក្ខុហើយ ប្តូរបាត្រប្រាប់ថ្លៃបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ឃើញភិក្ខុហើយប្តូរបាត្ររួចប្រាប់ថ្លៃបាត្រសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃើញភិក្ខុ ហើយប្តូរបាត្រ រួចប្រាប់ថ្លៃបាត្រទេ ភិក្ខុនីណាប្រាប់ថ្លៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុនីឃើញភិក្ខុហើយបើកបាត្របង្ហាញ ប្រសិនបើមានអាមិសៈណានៅក្នុងបាត្រ ត្រូវនិមន្តភិក្ខុ ដោយអាមិសៈនោះចុះ ។

[២២៧] សម័យនោះឯង មាននិមិត្តរបស់បុរសដែលគេចោលក្នុងប្រកក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្តនោះដោយផ្ចិតផ្ចង់ ។ មនុស្សទាំងឡាយធ្វើសំឡេងហ៊ោ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងអម្បាលនោះ ចូលទៅកាន់លំនៅ (ភិក្ខុនី) ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ ភិក្ខុនីណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលទៅគយគន់និមិត្តរបស់បុរសសោះ ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏ប្រាប់រឿងនោះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវគយគន់មើលនិមិត្តរបស់បុរស ភិក្ខុនីណា ចូលទៅគយគន់មើល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៨] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ឲ្យអាមិសៈ (នោះ) ទៅពួកភិក្ខុនី ។ មនុស្សទាំងឡាយនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ទាំងនេះឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ខ្លួនឯងទៅអ្នកឯទៀតទេ យើងទាំងឡាយមិនចេះឲ្យទានឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យ (អាមិសៈ) ដែលគេឲ្យសម្រាប់ឆាន់ទៅអ្នកឯទៀតទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៩] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ពួកភិក្ខុក៏សម្បូរច្រើនឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យៗ (អាមិសៈ) ដល់សង្ឃ អាមិសៈក៏កាន់តែសម្បូរច្រើនណាស់ទៅទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យៗ អាមិសៈទៅជាបុគ្គលក៏បាន ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើការសន្សំអាមិសៈជាច្រើន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ឬភិក្ខុឲ្យគេទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយបរិភោគចុះ ។

[២៣១] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ពួក

ភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យ (អាមិសៈ) នោះដល់ពួកភិក្ខុ ។ មនុស្ស ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យអាមិសៈដែលគេឲ្យបរិភោគខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុឯទៀតសោះ យើងរាល់គ្នាមិន បេះឲ្យទានឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យអាមិសៈដែលគេ ឲ្យសម្រាប់បរិភោគខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុឯទៀតទេ ភិក្ខុនីណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៣២] សម័យនោះឯង អាមិសៈរបស់ភិក្ខុនីសម្បូណ៌ច្រើនឡើង ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) ឲ្យ អាមិសៈដល់សង្ឃ (អាមិសៈ) ក៏កាន់តែសម្បូណ៌ច្រើនឡើងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះ អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យៗ អាមិសៈ ទៅជារបស់បុគ្គលក៏បាន ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីធ្វើការសន្សំអាមិសៈដែលកាន់តែ សម្បូណ៌ឡើង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ឲ្យទទួលការសន្សំរបស់ភិក្ខុនីបរិភោគចុះ ។

[២៣៤] សម័យនោះឯង សេនាសនៈសម្បូណ៌ឡើងដល់ពួកភិក្ខុ ។ សេនាសនៈមិនកើតឡើងដល់ពួកភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់

សំណាក់ពួកភិក្ខុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកម្ចាស់ឲ្យសេនាសនៈដល់យើងឲ្យជារបស់ខ្ចី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យនូវសេនាសនៈដល់ពួកភិក្ខុនីជារបស់ខ្ចីបាន ។

[២៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានរដូវ អង្គុយសង្កត់ខ្លះ ដេកសង្កត់ខ្លះ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់ និងតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់ ។ សេនាសនៈក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយសង្កត់ ដេកសង្កត់ នូវគ្រែដែលគេញាត់ភ្ជាប់ នូវតាំងដែលគេញាត់ភ្ជាប់ទេ ភិក្ខុនីណាអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវចីវរក្នុងរោងទាន ។ ចីវរក្នុងរោងទានក៏ប្រឡាក់ដោយឈាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសំពត់ទ្រនាប់ ។ សំពត់ទ្រនាប់ក៏របូតចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចង (សំពត់ទ្រនាប់) ដោយសរសៃអំបោះ ហើយចងភ្ជាប់នឹងភ្លៅចុះ ។ សរសៃអំបោះក៏ដាច់ទៅ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់សម្រាប់ចងធ្នុកក្បិន ។

[២៣៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ទ្រទ្រង់ខ្សែក្រវាត់សព្វកាល ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាពួកស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនី មិនត្រូវប្រើខ្សែក្រវាត់សព្វកាលទេ ភិក្ខុនីណាប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតខ្សែក្រវាត់ដល់ភិក្ខុនីដែលមានរដូវ ។

ភាណវារៈទី ២ ចប់

[២៣៧] សម័យនោះឯង ឧបសម្បន្នាភិក្ខុនីទាំងឡាយគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តខ្លះ មិនមានឈាមរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវជានិច្ចខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខរិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ មានរូបដូចប្រុសខ្លះ ទ្វារមគ្គ (ទាំងពីរ) រលាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកាខ្លះ ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនី) សួរនូវអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រការចំពោះស្ត្រីដែលមកសូមឧបសម្បទា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសួរភិក្ខុនីយ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមិនមានឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីមានរូបដូច

ប្រុសទេឬ នាងឥតមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកា ទេឬ (ម្យ៉ាងទៀត) អាពាធយ៉ាងនេះ គឺឃ្លង់ ពក ស្រែងស្រកីអណ្តែង ឆ្កួតជ្រូក នាងមានឬទេ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងមិនមានជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតា និងប្តី (របស់នាង) បានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រ និងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) របស់នាងឈ្មោះអ្វី ។

[២៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ចំពោះពួកភិក្ខុនី ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយអៀនខ្មាសមានមុខអោនចុះ មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលរឿងនោះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងដ៏បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃរួច (ម្តង) ហើយ ។

[២៣៩] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនី មិនបានប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាសោះទេ គ្រាន់តែសាកសួរអន្តរាយិកធម៌ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាក៏អៀនខ្មាសមានមុខអោនចុះ មិនអាចនឹងឆ្លើយប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យប្រៀនប្រដៅជាមុនសិន ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ជាក្រោយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ប្រៀនប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា)

ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃនោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខានៅតែអៀនខ្មាស មានមុខ អោនចុះ មិនអាចឆ្លើយប្រាប់បានដូច្នោះទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល រឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុនី) ត្រូវប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខាយ៉ាងនេះ ។ មុនដំបូងត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យក ឧបជ្ឈាយ៍ លុះឲ្យកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ គប្បីប្រាប់បាត្រនិងចីវរថា នេះ ជាបាត្រ នេះជាសង្ឃាដិ នេះជាចីពរ នេះជាស្បង់ នេះជាសំពត់ពុង⁽¹⁾ នេះជា សំពត់ងូតទឹករបស់នាង នាងចូរទៅឈរក្នុងទីឱកាសឯណោះ ។ (វេលា នោះ) ភិក្ខុនីល្ងង់មិនឆ្លាសទៅប្រដៅ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាទាំងឡាយ ដែល ភិក្ខុនីមិនឆ្លាសប្រដៅមិនស្រួល ក៏នៅតែរឹងខ្លួនអៀនខ្មាស មិនអាចនឹងឆ្លើយ ប្រាប់បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលល្ងង់មិនឆ្លាសមិនត្រូវ ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលប្រដៅ (ឧបសម្បទាបេក្ខា) បាន ។ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតក៏ទៅប្រៀនប្រដៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀន

១- តាមទំនងពាក្យខ្មែរខ្លះគួរប្រែថា អៀម ។

ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាទេ ភិក្ខុនីណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ដែលសង្ឃសន្មតហើយ (នោះ) ប្រៀនប្រដៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងក៏បាន ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃក៏បាន ។

[២៤០] ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខា (ជាសិស្ស) របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំម្ចាស់គប្បីប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ខ្លួនឯងគប្បីសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។

[២៤១] ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃយ៉ាងណា ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ លោកម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះគប្បីប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុនីដទៃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីដទៃ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[២៤២] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខា ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ របស់ណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួររបស់នោះចំពោះនាងក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃហេតុដែលមាន នាង

ត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុដែលមិនមាន នាងត្រូវនិយាយថាមិនមាន នាងកុំរឹងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ខ្ញុំនឹងសួរនាងយ៉ាងនេះថា នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនឥតឈាមទេឬ នាងមិនមានឈាមជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនមានឈាមរដូវហូរជានិច្ចទេឬ នាងមិនមែនជាសិខរិណីទេឬ នាងមិនមែនជាស្ត្រីខ្ទើយទេឬ នាងមិនមែនមានរូបដូចប្រុសទេឬ នាងមិនមានទ្វារមគ្គរលាយចូលគ្នាទេឬ នាងមិនមែនជាឧភតោព្យញ្ជនកាទេឬ នាងមានអាពាធយ៉ាងនេះ គឺឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូកដែរឬ នាងជាមនុស្សឬ នាងជាស្ត្រីឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងជាស្ត្រីឥតជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាអ្នកបម្រើព្រះរាជាទេឬ មាតាបិតា និងប្តីរបស់នាងបានអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយឬ នាងមានបាត្រ និងចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ និងឧបសម្បទាបេក្ខាមកជាមួយគ្នា ។បេ។ មិនគប្បីមកជាមួយគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីមកមុនបង្អស់ ហើយផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងសិក្ខមានាឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រៀនប្រដៅហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ គប្បីមក ។ ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅគប្បីពោលថា នាងចូលមក ។ ត្រូវភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ធ្វើចីពរធៀងស្មាម្ខាង ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុនី

ទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើយ ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ អស់វារៈបីដងផង បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយិកធម៌នឹងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ នែនាងឈ្មោះនេះ នាងស្តាប់ហ្ន៎ កាលនេះជាកាលពិត ជាកាលមែនរបស់នាងហើយ ហេតុណាដែលកើតហើយ ខ្ញុំសួរចំពោះហេតុនោះ ហេតុដែលមាន នាងគប្បីឆ្លើយថាមាន ហេតុដែលគ្មាន នាងគប្បីឆ្លើយថាគ្មាន នាងមិនមែនឥតនិមិត្តទេឬ នាងមិនមែនមានហេតុគ្រាន់តែជានិមិត្តទេឬ ។បេ។ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រ និងចីវររបស់នាងនេះមានគ្រាប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីមក

សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញុាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ ។ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតនាងឈ្មោះនេះ នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រ និងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃញុាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ នាងឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខា របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ បាត្រ និងចីវររបស់នាងនេះ មានគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ។ ឥឡូវសង្ឃញុាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរ

ដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មាននាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៤៣] ភិក្ខុនីអ្នកប្រៀនប្រដៅ គប្បីនាំយកឧបសម្បទាបេក្ខានោះចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃ ឲ្យធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យក្រាបបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាក្នុងខណៈនោះថា បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈពីរដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់

នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ បពិត្រលោកជាម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុសង្ឃ (ម្តងទៀត) អស់វារៈបីដងផង បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។

[២៨៤] ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះមានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន

អាយុអង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខារបស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាងហើយ បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី មកសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ សង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីនៅស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីធ្វើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ កម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំសេចក្តីនេះទុកដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៤៥] ឧបជ្ឈាយ៍គប្បីវាស់ស្រមោល គប្បីប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ គប្បីប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ គប្បីប្រាប់សង្គីតិ គប្បីប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយចូរប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង ប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផងដល់ភិក្ខុនីថ្មីនេះ ។

[២៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ រវល់រៀបចំអាសនៈ(១)

---

(១)- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ក្នុងរោងភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្ចីដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ៨ រូប និងទីសមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះ ។

[២៤៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយដឹងថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតលំដាប់ទីចាស់ខ្ចី ដល់ភិក្ខុនី ៨ រូប និងទីដ៏សមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រៅពីនោះដូច្នេះហើយ ក៏ឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្ចីចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប ឃាត់នូវទីដ៏សមគួរតាមដំណើរមុនក្រោយ ចំពោះភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅពីនោះគ្រប់កន្លែង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវលំដាប់ទីចាស់ខ្ចីចំពោះភិក្ខុនី ៨ រូប និងទីតាមលំដាប់មុនក្រោយដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្រៅពីនោះ ក្នុងរោងឆាន់ កន្លែងដទៃទៀត ភិក្ខុនី មិនត្រូវឃាត់លំដាប់ទីចាស់ខ្ចីទេ ភិក្ខុនីណាឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៨] សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនីមិនបានបវារណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវមិនបវារណាទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរ ត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាដោយខ្លួនឯង មិនបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ

ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបវារណាដោយខ្លួនឯង មិនត្រូវមិនបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃទេ ភិក្ខុនីណាមិនបវារណា វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយបវារណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុហើយធ្វើកោលាហល ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបវារណា ក្នុងទីមួយជាមួយនឹងពួកភិក្ខុទេ ភិក្ខុនីណាបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បវារណាមុនភត្ត ធ្វើភត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណាក្រោយភត្តវិញ ។ ភិក្ខុនីក៏បវារណាក្រោយភត្តក្នុងវេលាវិកាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបវារណានឹងភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃស្អែកទៀត ។

[២៥២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីសង្ឃទាំងអស់ នាំគ្នាបវារណា ហើយធ្វើឲ្យកើតកោលាហល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនីមួយរូបដែលឆ្លាសប្រតិពល ឲ្យបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ (ជំនួសភិក្ខុនីសង្ឃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ គប្បីសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពលប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃនឹងសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ការសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម ។ មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីឆ្លើយមក ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ។ ការសន្មតសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៥៣] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃសន្មតហើយនោះ គប្បីនាំភិក្ខុនីសង្ឃចូលទៅរកភិក្ខុសង្ឃធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវនេះភិក្ខុនីសង្ឃបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្តី ដោយឮ

ក្តី ដោយរង្កៀសក្តី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយនឹងសម្តែងចេញ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ។បេ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃសូមបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃដោយឃើញក្តី ដោយឮក្តី ដោយរង្កៀសក្តី បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមភិក្ខុសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ពោលដាស់តឿនភិក្ខុនីសង្ឃ កាលបើឃើញច្បាស់ហើយនឹងសម្តែងចេញ ។

[២៥៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុ ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុ) រំលឹក (ភិក្ខុ) ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់ឧបោសថរបស់ភិក្ខុ សូម្បីឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ឡើយ កាលបើឃាត់ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឃាត់បវារណា សូម្បីឃាត់ហើយក៏ឈ្មោះថាមិនបានឃាត់ កាលបើឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) សូម្បីធ្វើហើយក៏ឈ្មោះថា មិនបានធ្វើ កាលបើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ សូម្បីផ្តើមហើយក៏ឈ្មោះថា មិនបានផ្តើម កាលបើផ្តើម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវឲ្យគេធ្វើឱកាស(ដើម្បីចោទ) បើទុកជាឲ្យគេធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានឲ្យគេ

ធ្វើ កាលបើឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវចោទភិក្ខុទេ បើទុកជាចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថាមិនបានចោទ កាលបើចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមិនត្រូវរំលឹកពួកភិក្ខុទេ ទោះបីរំលឹកហើយក៏ឈ្មោះថា មិនបានរំលឹក កាលបើរំលឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ពួកភិក្ខុនី ធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យភិក្ខុនីធ្វើឱកាស (ដើម្បីចោទ) ចោទ (ភិក្ខុនី) រំលឹក (ភិក្ខុនី)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឃាត់ឧបោសថដល់ភិក្ខុនី ឧបោសថដែលឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថា ឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុឃាត់បវារណា បវារណាដែលឃាត់ហើយ ក៏ឈ្មោះថាឃាត់ដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលឃាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុធ្វើជាអ្នកមានមាត់ពាក្យ (ក្នុងអធិករណ៍) ទោះបីភិក្ខុធ្វើហើយ ក៏ ឈ្មោះថា ធ្វើដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលធ្វើមិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ទោះបីភិក្ខុផ្តើមហើយ ក៏ឈ្មោះថាផ្តើមឡើងដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលផ្តើមមិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុបើកឱកាស (ដើម្បីចោទ) ទោះបីភិក្ខុបើកហើយក៏ឈ្មោះថា បើកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលបើក មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុចោទ (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុចោទហើយ ក៏ឈ្មោះថា ចោទដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ឲ្យភិក្ខុរំលឹក (ភិក្ខុនី) ទោះបីភិក្ខុរំលឹកហើយ

ក៏ឈ្មោះថា រំលឹកដោយប្រពៃ ភិក្ខុដែលរំលឹក មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៥៦] សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទៅដោយយានដែលទឹមគោញីមានប្រុសជាអ្នកបរខ្លះ ដែលទឹមគោឈ្មោល មានស្រីជាអ្នកបរខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាស្រីអ្នកលេងទឹកក្នុងទន្លេគង្គានឹងទន្លេមហី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវទៅដោយយានទេ ភិក្ខុនីណាទៅ វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

[២៥៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីមួយរូបមានជំងឺមិនអាចនឹងដើរទៅដោយជើងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីដែលមានជំងឺទៅដោយយានបាន ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតយាន) ដែលទឹមដោយគោញី ឬយានដែលទឹមគោឈ្មោលហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតយានដែលទឹមគោញី ដែលទឹមគោឈ្មោល និងយានដែលអូសដោយដៃ (មានស្រី ឬប្រុសជាអ្នកអូស) ។

[២៥៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូបកើតសេចក្តីមិនសប្បាយជាខ្លាំងដោយសាររទេះទង្គិច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត

ក្រែស្អែង និងអង្រឹងស្នែង ។

[២៥៩] សម័យនោះឯង មានស្រីផ្កាមាសឈ្មោះអឌ្ឍកាសី មកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុនី ។ នាងអឌ្ឍកាសីនោះ ចង់ទៅនគរសាវត្ថី ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងបាននូបសម្បទា ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគ ។ ពួកអ្នកលេងបានឮដំណឹងថា នាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាសចង់ទៅនគរសាវត្ថី ។ ពួកអ្នកលេងទាំងនោះក៏ចាំស្កាត់ត្រង់កណ្ដាលផ្លូវ ។ នាងអឌ្ឍកាសី ស្រីផ្កាមាសបានឮដំណឹងថា ពួកអ្នកលេងចាំស្កាត់ត្រង់កណ្ដាលផ្លូវ ដូច្នោះ ក៏បញ្ជូនទូតទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគថា ដ្បិតខ្ញុំម្ចាស់ចង់ឧបសម្បទា តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងប្រតិបត្តិយ៉ាងណា ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះមានព្រះភាគធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាសូម្បីដោយទូតក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយភិក្ខុទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ភិក្ខុនី) ដោយសិក្ខមានាទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយសាមណេរីទូត ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខាដែលល្ងង់មិនឆ្លាសដោយទូត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខា ដែលល្ងង់

មិនច្លាសដោយទូតទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីដែលច្លាសប្រតិពលដោយទូតបាន ។ ភិក្ខុនីជាទូតនោះ គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ក្រាបថ្វាយបង្គំបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះស្រោចស្រង់នូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះអស់វារៈពីរដងផង ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់នាងជាម្ចាស់ឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ បពិត្រលោក

ម្ចាស់ទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមព្រះសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ស្រោចស្រង់ឧបសម្បទាបេក្ខានោះអស់វារៈបីដងផង ។

[២៦០] ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីនេះ ជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះបានឧបសម្បទា ដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះ មកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ (ម្តងទៀត) ឥឡូវនេះសង្ឃញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនីឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក

ដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីធ្វើយមក ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈពីរដងផង ។បេ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះ អស់វារៈបីដងផងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ របស់ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ បានឧបសម្បទាដោយចំណែកម្ខាង បរិសុទ្ធក្នុងសំណាក់នៃភិក្ខុនីសង្ឃហើយ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខានោះមកពុំបាន ព្រោះមានអន្តរាយណាមួយ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ(ម្តងទៀត) ។ ឥឡូវនេះសង្ឃញុំាងឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី ឲ្យបានឧបសម្បទា ។ ឧបសម្បទានៃឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីធ្វើយមក ។ ឧបសម្បទាបេក្ខាឈ្មោះនេះ មានភិក្ខុនីឈ្មោះនេះជាបវត្តិនី សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ។ ឧបសម្បទាកម្មនេះសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណរដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់សង្គីតិ និងត្រូវប្រាប់ពួកភិក្ខុនីថា នាងទាំងឡាយត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាងផង អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាងផង ដល់ភិក្ខុនីថ្មីនោះ ។

[២៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយទៅនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកអ្នកលេងតែងប្រទូស្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ

មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅក្នុងព្រៃទេ ភិក្ខុនីណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦២] សម័យនោះឯង ឧបាសកម្នាក់ ប្រគេនឃ្លាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) ដល់ភិក្ខុនីសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឃ្លាំង ។ ឃ្លាំងក៏មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតផ្ទះ ។ ផ្ទះក៏នៅតែមិនគ្រាប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវនវកម្ម (ការធ្វើថ្មី) ។ នវកម្មក៏នៅតែមិនគ្រាប់គ្រាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្មនោះទៅជារបស់បុគ្គលវិញ ។

[២៦៣] សម័យនោះឯង មានស្ត្រី ១ នាក់ មានគភ៌នៅខ្ចី ចូលមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ។ លុះស្ត្រីនោះបួសហើយ គភ៌ក៏ប្រសូតមក ភិក្ខុនីនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញនឹងថែរក្សាទារកនេះដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចិញ្ចឹមដរាបតែទារកនោះបានដឹងក្ដី ។ ទើបភិក្ខុនីនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មា

អញម្នាក់ឯងនៅជាមួយក្មេងប្រុសមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយនឹងក្មេងប្រុសមិនបាន តើអាត្មាអញត្រូវថែរក្សាដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនីមួយរូប ឲ្យបានជាគម្រប់ពីរ នឹងភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុន លុះសូមរួចហើយ គប្បីឲ្យភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យបានជាគម្រប់ពីរ នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យបានជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតិភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនសមគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីឆ្លើយមក ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីជាគម្រប់ពីររបស់ភិក្ខុនីនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញត្រូវថែរក្សាក្មេងទារកនោះដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យថែរក្សាក្មេងទារក

នោះដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃដែរ វៀរលែងតែការដេកក្នុងផ្ទះជាមួយគ្នាចេញ ។

[២៦៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូប ត្រូវគេរុកាបត្តិហើយនៅប្រព្រឹត្តមានត្ត ។ ភិក្ខុនីនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អាត្មាអញម្នាក់ឯងនៅមិនបាន ទាំងភិក្ខុនីឯទៀត ក៏នៅជាមួយអាត្មាអញមិនបាន អាត្មាអញគួរប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតភិក្ខុនីមួយរូប ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសូមភិក្ខុនីជាមុនសិន លុះសូមរួចហើយ ភិក្ខុនីដែលឆ្លាសប្រតិពល គប្បីផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រនាងជាម្ចាស់ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវនេះសង្ឃសន្មតភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតិភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ ឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ គួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះ គប្បីស្ងៀម មិនគួរដល់នាងជាម្ចាស់អង្គណា នាងជាម្ចាស់អង្គនោះគប្បីនិយាយឡើង ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាគម្រប់ពីរនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះនេះហើយ ។ ការសន្មតិនេះគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំដំណើរនេះទុក ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៦៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូប មិនបានពោលលាសិក្ខា ហើយស្រាប់តែសឹកចេញទៅ ។ នាងនោះក៏ត្រឡប់មក សូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) ភិក្ខុនីមិនបានពោលលាសិក្ខាទេ ភិក្ខុនីនោះសឹកចេញទៅ ព្រោះហេតុណា នាងនោះមិនហៅថា ភិក្ខុនី ព្រោះតែហេតុនោះឯង ។

[២៦៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូបចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ នាងនោះក៏ត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីណាចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈ ហើយនាងនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។

[២៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្កៀសមិនត្រេកអរចំពោះកិរិយាថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ចំពោះការរក្សាដំបៅមួយអន្លើដោយបុរសទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីត្រេកអរបាន ។

[២៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយអង្គុយពែនភ្នែនហើយ ក៏ត្រេកអរនឹងសម្ផស្សកែងជើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ

ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវអង្គុយពែនភ្នែនឡើយ ភិក្ខុនីណាអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៦៩] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុនីមួយរូបឈឺ ។ ភិក្ខុនីនោះបើវៀរពែនភ្នែនមិនមានសេចក្តីសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីអង្គុយពែនភ្នែនជើងម្ខាងបាន ។

[២៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីក៏ទៅរំលូតគភ៌ (កូន) ក្នុងបង្គន់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវបន្ទោបង់វច្ចៈក្នុងបង្គន់ ភិក្ខុនីណាបន្ទោបង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីបន្ទោបង់វច្ចៈទៅក្នុងទីខាងក្រោម ដែលមិនមានបិទបាំង មានបិទបាំងតែខាងលើជុំវិញ ។

[២៧១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកដោយគ្រឿងលម្អិត ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយគ្រឿងលម្អិតទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវកុណ្ឌក និងដីស្អិត ។

[២៧២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបន្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកដោយដីស្អិតដែលគេអប់ទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវដីស្អិតប្រក្រតី ។

[២៧៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយហើយធ្វើនូវកោលាហល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូល សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹក (បែរមុខទៅ) ក្នុងទីប្រាសខ្សែទឹក ហើយត្រេកអរនឹងសម្ផស្សខ្សែទឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹក (បែរមុខទៅ) កាន់ទីប្រាសខ្សែទឹក ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ងូតទឹកក្នុងទីដែលមិនមែនជាកំពង់ ។ ពួកអ្នកលេងទៅប្រទូស្ត (ធ្វើអសទ្ធម្ម) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីទាំងឡាយងូតទឹកក្នុងកំពង់ទឹក សម្រាប់បុរស ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ។បេ។ ដូចជាស្រីគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាម ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីមិនត្រូវងូតទឹកក្នុងកំពង់សម្រាប់បុរសទេ ភិក្ខុនីណាងូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុង កំពង់ សម្រាប់ស្រីដ៏ប្រសើរ គឺភិក្ខុនីផងគ្នា ។

ភាណវារៈទី ៣

ភិក្ខុនីខន្ធកៈទី ១០

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ១០៦ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីខន្ធកៈនោះគឺ

[២៧៧] រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីសូមបព្វជ្ជា ព្រះតថាគត ជាវិនាយកមិនទ្រង់អនុញ្ញាត ហើយស្តេចចេញចាកក្រុងកបិលពស្តុទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ១ ។ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមី មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី ទ្រង់ព្រះសណ្ឋិតទៀបខ្លោងទ្វារ ហើយទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះអានន្ទ ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទទូលសូមបព្វជ្ជាឲ្យព្រះនាងគោតមី តាមន័យដែលព្រះអង្គថា គួរនឹងបានសម្រេចមគ្គផលដែរ ដោយពោលអាងថា ព្រះនាងគោតមី ជាព្រះមាតុច្ឆាផង ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះអង្គផង ។ រឿងព្រះសាស្តា ទ្រង់សម្តែងគរុធម៌ ៨ ប្រការ គឺភិក្ខុនីសូម្បីមានវស្សា ១ រយ ក៏ត្រូវគោរពភិក្ខុដែលទើបបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ១ ភិក្ខុនី មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសគ្មានភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរក ធម៌ពីរប្រការអំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវបវារណា ក្នុង ឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទាឲ្យនាង សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាធម៌ ៦ ប្រការ អស់ ២ វស្សាក្នុង សំណាក់ឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរប្រទេចភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី មិនត្រូវឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីត្រូវប្រព្រឹត្តតាមគរុធម៌ ៨ ប្រការដរាបអស់ជីវិត ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទរៀនគរុធម៌ ៨ ប្រការ ហើយប្រាប់ដល់ព្រះនាងបជាបតីគោតមីថា បើព្រះនាងទទួល

ប្រព្រឹត្តគរុធម៌ ៨ ប្រការ នាងនឹងបានឧបសម្បទា ១ ។ រឿងព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បើមិនមានស្រីបួសទេ ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ កាលបើមានស្រីបួស ព្រះសទ្ធម្មនឹងឋិតនៅបានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំ ប្រៀបដូចចោរលួចឆ្នាំង ឬប្រៀបដូចក្រាដែលស៊ីស្រូវ ពុំនោះសោត ដូចជាក្រាភ្លើងដែលស៊ីអំពៅ ឯមាតុគ្រាមតែងបៀតបៀននូវព្រះសទ្ធម្មយ៉ាងនោះដែរ មួយវិញទៀត បុរសទប់ទឹកឲ្យជាប់នៅយ៉ាងណា គរុធម៌ ៨ ប្រការដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តទុកមក ក៏ញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ យ៉ាងនោះដែរ ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនិយាយនឹងព្រះនាង បជាបតីគោតមីថា ព្រះនាងជាម្ចាស់មិនទាន់បានឧបសម្បទានៅឡើយ ១ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីទូលសូម ឲ្យទ្រង់អនុញ្ញាតការគោរពដល់ភិក្ខុភិក្ខុនីតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី ហើយព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ថា មិនបាច់តថាគតអនុញ្ញាតទេ ១ រឿងព្រះនាងបជាបតីគោតមីទូលសួរអំពីសាធារណៈ និង អសាធារណសិក្ខាបទ ១ រឿងទ្រង់ប្រទានឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតបាតិមោក្ខ ១ រឿងពួកភិក្ខុសង្ស័យថា ត្រូវនរណាសម្តែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនចេះបាតិមោក្ខ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ១ រឿងភិក្ខុនីមិនសម្តែង

អាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ ទទួលអាបត្តិរបស់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ ប្រាប់ដល់ការសម្តែងអាបត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នាទទួលអាបត្តិ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុ ប្រាប់ការទទួលអាបត្តិដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យពួកភិក្ខុធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយពោលទោសថា ភិក្ខុនីទាំងនេះជាប្រពន្ធរបស់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យពួកភិក្ខុប្រាប់ការធ្វើកម្មដល់ពួកភិក្ខុនី ១ រឿងភិក្ខុនីឈ្លោះគ្នាកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលើកកម្មរបស់ភិក្ខុនី ប្រគល់ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីជាកូនសិស្សនាងឧប្បលវណ្ណា ១ រឿងទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ១ រឿងពួកភិក្ខុសាចពួកភិក្ខុនីដោយភក់ និងទឹក ១ រឿងអវន្ទិយភិក្ខុមិនគួរឲ្យពួកភិក្ខុនីថ្វាយបង្គំ ១ រឿងពួកភិក្ខុសើយកាយ សើយភ្លៅ បញ្ចេញអង្គជាត ចំអកចំអន់ពួកភិក្ខុនី ផ្សំផ្គុំភិក្ខុជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើទណ្ឌកម្មមិនឲ្យភិក្ខុនីសំពះពួកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុនីសាចទឹក និងភក់លើពួកភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាវរណកម្ម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ឈប់ឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុគិតថា កាលធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនីដែលឃាត់ឱវាទហើយគួរ ឬមិនគួរ ១ រឿងឧទាយីឃាត់ឱវាទហើយ ចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ១ រឿង

ភិក្ខុល្ងង់ឃាត់ឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទដោយឥតរឿង ១ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់ឱវាទហើយមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យ ១ រឿងភិក្ខុនីសង្ឃទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ៤-៥ រូបទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនី ២-៣ រូបទៅទទួលយកឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុមិនទទួលឲ្យឱវាទ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទភិក្ខុនី វៀរលែងតែភិក្ខុល្ងង់ ភិក្ខុឈឺ និងភិក្ខុអ្នកដំណើរ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃឲ្យឱវាទ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនបានប្រាប់ ១ រឿងពួកភិក្ខុទទួលឲ្យឱវាទហើយ មិនប្រគល់មកវិញ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើវត្ថពន្ធចង្កេះវែង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីចងរឹតធ្អឹងជំនីរដោយផ្ទាំងដែលធ្វើពីបន្ទោះឫស្សីខ្លះ ដោយស្បែកខ្លះ ដោយសំពត់សខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់សខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សខ្លះ ដោយផ្ទាំងសំពត់មានពណ៌ផ្សេងៗ ខ្លះ ដោយសំណុំសំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់មានពណ៌ខ្លះ ដោយសំណុំសូត្រខ្លះ ដោយខ្នាញ់សំពត់សូត្រខ្លះ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីប្រើឲ្យគេដំត្រគាកដោយឈើដូចធ្អឹងស្នងគោខ្លះ ដូចចង្កាគោខ្លះ ឲ្យគេដំដៃខ្លះ ខ្នងដៃខ្លះ ខ្នងជើងខ្លះ ភ្លៅខ្លះ មុខខ្លះ សាច់ធ្មេញខ្លះ ដោយឈើដូចគ្នា ពួកភិក្ខុនីលាបមុខខ្លះ ប្រោះមុខខ្លះ ខាត់មុខខ្លះ ផ្តិតមុខខ្លះ ស្រឡាបមុខខ្លះ ស្រឡាបទាំងខ្លួនទាំងមុខខ្លះ ១ រឿង

ភិក្ខុនីធ្វើគំនូសក្រោមមាត់ខ្លះ ធ្វើគំនូសប្លែកៗ ត្រង់ថ្ពាល់ខ្លះ ក្រឡេកមើលតាមបង្អួចខ្លះ ឈរត្រង់មាត់ទ្វារបង្ហាញកាយខ្លះ ប្រើគេឲ្យលេងមហោស្រពខ្លះ បំបួសស្រីពេស្យាខ្លះ តាំងរោងលក់សុរាខ្លះ តាំងរោងលក់សាច់ខ្លះ បើករានផ្សារខ្លះ ដំឡើងថ្លៃរបស់ខ្លះ ប្រកបជំនួញផ្សេងៗខ្លះ ឲ្យខ្ញុំប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យខ្ញុំស្រីបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលប្រុសបម្រើខ្លះ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រីបម្រើខ្លះ ឲ្យសត្វតិរច្ឆានបម្រើខ្លះ តាំងរានលក់វត្ថុខ្ចី និងវត្ថុទុំខ្លះ ប្រើកម្រាលស្នាច់ដោយរោមចៀមខ្លះ ១ រឿងភិក្ខុនីប្រើចីវរពណ៌ខៀវសុទ្ធខ្លះ លឿងខ្ចីសុទ្ធខ្លះ ក្រហមសុទ្ធខ្លះ ហង្សបាទសុទ្ធខ្លះ ខ្មៅសុទ្ធខ្លះ ក្រហមក្រមៅសុទ្ធខ្លះ លឿងទុំសុទ្ធខ្លះ មានជាយមិនបានកាត់ដាច់ខ្លះ វែងខ្លះ រំលេចដោយផ្កាឈើខ្លះ រំលេចដោយផ្លែឈើខ្លះ ពាក់អាវបំពង់វែងខ្លះ ពាក់មួកខ្លះ ១ ។ រឿងភិក្ខុនី និងសិក្ខមានា និងសាមណេរី ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវភិក្ខុនីសង្ឃជាឥស្សរៈលើគ្រឿងបរិក្ខារ ដែលភិក្ខុនីជាដើមនោះប្រគល់ឲ្យ ១ រឿងភិក្ខុ សាមណេរ ឧបាសក ឧបាសិកា និងជនឯទៀត ធ្វើមរណកាលទៅ ត្រូវពួកភិក្ខុជាឥស្សរៈលើគ្រឿងបរិក្ខារដែលភិក្ខុជាដើមនោះប្រគល់ឲ្យ ១ ។ រឿងមល្លីភិក្ខុនីប្រហារភិក្ខុនី ១ រឿងភិក្ខុនី ១ រូបដាក់កូនខ្ចីក្នុងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុនីផ្លាស់ប្តូរបាត្រ ហើយប្រាប់ថ្លៃឈ្នួលបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុនីគន់

មើលនិមិត្តរបស់បុរស ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយប្រគេនអាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុ ១ រឿងអាមិសៈក៏សម្បូណ៌ច្រើនឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុសន្សំអាមិសៈទុក ១ រឿងមនុស្សទាំងឡាយឲ្យអាមិសៈដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងណាឲ្យដល់ភិក្ខុនីខាងក្រោយក៏ដូចគ្នា ១ ។ រឿងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុសម្បូណ៌ឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានរដូវធ្លាក់ប្រឡាក់សំពត់ ១ រឿងភិក្ខុនីមានសំពត់ទ្រនាប់ជាប់ជាប ១ រឿងភិក្ខុនីប្រើខ្សែក្រវាត់គ្រប់កាល ១ រឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្តខ្លះ មានហេតុបន្តិចគ្រាន់តែជាស្នាមខ្លះ មិនមានរដូវខ្លះ មានឈាមរដូវធ្លាក់ជានិច្ចខ្លះ មានសំពត់ទ្រនាប់ជានិច្ចខ្លះ មានឈាមរដូវហូរខ្លះ ជាសិខរិណីខ្លះ ជាស្រីខ្ទើយខ្លះ ជាស្រីមានទ្រង់ដូចប្រុសខ្លះ មានទ្វារមគ្គលាយចូលគ្នាខ្លះ ជាឧភតោព្យញ្ជនកាខ្លះ តាំងពីរឿងភិក្ខុនីគ្មាននិមិត្ត រហូតដល់ឧភតោព្យញ្ជនកា ពាក្យខាងក្រោមបេយ្យាលនុ៎ះ មានរឿងភិក្ខុសួរអន្តរាយិកធម៌ ២៤ ប្រការចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខាថា នាងមានរោគឃ្លង់ឬ នាងមានរោគពកឬ នាងមានរោគស្រែងឬ នាងមានរោគរីងរៃឬ នាងមានរោគឆ្កួតជ្រូកឬ នាងជាស្រីមនុស្សឬ នាងជាស្រីពិតឬ នាងជាអ្នកជាឬ នាងគ្មានជំពាក់បំណុលគេទេឬ នាងមិនមែនជាស្រីខ្ញុំរាជការទេឬ នាងមានមាតាបិតា និងស្វាមីអនុញ្ញាតហើយឬ នាងមានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឬ នាងមានបាត្រគ្រប់គ្រាន់ហើយ

ឬ នាងឈ្មោះអ្វី បវត្តិនីរបស់នាងឈ្មោះអ្វី ១ ។ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខាដែលមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ក្រអឺមក្រអៀមមិនហ៊ានប្រាប់អន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតថា មុនដំបូង ត្រូវភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខាកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ ហើយត្រូវប្រាប់បាត្រ និងចីវរថា (នេះបាត្ររបស់នាង) នេះសង្ឃាដិ នេះចីវរ នេះស្បង់ នេះសំពត់ចោមពុង នេះសំពត់ងូតទឹក (របស់នាង) លុះប្រាប់ហើយត្រូវបង្គាប់ឲ្យឈរក្នុងឱកាសឯណោះ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបល្ងង់ មិនឆ្លាសទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងភិក្ខុនីដែលសង្ឃមិនទាន់សន្មតឲ្យប្រៀនប្រដៅទៅប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងឧបសម្បបេក្ខាសូត្រសូមឧបសម្បទា ១ រឿងសួរអន្តរាយិកធម៌ ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខាបានឧបសម្បទាចំណែក ១ ហើយត្រូវសូមឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃម្តងទៀត ១ រឿងភិក្ខុនីជាបវត្តិនី ត្រូវវាស់ស្រមោល ប្រាប់ប្រមាណនៃរដូវ ប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ ប្រាប់សង្គីតិ ប្រាប់និស្ស័យ ៣ យ៉ាង ប្រាប់អករណីយកិច្ច ៨ យ៉ាង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីញុំាងភត្តកាលឲ្យកន្លងហួស ១ រឿងពួកភិក្ខុនី ៨ រូបឃាត់អាសនៈភិក្ខុនីចាស់ក្នុងទីទាំងពួង ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមិនបានបវារណា ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាដោយខ្លួនឯងហើយ មិន

បានបវារណាក្នុងភិក្ខុសង្ឃ ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃហើយ កើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីបវារណាមុនកត្តហើយ ញុំាងកត្តកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ និងបវារណាខាងក្រោយកត្ត ក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុនីសង្ឃបវារណាហើយក៏កើតកោលាហល ១ រឿងពួកភិក្ខុនីឃាត់ឧបោសថ ឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុ ធ្វើឲ្យមានមាត់ពាក្យក្នុងអធិករណ៍ ផ្តើមអនុវាទាធិករណ៍ ឲ្យគេធ្វើឱកាសចោទភិក្ខុ និងរំលឹកភិក្ខុ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអ្នកស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ទ្រង់ឃាត់ដោយទុក្កដាបត្តិ ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុឃាត់កម្មដូច្នោះ ដែលជារបស់ពួកភិក្ខុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គអ្នកស្វែងរកគុណដ៏ធំទ្រង់អនុញ្ញាត ១ ។ រឿងពួកភិក្ខុនីជិះយាន ១ រឿងភិក្ខុនីមានជំងឺទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យជិះយានដែលស្រី ឬបុរស អូសដោយដៃ ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនសប្បាយដោយទង្គិចនឹងយាន ១ រឿងនាងអឌ្ឍកាសីស្រីផ្កាមាសបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ១ រឿងពួកភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុនីដែលល្ងង់ ដោយភិក្ខុទូត ដោយសិក្ខមានាទូត ដោយសាមណេរទូត ដោយសាមណេរីទូត ១ រឿងពួកភិក្ខុនីនៅក្នុងព្រៃ ១ រឿងឧបាសកម្នាក់ថ្វាយឃ្លាំង (សម្រាប់ដាក់របស់) និងអនុញ្ញាតផ្ទះលំនៅៗ តែមិនគ្រប់គ្រាន់ ព្រះអង្គក៏អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនវកម្ម ១ រឿងស្រីម្នាក់មានគភ៌ខ្ចីមកបួស លុះទារកប្រសូតមក នាងមិន

ហ៊ានទៅម្នាក់ឯងជាមួយទារក ព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យរក្សាទារកនោះ ដូចជាប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃ វៀរលែងតែផ្ទះជាមួយគ្នា ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបត្រូវគរុកាបត្តិហើយប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ រឿងភិក្ខុនីមួយរូបមិនលាសិក្ខាហើយស្រាប់តែសឹកចេញ និងរឿងព្រះអង្គត្រាស់ថា ភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយទាំងសំពត់កាសាវៈហើយមកបួសវិញមិនបាន ១ រឿងពួកភិក្ខុនីមានសេចក្តីរង្កៀស មិនត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ ការកោរសក់ ការកាត់ក្រចក ការរក្សាដំបៅមួយអន្ទើដោយបុរស ១ រឿងពួកភិក្ខុនីអង្គុយពែនភ្នែន ត្រេកអរដោយសម្ផស្សនៃកែងជើង និងអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីឈឺអង្គុយពែនមួយចំហៀងបាន ១ រឿងភិក្ខុនីបន្ទោបង់នូវវច្ចៈក្នុងបង្គន់ ១ រឿងភិក្ខុនីដុសខ្លួនដោយលម្អិត និងដីដែលគេអប់ ១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកក្នុងរោងសម្រាប់រក្សាកាយ ១ រឿងភិក្ខុនីងូតទឹកឈរក្នុងទីប្រាសខ្សែទឹក ងូតទឹក ក្នុងទីមិនមែនជាកំពង់ និងងូតទឹកក្នុងទីជាកំពង់សម្រាប់បុរស ១ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលសូមបព្វជ្ជា ព្រះអានន្ទក៏ជួយសូមដោយឧបាយ (ដោយប្រការដូច្នេះ) ។ ឯពួកស្ត្រីបានបួសក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី ក៏រាប់ថា ជាបរិសទ្យ ៤ ពួក (តាំងពីកាលនោះមក) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានសម្តែង (ភិក្ខុនីខន្ធកៈ) ទុកមកដោយប្រការដូច្នេះ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងបង្កើត

សេចក្តីសង្វេគផង ដើម្បីឲ្យចម្រើនព្រះសទ្ធម្មផង ដូចជាថ្នាំ (ដែលពេទ្យផ្សំឡើង) បម្រុងព្យាបាលជំងឺ ។ សូម្បីមាតុគ្រាមក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានទូន្មានឲ្យឋិតនៅក្នុងព្រះសទ្ធម្មយ៉ាងនេះឯង ហើយស្ត្រីទាំងនោះបានដល់នូវឋាន គឺព្រះនិព្វាន ដែលជាឋានដែលពួកជនដល់ហើយ មិនបានសោយសោក ។

* * *

អដ្ឋកថា

ភិក្ខុនីក្ខន្ធកៈ

អំពីគរុធម៌ ៨

[១៧៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងភិក្ខុនីខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ហាមថា កុំឡើយ គោតមី (បព្វជ្ជា ... របស់មាតុគ្រាម) កុំបានពេញចិត្តដល់នាងឡើយ បរិស័ទរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងពួង រមែងមាន ៤ មិនមែនឬ ឆ្លើយថា បរិស័ទនៃព្រះពុទ្ធទាំងពួងមាន ៤ ក៏ពិត សូម្បីយ៉ាងនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មានបំណងនឹងញុំាងព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីឲ្យលំបាកហើយ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាត ធ្វើឲ្យជារបស់សំខាន់ (យ៉ាងនេះ) ថា ស្ត្រីទាំងឡាយនឹងគិតថា បព្វជ្ជានេះ អញបានដោយលំបាកដូច្នេះ ហើយនឹងបរិបាលទុកដោយប្រពៃនូវបព្វជ្ជា ដែលអញអង្វរហើយច្រើនដង ទើបទ្រង់អនុញ្ញាត ដូច្នេះ ទើបទ្រង់ឃាត់ ។

[១៨០] កថាពោលអំពីគរុធម៌ ៨ បានពោលទុកហើយ ក្នុងមហាវិភង្គឯណោះ ។

[១៨២] បទថា **កុម្ភថេនកេហិ** បានដល់ ចោរដែលអុជប្រទីបក្នុងឆ្នាំងហើយ រំពៃទ្រព្យក្នុងផ្ទះរបស់ជនដទៃ ដោយពន្លឺនោះលួចយកទៅ ។

បទថា **សេតដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ** នោះ បានដល់ ឈ្មោះសត្វមានជីវិត(ក្រា) មួយប្រភេទ ។ សំដីស្រូវសាលីដែលហុយឡើងហើយ កួរស្រូវសាលីសូម្បីដុះចេញហើយ មិនអាចរក្សាទឹកដោះទុកបាន ព្រោះត្រូវ

សត្វណាមួយចោះហើយ សត្វនោះរមែងចោះនូវកួរនៃស្រូវសាលី ដែលនៅក្នុងសម្បក ។ បទថា **មញ្ជេដ្ឋិកា នាម រោគជាតិ** នោះ បានដល់ ការដែលអំពៅ ដែលមានរោគក្រាក្រហមខាងក្នុង ។

ឯបទថា **មហតោ តលាកស្ស បដិកច្ចេវ អាលឹ** នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងសេចក្តីនេះថា កាលទំនប់នៃស្រះធំ សូម្បីមិនបានធ្វើហើយ ទឹកតិចតួចគប្បីឋិតនៅបាន តែបើបានធ្វើទំនប់ទប់ជាមុនហើយ ទឹកណាដែលមិនអាចដក់នៅព្រោះមិនបានទប់ទំនប់ ទឹកនោះអាចដក់នៅបាន កាលបើធ្វើទំនប់ទប់ហើយ សេចក្តីនេះយ៉ាងណា គរុធម៌ទាំងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តជាមុន ដើម្បីការពារនូវការប្រព្រឹត្តកន្លងក្នុងកាលដែលមិនទាន់កើតឡើង កាលគរុធម៌ទាំងនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មិនបានបញ្ញត្តព្រះសទ្ធម្មនឹងគប្បីតាំងនៅបានត្រឹមតែ ៥ រយឆ្នាំ ព្រោះហេតុតែមាតុគ្រាមបួស ព្រោះហេតុដែលទ្រង់បញ្ញត្តគរុធម៌ទាំងនោះទុកជាមុន ព្រះសទ្ធម្មនឹងតាំងនៅបាន ៥ រយឆ្នាំទៀត សេចក្តីនេះក៏យ៉ាងនោះឯង ទើបរួមសេចក្តីថា ព្រះសទ្ធម្មនឹងតាំងនៅរហូត ១ ពាន់ឆ្នាំ ដែលទ្រង់ត្រាស់ទុកជាមុននោះឯង ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពាក្យថា ១ ពាន់ឆ្នាំនោះ ទ្រង់ត្រាស់ដោយអំណាចព្រះខីណាស្រព ដែលបែកធ្លាយក្នុងបដិសម្ភិទាប៉ុណ្ណោះ ។ តែកាលនឹងតាំងនៅជាង ១ ពាន់ឆ្នាំនោះក្តី នឹងតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ដោយអំណាចនៃព្រះខីណាស្រពសុក្ខវិបស្សកៈ នឹងតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ដោយអំណាចនៃព្រះអនាគាមី

នឹងតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ដោយអំណាចនៃព្រះសកទាគាមី នឹងតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ដោយអំណាចនៃព្រះសោតាបន្ន រួមសេចក្តីថា ព្រះបដិវេធសទ្ធម្មតាំងនៅអស់ ៥ ពាន់ឆ្នាំ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ឯព្រះបរិយត្តិធម៌ នឹងតាំងនៅដូច្នោះដូចគ្នា ។ កាលបរិយត្តិមិនមាន បដិវេធ នឹងមានមិនបានឡើយ កាលបរិយត្តិមាន បដិវេធនឹងមិនមានក៏ទេ តែកាលបរិយត្តិសាបសូន្យទៅហើយ លិង្គ គឺភេទ នឹងប្រព្រឹត្តទៅអស់កាលយូរ ដូច្នេះឯង ។

[១៨៣] ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទានាងសាកិយានី ៥ រយ ធ្វើឲ្យជាសទ្ធិវិហារិនីរបស់ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ដោយពុទ្ធានុញ្ញាតនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឧបសម្បទាភិក្ខុនីបាន ។ សាកិយានីទាំងពួងនោះ ជាអ្នកបានឈ្មោះថា ឧបសម្បទាហើយព្រមគ្នា ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១៨៧] ព្រះនាងគោតមីសម្រេចអរហត្តដោយឱវាទនេះថា **យេ ខោ ត្វំ គោតមិ** (ជាដើម) ។

[១៩២] បទថា **កម្មំ ន ការិយតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនធ្វើកម្មទាំង ៧ យ៉ាង មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ។

[១៩៣] បទថា **ខមាបេន្តិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងនេះរមែងសូមទោសថាយើងខ្ញុំ នឹងមិនធ្វើកម្ម មានសភាពបែបនេះទៀតទេ ។

[១៩៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីនំ កម្មំ**

អារោបេត្វា ភិក្ខុនីនំ និយ្យាទេតុំ នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីលើកឡើងយ៉ាងនេះថា បណ្ដាកម្ម មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម កម្មឈ្មោះនេះ គប្បីធ្វើដល់ភិក្ខុនីនោះ ហើយគប្បីប្រគល់ឲ្យថា ឥឡូវនេះ លោកទាំងឡាយនោះឯង ចូរធ្វើកម្មនោះ ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយធ្វើកម្មដទៃ ក្នុងកាលកម្មដទៃដែលភិក្ខុលើកឡើងហើយ អ្នកទាំងឡាយរមែងដល់នូវភាពជាបុគ្គលដែលសង្ឃគួរកាត់ទោស តាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងបាលីនេះថា ធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់តជ្ជនីយកម្មនោះឯង ។

[១៩៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **កទ្ទមោទកេន** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុ ដែលសាចដោយទឹកភក់តែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះក៏ទេ កាលសាចដោយទឹកថ្លា ទឹកព្រមនិងភក់ជាដើមឯណាមួយ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដែរ ។

បទថា **អវន្ទិយោ សោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនីសង្ឃេន កាតព្វោ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីប្រជុំគ្នាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនី សូធ្យប្រកាស ៣ ដង យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះនាងម្ចាស់ ខ្ញុំសួរភិក្ខុនីសង្ឃថា លោកម្ចាស់ឈ្មោះ ឯណោះ សម្ដែងអាការមិនគួរជ្រះថ្លាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ការធ្វើលោកម្ចាស់នោះឲ្យជាអ្នក ដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគប្បីជាអ្នកថ្វាយបង្គំគាប់ចិត្តដល់សង្ឃដែរឬ ចាប់តាំងពីនោះមក ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ធ្វើឲ្យជាអ្នកដែលខ្លួនមិនគួរថ្វាយបង្គំ ដោយសូធ្យប្រកាសត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ចាប់តាំងពីពេលនោះ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុនីឃើញហើយ មិនគប្បីថ្វាយបង្គំ ដូចដែលឃើញសាមណេរហើយ មិនថ្វាយបង្គំដូច្នោះ ។

ឯភិក្ខុនោះ កាលប្រព្រឹត្តប្រតៃ មិនគប្បីទៅកាន់សម្នាក់ភិក្ខុនី គប្បីចូលទៅរកសង្ឃ ឬបុគ្គលណាមួយ ក្នុងសម្នាក់នោះឯង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលី សូមខមាទោសថា សូមភិក្ខុនីសង្ឃអត់ទោសដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅសម្នាក់ភិក្ខុនីពោលថា ភិក្ខុនោះ សូមទោសពួកនាង ចាប់អំពីពេលនោះភិក្ខុនីទាំងឡាយគប្បីថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះ ។ សេចក្តីសង្ខេបក្នុងភិក្ខុនីខន្ធកៈនេះប៉ុណ្ណេះ តែខ្ញុំនឹងពោលសេចក្តីពិស្តារ ក្នុងកម្មវិភង្គឯណោះ ។

[១៩៨] បទថា **ឱភាសេន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុរមែងបបួលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដោយអសទ្ធម្ម ។

ច្រើនបទថា **ភិក្ខុនីហិ សទ្ធឹ សម្បយោជេន្តិ** សេចក្តីថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុជួយដឹកនាំបុរស និងភិក្ខុនីដោយអសទ្ធម្ម ។ ការធ្វើឲ្យជាបុគ្គលដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនគប្បីថ្វាយបង្គំ មានន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

បទថា **អាវរណំ** បានដល់ ការរាំង មានការហាមមិនឲ្យចូលក្នុងសម្នាក់ជាដើម ។ បទថា **ន អាទិយន្តិ** សេចក្តីថា ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីមិនព្រមទទួលឯងដោយប្រតៃ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ឱវាទំ ឋបេតុំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ឱវាទដែលភិក្ខុមិនគប្បីទៅឃាត់ត្រង់សម្នាក់ភិក្ខុនី តែគប្បីប្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ឱវាទថា ភិក្ខុនីឈ្មោះនោះ មានអាបត្តិជាប់ខ្លួន ខ្ញុំឃាត់ឱវាទដល់ភិក្ខុនីនោះ នាងម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំធ្វើឧបោសថជាមួយភិក្ខុនីនោះ ។ ទណ្ឌកម្មក្នុងការបើកកាយជាដើម មានន័យដូចពោលហើយដូចគ្នា ។

[២០៦] បទថា **ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា ឱវាទោ ន គន្តព្វោ** ជាដើម ខ្ញុំបានពោលស្រេចហើយ ក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គវណ្ណនាឯណោះ ។ បទថា **ផាសុកេ នមេន្តិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយប្រើវត្ថពន្ធទ្រូង បងរឹតឆ្អឹងជំនីរ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការពត់តម្រង់ដូចស្រីគ្រហស្ថ ទើបតែពេញក្រមុំ បងដោយសំពត់បងដោះ ដូច្នោះ ។ បទថា **ឯកបរិយាយកតំ** បានដល់ វត្ថពន្ធដែលបងបានតែមួយជុំ ។

[២១៨] ពីរបទថា **វិលិវេន បដ្ដេន** បានដល់ ផ្ទាំងសំពត់ដែលត្បាញដោយបន្ទោះឫស្សីយ៉ាងល្អិត ។ បទថា **ទុស្សបដ្ដេន** បានដល់ ផ្ទាំងសំពត់ពណ៌ស ។ បទថា **ទុស្សវេណិយា** បានដល់ សំណុំដែលធ្វើដោយសំពត់ ។ បទថា **ទុស្សវដ្ដិយា** បានដល់ រមូរដែលធ្វើដោយសំពត់ ។ ក្នុងសំពត់ផ្ទាំងតូចជាដើម សំពត់កាសាវៈផ្ទាំងតូច គប្បីជ្រាបថា ឈ្មោះថាសំពត់ផ្ទាំងតូច ។

[២១៩] បទថា **អដ្ឋិល្លេន** បានដល់ ឆ្អឹងនៃស្នងគោផ្នែកខាងក្រោយនៃចង្កេះ ហៅថា ត្រគាក ។

ពីរបទថា **ហត្ថំ កោដ្ដាបេន្តិ** បានដល់ ឲ្យដំចុងដៃ តែងឲ្យល្អដោយរោមសត្វក្ងោកជាដើម ។ បទថា **ហត្ថកោច្ឆំ** បានដល់ ខ្នងដៃ ។ បទថា **ចាទំ** បានដល់ ស្នងជើង ។ បទថា **ចាទកោច្ឆំ** បានដល់ ខ្នងជើង ។ ការលាបមុខជាដើម មានន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

[២២១] ពីរបទថា **អវង្គំ ការោន្តិ** សេចក្តីថា ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីគួរ

ឆ្នួតបែរមុខចុះក្រោម ត្រង់កន្ទុយក្អែក ដោយឈើចង្កឹះថ្នាំក្អែក ។ បទថា **វិសេសកំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីទាំងនោះ ធ្វើរូបសត្វប្លែកៗ មានទ្រង់ទ្រាយដ៏ល្អត្រង់ថ្ពាល់ ។ បទថា **ឱលោកនកេន** សេចក្តីថា បើកបង្អួចក្រឡេកមើលថ្នល់ ។ ពីរបទថា **សាលោកេ តិដ្ឋន្តិ** សេចក្តីថា បើកទ្វារឈរបង្ហាញត្រឹមមួយកំណាត់ខ្លួន ។ បទថា **សនច្ចំ** សេចក្តីថា ឲ្យធ្វើមហោស្រពដោយអ្នករបាំ ។ ពីរបទថា **វេសី វុដ្ឋាបេន្តិ** សេចក្តីថា បានបំបួសស្រីនគរសោភិនី ។ ពីរបទថា **បានាគារំ ឋបេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងលក់សុរា ។ ពីរបទថា **សូនំ ឋបេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងលក់សាច់ ។ បទថា **អាបណំ** សេចក្តីថា រមែងធ្វើរានលក់ទំនិញផ្សេងៗ ច្រើនយ៉ាង ។ ពីរបទថា **ទាសំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ** សេចក្តីថា រមែងទទួលទាសៈ ហើយញុំាងទាសៈនោះ ឲ្យធ្វើការបម្រើខ្លួន ។

សូម្បីក្នុងទាសីជាដើម ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពីរបទថា **ហរិតកបត្តិកំ បកិណន្តិ** សេចក្តីថា រមែងលក់របស់ស្រស់ និងរបស់ក្រៀម ។ មានពាក្យអធិប្បាយថា រមែងលក់ដូររបស់បន្តិចបន្តួច ។

កថាពោលដោយចីវរពណ៌ខៀវទាំងពួងជាដើម បានពោលហើយនោះឯង ។

[២២៣] ក្នុងបទថា **ភិក្ខុនី ចេ ភិក្ខុវេ កាលំ ករោន្តិ** ជាដើម មានវិនិច្ឆ័យក្រៅបាលីដូចតទៅនេះ ។

បើក្នុងសហធម្មិកទាំង ៥ ណាមួយ កាលនឹងធ្វើកាលកិរិយា បានប្រាប់ថា សម័យដែលខ្ញុំស្លាប់ទៅ បរិក្ខាររបស់ខ្ញុំ សូមជារបស់ព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ឬថា សូមជារបស់អាចារ្យ ឬសូមជារបស់សទ្ធិវិហារិក ឬសូមជារបស់អន្តេ-

វាសិក ឬសូមជារបស់មាតា ឬសូមជារបស់បិតា ឬសូមជារបស់បុគ្គលណាមួយ បរិក្ខាររបស់បុគ្គលនោះ មិនជារបស់ជនទាំងនោះ គង់នៅជារបស់សង្ឃប៉ុណ្ណោះ ព្រោះថា ការឲ្យក្នុងឱកាសដែលស្លាប់ទៅ (នៃខ្លួន) របស់សហធម្មិកទាំង ៥ រមែងប្រើការមិនបាន បើរបស់ពួកគ្រហស្ថប្រើបាន ។

ភិក្ខុធ្វើកាលកិរិយាក្នុងសម្នាក់របស់ភិក្ខុនី បរិក្ខាររបស់លោក រមែងជារបស់ភិក្ខុទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ។ ភិក្ខុនីធ្វើកាលកិរិយា ក្នុងសម្នាក់របស់ភិក្ខុ បរិក្ខាររបស់លោក រមែងជារបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ។

[២២៤] បទថា **បុរាណមល្លី** សេចក្តីថា ជាកិរិយារបស់អ្នកប្រដាល់(១) ក្នុងកាលមុន គឺក្នុងកាលជាគ្រហស្ថ ។

[២២៧] បទថា **បុរិសព្យញ្ជនំ** សេចក្តីថា និមិត្តរបស់បុរស ទោះជាអវយវៈកំបាំងក្តី មិនកំបាំងក្តី គឺទោះជារបស់ដែលវត្ថុណាមួយបិទបាំងក្តី មិនបានបិទបាំងក្តី ។ បើភិក្ខុនីសម្លឹង ញុំាងការគិតឲ្យកើតឡើងថា និមិត្តរបស់បុរសនេះនៅទីនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២២៩] អាមិសណាដែលគេប្រគេនដោយពាក្យថា សូមលោកម្ចាស់បរិភោគឯង អាមិសនោះឈ្មោះថា របស់ដែលគេប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបរិភោគចំពោះខ្លួន កាលភិក្ខុឲ្យអាមិសនោះដល់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ តែបើកាន់យកចំណែកដែលល្អជាមុន ហើយសឹមឲ្យគួរ ។

បើអាមិសនោះមិនជាទីសប្បាយ ទោះលះបង់ទាំងអស់ក៏គួរ ។ ទោះ

១- បិដកខ្មែរថា ជាប្រពន្ធចាស់របស់ស្តេចមល្លៈ តែប្រហែលជាប្រែភ្លាត់ ។

បរិភោគចីវរអស់មួយថ្ងៃ ឬពីរថ្ងៃហើយ សឹមឲ្យ ក៏គួរ ។ សូម្បីក្នុងបាត្រជាដើម ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

[២៣៣] បទថា **ភិក្ខូនីនំ សន្និធឹ ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីហិ បដិគ្គហាបេត្វា** សេចក្តីថា អាមិសដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនទុកដាក់ក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ កាលអនុបសម្បន្នដទៃមិនមាន ក្នុងថ្ងៃនេះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គប្បីឲ្យភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយឆាន់ ។ ព្រោះថា អាមិសដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ រមែងតាំងនៅក្នុងឋានៈនៃអាមិស ដែលមិនទាន់បានទទួលប្រគេនសម្រាប់ភិក្ខុនី ។ សូម្បីសម្រាប់ភិក្ខុ ក៏មានន័យដូចក្នុងភិក្ខុនីនោះឯង ។

[២៤៦] ពីរបទថា **អាសនំ សង្គាយន្តិយោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយ កាលញុំាងគ្នានឹងគ្នាឲ្យកាន់យកអាសនៈ ។

ពីរបទថា **កាលំ វីតិនាមេសុំ** សេចក្តីថា រវល់ឲ្យមួយរូបក្រោកឡើងឲ្យមួយរូបទៀតអង្គុយ បានញុំាងពេលឆាន់ឲ្យកន្លងហួសទៅ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អដ្ឋន្នំ ភិក្ខុនីនំ យថាវុឌ្ឍំ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បើភិក្ខុនី ៨ រូបអង្គុយក្នុងទីជិត ភិក្ខុនីដទៃដែលប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងនៃភិក្ខុនីទាំងនោះមក លោករមែងញុំាងភិក្ខុនីដែលខ្ចីជាងខ្លួនឲ្យក្រោកឡើង ហើយអង្គុយជំនួស ។ ចំណែកភិក្ខុនីណា ជាអ្នកខ្ចីជាងភិក្ខុនីទាំង ៨ រូប ភិក្ខុនីនោះសូម្បីមានវស្សា ៦០ រមែងបានដើម្បីអង្គុយតាមលំដាប់នៃអ្នកមកប៉ុណ្ណោះ ។

[២៤៧] បទថា **អញ្ញត្ថ យថាវុឌ្ឍំ ន បដិពាហិតព្វំ** សេចក្តីថា ក្នុងទីចែកបច្ច័យ ៤ ក្រៅអំពីរោងអគ្គាស បុគ្គលណាហាមភិក្ខុចាស់ថា ខ្ញុំមក

មុន ហើយកាន់យកវត្ថុណាមួយ មិនគួរ ។ ការកាន់យកតាមលំដាប់អ្នកចាស់នោះឯង ទើបគួរ ។

[២៤៨] កថាពោលអំពីបវារណា ខ្ញុំបានពោលហើយនោះឯង ។

[២៥៦] យានគ្រប់ប្រភេទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ដោយបទថា **ឥត្ថីយុត្តំ** ជាដើម ។

[២៥៨] បទថា **បាដង្កី** បានដល់ អង្រឹងស្នែង ។

[២៥៩] ការឧបសម្បទាដោយទូត រមែងគួរ ព្រោះអន្តរាយណាមួយក្នុងបណ្ដាអន្តរាយ ១០ យ៉ាង ។ ក្នុងវេលាចប់កម្មវាចា ភិក្ខុនីនោះ ទោះឈរ ឬអង្គុយក្ដី ភ្ញាក់ ឬដេកលក់ក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីក្ដី លោករមែងជាអ្នកឧបសម្បទាហើយពិត ។ ក្នុងរំពេចនោះ ភិក្ខុសង្ឃគប្បីប្រាប់ចំណែកនៃថ្ងៃមានពាក្យថា ស្រមោលជាដើមដល់ភិក្ខុនីទូតដែលមកហើយ ។

[២៦២] បទថា **ឧក្កោសិតោ** បានដល់ ពេងដាក់របស់ ។ បទថា **ន សម្មតិ** បានដល់ មិនគ្រប់គ្រាន់ ។ បទថា **ឧបស្សយំ** បានដល់ ផ្ទះ ។

បទថា **នវកម្មំ** សេចក្ដីថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីធ្វើនវកម្មដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សង្ឃ ។

[២៦៣] ពីរបទថា **តស្សា បព្វជិតាយ** បានដល់ ក្នុងកាលដែលស្រីនោះបួសហើយ ។ ច្រើនបទថា **យាវ សោ ទារកោ វិញ្ញុតំ បាបុណាតិ** សេចក្ដីថា (តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យចិញ្ចឹម) ទម្រាំទារកនោះអាចទំពាស៊ី និងផ្ទូតបានតាមធម្មតារបស់ខ្លួន ។

ពីរបទថា **ឋបេត្វា សាគារំ** បានដល់ វៀរត្រឹមតែបន្ទប់ដែលជាសហសេយ្យ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ (ភិក្ខុនីដែលជាសម្មាញ់) ថែរក្សាទារកនោះ ដូចជាការប្រតិបត្តិក្នុងបុរសដទៃដែរ ។ ភិក្ខុនីជាមាតា រមែងញុំាងទារកនោះឲ្យងូត ឲ្យផឹក និងឲ្យបរិភោគ ដើម្បីតែងខ្លួនទារក និងដើម្បីឲ្យដេកប្របទារកនោះទុកត្រង់ទ្រូង ។

[២៦៥] ដោយបទថា **យេនេវ សា វិព្ភន្តា** ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុនីនោះសឹក ហើយស្លៀកសំពត់ស ដោយការត្រេកអរពេញចិត្តរបស់ខ្លួនដូច្នោះឯង ទើបនាងមិនមែនជាភិក្ខុនី នាងមិនមែនជាភិក្ខុនី ព្រោះការលាសិក្ខាក៏ទេ ។ នាងរមែងមិនបានឧបសម្បទាទៀតទេ នាងរមែងមិនបានឧបសម្បទាទៀតទេ ។

[២៦៦] បទថា **សា អាគតា ន ឧបសម្បាទេតព្វា** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីនោះ ដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះក៏ទេ នាងមិនបានសូម្បីនូវបព្វជ្ជា ឯនាងដែលស្លៀកសសឹកទៅ រមែងបានត្រឹមតែបព្វជ្ជា (បួសជាសាមណេរី) ។

[២៦៧] ក្នុងបទថា **អភិវាទនំ** ជាដើម សេចក្តីថា បុរសទាំងឡាយ កាលនឹងប្រចាប់ជើង រមែងថ្វាយបង្គំ រមែងកោរសក់ រមែងកាត់ក្រចក រមែងធ្វើការរក្សាដំបៅ ភិក្ខុនីទាំងឡាយរង្កៀសការទាំងអស់នោះ ទើប មិនត្រេកអរ ។

ក្នុងបទថា **អភិវាទនំ** ជាដើមនោះ អាចារ្យពួកខ្លះពោលថា បើជាអ្នក

មានរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ ជាអ្នកមានតម្រេកខ្លាំងក្លា ខាងភិក្ខុនីតែមួយផ្នែក ឬទាំងសងខាងក្តី ជាអាបត្តិតាមវត្ថុពិត ។

អាចារ្យពួកខ្លះពោលថា ក្នុងការថ្វាយបង្គំជាដើមនេះ ជាអនាបត្តិ ។ ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យទាំងឡាយ សម្តែងអាចរិយវាទយ៉ាងនេះ ពោលទុកក្នុងអដ្ឋកថាថា ការថ្វាយបង្គំជាដើមនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតចំពោះភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទើបសមគួរ ។ ពាក្យនៃអដ្ឋកថានោះ ជាប្រមាណ ។ ព្រោះថា ការដែលបុរសទាំងឡាយថ្វាយបង្គំជាដើម ជាកិច្ចសមគួរ ដោយព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនីត្រេកអរដូច្នេះឯង ។

[២៦៨] ពីរបទថា **បល្លង្កេន និសីទន្តិ** បានដល់ អង្គុយពត់ភ្នែន ។

[២៦៩] បទថា **អឌ្ឍបល្លង្កំ** បានដល់ អង្គុយពត់ភ្នែនបត់ជើងតែម្ខាង ។

[២៧០] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ហេដ្ឋាវិវដេ ឧបរិបដិច្ឆន្នេ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បើជារណ្តៅដែលគេជីក និងត្រឹមតែឈើរៀបខាងលើប៉ុណ្ណោះ ប្រាកដក្នុងទិសទាំងពួង ទោះបន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្នុងរណ្តៅបែបនោះ គួរ ។

[២៧១] ពីរបទថា **កុក្កុសំ មត្តិកំ** បានដល់ កន្ទក់ និងដីស្អិត ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

ភិក្ខុនិក្ខន្ធកៈ ចប់

វិនយបិដក

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៧៨] លំដាប់នោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ខ្ញុំគិតថា នឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងបាវានេះ រួចហើយ នឹងទៅកាន់ក្រុងកុសិនារា ហើយក៏ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំគេចចៀសចេញពីផ្លូវ ហើយទៅអង្គុយទៀបគល់ឈើមួយដើម ក៏សម័យនោះឯង មានអាជីវកម្នាក់កាន់ផ្កាមន្ទារវៈ (មន្ទារវបុស្ប) ពីក្នុងនគរកុសិនារា ដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយសំដៅទៅកាន់ក្រុងបាវា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំក៏បានឃើញអាជីវកនោះកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ខ្ញុំនិយាយសួរទៅអាជីវកនោះដូច្នេះថា នែអាវុសោ អ្នកបានដឹងដំណឹងព្រះជាគ្រូនៃយើងដែរឬ អាជីវកនោះឆ្លើយតបថា អើអាវុសោ ខ្ញុំដឹងដែរ ព្រះសមណគោតមជាគ្រូអ្នកបរិនិព្វានកន្លងទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ រាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ផ្កាមន្ទារវៈនេះខ្ញុំយកពីនគរកុសិនារានោះមក ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ(១) ភិក្ខុទាំងនោះ ពួកខ្លះ ក៏លើកដៃឡើងហើយយំកន្ទក់កន្ទេញ(២) ដួលដេកទៅ ហាក់ដូចជាមានជើងដាច់ហើយបម្រះននៀលទៅមក ពោលពាក្យថា ព្រះមានព្រះភាគធាប់បរិនិព្វានពេកណាស់ ព្រះសុគតជាម្ចាស់ធាប់បរិនិព្វានអ្វីម៉្លេះ ចក្ខុពោល គឺ

---

(១)- ក្នុងដីកាថា បុថុជ្ជន សោតាបន្នបុគ្គល និងសកទាគាមិបុគ្គល ហៅថា បុគ្គលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈក្នុងទីនេះ ។ (២)- លើកដៃទាំងពីរដាក់លើក្បាល ហើយទួញយំ ។

ព្រះពុទ្ធក្នុងលោក (ពុទ្ធចក្ខុ) ឆាប់បាត់បង់ទៅអ្វីម្ល៉េះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលប្រាសចាករាគៈ[1] ហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ មានស្មារតីតាំងមាំ មានបញ្ញាដឹងច្បាស់ ក៏អត់សង្កត់បាន ដោយពិចារណាថា សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្ដីទៀងទាត់) ក្នុងខន្ធប្រវត្តិនេះអំពីណា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះឯង ខ្ញុំបាននិយាយឃាត់ពួកភិក្ខុនោះដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ក្រែងព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ប្រាប់សេចក្ដីនេះមកពីមុនហើយថា សេចក្ដីព្រាត់ប្រាសស្លាប់ និរាសចាកចោលសត្វ និងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តទាំងអស់រមែងមាន នែអាវុសោទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគប្បីបាន (នូវសេចក្ដីមិនព្រាត់ប្រាស) ក្នុងខន្ធប្រវត្តិនេះអំពីណា ធម្មជាតណាដែលកើតឡើងហើយ ដែលមានហើយ ដែលសង្ខារតាក់តែងមកហើយ ជារបស់មានកិរិយាទ្រុឌទ្រោមវិនាសទៅវិញជាធម្មតា ធម្មជាតនោះ បុគ្គលឃាត់ថា កុំវិនាសទៅវិញដូច្នេះ ពុំបានឡើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឈ្មោះសុភទ្ទ បួសឯចាស់ អង្គុយនៅក្នុងចំណោមបរិសទ្យនោះ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ គ្រានោះ ស្រាប់តែសុភទ្ទភិក្ខុបួសឯចាស់និយាយទៅនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំសោយសោកឡើយ កុំខ្សឹកខ្សួលអណ្ដឺតអណ្ដកឡើយ យើងទាំងឡាយ

---

[1] ក្នុងដីកាថា ព្រះអនាគាមី និងព្រះខីណាស្រព ។

ឈ្មោះថា ផុតស្រឡះហើយអំពីមហាសមណៈនោះ ព្រោះថា យើងទាំងឡាយ មហាសមណៈនោះតែងបៀតបៀនថា អំពើនេះ គួរដល់អ្នកទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនគួរដល់អ្នកទាំងឡាយទេ ឥឡូវនេះ ស្រួលហើយ យើងរាល់គ្នា ចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន មិនចង់ធ្វើនូវអំពើណា នឹងមិនធ្វើនូវអំពើនោះក៏បាន ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងរាល់គ្នា សង្គាយនានូវធម៌ និងវិន័យ តំណាទៅមុខអកុសលធម៌មុខជានឹងរុងរឿងឡើង កុសលធម៌មុខជានឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យ មុខជានឹងរុងរឿងឡើង វិន័យមុខជានឹងសាបសូន្យទៅ តំណាទៅមុខពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទី នឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ។

[២៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសនូវភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសនូវព្រះអរហន្តទាំងឡាយបានចំនួន ៤៩៩ អង្គ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ព្រះអានន្ទមានអាយុនេះនៅជាសេក្ខបុគ្គលពិតមែន តែលោកមិនអាចនឹងលុះដោយឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិទេ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ព្រះអានន្ទនេះ បានសិក្សារៀនសូត្រក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគជាច្រើន បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមព្រះថេរៈជ្រើសរើសយកព្រះអានន្ទមានអាយុផង ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជ្រើសរើសយក

ព្រះអានន្ទមានអាយុបញ្ចូលផង (ជា ៥០០ អង្គ) ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីសង្គាយនាធម៌ និងវិន័យក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាថេរៈមានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នេះថា នគររាជគ្រឹះ ជាស្រុកមានទីគោចរក៏ច្រើន មានសេនាសនៈក៏ច្រើន បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នាទៅនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ទើបអាចនឹងសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យបាន ឯភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត កុំគប្បីចូលទៅនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្គីតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ នេះជាញត្តិ ។ ម្នាលលោកមានអាយុ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនត្រូវនៅចាំវស្សា ក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុង នគររាជគ្រឹះ ដើម្បីនឹងសង្គាយនានូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវឲ្យនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះទេ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុទាំង ៥០០ រូបនេះ ឲ្យ

នៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌ និងវិន័យ ឯភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងនគររាជគ្រឹះឡើយ ។ ការសន្មតនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៨០] គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយបានទៅកាន់នគររាជគ្រឹះ ដើម្បីសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោ បដិសង្ខរណកម្ម គឺការជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាចធ្លុះធ្លាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរហើយ ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ គួរតែយើងរាល់គ្នា ជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាច ធ្លុះធ្លាយ អស់ខែមួយជាដំបូងសិន ដល់មកខែជាកណ្តាល យើងនឹងប្រជុំគ្នាសង្គាយនានូវធម៌ និងវិន័យ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាជួសជុលសេនាសនៈដែលដាច់ដាចធ្លុះធ្លាយ អស់មួយខែជាដំបូង ។

[២៨១] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុត្រិះរិះថា ថ្ងៃស្អែកនេះ នឹងប្រជុំសង្ឃ កិច្ចនោះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ព្រោះថាអាត្មាអញនៅជាសេក្ខបុគ្គលនៅឡើយ ហើយទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ គិតដូច្នេះហើយ ក៏ចម្រើនកាយគតាសតិកម្មដ្ឋានអស់រាត្រីជ្រៅ លុះដល់បច្ចូសសម័យនៃរាត្រី (ជិតភ្លឺ) នោះហើយ ក៏ទម្រេតកាយដោយគិតថានឹងសិង ។ ព្រះសិរពុំទាន់ដល់ខ្នើយ ។ ព្រះបាទាទើបតែនឹងផុតអំពីផែនដី ។ ព្រះទ័យ (របស់លោក) ក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ដោយមិនមានឧបាទាន ក្នុងចន្លោះនោះឯង ។ ព្រះ

អានន្ទមានអាយុបានជាព្រះអរហន្តហើយ ទើបបាននិមន្តទៅកាន់ប្រជុំសង្ឃ ។

[២៨២] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុបានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្មនេះមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុបានប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃតិកម្មនេះមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុត្រូវសួរព្រះវិន័យចំពោះខ្ញុំៗ ក៏ត្រូវដោះស្រាយ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានចោទសួរដូច្នេះ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុថា ម្នាលឧបាលិមានអាយុ បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ព្រះឧបាលិឆ្លើយថា ក្នុងនគរវេសាលីលោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្នភិក្ខុជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះសេពមេថុនធម្ម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុសួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃនាយស្មូនឆ្នាំង ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះអទិន្នាទាន ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង

សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ តតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលី លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះមនុស្សវិគ្គហៈ គឺធ្វើរាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃតតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ ចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ក្នុងនគរវេសាលីលោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ នៅនាឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា ។ ព្រោះវត្ថុអ្វី ។ ព្រោះឧត្តរិមនុស្សធម្ម ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរវត្ថុផង សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង សួរបញ្ញត្តិផង សួរអនុប្បញ្ញត្តិផង សួរអាបត្តិផង សួរអនាបត្តិផង នៃចតុត្ថបារាជិកសិក្ខាបទ ចំពោះព្រះឧបាលិមានអាយុ ហើយសួរវិន័យទាំងពីរចំណែក គឺភិក្ខុវិន័យ និងភិក្ខុនីវិន័យដោយឧបាយនេះឯង ។ ព្រះឧបាលិមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សបសួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយសព្វគ្រប់ ។

[២៨៣] ព្ធដ៏កាលនោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្គីតិកម្មមានកាលគួរ

ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរនូវធម៌ចំពោះព្រះអានន្ទ ។ ព្រះអានន្ទមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្គីតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ នឹងសួរធម៌ចំពោះខ្ញុំៗ គប្បីដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានសួរព្រះអានន្ទមានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ព្រហ្មជាលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងក្នុងទីណា ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ទ្រង់សម្តែងក្នុងព្រះដំណាក់នៃព្រះរាជានៅនាអម្ពលដ្ឋិកាវ័ន ជាចន្លោះនៃក្រុងរាជគ្រឹះផង ជាចន្លោះនៃនាឡន្ទគ្រាមផង ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុប្បិយបរិព្វាជក និងព្រហ្មទត្តមាណព ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃព្រហ្មជាលសូត្រចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ សាមញ្ញផលសូត្រ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងក្នុងទីណា ។ ក្នុងជីវកម្ពវ័ន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ លោកម្ចាស់ ។ ទ្រង់សម្តែងជាមួយនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់សម្តែងជាមួយនឹងព្រះបាទអជាតសត្តុរាជវេទេហិបុត្ត ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ សួរនិទានផង សួរបុគ្គលផង នៃសាមញ្ញផលសូត្រចំពោះព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយសួរនូវនិកាយទាំង ៥ ដោយឧបាយនេះឯង ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុ កាលបើព្រះមហាកស្សបសួរសព្វគ្រប់ហើយ ក៏បានដោះស្រាយដោយសព្វគ្រប់ ។

[២៨៤] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ពោលដូច្នេះ នឹងភិក្ខុ

ជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគកាលដែលទៀបនឹងបរិនិព្វាន បានមានព្រះបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា នែអានន្ទ លុះអំណើះឥតអំពីតថាគតទៅហើយ បើសង្ឃមានប្រាថ្នានឹងដកក៏គប្បីដកនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗ ដោយលំដាប់ (ចេញខ្លះក៏បាន) ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ សួរព្រះអានន្ទថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ចុះលោកម្ចាស់បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទ ឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា មិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗ ដោយលំដាប់នោះ តើសិក្ខាបទណាខ្លះ ដូច្នេះទេ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិកទាំង ៤ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ និងសង្ឃាទិសេស ១៣ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ និងអនិយត ២ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំង-

ឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ និងសុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពួកខ្លះពោលយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលសល់នៅក្រៅអំពីបារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និងនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ សុទ្ធិកបាចិត្តិយៈ ៩២ និងបាដិទេសនីយ ៤ ឈ្មោះថា តូចៗ ដោយលំដាប់ ។

[២៨៥] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ក៏ប្រកាសសង្ឃថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើងក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ ក៏តែងដឹងថា អំពើនេះគួរដល់លោកទាំងឡាយ ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះ មិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតមបញ្ញត្តហើយដល់សាវ័កទាំងឡាយ បានតែត្រឹមធូមកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើង គឺបរិនិព្វានប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងឡាយនេះ ឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះនាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលណាបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះបរិនិព្វានហើយ ឥឡូវនេះ សាវ័កទាំងនេះក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃកុំគប្បីបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ កុំគប្បីដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូបញ្ញត្តមក

ហើយ ត្រូវសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលព្រះជាគ្រូទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ។ នេះជាបញ្ញត្តិ ។ ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ សិក្ខាបទទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ក៏មានតាំងនៅក្នុងពួកគ្រហស្ថ សូម្បីពួកគ្រហស្ថទាំងឡាយ តែងដឹងថា អំពើនេះ គួរដល់លោកទាំងឡាយជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ អំពើនេះមិនគួរដល់លោកទាំងឡាយទេ ។ បើយើងទាំងឡាយនឹងដកនូវសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់ចេញហើយ មុខជាជនទាំងឡាយជាអ្នកពោលតិះដៀលនឹងពោលថា សិក្ខាបទដែលព្រះសមណគោតម បានបញ្ញត្តដល់ពួកសាវ័ក បានត្រឹមតែធូមកាលិក គឺកាលនៃផ្សែងភ្លើងប៉ុណ្ណោះ ព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះឋិតនៅត្រឹមណា សាវ័កទាំងនេះក៏នាំគ្នាសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទត្រឹមនោះ កាលបើព្រះសាស្តារបស់សាវ័កទាំងនេះបរិនិព្វានទៅហើយ ឥឡូវនេះសាវ័កទាំងនេះ ក៏លែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែរ ។ សង្ឃមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះជាគ្រូមិនបានបញ្ញត្តទេ មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះជាគ្រូបានបញ្ញត្តហើយ សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ។ ការមិនបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត ការមិនដកចេញនូវសិក្ខាបទដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត ការសមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃមិនបានបញ្ញត្តថែមនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះអង្គមិនបានបញ្ញត្ត មិនដកចេញនូវសិក្ខាបទ

ដែលព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្ត សមាទានប្រព្រឹត្តតែក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ការមិនបញ្ញត្ត និងការមិនដកនូវសិក្ខាបទនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២៨៦] លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ពោលដូច្នេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា នែអាវុសោអានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោក ព្រោះលោកមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលតូចៗ ដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ចូរលោកសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាភ្លេច បានជាមិនបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយតូចៗ ដោយលំដាប់ គឺសិក្ខាបទណាខ្លះ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ នែអាវុសោអានន្ទ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ ចូរលោកសម្តែងអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដែលជាន់ដេរសំពត់វស្សិកសាដក របស់ព្រះមានព្រះភាគ មិនមែនធ្វើដោយសេចក្តីមិនគោរពទេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះឡើយ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាល

អានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកឲ្យមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ កាលដែលមាតុគ្រាមទាំងនោះ យំ ទួញសោកធ្វើសរីរៈនៃព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យប្រឡាក់ដោយទឹកភ្នែក ចូរលោកសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា កុំឲ្យពួកមាតុគ្រាមនេះនៅក្នុងវេលាវិកាល បានជាខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យពួកមាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈ នៃព្រះមានព្រះភាគមុនគេ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសម្តែងអំពើអាក្រក់នោះចេញដោយសេចក្តីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ កំពុងធ្វើនិមិត្តជាឱឡារិក (បញ្ឆិតបញ្ឆៀង) និងធ្វើនូវឱភាស (បំភ្លឺហេតុ) ជាឱឡារិក លោកមិនបានអារាធនាព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគគង់នៅអស់មួយកប្ប (កំណត់អាយុ) ទៅ សូមព្រះសុគត គង់នៅអស់មួយកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ចូរលោកសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានមារគ្របដណ្តប់ចិត្ត បានជាមិនអារាធនានិមន្តព្រះមានព្រះភាគថា សូមព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ សូមព្រះសុគតគង់នៅអស់មួយអាយុកប្បទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន

ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណាសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្ដីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។ ម្នាលអានន្ទមានអាយុ នេះជាអំពើអាក្រក់របស់លោកដែរ ព្រោះលោកធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាម បានបព្វជ្ជាក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ចូរលោកសម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាគិតថា ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនេះជាព្រះមាតុច្ឆា (ម្ដាយមីង) នៃព្រះមានព្រះភាគ បានបីបាច់ថែរក្សាចិញ្ចឹមថ្វាយទឹកក្សីរ កាលដែល (ព្រះនាងមាយាទេវី) ជាព្រះមាតាបង្កើត របស់ព្រះមានព្រះភាគធ្វើមរណកាលទៅហើយ បានបំបៅព្រះមានព្រះភាគផង បានជាខ្ញុំធ្វើនូវសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយឲ្យមាតុគ្រាមបានបព្វជ្ជាក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ប្រកាសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនឃើញនូវអំពើអាក្រក់នោះទេ ប៉ុន្តែ ខ្ញុំព្រះករុណា សម្តែងនូវអំពើអាក្រក់នោះចេញ ដោយសេចក្ដីជឿលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។

[២៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះថេរៈឈ្មោះបុរាណៈមានអាយុបានត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ។ គ្រានោះឯង ព្រះបុរាណៈមានអាយុកាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយសង្គាយនានូវធម្មវិន័យ បាននៅអាស្រ័យក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ តាមសមគួរដល់អធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាថេរៈ ដែលនៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថានទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ធ្វើ

សេចក្តីរីករាយ រាក់ទាក់ជាមួយភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបុរាណៈមានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរាណៈដ៏មានអាយុ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាជាស្រេចហើយ លោកចូរប្រកបនូវការសង្គាយនានោះចុះ ព្រះបុរាណៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ធម៌ក្តី វិន័យក្តីដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយបានសង្គាយនាហើយ (ក៏ជាការស្រួល) ប៉ុន្តែចំណែកខាងខ្ញុំ លុះតែបានស្តាប់ បានទទួលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រនៃព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងណាមិញ ខ្ញុំនឹងទ្រទ្រង់ (ប្រតិបត្តិ) យ៉ាងនោះឯង ។

[២៨៨] លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទមានអាយុពោលពាក្យដូច្នេះនឹងភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគជាម្ចាស់ កាលទៀបបរិនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះនឹងខ្ញុំព្រះករុណាថា ម្នាលអានន្ទ ណ្ហើយចុះ អំណើះតអំពីតថាគតទៅហើយ សង្ឃចូរដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុផង ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈសួរថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ ចុះលោកម្ចាស់បានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅដែរឬ ។ ព្រះអានន្ទឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាបានទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដែរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះ តើដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលអានន្ទ ឆន្នភិក្ខុចង់ពោលពាក្យណាគប្បីពោលពាក្យនោះចុះ (ប៉ុន្តែ) ភិក្ខុទាំងឡាយកុំគប្បីនិយាយរក កុំគប្បីទូន្មាន កុំគប្បីប្រៀនប្រដៅឆន្នភិក្ខុឡើយ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាល

អានន្ទដ៏មានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុផងចុះ ។ ព្រះអានន្ទសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុដូចម្តេចបាន (ដ្បិត) ភិក្ខុនោះកាចរឹងរូសណាស់ ។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈពោលថា ម្នាលអានន្ទមានអាយុ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទៅជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូបទៅចុះ ។ ឯព្រះអានន្ទមានអាយុទទួលពាក្យភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា អើ លោកម្ចាស់ ហើយក៏ជិះទូកទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃជាច្រើនចំនួន ៥០០ រូប ទូកក៏លឿនទៅច្រាសខ្សែទឹក លុះចុះចាកទូកហើយ ក៏ទៅគង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយពីឧទ្យាននៃព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ។

[២៨៩] សម័យនោះឯង ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន ទ្រង់គង់ក្រសាលក្នុងឧទ្យានជាមួយនឹងពួកព្រះមហេសី ព្រមទាំងពួករាជបរិវារ ។ ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះនាមឧទេន បានឮដំណឹងថា លោកម្ចាស់អានន្ទជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ គង់ក្រោមម្លប់ឈើមួយដើមមិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន ។ ទើបពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន បានក្រាបបង្គំទូលព្រះបាទឧទេនដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ឮថាលោកម្ចាស់អានន្ទ ជាអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយ មកគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយដើម មិនឆ្ងាយអំពីឧទ្យាន បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយចង់ឃើញព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ ។ ព្រះរាជាមានព្រះរាជឱង្ការថា បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយទៅមើលសមណៈឈ្មោះអានន្ទចុះ ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីរបស់ព្រះបាទឧទេន

ចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលបើពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេនអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះអានន្ទមានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ គ្រានោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន កាលបើព្រះអានន្ទមានអាយុ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រព្រឹត្តតាម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះបាទឧទេន ត្រេកអររីករាយនឹងភាសិតរបស់ព្រះអានន្ទមានអាយុហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះបាទឧទេន ។

[២៩០] ព្រះបាទឧទេនទ្រង់ទតឃើញពួកព្រះមហេសីមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ មានព្រះបន្ទូលសួរពួកព្រះមហេសីដូច្នេះថា អ្នកទាំងឡាយបានឃើញសមណៈឈ្មោះព្រះអានន្ទដែរឬ ។ ពួកព្រះមហេសីក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានឃើញព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ចុះអ្នកទាំងឡាយបានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួច ដល់សមណៈឈ្មោះអានន្ទខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គ ៥០០ ដល់ព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ហើយ ។ ព្រះបាទឧទេនក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើសមណៈឈ្មោះអានន្ទទទួលយកចីវរច្រើនដល់ម៉្លេះទេ សមណៈឈ្មោះអានន្ទនឹងធ្វើជំនួញសំពត់ឬៗ តាំងរោងលក់

សំពត់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេនស្តេចទៅរក ព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ សំណេះសំណាលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលរីករាយ និងពាក្យដែលគួររឭក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបាទឧទេន គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏មានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ពួកព្រះមហេសីរបស់យើងបានមក (ក្នុងទីនេះដែរឬ) ព្រះអានន្ទតបថា បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនៃព្រះអង្គបានមក (ក្នុងទីនេះ) ដែរ ។ ចុះ (ពួកព្រះមហេសីនោះ) បានប្រគេនវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចដល់ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើនខ្លះដែរឬ ។ បពិត្រមហារាជ ពួកព្រះមហេសីនោះបានប្រគេនសំពត់ឧត្តរាសង្គ ៥០០ ដល់អាត្មាភាព ។ ព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើននឹងយកចីវរច្រើនដល់ម្ល៉ោះទៅធ្វើជាអ្វីទៅ ។ បពិត្រមហារាជ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានចីវរទុព្វលភាព អាត្មាភាពនឹងចែកឲ្យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះចីវរទាំងឡាយណាដែលចាស់ទុព្វលភាព លោកម្ចាស់នឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើអ្វី។ បពិត្រមហារាជយើងទាំងឡាយនឹងយកចីវរទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលគ្រែណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកកម្រាលគ្រែទាំងនោះទៅធ្វើជាស្រោមពូក ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះស្រោមពូកណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ

យើងទាំងឡាយនឹងយកស្រោមពូកទាំងនោះទៅធ្វើជាកម្រាលផែនដី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះកម្រាលផែនដីណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកកម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងយកកម្រាលផែនដីទាំងនោះទៅធ្វើជាសំពត់ជូតជើង ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតជើងណា ដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់ជូតជើងទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយ នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតជើងទាំងនោះ ទៅធ្វើជាសំពត់សម្រាប់ជូតធូលី ។ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ចុះសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីណាដែលជារបស់ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងយកសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះទៅធ្វើជាអ្វី ។ បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយនឹងចិញ្ច្រាំនូវសំពត់សម្រាប់ជូតធូលីទាំងនោះ ហើយប្រចាច់លាយដោយភក់ ហើយយកទៅបូកលាបជញ្ជាំង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទឧទេនទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យថា សមណសក្យបុត្តិយ៍ទាំងនេះប្រកបដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញា មិនធ្វើសំពត់ឲ្យដល់នូវសេចក្ដីវិនាសឥតប្រយោជន៍ ហើយក៏ទ្រង់ប្រគេនសំពត់ចំនួន ៥០០ ដទៃទៀត ដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ បរិក្ខារ គឺចីវរចំនួន ១០០០ នេះឯង ទើបតែនឹងកើតឡើងជាដំបូងដល់ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។

[២៩១] លំដាប់នោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់ឃោសិតារាម លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ គ្រានោះឯង ឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅ

ដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអានន្ទមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះឆន្នៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះអានន្ទមានអាយុក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោឆន្ន សង្ឃដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់លោកហើយ ។ ឆន្នភិក្ខុសួរថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ព្រហ្មទណ្ឌនោះតើដូចម្តេចទៅ ។ ព្រះអានន្ទប្រាប់ថា ម្នាលឆន្នភិក្ខុមានអាយុ លោកចង់ពោលពាក្យណា គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅលោកឡើយ ។ ឆន្នភិក្ខុពោលថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន កាលណាបើភិក្ខុទាំងឡាយមិនត្រូវនិយាយរក មិនត្រូវទូន្មាន មិនប្រៀនប្រដៅខ្ញុំដោយហេតុប៉ុណ្ណោះ បើដូច្នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសម្លាប់ខ្ញុំហើយឬ ហើយក៏ដួលជ្រប់ក្នុងទីនោះ ។ គ្រានោះឯង ឆន្នមានអាយុក៏លំបាក អៀនខ្មាសខ្ពើមព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង ហើយមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅនូវកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តទាំងឡាយដែលចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីអនុត្តរធម៌ណា ក៏បានដល់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដោយមិនយូរ ហើយសម្រេចសម្រាន្តដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ហើយដឹងច្បាស់ថា ជាតិ គឺសេចក្តីកើតទៀត (របស់អាត្មាអញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈសម្រេចហើយ កិច្ចត្រូវធ្វើ គឺសោឡសកិច្ចក៏សម្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតគ្មានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះឆន្នមាន

អាយុ ក៏ជាអរហន្តមួយអង្គដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះឆន្នៈមានអាយុបានដល់អរហត្តហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះអានន្ទមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះអានន្ទមានអាយុថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ លោកចូររម្ងាប់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ខ្ញុំ ។ ព្រះអានន្ទពោលថា នែឆន្នមានអាយុ លោកបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយនូវអរហត្ត ក្នុងកាលជាទីបំផុតណា ឯព្រហ្មទណ្ឌរបស់លោក ក៏រម្ងាប់ក្នុងកាលជាទីបំផុតនោះដែរ ។

[២៩២] ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះឯង មានភិក្ខុចំនួន ៥០០ រូប មិនខ្វះមិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ ព្រះសង្គីតិកាចារ្យ ហៅថា បញ្ចសតិកាសង្គាយនា គឺសង្គាយនារបស់ភិក្ខុមានចំនួន ៥០០ រូប ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈទី ១១

ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ២៣ ចប់

ឧទ្ទាននៃបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[២៩៣] រឿងកាលព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បរិនិព្វានទៅហើយ ព្រះថេរៈ ឈ្មោះកស្សប ជាអ្នកគ្រប់គ្រង រក្សាព្រះសទ្ធម្ម ហៅពួកភិក្ខុមកថា យើងដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយពីស្រុកបាវា បានឮពាក្យសុភទ្ទភិក្ខុសម្ដែងហើយ យើងនឹងសង្គាយនានូវព្រះសទ្ធម្មតំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ១ រឿងព្រះមហាកស្សបជ្រើសរើសព្រះអរហន្ត ៤៩៩ អង្គ និងព្រះអានន្ទមួយផង ១ រឿងព្រះកស្សប គង់នៅទៀបគុហាដ៏ឧត្តម ធ្វើសង្គាយនានូវធម៌និងវិន័យ ១ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះវិន័យនឹងព្រះឧបាលិ ១ រឿងព្រះកស្សបសួរព្រះសូត្រនឹងព្រះអានន្ទជាបណ្ឌិត ១ រឿងពួកជិនសាវកធ្វើសង្គាយនាបិដកទាំងបី ១ ។ រឿងព្រះអានន្ទទូលព្រះថេរៈទាំងឡាយថា កាលព្រះមានព្រះភាគជិតចូលព្រះបរិនិព្វាន ទ្រង់មានបន្ទូលថា បើសង្ឃប្រាថ្នានឹងដកសិក្ខាបទ ក៏គប្បី ដកសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់ផ្សេងៗបាន ១ រឿងព្រះកស្សបបានសូត្រប្រកាសប្រាប់សង្ឃថា ត្រូវឲ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមសិក្ខាបទដែលគួរដល់ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ១ ។ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនទូលសួរព្រះមានព្រះភាគក្នុងសិក្ខាបទតូចៗ ដោយលំដាប់នោះ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ជាន់សំពត់វស្សិកសាដករបស់ព្រះមានព្រះភាគហើយដែរ ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា ឲ្យ

មាតុគ្រាមថ្វាយបង្គំសរីរៈព្រះមានព្រះភាគមុនគេ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា មិនអារាធនាព្រះមានព្រះភាគឲ្យគង់នៅអស់អាយុកប្ប ១ រឿងព្រះថេរៈទាំងឡាយបន្ទោសព្រះអានន្ទថា សូមបព្វជ្ជាដល់មាតុគ្រាម ១ រឿងព្រះអានន្ទទទួលថា អំពើអាក្រក់របស់ខ្ញុំគ្មានទេ ខ្ញុំទទួលដោយសេចក្តីជឿលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ១ ។ រឿងបុរាណត្ថេរ ១ រឿងដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ ១ រឿងពួកព្រះមហេសីនៅក្នុងឧទ្យានជាមួយនឹងព្រះបាទឧទេន ១ រឿងព្រះបាទឧទេន ពោលទោសព្រះអានន្ទថា ទទួលចីវរច្រើនដល់ម្ល៉ោះ ១ រឿងព្រះបាទឧទេនសួរព្រះអានន្ទអំពីចីវរទុព្វលភាព ១ រឿងព្រះអានន្ទឆ្លើយថា ចីវរទុព្វលភាពនោះយកទៅធ្វើជាកម្រាលគ្រែ ជាស្រោមពូក ជាកម្រាលផែនដី ជាសំពត់ជូតជើង ជាសំពត់ជូតធូលី ទាំងលាយដោយភក់បូកលាបជញ្ជាំង ១ រឿងចីវរ ១០០០ កើតឡើងដល់ព្រះអានន្ទជាដំបូង ១ ។ រឿងឆន្នភិក្ខុដែលសង្ឃដាក់ទោសដោយព្រហ្មទណ្ឌ ហើយបានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈទាំងបួន ១ ។ រឿងព្រះថេរៈជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញចំនួន ៥០០ អង្គក្នុងការសង្គាយនាធម៌ និងវិន័យ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនានោះ ឈ្មោះថា បញ្ចសតិកសង្គាយនា ១ ។

* * *

អដ្ឋកថា

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៨៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **បញ្ច និកាយេ បុច្ឆិ** សេចក្តីថា ព្រះមហាកស្សបសួរនិកាយ ៥ គឺទីឃនិកាយ មជ្ឈិមនិកាយ អង្គុត្តនិកាយ សំយុត្តនិកាយ ខុទ្ទកនិកាយ ។

[២៨៤] ពាក្យយ៉ាងនេះថា វៀរបារាជិក ៤ ចេញ សិក្ខាបទដ៏សេសជាសិក្ខាបទតូចតាចជាដើម ព្រះសង្គាហកត្ថេរទាំងឡាយ ពោលហើយដោយបរិយាយ ដើម្បីសម្តែងសិក្ខាបទទាំងពួង ដែលលោកស្តាប់សង្គ្រោះទុក មិនលះបង់សូម្បី ១ សិក្ខាបទ។

[២៨៥] បទទាំងឡាយថា **ឥទំ វោ សមណានំ** សេចក្តីថា នេះសមគួរដល់សមណៈទាំងឡាយ **វោ** អក្ខរៈ ប្រើក្នុងអត្ថគ្រាន់តែធ្វើបទឲ្យពេញ ។ បទថា **ធូមកាលិកំ** សេចក្តីថា ផ្សែងនៃចិត្តកាធារ ជាទីបរិនិព្វាននៃព្រះសមណៈនៅប្រាកដដរាបណា កាលដរាបនោះ ជាកាលនៃសិក្ខាបទដែលព្រះសមណៈទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់សាវ័កទាំងឡាយ ។

[២៨៦] បទថា **ឥទម្បិ តេ អាវុសោ អានន្ទ ទុក្កដំ** នេះ ព្រះថេរៈទាំងឡាយគ្រាន់តែតិះដៀលថា កម្មនេះ ដែលលោកធ្វើមិនល្អហើយ ទើបពោលហើយ មិនបានពោលសំដៅដល់អាបត្តិឡើយ ។ ព្រះថេរៈទាំងនោះមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិក៏ទេ ។

ពិតហើយ ក្នុងឥឡូវនេះឯង ព្រះមហាកស្សបបានប្រកាសពាក្យនេះថា

សង្ឃមិនបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់មិនបានបញ្ញត្តទុក មិនដកនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីបទថា **ទេសេហិ តំ ទុក្កដំ** នេះ ព្រះថេរៈទាំងឡាយពោលសំដៅដល់បំណងនេះថា សូមលោកប្ដេជ្ញាការមិនទូលសួរនោះថា ជាការធ្វើមិនល្អយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំមិនធ្វើមិនល្អពិត មិនពោលសំដៅដល់ការសម្ដែងអាបត្តិឡើយ ។

ឯព្រះថេរៈមិនទូលសួរហើយ ព្រោះរឭកមិនបាន មិនមែនព្រោះមិនអើពើឡើយ ព្រោះដូច្នោះ កាលលោកកំណត់មិនបាននូវភាពជាការធ្វើ ព្រោះមិនទូលសួរនោះៗ ទើបពោលថា ខ្ញុំមិនឃើញការធ្វើនោះ ដើម្បីនឹងសម្ដែងការគោរពក្នុងព្រះថេរៈទាំងឡាយ ទើបពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ តែខ្ញុំជឿលោកទាំងឡាយ សូមសម្ដែងការធ្វើនោះ ។

មានពាក្យអធិប្បាយថា លោកទាំងឡាយពោលយ៉ាងណា ខ្ញុំរមែងប្ដេជ្ញាយ៉ាងនោះ ។ ក្នុងស្ថានទាំង ៤ ដ៏សេសក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ព្រះអានន្ទពោលថា **មា យិមា វិកាលេ អហោសុំ** ដោយអធិប្បាយថា ការទៅក្នុងវេលាវិកាលរបស់ស្ត្រីកុំបីមានឡើយ ។

[២៩០] ពីរបទថា **រជោហរណំ ករិស្សាម** សេចក្ដីថា អាត្មាភាពទាំងឡាយនឹងជ្រលក់ទឹក ពូតហើយ ជូតផ្ទៃដែលធ្វើបរិកម្ម ។

ពីរបទថា **ន កុលវំ គមេន្តិ** អធិប្បាយថា សមណសក្យបុត្រទាំងនេះមិនទុកដាក់ក្នុងឃ្លាំង ។

[២៩១] ពីរបទថា **យទគ្គេន តយា** សេចក្តីថា បើព្រះអរហត្ត ដែលលោកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ក្នុងកាលផ្តើមដំបូងនោះឯង ដូច្នេះ ។

ពាក្យណាដែលគប្បីពោលដែលនៅសេសសល់ គប្បីមានក្នុងបញ្ចសតិកក្ខន្ធនេះ ពាក្យនោះ ខ្ញុំបានពោលហើយ ក្នុងនិទានវណ្ណនានោះឯង ។

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកវណ្ណនា ចប់

វិនយបិដក

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៩៤] សម័យនោះឯង កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បរិនិព្វានទៅ បាន ១០០ ឆ្នាំ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ[១] នៅក្នុងក្រុងវេសាលី សម្តែងវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់ គួរ (ដល់សមណៈ) ១ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេទៅប្រមាណ ២ ធ្នាប់គួរ ១ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកគួរ ១ ការកំណត់ដោយអាវាសគួរ ១ ការកំណត់ដោយអនុមតិ[២] គួរ ១ ការកំណត់ដោយអចិណ្ណកប្ប (ប្រពៃណី) គួរ ១ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ១ ការផឹកនូវសុរាឆៅ គួរ ១ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ ១ មាស និងប្រាក់ គួរ ១ ។

[២៩៥] សម័យនោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត[៣] មានអាយុ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងដែនវជ្ជី ហើយក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី ។ បានឮថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ នៅក្នុងកូដាគារសាលាព្រៃមហាវន ជិតក្រុងវេសាលីនោះ ។

[២៩៦] សម័យនោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរឹទ្ធ ហើយយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ចំពោះពួកឧបាសក

១- ពួកភិក្ខុជាបុត្តនៃជនដែលនៅក្នុងដែនវជ្ជី បានជាហៅដោយរូបរួមថា វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ។

២- ប្រែថា យល់ព្រមថាត្រេកអរ ។ ៣- ព្រះយសត្ថេរជាបុត្តនៃព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ កាកណ្ឌកៈ ហៅដោយរូបរួមថា យសកាកណ្ឌកបុត្ត ។

នៅក្នុងក្រុងវេសាលីដែលមកទាំងអស់ថា ហៃអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី មួយបាទក្តី មាសករូបមួយក្តីដល់សង្ឃចុះ សង្ឃមុខជានឹងមានកិច្ចដោយបរិក្ខារមិនខាន ។ កាលដែលពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ពោលដូច្នេះនឹងពួកឧបាសកអ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា នែអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំប្រគេនកហាបណៈមួយក្តី កន្លះកហាបណៈក្តី បាទមួយក្តី មាសករូបមួយក្តី ដល់សង្ឃឡើយ ព្រោះមាស និងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរ មិនកាន់មាស និងប្រាក់ទេ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តិយ៍ លះបោលកែវមណី និងមាសចេញហើយ ប្រាសចាក គឺថា លែងរវល់ដោយមាស និងប្រាក់ហើយ ។ ឯពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ទុកជាព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រគេន ១កហាបណៈខ្លះ កន្លះកហាបណៈខ្លះ មួយបាទខ្លះ មួយរូបមួយមាសកខ្លះ ដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងក្រុងវេសាលី លុះកន្លងរាត្រីនោះហើយ (ព្រឹកឡើង) ក៏ចែកប្រាក់នោះ ដាក់ចំណែកមួយៗ ដោយរាប់ចំនួនភិក្ខុ ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា នែអាវុសោ យស នេះជាចំណែកប្រាក់របស់លោក ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំគ្មានចំណែកនៃប្រាក់ទេ ព្រោះខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងប្រាក់ទេ ។

[២៩៧] គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ ជេរគំរាម ធ្វើនូវការរុករានបណ្ដេញពួកឧបាសកដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បើដូច្នោះ យើងរាល់គ្នាធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនោះ បានធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ បានពោលពាក្យនេះនឹងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា សង្ឃត្រូវឲ្យអនុទូតដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្មហើយ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុជាអនុទូតដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានសន្មតភិក្ខុមួយរូបឲ្យជាអនុទូតដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ឯព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ចូលទៅក្នុងក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ហើយក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អាត្មាអញគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាជាវិន័យ ក៏ត្រឡប់ទៅជាឮពាក្យខ្ចរខ្ចាយថា អាត្មាជេរគំរាម ធ្វើនូវការរុករាន បណ្ដេញពួកឧបាសកដ៏មានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាវិញ ។

[២៩៨] ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគគង់នៅវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ម្នាល

អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅៗ ទីនោះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យទាំងនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យនោះ គឺពពក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យនោះ គឺទឹកសន្សើមចុះអ័ព្ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យនោះ គឺផ្សែង និងធូលី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យនោះ គឺរាហុអសុរិន្ទ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យសៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទ និងព្រះអាទិត្យនោះ មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ

ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ ក៏មាន ៤ យ៉ាងដូច្នោះដែរ ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៤ យ៉ាងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ ផឹកសុរា និងមេរ័យ មិនវៀរចាកកិរិយាផឹកសុរា និងមេរ័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះជាដំបូង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សេពមេថុនធម្ម មិនវៀរចាកមេថុនធម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះ ជាគម្រប់ពីរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ កាន់មាស និងប្រាក់ មិនវៀរចាកកិរិយាទទួលមាស និងប្រាក់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះជាគម្រប់បី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យដទៃមានតទៅទៀត សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ មិនវៀរចាកមិច្ឆាជីវៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍នេះ ជាគម្រប់ ៤

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មង ដោយឧបក្កិលេសណាហើយ រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ មិនភ្លឺត្រចះ ឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍មាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ លុះព្រះសុគតទ្រង់ត្រាស់នូវពាក្យនេះចប់ហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងដូច្នេះតទៅទៀតថា

[២៩៩] សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងហើយ ដោយរាគៈ និងទោសៈ ជាបុរសដែលអវិជ្ជាបិទបាំងហើយ មានសេចក្តីត្រេកអរក្នុងរូបជាទីស្រឡាញ់ ផឹកសុរា និងមេរ័យ សេពមេថុនធម្ម មិនដឹងច្បាស់ (នូវទោស) ត្រេកអរចំពោះប្រាក់ និងមាស សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយមិច្ឆាជីវៈ សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពួក ១ សៅហ្មងដោយឧបក្កិលេសទាំងឡាយណា ក៏មិនបរិសុទ្ធ ប្រកបដោយធូលី គឺកិលេស រមែងមិនរុងរឿង មិនភ្លឺ ប្រៀបដូចសត្វម្រឹគ ឧបក្កិលេសទាំងឡាយនុ៎ះ ព្រះពុទ្ធមានផៅពង្សដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដូចជាព្រះអាទិត្យ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ (សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ) ត្រូវងងឹត គឺអវិជ្ជារួបរឹតហើយ ជាទាសៈនៃតណ្ហា ប្រកបដោយតណ្ហា

ដែលដឹកនាំសត្វទៅក្នុងភព តែងញុំាងរាងកាយជារបស់
គ្រោតគ្រាតឲ្យចម្រើនឡើងហើយកាន់យកនូវភពថ្មីទៀត ។

[៣០០] អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ថាជាធម៌ ពោលសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យថាជាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាឮពាក្យខ្ចរខ្ចាយទៅថា អាត្មាជេរគំរាម ធ្វើនូវការរុករាន បណ្ដេញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

[៣០១] ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថានទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង អន្តរាកថានេះ(១) កើតឡើងដល់ជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងកណ្ដាលរាជបរិសទ្យ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងថា មាស និងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាសប្រាក់ដែរ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង មានបុរសជាធំ គឺនាយចៅហ្វាយម្នាក់ឈ្មោះមណិចូឡកៈ អង្គុយនៅក្នុងកណ្ដាលបរិសទ្យនោះ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ បុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈពោលពាក្យដូច្នេះនឹងបរិសទ្យនោះថា បពិត្រអស់លោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ មាស

១- អដ្ឋកថាព្រះសូត្រថា ពាក្យជាចន្លោះនៃគុណធម៌ មានកម្មដ្ឋានមនសិការ និងបាលី និងអដ្ឋកថាជាដើម ហៅថា អន្តរាកថា ។

និងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះបោលកែវមណី និងមាសចេញ ហើយប្រាសចាក គឺថា លែងរវល់ដោយមាស និងប្រាក់ហើយ ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ បុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈក៏មិនអាចនឹងពន្យល់បរិសទ្យនោះបាន ។ ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លំដាប់នោះឯង លុះបុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ ពន្យល់បរិសទ្យនោះរួចហើយ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ លុះបុរសជាធំឈ្មោះមណិចូឡកៈ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អន្តរាកថានេះកើតឡើងដល់ពួកជនដែលអង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងរាជបរិសទ្យ ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនេះថា មាស និងប្រាក់គួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ដែរ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទទួលមាស និងប្រាក់ដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលពួកបរិសទ្យនោះពោលយ៉ាងនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងបរិសទ្យនោះវិញថា បពិត្រលោកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះឡើយ មាស និងប្រាក់មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ មិនត្រេកអរមាស និងប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តលះបោលកែវមណី និងមាសចេញហើយ ប្រាសចាក

គឺថា លែងរវល់ដោយមាស និងប្រាក់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹងពន្យល់បរិសទ្យនោះបានទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើខ្ញុំព្រះអង្គព្យាករ (ដោះស្រាយ) យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកពោលត្រូវតាមបន្ទូលនៃព្រះមានព្រះភាគផង មិនពោលបង្កាច់នូវព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងបានដែរឬ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា អើ ម្ចាស់អ្នកជាធំ អ្នកព្យាករយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកពោលត្រូវតាមពាក្យតថាគតផង មិនពោលបង្កាច់តថាគតដោយពាក្យមិនពិតផង ព្យាករនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង ពាក្យពោលតូចធំណាមួយដែលប្រកបដោយធម៌ មិនបានមកកាន់ស្ថានដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផង នែអ្នកជាធំ មាស និងប្រាក់ មិនគួរដល់ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍ មិនត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍មិនទទួលមាសប្រាក់ទេ ពួកសមណសក្យបុត្តិយ៍លះចោលកែវមណី និងមាសចេញហើយ ប្រាសចាក គឺថា លែងរវល់ដោយមាស និងប្រាក់ហើយ នែអ្នកជាធំ មាស និងប្រាក់ គួរដល់បុគ្គលណា កាមគុណទាំង ៥ ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ កាមគុណទាំង ៥ គួរដល់បុគ្គលណា មាស និងប្រាក់ក៏គួរដល់បុគ្គលនោះដែរ នែអ្នកជាធំ អ្នកគប្បីចាំទុកនូវការសម្រេចនៃកាមគុណទាំង ៥ នេះ ដោយពិតថា មិនមែនជាធម៌របស់សមណៈ មិនមែនជាធម៌របស់សក្យបុត្តិយ៍ទេ ម្នាលអ្នកជាធំ ម្យ៉ាងវិញទៀត តថាគតពោល

យ៉ាងនេះថា បុគ្គលត្រូវការដោយស្មៅ គប្បីស្វែងរកស្មៅ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយឈើ គប្បីស្វែងរកឈើ បុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយរទេះ គប្បីស្វែងរករទេះ បុរសត្រូវការដោយបុរស គប្បីស្វែងរកបុរស ម្នាលអ្នកជាធំ តថាគតមិនធ្លាប់បានពោលថា សមណៈគប្បីត្រេកអរនឹងមាសប្រាក់ គប្បីស្វែងរកមាសប្រាក់ដូច្នេះ ដោយបរិយាយណាមួយឡើយ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាឮពាក្យខ្ចរខ្ចាយទៅថា អាត្មាជេរគំរាម ធ្វើការរុករាន បណ្ដេញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។

[៣០២] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ទ្រង់ហាមមាស និងប្រាក់ ហើយបញ្ញត្តសិក្ខាបទក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ អាត្មាគ្រាន់តែពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ពោលនូវធម៌ ថាជាធម៌ ពោលនូវសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ពោលនូវវិន័យ ថាវិន័យ អាត្មាគ្រាន់តែពោលយ៉ាងនេះ ក៏ត្រឡប់ជាឮពាក្យខ្ចរខ្ចាយទៅ ថាអាត្មាជេរគំរាម ធ្វើការរុករាន បណ្ដេញពួកឧបាសកមានអាយុដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទៅវិញ ។ កាលដែលព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏នាំគ្នាពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន មានតែលោកម្ចាស់យសកាកណ្ឌកបុត្តមួយទេ

ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯភិក្ខុទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមិនមែនជាសមណៈ មិនជាសក្យបុត្តិយ៍ឡើយ បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន សូមព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់គង់នៅក្រុងវេសាលីចុះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តជាម្ចាស់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ លុះពន្យល់ពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយ ក៏ទៅកាន់អារាមជាមួយនឹងភិក្ខុអនុទូតវិញ ។

[៣០៣] លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សួរភិក្ខុជាអនុទូតថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តបានសូមខមាទោសនឹងពួកឧបាសកដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីហើយឬ ។ ភិក្ខុជាអនុទូតនោះពោលថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អំពើអាក្រក់ពួកយើងបានធ្វើហើយ ពួកឧបាសកធ្វើ គឺថា គេជឿព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តតែមួយ ថាជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ ឯពួកយើងទាំងអស់ ឧបាសកធ្វើ គឺគេទុកដាក់ថា មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាសក្យបុត្តិយ៍ទៅវិញ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនិយាយគ្នាថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនេះ យើងទាំងឡាយមិនបានសន្មតឲ្យ ក៏ទៅប្រកាសប្រាប់ដល់ពួកគ្រហស្ថ បើដូច្នោះគួរតែយើងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុទាំងនោះប៉ងនឹងធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តនោះ ក៏ប្រជុំគ្នា គ្រានោះឯង ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ហោះឡើងទៅពួដ៏

អាកាស ហើយទៅចុះត្រង់ក្រុងកោសម្ពី ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់ពួកបាវេយ្យកភិក្ខុ (ភិក្ខុនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ) ផង និងពួកអវន្តិទក្សិណាបថកភិក្ខុផងថា ចូរលោកមានអាយុទាំងឡាយនាំគ្នាមក យើងទាំងឡាយនឹងកាន់យក គឺថានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណាទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណាទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទី នឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទី នឹងថយកម្លាំងចុះ ។

[៣០៤] សម័យនោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុនៅអាស្រ័យលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ចូលទៅរកព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុឯភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសីដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនេះ សម្តែងនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់គួរ (ដល់សមណៈ) ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណ ២ ធ្នាប់ គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកគួរ ការកំណត់ដោយអាវាសគួរ ការ

កំណត់ដោយអនុមតិគួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ (ប្រពៃណី) គួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរ គួរ ការផឹកនូវសុរាថៅ គួរ និសីទនៈដែលមិនមានជាយ គួរ មាស និងប្រាក់ គួរ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយជម្រះអធិករណ៍នោះចេញ តំណាទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណាទៅមុខ ពួកបុគ្គលជាអធម្មវាទី នឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ពួកបុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង ពួកបុគ្គលជាវិនយវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា យ៉ាងហ្នឹងហើយអាវុសោ ។ គ្រានោះឯង ពួកបាឋេយ្យកភិក្ខុប្រមាណ ៦០ រូប សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកជាប្រព្រឹត្តបង្សុកូលិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គ ។ ឯពួកអវន្តិទក្ខិណាបថកភិក្ខុប្រមាណ ៨០ រូប ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្សុកូលិកធុតង្គ ពួកខ្លះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិកធុតង្គ សុទ្ធតែជាព្រះអរហន្ត ប្រជុំគ្នានៅលើភ្នំឈ្មោះអហោគង្គដែរ ។

[៣០៥] គ្រាកាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ កំពុងប្រឹក្សា មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះឯង រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់

យើងទាំងឡាយគប្បីជាបុគ្គលមានកម្លាំងក្លៀវក្លា ក្នុងអធិករណ៍នេះដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេចយើងទាំងឡាយគប្បីបានបក្ខពួកនោះឡើង ។ សម័យនោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោរេយ្យ លោកជាពហុស្សូត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ហើយទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនេះឯងនៅអាស្រ័យក្នុងនគរសោរេយ្យ លោកជាពហុស្សូត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបានព្រះរេវតៈមានអាយុមកជាបក្ខពួក មុខជាយើងទាំងឡាយមានកម្លាំងក្លៀវក្លាក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ កាលដែលភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយកំពុងប្រឹក្សាគ្នា ឯព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏បានឮច្បាស់ដោយសោតធាតុដូចជាទិព្វស្អាតបរិសុទ្ធ កន្លងបង់នូវសោតធាតុជារបស់នៃមនុស្សធម្មតា លុះឮហើយ លោកមានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះ រឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ បើអាត្មាអញក្រាញនៅក្នុងអធិករណ៍ដូច្នេះ ហេតុនោះមិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនឹងនាំគ្នាមកឥឡូវនេះមិនខាន អាត្មាអញសោត បើនៅប្រឡូកប្រឡំដោយភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មុខជានៅមិនបានសេចក្តីសប្បាយឡើយ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញទៅជាមុន

ឲ្យហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសោរេយ្យ ទៅកាន់នគរសង្កស្ស ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសោរេយ្យ ហើយសួរថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនោះ លោកទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចេញអំពីនគរសង្កស្ស ហើយទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់នគរសង្កស្សហើយសួរថា ព្រះរេវតមានអាយុលោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ លោកនិមន្តទៅនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុ ចេញអំពីនគរកណ្ណកុជ្ជហើយ ទៅនគរឧទុម្ពរទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយនាំគ្នាទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជហើយសួរថា ព្រះរេវតៈមានអាយុលោកនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនោះ លោកនិមន្តទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយ ។ គ្រានោះឯងព្រះរេវតៈមានអាយុ ចេញពីនគរឧទុម្ពរហើយ ទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរឧទុម្ពរហើយសួរថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនុ៎ះ ទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុចេញអំពីនគរអគ្គឡបុរៈ ហើយទៅកាន់នគរសហជាតិទៀត ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅកាន់នគរអគ្គឡបុរៈ ហើយសួរថា ព្រះរេវតៈដ៏មានអាយុនៅក្នុងទីណា ។ មនុស្ស

ទាំងនោះពោលយ៉ាងនោះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនោះ ទៅកាន់នគរសហជាតិហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានទៅជួបនឹងព្រះរេវតៈមានអាយុក្នុងនគរសហជាតិ ។

[៣០៦] គ្រានោះឯង ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នេះ ទៅនឹងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះរេវតៈមានអាយុនេះហើយ ដែលជាពហុស្សូត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយ ទ្រទ្រង់នូវធម៌ ទ្រទ្រង់នូវវិន័យ ទ្រទ្រង់នូវមាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយសួរប្រស្នានឹងព្រះរេវតៈមានអាយុ ព្រះរេវតៈមានអាយុអាចធ្វើឲ្យរាត្រីទាំងអស់កន្លងទៅដោយប្រស្នាតែមួយប៉ុណ្ណោះបាន ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ នឹងបង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភ័ញ្ញ (ពោលដោយសំឡេង) កាលបើចប់សរភ័ញ្ញរបស់ភិក្ខុនោះហើយ លោកគប្បីចូលទៅជិតព្រះរេវតៈមានអាយុ ហើយសួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះចុះ ។ ឯព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ក៏ទទួលពាក្យនៃព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុថា អើ លោកម្ចាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏បង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យជាអ្នកពោលនូវសរភ័ញ្ញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ កាលបើចប់សរភ័ញ្ញរបស់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះរេវតៈមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ

រូបហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សានូវអំបិលដោយក្លាក់ ដោយគិតថា វត្ថុសាបនឹងមានកាលណា យើងនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលនៃព្រះអាទិត្យ ជ្រេប្រមាណពីរធ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណ ២ ធ្នាប់ ភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ គិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់អនតិរិត្តភោជន គឺភោជនដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬភោជនមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះ

យសកាកណ្ឌកបុត្តសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើន នៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថកម្មផ្សេងៗ គ្នា គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ(១) គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួកធ្វើសង្ឃកម្ម ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងឲ្យភិក្ខុដែលមកដល់យល់ព្រម ឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណ គួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណតើដូចម្ដេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្តដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើងធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ អំពើនេះអាចារ្យរបស់យើង ធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកហើយ ដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះ-

---

១- ក្នុងសារត្ថទីបនីថា សង្ឃគិតថា ពួកភិក្ខុដែលមិនទាន់មកដល់ លុះមកដល់ហើយ សឹមយើងកាន់យកសេចក្ដីយល់ព្រម លុះគិតដូច្នេះហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ មិនទាន់មកដល់នៅឡើយ សង្ឃក៏នាំគ្នាធ្វើសង្ឃកម្មជាពួក ហើយកាន់យកនូវការយល់ព្រមជាខាងក្រោយ គួរដែរ ។

រេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះ ដែលមិនទាន់ជូរនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណាដែលលះបង់ភាពជាទឹកដោះស្រស់ទៅហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ផឹកទឹកដោះដែលជាអនតិរិត្តនោះ គឺភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើនភិក្ខុផឹកសុរាឆៅគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរាឆៅនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយមិនទាន់ដល់នូវភាពជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈដែលមិនមានជាយគួរដែរឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាស និងប្រាក់គួរដែឬ ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ទើបព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះ

សម្តែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ ក្នុងក្រុងវេសាលី បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះគួរតែយើងរាល់គ្នាជម្រះនូវអធិករណ៍នេះចេញ តំណទៅមុខ ធម៌ជាអកុសលនឹងរុងរឿងឡើង ធម៌ជាកុសលនឹងសាបសូន្យទៅ សភាវៈមិនមែនជាវិន័យនឹងរុងរឿងឡើង វិន័យនឹងសាបសូន្យទៅ តំណទៅមុខ បុគ្គលជាអធម្មវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង បុគ្គលជាធម្មវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ បុគ្គលជាអវិនយវាទីនឹងមានកម្លាំងឡើង បុគ្គលជាវិនយវាទីនឹងថយកម្លាំងចុះ ។ ឯព្រះរេវតៈមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។

ភាណវារៈទី ១ ចប់

[៣០៧] ឯពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី បានឮដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តប្រាថ្នានឹងជម្រះនូវអធិករណ៍នេះ ខំស្វែងរកបក្ខពួក ក៏ឮថា ឥឡូវនេះបានបក្ខពួកហើយ ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះថា អធិករណ៍នេះរឹងរូសណាស់ សាហាវណាស់ យើងទាំងឡាយគប្បីជាបុគ្គលមានកម្លាំងក្លៀវក្លាក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយបក្ខពួកណា ធ្វើដូចម្តេច យើងទាំងឡាយគប្បីបាននូវបក្ខពួកនោះឡើង ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី មានសេចក្តីរិះគិតឃើញដូច្នេះថា ព្រះរេវតៈមានអាយុនេះឯង លោកជាពហុស្សុត ចេះចាំក្នុងគម្ពីរនិកាយជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃ មានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស

មានប្រាថ្នានូវសិក្ខា បើយើងទាំងឡាយបាននូវព្រះរេវតៈមានអាយុជាបក្ខពួកហើយ យើងទាំងឡាយនឹងមានកម្លាំងក្លៀវក្លាក្នុងអធិករណ៍នេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះមិនខាន ។ ទើបពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីនាំគ្នាចាត់ចែងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់សមណៈជាច្រើន គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ គ្រានោះឯង ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈនោះ ហើយជិះទូកច្លងឡើងទៅកាន់នគរសហជាតិ លុះចុះអំពីទូកហើយ ក៏ឈប់ធ្វើភត្តកិច្ចក្រោមម្លប់ដើមឈើមួយ ។

[៣០៨] គ្រានោះ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុទៅកាន់ទីស្ងាត់សម្ងំនៅក្នុងព្រះកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុណាហ្ន៎ដែលជាធម្មវាទី ពួកភិក្ខុអ្នកនៅខាងបាចីនទិស (ទិសខាងកើត) ឬថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ។ គ្រាកាលដែលព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យក៏មានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចីនទិស ជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាធម្មវាទី ។ លំដាប់នោះទេវតាមួយអង្គ នៅក្នុងពួកសុទ្ធាវាសព្រហ្ម បានដឹងនូវសេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ក៏ចុះពីឋានទេវលោកជាន់សុទ្ធាវាស មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខនៃព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុដោយរហ័សភ្លាម ប្រៀបដូចជាបុរសដែលមានកម្លាំងលាចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬថា បត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ ទើបទេវតានោះ ពោលពាក្យ

នេះនឹងព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចម្រើន សេចក្តីត្រិះរិះរបស់លោកម្ចាស់ ប្រពៃណាស់ហើយ ពួកភិក្ខុដែលនៅខាងបាចីនទិសជាអធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យជាធម្មវាទី បពិត្រលោកម្ចាស់សាឡ្ហៈដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ ធម៌យ៉ាងណា សូមលោកម្ចាស់ឋិតនៅយ៉ាងនោះចុះ ។ ព្រះសាឡ្ហៈពោលថា ម្នាលទេវតា កាលពីដើមក្តី ឥឡូវនេះក្តី ធម៌យ៉ាងណា អាត្មាឋិតនៅយ៉ាងនោះ ប៉ុន្តែអាត្មាមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ គឺសេចក្តីយល់ សេចក្តីចូលចិត្តនៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេចគប្បីឲ្យសង្ឃសន្មតអាត្មាក្នុងអធិករណ៍នេះឯង ។

[៣០៩] គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ ដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី នាំគ្នាកាន់យកនូវគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈនោះ ហើយចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ទទួលយកនូវបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះរេវតៈមិនប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឈ្មោះឧត្តរៈបួសបាន ២០ វស្សា ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះរេវតៈមានអាយុ ។ លំដាប់នោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ក៏ចូលទៅរកព្រះឧត្តរៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ព្រះឧត្តរៈ

មានអាយុ ចូរទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈ គឺបាត្រផង ចីវរផង សំពត់និសីទនៈផង បំពង់ម្ជុលផង វត្ថពន្ធចង្កេះផង សំពត់តម្រងទឹកផង ធម្មក្រកផង ។ ព្រះឧត្តរៈមិនប្រាថ្នានឹងទទួលដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កុំឡើយ ខ្ញុំមានត្រៃចីវរគ្រាប់គ្រាន់ហើយ ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលអង្វរថា ម្នាលព្រះឧត្តរៈមានអាយុ មនុស្សទាំងឡាយតែងបង្អោនគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈថ្វាយចំពោះព្រះមានព្រះភាគ បើព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលយក មនុស្សទាំងនោះ រមែងមានចិត្តត្រេកអរដោយការទទួលរបស់ព្រះមានព្រះភាគនោះឯង បើព្រះមានព្រះភាគមិនទ្រង់ទទួលទេ មនុស្សទាំងនោះតែងបង្អោនទៅ ដើម្បីព្រះអានន្ទមានអាយុ ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះ ក៏ដូចជាព្រះមានព្រះភាគទទួលយកដែរ សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខារជារបស់សមណៈចុះ បរិក្ខារនោះដូចជាព្រះថេរៈបានទទួលយកដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ កាលបើពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីបង្ខិតបង្ខំហើយ ក៏ទទួលយកតែចីវរមួយ ដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវការដោយពាក្យណា ក៏គប្បីពោលពាក្យនោះចុះ ។ តែពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលតបវិញថា សូមព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះនឹងព្រះថេរៈថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈទៅនិយាយពាក្យប៉ុណ្ណោះ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅ

ក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ជាអធម្មវាទី ។ ព្រះឧត្តរៈមានអាយុ ទទួលពាក្យពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីថា អើអាវុសោ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះរេវតៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យដូច្នេះនឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ទៅពោលពាក្យប៉ុណ្ណេះក្នុងកណ្តាលសង្ឃថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះភាគ កើតឡើងក្នុងជនបទទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងកើត ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាធម្មវាទី ឯពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យជាអធម្មវាទី ។ ព្រះថេរៈពោលតបវិញថា នែភិក្ខុ អ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ថាហើយក៏បណ្តេញព្រះឧត្តរៈមានអាយុចេញទៅ ។ គ្រានោះ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលី ពោលសួរដូច្នេះនឹងព្រះឧត្តរៈមានអាយុថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ព្រះថេរៈនិយាយថាដូចម្តេចខ្លះ ។ ព្រះឧត្តរៈប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយធ្វើអំពើអាក្រក់ហើយ ព្រះថេរៈពោលថា ម្នាលភិក្ខុអ្នកឯងបញ្ចូលយើងទៅក្នុងធម៌ជាអកុសល ថាហើយ ក៏បណ្តេញខ្ញុំចេញមក ។ ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុពោលថា ម្នាលឧត្តរៈមានអាយុ ក្រែងលោកជាភិក្ខុចាស់ មានវស្សា ២០ ហើយឬ ។ ព្រះឧត្តរៈឆ្លើយថា អើអាវុសោទាំងឡាយ មែនហើយ ប៉ុន្តែយើងទាំងឡាយកាន់យកនិស្ស័យនឹងលោកជាគ្រូនៅឡើយ ។

[៣១០] គ្រានោះ សង្ឃប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យកាត់សេចក្តីអធិករណ៍

នោះ ក៏ប្រជុំគ្នា ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើយើងទាំងឡាយនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនេះ មុខជានឹងមានពួកភិក្ខុដែលជាអ្នកកាន់យកវត្ថុទាំង ១០ ពីមុន ភិក្ខុទាំងនោះគប្បីសើរើ ដើម្បីកម្មថ្មីទៀតមិនខានឡើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អធិករណ៍នេះកើតឡើងក្នុងទីណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីនោះវិញ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យនូវអធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបឈ្មោះសព្វកាមី(១) មានវស្សា ១២០ តាំងអំពីឧបសម្បទាមក ជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះអានន្ទមានអាយុ លោកជាសង្ឃត្ថេរ (ធំ) លើផែនដី នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងវេសាលី ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ ពោលពាក្យដូច្នេះ នឹងព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ព្រះសព្វកាមិត្ថេរ នៅក្នុងវិហារណា ខ្ញុំនឹងទៅកាន់វិហារនោះដែរ លោកគប្បីចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុអំពីព្រឹក ហើយសួរវត្ថុ ១០ ប្រការនេះ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ទទួលពាក្យព្រះរេវតៈមានអាយុថា អើ លោកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសព្វកាមិត្ថេរ គង់នៅក្នុងវិហារណា ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក៏ចូលទៅកាន់វិហារនោះដែរ ។ សេនាសនៈ គេក្រាលទុកសម្រាប់ព្រះសព្វកាមីមានអាយុនៅក្នុងល្វែង ។ សេនាសនៈ ដែលគេក្រាលទុកសម្រាប់ព្រះរេវតៈមានអាយុ ក្នុងល្បៀងនៃល្វែង ។ លំដាប់នោះ ព្រះ

១- ក្នុងវិមតិវិនោទនីថា ព្រះថេរៈនោះចាស់ជាងភិក្ខុទាំងអស់ក្នុងលោក ក្នុងគ្រានោះ ។

រេវតៈមានអាយុ លោកមិនបានសិងដោយគិតថា ព្រះថេរៈនេះមានចំណាស់ហើយ លោកមិនទាន់សិងនៅឡើយ ។ ឯព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លោកក៏មិនសិងដោយគិតថា ភិក្ខុនេះជាអាគន្តុកៈមានសេចក្តីនឿយព្រួយ លោកក៏មិនសិងដែរ ។

[៣១១] គ្រានោះ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្រោកឡើងក្នុងសម័យភ្លឺស្វាងនៃរាត្រី ហើយក៏ពោលដូច្នេះ នឹងព្រះរេវតៈមានអាយុថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាច្រើននៅដោយធម៌ ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឮថា ឥឡូវនេះ លោកច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួច(១) ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅបន្តិចបន្តួចនេះ គឺមេត្តានេះឯង ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំមេត្តាធម៌ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ គឺមេត្តា ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរដែរហើយ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ចុះចំណែកខាងព្រះថេរៈជាម្ចាស់ ឥឡូវនេះច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏ស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ(ផលសមាបត្តិ) ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រ

---

(១)- ក្នុងសារត្ថទីបនីថា ធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏តូច មិនជ្រៅ ឬរាក់ ។

ព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ឮថា ឥឡូវនេះ ព្រះថេរៈជាម្ចាស់ច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅ ជារបស់មហាបុរស បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន ក៏ឯធម៌ជាគ្រឿងនៅជារបស់មហាបុរសនេះ គឺសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យនេះឯង ។ ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលលោកដ៏ចម្រើន កាលពីដើមដែលខ្ញុំនៅជាគ្រហស្ថនៅឡើយ តែងសន្សំនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ព្រោះហេតុនោះ បានជាក្នុងកាលឥឡូវនេះ ខ្ញុំច្រើននៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅស្ងប់ស្ងាត់ ឬសូន្យ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំបានសម្រេចនូវព្រះអរហត្តជាយូរដែរហើយ ។

[៣១២] ពាក្យជាចន្លោះ របស់ភិក្ខុជាថេរៈនេះ នៅមិនទាន់ស្រេចនៅឡើយ ។ ក៏ស្រាប់តែព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុមកដល់ ។ ទើបព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ចូលទៅរកព្រះសព្វកាមីមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រព្រះករុណាដ៏ចម្រើន ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដែលនៅក្នុងក្រុងវេសាលីទាំងនេះសម្តែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលីថា ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់គួរ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណ ២ ធ្នាប់គួរ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកគួរ ការកំណត់ដោយអាវាសគួរ ការកំណត់ដោយអនុមតិគួរ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណគួរ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរគួរ ការផឹកនូវសុរាឆៅគួរ និសីទនៈមិនមានជាយគួរ មាសនិងប្រាក់គួរ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏

ចម្រើន ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ដែលព្រះថេរៈជាម្ចាស់បានរៀនសូត្រមកច្រើនហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន កាលដែលព្រះថេរៈ ពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ មានសេចក្តីចូលចិត្តដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែល ជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតឬៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែន បាឋេយ្យ ។ ព្រះសព្វកាមីពោលតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី ជាច្រើនដែលលោកបានរៀនសូត្រមកហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលអាវុសោ ចុះកាលលោកពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យមានសេចក្តីចូលចិត្ត ដូចម្តេច ពួកភិក្ខុណាដែលជាធម្មវាទី គឺពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុង ទិសខាងកើត ឬៗ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យ ។ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីពោលថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំពិចារណា នូវធម៌ និងវិន័យ មាន សេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្មវាទី ពួក ភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាឋេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំព្រះករុណានៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិ (សេចក្តីយល់) នៅឡើយ ធ្វើដូចម្តេចសង្ឃគប្បីសន្មត ខ្ញុំព្រះករុណាក្នុងអធិករណ៍នេះ ។ ព្រះសព្វកាមី ពោលថា ម្នាលអាវុសោ កាលដែលខ្ញុំពិចារណានូវធម៌ និងវិន័យ ក៏មានសេចក្តីចូលចិត្តយ៉ាងនេះដែរ ថា ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើតជាអធម្មវាទី ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែន បាឋេយ្យជាធម្មវាទី ប៉ុន្តែខ្ញុំក៏នៅមិនទាន់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវទិដ្ឋិនៅឡើយ ធ្វើ ដូចម្តេច សង្ឃគប្បីសន្មតខ្ញុំក្នុងអធិករណ៍នេះផង ។

[៣១៣] គ្រានោះ សង្ឃមានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យ កាត់សេចក្តីអធិ-

ករណ៍នោះក៏ប្រជុំគ្នា ។ ក៏កាលដែលសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះ កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្ដីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុបានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ កាលដែលយើងទាំងឡាយ កំពុងវិនិច្ឆ័យអធិកណ៍នេះកើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្ដីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះដោយឧព្វាហិកកម្ម⁽១⁾ ។ ជំនុំសង្ឃជ្រើសរើសយកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប យកពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត គឺព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ១ ព្រះសាឡ្ហៈមានអាយុ ១ ព្រះខុជ្ជសោភិតមានអាយុ ១ ព្រះវាសភគាមិកមានអាយុ ១ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ គឺព្រះរេវតៈមានអាយុ ១ ព្រះសម្ភូតសាណវាសីមានអាយុ ១ ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តមានអាយុ ១ ព្រះសុមនៈមានអាយុ ១ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះទៅ កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្ដីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ បើកម្មមាន

១- ក្នុងអដ្ឋកថាព្រះសូត្រថា ការជ្រើសរើសយកភិក្ខុអំពីគណៈសង្ឃ ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍ដែលកើតមានឡើងហៅថា ឧព្វាហិកា ។

កាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលបើយើងទាំងឡាយកំពុងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នេះ កើតមានពាក្យជជែកគ្នារកទីបំផុតគ្មានផង ទាំងសេចក្តីអធិប្បាយនៃភាសិតនីមួយ ក៏គ្មានអ្នកណាដឹងបានផង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម គាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកមានអាយុអង្គណា លោកមានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទិសខាងកើត ៤ រូប និងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ ៤ រូប ដើម្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយឧព្វាហិកកម្ម ។ ការសន្មតនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[៣១៤] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប ឈ្មោះអជិតបួសបាន ១០ វស្សា ជាអ្នកសម្តែងនូវបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ ។ លំដាប់នោះ សង្ឃក៏សន្មតអជិតមានអាយុ ឲ្យជាអ្នកក្រាលអាសនៈដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ។ គ្រា

នោះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ ទើបភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីរិះគិតដូច្នេះតទៅទៀតថា វាលិការាមនេះឯង ជាទីគួរត្រេកអរ មានសំឡេងតិចមានសូរគឹកកងក៏តិច បើដូច្នោះ គួរយើងទាំងឡាយទៅរម្ងាប់អធិករណ៍នេះក្នុងវាលិការាមចុះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់វាលិការាម ។

[៣១៥] គ្រានោះឯង ព្រះរេវតៈមានអាយុ បានសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតកម្ម មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ។ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក៏សូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ម្នាលអាវុសោ សង្ឃចូរស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃគិតកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះរេវតៈត្រូវសួរវិន័យចំពោះខ្ញុំៗ ត្រូវដោះស្រាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

[៣១៦] ទើបព្រះរេវតៈមានអាយុ ពោលដូច្នេះនឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអំបិលក្នុងក្លាក់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុរក្សាអំបិលដោយក្លាក់ ដោយគិតថា ភោជនដែលសាបមានក្នុងកាលណា អាត្មាអញនឹងឆាន់ក្នុងកាលនោះដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ចុះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់

ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ(១) ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមី ប្រាប់ថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់វត្ថុដែលសន្សំទុក ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុជាបឋមនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តាដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកនេះជាបឋម ។

[៣១៧] ព្រះរេវតៈសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណ ២ ធ្នាប់គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយស្រមោលព្រះអាទិត្យជ្រេប្រមាណ ២ ធ្នាប់នោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលបើស្រមោលព្រះអាទិត្យកន្លងទៅប្រមាណ ២ ធ្នាប់ ភិក្ខុឆាន់ភោជនក្នុងវេលាវិកាល គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមី ឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះបរិភោគក្នុងកាលខុស ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃ

១- ក្នុងយោជនាថា ពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគចែកបទមាតិកា ហៅថា សុត្តវិភង្គ ក្នុងសារត្ថទីបនីដីកាថា បទភាជនីយ ហៅថា សុត្តវិភង្គ ។

ដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ២ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តាដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ២ នេះ ។

[៣១៨] ព្រះរេវតៈសួរទៀតថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុក គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយចន្លោះស្រុកនោះតើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ចន្លោះស្រុកឥឡូវនេះ ហើយឆាន់ភោជន ហាមភោជនរួចហើយ ក៏ឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាវត្ថុសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ព្រះអង្គទ្រង់ហាមឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជាវត្ថុសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៣ នេះសង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៣ នេះ ។

[៣១៩] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាវាស គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការ

កំណត់ដោយអាវាសនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន អាវាសច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុធ្វើឧបោសថកម្មផ្សេងៗគ្នាគួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងឧបោសថសំយុត្ត (ឧបោសថក្ខន្ធកៈ) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសព្រះវិន័យ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៤ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៤ នេះ ។

[៣២០] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអនុមតិ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអនុមតិនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សង្ឃជាពួក ធ្វើសង្ឃកម្មដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងរាប់ពួកឲ្យភិក្ខុដែលមកដល់យល់ព្រម ឬត្រេកអរជាខាងក្រោយ គួរដែរឬ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តល្មើសវិន័យ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រ

ប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៥ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៥ នេះ ។

[៣២១] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រព្រឹត្តដោយគិតថា អំពើនេះ ព្រះឧបជ្ឈាយ៍របស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយ អំពើនេះ អាចារ្យរបស់យើងធ្លាប់សន្សំមកហើយដូច្នេះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយអាចិណ្ណៈ គួរខ្លះ មិនគួរខ្លះ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៦ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យ ដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះ ខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៦ នេះ ។

[៣២២] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរគួរដែរឬ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ការកំណត់ដោយទឹកដោះដែលមិនទាន់ជូរនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទឹកដោះស្រស់ណាដែលលះបង់ភាវៈជាទឹកដោះស្រស់ហើយ តែនៅមិនទាន់ដល់ភាវៈជាទឹកដោះជូរនៅឡើយ

ភិក្ខុឆាន់ភោជនរួចហើយ ហាមភោជនរួចហើយ ផឹកទឹកដោះជាអនតិរិត្តនោះ គឺភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនជារបស់សល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់អនតិរិត្តភោជន ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៧ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៧ នេះ ។

[៣២៣] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុផឹកសុរាឆៅ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីសួរតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ សុរាឆៅនោះ តើដូចម្តេច ។ ព្រះរេវតៈពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សុរាណាដែលខ្សោយ ឆៅមិនទាន់ដល់ភាវៈជាទឹកស្រវឹងនៅឡើយ ភិក្ខុផឹកសុរានោះ គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរា និងមេរ័យ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៨

នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៨ នេះ ។

[៣២៤] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន និសីទនៈដែលគ្មានជាយគួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះរេវតសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះវត្ថុមានកិរិយាកាត់ ជាវិនយកម្ម ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ៩ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ៩ នេះ ។

[៣២៥] ព្រះរេវតៈសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន មាស និងប្រាក់គួរដែរឬ ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មិនគួរទេ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ព្រះអង្គទ្រង់ឃាត់ក្នុងទីណា ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ទ្រង់ឃាត់ក្នុងសុត្តវិភង្គ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះរេវតៈសួរថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ ព្រះសព្វកាមីឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះទទួលមាស និងប្រាក់ ។ ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទី ១០ នេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុនេះខុស

ចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវស្លាកទី ១០ នេះ ។

[៣២៦] ព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ សង្ឃបានវិនិច្ឆ័យដាច់ស្រេចហើយ ។ វត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះខុសចាកធម៌ ខុសចាកវិន័យ ប្រាសចាកសាសនានៃព្រះសាស្តា ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៣២៧] ព្រះសព្វកាមីពោលថា ម្នាលអាវុសោ អធិករណ៍នេះសង្ឃបានជម្រះហើយ បានរម្ងាប់ស្ងប់ស្ងាត់ល្អហើយ ម្នាលអាវុសោ ម្យ៉ាងទៀត លោកគប្បីសួរវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះនឹងខ្ញុំ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃម្តងទៀត ដើម្បីបញ្ជាក់ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះរេវតៈមានអាយុក៏សួរនូវវត្ថុទាំង ១០ ប្រការនេះ នឹងព្រះសព្វកាមីមានអាយុ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃម្តងទៀត ។ លុះព្រះរេវតបានសួរសព្វគ្រប់ហើយ ព្រះសព្វកាមីមានអាយុក៏ឆ្លើយដោះស្រាយ ។ ក៏ក្នុងការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះ មានភិក្ខុ ៧០០ អង្គ មិនខ្វះ មិនលើស ។ ព្រោះហេតុនោះ ការសង្គាយនាព្រះវិន័យនេះបានឈ្មោះថា សត្តសតិកាសង្គាយនា ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈទី ១២ តែប៉ុណ្ណេះ
ក្នុងខន្ធកៈនេះមានរឿង ២៥ ចប់

ឧទ្ទាននៃសត្តសតិកក្ខន្ធកៈនោះដូច្នេះ

[៣២៨] រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុនៅក្នុងក្រុងវេសាលី សម្តែងនូវវត្ថុ ១០ ប្រការ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុដងទឹកដាក់ពេញភាជន៍សំរឹទ្ធ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ១ រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីជាមួយនឹងភិក្ខុជាអនុទូត ១ រឿងឧបក្កិលេសរបស់ព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យមាន ៤ យ៉ាង និងឧបក្កិលេសរបស់សមណៈ មាន ៤ យ៉ាងទៀត ១ រឿងពាក្យជជែកគ្នាថា មាសនិងប្រាក់ គួរដល់ពួកសមណៈឬទេ ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត ហោះតាមអាកាសទៅចុះក្នុងក្រុងកោសម្ពី ១ រឿងព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្ត បញ្ជូនទូតឲ្យទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនបាវេយ្យ និងភិក្ខុដែលនៅក្នុងដែនអវន្តិទក្ខិណាបថ(១) ១ រឿងព្រះរេវតៈគង់នៅក្នុងនគរសោរេយ្យ ១ រឿងព្រះរេវតៈ ចេញពីនគរសោរេយ្យទៅកាន់នគរសង្កស្ស ១ រឿងព្រះរេវតៈ ចេញពីនគរសង្កស្សទៅកាន់នគរកណ្ណកុជ្ជ ១ រឿងព្រះរេវតៈចេញពីនគរកណ្ណកុជ្ជទៅកាន់នគរឧទុម្ពរ ១ រឿងព្រះរេវតៈចេញពីនគរអគ្គឡបុរៈ ទៅកាន់នគរសហជាតិ ១ រឿងព្រះរេវតៈ បង្គាប់ភិក្ខុជាកូនសិស្សឲ្យជាអ្នកពោលសរភញ្ញ ១

១- មានតែក្នុងបាលីខាងដើម ក្នុងឧទ្ទានគ្មាន មានតែមគ្គោវិញ ប្រហែលជា មគ្គ សព្ទនេះ លោកផ្លាស់ប្តូរជំនួសសព្ទ គឺអវន្តិទក្ខិណាបថទេដឹង ។

រឿងពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុឮ ដំណឹងថា ព្រះយសកាកណ្ឌកបុត្តប្រាថ្នានឹងជម្រះអធិករណ៍ ១ រឿងវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុរិះគិតថា យើងបានភិក្ខុណាជាបក្ខពួក ១ រឿង វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុចាត់ចែងសមណបរិក្ខារមានបាត្រជាដើម ហើយនាំគ្នាជិះទូកច្លងឡើងទៅកាន់សហជាតិនគរ ១ រឿងព្រះសាឡ្ហៈ មានអាយុ សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ រឿងព្រះឧត្តរៈមានអាយុ តំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា ពួកមនុស្សតែងបង្អោនសមណបរិក្ខារទៅថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ១ រឿងព្រះឧត្តរៈមានអាយុ តំណាលប្រាប់ពួកវជ្ជីបុត្តកភិក្ខុថា យើងកាន់យកនិស្ស័យនឹងព្រះរេវត ជាគ្រូ ១ រឿងជំនុំសង្ឃប្រជុំគ្នានឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ រឿងពួកភិក្ខុជាថេរៈប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ហើយនាំគ្នាទៅកាន់ក្រុងវេសាលី ១ រឿងព្រះសព្វកាមី សួរព្រះរេវតៈថា ឥឡូវនេះ លោកនៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅដូចម្តេច ព្រះរេវតៈឆ្លើយថា ខ្ញុំនៅដោយអំណាចនៃមេត្តាធម៌ ១ រឿងជំនុំសង្ឃប្រជុំគ្នាវិនិច្ឆ័យ អធិករណ៍នោះ ១ រឿងព្រះរេវតៈសូត្រប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹងថា ត្រូវឲ្យសង្ឃរម្ងាប់អធិករណ៍ នេះដោយឧព្វាហិកកម្ម ១ ។

ចុល្លវគ្គ ចប់

អដ្ឋកថា

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ

[២៩៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ភិក្ខុគ្គេន** សេចក្តីថា វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុ អ្នកក្រុងវេសាលីរាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមចំនួនភិក្ខុហើយ រៀបចំចំណែកទុក មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

[២៩៨] បទថា **មហិកា** បានដល់ ពពកអ័ព្ទក្នុងគ្រាសន្សើមធ្លាក់ ។

[២៩៩] បទថា **អវិជ្ជានីវុតា** បានដល់ បុគ្គលដែលអវិជ្ជាបិទបាំងហើយ ។ បទថា **បោសា** បានដល់ បុរស ។ ឈ្មោះថា បុគ្គលដែលសរសើរក្រៃពេកនូវបិយរូប ព្រោះច្រើនដោយតម្រេក គឺប្រាថ្នានូវរូបដែលគួរស្រឡាញ់ ។ បទថា **អវិទ្ទសូ** បានដល់ មិនដឹង ឈ្មោះថា អ្នកមានធូលីដោយធូលី គឺរាគៈ ឈ្មោះថា ជាអ្នកដូចម្រឹគ ព្រោះជាអ្នកដូចម្រឹគ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានតណ្ហាជាគ្រឿងនាំទៅកាន់ភព ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅដោយតណ្ហាជាគ្រឿងទៅកាន់ភព ។

បាទគាថាថា **វឌ្ឍន្តិ កដសឹ ឃោរំ** សេចក្តីថា រមែងញុំាងភូមិដែលជាទីចោលសាកសពឲ្យចម្រើនរឿយៗ ។ កាលញុំាងភូមិជាទីចោលសាកសពឲ្យចម្រើនរឿយៗ យ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា រមែងកាន់យកភពថ្មីដែលគួរខ្លាច គឺរមែងកើតទៀត ដូច្នេះឯង ។

[៣០៣] បទថា **បាបិកំ នោ អាវុសោ កតំ** សេចក្តីថា អាវុសោ កម្មលាមក ក៏យើងទាំងឡាយធ្វើហើយ ។

[៣១១] បទថា **ភុម្មិ** នេះ ដែលមាននៅក្នុងបទថា **កតមេន ត្វំ ភុម្មិ វិហារេន** នេះ ជាពាក្យពីរោះ ។ បានឮថា ព្រះសព្វកាមីដែលបំណងនឹងពោលពាក្យពីរោះ ទើបហៅភិក្ខុ ថ្មីទាំងឡាយយ៉ាងនោះ ។

បទថា **កុល្លកវិហារេន** បានដល់ ធម៌ជាទីនៅដែលងាយ ។

[៣១៦] ពីរបទថា **សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេ** សេចក្តីថា អំបិលក្នុងក្ពាក់នេះ ជារបស់ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមហើយ ក្នុងសុត្តវិភង្គយ៉ាងណា ពិតហើយ ក្នុងសុត្តវិភង្គ អំបិលក្នុងក្ពាក់ជារបស់ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា របស់ភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយក្នុងថ្ងៃនេះ គួរដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជារបស់សន្និធិ ដូច្នេះហើយ ត្រាស់អាបត្តិហាមទៀតថា ភិក្ខុមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់ទំពា របស់ឆាន់ ដែលទទួលប្រគេនទុកឲ្យកន្លងរាត្រី ថាមិនបានទទួលប្រគេនទុកកន្លងរាត្រី ទំពារបស់គួរទំពាក្តី ឆាន់របស់គួរឆាន់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ក្នុងសុត្តវិភង្គនោះ អាចារ្យមួយពួកយល់ថា សិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយថា **យោ បន ភិក្ខុ សន្និធិការកំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា** ជាដើម តែធម្មតាអំបិលនេះ មិនដល់នូវភាពជាសន្និធិ ព្រោះជាយាវជីវិក ភិក្ខុទទួលប្រគេនអាមិសដែលមិនប្រែណាដោយអំបិលនោះ ហើយឆាន់ មួយអន្លើដោយអំបិលនោះ ភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះប៉ុណ្ណោះ ព្រោះហេតុនោះ អាបត្តិទុក្កដ ព្រោះអំបិលដែលទទួលប្រគេនមុននេះ គប្បីមាន ព្រោះព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វត្ថុជាយាវជីវិក ភិក្ខុទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះ

មួយអន្លើនឹងវត្ថុជាយាវកាលិក គួរក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលឡើយ ។

អាចារ្យទាំងនោះ ដែលបរវាទីគប្បីពោលដោះស្រាយថា សូម្បីអាបត្តិទុក្កដ ក៏មិនគប្បីមានតាមមតិរបស់ពួកលោក ព្រោះថា បណ្តាអំបិល និងអាមិសដែលមិនប្រែនេះ អំបិលជាយាវជីវិក មិនទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះឡើយ អាមិសដែលមិនប្រែ ដែលជាយាវកាលិកប៉ុណ្ណោះ ទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះ ហើយអាមិសនោះ ភិក្ខុមិនបានបរិភោគក្នុងវិកាលឡើយ បើពួកលោកសម្គាល់អាបត្តិទុក្កដ ព្រោះព្រះបាលីថា **វិកាលេ ច កប្បតិ** ដូច្នេះសោតសូម្បីអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះក្នុងវិកាលភោជន នឹងមិនគប្បីមានដល់ភិក្ខុដែលបរិភោគយាវកាលិក ដែលលាយជាមួយយាវជីវិកក្នុងវេលាវិកាល ព្រោះហេតុនោះ លោកមិនគប្បីទាញយកត្រឹមតែព្យញ្ជនៈ គប្បីពិចារណាមើលអត្ថផង ។

ក្នុងបទថា **វិកាលេ កប្បតិ** នេះ មានអត្ថដូច្នេះ យាវជីវិក និងយាវកាលិក ដែលទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះ បើរបស់មានរសលាយគ្នាបាន រមែងជារបស់មានគតិ ដូចយាវកាលិកពិត ។ ព្រោះហេតុនោះ ទុក្កដ ឈ្មោះថាមិនមានក្នុងបទថា **កាលេ កប្បតិ វិកាលេ ច កប្បតិ** នេះ ព្រោះសិក្ខាបទនេះថា **យោ បន ភិក្ខុ វិកាលេ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា** ដូច្នេះជាដើម តែរមែងមានព្រោះយាវជីវិក មានរសលាយជាមួយយាវកាលិកនេះ ដោយត្រឹមតែបទថា **ច កប្បតិ** ។

យាវជីវិកដែលទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនោះ មានរសលាយនឹងយាវកាលិក មិនគួរក្នុងវិកាល គឺជាកាលិកដែលនាំមកនូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះវិកាលភោជន

យ៉ាងណាឡើយ យាវជីវិកសូម្បីទទួលប្រគេនក្នុងថ្ងៃនេះ មានរសលាយចូលជាមួយយាវកាលិក ក្នុងថ្ងៃដទៃទៀត មិនគួរ គឺជាកាលិកនាំមកនូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់របស់ជាសន្និធិ សេចក្ដីនេះក៏ដូច្នោះ ភិក្ខុមិនដឹងនូវកាលិកនោះថា នេះជាសន្និធិ រមែងមិនផុត (អំពីអាបត្តិ) ។

ពិតហើយ ពាក្យនេះ ក៏ព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យពោលហើយថា ភិក្ខុ មានសេចក្ដីសម្គាល់ក្នុងរបស់ទំពា របស់ឆាន់ ដែលទទួលប្រគេនទុកឲ្យកន្លងរាត្រី ថាមិនបានទទួលប្រគេនទុកកន្លងរាត្រី ទំពារបស់ទំពាក្ដី ឆាន់របស់ឆាន់ក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះហេតុនោះ ចម្លើយដែលថា **សាវត្ថិយា សុត្តវិភង្គេ** នេះ ទើបជាចម្លើយដែលបរិសុទ្ធល្អនៃពាក្យសួរដែលថា **កត្ថ បដិក្ខិត្តំ** នេះ ។

[៣១៩] បទថា **រាជគហេ ឧបោសថសំយុត្តេ** នេះ ដែលព្រះសង្គាហកត្ថេរ ពោលសំដៅយកព្រះពុទ្ធវចនៈនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសតែមួយ មិនគួរសន្មតរោងឧបោសថ ២ កន្លែងទេ ភិក្ខុណាសន្មត ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បទថា **វិនយាតិសារេ ទុក្កដំ** សេចក្ដីថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងវិន័យនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសតែមួយ មិនគួរសន្មតរោងឧបោសថ ២ កន្លែងទេនេះឯង ។

[៣២០] បទថា **ចម្បេយ្យកេ វិនយវត្ថុស្មឹ** នេះ ព្រះធម្មសង្គាហកត្ថេរពោលសំដៅយករឿងវិន័យ ដែលមកហើយក្នុងចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ដែលមានបទផ្ដើមយ៉ាងនេះថា **អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ**

ដូច្នេះ ។

[៣២១] បទថា **ឯកច្ចោ កប្បតិ** នេះ ព្រះសង្គាហកត្ថេរពោលសំដៅយកការប្រព្រឹត្តដែលប្រកបដោយធម៌ ។

[៣២៤] ពិតហើយ បទថា **ឆេទនកេ បាចិត្តិយំ** នេះ មកហើយក្នុងសុត្តវិភង្គថា សំពត់ក្រាលអង្គុយដែលមានជាយ ឈ្មោះថា និសីទនៈ ព្រោះហេតុនោះ ចំពោះជាយប្រមាណ ១ ចំអាម ដែលភិក្ខុរមែងបានលើសជាង ២ ចំអាម ព្រះសុគតឡើងទៅ ។

ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ មានការកាត់ជាវិនយកម្មដល់ភិក្ខុដែលធ្វើឲ្យកន្លងប្រមាណនោះ នេះរមែងជាពាក្យកាត់អាបត្តិបាននោះឯង ដល់ភិក្ខុដែលធ្វើតាមប្រមាណនោះ វៀរជាយចេញ ។ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសព្វកាមីដែលព្រះរេវតៈសួរថា ត្រូវអាបត្តិអ្វី ទើបឆ្លើយថា ត្រូវបាចិត្តិយៈ ក្នុងឆេទនកសិក្ខាបទ អធិប្បាយថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងឆេទនកសិក្ខាបទ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ក្នុងអដ្ឋកថា
ឈ្មោះ សមន្តប្បាសាទិកា ចប់

គាថាសរុប

ខន្ធកៈ ២២ ប្រភេទ សង្គ្រោះដោយ ២ វគ្គដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់លះបង់នូវទុក្ខ គឺបញ្ចក្ខន្ធហើយ ត្រាស់ហើយក្នុងព្រះសាសនា ពណ៌នាខន្ធកៈទាំងនេះ សម្រេចហើយ ប្រាសចាកអន្តរាយយ៉ាងណា សូម្បីការប្រាថ្នាដ៏ល្អទាំងឡាយរបស់សត្វមានជីវិត ចូរសម្រេចយ៉ាងនោះចុះ ដូច្នេះ ។

ក្នុងចុល្លវគ្គនេះ មាន ១២ ខន្ធកៈ គឺកម្មក្ខន្ធកៈ បរិវាសិកក្ខន្ធកៈ សមុច្ចយក្ខន្ធកៈ សមថក្ខន្ធកៈ ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ សេនាសនក្ខន្ធកៈ សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ វត្តក្ខន្ធកៈ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុនិក្ខន្ធកៈ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ និង សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ចប់ហើយដោយប្រការដូច្នេះ ។

ក្បាលទី ៧

វិនយបិដក បាលីប្រែ –១០

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា លេខទំព័រ

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ២

អដ្ឋកថា

ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ពោលអំពីការងូតទឹក ១០៩
ពោលអំពីកាំបិត និងម្ជុល ១២០

វិនយបិដក

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ១៣៩

អដ្ឋកថា

សេនាសនក្ខន្ធកៈ ២៣៥
រឿងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ២៤៤
សេនាសនគ្គាហកវិនិច្ឆ័យ ២៥១
អំពីការរម្ងាប់នៃការកាន់យកសេនាសនៈ ២៧៣
អំពីគុរុភណ្ឌ ២៧៦
អំពីសង្ឃភត្តជាដើម ២៩៩
និមន្តនភត្ត ៣១៦

វិនយបិដក បាលីប្រែ –១១

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ៣៤៦

អដ្ឋកថា

សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ៤២០
ភេទករវត្ថុ ១៨ .... ៤២៨

វិនយបិដក

វត្តក្ខន្ធកៈ ៤៣៤

អដ្ឋកថា

វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈ ៥២០
អំពីអាវាសិកវត្តជាដើម ៥២១

វិនយបិដក

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ៥៣១

អដ្ឋកថា

បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ៥៨០

វិនយបិដក

ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ៥៨៨

អដ្ឋកថា

ភិក្ខុនីក្ខន្ធកៈ អំពីគរុធម៌ ៨ .... ៦៦៦

វិនយបិដក

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ៦៧៨

អដ្ឋកថា

បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ៧០១

វិនយបិដក

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ៧០៤

អដ្ឋកថា

សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ៧៤៤